

Euclidis Elementorum libri XV breviter demonstrati, opera Is. Barrow / [Euclid].

Contributors

Euclid.
Barrow, Isaac, 1630-1677.

Publication/Creation

Londini : Excudebat R. Daniel, impensis G. Nealand, 1659.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/f5v9gdwh>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

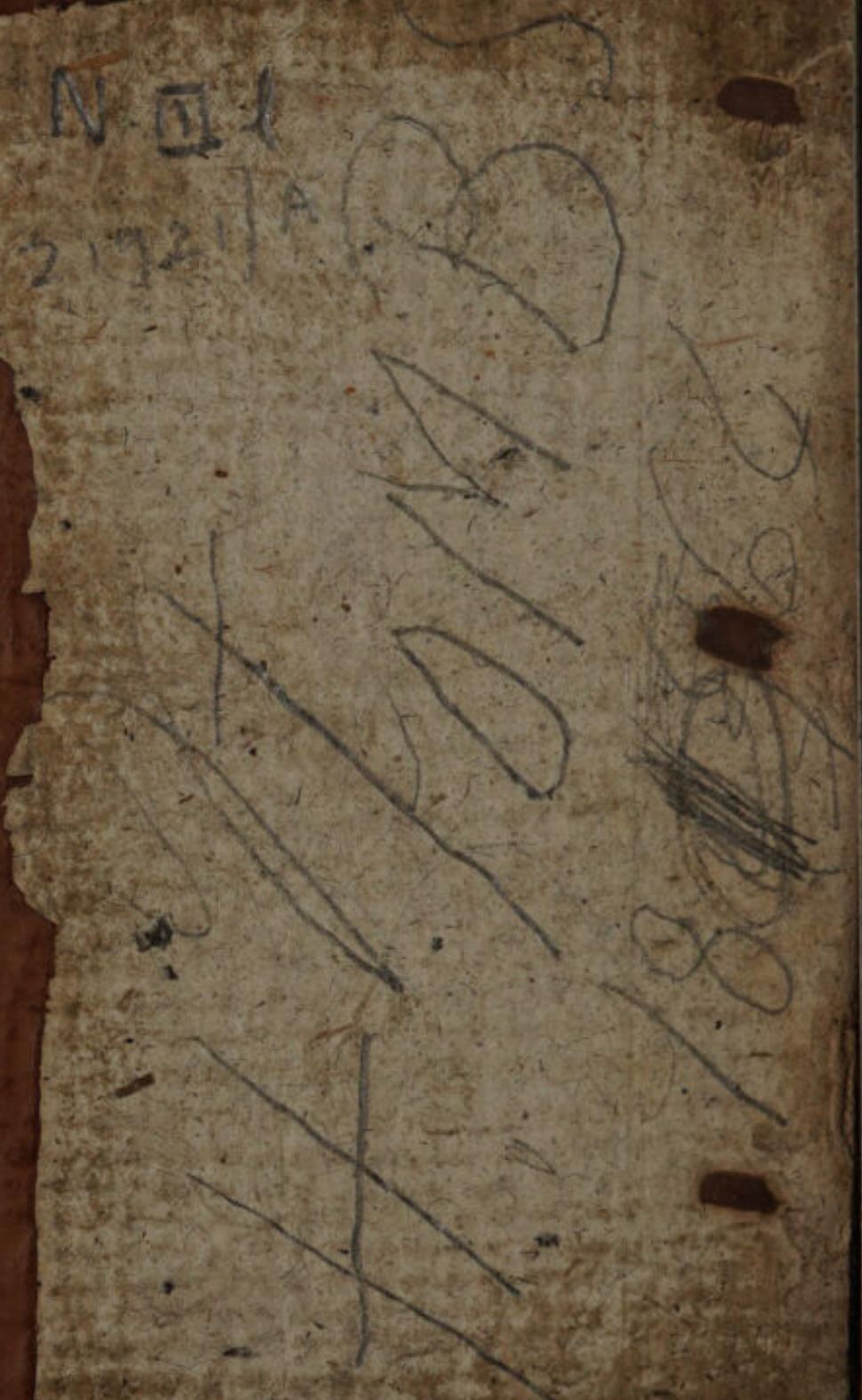

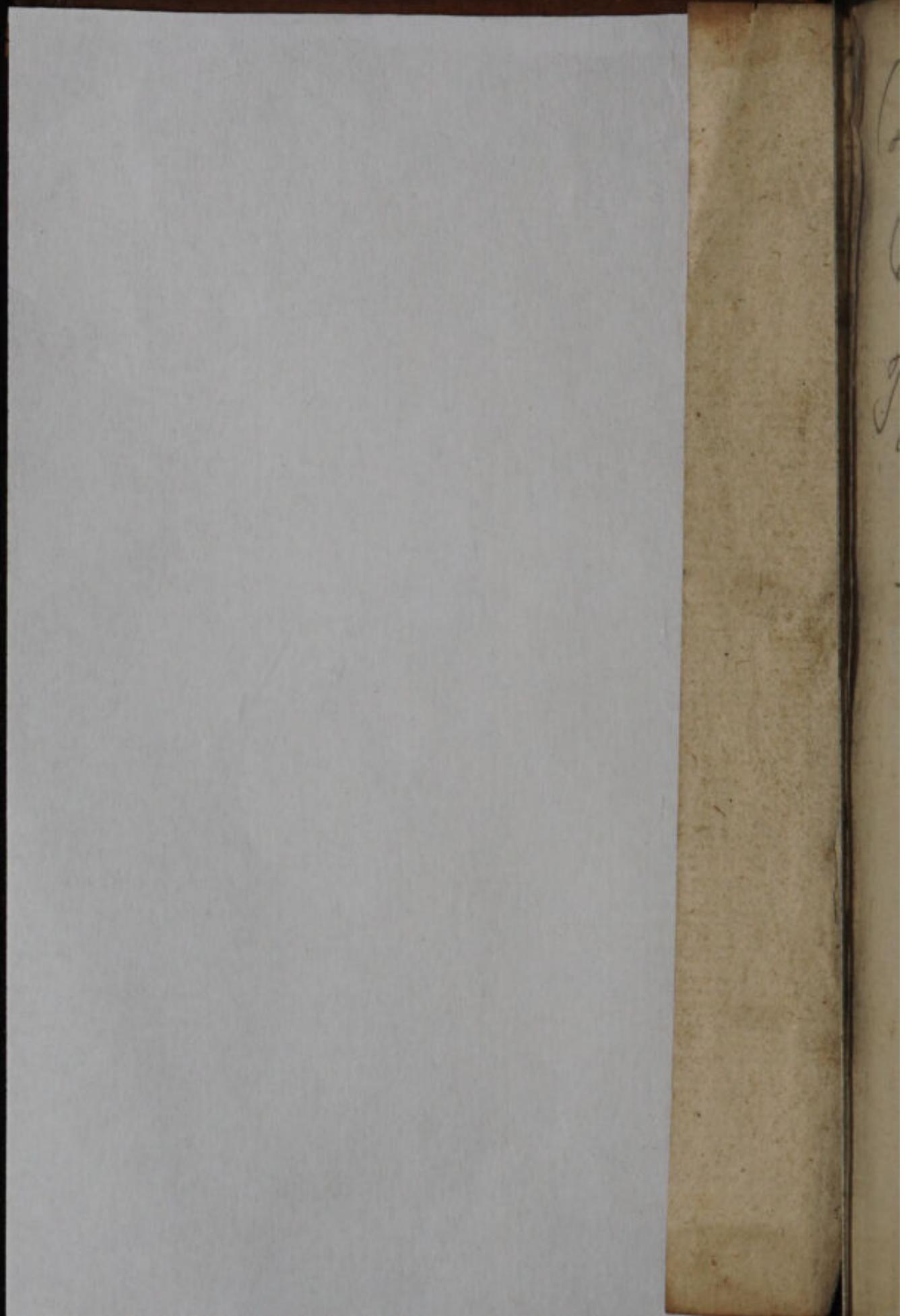
N. 9

2121

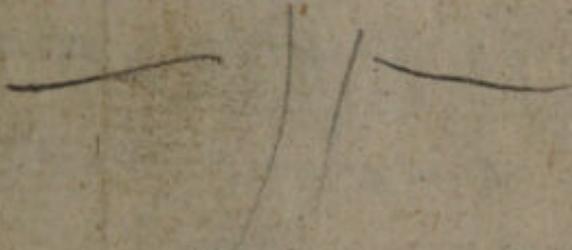

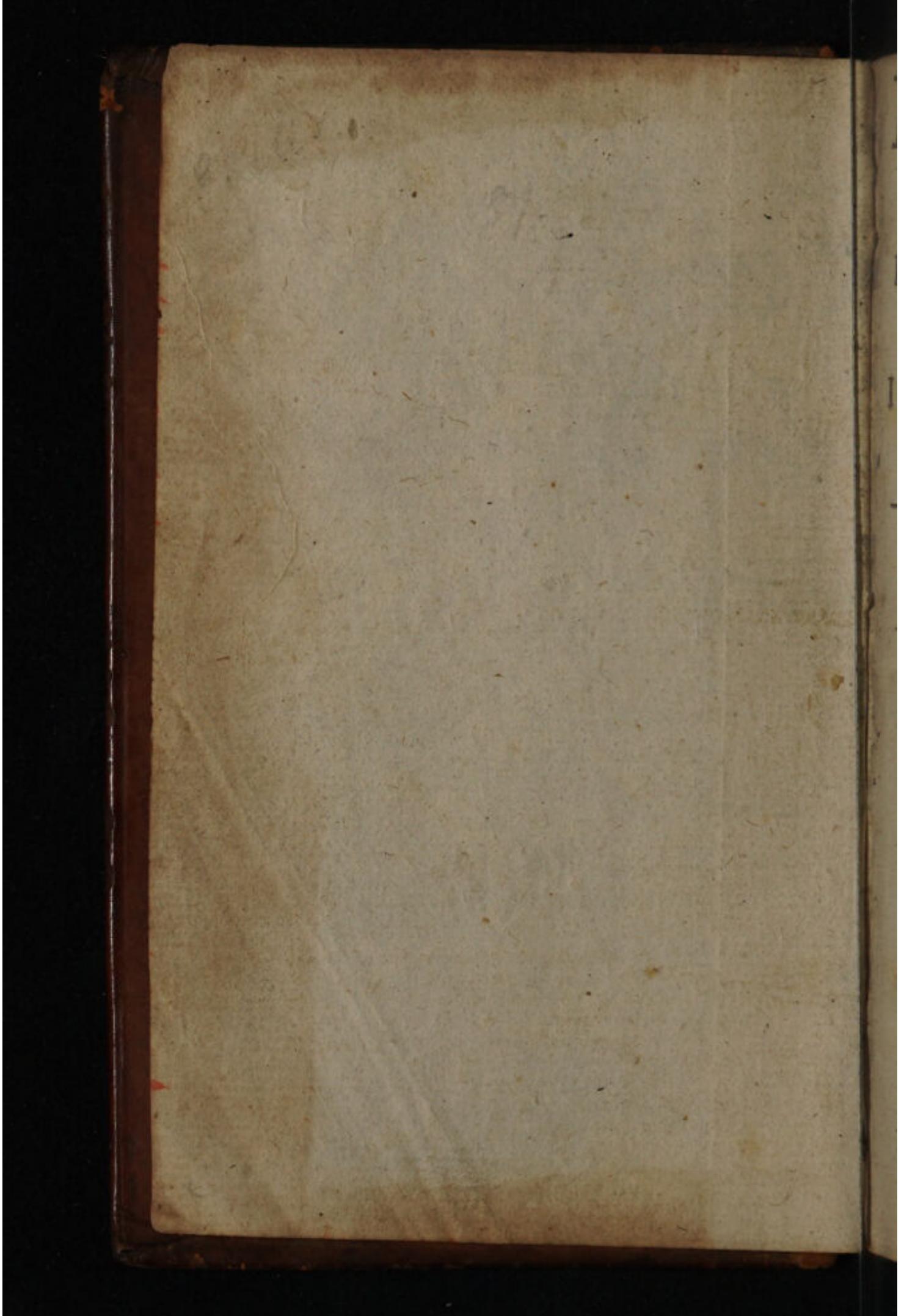
1855

+
1864

Dansel
Henry 21921/A
Tombs.

55846
EUCLIDIS

ELEMENTORUM

Libri xv. breviter demonstrati,

Opera

I s. BARROW, Cantabrigiensis,
Coll. TRIN. Soc.

Καθηρωὶ φυκῆς λογικῆς ποντὶ μαθηματικῆς
ἐπιστήμης. HIEROCL.

LONDINI,
Excudebat R. DANIEL, Impensis
GUIL. NEALAND Bibliopolæ
Cantabrig. c I o C LIX.

Nobilissimis & Generosissimis

Adolescentibus,

Duo EDOUARDO CECILIO,

Illustriſſ. Comitiſ Sarisburienſiſ Filio;

Dno IOHANNI KNATCHBVL,

Et

D. FRANCIS. WILLOUGHBY,

ARMIGERIS.

Nicuique vestrum
(Optimi Adolescentes) tantum me de-
bere reputo, quantum homo
homini debere potest. Mea
enim sententia, ultra fin-
cerum amorem non est quod

* 2 quis-

Epistola Dedicatoria.

quispiam de alio bene mereri possit. Hunc autem jamdiu est quo ex singulari vestra bonitate mihi indultum experior ; ejusque sensus , intimis animi medullis inhærens , ipsi ardens studium impressit quovis honesto modo reciprocos affectus prodendi. Quandoquidem vero ea fortunarum mearum tenuitas , ea vestrarum amplitudo , existit , ut nec ego alia quam gratæ alicujus agnitionis significatione utiquequam , nec vos aliam admittere velitis ; ea propter haud illibenter hanc occasionem arripi , honoris & benevolentiae , quibus vos profequor , publicum hoc & durable

Epistola Dedicatoria.

bile ~~pernuicitorum~~ edendi. Etsi
cum oblati anathematis exi-
litatem , & libellum vestris
nominibus consecratum ,
quam is longe infra vestro-
rum meritorum dignitatem
subsidiat , attentius conside-
ro , timor subinde aliquis &
dubitatio animum incessant,
ne hoc studium erga vos
meum vobis dehonestamen-
to sit potius quam ornamen-
to; scilicet memor cum sim,
ut malæ causæ , sic & mali li-
bri patrocinium in patroni
contumeliam magis quam in
gloriam cedere. Sed quum
vestrarum virtutum id robur,
eain fore soliditatem , reco-
gnoscerem , quæ vestrum de-
cus, meo quantumvis labefa-

Epistola Dedicatoria.

Etato, inconcussum sustinere possint; idcirco non dubitavi vos in aliquatenus commune mecum periculum induere. Virtutes illas intelligo, quibus nemo unquam in vestra ætate aut in vestro ordine, saltem me judice, majores deprehendit; quæ vos insigniter gratos omnibus & amabiles reddunt, eximiam modestiam, sobrietatem, benignitatem animi, morum comitatem, prudentiam, magnanimitatem, fidem, præclaram insuper ingenii indolem, quæ vos ad omnem ingenuam scientiam non tantum excellenti captu, sed & appetitu fortis ac sincero, instruxit. Quas vestras præclarissimas dotes prout

Epistola Dedicatoria.

prout nemo est fortassis qui
me melius novit, aut pro con-
suetudine, quam jamdudum
vobiscum dulcissimam co-
luisse ex vestro favore mihi
contigit, penitus introspexit,
ita nemo est qui impensis
miratur & suspicit; aut qui
ipsas libentius prædicare ac
celebrare vellet, si non cum
eloquii mei vires supergrede-
rentur, tam etiam quæ in sin-
gulis vobis elucent, prolixia
licujus commentarii aut pa-
negyricæ orationis liberta-
tem, potius quam præstitutas
hujusmodi salutationibus an-
gustias, exposcerent. Quin
potius divinam clementiam
imploro, ut vos earundem
virtutum sancto tramiti insi-

Epistola Dedicatoria.

stere, atque hos egregios fru-
ctus vernæ vestræ ætatis felici-
bus incrementis maturæ sce-
re concedat; vitamque vobis
in hoc seculo ingenuam, in-
nocentem, jucundam, & in
futuro beatam ac sempiter-
nam transigere largiatur. Mi-
nime autem dubito, ne pro
consueto vestro in me can-
dore hoc ultimum fortassis
quod vobis præstare potero,
benevolentia erga vos & ob-
servantia testimonium, ala-
criter accepturi sitis ; quod
vobis propensissimo affectu
offert

Vestri in eternum amanssimus,

& observantissimus,

I. B.

Bene-

Benevolo L E C T O R I.

Si quid in hac elementorum editio-
ne præstitum sit , scire desideras,
amice Lector, accipe , pro genio
operis,breviter. Ad duos præcipue
fines conatus meos direxi. Primum, ut cum
requisita perspicuitate summam demonstra-
tionum brevitatem conjungerem, quo eam li-
bello molem compararem, qua commode abs-
que molestia circumferri posset. Id quod asse-
catus videor , si absentem Typographi cura
non frustretur. Concinnius enim quispiam
meliori ingenio aut majori peritia excellens,
at nemo forsan brevius plerasque proposi-
tiones demonstraverit ; præserum cum in
numero & ordine propositionum ipse ni-
hil immutarim , nec licentiam mihi as-
sumperim quamcumque propositionem Eu-
clidean procul ablegandi tanquam minus
necessariam , aut quasdam faciliores in
axiomatum censum referendi ; quod non-
nulli fecerunt : inter quos peritissimus Geo-
metra Andr. Tacquetus , quem ideo et-
iam nomino , quod quædam ex eo desum-
pta agnoscere honestum duco ; post cujus
elegantissimam editionem , ipse nihil auen-

Ad Lectorem.

tare voluisse, si non visum fuisset doctissimo viro non nisi octo Euclidis libros suā curā adornatos publico communicare, reliquis septem, tanquam ad elementa Geometriæ minus spectantibus, omnino quasi spretis atque posthabitis. Mibi autem jam ab initio alia provincia demandata fuit, non elementa Geometriæ utcunque pro arbitrio conscribendā, verum Euclidem ipsum, eumque totum, quam possem brevissime, demonstrandi. Quod enim quatuor libros spectat, septimum, octavum, nonum, decimum, quamvis illi ad Geometriæ planæ & solidæ elementa, ut sex præcedentes & duo subsequentes, non tam prope pertineant; quod tamen ad res Geometricas admodum utiles sint, tam proprie Arithmeticæ & Geometriæ valde propinquam cognitionem, quam obnotitiam commensurabilium & incommensurabilium magnitudinum ad figurarum tam planarum quam solidarum intellectum apprime necessariam, nemo est è peritioribus Geometris qui ignorat. Quæ vero in tribus ultimis libris continentur, & corporum regularium nobilis contemplatio, illa non nisi injuria prætermissi potuit; quando nempe illius gratia noster suus erat, Platonicae familiæ philosophus, hoc elementorum systema universum condidisse perhibetur;

ut

Ad Lectorem.

uti testis est * Proclus , iis verbis , "ΟΣΕΥ * lib. 2.

δὴ καὶ τῆς συμπάντης συγχρόσεως τέλος προσήσου-
το τῶν τῆς κατεργαθῆσαν πλατωνικῶν θεμάτων σύστασις.

Præterea facile in animum induxi ut opinarer , nemini harum scientiarum amanti non futurum esse cordi penes se habere integrum Euclidæum opus , quale passim ab omnibus citatur & celebratur . Quare nullum librum nullamque propositionem negligere volui earum quæ apud P. Herigonium habentur ; cuius vestigiis pressे insistere necesse habui , quoniam ejusce libri schematismis maxima ex parte uici statutum erat , quod præviderem mihi ad novas describendas tempus non suppetere ; et si nonnunquam id facere præoprassem . Eadem de causa nec alias plerasque quam Euclidæas demonstrationes adhibere volui , succinctiori forma expressas , nisi forte in 2 , & 13 , & parce in 7 , 8 , 9 libris ; ubi ab eo nonnihil deflectere opera pretium videbatur . Bona igitur spes est saltem in hac parte cum nostris consiliis , tum studiosorum votis , aliquo modo satisfactum iri . Nam quæ adjecta sunt in Scholiis problemata quædam & theorematæ , sive ob suum frequentem usum ad naturam elementarem accendentia , sive ad eorum quæ sequuntur expeditam demonstrationem conducentia , seu quæ regulæ

rum

Ad Lectorem.

rum practicae Geometriae quarundam prae-
puarum rationes innuunt ad suos fontes re-
latas, per ea, ut spero, libellus ultra destinata-
m molem magnopere non intumescet.

Alter scopus ad quem collineatum est, eo-
rum desideriis consuluit qui demonstracioni-
bus symbolicis potius quam verbalibus dele-
ctantur. In quo genere cum plerique apud
nos Guilielmi Oughtredi symbolis assueti
sint, eaplerumque usurpare consultius duxi-
mus. Nam qui Euclidem hanc viam tradere
& interpretari aggressus sit, hactenus, quod
ego sciam, preter unum P. Herigonium,
repertus est nemo. Cuius viri longe doctissi-
mi methodus, sane in multis egregia, ac ejus
peculiari proposito admodum accomodata,
duplici tamen defectu laborare mihi visa
est. Primo, quod cum Propositionum ad u-
nus alicujus theorematis aut problematis
probationem adductarum posterior a priori
non semper dependeat; quando tamen illae in-
ter se coherent, quando non, nec ex ordine sin-
gularum, nec ullo alio modo, satis prompte
innotescere potest: unde ob defectum con-
junctionum & adjectivorum (ergo, rur-
fus, &c.) non raro difficultas & dubitandi
occasio, praesertim minus exercitatis, inter le-
gendum oboriri solent. Deinde sapenumero
evenit, ut praedicta methodus supervacaneas
repetitiones effugere nequeat, a quibus de-
monstrationes est quando prolixæ, aliquando

8.

Ad Lectorēm.

& magis intricatae, evadunt. Quibus viiiis
noster modus facile per verborum signorumq;
arbitrariam mixtam medetur. Atque
hac de opere huius intentione & methodo di-
cta sufficiant. Ceterum quae in laudem Ma-
theseos in genere, aut Geometria ipsius; &
quae de historia harum scientiarum, ideoque
de Euclide horum elementorum digestore,
dici possent, & reliqua huiusmodi iuxtae,
cui hac placent, apud alios interpretes
consulere potest. Neque nos angustias tem-
poris quod huic operi impendi potuit, nec in-
terpellationes negotiorum, nec adjumento-
rum ad hac studia apud nos egestatem, &
quædam alia, ut liceret non immerito, in ex-
cusationem obtendemus; metu scilicet indu-
cti, ne hac nostra omnibus minus satisfa-
ciant. Verum quae ingenui Lectoris usibus
elaboravimus, eadem in solidum ipsius cen-
sura ac judicio submittimus; probanda si u-
tilia sibi compererit; sin omnino secus, refici-
enda.

I. B.

Ad amicissimum Virum, I. B. de
EVCLIDE contra^{cto}

Euphymos.

Factum bene! didicit Laconice loqui
Senex profundus, & aphorismos induit.
Immensa dudum margo commentarii
Diagramma circuit minutum; utque Insula
Problema breve natabat in vasto mari.
Sed unda jam detumuit; & glossa arctior
Stringit theoremat^a; minoris anguli
Lateribus ecce totus Euclides jacet,
Inclusus olim velut Homerus in nace;
Pluteoque sarcina modo qui incubuit, levis
En sit manipulus. Pelle in exigua latet
Ingens Mathesis, matris ut in utero Hercules,
In glande quercus, vel Ithaca Eurus in pila.
Nec mole dum deerescit, usu fit minor;
Quin audierit jam evadit, & cumulatius
Coniuncta prodest erudita pagina.
Sic ubere magis liquor è presso effluit;
Sic pleniori vasa inundat sanguinis
Torrente cordis Systole; sic fusus
Procurrit aquor ex Abyla angustiis.
Tantilli operis ars tanta referenda unice est
BAROVIANO nomini, ac solertiae.
Sublimis euge mentis ingenium potens!
Cui invium nil, arduum esse nil solet.
Sic usque pergas prospero conamine,
Radiusque multum debeat ac abacus tibi;
Sic crescat indies feracior seges,
Simili colonum germine assiduo beans.
Specimen futuræ messis hic siet laber,
Magna^{ne}que famæ illustria hæc præludia.
Iuvenis dedit qui tanta, quid dabit senex?

Car. Robotham, CANTAB.
Coll. Trin. Sen. Soc.

In novam *Elementorum*
E V C L I D I S

Editionem à D. I S. BARROW,
Collegii SS. TRIN. Socio,
viro opt. & eruditissimo,
adornatam.

BEnigne Lector! si uspiam auditam est tibi,
Quantus tenella Nix Geometres sicut;
Qua mille radiis, mille ludit angulis,
Totumque puro dicit Euclidem sinu:
Amabis ultra candidissimum Virum,
Cui plena nivium est indeoles, sed quas tamen
Præclarus ardor mentis urget Enthea;
Et usque blandis temperat caloribus:
Quo suavius nil vivit, & melius nihil.
Is, dum liquentes pectore excutit nives,
Et inde & inde spargit, en aliam tibi,
Lector benigne, è nivibus Geomertiam!

G. C. A. M. C. E. S.

Notarum explicatio.

- ≡ æqualitatem.
⊜ majoritatem.
⊟ minoritatem.
+ plus, vel addendum esse.
— minus, vel subtrahendum esse.
=: differentiam vel excessum ; item quantitates omnes, quæ sequuntur, subtrahendas esse, signis non mutatis.
× multiplicationem, vel ductum lateris rectanguli in aliud latus.
Idem denotat conjunctio literarum, ut
 $AB = A \times B$.
✓ Latus, vel radicem quadrati, vel cubi,
&c.
Q. & q quadratum. C. & c cubum.
Q. Q. rationem quadrati numeri ad quadratum numerum.

significat.

Reliquas, quæ ubique occurrunt, vocabulorum abbreviationes ipse Lector per se facile intelliget ; exceptis iis, quas tanquam minus generalis usus, suis locis explicandas relinquimus.

LIB. I.

Definitiones.

I. **P**unctum est cuius pars nulla est.

II. Linea vero longitudo latitudinis expers.

III. Lineæ autem termini sunt puncta.

IV. Recta linea est, quæ ex æquo sua interjacet puncta.

V. Superficies est, quæ longitudinem, latitudinemque tantum habet.

VI. Superficiei autem extrema sunt lineæ.

VII. Plana superficies est, quæ ex æquo suas interjacet lineas.

VIII. Planus vero angulus est, duarum linearum in plano se mutuo tangentium, & non in directum jacentium alterius ad alteram inclinatio.

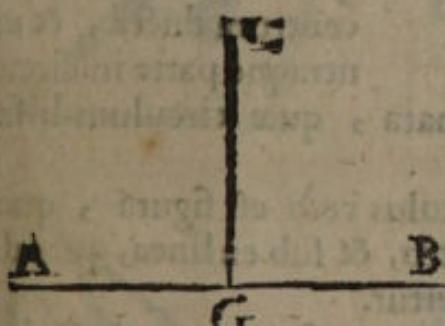
IX. Cum autem quæ angulum continent, lineæ, rectæ fuerint, rectilineus ille angulus appellatur.

X. Cum vero recta linea C G super rectam lineam A B consistens, eos qui sunt deinceps angulos C G A, C G B æquales inter se fecerit, rectus est uterque

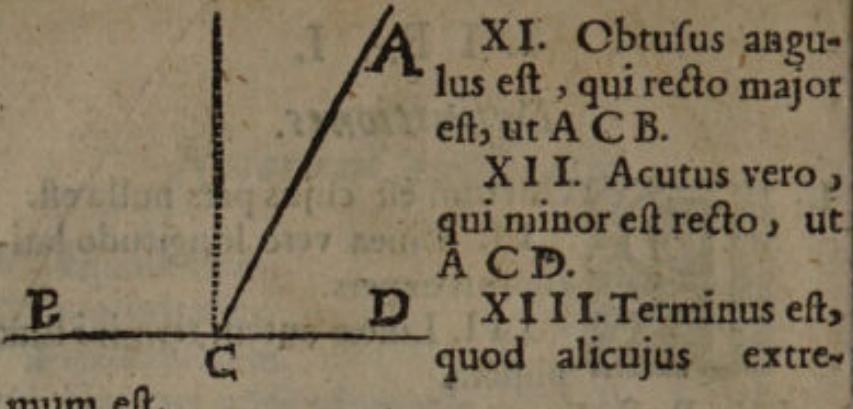
æqualium angulorum, & quæ infistit recta linea C G, perpendicularis vocatur ejus (A B) cui infistit.

Not. Cum plures anguli ad unum punctum: (ut ad G) existunt, designatur quilibet angulus tribus literis, quarum media ad verticem est: illius de quo agitur: ut angulus quem rectæ C G, A G efficiunt ad partes A vocatur C G A, vel A G C.

A Obtū-

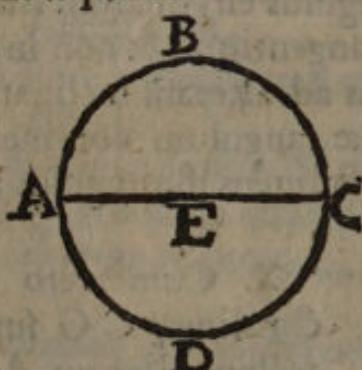

EVCLIDIS Elementorum

X I V. Figura est, quæ sub aliquo, vel aliquibus terminis comprehenditur.

X V. Circulus est figura plana, sub una linea comprehensa, quæ peripheria appellatur, ad quam ab uno puncto eorum, quæ intra figuram sunt posita, cadentes omnes rectæ lineæ inter se sunt æquales.

X VI. Hoc vero punctum centrum circuli appellatur.

X V I I. Diameter autem circuli est recta quædam linea per centrum ducta, & ex utraque parte in circu-

li peripheriam terminata, quæ circulum bifurciam secat.

X V I I I. Semicirculus vero est figura, quæ continetur sub diametro, & sub ea linea, quæ de circuli peripheria aufertur.

In circulo E A B C D. E est centrum, A C diameter, A B C semicirculus.

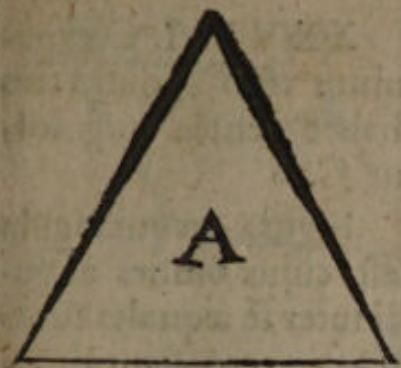
X I X. Rectilineæ figuræ sunt, quæ sub rectis lineis continentur.

X X. Trilateræ quidem, quæ sub tribus.

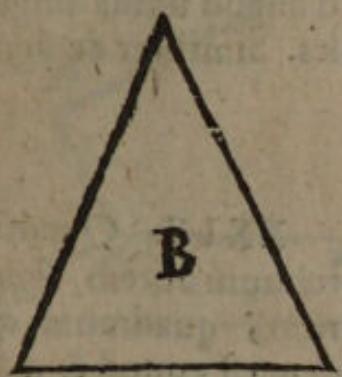
X X I. Quadrilateræ vero, quæ sub quatuor.

X X I I. Multilateræ autem, quæ sub pluribus, quam quatuor rectis lineis comprehenduntur.

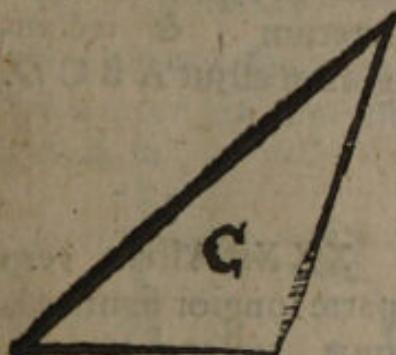
XXIII.

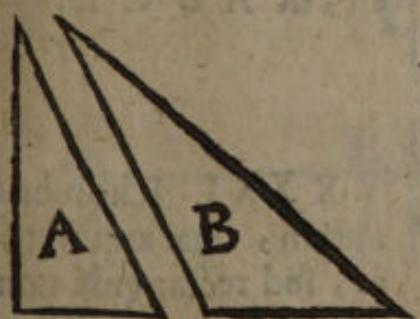
XXXIII. Trilaterarum autem figurarum, æquilaterum est triangulum, quod tria latera habet æqualia, ut triangulum A.

XXIV. Iisoscelis autem, quod duo tantum æqualia habet latera, ut triangulum B.

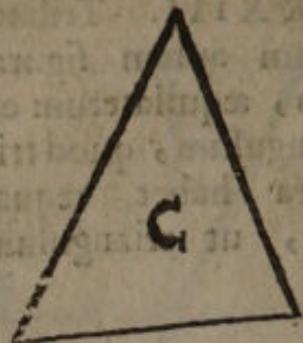
XXV. Scalenum vero, quod tria inæqualia habet latera, ut C.

XXVI. Adhæc etiam trilaterarum figurarum, rectangulum quidem triangulum est, quod rectum angulum habet, ut triangulum A.

XXVII. Amblygonium autem, quod obtusum angulum habet, ut B.

EVCLIDIS Elementorum

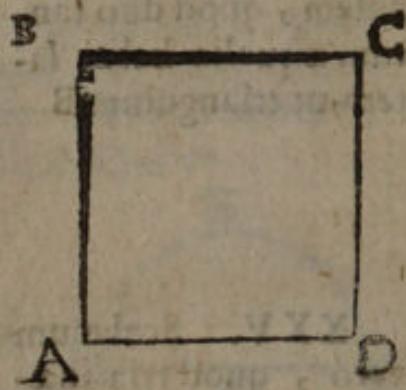

XXVIII. Oxygo-
nium vero , quod tres
habet acutos angulos,
ut C.

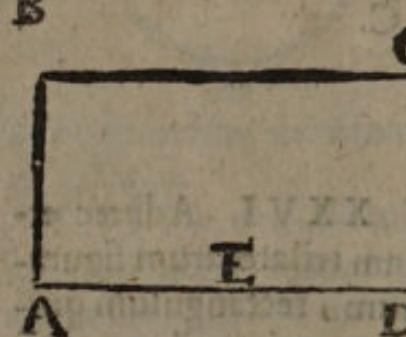
Figura æquiangula
est, cujus omnes angu-
li inter se æquales sunt.

Duae vero figuræ æ-

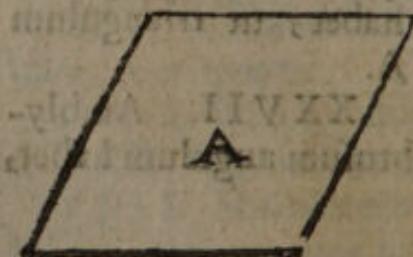
quiangulæ sunt ; si singuli anguli unius singulis
angulis alterius sint æquales. Similiter de figuris
æquilateris concipe.

XXIX. Quadrila-
terarum autem figura-
rum , quadratum qui-
dem est , quod & æqui-
laterum , & rectan-
gulum est, ut A B C D.

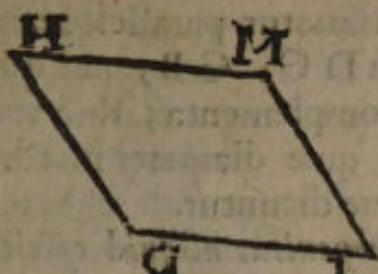

XXX. Altera vero
parte longior figura est,
quæ rectangula qui-
dem, at æquilatera non
est , ut A B C D.

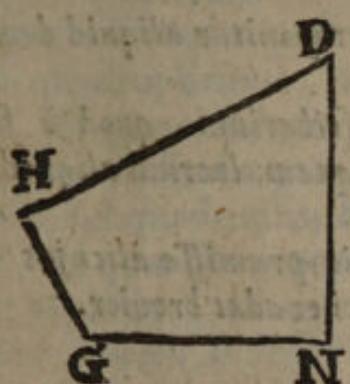

XXXI. Rhombus
autem , quæ æquilate-
ra, sed rectangula non
est, ut A.

XXXII.

XXXII. Rhomboides vero, quæ adversa & latera, & angulos habens inter se æquales, neque æquilatera est, neque rectangularia, ut GLMH.

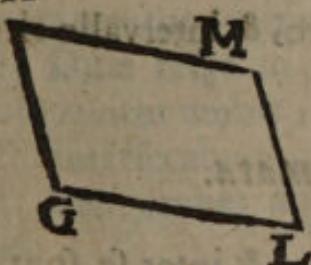
XXXIII. Præter has autem reliquæ quadrilateræ figuræ trapezia appellantur, ut GNHD.

A. ——————

B. ——————

sint plano, & ex utraque parte in infinitum producantur, in neutram sibi mutuo incident, ut A, & B.

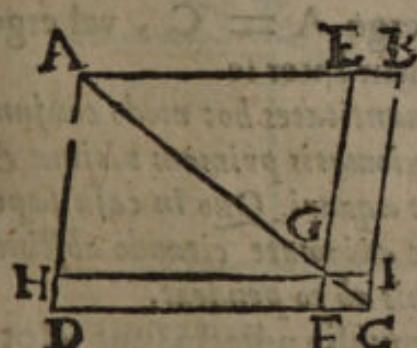
H

XXXIV. Parallelæ rectæ lineæ sunt, quæ cum in eodem

modo inveniuntur, in neutram sibi mutuo incident, ut A, & B.

XXXV. Parallelogrammum est figura quadrilatera, cuius bina opposita latera sunt parallela, seu æquidistantia, ut GLHM.

XXXVI. Cum vero in parallelogrammo ABCD diameter AC ducta fuerit, duæque lineæ EF, HI, lateribus parallelo secantes diametrum in uno eodemque

puncto G, ita ut parallelogrammum ab hisce

A 3 paral-

EVCLIDIS Elementorum

parallelis in quatuor distribuatur parallelogramma ; appellantur duo illa D G, G B, per quæ diameter non transit , Complementa ; duo vero reliqua H E, F I, per quæ diameter incedit , circa diametrum confistere dicuntur.

Problema est , cum proponitur aliquid efficiendum.

Theorema est , cum proponitur aliquid demonstrandum.

Corollarium est consequarium , quod è facta demonstratione tanquam lucrum aliquod colligitur.

Lemma est demonstratio præmissæ alicujus , ut demonstratio quæsti evadat brevior.

Postulata.

1. Postuletur , ut à quovis puncto ad quodvis punctum rectam lineam ducere concedatur.

2. Et rectam lineam terminatam in continuum recta producere.

3. Item , quovis centro , & intervallo circulum describere.

Axiomata.

1. Quæ eidem æqualia , & inter se sunt æqualia.

ut A = B = C. ergo A = C , vel ergo omnes A, B, C, æquantur inter se.

Nota , cum plures quantitates hoc modo conjunctas invenias , vi hujus axiomatis primam ultimæ & quamlibet earum cuilibet æquari. Quo in casu sepe , brevitatis causa , ab hoc axiomate citando abstineamus ; et si vis consecutionis ab eo pendeat.

2. Et si æqualibus æqualia adjecta sunt , tota sunt æqualia.

3. Et

3. Et si ab æqualibus æqualia ablata sunt, quæ relinquuntur sunt æqualia.

4. Et si inæqualibus æqualia adjecta sint, tota sunt inæqualia.

5. Et si ab inæqualibus æqualia ablata sint, reliqua sunt inæqualia.

6. Et quæ ejusdem vel æqualium sunt duplicita, inter se sunt æqualia. Idem puta de triplicibus, quadruplicibus, &c.

7. Et quæ ejusdem, vel æqualium sunt dimidia, inter se sunt æqualia. Idem concipe de subtripulis, subquadrupulis, &c.

8. Et quæ sibi mutuo congruunt, ea inter se sunt æqualia.

Hoc axioma in rectis lineis, & angulis valet conversum, sed non in figuris, nisi illæ similes fuerint.

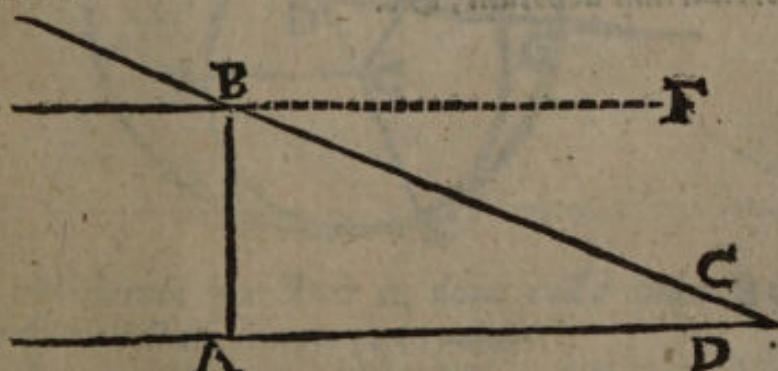
Cæterum, magnitudines congruere dicuntur, quarum partes applicatæ partibus, æqualem vel eundem locum occupant.

9. Et totum sua parte majus est.

10. Duæ rectæ lineæ non habent unum & idem segmentum commune.

11. Duæ rectæ in uno punto concurrentes, si producantur ambæ, necessario se mutuo in eo punto intersecabunt.

12. Item omnes anguli recti sunt inter se æquales.

13. Et si in duas rectas lineas AD, CB, altera recta BA incidens, internos ad easdemque partes

angulos B A D, A B C duobus rectis minores faciat, duæ illæ rectæ lineæ in infinitum productæ sibi mutuo incident ad eas partes, ubi sunt anguli duobus rectis minores.

14. Duæ rectæ lineæ spatium non comprehendunt.

15. Si æqualibus inæqualia adjiciantur, erit totorum excessus adjunctorum excessui æqualis.

16. Si inæqualibus æqualia adjungantur, erit totorum excessus excessui eorum, quæ à principio, æqualis.

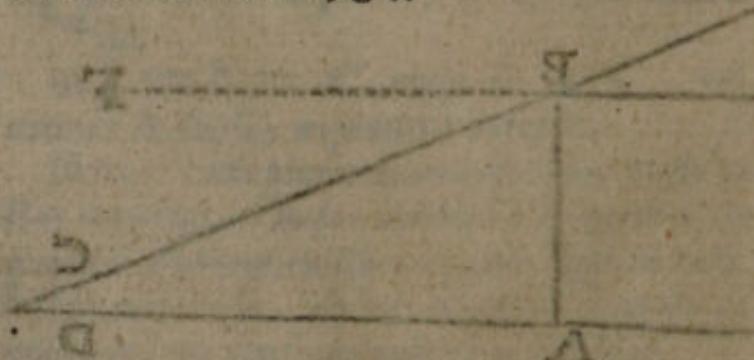
17. Si ab æqualibus inæqualia demantur, erit residuorum excessus, excessui ablitorum æqualis.

18. Si ab inæqualibus æqualia demantur, erit residuorum excessus excessui totorum æqualis.

19. Omne totum æquale est omnibus suis partibus simul sumptis.

20. Si totum totius est duplum, & ablatum ablati, erit & reliquum reliqui duplum. Idem de reliquis multiplicibus intellige.

*Citationes intellige sic. cum duo numeri occur-
runt, prior designat propositionem, posterior librum.
Ut per 4. 1. intelligitur quarta propositio primi
libri, atque ita de reliquis. Ceterum, ax. axioma,
post. postulatum, def. definitionem, sch. scholium, cor.
corollarium denotant, &c.*

LIB.

LIB. I.

PROP. I.

Super data recta linea terminata A B, triangulum æquilaterum A B C constituerre.

Centris A & B, eodem intervallo A B, vel

B A a describe duos circulos se intersecantes in puncto C, ex quo b duc rectas C A, C B.

Erit A C c = A B c = B C d = A C.

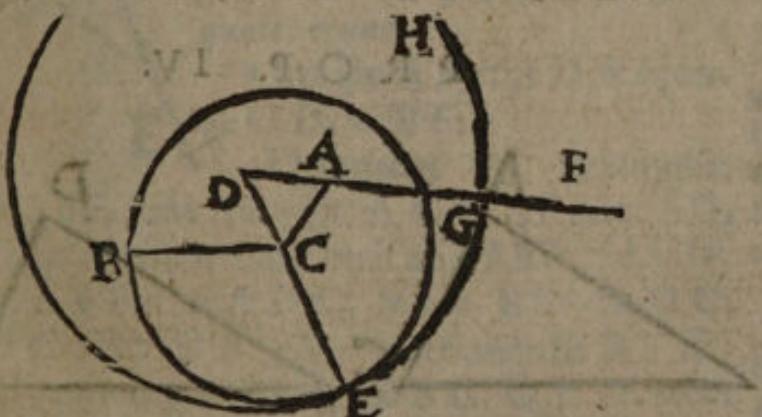
Quare triangulum A C B est æquilaterum.

Quod Erat Faciendum.

Scholium.

Eodem modo super A B describetur triangulum Isosceles, si intervalla æqualium circulorum majora sumantur, vel minora, quam A B.

PROP. II.

Ad datum punctum A datæ rectæ lineæ B C æqualem rectam lineam A G ponere.

Centro C, intervallo C B a describe circulum C B E. b Iunge A C, super qua c fac triangulum æquilateram A D C. d produc D C ad E.

a 3. post.

b 1. post.

c 1. i.

d 2. post.

cen-

centro D, spatio D E, describe circulum D E H :
cujus circumferentia occurrat D A e protracta
ad G. Erit A G = C B.

Nam D G f = D E , & D A g = D C , quare
A G h = C E k = B C l = A G . Q. E. F.

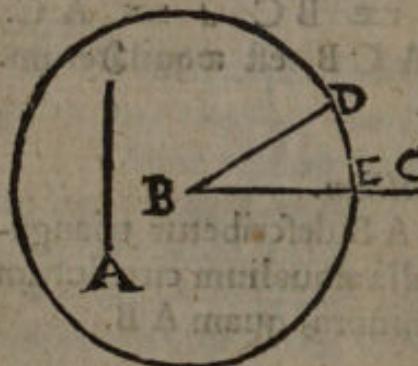
Positio puncti A , intra vel extra datam B C ,
casus variat, sed ubique similis est constructio, &
demonstratio.

Scholium.

Poterat A G circino sumi, sed hoc facere nulli
postulato respondet, ut bene innuit Proclus.

P R O P. III.

a 2. i.

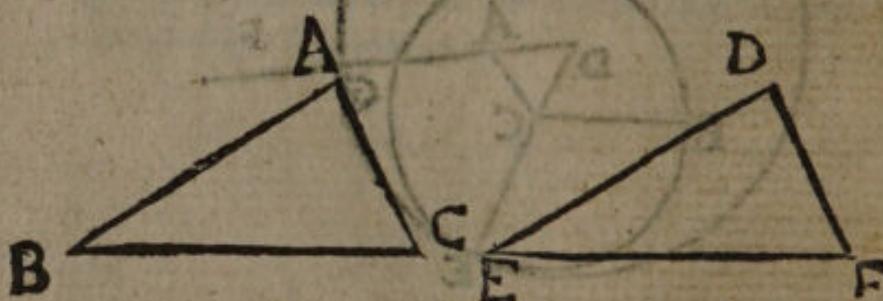
b 15. def.
c constr.
d 1. ax.

feret B E b = B D c = A d = B E . Q. E. F.

Duabus datis rectis
lineis A, & B C, de ma-
jore B C minori A æqua-
lem rectam lineam B E
detrahere.

Ad punctum B a po-
ne rectam B D = A .
Circulus centro B, spa-
tio B D descriptus au-
tumque utriusque (hoc est B A = E D, & A C =
D F) habeant vero angulum A , angulo D æqua-
lem,

P R O P. IV.

Si duo triangula B A C, E D F duo latera B A ,
A C duobus lateribus E D , D F æqualia habeant,
utrumque utriusque (hoc est B A = E D, & A C =
D F) habeant vero angulum A , angulo D æqua-
lem,

lem, sub æqualibus rectis lineis contentum, & basim BC basi EF æqualem habebunt; eritque triangulum BAC triangulo EDF æquale, ac reliqui anguli B, C reliquis angulis E, F æquales erunt, uterque utriusque, sub quibus æqualia latera subten-
duntur.

Si punctum D puncto A applicetur, & recta DE rectæ AB superponatur, cadet punctum E in B, quia $D\,F \overset{a}{=} A\,B$. Item recta DF cadet in AC, quia ang. $A\,C \overset{a}{=} D\,F$. Quinetiam punctum F puncto C coincidet, quia $A\,C \overset{a}{=} D\,F$. Ergo rectæ EF, BC, cum eisdem habeant terminos, b congruent, & proinde æquales sunt. $b\,14.\,ax.$
Quare triangula BAC, EDF; & anguli B, E; itemque anguli C, F etiam congruunt, & æ-
quantur. Quod erat Demonstrandum.

P R O P. V.

Isoscelium triangulorum ABC
qui ad basim sunt anguli A B C,
A C B inter se sunt æquales. Et
productis æqualibus rectis lineis
AB, AC qui sub base sunt an-
guli CBD, BCE inter se æ-
quales erunt.

a Accipe $A\,F = A\,D$, & b jun-
ge C D, ac B F. $a\,3.\,I.$
 $b\,I.\,post.$

Quoniam in triangulis
ACD, ABF, sunt $A\,B \overset{c}{=} A\,C$, & $A\,F \overset{d}{=} A\,D$, $d\,constr.$
angulusq; A communis, e erit ang. ABF = ACD; $c\,4.\,I.$
& ang. AFB = ADC, & bas. BF = DC;
item FC f = DB. ergo in triangulis BFC,
BDC g erit ang. FCB = DBC. Q.E.D. Item
ideo ang. FBC = DCB. atqui ang. ABF h =
ACD. ergo ang. ABC k = ACB. Q.E.D. $f\,3.\,ax.$
 $g\,4.\,I.$
 $h\,pr.$
 $k\,3.\,ax.$

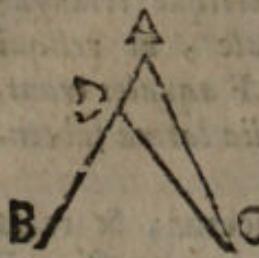
Corollarium.

Hinc, Omne triangulum æquilaterum est quo-
que æquiangulum.

PRO P.

P R O P. VI.

Si trianguli ABC duo anguli ABC, ACB aequales inter se fuerint, & sub aequalibus angulis subtensa latera AB, AC aequalia inter se erunt.

Si fieri potest, sit utravis BA = CA, & Fac igitur BD = CA, & b duc CD.

a 3. r.
b 1. post.

c suppos.
d hyp.
e 4. r.
f 9. ax.

In triangulis DBC, ACB, quia BD = CA, & latus BC commune est, atque ang. DBC d = A C B, e erunt triangula DBC, ACB aequalia inter se, pars & totum, f Quod Fieri Nequit.

Coroll.

Hinc, Omne triangulum aequiangulum est quoque aequilaterum.

P R O P. VII.

Super eadem recta linea AB duabus eisdem rectis lineis AC, BC, aliæ duæ rectæ lineæ aequales AD, BD, utraque utriusque (hoc est, AD = AC, & BD = BC) non constituentur ad aliud punctum C, atque aliud D, ad easdem partes C, eodemque terminos A, B cum duabus initio ductis rectis lineis habentes.

1. Cas. Si punctum D statuatur in AC, a liquet non esse AD = AC.

2. Cas. Si punctum D dicatur intra triangulum ACB, duc CD, & produc BD F, ac BCE. Iam vis AD = AC. ergo ang. ADC b = ACD; item quia BD c = BC, erit ang. FDC b = ECD.

ergo

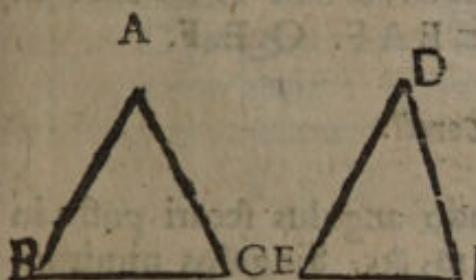
a 9. ax.
b 5. r.
c suppos.

ergo ang. $FDC \angle = ACD$, id est ang. FDC d 9. ax.
 $\angle = ADC$ Q. F. N.

3. Cas. Sin D cadat extra triangulum ACB ,
 jungatur CD .

Rursus, ang. $B CD = BDC$, & $BCD =$ e 5. i.
 BDC ergo ang. $ACD = BDC$ & proinde f 9. ax.
 multo magis ang. $B CD = BDC$. Sed erat
 ang. $BCD = BDC$. Quæ repugnant. Ergo,
 &c.

P R O P. VIII.

Si duo triangula ABC , DEF habuerint duo latera AB , AC duobus lateribus DE , DF , utrumque utrique aequalia; habuerint vero & basim BC , basi EF , aequalem: angulum A sub aequalibus rectis lineis contentum angulo D aequalem habebunt.

Quia $BC = EF$, si basis BC superponatur a hyp.
 basi EF , illæ b congruent. ergo, cum $AB = DE$, b 8. ax.
 & $AC = DF$, cadet punctum A in D . (nam c hyp.
 in aliud punctum cadere nequit, per præcedentem)
 ergo angulorum A , & D latera coincidunt.
 & quare anguli illi pares sunt. Q. E. D. d 8. ax.

coroll.

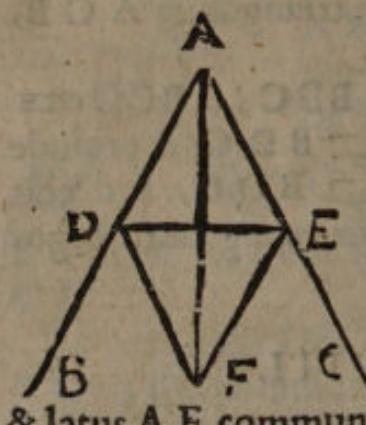
1. Hinc triangula sibi mutuo aequilatera, etiam mutuo & aequangula sunt.

2. Triangula sibi mutuo aequilatera y aequaliter interfici. x 4. i.
y 4. i.

PRO P.

P R O P. IX.

a 3. r.
b 1. i.
c constr.
d 3. i.

Datum angulum rectili-
neum BAC bifariam se-
care.

a Sume $AD = AE$;
duc DE , super qua**b** fac
triang. æquilat. DFE .

Ducta AF angulum
 BAC bifecabit.

Nam $AD = AE$,
& latus AF commune est, & bas. $DF = FE$.
d ergo ang. $DAF = EAF$. Q. E. F.

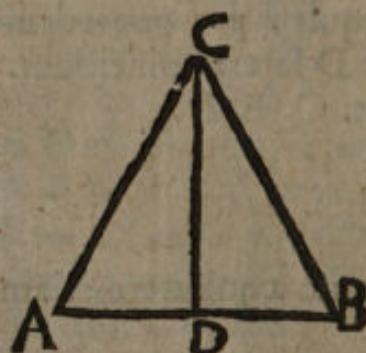
Coroll.

Hinc patet quomodo angulus secari possit in
æquales partes 4, 8, 16, &c. Singulos nimirum
partes iterum bifecando.

Methodus vero regula & circino angulos se-
candi in æquales quotunque haेणtenuis Geome-
tras latuit.

P R O P. X.

a 1. i.
b 9. i.
c constr.
d 4. i.

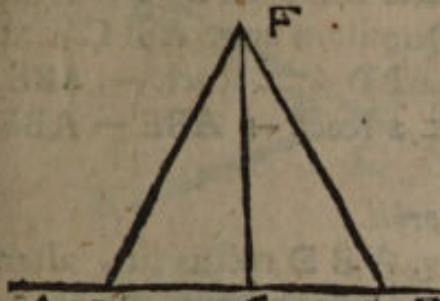
Datam rectam lineam
 AB bifariam secare.

Super data AB a fac
triang. æquilat. ABC .
ejus angulum C b biseca
recta CD . Eadem datam
 AB bifecabit.

Nam $AC = BC$,
& latus CD est commune ; & ang. $ACD =$
 BCD , d ergo $AD = BD$. Q. E. F. Praxin
hujus & præcedentis, constructio primæ hujus
libri satis indicat.

P R O P.

P R O P. XI.

Data recta linea AB, & punto in ea dato C, rectam lineam CF ad angulos rectos excitare.

a Accipe hinc inde a 3. i.

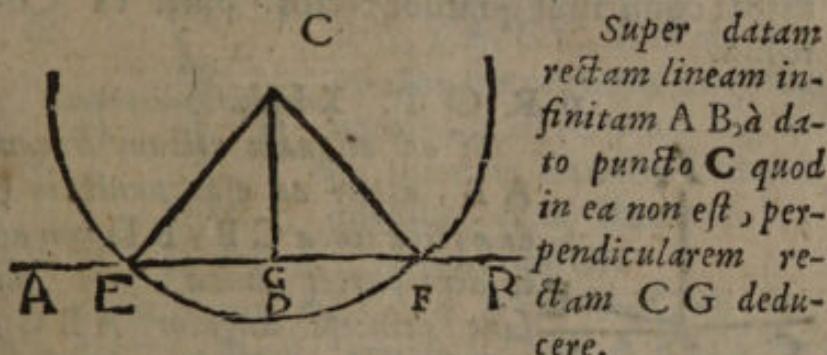
CD = CE. Super

*b fac triang. æ-
quilat. D F E. Ducta FC perpendiculareis est.*

*Nam triangula DFC, EFC sibi mutuo c æ-
quilatera sunt. & ergo ang. DCF = ECF. c constr.
& ergo FC perpendiculareis est. Q. E. F. d 8. i.
e 10. def.*

Praxis tam hujus, quam sequentis expeditur
facillime ope normæ.

P R O P. XII.

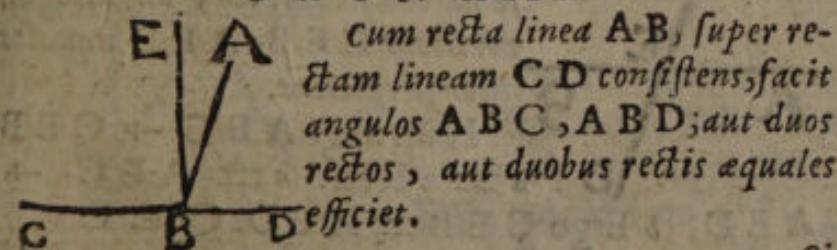

*Super datam
rectam lineam in-
finitam AB, à da-
to punto C quod
in ea non est, per-
pendicularem re-
ctam CG dedu-
cere.*

*Centro C a describe circulum, qui secet da- a 3. post.
tam AB in punctis E & F b biseca EF in G. du- b 10. i.
cta CG perpendiculareis est.*

*Ducantur enim CE, CF. Triangula EGC,
FGC, sibi mutuo c æquilatera sunt. d ergo an-
guli EGC, FGC, æquales, & e proinde recti
sunt. Q. E. F. c constr.
d 8. i.
e 10. def.*

P R O P. XIII.

*cum recta linea AB, super re-
ctam lineam CD consistens, facit
angulos ABC, ABD; aut duos
rectos, aut duobus rectis æquales
efficiet.*

a 10. def.
b 11. i.
c 19. ax.
d 3. ax.
e 2. ax.

Si anguli ABC, ABD pares sint^c & liquet illos rectos esse ; si inaequales sint , ex B b excitetur perpendicularis BE. Quoniam ang. ABC c = Rect. + ABE; & ang. ABD d = Rect. - ABE; erit ABC + ABD e = 2 Rect. + ABE - ABE = 2 Rect. Q. E. D.

Coroll.

1. Hinc , si unus ang. ABD rectus sit , alter ABC etiam rectus erit ; si hic acutus , ille obtusus erit , & contra.

2. Si plures rectae quam una ad idem punctum eidem rectae insistant , anguli sicut duobus rectis aequales.

3. Duæ rectae invicem secantes efficiunt angulos quatuor rectis aequales.

4. Omnes anguli circa unum punctum constituti conficiunt quatuor rectos. patet ex Coroll. 2.

P R O P. XIV.

Si ad aliquam rectam lineam AB , atque ad ejus punctum B duæ rectæ lineæ CB , BD non ad easdem partes ductæ , eos qui sunt deinceps angulos ABC , ABD duobus rectis aequales fecerint , in directum erunt inter se ipse rectæ lineæ CB , BD .

Si negas , faciant CB , BE unam rectam. ergo ang. ABC + ABE a = 2 Rect. b = ABC + ABD. c Quod Est absurdum.

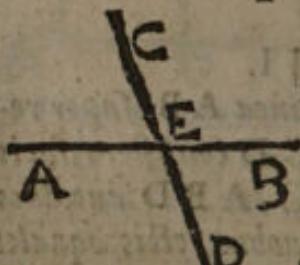
P R O P. XV.

Si duæ rectæ lineæ AB , CD se mutuo secuerint , angulos ad verticem CEB , AED aequales inter se efficiunt.

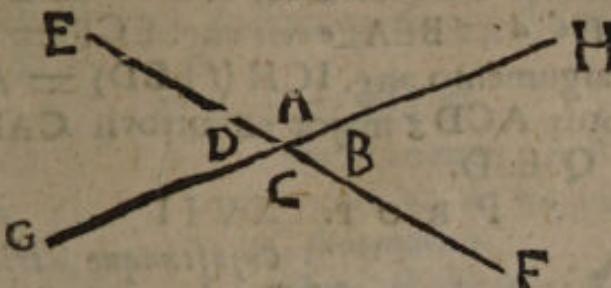
Nam ang. AEC + CEB a = 2 Rect. a = AEC + AED. b Ergo CEB = AED. Q. E. F.

Schol.

a 13. i.
b 3. ax.

Schol.

Si ad aliquam rectam lineam $G\ H$, atque ad ejus punctum, A duæ rectæ lineæ $E\ A$, $A\ F$ non ad easdem partes sumptæ, angulos ad verticem D , & B æquales fecerint, ipsæ rectæ lineæ $E\ A$, $A\ F$ in directum sibi invicem erunt.

Nam $2\ Rect. = a\ D + A_a = B^c + A.b$ ergo $a\ 13. 1.$
 $E\ A$, $A\ F$ sunt in directum sibi invicem. Q.E.D. $b\ 14. 1.$

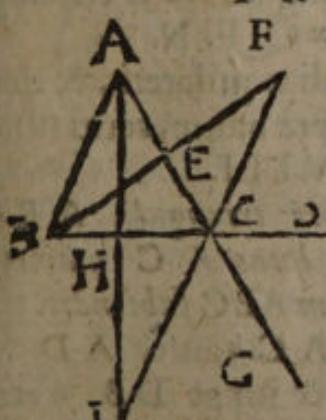
Schol. 2.

Si quatuor rectæ lineæ $E\ A$, $E\ B$, $E\ C$, $E\ D$ ab uno punto E exeuntes, angulos oppositos ad verticem æquales inter se fecerint, erunt quælibet duæ lineæ $A\ E$, $E\ B$, & $C\ E$, $E\ D$ in directum positæ.

Nam quia ang. $AEC + AED + CEB =$
 $D\ E\ B_a = 4\ Rect.$ erit $AEC + AED_b = a\ 13. 1.$
 $CEB + DEB = 2\ Rect.$ ergo CED , & AEB $b\ 13. 1. \phi$
sunt rectæ lineæ. Q. E. D. $c\ 14. 1.$

PROP. XVI.

Cujuscunque Trianguli $A\ B\ C$ uno latere $B\ C$ producto, externus angulus $A\ C\ D$ utrolibet interno & opposito $C\ A\ B$, $C\ B\ A$, major est.

Latera $A\ C$, $B\ C$ a bisec-
tent rectæ $A\ H$, $B\ E$, è $1. post.$
quibus productis b cape EF
 $= BE$, b & $HI = AH$, $b\ 3. 1.$

Conjuganturque $F\ C$, I .

B

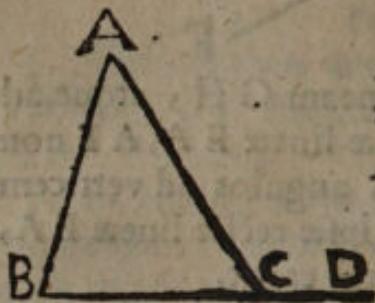
Quo-

c. constr.
d 15. i.
e 4. i.
f 15. i.
g 9. ax.

a 13. i.
b 16. i.
c 4. ax.

Quoniam $\angle C E A = \angle E F C = \angle E B$, &
ang. $\angle F E C d = \angle B E A$; erit ang. $\angle E C F = \angle E A B$.
Simili argumento ang. $\angle I C H (f F C D) = \angle A B H$.
ergo totus $\angle A C D$ major est utrovis $\angle C A B$, &
 $\angle A B C$. Q. E. D.

P R O P. XVII

Cujuscunque trianguli
 $\angle A B C$ duo anguli duobus
rectis sunt minores, omni-
fariam sumpti.

Producatur latus $B C$.
Quoniam $\angle A C D +$
 $\angle A C B a = 2$ Rect. & ang.
 $\angle A C D b \leq A$, erit $A + \angle A C B \leq 2$ Rect. Eo-
dem modo erit ang. $B + \angle A C B \leq 2$ Rect. De-
nique producto latere $A B$, erit similiter ang.
 $A + B \leq 2$ Rect. Quæ E. D.

Coroll.

1. Hinc, in omni triangulo, cujus unus an-
gulus fuerit rectus, vel obtusus, reliqui acuti
sunt.

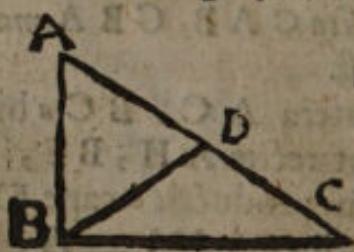
2. Si linea recta $A E$ cum alia recta $C D$ an-
gulos inæquales faciat, unum $\angle A E D$ acutum, &
alterum $\angle A E C$ obtusum, linea perpendicularis
 $A D$ ex quovis ejus punto A ad aliam illam
 $C D$ demissa, cadet ad partes anguli acuti $A E D$.

Nam si $A C$ ad partes anguli obtusi ducta, di-
catur perpendicularis, in triangulo $A F C$ erit ang.
 $\angle A E C + \angle A C E \leq 2$ Rect. x Q. F. N.

3. Omnes anguli trianguli æquilateri, & duo
anguli trianguli Isoscelis, supra basim, acuti sunt.

P R O P. XVIII.

a 3. i.
b 5. i.

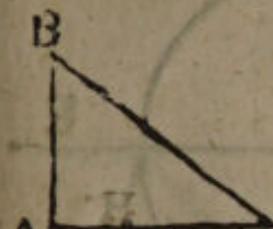

Omnis trianguli $A B C$
majus latus $A C$ majorem
angulum $\angle A B C$ subtendit.

Ex $A C$ aufer $A D =$
 $C A B$, & junge $D B$. ergo
ang. $\angle A D B = \angle A B D$. Sed
c $\angle A D B$

c ADB ⊥ C. ergo ABD ⊥ C. d ergo totus
 ang. ABC ⊥ C. Eodem modo erit ABC ⊥ A. c 16. i.
 Q. E. D.

P R O P. XIX.

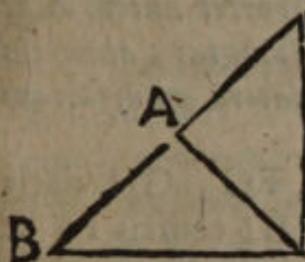

Omnis trianguli ABC maior angulus A majori lateri BC subtenditur.

Nam si dicatur AB = BC, a erit ang. A = C. contra Hypoth. & si AB ⊥ BC, b erit ang. C ⊥ A, contra hyp. quare potius BC ⊥ AB. & eodem modo BC ⊥ AC. a 5. i. b 18. i.

Q. E. D.

P R O P. XX.

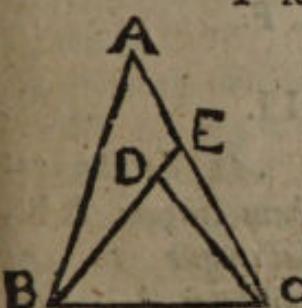
Omnis trianguli ABC duo latera BA, AC reliquo BC sunt majora quomodo cunque sumpta.

Ex BA producta a cape AD = AC, & duc DC. a 3. i.

b ergo ang. D = ACD.

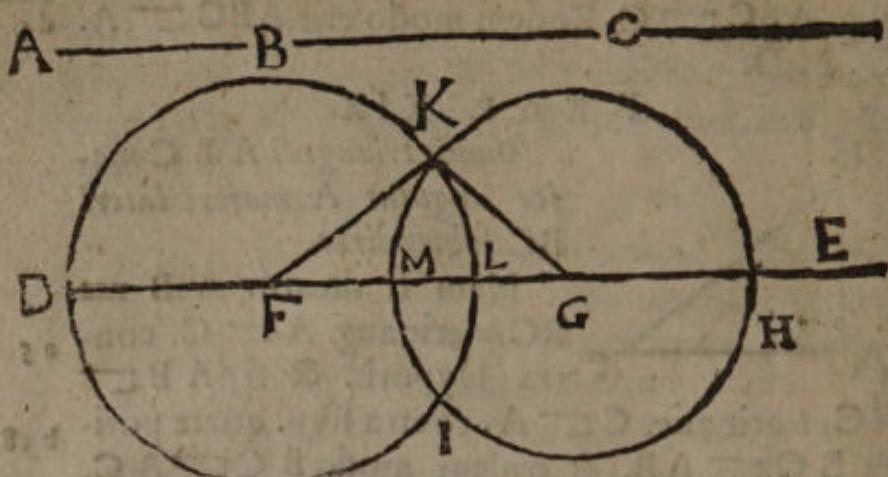
c ergo totus BCD ⊥ D d ergo BD (e BA + AC) ⊥ BC. Q. E. D. b 5. i. c 9. ax. d 19. i. e confr. f 2. ax.

P R O P. XXI.

Si super trianguli ABC uno latere BC, ab extremitatibus duæ rectæ lineæ BD, CD, interius constitutæ fuerint, hæ constitutæ reliquis trianguli duobus lateribus BA, CA minores quidem erunt, majorem vero angulum BDC continebunt.

Producatur BD in E. estque CE + ED a ⊥ CD adde commune BD, b erit BE + EC ⊥ BD + DC. Rursus BA + AE a ⊥ BE; b ergo BA + AC ⊥ BE + EC. quare BA + AC ⊥ BD + DC. Q. E. D. 2. Ang. BDC c ⊥ DEC c ⊥ A. ergo ang. BDC ⊥ A. Q. E. D. c 16. i.

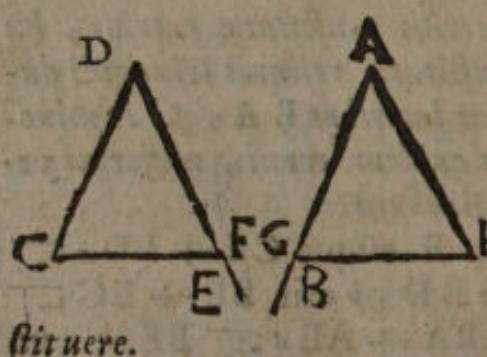
Ex tribus rectis lineis FK , FG , GK , quae sint tribus datis rectis lineis A , B , C , æquales, triangulum FKG constituere. Oportet autem duas reliqua esse majores omnifarum sumptas; quoniam uniuscujusque trianguli duo latera omnifarum sumpta reliquo sunt majora.

a 3. 1.
b 3. post.

c 15. def.
d 1. ax.

Ex infinita DE a sume DF , FG , GH datis A , B , C ordine æquales. Tum si b centris F , & G , intervallis FD , & GH ducantur circuli se intersecantes in K ; junctis rectis FK , KG constituetur triangulum FKG , e cujus latera FK , FG , GK tribus DF , FG , GH , a id est tribus datis A , B , C æquantur. Q. E. F.

PROP. XXIII.

Ad datam rettam lineam AB , datumque in ea punctum A , dato angulo rectilineo D æquale angulum rectilineum A constitueret.

a 1. post.
b 3. 1.
c 22. 1.

a Duc rectam CF secantem dati anguli latera utcunque. b Fac $AG = CD$. Super AG c constitue triangulum alteri CDF æquilaterum, ita ut

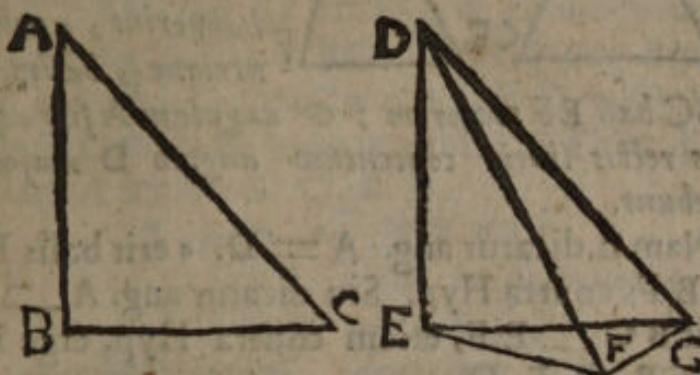
ut $AH = DF$, & $GH = CF$; & habebis ang.

$A^d = D$. Q. E. F.

d 8. t.

P

R O P. XXIV.

Si duo triangula $A B C$, $D E F$ duo latera $A B$, $A C$ duobus lateribus $D E$, $D F$ equalia habe-
rint, utrumque utriusque; angulum vero A angulo
 EDF maiorem sub æqualibus rectis lineis conten-
tum, & basim BC , basi EF , maiorem habebunt.

a Fiat ang. $EDG = A$, & DG b $= D F$ c $=$
 $A C$, connectanturque $E G$, $F G$.

i. cas. Si $E G$ cadit supra $E F$. Quia $A B$
 $d = D E$, & $A C = e D G$, & ang. $A e = EDG$,
ferit $B C = E G$. Quia vero $D F e = D G$,
 g erit ang. $DFG = DGF$. h ergo ang. $DFG \sqsubset$
 EGF ; h & proinde ang. $EFG \sqsubset EGF$. k quare
 $E G (B C) \sqsubset E F$. Q. E. D.

2. cas. Si basis $E F$ basi $E G$ coincidat, illi- 19 ax.
quet $E G (B C) \sqsubset E F$.

3. Si $E G$ Cadat infra $E F$. Quoniam
 $D G + G E m \sqsubset DF + FE$, si hinc inde au- mat. 1.
ferantur $D G$, DF , æquales, manet $E G (B C)$
 $n \sqsubset E F$. Q. E. D.

a 23. 1.

b 3. 1.

c hyp.

d hyp.

e confir.

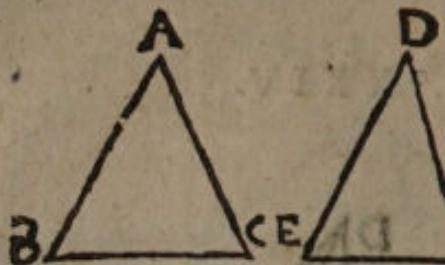
f 4. 1.

g 5. 1.

h 9. ax.

k 19. 1.

m 5. 4x.

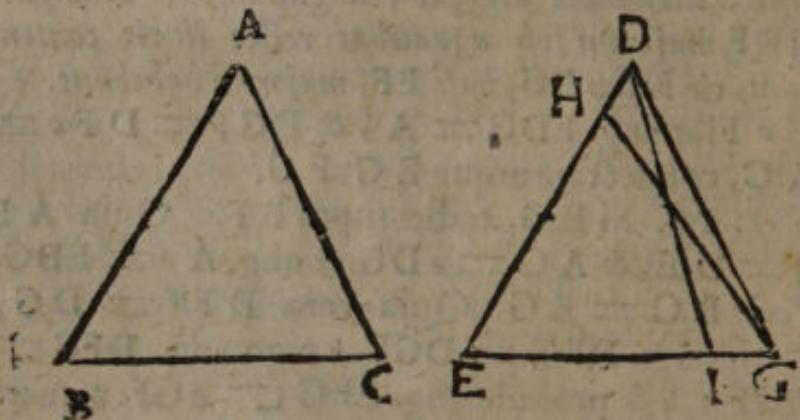

Si duo triangula $A B C, D E F$ duo latera $A B, A C$ duobus lateribus $D E, D F$ æqualia habuerint, utrumq; utriusque, basim ve-
ro $B C$ basi $E F$ majorem; & angulum A sub æqua-
libus rectis lineis contentum angulo D majorem
habebunt.

p. 4. 1.

b. 24. 1.

Nam si dicatur ang. $A = D$. & erit basis $B C$
 $= E F$, contra Hyp. Sin dicatur ang. $A \supset D$,
erit $B C \supset E F$, etiam contra Hyp. ergo $B C \supset E F$. Q. E. D.

Si duo triangula $B A C, E D G$, duos angulos B, C , duobus angulis $E, D G E$, æquales habue-
rint, utrumque utriusque, unumque latus uni lateri
æquale, sive quod æqualibus adjacet angulis, seu
quod uni æqualium angulorum subtenditur: reliqua
latera reliquis lateribus æqualia, utrumque utriusque,
& reliquum angulum reliquo angulo æqualem ha-
bebunt.

p. 3. 1.

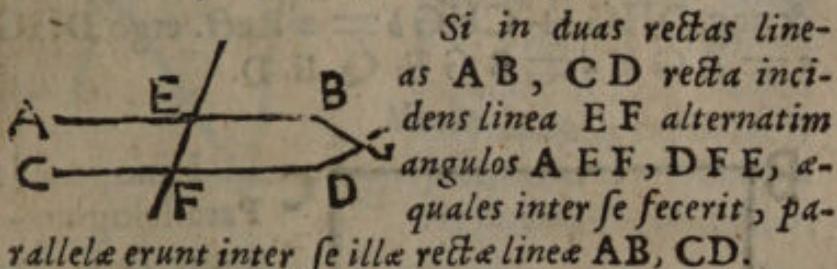
I. Hyp. Sit $B C = E G$. Dico $B A = E D$, &
 $A C = D G$, & ang. $A = E D G$. Nam si dicatur
 $E D \supset B A$, & fiat $E H = B A$, ducaturque $G H$.

Quoniam

Quoniam $AB = HE$, & $BC = EG$; & $\text{ang. } BC = E$, erit ang. $EGH = Ce = DGE$. b^{suppos.}
c^{hyp.}
d^{4. 1.}
 $f Q.E.A.$ ergo $AB = ED$. Eodem modo $AC = DG$. e^{hyp.}
f^{9. ax.}

2. Hyp. Sit $AB = ED$. Dico $BC = EG$; & $AC = DG$ & ang. $A = EDG$. Nam si dicatur $EG \subset BC$, fiat $EI = BC$, & connectatur DI. Quia $AB = ED$, & $BC = EI$, & ang. $BG = E$, g^{hyp.}
h^{suppos.}
k^{4. 1.}
erit ang. $EID = Cm = EGD$. $n Q.E.A.$ ergo $BC = EG$. ergo ut prius, $AC = DG$, m^{hyp.}
n^{10. 1.}
& ang. $A = EDG$. $Q.E.D.$

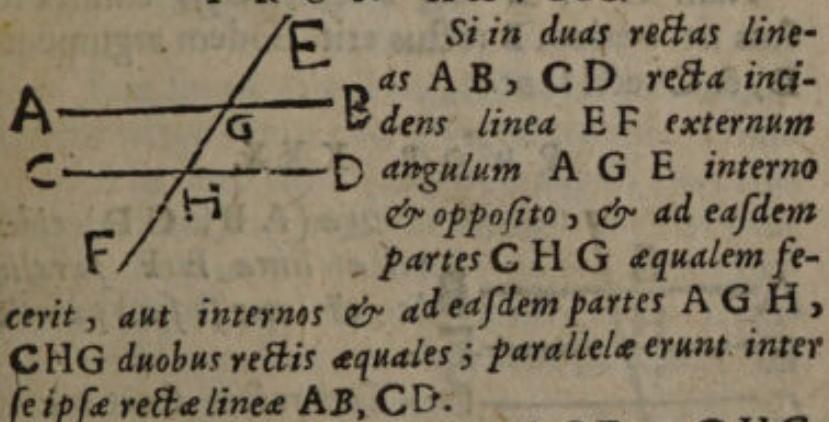
P R O P. XXVII.

Si in duas rectas lineas AB , CD recta incidentes linea EF alternatim angulos AEF , DFE , & quales inter se fecerit, parallelæ erunt inter se illæ rectæ lineæ AB , CD .

Si AB , CD dricantur non esse parallelæ; convenient productæ, nempe in G . quo posito angulus externus AEG interno $D FE$ a major a 16. 1.
erit, cui tamen ponitur æqualis. Quæ repugnant.

P R O P. XXVIII.

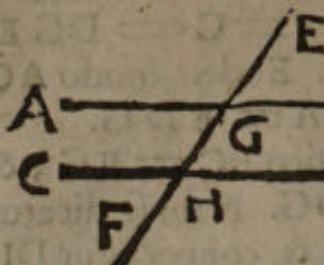

Si in duas rectas lineas AB , CD recta incidentes linea EF externum angulum AGE interno & opposito, & ad easdem partes CHG æqualem fecerit, aut internos & ad easdem partes AGH , CHG duobus rectis æquales; parallelæ erunt inter se ipsæ rectæ lineæ AB , CD .

1. Hyp. Quia per hyp. ang. $AGE = CHG$, a 15. 1.
 a erit altern. $BGH = CHG$. b parallelæ igitur b 17. 1.
sunt AB , CD . $Q.E.D.$

2. Hyp. Quia ex hyp. Ang. $AGH + CHG =$ a 13. 1.
 a Rect. $a = AGH + BGH$, b erit $CHG =$ b 3. ax.
 BGH . Ergo c AB , CD parallelæ sunt. $Q.E.D.$ c 17. 1.

P R O P. XXXIX.

In parallelas rectas lineas **A B**, **C D**, recta incidiens linea **E F**, & alternatim angulos **D H G**, **A G H** æquales inter se efficit; & externum **B G E** interno, & opposito, & ad easdem partes **D H E** æqualem; & internos & ad easdem partes **A G H**, **C H G** duobus rectis æquales facit.

a 13. xx.

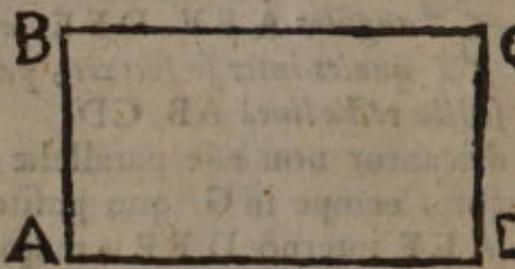
b 13. i.

c 13. ax.

d 15. i.

Liquet **A G H**, + **C H G** = 2 Rect. a alias **A B**, **C D** non essent parallelæ, contra hyp. Sed & ang. **D H G** + **C H G** b = 2 Rect. ergo **D H G** c = **A G H** d = **B G E**. Q. E. D.

Coroll.

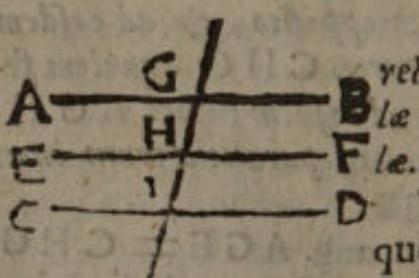
Hinc omne Parallelogrammum **A C** habens unum angulum rectum **A**, est rectangulum.

29. i.

a 3. ax.

Nam **A** + **B** a = 2 Rect. ergo cum **A** rectus sit, b etiam **B** rectus erit. Eodem argumento **D**, & **C** recti sunt.

P R O P. XXX.

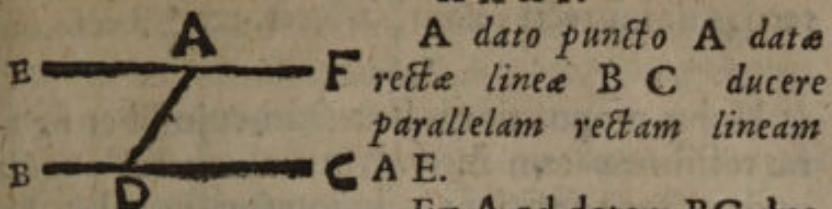
Quæ (**A B**, **C D**) eidem rectæ lineæ **E F** parallele, & inter se sunt parallele.

Tres rectas fecerit utcunque recta **G I**. Quoniam **A B**, **E F** parallelæ sunt, a erit ang. **AGI** = **EHI**, Item propter **C D**, **EF** parallelas, a erit ang. **EHI** = **DIG**. b ergo ang. **AGI** = **DIG**. c quare **A B**, **C D** parallelæ sunt. Q. E. D.

a 19. i.
b 17. ax.
c 37. i.

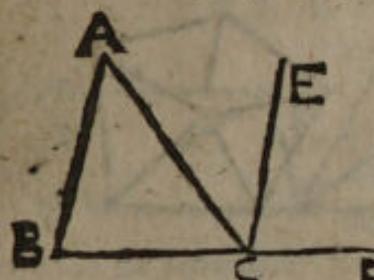
P R O P.

P R O P. XXXI.

A dato punto A datæ rectæ lineæ B C ducere parallelam rectam lineam A E.
Ex A ad datam BC duc rectam utcunque AD. ad quam, ejusque punctum ^{a 23. 1.}
A a fac ang. D A E = A D E. ^b erunt A E, BC ^{b 27. 1.} parallelæ. Q. E. F.

P R O P. XXXII.

Cujuscunque trianguli A B C uno latere B C producتو, externus angulus A C D duobus internis, & oppositis, A B est æqualis. Et trianguli tres interni anguli, A, B,

A C B duobus sunt rectis æquales.

Per C a duc C E parall. B A. Ang. A b = ^{a 31. 1.}
A C E. & ang. B b = E C D. ergo A + B c = ^{b 19. 1.}
C 2. ax.
A C E + E C D d = A C D. Q. E. D. Pono ^{c 2. ax.}
A C D + A C B e = 2 Rect. fergo A + B + ^{e 13. 1.}
A C B = 2 Rect. Q. E. D.

Corollaria.

1. Tres simul anguli cujusvis trianguli æqua-
les sunt tribus simul cujuscunque alterius. Unde

2. Si in uno triangulo duo anguli (aut sim-
plici, aut simul) æquales sint duobus angulis (aut
simplici, aut simul) in altero triangulo, etiam re-
liqui reliquo æqualis est. Item, si duo trian-
gula unum angulum uni æqualem habeant, re-
liquorum summaæ æquantur.

3. In triangulo si unus angulus rectus sit, re-
liqui unum rectum conficiunt. Item, angulus,
qui duobus reliquis æquatur, rectus est.

4. Cum in Isoscele angulus æquis cruribus
contentus rectus est, reliqui ad basim sunt semi-
recti.

5. Tri-

5. Trianguli æquilateri angulus facit duas tertias unius recti, nam $\frac{1}{3} + \text{Rect.} = \frac{2}{3} \text{ Rect.}$

Schol.

Hujus propositionis beneficio, cujuslibet figuræ rectilineæ tam interni quam externi anguli quot rectos conficiant, innotescet per duo sequentia theorematâ.

THEOREMA I.

Omnis simul anguli cuiuscunque figuræ rectilineæ conficiunt bis tot rectos demptis quatuor, quot sunt latera figuræ.

Ex quovis puncto intra figuram ducantur ad omnes figuræ angulos rectæ, quæ figuram resolvant in tot triangula quot habet latera. Quare cum singula triangula conficiant duos rectos, omnia simul conficiant bis tot rectos, quot sunt latera. Sed anguli circa dictum punctum conficiunt quatuor rectos. Ergo, si ab omnium triangularum angulis demas angulos circa id punctum, anguli reliqui qui componunt angulos figuræ conficiant bis tot rectos demptis quatuor, quot sunt latera figuræ. Q. E. D.

Hinc Coroll. Omnes ejusdem speciei rectilineæ figuræ æquales habent angulorum summas.

THEOREMA 2.

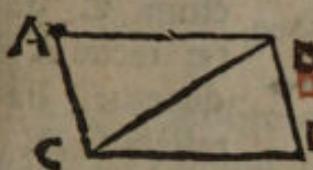
Omnis simul externi anguli cuiuscunque figuræ rectilineæ conficiunt quatuor rectos.

Nam singuli figuræ interni anguli cum singulis externis conficiunt duos rectos. Ergo interai-

terni simul omnes, cum omnibus simul externis conficiunt bis tot rectos, quot sunt latera figuræ. Sed (ut modo ostensum est,) interni simul omnes etiam cum quatuor rectis efficiunt bis tot rectos, quot sunt latera figuræ. Ergo externi anguli quatuor rectis æquantur. Q. E. D.

Coroll. Omnes cujuscunque speciei rectilineæ figuræ æquales habent externorum angulorum summas.

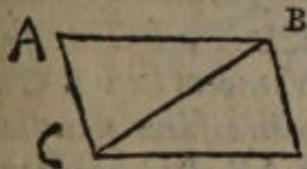
P R O P. XXXIII.

Rectæ lineæ AC , BD , quæ æquales & parallelas linæas AB , CD , ad partes easdem conjungunt, & ipsæ æquales ac parallelae sunt.

Connectatur CB . Quoniam ob AB ; CD parallelas. ang. $ABC = BCD$, & per hyp. $AB = CD$, & latus CB commune est, b erit $AC = BD$, b & ang. $ACB = DB$ C. c ergo AC , BD etiam parallelae sunt. Q. E. D.

P R O P. XXXIV.

Parallelogrammorum spatiorum $ABDC$ æqualia sunt inter se quæ ex adverso latera AB , CD ; ac AC , BD ; angulique A , D , & ABD , ACD , & illa bifariam secat diameter CB .

Quoniam AB , CD a parallelae sunt, b erit ang. $ABC = BCD$. Item ob AC , DB a parallelas, b erit ang. $ACB = CBD$. c ergo toti anguli A , C , D , B æquantur. Similiter ang. $A = D$. Porto, cum communi lateri CB adiacent anguli ABC , ACB , ipsis B , CD , CBD pares d, erunt $AC = BD$, d & $AB = CD$. adeoque etiam triang. $ABC = CBD$. Quæ E. D.

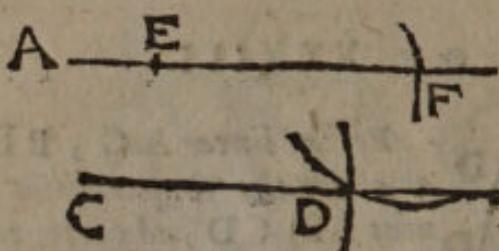
S C H O L.

S C H O L.

Omne quadrilaterum A B D C habens latera opposita æqualia, est parallelogrammum.

a 17. 1. b 35. def. 1.

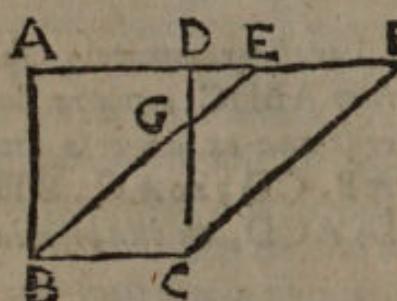
Nam per 8. 1. ang. A B C = B C D. ergo A B, C D parallelæ sunt. Eadem ratione ang. B C A = C B D; a quare A C, B D etiam parallelæ sunt. b Ergo ABDC est parallelogrammum. Q. E. D.

Hinc expeditius per datum punctum C datur rectæ A B ducetur parallela C D.

Sume in A B quodvis punctum E. centris E. & C ad quodvis intervallum duc æquales circulos E F, C D. centro vero F, spatio E C duc circulum F D, qui priorem C D secet in D. Erit ducta C D parall. A B. Nam ut modo demonstratum est, C E F D est parallelogrammum.

P R O P. XXXV.

Parallelogramma BCDA, BCFE super eadem basi B C, & in eisdem parallelis AF, BC constituta, inter se sunt æqualia.

a 34. 1. b 2. ax. c 29. 1. d 4. 1. e 3. ax. f 2. ax.

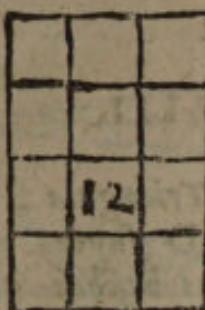
Nam A D = B C = E F. adde communem DE, b erit AE = DF. Sed & A B = D C; & ang. A C = C D F. ergo triang. A B E = D C F. aufer commune D G E, e erit Trapez. ABGD = EGCF. adde commune BGC, f erit Pgr. ABCD = EBCF, Q. E. D. Reliquorum casuum non dissimilis, sed limplicior & facilior est demonstratio.

Scho-

Scholium.

A

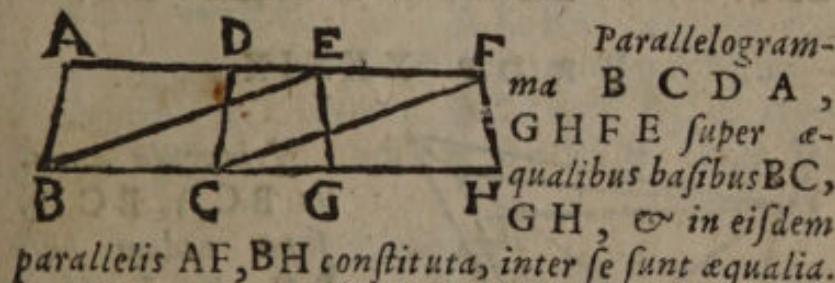
4

B C
Si latus A B parallelo-
grammi rectanguli A B C D
terri intelligatur perpendiculariter per totam B C, aut
B C per totam A B, produ-
cetur eo motu area rectan-
guli A B C D. Hinc rectan-
gulum fieri dicitur ex ductu
seu multiplicatione duorum
laterum contiguorum. Sit
exempl. gr. B C pedum 3, A B 4. Duc 3 in 4;
proveniunt 12 pedes quadrati pro area rectan-
guli.

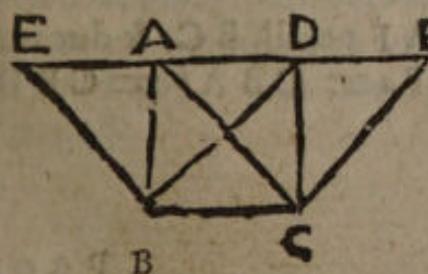
Hoc supposito, ex hoc theoremate cujuscunq;
parallelogrammi (* EBCF) habetur dimensio. * v. fig. pro-
Illius enim area producitur ex altitudine B A 10. 35.
ducta in basim B C. Nam area rectanguli A C
parallelogrammo E B C F æqualis, fit ex B A in
B C. ergo, &c.

P R O P. XXXVI.

Ducantur BE, CF. Quia B C ^a = GH ^b = EF, ^c erit BCFE parallelogrammum. ergo Pgr. ^{a hyp.}
BCDA ^d = BCFE ^{b 34. 1.} ^{c 33. 1.} ^{d 35. 1.} Q. E. D.

P R O P. XXXVII.

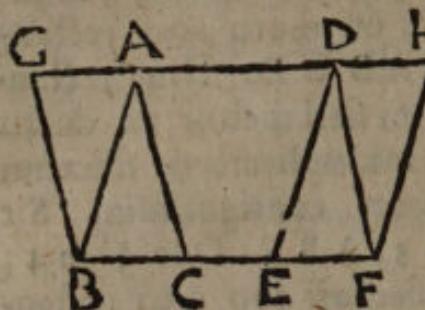
Triangula BCA,
B G D super eadem
basi BC constituta,
& in eisdem paral-
lis BC, EF inter
se sunt æqualia.

^a Duc

a 31. 1.
b 34. 1.
c 35. 1. ♂
7. ax.

a Duc BE parall. CA, *a* & CF parall. BD.
Erit triang. BCA *b* = $\frac{1}{2}$ Pgr. BCAE = *c* $\frac{1}{2}$
BDFC *b* = BCD. Q. E. D.

PROP. XXXVIII.

Triangula BCA,
EFD super æqua-
libus basibus BC,
EF constituta, &
in eisdem parallelis
GH, BF, inter se
sunt æqualia.

a 34. 1.
b 36. 1. ♂
7. ax.
c 34. 1.

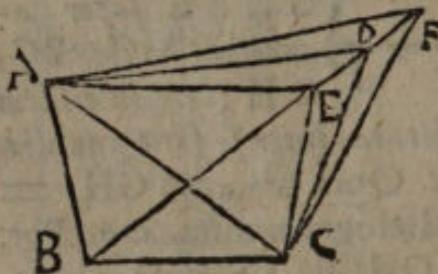
Duc BG parall. CA. & FH parall. ED.
erit triang. BCA *a* = $\frac{1}{2}$ Pgr. BCAG *b* = $\frac{1}{2}$
EDHF *c* = EFD. Q. E. D.

Schol.

Si basis BC ⊥ EF, liquet triang. BAC ⊥
EDF. & si BC ⊥ EF, erit BAC ⊥ EDF.

PROP. XXXIX.

a 37. 1.
b hyp.
c 9. ax.

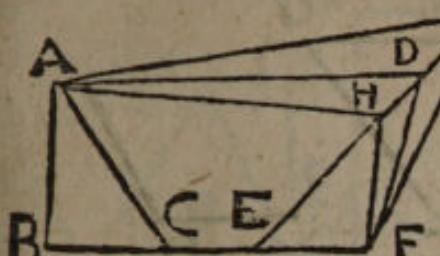
Triangula æqua-
lia BCA, BCD,
super eadam basi
BC, & ad easdem
partes constituta,
etiam in eisdem
sunt parallelis AD,

B C.

Si negas, sit altera AF parall. BC; & ducatur
CF. ergo triang. CBF *a* = CBA *b* = CBD.
c Q. E. A.

PROP.

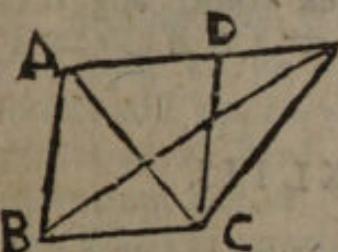
P R O P. XL.

Triangula æqualia $B C A$, $E F D$
super æqualibus basibus $B C$, $E F$, &
ad easdem partes constituta, & in
eisdem sunt parallelis $A D$, $B F$.

Si negas, sit altera $A H$ parall. $B F$. & ducatur ^{a 38. 1.}
 $F H$. ergo triang. $E F H$ ^{b hyp.} $\cong B C A$ ^{c 9. ix.} $\cong E F D$.
Q. E. A.

P R O P. XLI.

Si parallelogrammum $A B C D$ cum triangulo $B C E$ eandem basim $B C$ habuerit, in eisdemque fuerit parallelis $A E$, $B C$, duplum erit parallelogrammum $A B C D$ ipsius trianguli $B C E$.

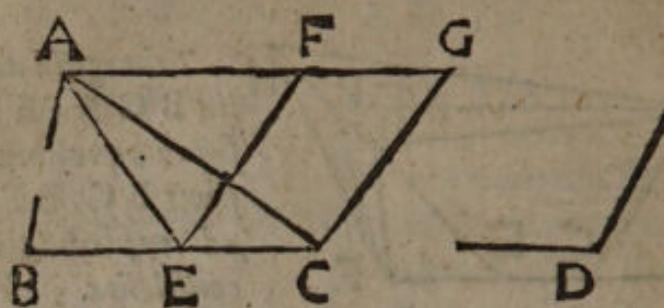
Ducatur $A C$. Triang. $B C A$ ^a $\cong B C E$. ergo ^{a 37. 1.}
Pgr. $A B C D$ ^b $= 2 B C A$ ^c $= 2 B C E$. Q. E. D. ^{b 34. 1.} ^{c 6. ix.}

Scholium.

Hinc habetur area cuiuscunq; trianguli $B C E$.
Nam cum area parallelogrammi $A B C D$ producatur ex altitudine in basim ducta; producetur area trianguli ex dimidia altitudine in basim ducta, vel ex dimidia basi in altitudinem. ut si basis $B C$ sit 8, & altitudo 7; erit trianguli $B C E$ area, 28.

PRO P.

P R O P. XLII.

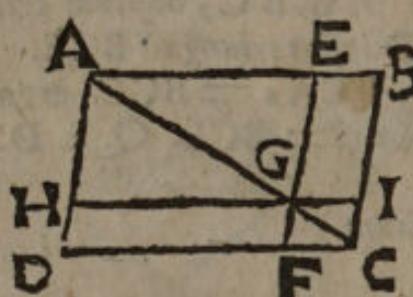
Dato triangulo A B C æquale parallelogrammum
E C G F constituere in dato angulo rectilineo D.

a 31. 1.
b 23. 1.
c 10. 1.
d 38. 1.
e 41. 1.

Per A a duc A G parall. B C. b fac ang. B C G
= D. basim B C c biseca in E. a duc E F parall.
G. Dico factum.

Nam ducta A E. erit ex constr. ang. E C G
= D, & triang. B A C d = 2 A E C e = Pgr.
E C G F. Q. E. F.

P R O P. XLIII.

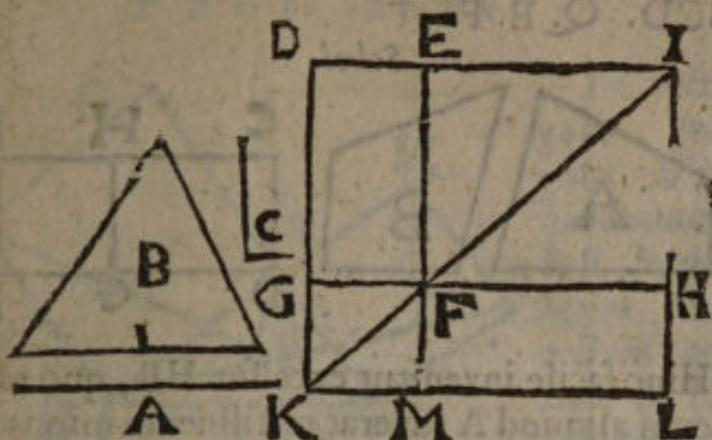

In omni parallelo-
grammo ABCD com-
plementa DG, GB
eorum quæ circa dia-
metrum AC sunt par-
allelogrammorum HE,
FI inter se sunt æ-
qualia.

a 34. 1.
b 3. ax.

Nam Triang. A C D, = a A C B. & triang.
A G H a = A G E. & triang. G C F a = G C I.
ergo Pgr. D G = G B. Q. E. D.

P R O P. XLIV.

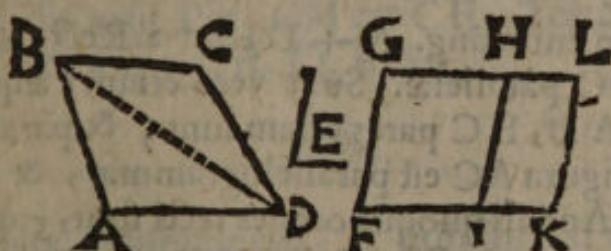

*Ad datam rectam lineam A, dato triangulo B,
æquale parallelogrammum FL applicare in dato an-
gulo rectilineo C.*

a Fac Pgr. $FD =$ triang. B, ita ut ang. GFE c 43. r. $= C.$ & pone lateri GF in directum $FH = A.$
Per H b duc IL parall. EF ; cui occurrat DE b 31. r. producta ad I . per IF ductæ rectæ occurrat DG protracta ad K . Per K b duc KL parall. GH ; cui occurrant EF , & IH prolongatae ad M , & L . Erit FL . Pgr. quæsitusum.

Nam Pgr. FL c $= FD = BA$ d & ang. MFH c 43. r. 37 $= GFE = C.$ Q. E. F. d 15. r.

P R O P. XLV.

*Ad datam rectam lineam FG dato rectilineo
ABCD æquale parallelogrammum FL constituere,
in dato angulo rectilineo E.*

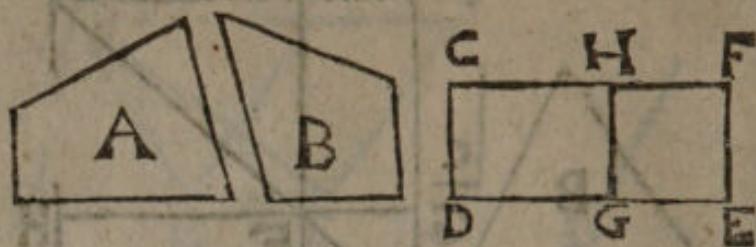
Datum rectilineum resolve in triangula
BAD, BCD. a Fac Pgr. $FH = BAD$ ita ut
ang. $F = E$. producta FI a fac (ad HI) Pgr. c 44. r. 37 IL

C IL

34
b 19. ax.
c constr.

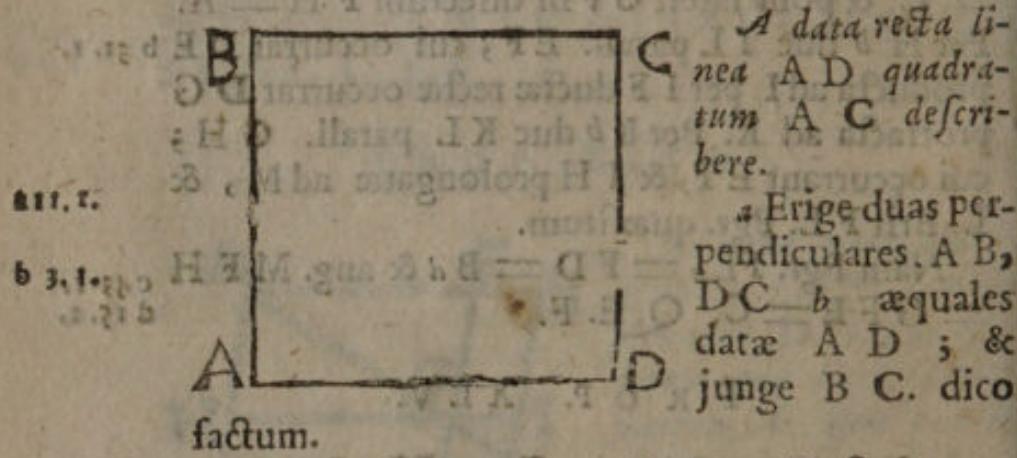
EVCLIDIS Elementorum
IL = BCD. erit Pgr. FL = b FH + IL c =
ABCD. Q.E.F.

Schol.

Hinc facile invenitur excessus HE, quo rectilineum aliquod A superat rectilineum minus B; nimirum si ad quaniyis rectam CD applicentur Pgr. DF = A. & DH = B.

PROP. XLVI.

A data recta linea AD quadratum A C describere.

a Erige duas perpendiculares. A B, DC b æquales datæ A D; & jungere B C. dico factum.

c constr.
d 28. 1.
e constr.
f 34. 1.

g scb. 29. 1.
h 29. def.

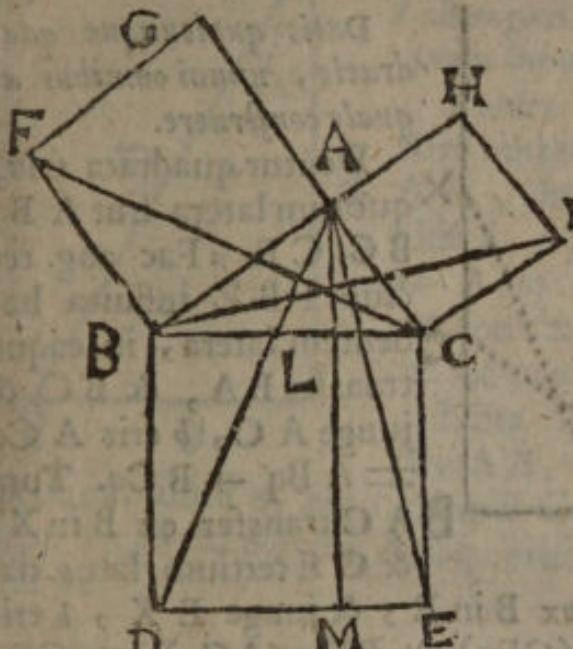
Cum enim ang. A + D c = 2 Rect. derunt AB, DC parallelæ. Sunt vero etiam e æquales, f ergo A D, B C pares etiam sunt, & parallelæ. ergo Figura AC est parallelogramma, & æquilatera. Anguli quoque omnes recti sunt, g quoniam unus A est rectus. h ergo AC est quadratum.

Q.E.F.

Eodem modo facile describes rectangulum, quod sub datis duabus rectis contingatur.

PROP.

PROP. XLVII.

In rectangulis triangelis BAC quadratum B E, quod à latere B C rectum angulum B A C subtendente describitur, æquale est eis, B G, C H, quæ à lateribus AB, A C rectum angulum continentibus describuntur.

Iunge AE, AD; & duc AM. parall. CE.

Quoniam ang. DBC \angle FBA; adde com. a 11. ax. munem ABC, erit ang. ABD \angle FBC. Sed & AB $b =$ FB, & BD $b =$ BC. ergo triang. b 19. def. ABD \angle FBC. atqui Pgr. BM $d =$ ABD; & c 4. i. Pgr. BG $d =$ FBC (nam GAC est una recta e 6. 45. per hyp. & 14. i.) ergo Pgr. BM $=$ BG. Simili discursu Pgr. CM $=$ CH. Totum igitur BE $=$ BG + CH. Q. E. D.

Schol.

Hoc nobilissimum, & utilissimum theorema ab inventore Pythagora, Pythagoricum dici meruit. Ejus beneficio quadratorum additio, & substractio perficitur; quo spectant duo sequentia problemata.

PROBL. I.

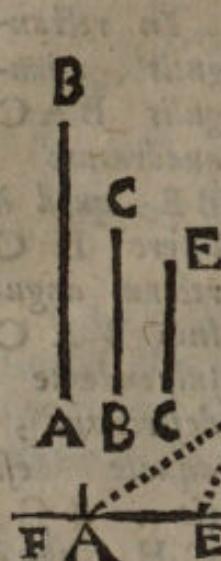
Z

Andr. Tareq.

III. 1.

b 47. 2.

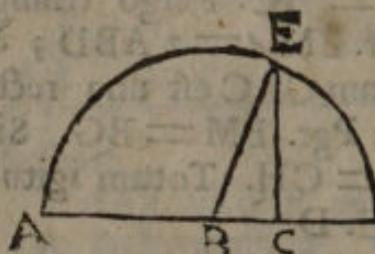
c 2. ax.

Datis quocunque quadratis, unum omnibus aequaliter construere.

Dentur quadrata tria, quorum latera sint $A B$, $B C$, $C E$. a Fac ang. rectum $F B Z$ infinita habentem latera, in eaque transfer $B A$, & $B C$, & junge $A C$, b erit $A C q = A B q + B C q$. Tum $B A C$ transfer ex B in X ; & $C E$ tertium latus datum transfer ex B in E , & junge $E X$, b erit $E X q = E B q (C E q) + B X q (A C q) c = C E q + A B q + B C q$. Q. E. F.

PROBL. 2.

a 47. 1.
b 3. ex.

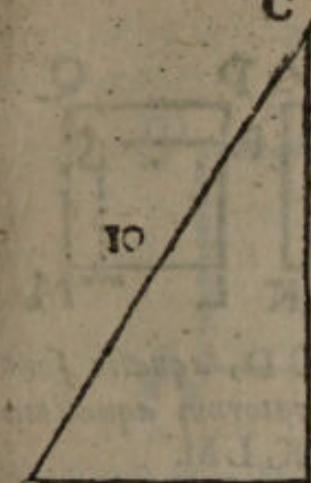
Datis duabus rectis inaequalibus $A B$, $B C$, exhibere quadratum, quo quadratum majoris $A B$ excedit quadratum minoris $B C$.

Centro B intervallo BA describe circulum. ex C erige perpendicularem $C E$ occurrentem peripheriae in E . & ducatur $B E$. a Erit $B E q (B A q) = B C q + C E q$. b ergo $B A q - B C q = C E q$. Q. E. F.

PROBL.

P R O B L . 3 .

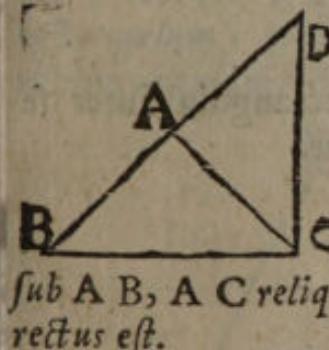
C Notis duobus quibus-
cunque lateribus trigoni
rectanguli A B C , reli-
quum invenire,

Latera rectum angu-
lum ambientia sint A C ,
A B , hoc 6. pedum ,
illud 8. ergo cum A C q ^{47. 1.}
+ A B q = 64 + 36
= 100 = B C q . erit B C
= √ 100 = 10 .

Nota sint deinde la-
terae A B , B C , hoc 10.
pedum , illud 6. ergo cuni B C q - A B q =
100 - 36 = 64 = A C q . erit A C q = √ 64
= 8 .

P R O P . XLVIII .

Si quadratum quod ab uno
latere B G trianguli describi-
tur , aequale sit eis quæ à reli-
quis trianguli lateribus A B ,
A C describuntur quadratis ,
angulus B A C comprehensus
sub A B , A C reliquis duobus trianguli lateribus ,
rectus est .

Duc ad A C perpendicularem D A = A B , &
junge C D .

Iam C D q ^a = A D q + A C q = A B q +
A C q = B C q . * ergo C D = B C . ergo trian- ^{* 47. 1.}
gula C A B , C A D , sibi mutuo aequilatera sunt ; ^{* Vide seq.} ^{Theo.}
quare ang. C A B ^b = C A D ^c = Rect. Q.E.D. ^{b 8. 1.} ^{c hyp.}

Schol.

Assumpsum exinde quod C D q . = B C q ,
sequi C D = B C . Hoc vero manifestum fiet ex
sequenti theoremate .

THEOREMA.

Linearum æqualium A B, C D, æqualia sunt quadrata A F, C G; & quadratorum æqualium N K, P M æqualia sunt latera I K, L M.

Pro 1 Hyp. Duc diametros E B, H D. Li-
quet A F = a 2 triang. E A B = b 2 triang.
H C D = a C G. Q. E. D.

2. Hyp. Si fieri potest, sit L M ⊥ I K. fac
L T = I K; & sitque L S = L Tq. ergo L S
b = N K c = L Q. d Q. E. A. ergo LM = IK.

a 34. r.
b 4. 1. q.
6. ax.
a 46. r.
b 1. part.
c hyp.
d 9. ax.

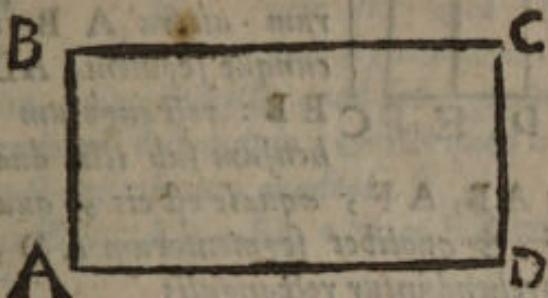
Coroll.

Eodem modo quælibet rectangula inter se
æquilatera æqualia ostendentur.

LIB.

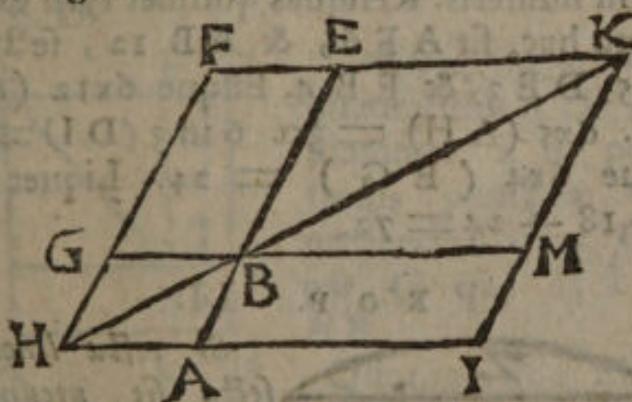
L I B . II .

Definitiones.

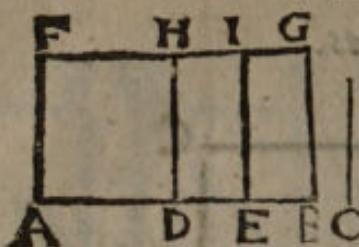
I. **M**ne parallelogrammum rectangu-
lum A B C D continet di-
citur sub rectis duabus A B &
A D, quæ rectum comprehen-
dunt angulum.

Quando igitur dicitur rectangulum sub B A,
A D; vel brevitatis causa, rectangulum B A D,
vel B A x AD, (vel Z A pro Z x A) designatur
rectangulum, quod continetur sub B A, & A D ad
rectum angulum constitutis.

II. In omni parallelogrammo spatio FHIK
unumquodq; eorum, quæ circa diametrum illius
sunt, parallelogrammorum, cum duobus comple-
mentis Gnomon vocetur. ut Pgr FB + BI + GA
(EHM) est Gnomon. item Pgr. FB + BI + EM
(GKA) est Gnomon.

P R O P. I.

Si fuerint due rectæ lineæ A B, A F, secenturque ipsarum altera A B in quocunque segmenta AD, DE, E B: rectangulum comprehensum sub illis duabus reætis lineis A B, A F, æquale est eis, quæ sub infecta A F, & quolibet segmentorum A D, D E, E B comprehenduntur rectangulis.

• 11. i.

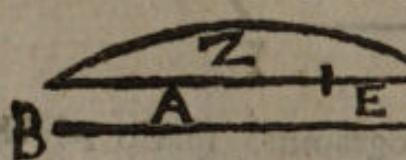
b 19 ax. 1.
c 34. i.

a Statue A F, perpendicularem ad A B. *a* per F duc infinitam F G perpendicularem ad A F. *a* Ex D, E, B erige perpendiculares D H, E I, B G. erit A G rectangulum sub A F, A B, & *b* est æquale rectangulis A H, D I, E G, hoc est (quia D H, E I, A F c pares sunt) rectangulis sub A F, A D; sub A F, D E; sub A F, E B. Q. E. D.

Schol.

Propositiones decem primæ hujus libri valent etiam in numeris. Reliquas quilibet tyro examinet. pro hac, sit A F 6, & A B 12, sextus in A D 5, D E 3, & E B 4. Estque 6×12 (A G) = 72. 6×5 (A H) = 30. 6×3 (D I) = 18. denique 6×4 (E G) = 24. Liquet vero $30 + 18 + 24 = 72$.

P R O P. II.

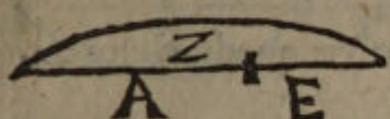
Si rectæ linea Z secta sit utcunque ; rectangula, quæ sub tota Z, & quolibet segmentorum A, E comprehenduntur, æqualia sunt ei, quod à tota Z fit, quadrato.

a t. 3.

Dico Z A + Z E = Zq. Nam sume B = Z. *a* Estque B A + B E = B Z; hoc est (ob B = Z) Z A + Z E = Zq. Q. E. D.

P R O P.

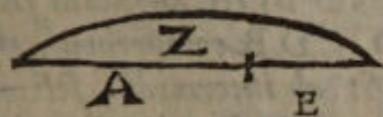
PROP. III.

Si recta linea Z secta
sit utcunque ; rectangu-
lum sub tota Z , &
uno segmentorum E com-
prehensum, æquale est illi, quod sub segmentis A , E
comprehenditur, rectangulo , & illi quod à predicto
segmento E describitur, quadrato.

Dico. $ZE = AE + Eq.$ ^a Nam $EZ = EA +$ ^{a 1. 2.}
 $EE.$

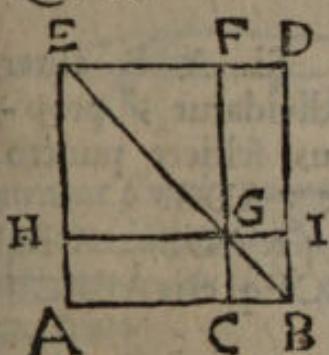
PROP. IV.

Si recta linea Z se-
cta sit utcunque ; qua-
dratum , quod à tota Z
describitur , æquale est ,

& illis que à segmentis A , E describuntur , qua-
dratis, & ei , quod bis sub segmentis A , E compre-
henditur, rectangulo.

Dico $Zq = Aq + Eq.$ ^a Nam $ZA = Aq +$ ^{a 3. 1.}
 $AE.$ ^a & $ZE = Eq + AE.$ quum igitur $Z A +$
 $ZEb = Zq$, erit $Zq = Aq + Eq + 2 AE.$ ^{b 2. 2.}
Q. E. D. ^{c 1. ax.}

Aliter. Super AB fac
quadratum AD , cuius
diameter EB . per divi-
sionis punctum C duc
perpendicularem CF ; &
per G duc HI parall.
 $AB.$

Quoniam ang. $EHG = A$
rectus est, & AEB ^d semirectus , erit reliquo ^{d 4. Cor. 32. 1.}
 HGE etiam semirectus. Ergo $HEf = HGg =$ ^{e 32. 1.}
 $EFg = AC.$ ^{f 6. 1.} proinde HF quadratum est recte ^{g 34. 1.}
 $AC.$ eodem modo CI est $CBj.$ ergo AG, GD ^{h 19. def. 1.}
rectangula sunt sub $AC, CB.$ Quare totum
quadratum $ADk = ACq + CBq + 2 ACB.$
Q. E. D.

Coroll.

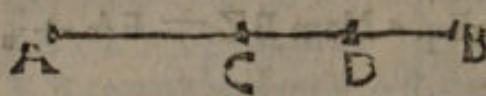
Coroll.

1. Hinc liquet parallelogramma circa diametrum quadrati esse quadrata.

2. Item diametrum cuiusvis quadrati ejus angulos bisecare.

3. Si $A = \frac{1}{2} Z$; erit $Zq = 4 Aq$, & $Aq = \frac{1}{4} Zq$.
item è contra, si $Zq = 4 Aq$. erit $A = \frac{1}{2} Z$.

PROP. V.

Si recta linea
AB secetur in
æqualia AC b

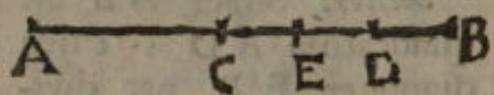
CB, & non æqualia AD, DB, rectangulum su,
inæqualibus segmentis AD, DB comprehensum
una cum quadrato, quod fit ab intermedia sectionum CD, æquale est ei, quod à dimidia CB de
scribitur, quadrato.

Dico $CBq = AD + CDq$.

(CBq.

$$\begin{aligned} \text{Aequantur } & a CDq + CDB + DBq + CDB \\ \text{enim ista } & b CDq + b CBD(cAC \times BD) + CDB \\ & CDq + d ADB. \end{aligned}$$

Scholium.

Si A B aliter
dividatur, prop
us scilicet puncto
bisectionis, in E; dico $AEB \subset ADB$.

Nam $AEB = CBq - CEq$. & $ADB = CBq - CDq$. ergo quum $CDq \subset CEq$, erit $AEB \subset ADB$. Q.E.D.

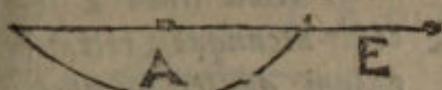
Coroll.

Hinc $ADq + DBq \subset AEq + EBq$. Nam
 $ADq + DBq + 2 ADBb = ABqb = AEq + EBq$
 $+ 2 AEB$. ergo quum $2 AEB \subset 2 ADB$, erit
 $ADq + DBq \subset AEq + EBq$. Q.E.D.

Unde 2. $ADq + DBq - AEq - EBq = 2$
 $AEB - 2 ADB$.

PROP.

P R O P. VI.

Si recta linea A
bifariam seetur, &
illi recta quæpiam li-

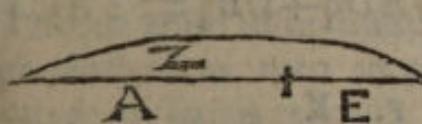
nea E in directum adjiciatur; rectangulum comprehensum sub tota cum adjecta (sub. A + E), & adjecta E, una cum quadrato, quod à dimidia $\frac{1}{2} A$,
æquale est quadrato à linea, quæ tum ex dimidia,
tum ex adjecta componitur, tanquam ab una $\frac{1}{2} A +$
E descripto.

$$\text{Dico } \frac{1}{4} \text{Aq} (\text{a } Q. \frac{1}{2} A) + AE + Eq = Q. \frac{1}{2} A \quad \text{a 4. } \delta^{\circ} 3. \\ \text{a Nam } Q. \frac{1}{2} A + E = \frac{1}{4} \text{Aq} + Eq + AE. \quad \text{Cor. 4. 2.}$$

coroll.

Hinc si tres rectæ E, $E + \frac{1}{2} A$, $E + A$ sint in
proportione Arithmetica, rectangulum sub ex-
tremis E, $E + A$ contentum, una cum quadra-
to excessius $\frac{1}{2} A$, æquale erit quadrato mediæ
 $E + \frac{1}{2} A$.

P R O P. VII.

Si recta linea Z se-
etur utcunque; Quod
à tota Z, quodque ab
uno segmentorum E,
utraque simul quadrata, æqualia sunt illi, quod bis
sub tota Z, & dicto segmento E comprehenditur,
rectangulo, & illi, quod à reliquo segmento A fit,
quadrato.

$$\text{Dico } Zq + Eq = 2ZE + Aq. \text{ Nam } Zq = Aq \quad \text{a 4. } \delta^{\circ} 2. \\ + Eq + 2AE. \& 2ZE = 2Eq + 2AE. \quad \text{b 3. 2.}$$

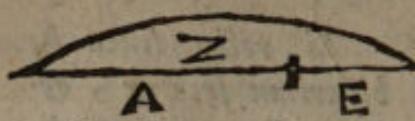
coroll.

Hinc, quadratum differentiæ duarum quarum-
cumque linearum Z, E, æquale est quadratis u-
triusque minus duplo rectangulo sub ipsis.

$$\text{Nam } Zq + Eq - 2ZE = Aq = Q. Z - E. \quad \text{c 7. 2. } \delta^{\circ} 2. \\ \text{3. ax.}$$

P R O P.

P R O P. VIII.

*Si recta linea Z se-
cetur utcunque; rectan-
gulum quater compre-
hensum sub tota Z, & uno segmentorum E, cum eo,
quod à reliquo segmento A fit, quadrato, æquale est
ei, quod à tota Z, & dicto segmento E, tanquam ab
una linea Z+E describitur, quadrato.*

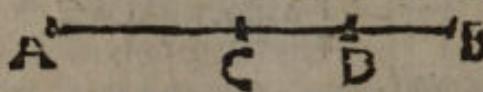
a 7. 2. &

3. ax.

b 4. 2.

$$\text{Dico } 4ZE + Aq = Q. Z + E. \text{ Nam } 2ZE = \\ Zq + Eq - Aq. \text{ ergo } 4ZE + Aq = Zq + Eq + 2 \\ ZE = Q. Z + E. \text{ Q. E. D.}$$

P R O P. IX.

*Si recta linea
AB secetur in æ-
qualia AC, CB,
& non aequalia AD, DB. quadrata, qæ ab inæqua-
libus totius segmentis AD, DB fiunt, simul dupli-
cia sunt, & ejus, quod à dimidia AC, & ejus,
quod ab intermedia sectionum CD fit, quadrati.*

a 4. 2.

b hyp.

c 7. 2.

d 2. ax.

$$\text{Dico } ADq + DB = 2ACq + 2CDq. \text{ Nam } \\ ADq + DBq = ACq + CDq + 2ACD + DBq; \\ \text{atqui } 2ACD (b 2BCD) + DBq = C^2q \\ (ACq) + CDq. \text{ ergo } ADq + DBq = 2ACq \\ + 2CDq. \text{ Q. E. D.}$$

P R O P. X

*Si recta linea A se-
cetur bifariam, adjiciatur
autem ei in rectum que-
piam linea; Quod à tota
A cum adjuncta E, & quod ab adjuncta E, utraque
simul quadrata, duplicita sunt & ejus, quod à di-
midia $\frac{1}{2}A$; & ejus, quod à composita ex dimidia,
& adjuncta, tanquam ab una $\frac{1}{2}A + E$, descriptum
est, quadrati.*

a 4. 2.

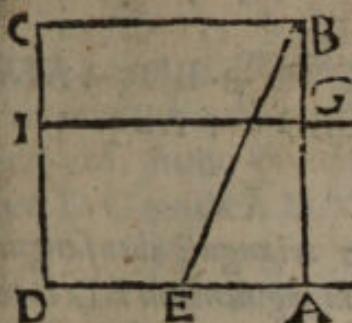
b Cor. 4. 2.

c 4. 3.

$$\text{Dico } Eq + Q. A + E, \text{ hoc est } Aq + 2Eq + 2 \\ AE = 2Q. \frac{1}{2}A + 2Q. \frac{1}{2}A + E. \text{ Nam } 2Q. \frac{1}{2}A b \\ = \frac{1}{2}Aq + 2Q. \frac{1}{2}A + E = \frac{1}{2}Aq + 2Eq + 2AE.$$

P R O P.

P R O P. XI.

Datam rectam linieam AB secare in HG , ut comprehensum sub tota AB , & altero segmentorum BG rectangleum, æquale sit ei, quod à reliquo segmento AG sit, quadrato.

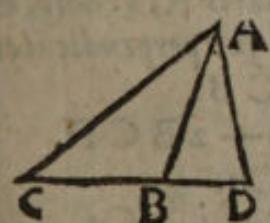
Super AB a describe quadratum AC . latus ^{a 46. 1.}
 AD b biseca in E . duc EB . ex EA producta ca- ^{b ro. 1.}
 pe $EF = EB$. ad AF a statue quadratum AH .
 Erit $AH = AB \times BG$.

Nam protracta HG ad I ; Rectang. $DH +$
 $EAqc = EFqd = EBqe = BAq + EAq$. ergo DH ^{c 6. 2.}
 $f = BAq$ ^d = quad. AC . subtrahe commune AI ; ^{e 47. 1.}
 f remanet quad. $AH = GC$; did est $AGq = AB \times$ ^{f 3. ax.}
 BG . Q. E. F.

Scholium.

Hæc Propositio numeris explicari nequit;
 * neque enim ullus numerus ita secari potest, ut * vid. 6. 83.
 productum ex toto in partem unam æquale sit
 quadrato partis reliquæ.

P R O P. XII.

In amblygoniis triangulis ABC quadratum, quod fit à latere AC angulum obtusum $A B C$ subtendente, majus est quadratis, quæ sunt à lateribus AB , BC obtusum angulum $A B C$ comprehendentibus, rectangulo bis comprehenso, & ab uno laterum BC , quæ sunt circa obtusum angulum ABC , in quod, cum protractum fuerit, cadit perpendicularis AD , & ab assumpta exterius linea BD sub perpendiculari AD prope angulum obtusum $A B C$.

Dico

Dico $\Delta ACq = CBq + ABq + 2 CB \times BD$.

Nam ita ΔACq .

$\Delta CDq + ADq$.

$\Delta CBq + 2 CBD + BDq + ADq$

$\Delta CBq + 2 CBD + ABq$.

^a 47. 1.

^b 4. 2.

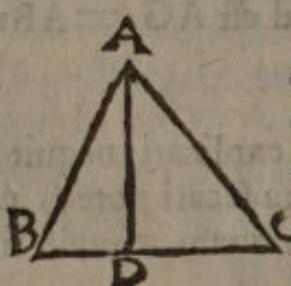
^c 47. 1.

Schol.

Hinc, cognitis lateribus trianguli obtusanguli ABC, facile invenientur tum segmentum BD inter perpendiculararem AD, & obtusum angulum ABC interceptum, tum ipsa perpendicularis AD.

Sic; Sit $AC = 10$, $AB = 7$, $CB = 5$; unde $ACq = 100$, $ABq = 49$, $CBq = 25$. Proinde $ABq + CBq = 74$. hunc deme ex 100, manet 26 pro 2 CBD. unde CBD erit 13. hunc divide per $CB = 5$, provenit $2\frac{2}{3}$ pro BD . quare AD invenitur per 47. 1.

PROP. XIII.

In oxygonis triangulis ABC quadratum à latere AB angulum acutum A C B subtendente, minus est quadratis, quae sunt à lateribus A C, C B acutum angulum A C B comprehendentiibus, rectangulo bis comprehenso,

& ab uno laterum BC, quae sunt circa acutum angulum A C B, in quod perpendicularis AD cadit, & ab assumpta interius linea DC sub perpendiculari AD, prope angulum acutum A C B.

Dico $ACq + BCq = ABq + 2 BCD$.

$ACq + BCq$.

Nam æquان-

tur ista $\Delta ADq + DCq + BCq$.

$\Delta ADq + BDq + 2 BCD$.

^a 47. 1.

^b 7. 2.

^c 47. 1.

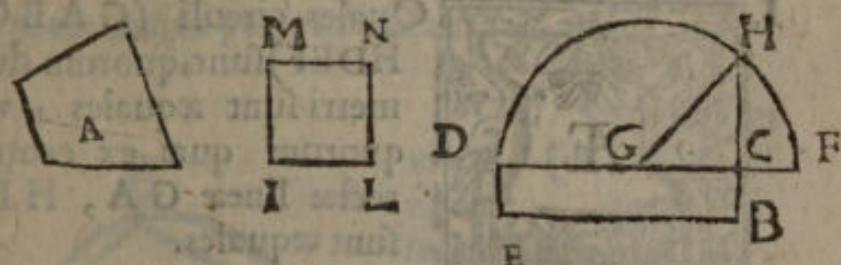
Coroll.

Hinc etiam cognitis lateribus trianguli A B C, invenire est tam segmentum DC inter perpendiculara-

D. rem A D, & acutum angulum A B C interceptum,
quam ipsam perpendiculararem A B.

Dq Sit AB 13, AC 15, BC 14. Detrahe A Bq
(169) ex A Cq + B Cq hoc est ex 225 + 196
= 421; remanet 252 pro & BCD; unde BCD
erit 126. hunc divide per B C 14, provenit 9
pro D C. unde A D = $\sqrt{225 - 81} = 12$.

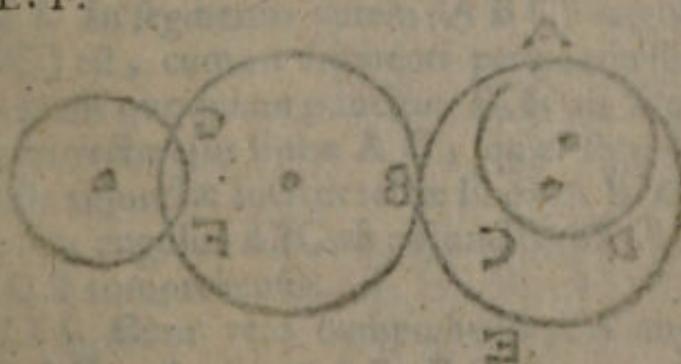
P R O P. XIV.

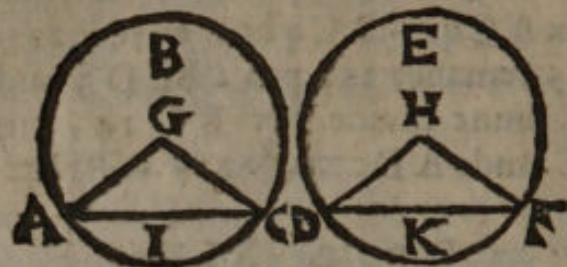
Dato rectilineo A æquale quadratum M L invenire.

a Fac rectangulum D B = A, cuius majus latius D C produc ad F, ita ut C F = C B. b Bi-
seca D F in G, quo centro ad intervallum G F
describe circulum F H D, producatur C B, do-
nec occurrat circumferentiæ in H. Erit C Hq = * 46. t.
* M L = A

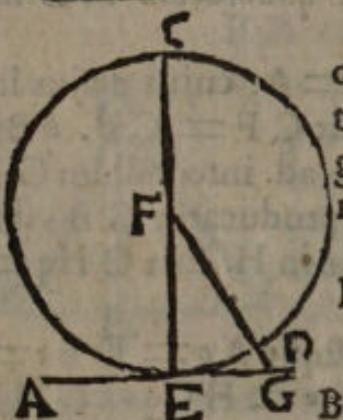
Ducatur enim G H. Estque A c = D B c = d 5. 2. &
D C F d = G F q e = G C q e = H C q c = M L e 47. 1. &
Q. E. F. f 3. ax.

LIB.

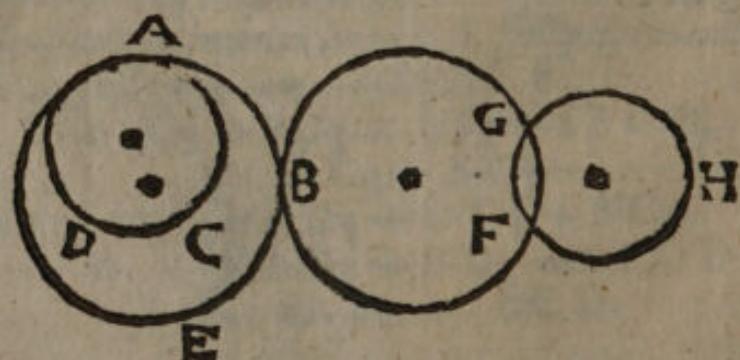

I. Quales circuli (GABC, HDEF) sunt, quorum diametri sunt æquales, vel quorum quæ ex centris rectæ lineæ GA, HD, sunt æquales.

II. Recta linea AB circulum FED tangere dicitur, quæ cum circulum tangat, si producatur circulum non secat.

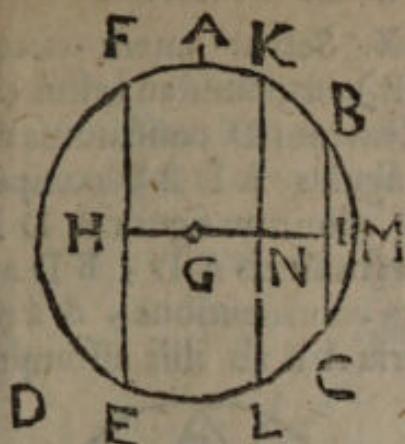
Recta FG secat circulum FED.

III. Circuli DAC, ABE (item FBG, ABE) se mutuo tangere dicuntur, qui se mutuo tangentes sese mutuo non secant.

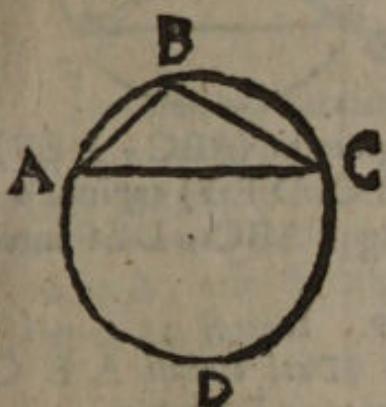
Circulus BFG secat circulum FGH.

In

I V. In circulo
G A B D æqualiter di-
stare à centro dicun-
tur rectæ lineæ F E
K L , cum perpendi-
culares GH, GN quæ
à centro G in ipsas
ducuntur, sunt æqua-
les. Longius autem
abesse illa B C dicitur,

in quam major perpendicularis G I cadit.

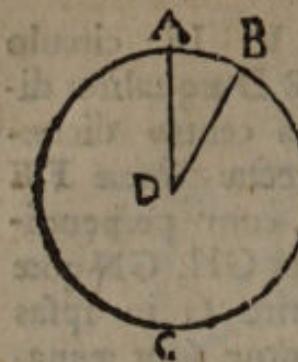

V. Segmentum
circuli (A B C) est
figura , quæ sub
recta linea A C ,
& circuli peripheria
A B C comprehenditur.

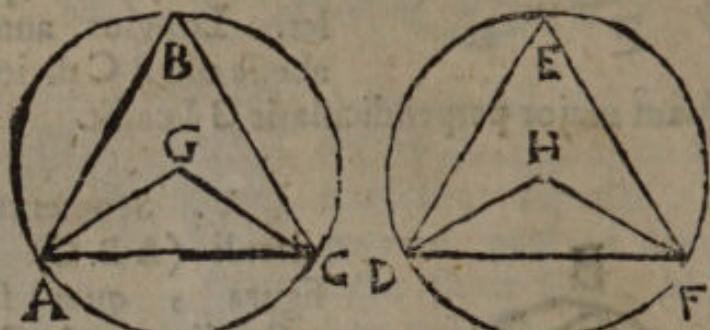
V I. Segmenti autem angulus (C A B) est ,
qui sub recta linea C A , & circuli peripheria A B
comprehenditur.

V I I. In segmento autem (A B C) angulus
(A B C) est , cum in segmenti peripheria sum-
ptum fuerit quodpiam punctum B , & ab illo in
terminos rectæ ejus lineæ A C , quæ segmenti
basis est, adjunctæ fuerint rectæ lineæ A B , C B ,
is inquam angulus ABC ab adjunctis illis lineis
A B , C B comprehensus.

V I I I. Cum vero comprehendentes angu-
lum A B C , rectæ lineæ A B , B C aliquam assu-
munt peripheriam ADC , illi angulus A B C in-
sistere dicitur.

IX. Sector autem circuli (ADB) est, cum ad ipsius circuli centrum D constitutus fuerit angulus ADB; comprehensa nimurum figura ADB. & à rectis lineis AD, BD angularum continentibus, & à peripheria AB ab illis assumpta.

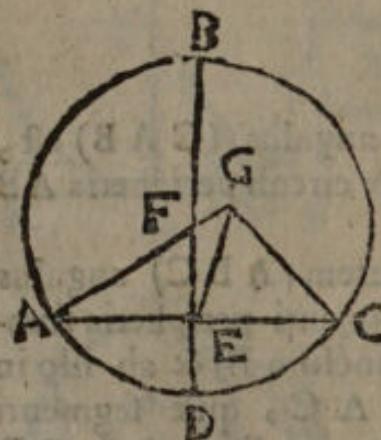

X. Similia circuli segmenta (ABC, DEF) sunt, quæ angulos (ABC, DEF) capiunt æquales; aut in quibus anguli ABC, DEF inter se sunt æquales.

PROP. I.

Dati circuli ABC
centrum F reperire.

Duc in circulo rectam AC utcunq; quam biseca in E. per E due perpendicularē DB. hanc biseca in F. erit F centrū.

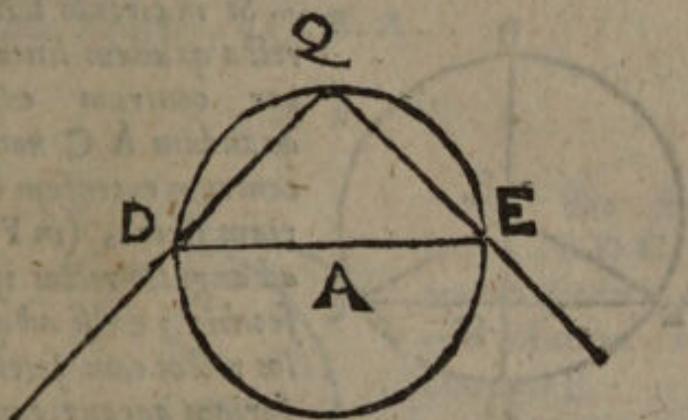
a 10.1.
a 15. def. 1.
b 8. r.
c 10. def. 1.
d 12. ex.
e 9. ex.

Si negas, centrum esto G, extra rectam DB (nam in ea esse non potest, cum ubique extra F dividatur inæqualiter) ducanturque GA, GC, GE. Vis G centrum esse; a ergo GA = GC; & per constr. AE = EC, latus vero GE commune est; b ergo anguli GEA, GEC pares, & c proinde recti sunt, d ergo ang. GEC = FEC rect. e Q. E. A.

Coroll.

Coroll.

Hinc, si in circulo recta aliqua linea B D aliquam rectam lineam A C bifariam & ad angulos rectos fecet, in secante B D erit centrum.

Facillime per normam invenitur centrum vertice Andr. Tucq.
*Q ad circumferentiam applicato. Si enim recta D E jungens puncta D, & E, in quibus normæ latera Q D, Q E peripheriam secant, bise-
 tur in A, erit A centrum. Demonstratio pen-
 det ex 31. hujus.*

P R O P. II.

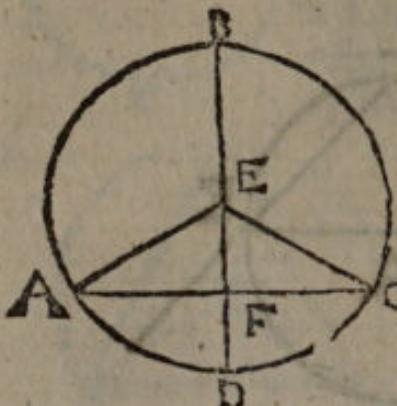
*Si in circuli C A B periphe-
 ria duo quælibet puncta, A,
 B accepta fuerint, recta linea
 A B, quæ ad ipsa puncta ad-
 jungitur, intra circulum ca-
 det.*

Accipe in recta A B quod-
 vis punctum D, & ex centro C duc C A, C D,
 C B. & quoniam $C A = C B$, ^{a 15. def. 1.} erit ang. A =
 B. Sed ang. C D B \angle A; ergo ang. C D B \angle ^{b 5. 1.}
^{c 16. 1.} B. ^{d 19. 1.} ergo C B \angle C D. atqui C B tantum pertin-
 git ex centro ad circumferentiam; ergo CD eo-
 usque non pertingit. ergo punctum D est intra
 circulum. Idemque ostendetur de quovis alio
 puncto rectæ A B. Tota igitur A B cadit intra
 circulum. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, Recta circulum tangens, ita ut etim non secet, in unico punto tangit.

P R O P. III.

Si in circulo EABC recta quædam linea BD per centrum extensa quandam AC non per centrum extensam bifariam secet, (in F) & ad angulos rectos ipsam secabit; & si ad angulos rectos eam secet, bifariam quoque eam secabit.

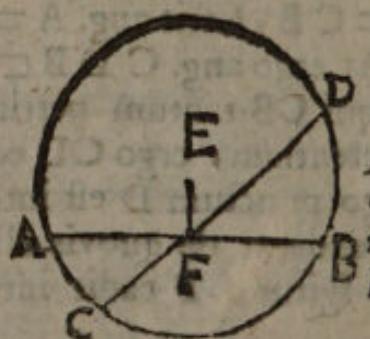
Ex centro E ducantur EA, EC.

- a Hyp.
 - b 15. def. 1.
 - c 8. 1.
 - d 10 def. 1.
 - e Hyp. &
 - f 12. ax.
 - g 5. 1.
 - h 16. 1.
1. Hyp. Quoniam AF \angle FC, & EA \angle EC, latusque EF commune est, erunt anguli EFA, EFC paros, & consequenter recti. Q. E. D.
2. Hyp. Quoniam ang. EFA \angle EFC, & ang. EAF \angle ECF, latusque EF commune, erit AF = FC. Bisecta est igitur AC. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, in triangulo quovis æquilatero & Isoscele linea ab angulo verticis bisecans basim, perpendicularis est basi. & contra perpendicularis ab angulo verticis bisecat basim.

P R O P. IV.

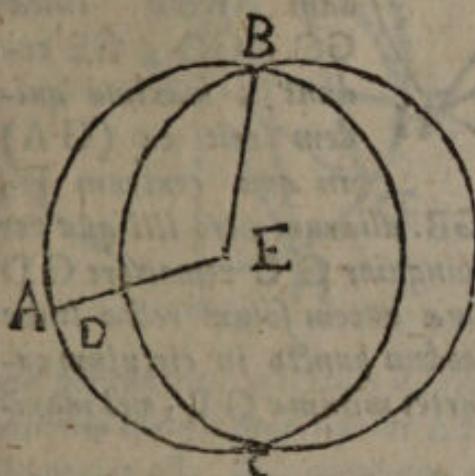
Si in circulo ABCD duæ rectæ lineæ AB, CD se se mutuo secant non per centrum E extensæ, se se mutuo bifariam non secabunt.

Nam si una per centrum

trum transeat, patet hanc non bisecari ab altera,
quæ ex hyp. per centrum non transit.

Si neutra per centrum transit, ex E centro
duc E F. Si jam ambæ A B, C D forent bisectæ
in F, anguli EFB, EFD & ambo essent recti, &
proinde æquales. b Q. E. A. a 3. 3.
b 9. ax.

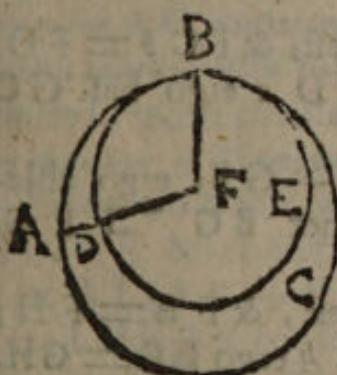
P R O P. V.

*Si duo circuli BAC, BDC sese
mutuo secant, non
erit illorum idem
centrum E.*

Alias enim du-
ctis ex communi
centro E rectis
E B, E D A, essent
 $E D = E B =$ a 15. def. 1.
 $E A$. b Q. E. A. b 9. ax.

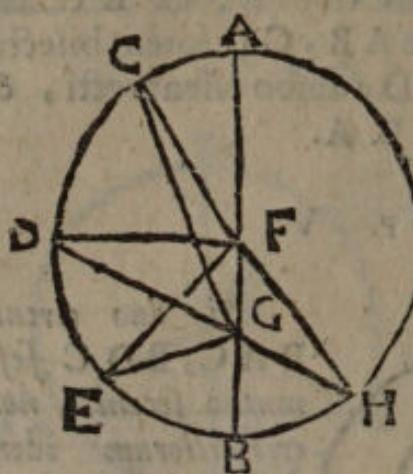
P R O P. VI.

*Si duo circuli BAC,
BDE, sese mutuo interius
tangant (in B) eorum non
erit idem centrum F.*

Alias ductis ex centro
F rectis F B, F D A, essent
 $F D = F B = F A$. a 15. defn.
b Q. F. N. b 9. ax.

PRO P. VII.

Si in A B diametro circuli quodpiam sumatur punctum G , quod circuli centrum non sit , ab eoque punto in circulum quedam recte lineæ GC , GD , GE cadunt ; maxima quidem erit ea (GA) in qua centrum F ,

minima vero reliqua GB . aliarum vero illi , quæ per centrum ducitur , propinquior GC remotiore GD semper major est . Due autem solum recte lineæ GE GH æquales ab eodem punto in circulum cadunt , ad utrasque partes minimæ GB , vel maximæ GA .

§ 23. 1.

Ex centro F duc rectas FC , FD , FE ; & a fac ang. \angle BFH = BFE .

230. 1.

1. GF + FC (hoc est GA) \triangleq GC .

Q. E. D.

b. 14. def. 1.
c. 9. ex.
d. 14. 1.

2. Latus FG commune est , & FC \triangleq FD , atque ang. \angle FGC \triangleq \angle FGD \triangleq ergo bas. GC \triangleq GD . Q. E. D.

§ 20. 1.
15. ex.

3. FB (FE) \triangleq GE + GF . ergo ablatio communi FG f remanet BG \triangleq EG .

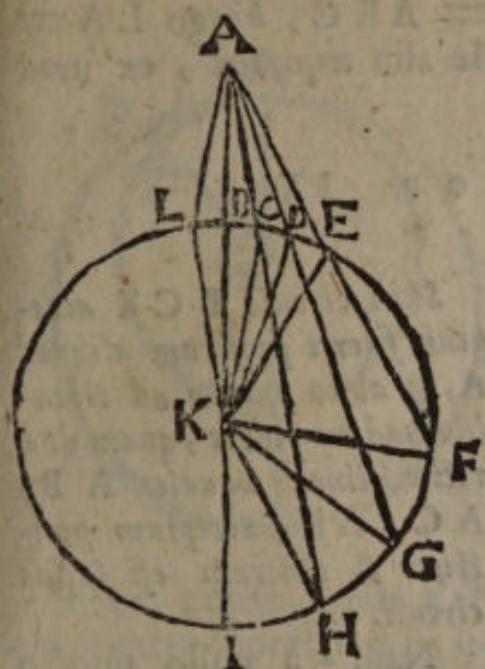
Q. E. D.

g. 14. 1.
h. 4. 1.

4. Latus FG commune est , & FE = FH ; atque ang. \angle BFH \triangleq BFE . \triangleq ergo GE = GH . Quod vero nulla alia GD ex punto G æquetur ipsi GE , vel GH , jamjam ostensum est .

Q. E. D.

PROP. VIII.

Si extra circulum sumatur punctum quodpiam A, ab eoque punto ad circulum deducantur quædam lineæ AI, AH, AG, AF, quarum una quidem AI per centrum K protendatur, reliquæ vero ut libet; in cavam peripheriam cadentium rectarum linearum maxima quidem est illa AI,

quæ per centrum ducetur, aliarum autem ei quæ per centrum transit propinquior AH remotiore AG semper major est. In convexam vero peripheriam cadentium rectarum linearum minima quidem est illa AB, quæ inter punctum A, & diametrum BI interponitur; aliarum autem ea, quæ est minimæ propinquior AC remotiore AD semper minor est. Duæ autem tantum rectæ lineæ AC, AL æquales ab eo punto in ipsum circulum cadunt, ad utrasque partes minime AB, vel maximæ AI.

Ex centro K duc rectas KH, KG, KF, KC, KD, KE. & fac ang. AKL = AKC.

1. AI (AK + KH) \square A H. Q. E. D. 210. 1.

2. Latus AK commune est; & KH = KG; atque ang. AKH \square AKG. ergo bas. AH \square AG. b 24. 1. Q. E. D.

3. KA c \square KC + CA. aufer hinc inde æquales KC, KB, d erit AB \square AC. c 10. 1. d 5. ax.

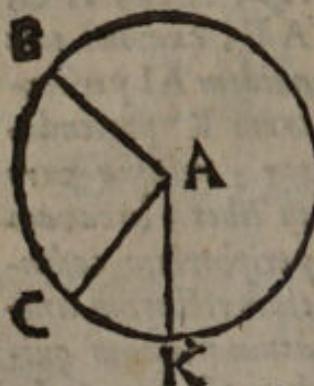
4. AC + CK e \square AD + DK. aufer hinc inde æquales CK, DK, f erit AC \square AD. e 21. 1. f 5. ax. Q. E. D.

ELEM. 5.
n. 4. 1.

5. Latus KA est commune & KL = KC
atque ang. AKLg = AKC, ergo LA =
CA. hisce vero nulla alia æquatur, ex mox
ostenis. ergo, &c.

PROP. IX.

27. 3.

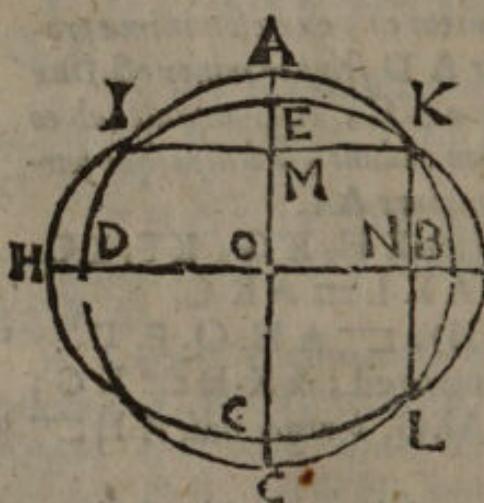
Si in circulo BCK acceptum fuerit punctum aliquod A, & ab eo punto ad circumferentiam cadant plures, quam duæ rectæ lineæ æquales AB, AC, AK, acceptum punctum A centrum est ipsius circuli.

Nam a à nullo punto extra centrum plures quam duæ rectæ lineæ æquales duci possunt ad circumferentiam. Ergo A est centrum. Q. E. D.

PROP. X.

28. 3.

25. 3.

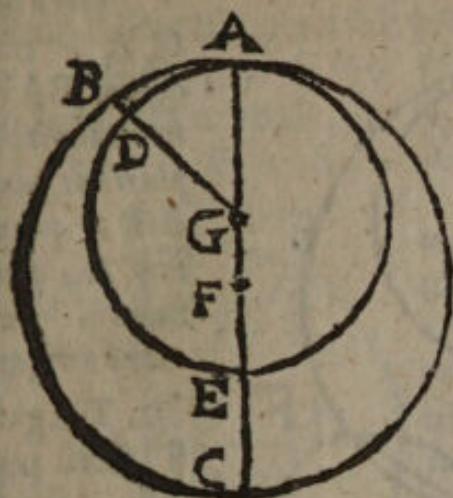
Circulus IAKBL circulum IEKFL in pluribus quam duobus punctis non secat.

Secet, si fieri potest, in tribus punctis IKL. Iunctæ IK KL. bisecentur in M & N. a Ambo circuli centrum

habent in singulis perpendicularibus MC, NH, & proinde in earum intersectione O. ergo secantes circuli idem centrum habent. b Q. F. N.

PROP.

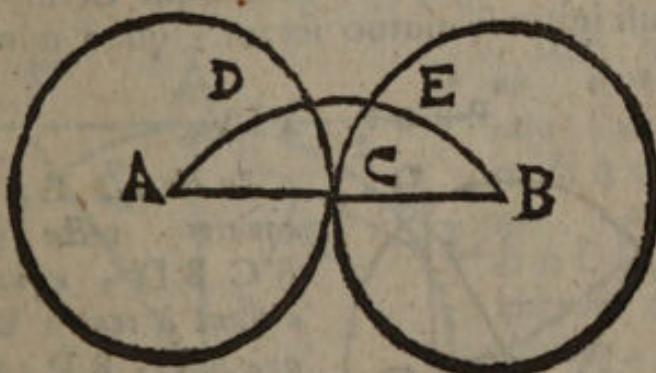
P R O P. XI.

Si duo circuli
GADE, FABC
se se intus contin-
gant, atque accepta
fuerint eorum cen-
tra G, F; ad eo-
rum centra adjun-
cta recta linea FG,
& producta, in A
contactum circulo-
rum cadet.

Si fieri potest, recta FG protracta fecet cir-
culos extra contactum A, sic ut non FGA, sed
FGDB sit recta linea. ducatur GA. Et quia
GD \angle GA, & GB \angle GA, (cum recta FGB a 15. def. 1.
transeat per F centrum majoris circuli) erit GB b 7. 3.
 \angle GD. c 9. ax. Q. E. A.

P R O P. XII.

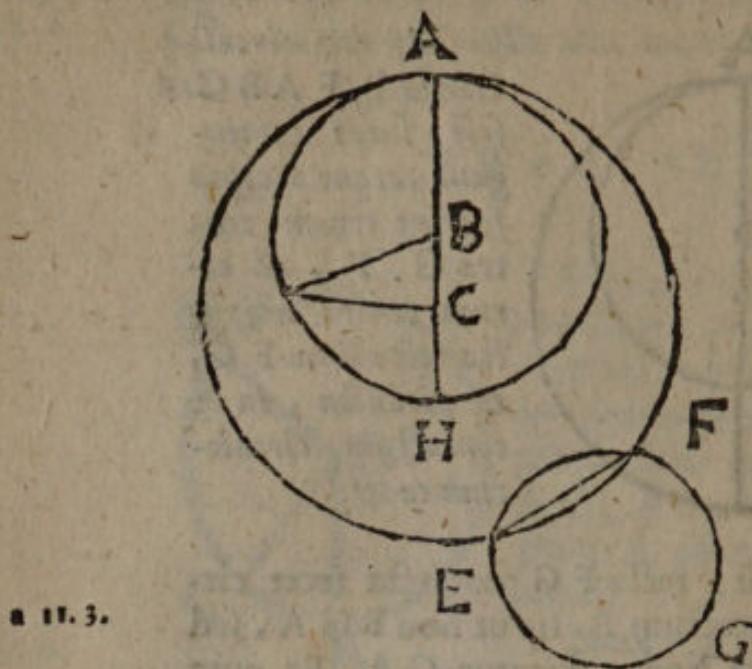

Si duo circuli ACD, BCE se se exterius contin-
gant, linea recta AB que ad eorum centra A, B ad-
jungitur, per contactum C transibit.

Si fieri potest, sit recta ADEB secans circulos
extra contactum C in punctis D, E. Duc AC, a 20. 1.
CB. erit AD + EB (AC + CB) \angle AD- b 9. ax.
EB. b Q. E. A.

P R O P.

PROP. XIII.

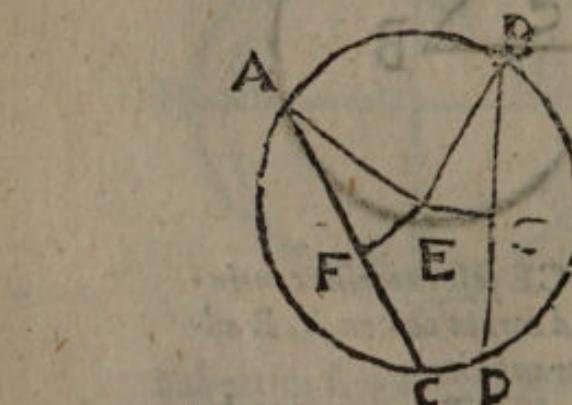

a 11. 3.

b 15. def. 1. connectens, si producatur cadet tam in A, quam
c 15. def. 1. in H. Quoniam igitur $CH = CA$, & $BH =$
d 9. ax. CH . erit BA (cBH) $\subset CA$. Q. E. A.

e 11. 3. 2. Sin dicatur exterius contingere in punctis
F & G, e ducta recta EF in utroque circulo erit.
Circuli igitur se mutuo secant, quod non po-
nitur.

PROP. XIV.

a 3. 3.

E G : a quæ bisecant A C, D B. connecte E A
E B.

b 7. ax.

i. Hyp. $AC = BD$. ergo $AF = BG$. sed &
E A

circulus
CAF circum-
culum BAH
non tangit in
pluribus pun-
ctis, quam
uno A, sive
intus, sive
extra tangat.

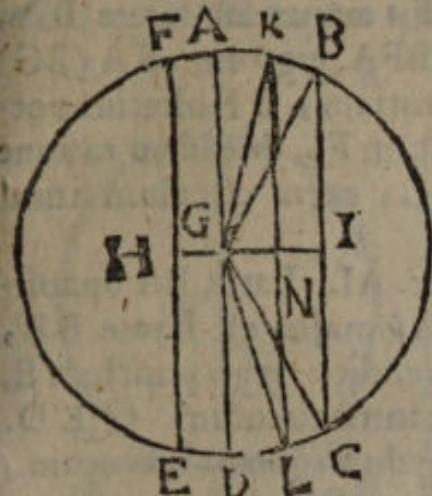
i. Tangat,
si fieri po-
test, intus
in punctis
A, H. a er-
go recta
CB centra

In circulo EABC
æquales rectæ lineæ
ACBD, æqualiter
distant à centro E, &
quaæ AC, BD æquali-
ter distant à centro, &
æquales sunt inter se.

Ex centro E duc
perpendiculares EF,

$EA = EB$, ergo $FEq = EAq - AFq =$
 $EBq - BGq = EGq$. ^{c 47.1. &} ergo $FE = EG$. Q.E.D.
^{3. ax.}
 2. Hyp. $EF = EG$. ergo $AFq = EAq - EFq =$
 $EBq - EGq = GBq$. ergo $\Delta Fd = GB$.
^{d Sebol. 48.1.}
 e proinde $AD = BC$. Q.E.D. ^{e 6 ax.}

P R O P. XV.

In circulo GABC
maxima quidem linea
est diameter A D; ali-
arum autem centra G
propinquior FE remo-
tiore B C semper ma-
jor est.

1. Duc GB, GC.

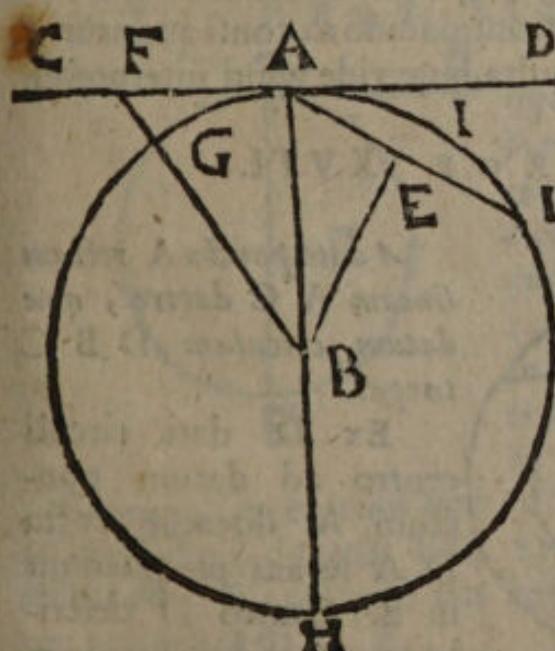
Diameter A D (^{a 15. def. 1.}
 $GB + GC) b = BC$ ^{b 10. 1.}

Q.E.D.

2. Sit distantia

$GI = GH$. accipe $GN = GH$. per N duc
KL perpend. GI. junge GK, GL. & quia
 $GK = GB$, & $GL = GC$; estque ang. $KGL =$
 BGC , erit $KL(FE) \subset BC$. Q.E.D. ^{c 14. 1.}

P R O P. XVI.

Quæ CD
ab extremitate
diametri HA cujus-
que circuiti
BALH ad
angulos rectos
ducitur, ex-
tra ipsum cir-
culum cadet,
& in locum
inter ipsam
rectam line-
am, & peri-
pheriam com-
prehendit.

prehensum altera recta linea A L non cadet, & semicirculi quidem angulus BAI quovis angulo acuto rectilineo BAL major est; reliquus autem DAI minor.

■ 19. 1.

1. Ex centro B ad quodvis punctum F in recta AC duc rectam BF. Latus BF subtendens angulum rectum BAF & majus est latere BA, quod opponitur acuto BFA. ergo cum BA (BG) pertingat ad circumferentiam, BF ulterius porrigitur, adeoque punctum F, & eadem ratione quodvis aliud rectæ AC, extra circulum situm erit. Q.E.D.

b 19. 1.

2. Duc BE perpendicular AL. Latus BA oppositum recto angulo BEA & majus est latere BE, quod acutum BAE subtendit: ergo punctum E, adeoque tota EA cedit intra circulum. Q.E.D.

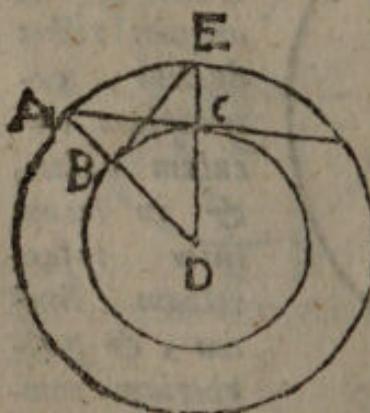
3. Hinc sequitur angulum quemvis acutum, nempe EAD angulo contractus DAI majorem esse. Item angulum quemvis acutum BAL angulo semicirculi BAI minorem esse. Q.E.D.

Coroll.

Hinc, recta à diametri circuli extremitate ad angulos rectos ducta ipsum circulum tangit.

Ex hac propositione paradoxa consequuntur, & mirabilia bene multa, quæ vide apud interpretes.

P R O P. XVII.

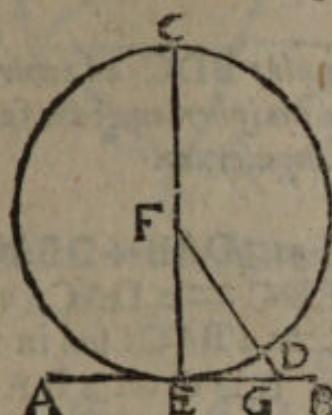
A dato punto A rectam lineam AC ducere, quæ datum circulum DB tangat.

Ex D dati circuli centro ad datum punctum A ducatur recta DA secans peripheriam in B. Centro D describe per A alium circulum AE;

A E; & ex B duc perpendicularem ad A D, quæ occurrat circulo A E in E. duc E D occurrentem circulo B C in C. ex A ad C ducta recta tanget circulum D B C.

Nam D B \angle D C, & D E \angle D A, & cng. a 15. def. 1.
D communis est: b ergo ang. ACD = EBD, b 4. i.
rect. c ergo AC tangit circulum C. Q. E. F. c cor. 16. 3.

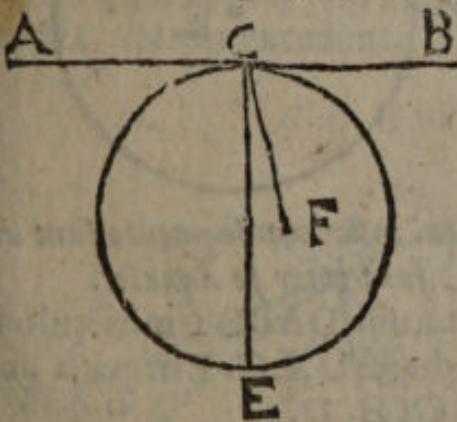
P R O P. XVIII.

Si circulum FEDC tangat recta quæpiam linea A B, à centro autem ad contactum E adiungatur recta quedam linea F E; quæ adiuncta fuerit F E ad ipsam contingentem A B perpendicularis erit.

Si negas, sit ex F centro alia quædam FG perpendicularis ad contingentem, a secabit ea circulum in D. Quum igitur ang. FGE rectus dicatur b erit ang. FEG acutus. c ergo F E (FD) \angle F G. d Q. E. A.

P R O P. XIX.

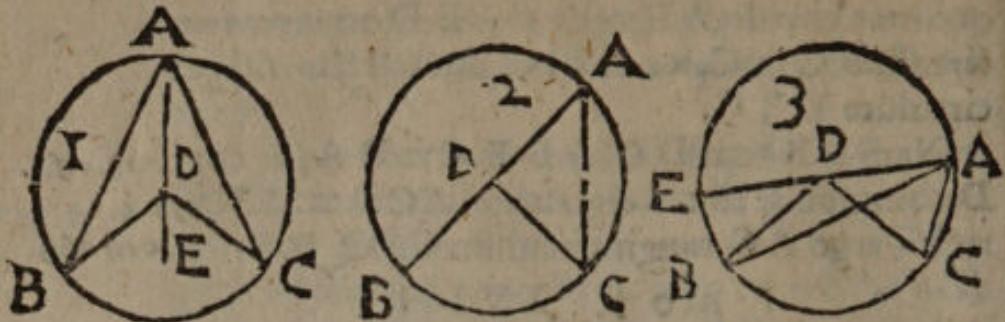

Si circulum tingerit recta quæpiam linea A B, à contactu autem C recta linea C E ad angulos rectos ipsi tangentis excitetur, in excitata C E erit centrum circuli.

Si negas, sit centrum extra C E in F, & ab F ad contactum ducatur FC. Igitur ang. FCB rectus est; & a proinde par angulo ECB recto per hypoth. b Q. E. A.

a 11. ax.
b 9. ax.

P R O P.

In circulo DABC , angulus BDC ad centrum duplex est anguli BAC ad peripheriam, cum fuerit eadem peripheria BC basis angulorum.

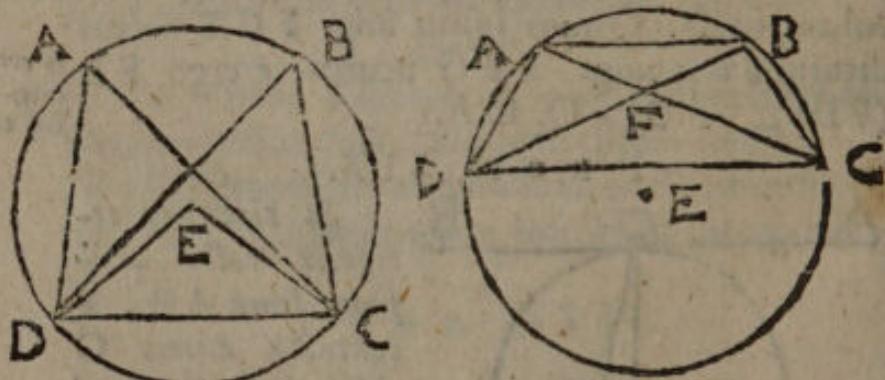
Duc diametrum ADE.

a 32. 1.
b 5. 1.
c 20. ex.

Externus angulus BDE \angle DAB + DBA \angle = \angle DAB. Similiter ang. EDC \angle = \angle DAC. ergo in primo casu totus BDC \angle = \angle BAC; sed in tertio casu & reliquus angulus BDC \angle = \angle BAC.

Q. E. D.

P R O P. XXI.

In circulo EDAC qui in eodem segmento sunt anguli, DAC & DBC sunt inter se æquales.

a 20. 3.

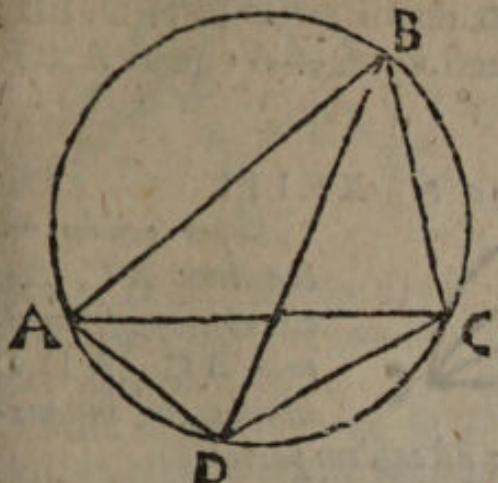
1. cas. Si segmentum DABC semicirculo sit majus, ex centro E, duc EL, EC. Eritque \angle A \angle E \angle = \angle B. Q. E. D.

b 15. 1.
c per 1. cas.

2. cas. Si segmentum semicirculo majus non fuerit, summa angulorum trianguli ADF æquatur summae angulorum in triangulo BCF. Demantur hinc inde AFD \angle = BFC, & ADB \angle = ACB, remanent DAC = DEC. Q. E. D.

P R O P.

PROP. XXII.

Quadrilatero-
rum $\Delta ABCD$ in
circulo descripto-
rum anguli ADC ,
 ABC , qui ex ad-
verso, duobus re-
ctis sunt æquales.

Duc $A C$, $B D$.
Ang. $A B C +$
 $B C A + B A C$ ^{a 32. 1.}
 $= 2$ Rect. Sed

$BDA b = BCA$, ^{b 21. 3.}
& $BDC b = BAC$. ergo $ABC + ADC = 2$ Rect. ^{c 1. ax.}

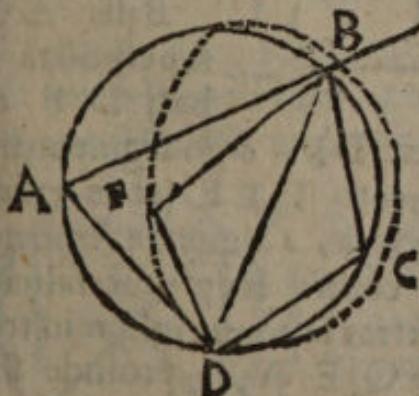
Q. E. D.

Coroll.

1. Hinc, si $*A B$ unum latus quadrilateri in circulo descripti producatur, erit angulus externus EBC æqualis angulo interno ADC , qui opponitur ei ABC , qui est deinceps externo EBC . ut patet ex 13. 1. & 3. ax. <sup>* vide seq.
diagram.</sup>

2. Item circa Rhombum circulus describi nequit; quia adversi ejus anguli vel cedunt duobus rectis, vel eos excedunt.

S C H O L.

Si in quadri-
latero $\Delta ABCD$
anguli A , & C
qui ex adverso
duobus rectis æ-
quantur, circa
quadrilaterum
circulus describi
potest.

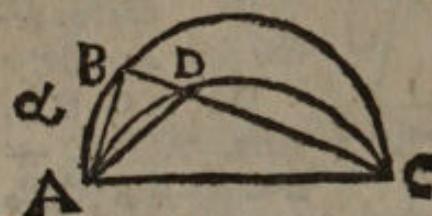
Nam circu-
lus per quosli-
bet

bet tres angulos B, C, D transibit (ut patebit ex 5.4.) dico eundem per A transire. Nam si neges, transeat per F. ergo ductis rectis BF, FD, BD; ang. C+F \angle Rect. b \angle C+A et quare A=F.

d Q. E. A.

a 22. 3.
b hyp.
c 3. ax.
d 21. t.

P R O P. XXIII.

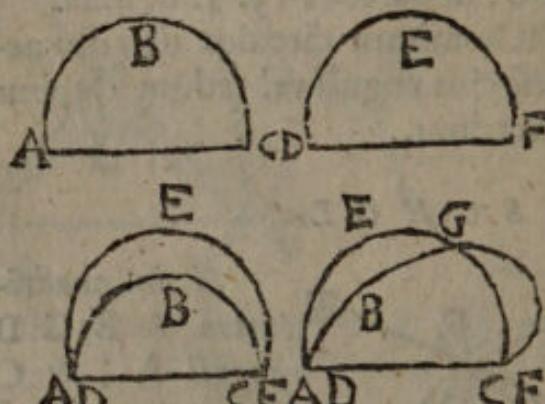

lia non constituentur ad easdem partes.

Nam si dicantur similia, duc CB secantem circumferentias in D, & B, & junge AD, ac AB. Quia segmenta ponuntur similia, a erit ang. ADC = ABC b Q. E. A.

a 10 def. 3.
b 16. 1.

P R O P. XXIV.

Super aequalibus rectis lineis A C, D F similia circumferentia segmenta ABC, D E F sunt inter se aequalia.

Basis A C superposita basi D F ei

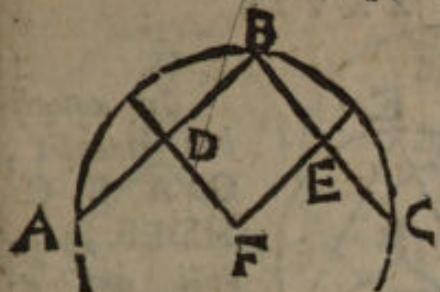
congruet, quia A C = D F. ergo segmentum ABC congruet segmento D E F (alias enim aut intra cadet, aut extra, a atque ita segmenta non erunt similia, contra Hyp. aut faltem partim intra, partim extra, adeoque ipsum in tribus punctis secabit. b Q. E. A.) c proinde segmentum. ABC = DEF. Q. E. D.

a 13. 3.

b 10. 3.
c 8. ax.

P R O P.

P R O P. XXV.

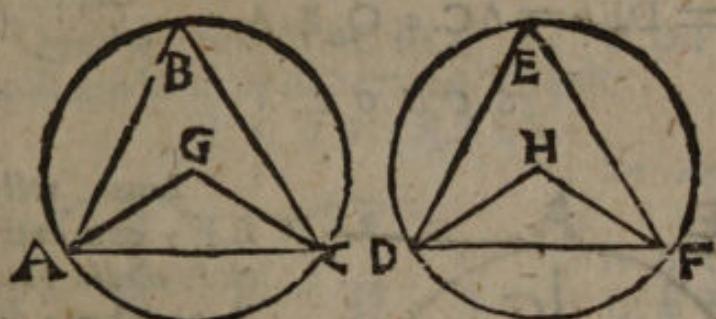

Circuli segmento ABC dato, describere circulum, cuius est segmentum.

Subtendantur ut cunque duæ rectæ AB, BC, quas bisecta in D, & E. Ex D, & E duc perpendiculares DF, EF occurrentes in puncto F. Hoc erit centrum circuli.

Nam centrum a tam in DF, quam in EF a Cor. I. 3, existit. ergo in communi punto F. Q. E. F.

P R O P. XXVI.

In æqualibus circulis GABC, HDEF æquales anguli æqualibus peripheriis AC, DF insistunt, sive ad centra G, H, sive ad peripher. B, E constituti insistant.

Ob circulorum æqualitatem, est $GA = HD$, & $GC = HF$ item per hyp. ang. $G = H$.
ergo $AC = DF$. Sed & ang. $B = \frac{1}{2}G = \frac{1}{2}H$.
 $H = E$. ergo segmenta AEC, DEF similia,
e & proinde paria sunt. ergo etiam reliqua segmenta AC, DF æquantur. Q. E. D.

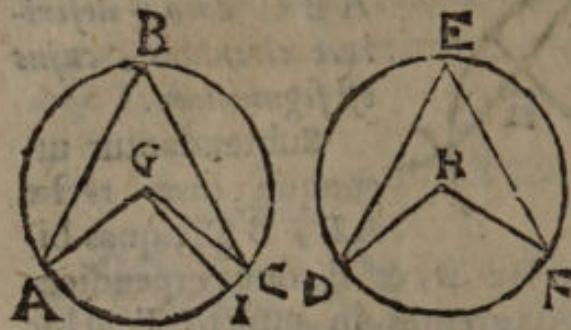
Scholium.

A D In circulo ABCD, sit arcus AB par arcui DC; erit AD parall. BC. Nam ducta AC, & erit ang. $ACB = CAD$. a 26. 3.
B E quare per 27. I.

E P R O P.

PROP. XXVII.

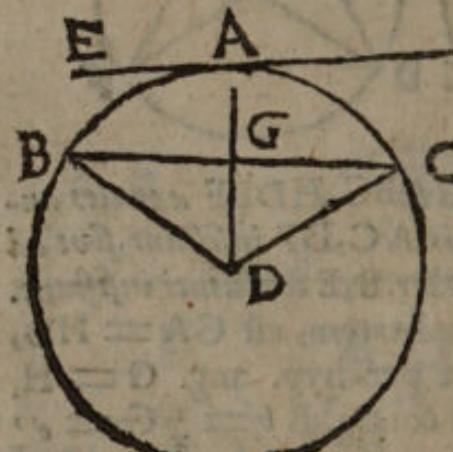
In aequalibus circulis,
G A B C,
H D E F , an-
guli qui aequilibus pe-
ripheriis A C ,
D F insi-

stunt, sunt inter se aequales, sive ad centra G, H ,
sive ad peripherias B, E constituti insstant.

Nam si fieri potest, sit alter eorum A G C =
D H F . fiatque A G I = D H F . ergo arcus
A I a = D F b = A C . c Q. E. A.

a 26. 3.
b hyp.
c 9 ax.

S C H O L.

Linea recta
F E F , quæ ducta
ex A medio pun-
cto peripherie a-
licujus B C , cir-
culum tangit ,
parallelia est re-
ctæ lineæ B C ,
quæ peripheriam
illam subtendit.

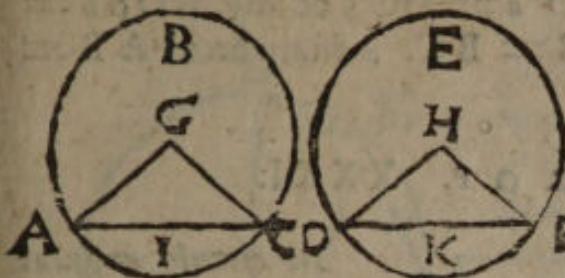
Duc è centro
D ad conta-

ctum A rectam DA , & connecte DB, DC.

Latus DG commune est; & DB = DC , atque
ang. BDA a = CDA (ob arcus B A , C A b a-
equales) c ergo anguli ad basim DGB , DGC
aequales, & d proinde recti sunt. Sed interni an-
guli GAE , GAF e etiam recti sunt. f ergo B C ,
EF sunt parallelæ. Q. E. D.

a 27. 3.
b hyp.
c 4. 1.
d 10 def 1.
e hyp.
f 28. 1.

PROP.

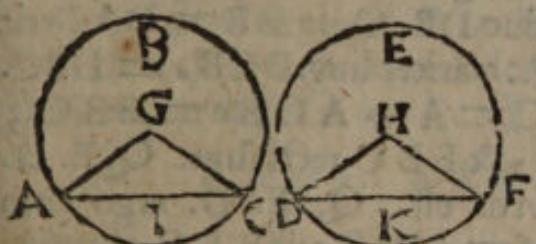
In aequalibus circulis
G A B C,
H D E F, &
quales rectæ
lineæ A C,
D F aequales

peripherias auferunt; majorem quidem A B C ma-
jori D E F, minorem autem A I C minori D K F.

E centris G, H, duc G A, G C; & H D, H F.
Quoniam G A = H D, & G C = H F, atque
A C ^a = D F; ^b erit ang. G = H. ergo arcus ^{a hyp.}
A I C = D K F. ^{b 8. i.} d proinde reliquus ^{c 16. i.}
Q. E. D. ^{d 3. xx.}

Quod si subtensa A C sit \square vel \square D F, erit
simili modo arcus A C \square vel \square D F.

P R O P. XXIX.

In aequalibus circulis
G A B C,
H D E F, &
quales periphe-
rias A B C,
D E F aequa-

les rectæ lineæ A C, D F subtendunt.

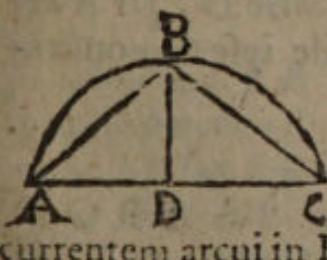
Duc G A, G C; & H D, H F. Quia G A =
H D; & G C = H F; & (ob arcus A C, D F
^a pares) etiam ang. G b = H; ^b erit bas. A C = D F. ^{a hyp.}
Q. E. D. ^{b 27. 3.} ^{c 4. i.}

Hæc & tres proxime præcedentes intelligan-
tur etiam de eodem circulo.

P R O P. XXX.

Datam peripheriam A B C
bifarium secare.

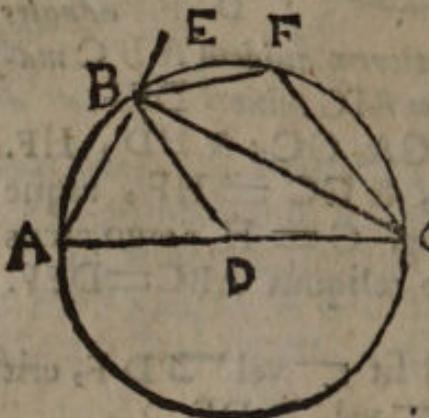
Duc A C; quam bisec-
ta in D. ex D duc per-
pendicularem D B oc-
currentem arcui in B. Dico factum.

a conf.
b 12. ax.
c 4. i.
d 28. 3.

Iungantur enim \overline{AB} , \overline{CB} . Latus \overline{DB} commune est; & $\angle A D = \angle DC$; & ang. $\angle ADB = \angle CDB$. ergo $\overline{AB} = \overline{BC}$. quare arcus $\overline{AB} = \overline{BC}$. Q. E. F.

PROP. XXXI.

In circulo angulus $\angle ABC$, qui in semicirculo, rectus est; qui autem in majore segmento $\angle BAC$, minor recto; qui vero in minore segmento $\angle BFC$, major est recto. Et insuper angulus majoris segmenti recto quidem major est, mino-

rvis autem segmenti angulus, minor est recto.

25. 1.
b 2. ax.
c 31. 1.
d 10. def. 1.
e cor. 17. 1.
f 22. 3.

g9. ax.

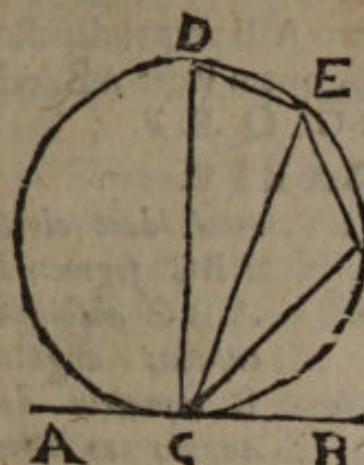
Ex centro D duc DB. Quia $DB = DA$, erit ang. $\angle A = \angle DBA$. pariter ang. $\angle DCB = \angle DBC$. ergo ang. $\angle ABC = \angle A + \angle ACB = \angle EBC$, proinde $\angle BAC$, & $\angle EBC$ recti sunt. Q. E. D. ergo $\angle BAC$ acutus est. Q. E. D. ergo cum $\angle BAC + \angle BFC = 2$ Rect. erit $\angle BFC$ obtusus. denique angulus sub recta $\angle CB$, & arcu $\angle BAC$ major est recto $\angle ABC$. factus vero sub $\angle CB$, & $\angle BFC$ peripheria minoris segmenti, recto $\angle EBC$ minor est. Q. E. D.

SCHOOLIVM.

In triangulo rectangulo $\triangle ABC$, si hypotenusa \overline{AC} bisecetur in D, circulus centro D, per A descriptus transbit per B. ut facile ipse demonstrabis ex hac, & 21. 1.

PROP.

P R O P. XXXII.

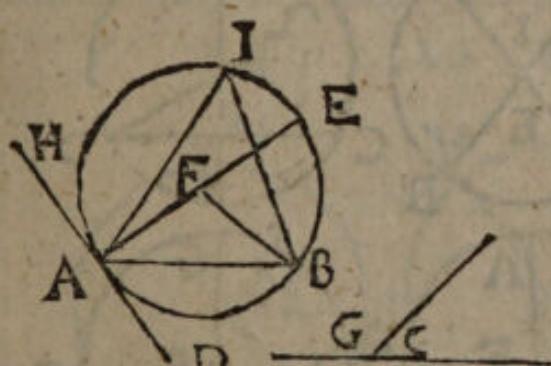

consistunt, angulis EDC, EFC.

Sit CD latus anguli EDC perpendiculare ad AB (^a perinde enim est) ^b ergo CD est diameter ^c ergo ang. CED in semicirculo rectus est. ^d ergo ang. D + DCE = Rect. ^e = ECB + DCE. ^f ergo ang. D = ECB. Q. E. D.

Cum igitur ang. ECB + ECA ^g = 2 Rect. ^h = D + F; aufer hinc inde æquales ECB, & ⁱ D, remanent ECA = F. Q. E. D.

P R O P. XXXIII.

Super data recta linea AB describere circuli segmentum AIEB, quod capiat angulum AIB æqualem dato angulo rectilineo C.

^a Fac ang. B A D = C. per A duc AE perpendicularem ad H D. ad alterum terminum datæ AB fac ang. ABF = BAF. cuius alterum latus fecet AE in F. centro F per A describe circulum, quod transibit per B (quia ang. FBA

EVCLIDIS Elementorum

b confr.
c 6. 1.

d cor. 16. 3.
e 32. 3.
f confr.

g 17. 3.

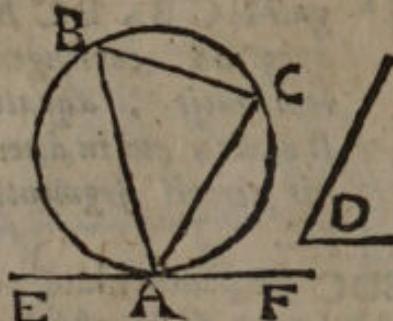
b 23. 1.

e 32. 3.
d confr.

$b = FAB, c$ ideoque $FB = FA$; segmentum AIB est id quod quæritur.

Nam quia HD diametro AE perpendicularis est, d tangit HD circulum, quem secat AB . ergo $\text{ang. } AIB = \text{BAD} = C. Q. E. F.$

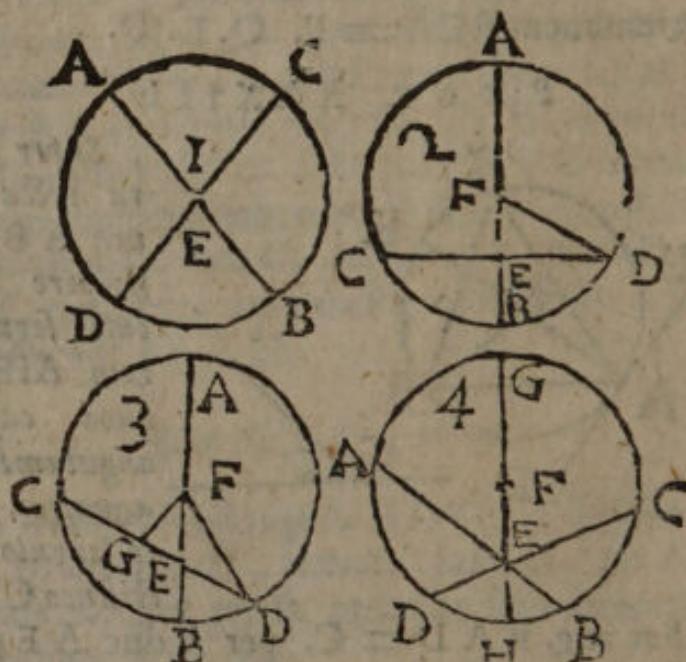
P R O P. XXXIV.

A dato circulo
ABC segmentum
ABC abscindere
capiens angulum
B aequalem dato
angulo rectilineo
D.

a Duc rectam
 EF , quæ tangat
datum circulum in A. b ducatur item AC faciens
ang. $FAC = D$. Hæc auferet segmentum ABC
capiens angulum $B_c = CAF = D$. Q. E. F.

P R O P. XXXV.

Si in circulo $FBCA$ duæ rectæ lineæ AB, DC
se se mutuo secuerint, rectangulum comprehensum
sub

sub segmenti: A E, E B unius, æquale est ei quod
sub segmentis C E, E D alterius comprehenditur,
rectangulo.

Cas. 1. Si rectæ se se in centro secent, res clara est.

2. Si una A B transeat per centrum F, & reliquam C D biseget, duc F D. Estque Rectang.
 $AEB + FEq^a = FBq^b = FDq^c = EDq^d$ +

^a 5. 1.^b scb. 48. 1.^c 47. 1.^d hyp.

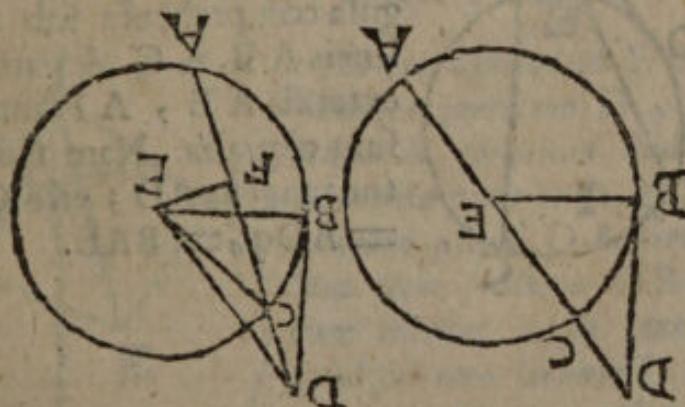
$FEq^e = CED + FEq.$ ergo Rectang. $AEB = CED.$ Q. E. D.

3. Si una A B diameter sit, alteramque C D
fecet inæqualiter, bisecta C D per F G perpendiculari-
cularem ex centro.

Rectang. $AEB + FEq.$
 Æquantiur ista } $fFBq (FDq)$ f 5. 2.
 } $gFGq + GDq.$ g 47. 4.
 } $hFGq + GEq + \text{Rectang. } CED.$ h 5. 1.
 } $kFEq + CED.$ k 47. 1.
 } Ergo Rectang. $AEB = CED.$ l 3. ax.

4. Si neutra rectarum A B, C D per centrum
transeat, per intersectionis punctum E duc dia-
metrum G H. Per modo demonstrata Rectang.
 $AEB = GEH = CED.$ Q. E. D.

P R O P. XXXVI.

Si extra circulum EBC sumatur punctum ali-
quod D, ab eo que punto in circulum cadant due
rectæ lineæ DA, DB; quarum altera DA circulum

E 4 secet,

secet, altera vero DB tanget; Quod sub tota secante DA, & exterius inter punctum D, & convexam peripheriam assumpta DC comprehenditur rectangulum, æquale erit ei, quod à tangente DB describitur, quadrato.

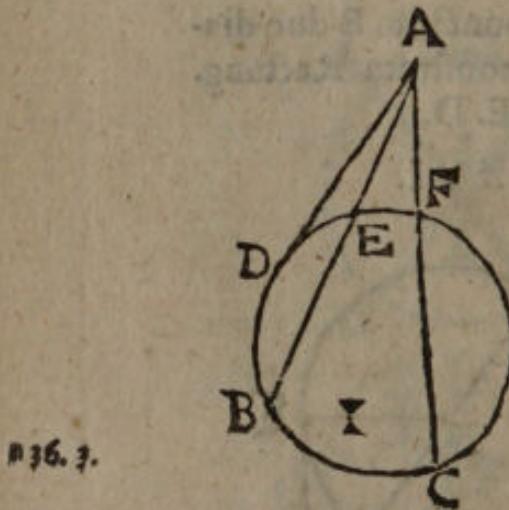
1. Cas. Si secans AD transeat per centrum E, junge EB; a faciet hæc cum DB rectum angulum; quare $DBq + EBQ$ (E Cq) $b = EDq$ $c = AD \times DC + ECq$ d ergo $AD \times DC = DBq$. Q. E. D.

2. Cas. Sin AD per centrum non transeat, duc EC, EB, ED; atque EF perpend. A D, quare a bisecta est AC in F.

Quoniam igitur $BDQ + EBq b = DEq b = EFq + FDq c = EFq + ADC + FCQ d = ADC + C Eq (EBq)$; e erit $B Dq = ADC$. Q. E. D.

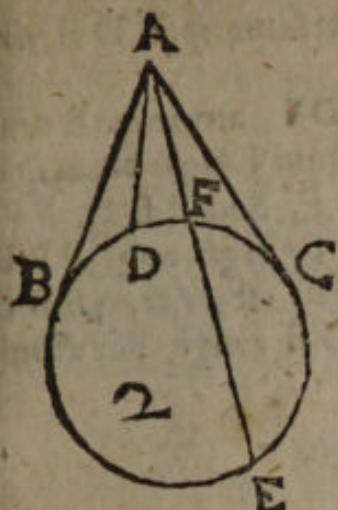
Coroll.

1. Hinc, si à punto quovis A extra circulum assumpto, plurimæ lineæ rectæ AB, AC circulum secantes ducantur, rectangula comprehensa sub totis lineis AB, AC, & partibus externis AE, AF inter se sunt æqualia. Nam si ducentur tangens AD; erit $CAF = ADq = BAE$.

B 36. 3.

2. Con-

2. Constat etiam duas rectas $A B$, $A C$ ab eodem punto A ductas, quæ circulum tangant, inter se æquales esse.

Nam si ducatur $A E$ secans circulum; erit $A B \equiv A F$ $b \equiv A C$.

a 36. 3.
b 36. 3.

3. Perspicuum quoque est ab eodem punto A extra circulum assumpto, duci tantum posse duas lineas, $A B$, $A C$ quæ circulum tangant.

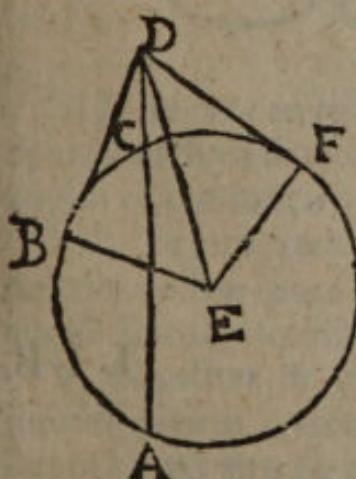
Nam si tertia $A D$ tangere dicatur, erit $A D \equiv A B \equiv A C$. d Q. F. N.

c 2. cor.
d 8. 3.

4. E contra constat, si duæ rectæ æquales $A B$, $A C$ ex punto quopiam A in convexam peripheriam incident, & eorum una $A B$ circulum tangat, alteram quoque circulum tangere.

Nam si fieri potest, non $A C$, sed altera $A D$ circulum tangat. ergo $A D \equiv A C$ $e \equiv A B$. e 2. cor.
f hyp.
g 8. 3.

P R O P. XXXVII.

Si extra circulum $E B F$ sumatur punctum D , ab eoque in circulum cadant duæ rectæ lineæ $D A$, $D B$; quarum altera $D A$ circulum secet, altera $D B$ in eum incidat; sit autem quod sub tota secante $D A$, & exterius inter punctum, & convexam peripheriam assumpta $D C$, comprehenditur rectangulum, æquale ei, quod ab incidente $D B$

DB describitur quadrato, incidens ipsa DB circulum tanget.

a 17. 3.
b hyp.
c 36. 3.
d 1. ax &
sch. 48. 1.
e 8. 1.
f 11. ax.
g cor. 16. 3.

Ex D a ducatur tangens DF ; atque ex E centro duc ED , EB , EF . Quia $DBq b = ADC$ $c = DFq$, d erit $DB = DF$. Sed $EB = EF$, & latus ED commune est; ergo ang. $EBD = EFD$. Sed EFD rectus est, ergo EBD etiam rectus est. g ergo DB tangit circulum.
Q. E. D.

Coroll.

h 8. 1.

Hinc, h ang. $EDB = EDF$.

L I B.

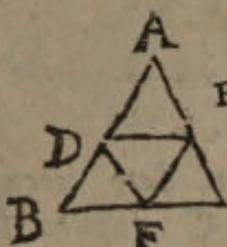
Definitiones.

I

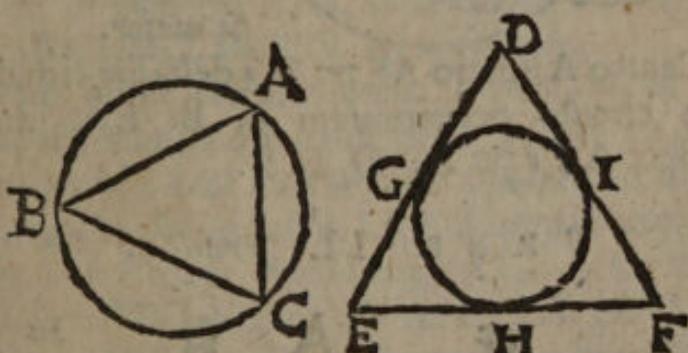
I figura rectilinea in figura rectilinea inscribi dicitur, cum singuli ejus figuræ, quæ inscribuntur, anguli singula latera ejus in qua inserbitur, tangunt.

Sic triangulum DEF est inscriptum in triangulo ABC.

II. Similiter & figura circa figuram describi dicitur, cum singula ejus, quæ circumscribitur, latera singulos ejus figuræ angulos tetigerint, circa quam illa describitur.

Ita triangulum ABC est descriptum circa triangulum DEF.

III. Figura rectilinea in circulo inscribi dicitur, cum singuli ejus figuræ, quæ inscribiuntur, anguli tetigerint circuli peripheriam.

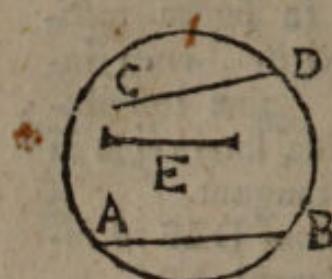
IV. Figura vero rectilinea circa circulum describi dicitur, cum singula latera ejus, quæ circumscribuntur, circuli peripheriam tangunt.

V. Similiter & circulus in figura rectilinea inscribi dicitur, cum circuli peripheria singula latera tangit ejus figuræ, cui inscribitur.

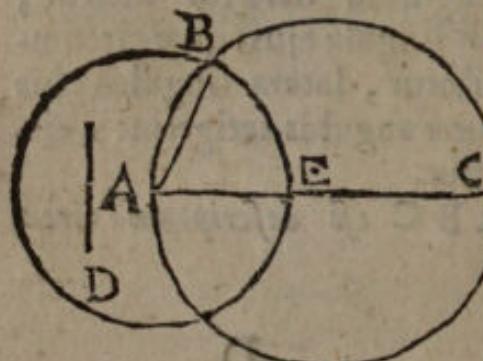
VI. Circulus autem circa figuram describi di-

dicitur, cum circuli peripheria singulos tangit ejus figuræ, quam circumscribit, angulos.

VII. Recta linea in circulo accommodari, seu coaptari dicitur, cum ejus extrema in circuli peripheria fuerint; ut recta linea A B.

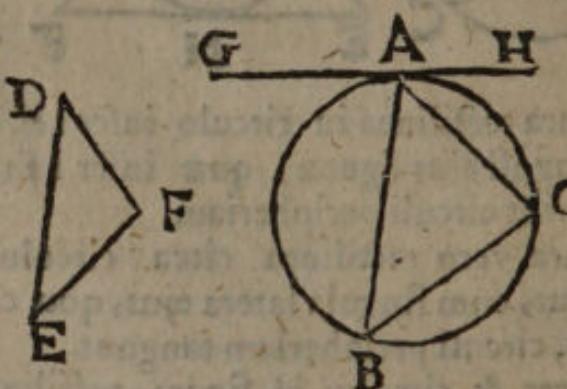
PROP. I. Probl. 1.

In dato circulo ABC rectam lineam A B accommodare aequalem datæ rectæ lineæ D, quæ circuli diametro A C non sit major.

a 3. post.
b 3. 1.
c 15. def 1.
e confr. Centro A, spatio AE = D a describe circulum dato circulo occurrentem in B. Erit ducta AB = AE e = D. Q. E. F.

PROP. II. Probl. 2.

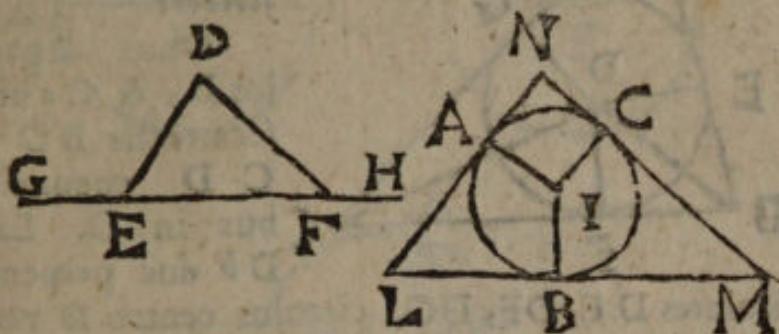
In dato circulo ABC triangulum ABC describere dato triangulo DEF aequiangulum.

a 17. 3.
b 23. 1. Recta GH circulum datum a tangat in A. Fac ang. HAC = E; b & ang. GAB = F, & iunge BC. Dico factum.

Nam

Nam ang. $Bc = HAC$ $d = E$; & ang. $c^{32.3.}$
 $Cc = GAB$ $d = F$; e quare etiam ang. $BAC = D$. $d^{constr.}$
ergo triang. BAC circulo inscriptum triangulo
 DEF æquiangulum est. Q.E.F.

P R O P. III Probl. 3.

circa datum circulum IABC triangulum LNM
describere, dato triangulo DEF æquiangulum.

Produc latus EF utrinque. a Fac ad centrum a 23. 1.
I ang. AIB = DEG. & ang. BIC = DFH.
deinde in punctis A, B, C circulum b tangant b 17. 3.
tres rectæ LN, LM, MN. Dico factum.

Nam quod coibunt rectæ LN, LM, MN,
atque ita triangulum constituent, patet; c quia c 13. ax.
anguli LAI, LBI d recti sunt, adeoque ducta
AB angulos faciet LAB, LBA duobus rectis mi-
nores. Quoniam igitur ang. AIB + Le = 2 e Schol. 32. 1.
Rect. f = DEG + DEF; & AIB g = DEG h erit
ang. L = DEF. Simili arguento ang. M = DFE. g 13. 1.
k ergo etiam ang. N = D. ergo triang. LNM
circulo circumspectum dato EDF est æquian-
gulum. Q.E.F.

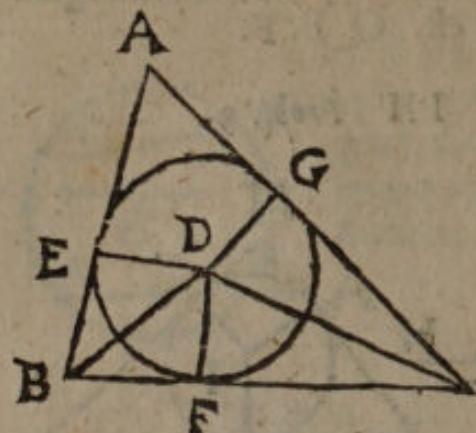
PRO P.

P R O P. IV. Probl. 4.

a g. 1.

b 12. 1.

c conſtr.
d 12. ax.
e 26. 1.

In dato trian-
gulo A B C, cir-
culum E F G in-
scribere.

Duos angu-
los B, & C a bi-
seca rectis B D,
C D coeuntri-
bus in D. Ex
D b duc perpen-
diculares D E, D F, D G. circulus centro D per

descriptus transit per G, & F, tangetque
tria latera trianguli.

Nam ang. D B E c = D B F; & ang. D E B d =
D F B; & latus D B commune est: e ergo D E =
D F. Simili arguento D G = D F. Circulus igit-
ur centro D descriptus transit per E, F, G; &
cum anguli ad E, F, G sint recti, tangit omnia
trianguli latera. Q. E. F.

Scholium.

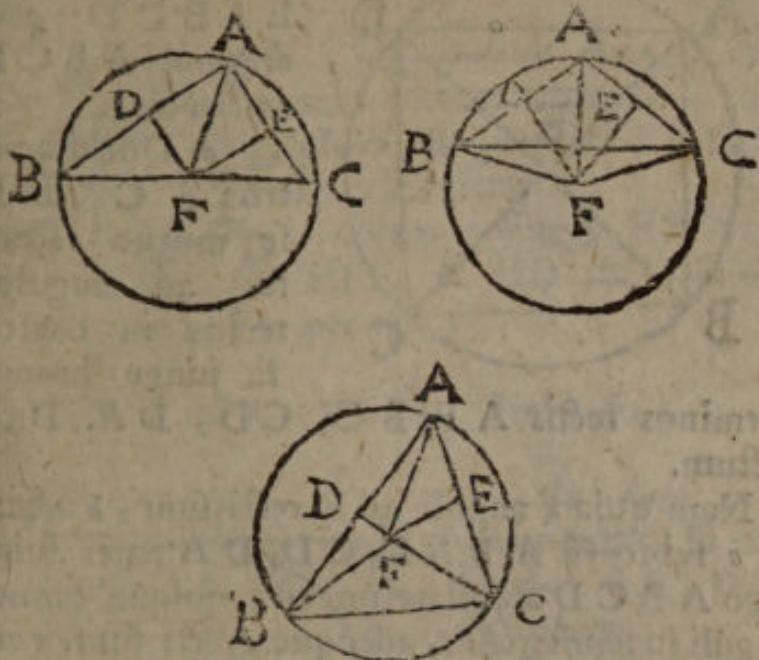
Petr. Herig.

Hinc, cognitis lateribus trianguli, invenientur
eorum segmenta, quae sunt à contactibus circuli in-
scripti. Sic,

Sit A B 12, A C 18, B C 16. Erit A B +
B C = 28. ex quo subduc 18 = A C = AE + FC,
remanet 10 = BE + BF. ergo BE, vel BF = 5.
proinde F C, vel C G = 11. quare G A, vel
AE = 7.

P R O P.

P R O P. V. Probl. 5.

circa datum triangulum ABC circulum FABC
describere.

Latera quævis duo BA, AC a biseca perpen- a 10, & 11. 1.
dicularibus DF, EF concurrentibus in F. Hoc
erit centrum circuli,

Nam ducantur rectæ FA, FB, FC. Quoniam
 $AD = DB$; & latus DF commune est; & ang.
 $FDA = FDB$, ^{b constr.} erit $FB = FA$. eodem modo
 $FC = FA$. ergo circulus centro F per dati tri- ^{c constr.}
anguli angulos E, A, C transibit. Q. E. F. ^{d 4. 1.}

Coroll.

* Hinc, si triangulum fuerit acutangulum, * 31. 3.
centrum cadet intra triangulum; si rectangulum,
in latus recto angulo oppositum; si denique ob-
tusangulum, extra triangulum.

Schol.

Eadem methodo describetur circulus, qui
transeat per data tria puncta, non in una recta
linea existentia.

P R O P. VI. Probl. 6.

a 11. 1.

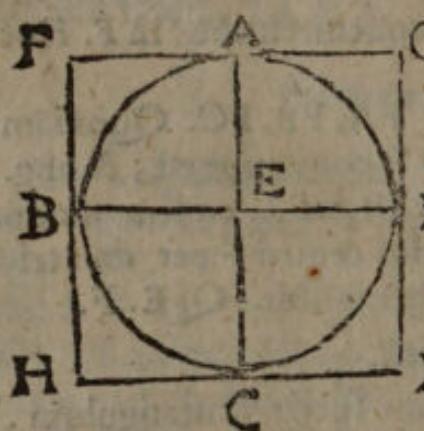
b 26. 3.
c 29. 3.d 31. 3.
e 19. def. 1.

terminos rectis A B, B C, C D, D A. Dico factum.

Nam quia 4 anguli ad E recti sunt, b arcus, & c subtensæ A B, B C, C D, D A pares sunt. ergo A B C D æquilaterum est; ejusque omnes anguli in semicirculis, adeoque d recti sunt. ergo A B C D est quadratum, dato circulo inscriptum. Q. E. F.

P R O P. VII. Probl. 7.

a 17. 3.

b 18. 3.
c 28. 1.d 34. 1.
e 15. def. 1.
f 29. def. 1.

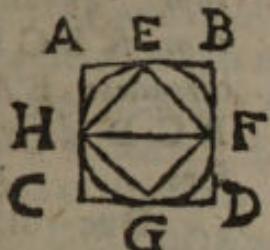
circa datum cir-
culum E A B C D
quadratum F H I G
describere.

Duc diametros
A C, B D se mu-
tuo secantes per-
pendiculariter. per
hanc extrema a duc
tangentes concur-

rentes in F, H, I, G. Dico factum. Nam ob angulos ad A, & C b rectos, c erit F G parall. H I. eodem modo F H parall. G I. ergo F H I G est parallelogrammum; & quidem rectangulum. sed & æquilaterum, quia F G d = H I = B D = C A d = F H d = G I. quare F H I G est f quadratum, dato circulo circumscriptum. Q. E. F.

S C H O L.

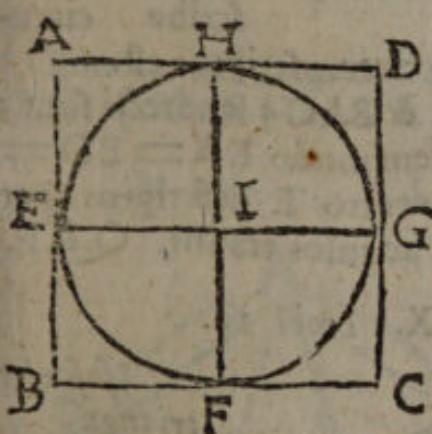
S C H O L.

Quadratum **A B C D** circulo circumscriptum, du-
plum est quadrati **E F G H**
circulo iascripti.

Nam rectang. **H B** = $\frac{1}{2}$
H E F. & **H D** = $\frac{1}{2}$ **H G F**.
per 41. I.

P R O P. VIII. Probl. 8.

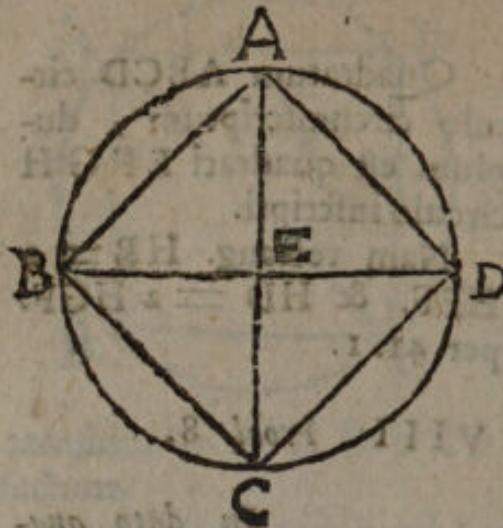
In dato qua-
drato **A B C D** cir-
culum **I E F G H**
inscribere.

Latera quadra-
ti biseca in pun-
ctis **H, E, F, G**;
junge **H F**, **E G**
sece secantes in **I**.
circulus centro **I**

per **H** descriptus quadrato inscribetur.

Nam quia **A H**, **B F** & pares ac **b** parallelæ
sunt, **c** erit **A B** parall. **H F** parall. **D C**. eodem
modo **A D** parall. **E G** parall. **B C**. ergo **I A**,
I D, **I B**, **I C** sunt parallelogramma. Ergo
A H = **A E** = **H I** = **E I** = **I F** = **I G**. Circulus igi-
tur centro **I** per **H** descriptus transibit per
H, E, F, G, tangetque quadrati latera, cum an-
guli ad **H, E, F, G** sint recti. Q. E. F.

PRO P. IX. Probl. 9.

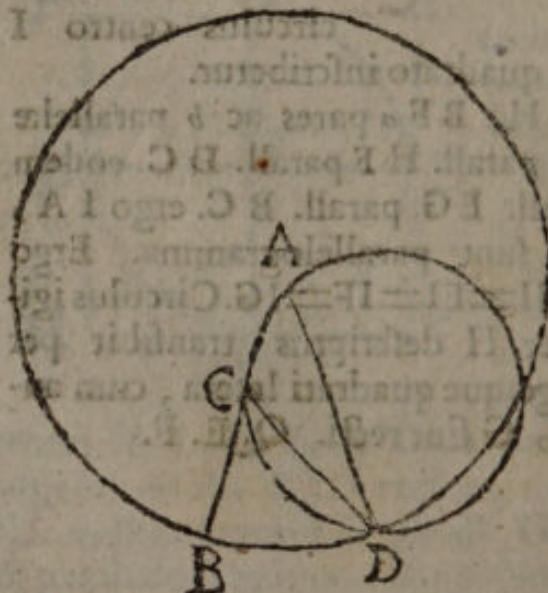
Circa da-
tum quadra-
tum A B C D
circulum E A-
B C D descri-
bere.

Duc dia-
metros A C,
B D secantes
in E. centro
E per A de-
scribe circu-

um. Is dato quadrato circumscriptus est.

b4 cor. 32. 1. b6. 1. Nam anguli ABD, & BAC & semirecti sunt;
ergo EA = EB. eodem modo EA = ED =
EC. Circulus igitur centro E descriptus per
A,B,C,D dati quadrati angulos transit. Q.E.F.

PRO P. X. Probl. 10.

Isosceles
triangu-
lum A B D
constituere,
quod habe-
at utrumque
eorum que
ad basim.
sunt angu-
lorum B &
A D B du-
plum reli-
qui A.

Accipe
quamvis
rectam AB, quam seca in C, ita ut AB x BC =
AC. que Centro A per B describe circulum A B D;

a 11. 2.

in hoc b accommoda $B D = A C$, & junge AD . ^{b 1. 4.}
erit triang. ABD quod queritur.

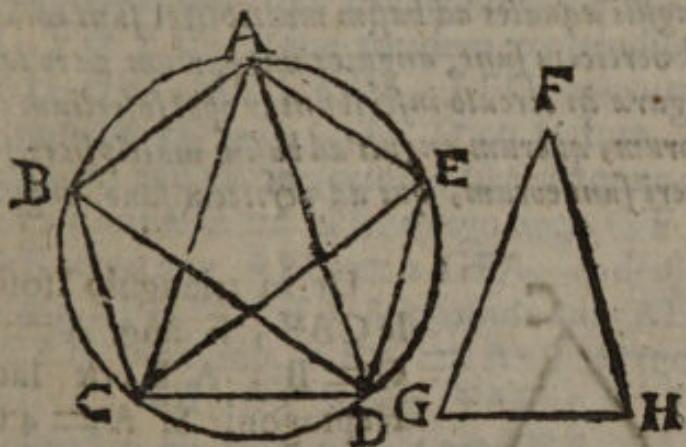
Nam duc $D C$; & per $C D A c$ describe circu-
lum. Quoniam $AB \times BC = AC$ q. ^{c 5. 4.} liquet BD
tangere circulum $A C D$, quem secat $C D$. ^{d 37. 3.}
 $\angle BDC = A$. ergo $\angle BDC + CDA f =$ ^{e 32. 3.}
 $A + CDA = BCD$. sed $BDC + CDA =$ ^{f 2. ax.}
 $BDA h = CBD$. ^{g 32. 1.} ergo $\angle BCD = CBD$. ^{h 5. 1.}
ergo $DC i = DB m = AC$. ^{i 6. 1.} quare $\angle CDA =$ ^{m confir.}
 $A = BDG$. ergo $ADB = z A = ABD$. ^{n 5. 1.}

Q. E. F.

Coroll.

Cum omnes anguli A, B, D o conficiant ^{g 32. 1.}
 z Rect. (z Rect.) liquet A esse ^{h 5. 1.} z Rect.

P R O P. XI. Probl. II.

In dato circulo $ABCDE$ pentagonum æquilate-
rum & æquiangulum $ABCDE$ inscribere.

a Describe triangulum Isosceles FGH , habens ^{a 10. 4.}
utrumque angulorum ad basim duplum anguli
ad verticem. b Huic æquiangulum CAD inscri-^{b 2. 4.}
be circulo. Angulos ad basim ACD , & ADC
 c biseca rectis DB , CE occurrentibus circumfe-^{c 9. 1.}
rentiæ in B , & E . connecte rectas CB , BA , AE ,
 ED . Dico factum.

F ^z

Nam

Nam ex constr. liquet quinque angulos CAD,
 d 26 3. CDB, BDA, DCE, ECA pares esse; quare arcus e & subtensæ DC, CB, BA, AE, DE æquantur. Pentagonum igitur æquilaterum est.
 e 29 3. Est vero etiam æquiangulum, f quia ejus anguli
 f 27 3. BAE, AED, &c. insistunt arcibus g æqualibus
 g 2. 4x. BCDE, ABCD, &c.

Hujus problematis praxis facilior tradetur ad
 IO. 13.

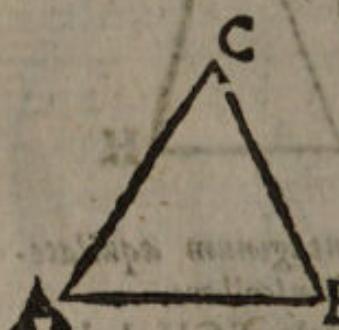
Coroll.

Hinc, angulus pentagoni æquilateri & æqui-
 anguli æquatur $\frac{3}{5}$ 2 Rect. vel $\frac{6}{5}$ Rect.

Schol.

Petr. Herig.

Universaliter figuræ imparium laterum inscribuntur circulo beneficio triangulorum Isoscelium, quorum anguli æquales ad basim multiplices sunt eorum, qui ad verticem sunt, angulorum parium vero laterum figure in circulo inscribuntur ope Isoscelium triangulorum, quorum anguli ad basim multiplices sequalteri sunt eorum, qui ad verticem sunt, angulorum.

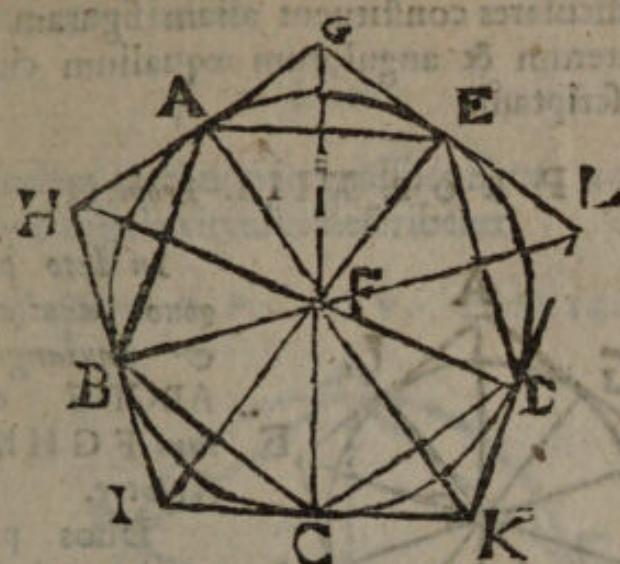

Ut in triangulo Isosceli CAB, si ang. A = 3 C = B; A B erit latus Heptagoni. Si A = 4 C; erit A B latus Enneagoni, &c. Sin vero A = $1\frac{1}{2}$ C, erit A B latus quadrati. Et si A = $2\frac{1}{2}$ C,

subtendet AB sextam partem circumferentia: pariterque si A = $3\frac{1}{2}$ C; erit AB latus octagoni, &c.

PROP.

PROP. XII. Probl. 12.

Circa datum circulum FABCDE pentagonum
æquilaterum & æquiangulum HIKLG describere.

a Inscribe pentagonum ABCDE æquilaterum
& æquiangulum ; duc è centro rectas FA, FB,
FC, FD, FE , iisque totidem perpendiculares
GAH, HBI, ICK, KDL, LEG concurrentes
in punctis H, I, K, L, G. Dico factum. Nam
quia GA, GE ex uno punto G b tangunt circu-
lum , c erit GA = GE. d ergo ang. GFA =
GFE. ergo ang. AFE = 2 GFA. eodem mo-
do ang. AFH = HFB; & proinde ang. AFB =
2 AFH. Sed ang. AFE e = AFB. f ergo ang.
GFA = AFH. sed & ang. FAH g = FAG; f 27. 3.
& latus FA est commune, h ergo HA = AG =
GE = EL, &c. k ergo HG, GL, LK, KI,
IH latera pentagoni æquantur: sed & anguli
etiam, utpote l æqualium AGF, AHF, &c. du-
pli ; ergo, &c.

Coroll.

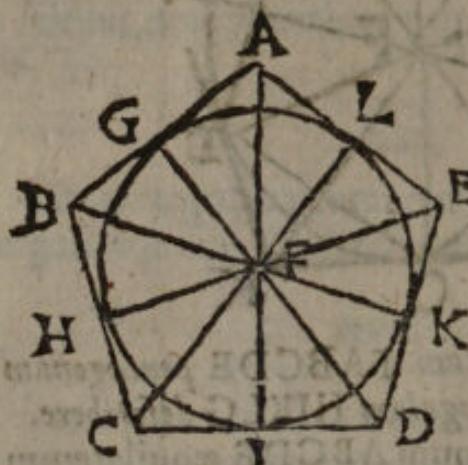
Eodem pacto , si in circulo quæunque figura
æquilatera & æquiangula describatur , & ad ex-
trema semidiametrorum ex centro ad angulos

F 3 ducta-

ductarum, excitentur lineæ perpendicularares, hæ perpendicularares constituent aliam figuram totidem laterum & angulorum æqualem circulo circumscriptam.

P R O P. XIII. Probl. 13.

fig. 1.

In dato pentagono æquilatero & æquiangulo ABCDE circulum FGHK inscribere.

Duos pentagoni angulos A, & B a biseca rectis AF, BF concurrentibus in F.

Ex F duc perpendicularares FG, FH, FI, FK, FL. Circulus centro F per G descriptus tanget omnia pentagoni latera.

b hyp.

c confr.

d 4. 1.

e hyp.

f 12. an.

g 16. 1.

h cor. 16. 3.

Duc FC, FD, FE. Quoniam BA = BC; & latus BF commune est; & ang. FBA = FBC, d erit AF = FC; & ang. FAB = FCB. Sed ang. FAB e = $\frac{1}{2}$ BAE e = $\frac{1}{2}$ BCD. ergo ang. FCB = $\frac{1}{2}$ BCD. eodem modo anguli totales C, D, E omnes bisecti sunt. Quum igitur ang. FGB = FHB, & ang. FBH = FBG, & latus FB sit commune, g erit FG = FH. similiiter omnes FH, FI, FK, FL, FG æquantur. Ergo circulus centro F per G descriptus transit per H, I, K, L; h tangitque pentagoni latera, cum anguli ad ea puncta sint recti. Q. E. F.

Coroll.

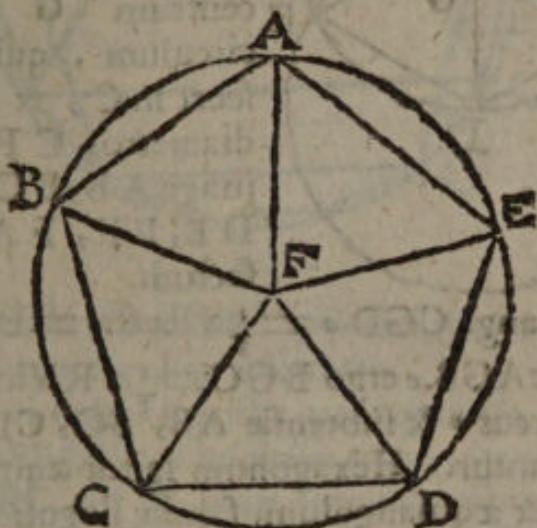
Hinc, si duo anguli proximi figuræ æquilateræ & æquiangulariæ biscentur, & à punto, in quo coeunt lineæ angulos bisecantes, ducantur rectæ lineæ

lineæ ad reliquos figuræ angulos, omnes anguli
figuræ erunt bisecti.

Schol.

Eadem methodo in qualibet figura æquilatera
& æquiangula circulus describetur.

PROP. XIV. Probl. 14.

circa datum Pentagonum æquilaterum & æquiangulum ABCDE circulum FABCD describere.

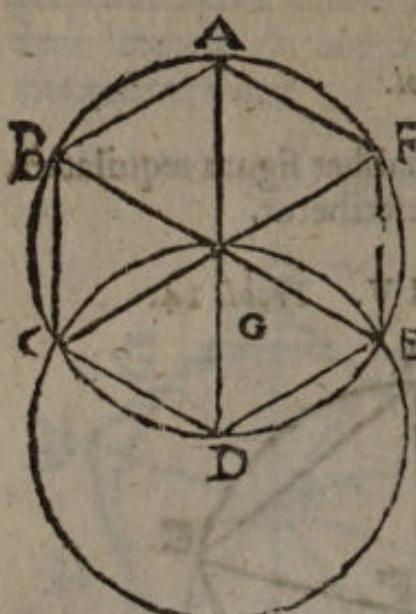
Duos pentagoni angulos biseca rectis AF, BF concurrentibus in F. Circulus centro F per A descriptus pentagono circumscribitur.

Ducantur enim FC, FD, FE. ^a Bisecti itaque sunt anguli C, D, E. ^b ergo FA, FB, FC, FD FE æquantur. ergo circulus centro F descriptus, per A, B, C, D, E, pentagoni angulos transbit. Q. E. F.

Schol.

Eadem arte circa quamlibet figuram æquilateram & æquiangulam circulus describetur.

PROP. XV. Probl. 15.

In dato circulo G-
ABCDEF hexago-
num & æquilaterum
& æquiangulum A B-
CDEF inscribere.

Duc diametrum
A D ; centro D per
centrum G describe
circulum , qui datum
secet in C , & E. duc
diametros C F , E B.
junge A B , B C , C D ,
D E , E F , F A . Dico
factum.

fig. 1.
b 15. 1.
c cor. 13. 1.
d 26. 3.
e 29. 34
f 37. 3.

Nam ang. CGD $\alpha = \frac{1}{3}$ Rect. $s = DGE b =$
 $AGFb = AGB.c$ ergo $BGC = \frac{1}{2}$ Rect. $= FGE.$
 d ergo arcus e & subtensæ $AB, \frac{1}{3}BC, CD, DE,$
 EF æquantur. Hexagonum igitur æquilaterum
est : sed & æquiangulum, f quia singuli ejus an-
guli arcibus insistunt æqualibus. Q. E. F.

Coroll.

1. Hinc latus Hexagoni circulo inscripti semi-
diametro æquale est.

2. Hinc facile triangulum æquilaterum ACE
in circulo describetur.

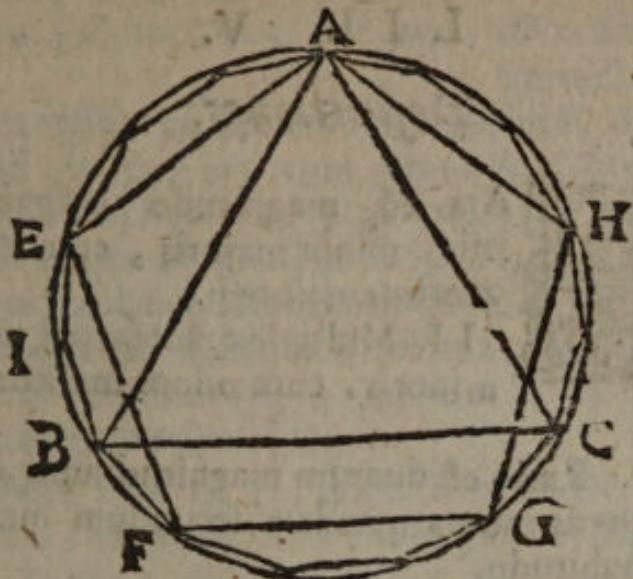
Schol. Prop.

Andr. Toreq.
§ 1. 1.

Hexagonum ordinatum super data recta C D ita
construes. α Fac triangulum CGD æquilaterum
super data C D. centro G per C , & D descri-
be circulum. Is capiet Hexagonum super data
C D.

PROP.

PROP. XVI. Probl. 16.

In dato circulo AEBC quindecagonum æquilaterum & æquiangulum inscribere.

Dato circulo a inscribe pentagonum æquilaterum AEFGH ; b itemque triangulum æquilaterum ABC. erit BF latus quindecagoni quælti.

Nam arcus A B c est $\frac{1}{3}$, vel $\frac{5}{15}$ peripheriæ, cu-
jus AF est $\frac{2}{5}$ vel $\frac{6}{15}$. ergo reliquus B F = $\frac{1}{15}$ pe-
riph. ergo quindecagonum, cuius latus B F , æ-
quilaterum est ; sed & æquiangulum , d cum sin-
guli ejus anguli arcubus insitant æqualibus ,
quorum unusquisque est $\frac{13}{15}$ totius circumferen-
tiæ. ergo, &c.

Schol.

Circulus di- $\begin{cases} 4,8,16, \text{ &c. per } 6,4, \text{ & } 9,1. \\ 3,6,12, \text{ &c. per } 15,4, \text{ & } 9,1. \end{cases}$
viditur Geo- metrice in $\begin{cases} 5,10,20, \text{ &c. per } 11,4, \text{ & } 9,1. \\ 15,30,60, \text{ &c. per } 16,4 \text{ & } 9,1. \end{cases}$

Æterum divisio circumferentiæ in partes datas
etiamnum desideratur; quare pro figurarum qua-
rumcunq; ordinatarum constructionibus sæpe ad
mechanica artificia recurrentum est , propter
quæ Geometræ practici consulendi sunt.

LIB. V.

Definitiones.

I. **A**rs est magnitudo magnitudinis, minor majoris, cum minor metitur majorem.

II. Multiplex autem est major minoris, cum minor metitur majorem.

III. Ratio est duarum magnitudinum ejusdem generis mutua quædam secundum quantitatem habitudo.

In omni ratione ea quantitas, quæ ad aliam referuntur, dicitur antecedens rationis; ea vero, ad quam alia refertur, consequens rationis dici solet. ut in ratione 6 ad 4; antecedens est 6, & consequens 4.

Nota.

Cujusque rationis quantitas innote scit dividendo antecedentem per consequentem. ut ratio 12 ad 5 effertur per $\frac{12}{5}$. item quantitas rationis A ad B est

A — B. Quare non raro brevitatis causa, quantitates

rationum sic designamus, $\frac{A}{B}$, vel $=$, vel $\overline{\overline{D}}$;

hoc est, ratio A ad B major est ratione C ad D, vel ei æqualis, vel minor. Quod probe animadverat, quisquis hæc legere voleat.

Rationis, sive proportionis species, ac divisiones vide apud interpretes.

IV. Proportio vero est rationum similitudo.

Rectius quæ hic vertitur proportio, proportionatitas, sive analogia dicitur; nam proportio idem denotat quod ratio, ut plerisque placet.

V. Rationem habere inter se magnitudines dicuntur, quæ possunt multiplicatae se mutuo superare.

VI. In

E, 12. | A, 4. B, 6. | G, 24. VI. In ea-
F, 30. | C, 10. D, 15. | H, 60. dē ratione ma-

gnitudines di-

cuntur esse , prima A ad secundam B , & tertia
C ad quartam D , cum primæ A , & tertiae C
æquemultiplicia E , & F à secundæ B , & quar-
tæ D æquemultiplicibus G , & H , qualiscunq[ue]
sit hæc multiplicatio , utrumque E , F ab utroque
G , H , vel una deficiunt , vel una æqualia sunt ,
vel una excedunt , si ea sumantur E , G ; & F , H
quæ inter se respondent .

Hujus nota est :: . ut A. B :: C. D. hoc est
A ad B , & C ad D in eadem sunt ratione . ali-
quando sic scribimus $\frac{A}{B} = \frac{C}{D}$ id est , A. B :: C. D.

VII. Eandem autem habentes rationem (A.B::
C.D) proportionales vocentur .

E, 30. | A, 6. B, 4. | G, 28. VIII. Cum
F, 60. | C, 12. D, 9. | H, 63. vero æquemul-

tiplicum , E mul-
tiplex primæ magnitudinis A excesserit G mul-
tiplicem secundæ B ; at F multiplex tertiae C
non excesserit H multiplicem quartæ D ; tunc
prima A ad secundam B majorem rationem
habere dicetur , quam tertia C ad quartam D .

Si $\frac{A}{B} < \frac{C}{D}$, necessarium non est ex hac definitio-
ne , ut E semper excedat G ; quum F minor est
quam H ; sed conceditur hoc fieri posse .

IX. Proportio autem in tribus terminis pau-
cissimis consistit . Quorum secunda est instar
duorum .

X. Cum autem tres magnitudines A , B , C
proportionales fuerint , prima A ad tertiam C
duplicatam rationem habere dicetur ejus , quam
habet ad secundam B : at quum quatuor magni-
tudines A , B , C , D , proportionales fuerint , prima
A ad quartam D triplicatam rationem habere
dicetur

dicitur ejus, quam habet ad secundam B; & semper deinceps uno amplius, quamdiu proportio extiterit.

Duplicata ratio exprimitur sic $\frac{A}{C} = \frac{A}{B}$ bis. Hoc est, ratio A ad C duplicata est rationis A ad B. Triplicata autem sic $\frac{A}{D} = \frac{A}{B}$ ter. id est, ratio A ad D triplicata est rationis A ad B.

\therefore denotat continue proportionales. ut A,B,C,D; item 2,6,18,64 sunt \therefore

X I. Homologæ, seu similes ratione, magnitudines dicuntur, antecedentes quidem antecedentibus, consequentes vero consequentibus.

Ut si A. B :: C. D; tam A & C, quam B & D homologæ magnitudines dicuntur.

X II. Alterna ratio, est sumptio antecedentis ad antecedentem, & consequentis ad consequentem.

Vt sit A. B :: C. D. ergo alterne, vel permutando, vel vicißim, A.C :: B. D. per 16. 5.

In hac definitione, & 5. sequentibus imponuntur nomina sex modis argumentandi, quibus mathematici frequenter utuntur; quarum illationum vis inititur propositionibus hujus libri, quæ in explicationibus citantur.

X III. Inversa ratio, est sumptio consequentis ceu antecedentis, ad antecedentem velut ad consequentem.

Vt A. B :: C. D. ergo inverse, B.A :: D. C. per cor. 4,5.

X IV. Compositio rationis, est sumptio antecedentis cum consequente, ceu unius, ad ipsam consequentem.

Vt A. B :: C. D. ergo componendo, A+B.B :: C+D.D. per 18. 5.

X V. Divisio rationis, est sumptio excessus, quo consequentem superat antecedens, ad ipsam consequentem.

Vt A. B :: C. D. ergo dividendo, A-B. B :: C-D. D. per 17.5.

XVI. Conversio rationis, est sumptio antecedentis ad excessum, quo superat antecedens ipsam consequentem.

Vt A. B :: C. D. ergo per conversam rationem, A-A-B :: C. C-D. per cor. 19.5.

XVII. Ex æqualitate ratio est, si plures duabus sint magnitudines, & his aliæ multitudine pares, quæ binæ sumantur, & in eadem ratione; cum ut in primis magnitudinibus prima ad ultimam, sic & in secundis magnitudinibus prima ad ultimam sese habuerit. Vel aliter; sumptio extremorum, per subductionem mediorum.

XVIII. Ordinata proportio est, cum fuerit quemadmodum antecedens ad consequentem, ita antecedens ad consequentem: fuerit etiam ut consequens ad aliud quidpiam, ita consequens ad aliud quidpiam.

Vt si A. B :: D. E. item B. C :: E. F. erit ex aequo A. C :: D. F. per 22. 5.

XIX. Perturbata autem proportio est; cum tribus positis magnitudinibus, & aliis, quæ sint his multitudine pares, ut in primis quidem magnitudinibus se habet antecedens ad consequentem, ita in secundis magnitudinibus antecedens ad consequentem: ut autem in primis magnitudinibus consequens ad aliud quidpiam, sic in secundis magnitudinibus aliud quidpiam ad antecedentem.

Vt si A. B :: F. G. item B. C :: E. F. erit ex aequo perturbate A. C :: E. G. per 23. 5.

XX. Quotlibet magnitudinibus ordine positis, proportio primæ ad ultimam componitur ex proportionibus primæ ad secundam, & secundæ ad tertiam, & tertiae ad quartam, & ita deinceps, donec extiterit proportio.

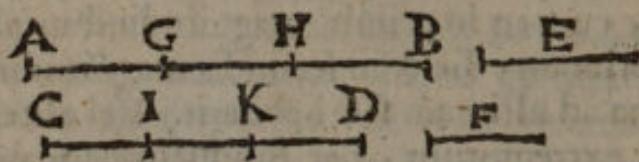
Sint quotcunque A, B, C, D; ex hac def.

$$\frac{A}{D} = \frac{A}{B} + \frac{B}{C} + \frac{C}{D}.$$

Axioma.

*Æquemultiplices eidem multiplici, sunt quoq;
inter se æquemultiplices.*

PROP. I.

Si sint quotcunque magnitudines AB, CD,
quotcunque magnitudinum E, F æqualium numero,
singulæ singularum, æquemultiplices; quam multi-
plex est unius E una magnitudo AB, tam multi-
plices erunt & omnes AB+CD omnium E+F.

Sint AG, GH, HB partes quantitatis AB
ipsi E æquales. item CI, IK, KD partes quan-
titatis CD ipsi F pares. Harum numerus il-
larum numero æqualis ponitur. Quum igitur
 $AG + CI = E + F$; & $GH + IK = E + F$; &
 $HB + KD = E + F$, liquet AB+CD æque mul-
tipes continere E+F, ac una AB unam E con-
tinet. Q. E. D.

et 3. ax.

PROP.

P R O P. II.

Si prima A B secundæ C æque fuerit multiplex, atque tertia D E quartæ F; fuerit autem & quinta B G secundæ C æque multiplex, atque sexta E H quartæ F, erit & composita prima cum quinta (A G) secundæ C æque multiplex, atque tertia cum sexta (DH) quartæ F.

Numerus partium in A B ipsi C æqualium æqualis ponitur numero partium in D E ipsi F æqualium. Item numerus partium in B G ponitur æqualis numero partium in E H. ergo numerus partium in A B + B G a 2. ex. æquatur numero partium in DE + EH. hoc est tota AG æquemultiplex est ipsius C, atque tota GH ipsius F. Q. E. D.

P R O P. III.

Sit prima A secundæ B æquemultiplex, atque tertia C quartæ D; sumantur autem EI, FM æquemultiplices primæ & tertiae; erit & ex æquo, sumptarum utraque utriusque æquemultiplex: altera quidem EI secundæ B, altera autem FM quartæ D.

Sint EG, GH, HI partes multiplicitis EI ipsi A pares; item FK, KL, LM partes multiplicitis FM ipsi C æquales. Harum numerus illarum numero æquatur. porro A, id est EG, vel GH, vel GI ipsius B ponitur æquemultiplex atque C, vel FK, &c. ipsius D.
b ergo

b 2. 5.

c 2. 5.

b ergo $E + G : H$ æquemultiplex est secundæ B , atque $F + K : L$ quartæ D . c Simili argumen-
to $E + H : H + I$ tam multiplex est
ipsius B , quam $F + M : F + L + N$ ipsius D .
Q. E. D.

P R O P . IV.

Si prima A ad secundam B eandem habuerit rationem , & tertia C ad quartam D ; etiam E & F æquemultiplices primæ A , & tertiae C ad G , & H æquemultiplices secundæ B , & quartæ D , juxta quamvis multipli-
cationem , eandem habebunt rationem , si prout inter se re-
spondent , ita sumptæ fuerint .
(E. G :: F. H.)

23. 5.

b 2. p.

Sume I , & K ipsarum E , & F ; item L & M ipsarum G , & H æquemultiplices . a Erit I ipsius A æquemultiplex atque K ipsius C ; a pariterque L tam multiplex ipsius B quam M ipsius D . Itaque cum sit $A : B :: C : D$; juxta 6 def . si $I =, =, \square L$; consequenter pari modo $K =, =, \square M$. ergo cum I , & K ipsarum E , & F sumptæ sint æquemulti-
plices , atque L , & M ipsarum G & H ; erit juxta 7. def . E. G :: F. H . Q. E. D.

Coroll.

Hinc demonstrari solet inversa ratio .

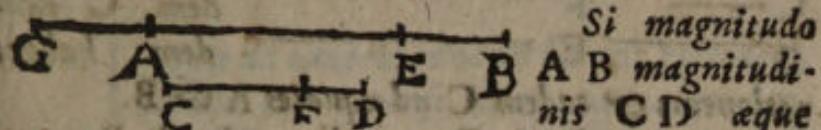
Nam quoniam $A : B :: C : D$, si $E =, =, \square G$, c erit similiter $F =, =, \square H$. ergo liquet
quod

c 6 def . 5.

quod si $G = E$, esse $H = F$.
 ergo $B.A :: D.C.$ Q.E.D.

d 6. def. 5.

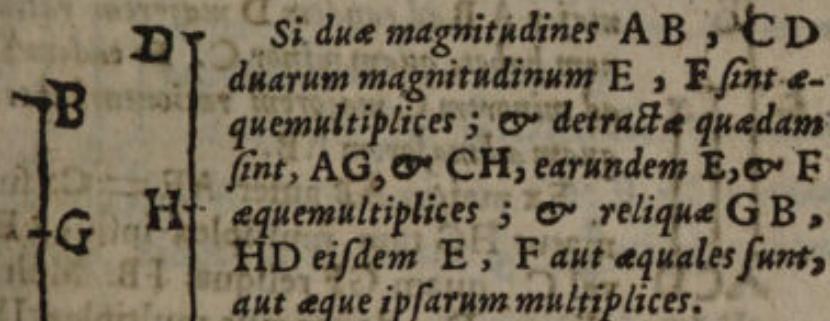
P R O P. V.

*Si magnitudo
AB magnitudi-
nis CD æque
fuerit multiplex, atque ablata AE ablata CF etiam
reliqua EB reliqua FD ita multiplex erit, ut tota
AB totius CD.*

Accipe aliam quandam GA, quæ reliquæ FD
ita sit multiplex, atque tota AB totius CD, vel
ablata AE ablata CF. ergo tota GA + AE
totius CF + FD æquemultiplex est, ac una AE ^{a 1. 5.}
unius CF, hoc est, ac AB ipsius CD. ergo GE = ^{b 6. 5.}
AB. c proinde, ablata communī AE, manet GA ^{c 3. 5.}
= EB. ergo, &c.

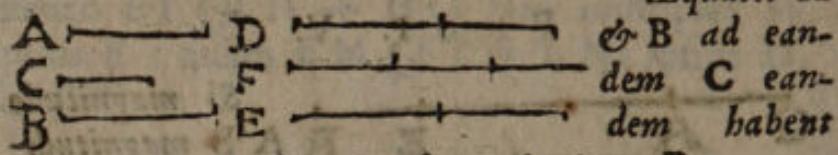
P R O P. VI.

*Si duæ magnitudines AB, CD
duarum magnitudinum E, F sint æ-
quemultiplices; & detractæ quedam
sint, AG, CH, earundem E, & F
æquemultiplices; & reliqua GB,
HD eisdem E, F aut æquales sunt,
aut æque ipsarum multiplices.*

Nam quia numerus partium in
AB ipsi E æqualium ponitur æ-
qualis numero partium in CD ipsi
E æqualium; item numerus par-
tium in AG æqualis numero par-
tium in CH. si hinc AG, inde
CH detrahatur, & remanet numerus partium in
reliqua GB æqualis numero partium in HD. ^{a 3. 5.}
ergo si GB sit E semel, erit HD etiam C semel.
si GB sit E aliquoties, erit HD etiam C to-
ties accepta. Q.E.D.

P R O P. VII.

*a 8 ex.
b 6 def. 5.
c cor. 4 5.*

Æquales A & B ad eandem C eandem habent rationem; & eadem C ad æquales A & B.

Sumantur D & E æqualium A & B æque-multiplices, & F utcunque multiplex ipsius C; & erit D = E. quare si D \subset , =, \supset F, erit similiiter E \subset , =, \supset F. b ergo A. C :: B. C. inverse igitur C. A c :: C. B. Q. E. D.

Schol.

Si loco multiplicis F sumantur duæ æque-multiplices, eodem modo ostendetur æquales magnitudines ad alias inter se æquales eandem habere rationem.

P R O P. VIII.

Inæqualium magnitudinum A B, C, major A B ad eandem D majorem rationem habet, quam minor C. Et eadem D ad minorem C majorem rationem habet, quam ad majorem AB.

Ex majori A B aufer AE = C. sumatur HG tam multiplex ipsius AE, vel C, quam GF reliquæ FB. Multiplicetur D, donec ejus multiplex IK major evadat quam HG, sed minor quam HF.

Quoniam HG ipsius AE tam multiplex est, quam GF ipsius EB, b erit tota HF totius A B æquemultiplex, atque una HG unius AE, vel C. ergo cum HF \subset IK (quæ multiplex est ipsius D) sed HG \supset IK, c erit $\frac{AB}{D} \subset \frac{C}{D}$ Q. E. D.

Rursus

Rursus quia IK \sqsubset HG, at IK \supset HF (ut prius dictum) & erit $\frac{D}{C} \sqsubset \frac{D}{AB}$ Q. E. D.

P R O P. IX.

Quæ ad eandem eadem habent rationem; æquales sunt inter se. Et ad quas eadem eadem habet rationem, eæ quoque sunt inter se æquales.

A B C 1. Hyp. Sit A. C :: B. C. dico A = B.
Nam sit A \sqsubset , vel \supset B, & erit ideo s. g.
 $\frac{A}{C} \sqsubset$, vel $\supset \frac{B}{C}$. contra Hyp.

2. Hyp. Sit C. B :: C. A. dico A = B. nam
fit A \sqsubset B. ergo $\frac{C}{B} \sqsubset \frac{C}{A}$. contra Hyp. b s. g.

P R O P. X.

Ad eandem magnitudinem rationem habentium, quæ majorem rationem habet, illa major est: ad quam vero eadem majorem rationem habet, illa minor est.

A B C 1. Hyp. Sit $\frac{A}{C} \sqsubset \frac{B}{C}$. Dico A \sqsubset B. Nam si dicatur A = B, & erit A. C :: B. C. contra s. g.
Hyp. Sin A \supset B, b erit $\frac{A}{C} \supset \frac{B}{C}$ etiam contra b s. g.

Hyp.

2. Hyp. Sit $\frac{C}{B} \sqsubset \frac{C}{A}$. Dico B \supset A. Nam dic B = A. ergo C. B :: C. A. contra Hyp. vel c. g.
dic B \sqsubset A. ergo $\frac{C}{A} \sqsubset \frac{C}{B}$ etiam contra Hyp. d. g.

EVCLIDIS Elementorum

PROP. XI.

G	H	I
A	C	E
B	D	F
K	L	M

Quæ eidem sunt eadem rationes, & inter se sunt eadem.

Sit A.B :: E. F. item C. D :: E.F. dico A. B :: C.D. sume ipsarum A, C, E æquemultiplices G, H, I; atque ipsarum B, D, F æquemultiplices K, L, M. Et quoniam a A.B :: E.F. si G ⊥, =, ⊥ K, b erit pari modo I ⊥, =, ⊥ M. pariterque quia a E.F :: C.D. si I ⊥, =, ⊥ M, b erit H similiter ⊥, =, ⊥ L. ergo si G ⊥, =, ⊥ K, erit similiter H ⊥, =, ⊥ L. c quare A. B :: C. D. Q. E. D.

Schol.

Quæ eisdem rationibus sunt eadem rationes, sunt quoque inter se eadem.

PROP. XII.

G	H	I
A	C	E
B	D	F
K	L	M

Si sint magnitudines quotcunque A, & B; C & D; E, & F proportionales; quemadmodum se habuerit una antecedentium A ad unam consequentium B, ita se habebunt omnes antecedentes, A, C, E ad omnes consequentes, B, D, F.

Sume antecedentium æquemultiplices G, H, I; & consequentium K, L, M. Quoniam quam multiplex est una G unius A, tam multiplices sunt omnes G, H, I omnium A, C, E; pariterque quam multiplex est una K unius B, tam multiplices sunt omnes K, L, M omnium B, D, F; si G ⊥, =, ⊥ K, erit similiter

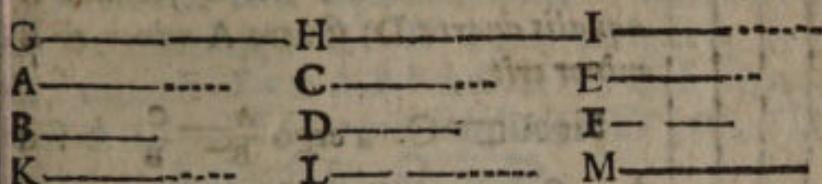
G ⊥

$G+H+I \subset \square = K+L+M$. b quare $A.B \vdash 6. def. 5.$
 $\therefore A+C+E.B+D+F. Q.E.D.$

Coroll.

Hinc, si similia proportionalia similibus proportionalibus addantur, tota erunt proportionalia.

P R O P. XIII.

Si primæ A ad secundam B eandem habuerit rationem, quam tertia C ad quartam D; tertia vero C id quartam D majorem habuerit rationem, quam quinta E ad sextam F; prima quoque A ad secundam B majorem rationem habebit, quam quinta E ad sextam F.

Sume ipsarum A, C, E æquemultiplices G, H, I: ipsarumque B, D, F æquemultiplices K, L, M. Quia $A.B :: C.D$; si $H \subset L$, \therefore etit $G \subset K$. Sed quia $C \subset \frac{E}{F}$, b fieri potest ut sit $H \subset L$, & I non $\subset M$. ergo fieri potest ut $G \subset K$, & I non $\subset M$. c ergo $\frac{A}{B} \subset \frac{E}{F}$. Q. E. D. c 8 def. 5.

S C H O L.

Quod si $\frac{C}{D} \subset \frac{E}{F}$, erit quoque $\frac{A}{B} \subset \frac{E}{F}$. Item si $\frac{A}{B} \subset \frac{C}{D} \subset \frac{E}{F}$, erit $\frac{A}{B} \subset \frac{E}{F}$. & si $\frac{A}{B} = \frac{C}{D} = \frac{E}{F}$, erit $\frac{A}{B} \subset \frac{E}{F}$.

P R O P. XIV.

Si prima A ad secundam B eandem habuerit rationem, quam tertia C ad quartam D; prima vero A, quam tertia C major fuerit; erit & secunda B major quam quarta D. Quod si prima A fuerit æqualis tertiae C, erit & secunda B æqualis quartæ D; si vero A minor, & B minor erit.

a B. 5.
b Hyp.
c 13. 5.
d 10. 5.
e 7. 5.
f Hyp.
g 11. & 9. 5.

A B C D $\frac{A}{B} = \frac{C}{D}$. ergo $\frac{C}{D} = \frac{C}{B}$. ergo B=D.
Simili argumento si A>C, erit B>D. Sin ponatur A=C; ergo C.B:::A.Bf:::C.D. ergo B=D. Quæ E. D.

S C H O L.

A fortiori, si $\frac{A}{B} > \frac{C}{D}$, atque A>C, erit B>D. Item si A=B, erit C=D. Et si A<, vel < B, erit pariter C<, vel < D.

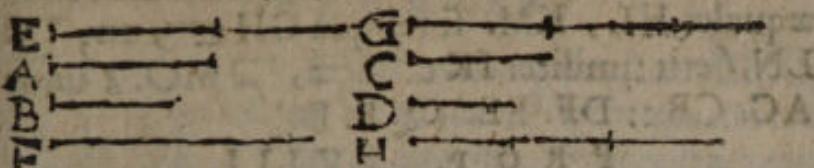
P R O P. XV.

a Hyp.
b 7. 5.
c 11. 5.

B E Partes C & F cum pariter multiplicib; cibus AB, & DE in eadem sunt ratione, si prout sibi mutuo respondent, ita sumantur. (AB. DE:::C. F.)
G H Sint AG, GB partes multiplicis AB ipsis C æquales: item DH, HE partes multiplicis DE ipsis F æquales. & Harum numerus illarum numero æquatur. ergo quum bAG. C::: DH. F; b atque GB. C :: HE. F. erit AG + GB (AB) DH + HE (DE):::C.F. Q. E. D.

P R O P.

P R O P. XVI.

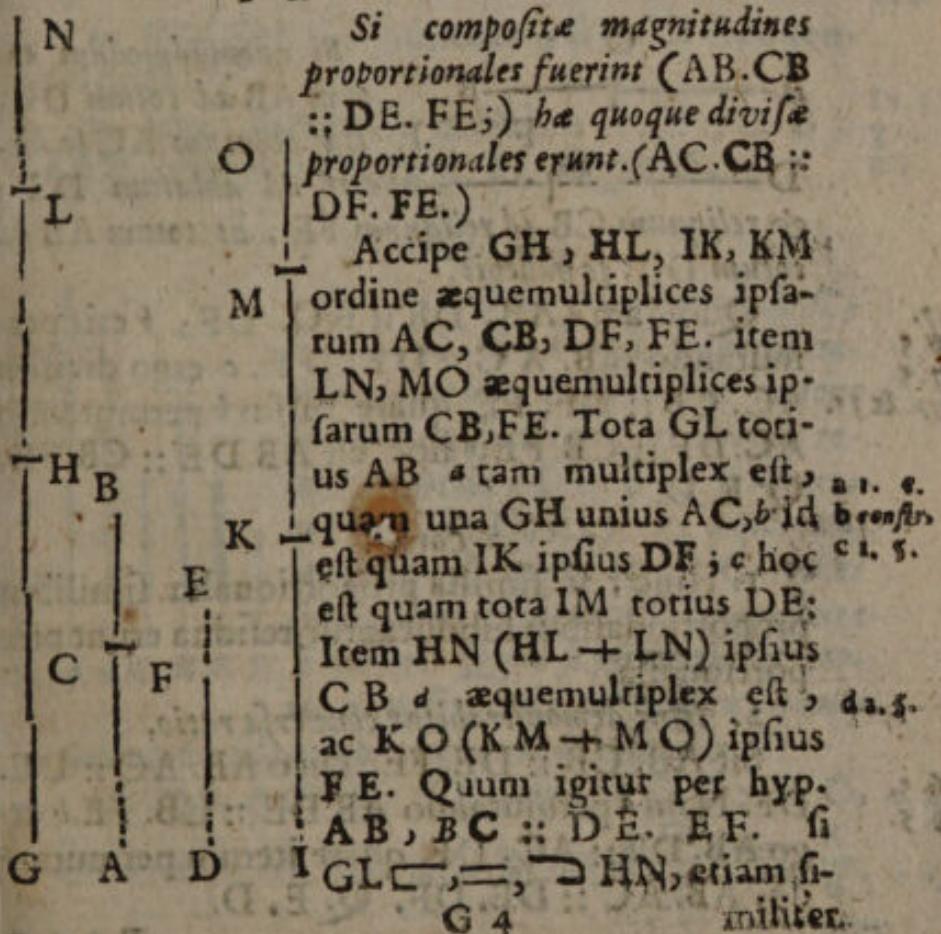
Si quatuor magnitudines A, B, C, D proportionales fuerint; & vicissim proportionales erunt.
(A.C::B.D.)

Accipe E & F æquemultiplices ipsarum A & B. ipsarumque C & D æquemultiplices G & H. Itaque E.F. :: A.B. b :: C.D. c :: G.H. Quare si E =, G, erit similiter F =, H. ergo A.C::B.D. Q.E.D.

SCHOOL.

Altera ratio locum tantum habet, quando quantitates ejusdem sunt generis. Nam Heterogeneæ quantitates non comparantur.

P R O P. XVII.

a 6. def. 5.

f 5. ax.

g 6. def. 5.

militer e erit IM \square , $=$, \square KO. aufer hinc inde
æquales HL, KM. si reliqua GH \square , $=$, \square
LN, \square erit similiter IK \square , $=$, \square MO. g unde
 $AC. CB :: DF. FE.$ Q. E. D.

P R O P. XVIII.

a 17. 5.
b Hyp. & 11.
5.c 14. 5.
d 9. ax.

F Si dividæ magnitudines sint proporcio-
nates (AB.BC :: DE.EF,) haec quoque
C G compositæ proportionales erunt (AC.
B E Nam si fieri potest , sit AB.CB ::
AD DF.FG \square FE. a ergo erit divisim
AB.BC :: DG.GF. b hoc est DG.
GF :: DE.EF. ergo cum DG \square DE,
c erit GF \square EF. Q. E. A. Simile
absurdum sequetur, si dicatur AB.CB :: DE.GF
 \square FE.

P R O P. XIX.

a Hyp.
b 16. 5.
c 17. 5.
d Hyp. & 11.
5.

A C B Si quemadmodum to-
D F E ita oblatum AC se ha-
buerit ad ablatum DF;
& reliquum CB ad reliquum FE , ut totum AB ad
totum DE, se habebit.

Quoniam a AB. DE :: AC. DF , b erit per-
mutando AB. AC :: DE. DF. c ergo divisim
AC. CB :: DF. FE. quare rursus b permuto
AC.DF :: CB.FE; d hoc est AB.DE :: CB.FE.
Q. E. D.

Coroll.

1. Hinc , si similia proportionalia similibus
proportionalibus subducantur, residua erunt pro-
portionalia.

2. Hinc demonstrabitur conversa ratio.

Sit AB. CB :: DE. FE. Dico AB. AC :: DE.
DF. Nam a permuto AB.DE :: CB.FE. b er-
go AB. DE :: AC. DF. quare iterum permuto
do, AB.AC :: DE.DF. Q. E. D.

P R O P.

P R O P. XX.

Si sint tres magnitudines A,B,C;
& aliæ D,E,F ipsis æquales numero,
que binæ & in eadem ratione
sumantur (A.B :: D.E, atque
B.C :: E.F;) ex æquo autem
prima A major fuerit, quam tertia
C; erit & quarta D major quam
sexta F. Quod si prima A tertiae
ABCDEF C fuerit æqualis; erit & quarta
D æqualis sextæ F. Sin illa minor,
haec quoque minor erit,

Hyp. Si A \sqsubset C. quoniam a E. F :: B.C. a hyp.

b erit inverse F. E :: C.B. c Sed $\frac{C}{B} \sqsubset \frac{A}{B}$ ergo b cor. 4. §.
 c hyp. &

$\frac{F}{E} \sqsubset \frac{A}{B}$ vel $\frac{D}{E}$. d ergo D \sqsubset F. Q.E.D. 8. §.
 d fribol. 13. §.
 e 10. §.

2. Hyp. Simili argumento, si A \sqsupset C, ostendetur D \sqsubset F.

3. Hyp. Si A = C. quoniam F. E :: C. B :: f 7. §.
 f A. B :: D. E. g erit D = F. Q.E.D. g 11. §. &
 h 9. §.

P R O P. XXI.

Si sint tres magnitudines A,B,C;
& aliæ D,E,F ipsis æquales numero,
que binæ & in eadem ratione
sumantur, fueritque perturbata eo-
rum proportio, (A.B :: E.F. at-
que B.C :: D.E;) ex æquo au-
tem prima A quam tertia C major
fuerit; erit & quarta D quam sexta
F major. Quod si prima fuerit ter-
tiæ æqualis, erit & quarta æqualis
sextæ: sin illa minor, haec quoque minor erit.

I. Hyp. A \sqsubset C. Quoniam a D. E :: B. C, a hyp.

invertendo erit E.D :: C.B. atqui $\frac{C}{B} b \sqsubset \frac{A}{B}$. b 8. §.
 c ergo

e schol. 13. 5. d 10 s. ergo $E \supset A$, hoc est E . d ergo D \subset F,

$D \overline{B} \quad \overline{F}$

Q. E. D.

2. Hyp. Similiter, si $A \supset C$, erit $D \supset F$.

e 7. 5. f hyp. g 9 s. 3. Hyp. Si $A = C$. quoniam $E.D :: C.B ::$
 $A.B :: F.E, F.g erit D = F$. Q. E. D.

PROP. XXII.

Si sint quotunque magnitudines A, B, C; & aliae ipsis
equales numero D, E, F, que
binæ & in eadem ratione fu-
mantur (A.B :: D.E. & B.
C :: E. F;) & ex æquali-
tate in eadem ratione erunt
(A.C :: D.F.)

Accipe G, H ipsarum A,
D; & I, K ipsarum B, E;
item L, M ipsarum E, F æ-
quemultiplices.

Quoniam $a A.B :: D.E.$
 b erit $G.I :: H.K$. eodem
modo, erit $I.L :: K.M$. er-
go si $G \subset, \supset, \overline{\subset}, \overline{\supset} L$, c erit
 $H \subset, \supset, \overline{\subset}, \overline{\supset} M$; ergo $A.C :: D.F$. Eodem pacto si ul-
terius C. N :: F.O, erit ex

æquali $A.N :: D.O$. Q. E. D.

a hyp.
b 4 s.

c 10. 5.
d 6. def 5.

P R O P. XXIII.

Si sint tres magnitudines A, B, C, alieque D, E, F ipsis æquales numero, quæ binæ in eadem ratione sumantur; fuerit autem perturbata earum proportio. (A. B :: E. F. & B.C :: D. E.) etiam ex æqualitate in eadem ratione erunt.

A B C D E F
G H I K L M

Sume G, H, I, ipsarum A, B, D; item K, L, M ipsarum C, E, F æquemultiplices. erit G. H ^a :: A. B ^b :: E. F ^c :: L. M. potro quia ^{a b c} 15. 5. b B. C :: D. E. erit c H. K :: I. L. ^{b hyp} ergo G, H, K; & I, L, M habent ^c 4. 5. se juxta 21. 5. quare si G $\overline{\square}$, =, $\overline{\square}$ K, erit similiter I $\overline{\square}$, =, $\overline{\square}$ M. ^d proinde A. C :: D. F. Q. E. D. ^d 6. def. 5.

Eodem modo si plures fuerint magnitudinibus tribus, &c.

Coroll.

Ex *his sequitur, rationes ex iisdem rationibus ^{* 21. & 23. 5.} compositas esse inter se eadēm. item, eadēm rationum eadēm partes inter se eadēm esse. ^{& 10. def. 1.}

P R O P. XXIV.

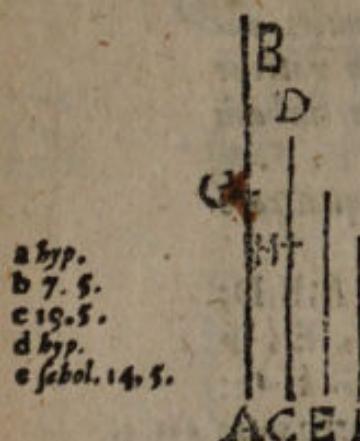
A ——— I ——— Si prima A B ad se-
C ——— B G cundam C eandem habue-
D ——— I ——— rit rationem quam tertia
F ——— E H DE ad quartam F; habue-
rit autem & quinta B G ad secundam C eandem
rationem, quam sexta EH ad quartam F; etiam
composita prima cum quinta (AG) ad secundam C
eandem habebit rationem, quam tertia cum sexta
(DH) ad quartam F.

Nam quia ^a AB. C :: DE. F. atque ex hyp. ^{a hyp.} b 22. 5.
& inverse C. BG :: F. EH, erit ^b ex æquali AB.
BG :: DE. EH. ergo componendo AG,
BG :: DH. EH. item BG. C :: EH. F. ^b ergo ^{c hyp.}
rutsus ex æquo, AG. C :: DH. F. Q. E. D.

P R O P.

P R O P. XXV.

Si quatuor magnitudines proportionales fuerint (AB, CD :: E. F.) maxima AB & minima F reliquis CD & E majorerentur.

Fiant AG = E; & CH = F.
Quoniam AB, CD :: E. F. *b* :: AG. CH *c* erit AB. CD :: GB. HD. *d* sed AB ⊥ CD. *e ergo* GB ⊥ HD. atqui AG + F = E + CH, ergo AG + F + GB ⊥ E + CH + HD, hoc est AB + F ⊥ E + CD. Q. E. D.

Quæ sequuntur propositiones non sunt Euclidis; sed ex aliis desumptæ, ob frequentem eorum usum Euclidæis subjungi solent.

P R O P. XXVI.

A ————— C ————— Si prima ad secundam habuerit majorem proportionem, quam tertia ad quartam; habebit convertendo, secunda ad primam minorem proportionem, quam quarta ad tertiam.

Sit $\frac{A}{B} \subset \frac{C}{D}$. Dico $\frac{B}{A} \subset \frac{D}{C}$. Nam conceipe *a 13. 5.* $\frac{C}{D} = \frac{E}{B}$. *b 10. 5.* & ergo $\frac{A}{B} \subset \frac{E}{B}$. *b* quare $A \subset E$. *c ergo* $\frac{B}{A} \subset \frac{B}{E}$, *d vel* $\frac{D}{C}$. Q. E. D.

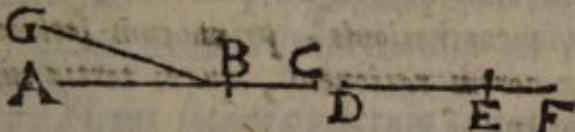
P R O P. XXVII.

A ————— C ————— Si prima ad secundam habuerit majorem proportionem, quam tertia ad quartam; habebit quoque vicissim prima ad tertiam majorem proportionem, quam secunda ad quartam.

Sit

Sit $\frac{A}{B} \subset \frac{C}{D}$. Dico $\frac{A}{C} \subset \frac{B}{D}$. Nam puta $\frac{E}{B} = \frac{C}{D}$.
 a ergo $A \subset E$. b ergo $\frac{A}{C} \subset \frac{E}{C}$, c vel $\frac{B}{D}$. Q. E. D. a 10. 5.
b 8. 5.
c 16. 5.

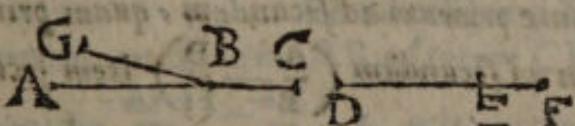
P R O P. XXVIII.

Si prima ad secundam habuerit majorem proportionem, quam tertia ad quartam; habebit quoque composita prima cum secunda ad secundam majorem proportionem, quam composita tertia cum quarta ad quartam.

Sit $\frac{AB}{BC} \subset \frac{DE}{EF}$. Dico $\frac{AC}{BC} \subset \frac{DF}{EF}$. Nam cogita
 $\frac{GB}{BC} = \frac{DE}{EF}$. a ergo $AB \subset GB$. adde utrinque BC , a 10. 5.
 b erit $AC \subset GC$. c ergo $\frac{AC}{BC} \subset \frac{GC}{BC}$. d hoc est $\frac{DF}{FE}$. b 4. 4.
c 8. 5.
d 18. 5.
 Q. E. D.

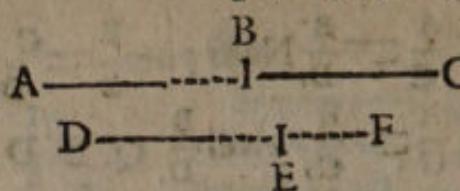
P R O P. XXIX.

Si composita prima cum secunda ad secundam majorem habuerit proportionem, quam composita tertia cum quarta ad quartam; habebit quoque dividendo prima ad secundam majorem proportionem quam tertia ad quartam.

Sit $\frac{AC}{BC} \subset \frac{DF}{EF}$. Dico $\frac{AB}{BC} \subset \frac{DE}{EF}$. Intellige
 $\frac{GC}{BC} = \frac{DE}{EF}$. a ergo $AC \subset GC$. aufer communem
 BC , b erit $AB \subset GB$. c ergo $\frac{AB}{BC} \subset \frac{CB}{BC}$ d vel $\frac{DE}{EF}$. a 10. 5.
b 5. 4.
c 8. 5.
d 17. 5.
 Q. E. D.

P R O P.

Si composita prima cum secunda ad secundam habuerit majorem proportionem, quam composita

tertia cum quarta ad quartam; habebit, per conversionem rationis, prima cum secunda ad primam minorem rationem, quam tertia cum quarta ad tertiam.

Sit $\frac{AC}{BC} \leq \frac{DF}{EF}$. Dico $\frac{AC}{AB} \leq \frac{DF}{DE}$. Nam quia

$\frac{AC}{BC} = \frac{DF}{FE}$, ^a b erit dividendo $\frac{AB}{BC} \leq \frac{DE}{EF}$. ^c conver-

tendo igitur $\frac{BC}{AB} \leq \frac{EF}{DE}$. ^d ergo componendo

$$\frac{AC}{AB} \leq \frac{DF}{DE}. \quad Q. E. D.$$

PROP. XXXI.

A-----D----- Si sint tres magnitudines A, B, C, &
B-----E----- aliæ ipsiæ æquales
C-----F----- numero D, E, F;
G-----
H----- sitque major proportio primæ priorum ad secundam, quam primæ posteriorum ad secundam ($\frac{A}{B} = \frac{D}{F}$) item secundæ priorum ad tertiam major, quam secundæ posteriorum ad tertiam ($\frac{B}{C} = \frac{E}{F}$) erit quoque ex æqualitate major proportio primæ priorum ad tertiam, quam primæ posteriorum ad tertiam ($\frac{A}{C} = \frac{D}{F}$)

Concipe $\frac{G}{C} = \frac{E}{F}$, ^a ergo $E \leq G$. ^b ergo $\frac{A}{C} \leq \frac{A}{B}$.

Rursus puta $\frac{H}{G} = \frac{D}{E}$, ^c ergo $\frac{H}{G} \leq \frac{A}{B}$, ^d ergo fortius

$\frac{H}{G} \leq \frac{A}{G}$, ^d quare $A \leq H$. ^e proinde $\frac{A}{C} \leq \frac{H}{C}$, vel $\frac{D}{F} \leq \frac{H}{C}$.

Q. E. D.

PROP.

^a 10. 5.
^b 8. 5.
^c 13. 5.
^d 10. 5.
^e 8. 5.
^f 22. 5.

P R O P. XXXII.

A———D——— Si sint tres magnitudines A,B,C; & aliae
 B———E——— ipsis aequales D,E,F;
 C———F——— sitque major proportio
 G———
 H——— primæ priorum ad secundam, quam secundæ posteriorum ad tertiam
 $(\frac{A}{B} = \frac{E}{F})$ item secundæ priorum ad tertiam ma-
 jor quam primæ posteriorum ad secundam $(\frac{B}{C} < \frac{D}{E})$
 erit quoque ex equalitate major proportio primæ pri-
 orum ad tertiam, quam primæ posteriorum ad tertiam
 $(\frac{A}{C} < \frac{D}{F})$

Hujusce demonstratio plane similis est de-
 monstrationi præcedentis.

P R O P. XXXIII.

E
 A———I———B Si fuerit major proportio
 C———I---D totius AB ad totum CD,
 F
 quam ablati AE ad abla-
 tum CF; erit & reliqui
 EB ad reliquum FD ma-
 jor proportio, quam totius AB ad totum CD.

Quoniam $\frac{AB}{CD} < \frac{AE}{CF}$, ^a b erit permutando ^{b hyp.}
^{b 17. 5.}
 $\frac{AB}{AE} < \frac{CD}{CF}$. c ergo per conversionem rationis ^{c 30. 5.}
 $\frac{AB}{EB} > \frac{CD}{FD}$. permutando igitur $\frac{AB}{CD} > \frac{EB}{FD}$.
 Q. E. D.

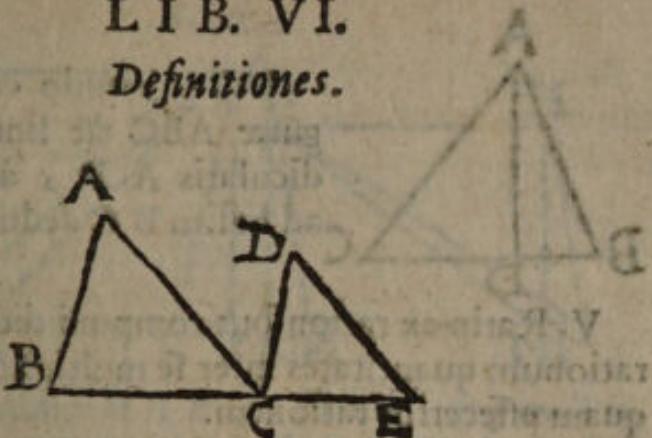
PIROP. XXXIV.

A-----D----- Si sint quot-
 B-----E----- cunque magni-
 C-----F----- tudines, & a-
 G-----H----- lie ipsis æqua-
 les numero, sitque major proportio primæ priorum
 ad primam posteriorum, quam secundæ ad secundam;
 & hæc major quam tertie ad tertiam, & sic dein-
 ceps: habebunt omnes priores simul ad omnes poste-
 riores simul, majorem proportionem, quam omnes
 priores, relictæ prima, ad omnes posteriores, relictæ
 quoque primæ minorem autem, quam prima priorum
 ad primam posteriorum; majorem denique etiam,
 quam ultima priorum ad ultimam posteriorum.

Horum demonstratio est penes interpretes, quos
 adeat, qui eam desiderat, nos omisimus, brevitatis
 studio; & quia illorum nullus usus in his elemen-
 tis.

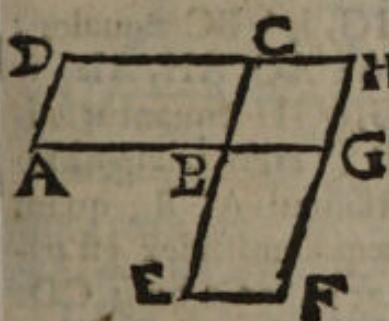
LIB. VI.

Definitiones.

I. Similes figuræ rectilineæ sunt ($A B C$, $D C E$), quæ & angulos singulos singulis æquales habent; atque etiam latera, quæ circum angulos æquales, proportionalia.

*Ang. $B = D C E$; & $A B : B C :: D C : C E$.
item ang. $A = D$; atque $B A : A C :: C D : D E$.
denique ang. $A C B = E$. atque $B C : C A :: C E : E D$.*

II. Reciprocae autem sunt ($B D$, $B F$), cum in utraque figura antecedentes, & consequentes rationum termini fuerint. (hoc est,
 $A B : B G :: E B : B C$.)

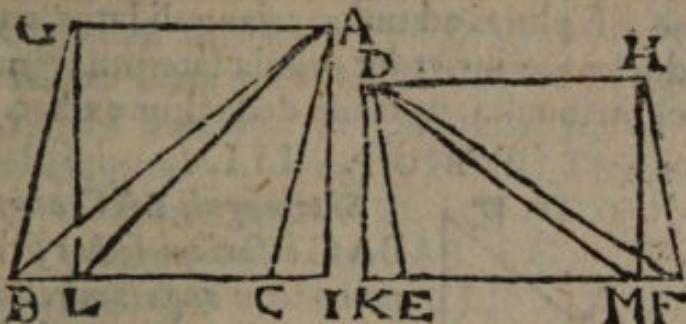
III. Secundum extremam & medium rationem recta linea $A B$ secta esse dicitur, cum ut tota $A B$ ad majus segmentum $A C$, ita majus segmentum $A C$ ad minus $C B$ se habuerit. ($A B : A C :: A C : C B$.)

H

I V. Alt-

Unable to display this page

Schol.

Hinc, triangula ABC, DEF, & parallelogramma AGBC, DEFH, quorum aequales sunt bases BC, EF, ita se habent ut altitudines AI, DK.

a Sume IL = CB; & KM = EF; ac junge a 3. i.
LA, LG, MD, MH. liquet esse triang. ABC. b 7. 5.
DEF :: b ALI. DKM :: c AI. DK :: d pgr. d 41. 1. &
AGBC. DEFH. Q.E.D. e 1. 6. f 9. 5.

P R O P. II.

A

Si ad unum trianguli ABC latus PC, parallela ducta fuerit recta quædam linea DE, hæc proportionaliter secabit ipsius trianguli latera (AD. BD :: AE. EC.) Et si trianguli latera proportionaliter secta fuerint (AD. BD :: AE. EC) quæ ad sectiones D, E adjuncta fuerit recta linea DE, erit ad reliquum ipsius trianguli latus BC parallela. Ducantur CD, BE.

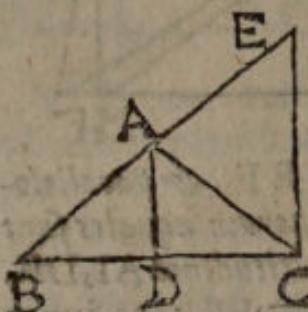
1. Hyp. Quia triang. DEB ^a = DEC; ^b erit triang. ADE. DBE :: ADE. ECD. atqui triang. ADE. DBE ^c :: A D. DB. & triang. ADE. DEC ^c :: A E. EC. ergo AD. DB :: AE. EC.

2. Hyp. Quia AD. DB :: AE. EC. e hoc e 1. 6. est triang. ADE. DBE :: ADE. ECD; ferit triang. DBE = ECD. ergo DE, BC ^f 9. 5. sunt parallelæ. Q.E.D. g 39. 5.

Schol.

Imo, si plures ad unum trianguli latus parallelae ductae fuerint, erunt omnia laterum segmenta proportionalia, ut facile deducitur ex hac.

P R O P. III.

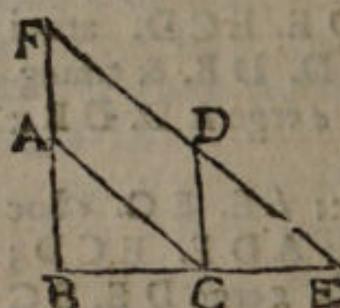
Si trianguli BAC angulus BAC bifariam sectus sit, secans autem angulum rectum linea AD secuerit & basim, basis segmenta eandem habebunt rationem quam reliqua ipsis trianguli latera ($BD \cdot DC :: AB \cdot AC$). Et si basis segmenta eandem habeant rationem quam reliqua ipsis trianguli latera ($BD \cdot DC :: AB \cdot AC$) recta linea AD quae a vertice A ad sectionem D dicitur, bifariam secat trianguli ipsis angulum BAC .

Produc BA ; & fac $AE = AC$. & junge CE .

1. Hyp. Quoniam $AE = AC$, erit ang. ACE
 $a = E b = \frac{1}{2} BAC c = DAC$. ergo DA, CE parallelæ sunt. e quare $BA \cdot AE (AC) :: BD \cdot DC$. Q. E. D.

2. Hyp. Quoniam $BA \cdot AC (AE) :: BD \cdot DC$. ferunt DA, CE parallelæ: ergo ang. $BAD = E$; & ang. $DAC g = ACE h = E$. k ergo ang. $BAD = DAC$. bisectus igitur est ang. BAC . Q. E. D.

P R O P. IV.

Æquiangulorum triangulorum ABC, DCE proportionalia sunt latera, que circum æquales angulos B, DCE ($AB \cdot BC :: DC \cdot CE$, &c.) & homologa sunt latera $AB, DC, \text{ &c.}$ que æqualibus angulis $ACB, E, \text{ &c.}$ subtenduntur.

Statue

Statue latus BC in directum lateri CE, & produc BA, ac ED donec a occurrant.

^{a 32. 1.}
^{b byp.}
^{c 13. ax.}

Quoniam ang. B b = ECD, c sunt BF, CD parallelæ. Item quia ang BCA b = CED, c sunt CA, EF parallelæ. Figura igitur CAFD est parallelogramma. d ergo AF = CD; d & AC = FD. Liquet igitur AB. AF (CD) e :: BC. CE. f permutando igitur AB. BC :: CD. CE. f 16. 5. item BC. CE :: FD. (AC) D E. f ergo permutando BC. AC :: CE. DE. quare etiam g ex aequo AB. AC :: CD. DE. ergo, &c. g 11. 5.

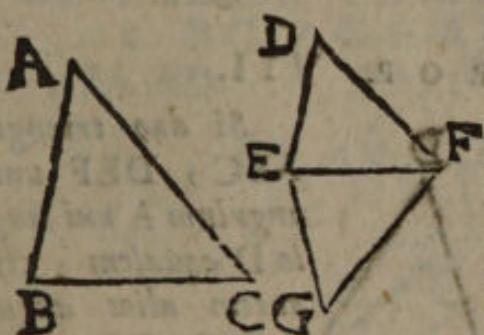
Coroll.

Hinc AB. DC :: BC. CE :: AC. DE.

Schol.

Hinc si in triangulo FBE ducatur uni lateri FE parallela AC; erit triangulum ABC simile toti FBE.

PROP. V.

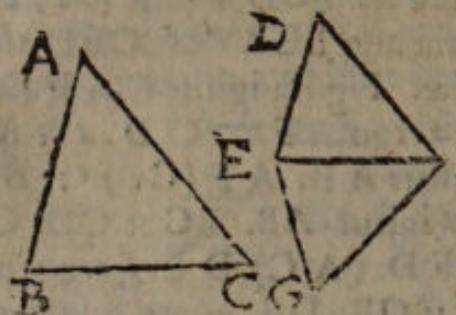

Si duo triangula ABC, DEF latera proportionalia habeant (AB. BC :: DE. EF. & AC. BC :: DF. EF. item AB. AC :: DE

DF) aequiangula erunt triangula, & aequales habebunt eos angulos, sub quibus homologa latera subtenduntur.

Ad latus EF a fac ang. FEG = B; a & ang. a 13. 1.
EFG = C, b quare etiam ang. G = A. ergo b 32. 1.
GE. EF c :: AB. BC :: d DE. EF. e ergo c 4. 6.
GE = DE. Item GF. FE c :: AC. CB d :: e 11. 5.
DF. FE. e ergo GF = DF. Triangula igitur f 8. 1.
DEF, GEF sibi mutuo aequilatera sunt. f ergo
ang. D = G = A. f & ang. FED = FEG = B.
g proinde & ang. DFE = C. ergo, &c. g 32. 1.

P R O P. VI.

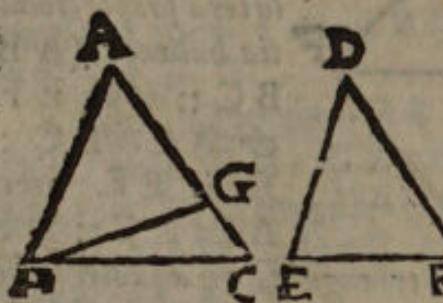
Si duo triangula A B C, D E F unum angulum B uni angulo D E F aequalem, & circum aequales angulos B, D E F

latera proportionalia habuerint (A B. B C :: D E. E F,) aequiangula erunt triangula A B C, D E F; aequalesque habebunt angulos, sub quibus homologa latera subtenduntur.

a 32. 1.
b 4. 6.
c hyp.
d 9. 5.
e hyp.
f constr.
g 4. 1.
h 32. 1.

Ad latus E F fac ang. FEG = B, & ang. EFG = C. a unde & ang. G = A. ergo GE. EF b :: A B. B C c :: D E. E F. d ergo D E = GE. atqui ang. D E F e = B f = G E F. g ergo ang. D = G = A. h proinde etiam ang. E F D = C. Q. E. D.

P R O P. VII.

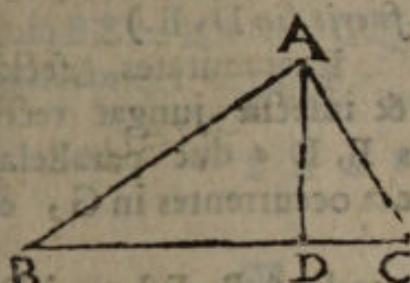
Si duo triangula A B C, D E F unum angulum A uni angulo D aequalem, circa autem alios angulos A B C, E latera proportionalia habeant (A B. B C :: D E. E F;) reliquorum autem simul utrumque C, F aut minorem aut non minorem recto, aequiangula erunt triangula A B C, D E F, & aequales habebunt eos angulos circum quos proportionalia sunt latera.

a hyp.
b 32. 1.
c 4. 6.
d hyp.
e 9. 6.
f 5. 1.
g cor. 17. 1.

Nam si fieri potest, sit ang. A B C < E. fac igitur ang. A B G = E; ergo cum ang. A e = D, b erit etiam ang. A G B = F. ergo A B. B G c :: D E. E F :: A B. B C. e ergo B G = B C. f ergo ang. B G C = B C G. g ergo ang. B G C: vel C minor

minor est recto; ergo proinde ang. AGB, vel F re. ^{c 13.1.}
cto major est. ergo anguli C & F non sunt e-
iusdem speciei, contra Hyp.

P R O P. VIII.

Si in triangulo re-
ctangulo ABC, ab an-
gulo recto BAC in
basim B C perpendicu-
laris AD ducta est;
que ad perpendicula-
rem triangula ADB,
ADC, tum roti trian-
gulo ABC, tum ipsa inter se, similia sunt.

Nam ang. BAC \angle $BDA = \angle CDA$. & ^{a 12. ax.}
ang. BAD \angle CAD & CAD \angle B . ergo per ^{b 31. 1.}
4. 6. & 1 def. 6.

Coroll.

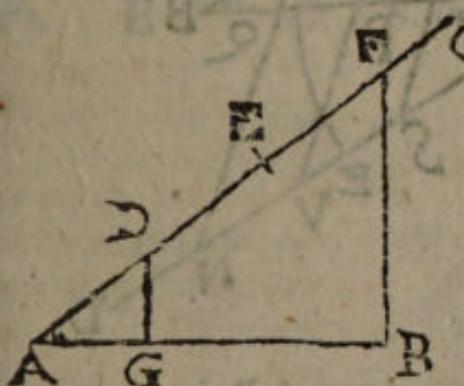
Hinc 1. BD. DA \angle DA. DC.

^{c 1 def. 6.}

2. BC. AC \angle AC. DC. & CB.

BA \angle BA. BD.

P R O P. IX.

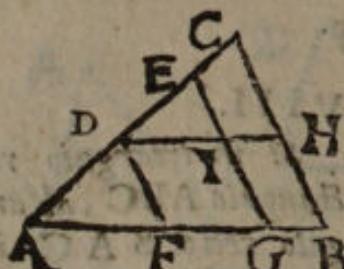

A data recta
linea A B im-
peratam partem
 $\frac{1}{3}$ (A G) auferre.
 $\frac{2}{3}$ Ex A duc
infinitam AC
ut cunq; in qua
a sume tres, ^{a 3. 1.}
A D, D E, E F
æquales ut-

cunque, junge FB, cui ex D b duc parallelam ^{b 31. 1.}
DG. Dico factum.

Nam GB. AG \angle FD. AD. ergo ^{c 2. 6.}
ponendo AB. AG \angle AF. AD. ergo cum AD $=$ ^{d 18. 5}
AF, erit AG $=$ $\frac{1}{3}$ AB. Q. E. F.

PROP. X.

Datam rectam lineam
A B insectam similiter
secare (in F, G,) ut
data altera A C, setta
fuerit (in D, E.)

Extremitates sectæ
& insectæ jungat recta

a 31. i.

B C. Huic ex punctis E, D & duc parallelas
E G, D F rectæ secundæ occurrentes in G, &
F. Dico factum.

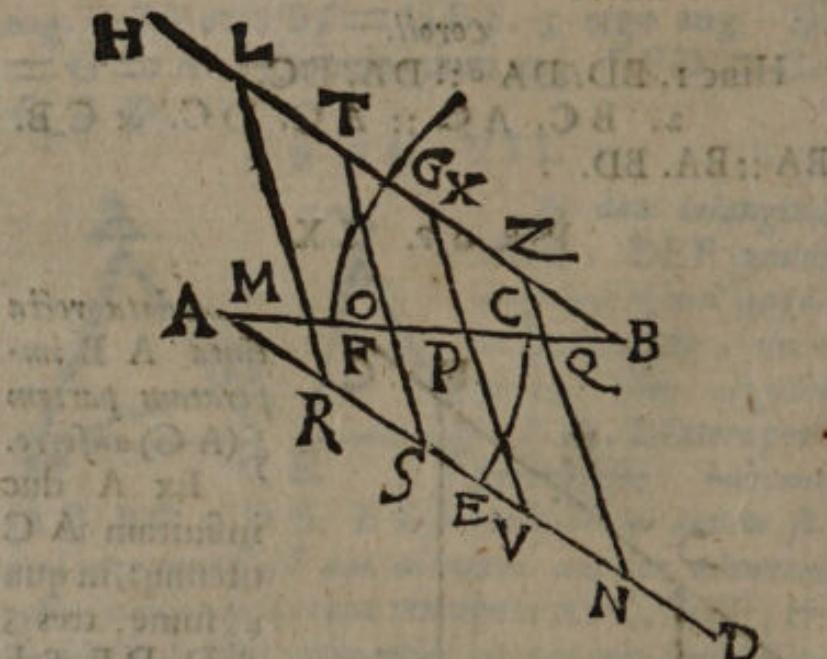
b 2. 6.

c 34. 1. &

7. 5.

a Ducatur enim DH parall. A B. Estque AD.
DE b :: A F. F G, & D E. E C b :: D I. I H c ::
F G. G B. Q. E. F.

Scholium.

Hinc discimus rectam datam A B in quotvis æquales partes' (puta 5.) secare. id quod facilius præstabitur sic;

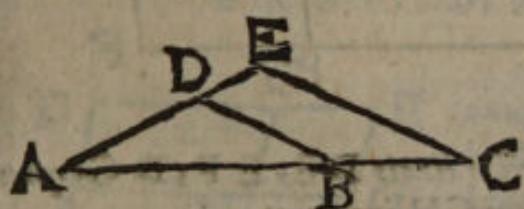
Duc infinitam A D, eique parallelam B H etiam infinitam. Ex his cape partes æquales A R, R S, S V, V N; & B Z, Z X, X T, T L; in singulis una pau-

pauciores, quam desiderentur in AB; tum rectæ ducantur LR, TS, XV,ZN. hæ quinquecabunt datam A B.

Nam RL, ST, VX, NZ ^a parallelæ sunt. ^{a 33. 1.}
ergo quum AR, RS, SV, VN ^b æquales sint, ^{b constr.}
^c erunt AM, MO, OP, PQ æquales. Similiter ^{c 1. 6.}
quia BZ = ZX, erit BQ = QP. ergo AB quinquesecta est. Q. E. F.

PROP. XI.

Datis duabus
rectis lineis AB,
AD, tertiam
proportionalem
DE invenire.

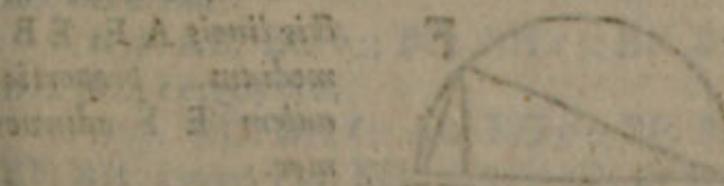

Junge BD,

& ex AB protracta sume BC = AD. per C
duc CE parall. BD. cui occurrat AD pro-
ducta in E. Erit DE expedita.

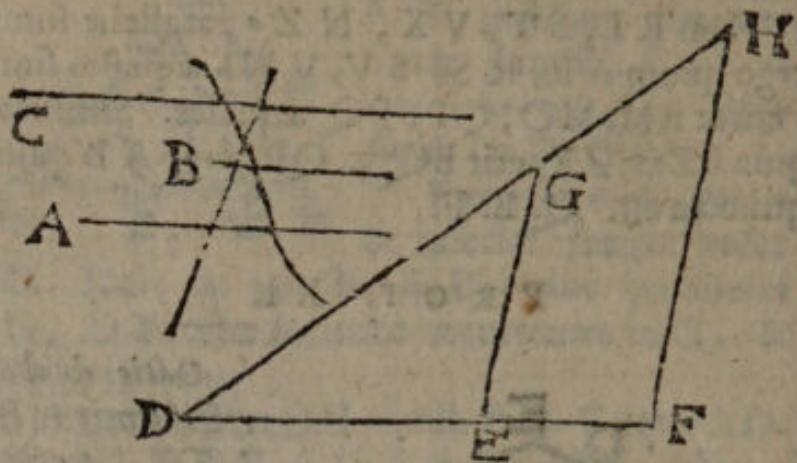
Nam AB. ^a BC. (AD) :: AD. DE. Q. E. F. ^{a 1. 6.}

Vel sic, fac ang. ABC rectum,
& ang. ACD etiam rectum. ^{b cor. 9.}
^b erit AB. BC :: BC. BD.

PROP.

P R O P. XII.

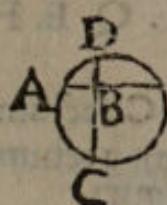

Tribus datis rectis lineis $D E$, $E F$, $D G$, quartam proportionalem $G H$ invenire.

Connectatur $E G$. per F duc $F H$ parall. $E G$, cui occurrat $D G$ producta ad H . liquet esse $DE \cdot EF \cdot :: DG \cdot GH$. Q. E. F.

226

336

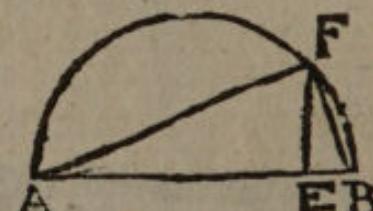

Vel ita. $CD = CB + BD$ ad-
E apta circulo. Circino sume $A B$.
Erit $AB \times BE = CB \times BD$: quia
e $AB \cdot CB :: BD \cdot BE$.

P R O P. XIII.

Duabus datis rectis lineis $A E$, $E B$, medium proportionale $E F$ adinvenire.

431. 3.

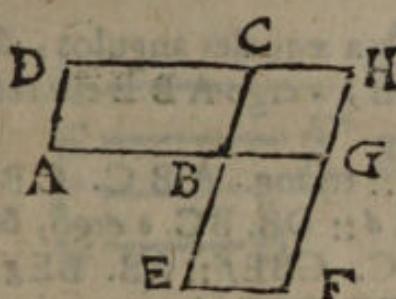
Super tota $A B$ diametro describe semicirculum $A F B$. Ex E erige perpendicularē $E F$ occurrentem peripheriae in F . Dico $A E \cdot EF :: EF \cdot EB$. Du-
cantur enim $A F$, & $F B$. Ex trianguli Δ rectangu-

guli AFB recto angulo deducta est FE basi
perpendiculatis ; ergo AE. FE :: FE. EB. b cor. 8. 6.
Q. E. F.

Coroll.

Hinc , linea recta , quæ in circulo à quovis
puncto diametri , ipsi diametro perpendicularis
ducitur ad circumferentiam usque , media est pro-
portionalis inter duo diametri segmenta.

P R O P. XIV.

Æqualium , &
unum ABC uni
EBG æqualem ha-
bentium angulum ,
parallelogrammorum
BD , BF , reciproca
sunt latera quæ cir-
cum æquales angu-
los .

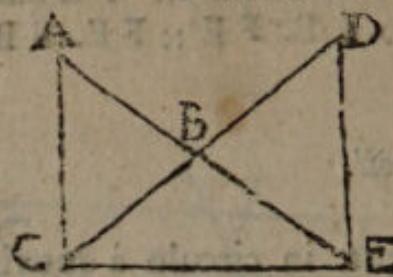
(AB.BG :: EB.BC:) Et quorum paral-
lelogrammorum BD , BF , unum angulum ABC
uni angulo EBG æqualem habentium , reciproca
sunt latera quæ circum æquales angulos , illa sunt
æqualia .

Nam latera AB , BG circa æquales angulos
faciant unam rectam : & quare EB , BC etiam in a seb. 15. 1.
directum jacebunt . Producantur FG , DC ; do-
nec occurrant .

1. Hyp. AB. BG $b :: BD. BH$ $c :: BF. BH$ $d ::$
 $BE. BC.$ ergo , &c. b 1. 6.
c 7. 5.
d 1. 6.

2. Hyp. BD. BH $f :: AB. BG$ $g :: BE. BC$ $h ::$
 $BF. BH$, ergo Pgr. BD = BF. Q. E. D. e 11. 5.
f 1. 6.
g hyp.
h 1. 6.
k 11. & 9. 5.

PROP. XV.

Equalium, & unum $A B C$, uni $D B E$ aequalem habentium angulum triangulorum $A B C$, $D B E$, reciproca sunt latera, quae circum aequales angulos ($A B \cdot B E :: D B \cdot B C$): Et quorum triangulorum $A B C$, $D B E$, unum angulum $A B C$ uni $D B E$ aequalem habentium reciproca sunt latera, quae circum aequales angulos ($A B \cdot B E :: D B \cdot B C$) illa sunt equalia.

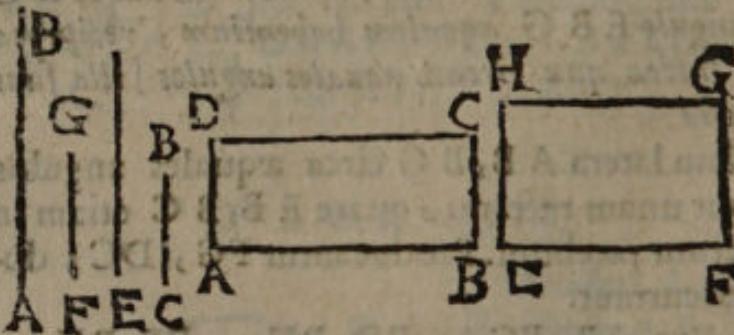
a seb. 15 t.
b i. 6.
c 7. 5.
d i. 6.
e 11. 5.
f i. 6.
g hyp.
h i. 6
k 11, & 9. 5.

Latera $C B$, $B D$ circa aequales angulos, stantur sibi in directum; & ergo $A B E$ est recta linea. ducatur $C E$.

1. Hyp. $A B \cdot B E b ::$ triang. $A B C$. $C B E c ::$ triang. $D B E$. $C B E d ::$ $D B \cdot B C$. e ergo, &c.

2. Hyp. Triang. $A B C$. $C B E f ::$ $A B \cdot B E g ::$ $D B \cdot B C h ::$ triang. $D B E$. $C B E k$ ergo triang. $A B C = D B E$. Q. E. D.

PROP. XVI.

Si quatuor rectæ lineæ proportionales fuerint ($A B \cdot F G :: E F \cdot C B$), quod sub extremis $A B$, $C B$ comprehenditur rectangulum $A C$, aequalē est ei, quod sub mediis $E F$, $F G$ comprehenditur, rectangulo $E G$. Et si sub extremis comprehensum rectangulum $A C$ aequalē fuerit ei, quod sub mediis comprehenditur, rectangulo $E G$, illæ quatuor rectæ lineæ proportionales erunt ($A B \cdot F G :: E F \cdot C B$).

1. Hyp.

1. Hyp. Anguli B & F recti, ac a proinde a 12. ax. pares sunt; atque ex hyp. AB. FG :: EF. CB.

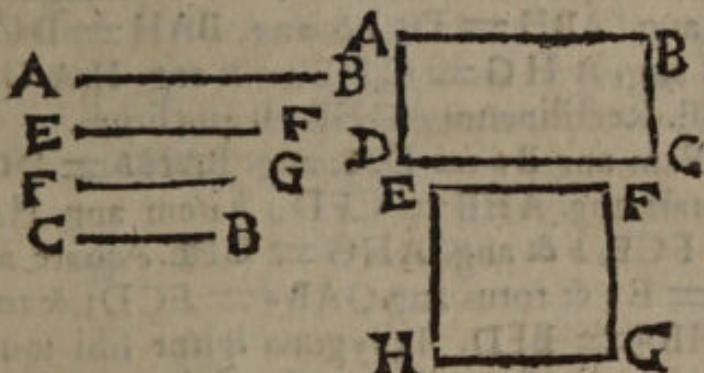
ergo rectang. AC = EG. Q. E. D.

2. Hyp. c Rectang. AC = EG; atque ang. b 14. 6. B = F; d ergo AB. FG :: EF. CB. Q. E. D. c hyp. d 14. 6.

Coroll.

Hinc ad datam rectam lineam AB facile est datum rectangulum EG applicare, faciendo e 12. 6. AB. EF :: FG. BC.

PROP. XVII.

Si tres rectæ lineæ sint proportionales (AB. EF :: EF. CB,) quod sub extremis AB, CB comprehenditur rectangulum AC, æquale est ei, quod à media EF describitur, quadrato EG. Et si sub extremis AB, CB comprehensum rectangulum AC, æquale sit ei, quod à media EF describitur, quadrato EG, illæ tres rectæ lineæ proportionales erant (AB. EF :: EF. CB.)

Accipe FG = EF.

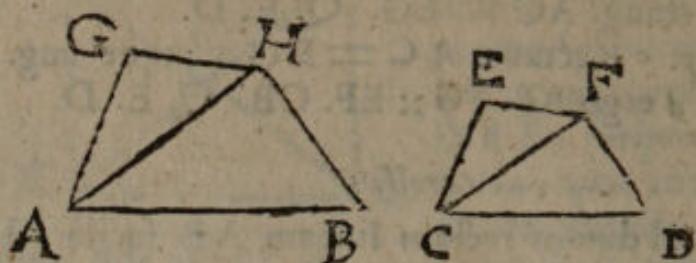
1. Hyp. AB. EF a :: EF (FG.) CB. ergo a hyp. Rectang. AC b = EG c = EFq. Q. E. D. b 16. 6.

2. Hyp. Rectang. AC d = quadr. EG = d hyp. EFq. ergo AB. EF :: FG (EF.) BC. c 19. def. 1. e 16. 6.

Coroll.

Sit A in B = Cq. ergo A. C :: C. B.

PROP.

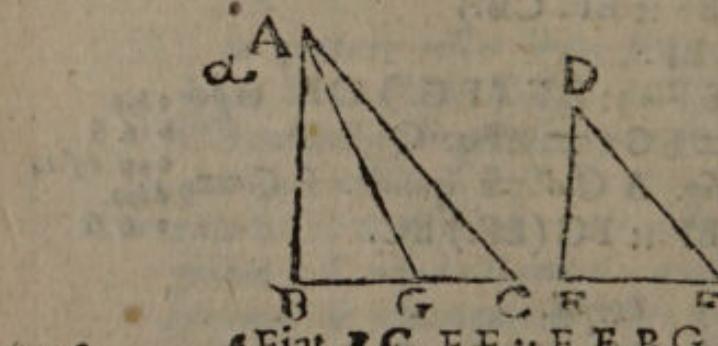
A data recta linea AB dato rectilineo CEFD simile similiterque positum rectilineum AGHB describere.

Datum rectilineum resolve in triangula. *a* fac ang. ABH = D; *a* & ang. BAH = DCF; *a* & ang. AHG = CFE; *a* & ang. HAG = FCE. Rectilineum AGHB est quadratum.

*a 23. 1.**b confit.**c 32. 1.**d 2. ax.**e 4. 6.**f 22. 5.**g 6. def. 6.*

Nam ang. B b = D. & ang. BAH b = DCF. *c* quare ang. AHB = CFD; *b* item ang. HAG = FCE, *b* & ang. AHG = CFE. *c* quare ang. G = E; & totus ang. GAB d = ECD; & totus GHB d = EFD. Polygona igitur sibi mutuo æquiangula sunt. Porro ob trigona æquiangula, AB. BH e :: CD. DF. & AG. GH. e :: CE. EF. item AG. AH. e :: CE. CF. & AH. AB e :: CF. CD. funde ex æquo AG. AB :: CE. CD. eodem modo GH. HB :: EF. FD. *g* ergo polygona ABHG, CDFE similia similiterque posita existunt. Q. E. F.

PROP. XIX.

s 11. 6.

Similia triangula A. B. C., D. E. F sunt in duplicata ratione laterum homologorum B. C. E. F.

** Fiat B. C. E. F :: E. F. B. G, & ducatur A. G.*

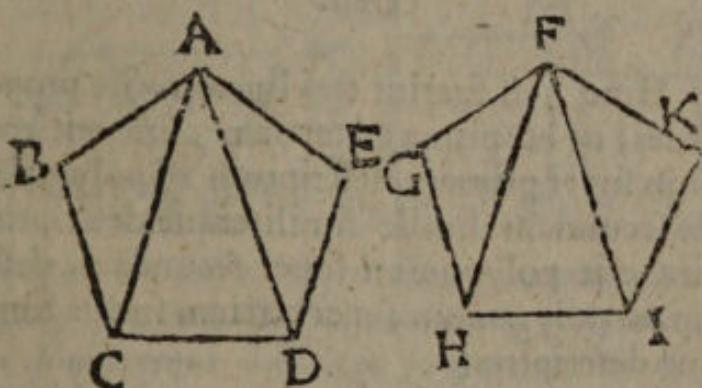
Quia

Quia $AB : DE = BC : EF$; $EF : BG \& \text{ang. } B \text{ eorū} \angle 6$.
 $B = E$; dicitur triang. $ABC = DEF$. verum ^{c. confit.}
 triang. ABC , $ABG :: BC$. BG ; & $f \frac{BC}{BG} = \frac{e}{f}$ ^{d. 15. 6.}
 $= \frac{BC}{EF}$ bis; ergo triang. $\frac{ABC}{ABG}$ hoc est $\frac{ABC}{DEF}$ $\angle = g :: s$.
 $\frac{BC}{EF}$ bis. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, si tres linea α BC , EF , BG proportionales fuerint; ut est prima ad tertiam, ita est triangulum super primam BC descriptum ad triangulum super secundam EF simile similiterque descriptum. vel ita est triangulum super secundam EF descriptum ad triangulum super tertiam simile similiterque descriptum.

P R O P. XX.

Similia polygona $ABCDE$, $FGHIK$ in similia triangula ABC , FGH ; & ACD , FHI , &
 ADE , FIK dividuntur, & numero aequali, &
 homologa totis. (ABC . $FGH :: ABCDE$.
 $FGHIK :: ACD$. $FHI :: ADE$. FIK .) Et
 polygona $ABCDE$, $FGHIK$ duplicatam habent
 eam inter se rationem, quam latus homologum BC
 ad homologum latus GH .

I. Nam

a 1, p.

b 6. 6.

c hyp.

d 3. ax.

e 31. 1.

f 19. 6.

g b, p. &

16. 5.

h sc. b. 23. 5.

k 12. 5.

n 18. 6.

1. Nam ang. $B\alpha = G$; & $A B : B C :: F G$.
 $G H$. \therefore ergo triangula $A B C$, $F G H$ aequiangula sunt. eodem modo, triangula $A E D$, $F K I$ affilimentantur. cum igitur ang. $B C A \angle = G H F$; & ang. $A D E \angle = F I K$; totique anguli BCD , $G H I$; atque toti $C D E$, $H I K$ c pares sint, remanent ang. $ACD = F H I$; & ang. $ADC = F I H$; unde etiam ang. $CAD = H F I$. ergo triangula ACD , $F H I$ similia sunt. ergo, &c.

2. Quoniam igitur triangula $B C A$, $G H F$ similia sunt, ferit $\frac{B C A}{G H F} = \frac{B C}{G H}$ bis. ob eandem causam $\frac{C A D}{H F I} = \frac{C D}{H I}$ bis. denique triang. $\frac{D E A}{I K F} = \frac{D E}{I K}$ bis. quare cum $B C : G H :: C D : H I$ $\therefore D E : I K$, \therefore erit triang. $B C A$. $G H F :: C A D$. $H F I :: D E A$. $I K F :: k$ polyg. $A B C D E$. $F G H I K :: \frac{B C}{G H}$ bis.

Coroll.

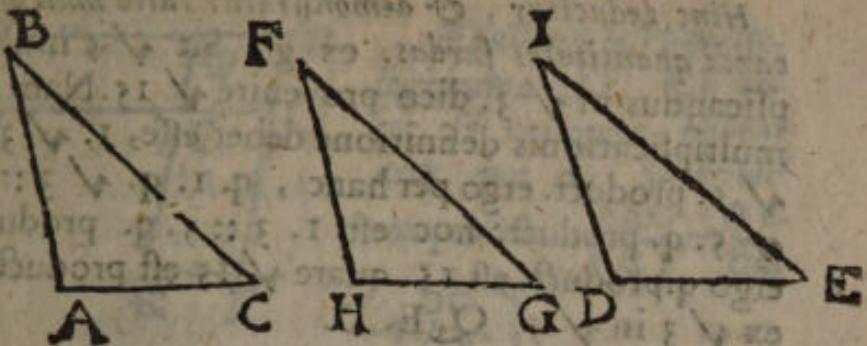
I. Hinc, si fuerint tres lineæ rectæ proportionales; ut est prima ad tertiam, ita erit polygonum super primam descriptum ad polygonum super secundam simile similiterque descriptum. vel ita erit polygonum super secundam descriptum ad polygonum super tertiam simile similiterque descriptum.

Unde elicitur methodus figuram quamvis rectilineam augendi vel minuendi in ratione data. Ut se velis pentagoni, cuius latus $C D$, aliud facere quintuplum. inter $A B$, & $5 A B$ inveni medium proportionale. Super hac * construe pentagonum simile dato. hoc erit quintuplum dati.

II. Hinc etiam, si figurarum similium homologa latera nota fuerint, etiam proportio figurarum innotescet; nempe inveniendo tertiam proportionalem.

P R O P.

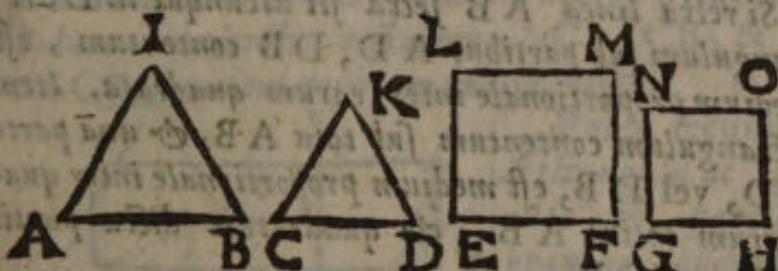
PROP. XXI.

Quae (ABC, DFE) eidem rectilineo HFG
sunt similia, & inter se sunt similia.

Nam ang. A \angle $=$ H \angle $=$ D. & ang. C \angle $=$ G \angle .^{et def. 6.}
 \angle $=$ E; & ang. B \angle $=$ F \angle $=$ I. & item AB.AC ::
HF.HG :: DI.DE. & AC.CB :: HG.GF :: DE.EI.
IE. ergo ABC, DFE similia sunt. Q.E.D.

PROP. XXII.

Si quatuor recte lineæ proportionales fuerint (AB.CD :: EF.GH.) & ab eis rectilinea similia similiiterque descripta proportionalia erunt. (ABI.CDK :: EM.GO.) Et si à rectis lineis similia similiiterque descripta rectilinea proportionalia fuerint (ABI.CDK :: EM.GO) ipsæ etiam recte lineæ proportionales erunt. (AB.CD :: EF.GH.)

$$1. \text{ Hyp. } \frac{ABI}{CDK} = \frac{AB}{CD} \text{ bis } = a \frac{EF}{GH} \text{ bis } b = \frac{FM}{GO} \text{ a 19. 6.}$$

ergo ABI.CDK :: EM.GO. Q.E.D.

$$2. \text{ Hyp. } \frac{AB}{CD} \text{ bis } = a \frac{ABI}{CDK} b = \frac{FM}{GO} c = \frac{EF}{GH} \text{ b hyp. c 10. 6.}$$

bis. ergo AB.CD :: EF.GH. Q.E.D.

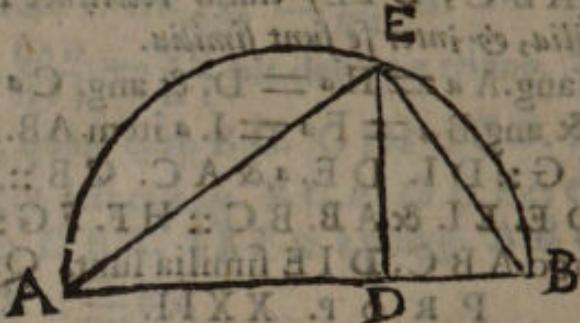
I

Schol.

Schol.

Hinc deducitur, & demonstratur ratio multiplicandi quantitates surdas. ex gr. Sit $\sqrt{5}$ multiplicandus in $\sqrt{3}$. dico provenire $\sqrt{15}$. Nam ex multiplicationis definitione debet esse, i. $\sqrt{3} :: \sqrt{5}$. product. ergo per haec, q. i. q. $\sqrt{3} :: \sqrt{5}$. product. hoc est. i. $3 :: 5$. q. product. ergo q. product. est 15 . quare $\sqrt{15}$ est productus ex $\sqrt{3}$ in $\sqrt{5}$. Q. E. D.

THEOR.

Petr. Herig. Si recta linea AB secta sit utcunque in D , rectangle sub partibus AD, DB contentum, est medium proportionale inter earum quadrata. Item rectangle contentum sub tota AB , & una parte AD , vel DB , est medium proportionale inter quadratum totius AB & quadratum dictae partis AD , vel DB .

Super diametrum AB describe semicirculum. ex D erige normalem DE occurrentem peripheriae in E . junge AE, BE .

Liquet esse $AD : DE :: DE : DB$. ^a ergo $AD : DE :: DE : DB$. ^b ergo $AD : DB :: DE : DB$. ^c hoc est, $AD : DB :: ADB : DBq$. Q. E. D.

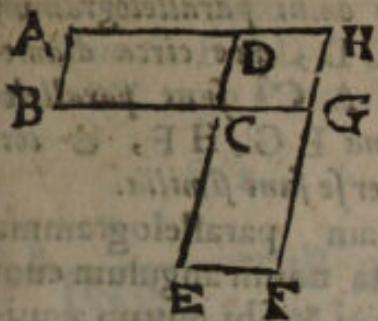
Porto, $BA : AE :: AE : AD$. ^d ergo $BAq : AEq :: AEq : ADq$. ^e hoc est $BAq : ADq :: BA : AD$. ^f Eodem modo $ABq : ABD :: ABD : BDq$. Q. E. D.

Vel sic; sit $Z = A + E$. liquet esse $Aq : AE :: AE : Z$. item $Zq : ZA :: Z : A :: ZA : Aq$. & $Zq : ZE :: Z : E :: ZE : Eq$.

PROP

^a cor. 8. 6.^b 22. 6.^c 17. 6.^d cor. 8. 6.^e 22. 6.^f 17. 6.^g 1. 6.

PROP. XXIII.

Æquiangula parallelogramma AC, CF inter se rationem habent eam quæ ex lateribus componitur. ($\frac{AC}{CF} = \frac{BC}{CG}$
 $+ \frac{DC}{CE}.$)

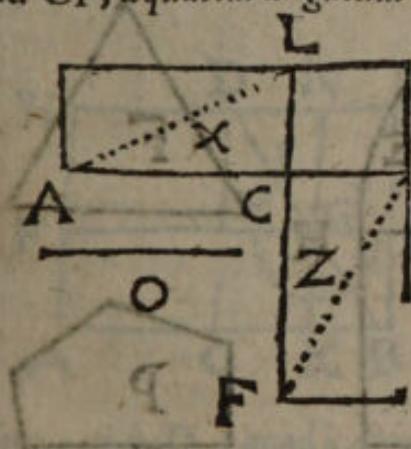
Latera circa æquales angulos C & sibi in directum statuantur, & compleatur parallelogrammum CH. a scb 15.

Ratio. $\frac{AC}{CF} = \frac{AC}{CH} + \frac{CH}{CF} = \frac{BC}{CG} + \frac{DC}{CE}$. b 20 def. 5.
c 1. 6.

Q. E. D.

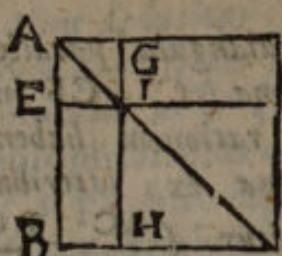
Coroll.

Hinc & ex 34. 1. patet primo, Triangula, quæ Andr. Taeq. unum angulum (ad C) æqualem habent, rationem 15. 5. habere ex rationibus rectarum, AC ad CB, & LC ad CF, æqualem angulum continentium.

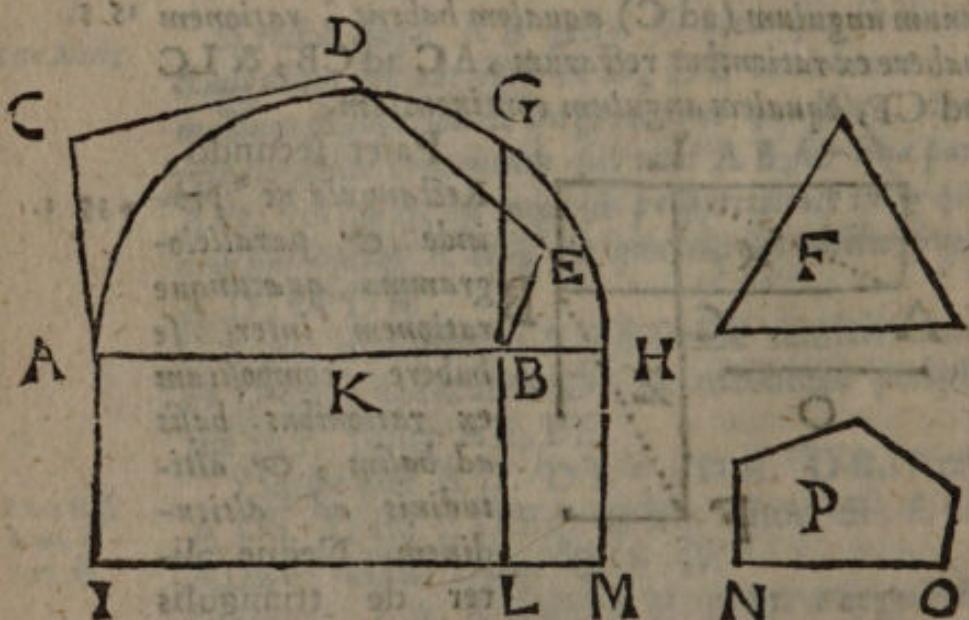
Patet secundo, * 35. 1.
 Rectangula ac * proinde & parallelogramma quæcunque rationem inter se habere compositam ex rationibus basis ad basim, & altitudinis ad altitudinem. Neque aliter de triangulis ratiocinaberis.

Patet tertio, Quomodo triangulorum ac parallelogrammorum proportio exhiberi possit. Sunto parallelogramma X & Z; quorum bases AC, CB; altitudines vero CL, CF. Fiat CL. CF :: CE. O. * erit X. Z :: AC. O. * 14. 6. &
1. 6.

In omni parallelogrammo ABCD, quæ circa diametrum AC sunt parallelogramma EG, HF, & toti & inter se sunt similia.

Nam parallelogramma EG, HF habent singula unum angulum cum toto communem. ergo toti & fibi mutuo æquangula sunt. Item tam triangula ABC, A E I, IHC, quam triangula ADC, AGI, IFC sunt inter se æquiangula. ergo AE. EI :: AB. BC, & atque AE. AI :: AB. AC; & AI. AG :: AC. AD. ex æquali igitur, AE. AG :: AB. AD. ergo Prga. EG, BD similia sunt. eodem modo HF, BD similia sunt. ergo, &c.

Dato rectilineo ABEDC simile similiterque possum P, idemque alteri dato F æquale, constituere.

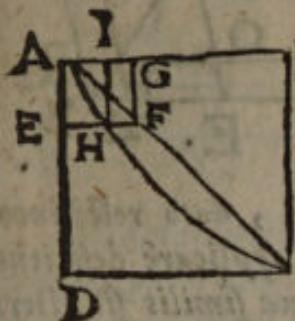
a Fac rectang. AL = ABEDC. b item super BL fac triang. BM = F. Inter AB, BH c inveni medianam proportionalem NO. super NO d fac

d fac polygonum P simile dato ABEDC. Erit
hoc æquale dato F,

Nam $\Delta B E D C$ (A L.) $P :: e A B . B H f ::$
 $A L . B M .$ ergo $P g = B M h = F . Q . E . F .$

d 18.6.
e cor 20.6.
f 1.6.
g 14.5.
h confr.

P R O P. XXVI.

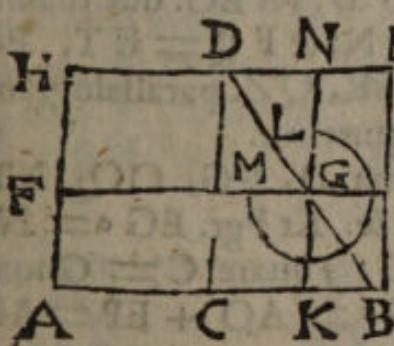

Si à parallelogrammo
ABCD parallelogrammum
AGFE ablatum sit, & si-
mile toti, & similiter pos-
tum, communem cum eo ha-
bens angulum EAG, hoc
circa eandem cum toto dia-
metrum AC consistet.

Si negas AC esse communem diametrum,
esto diameter AHC secans EF in H. & ducatur
HI parall. AE. Parallelogramma EI, DB *a* si-
milia sunt. *b* ergo $AE . EH :: AD . DC$ *c* :: AE.
EF. *d* proinde $EH = EF . f$ Q. E. A.

a 14.6.
b 1. def. 6.
c hyp.
d 9.5.
f 9. xx.

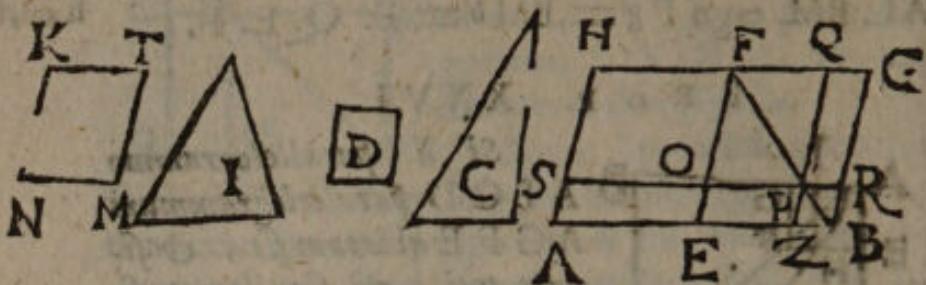
P R O P. XXVII.

Omnium parallelo-
gramorum AD,
AG secundum ean-
dem rectam lineam
A B applicatorum,
deficientiumque fi-
guris parallelogram-
mis CE, KI simi-
libus, similiterque po-
sitis, ei AD, quod à dimidia describitur, maxi-
mum est AD, quod ad dimidium est applicatum, si-
miles existens defectui KI.

Nam quia GE *a* = GC, addito communi
KI, *b* erit KE = CI *c* = AM. adde commune *a* 43. 1.
CG, *d* erit AG = Gnom. MBL. sed Gnom. *b* 2. ax.
MBL *e* ▷ CE (AD.) ergo AG ▷ AD. *c* 6. 1.
Q. E. D. *d* 2. ax.
e 9. ax.

PROP. XXVIII.

Ad datam rectam lineam AB , dato rectilineo C & quale parallelogrammum AP applicare deficiens figura parallelogramma ZR , quæ similis sit alteri parallelogrammo dato D . * Oportet autem datum rectilineum C , cui æquale AP applicandum est, non majus esse eo AF , quod ad dimidiam applicatur, similibus existentibus defectibus, & ejus AF quod ad dimidiam applicatur, & ejus D , cui simile esse debet.

27. 6.

28. 6.

b sch. 45. 1.
c 25. 6.

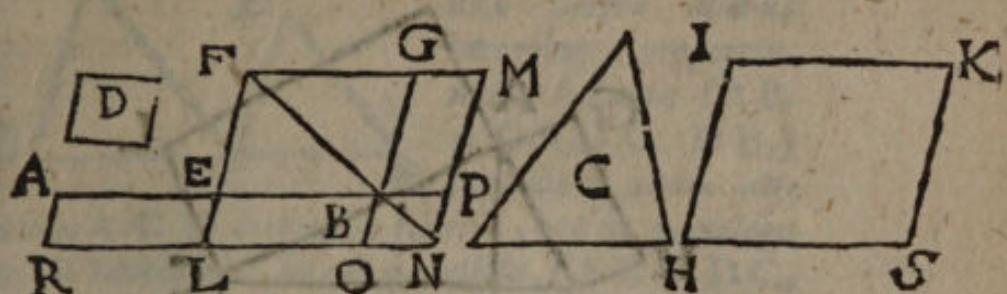
Bisecta AB in E . Super EB a fac Pgr. EG simile dato D . b sitque $EG = C + I$. c fac pgr. $NT = I$, & simile dato D , vel EG . duc diametrum FB . fac $FO = KN$; & $FQ = KT$. Per O , & Q duc parallelas SR , QZ . parallelogrammum AP est id quod quæritur.

Nam parallelogramma D , EG , OQ , NT , ZR d sunt similia inter se. Et Pgr. $EG \stackrel{e}{=} NT$
 $+ C \stackrel{f}{=} OQ + C$; fquare $C = \text{Gnom}$.
 $OQBQg = AO + PG \stackrel{b}{=} AO + EP = AP$.
 Q. E. F.

deconstr. &
24. 6
e constr.
f 3. ax.
g 2. ex.
b 43. 1.

PROP.

P R O P. XXXIX.

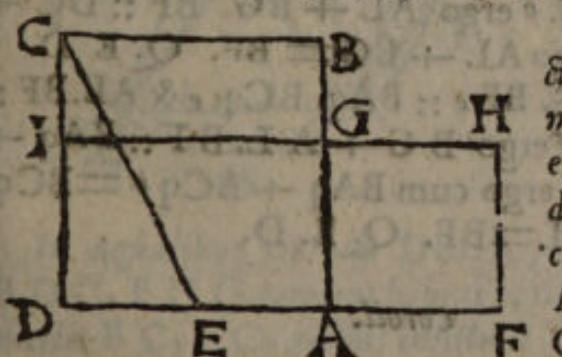

Ad datam rectam lineam AB, dato rectilineo C
æquale parallelogrammum AN applicare, excedens
figura parallelogramma OP, quæ similis sit paralle-
logrammo alteri dato D.

Biseca AB in E. super EB a fac Pgr. EG si-^{a 18. 6.}
mile dato D. b fitque pgr. HK = EG + C, &
simile dato D vel EG. fac FE Lc = IH; c &^{b 25. 6.}
F GM = IK. per LM duc parallelas RN,
MN. & AR parall. NM. Produc ABP, GBO.
Duc diametrum FBN. Pgr. AN est quæstum.

Nam parallelogramma D, HK, LM, EG
& similia sunt. ergo pgr. OP simile est pgr. ^{d confir.}
LM, vel D. item ^{e 24. 6.} LM = HK = EG + C. f confir.
ergo C = Gnom. ENG. atqui AL = LB ^{g 3. ax.}
= BM: ergo C = AN. Q. E. F. ^{h 6. 1.} ^{k 43. 1.}
^{l 2. & 1. ax.}

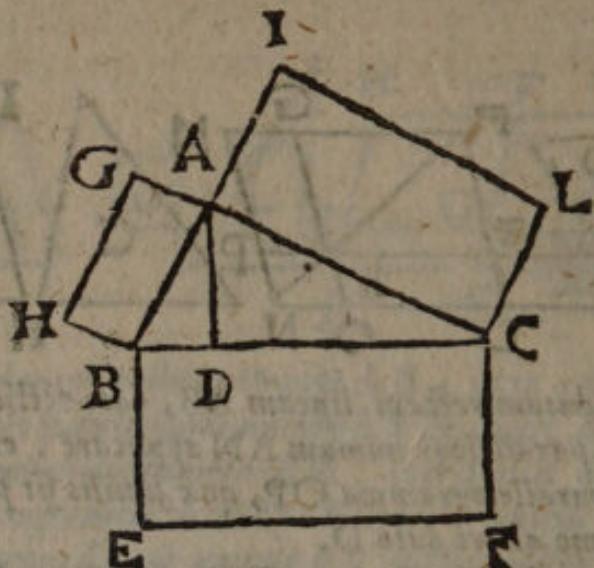
P R O P. XXX.

Propositam re-
ctam lineam ter-
minatam AB,
extrema ac me-
dia ratione se-
care. (AB.
AG :: AG.
GB.)

Seca AB ^{a 11. 2.}
in G; ita ut AB x BG = AG. b ergo BA.
AG :: AG. GB. Q. E. F.

PROP. XXXI.

In rectangulis triangulis BAC , figura quævis BF à latere BC rectam angulum BAC subtendente, descripta, & equalis est figuris BG , AL , quæ priori illi BF similes, & similiter positæ à lateribus BA , AC rectum angulum continentibus describuntur.

Ab angulo recto BAC demitte perpendicularem ^{a cor. 8.6} AD . Quoniam $CB \cdot CA \propto :: CA \cdot DC$. ^{b cor. 20.6} $BF \cdot AL :: CB \cdot DC$; inverseque $AL \cdot BF :: DC \cdot CB$. Item quia $BC \cdot BA \propto :: BA \cdot DB$. ^{c 14.5.} b erit $BF \cdot BG :: BC \cdot DB$; ac invertendo, $BG \cdot BF :: DB \cdot BC$. ^{d schol. 14.5.} c ergo $AL + BG \cdot BF :: DC + DB \cdot BC$. d ergo $AL + BG = BF$. Q. E. D.

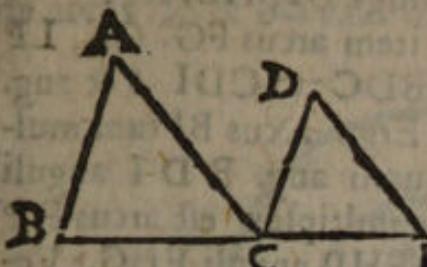
Vel sic. $BG \cdot BF e :: BAq \cdot BCq$. ^{e 22. 6.} e & $AL \cdot BF :: ACq \cdot BCq$. fergo $BG + AL \cdot BF :: BAq + ACq \cdot BCq$. g ergo cum $BAq + ACq = BCq$. ^{f 24. 5.} b erit $BG + AL = BF$. Q. E. D.

Coroll.

Ex hac propositione, addi possunt, & subtrahi figuræ quævis similes, eadem methodo, qua quadrata adduntur & subtrahuntur, in schol. 47. I,

PROP.

PROP. XXXII.

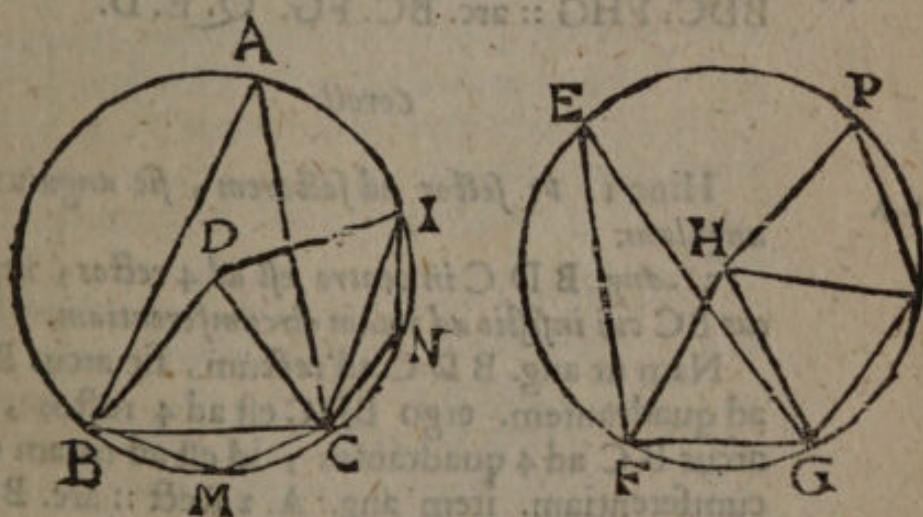

Si duo triangula
ABC, DCE, quæ
duo latera duobus
lateribus proporcio-
nalia habeant (AB.
AC :: DC. DE,)

secundum unum an-
gulum A C D composita fuerint, ita ut homologa
eorum latera sint etiam parallela (AB ad DC,
& AC ad DE) tum reliqua illorum triangu-
lorum latera BC, CE in rectam lineam collocata
reperientur.

Nam ang. A \angle \equiv ACD \angle \equiv D; & AB. ^{a 19. 1.}
AC \angle \equiv DC. DE. ^{b b7p} ergo ang. B \equiv DCE. ergo ^{c 6. 6.}
ang. B + AD = ACE. sed ang. B + A + ACB = ^{d 2. ax.}
Rect. fergo ang. ACE + ACB = ^{e 32. 1.} Rect. ergo ^{f 1. ax.}
BCE est recta linea. Q. E. D. ^{g 14. 1.}

PROP. XXXIII.

In æqualibus circulis DBCA, HFGP, anguli
BDC, FHG eandem habent rationem cum peri-
pheriis BC, FG, quibus insistunt; sive ad centra
(ut BDC, FHG,) sive ad peripherias A, E
constituti insistunt: insuper vero & sectores BDC,
FHG, quippe qui ad centra consistant.

Duc

Duc rectas BC, FG. Accommoda CI=CB;
& GL=FG=LP; & junge DI, HL, HP.

a 18. 3.

b 17. 3.

c 27. 3.

d 6. def. 5.

e 15. 5.

f 10. 3.

Arcus BC $\alpha = C I$, α item arcus FG, GL, LP
æquantur. b ergo ang. BDC = CDI b & ang.
FGH = GHL = LHP. Ergo arcus BI tam multi-
plex est arcus BC, quam ang. BDI anguli
BDC. pariterque æquemultiplex est arcus FP
arcus FG, atque ang. FHP anguli FHG. Ve-
rum si arcus BI \square , \square , \square FP, c erit similiter
ang. BDI \square , \square , \square FHP. ergo arc. BC. FG α :
ang. BDC. FHG e:: BDC. FHG f:: A.E.

 \square \square \square

Q. E. D.

Rursus ang. BMC g = CNI; h atque idecirco
segm. BCM = CIN. k item triang. BDC =
CDI. l ergo sector BDCM = CDIN. Simili-
ratione sectores FHG, GHL, LHP æquantur.
Quum igitur prout arcus BI \square , \square , \square FGP, ita
similiter sector BDI \square , \square , \square FHP. m erit sect.
BDC. FHG :: arc. BC. FG. Q. E. D.

Coroll.

n. 5.

Hinc 1. Ut sector ad sectorem, sic angulus ad
angulum.

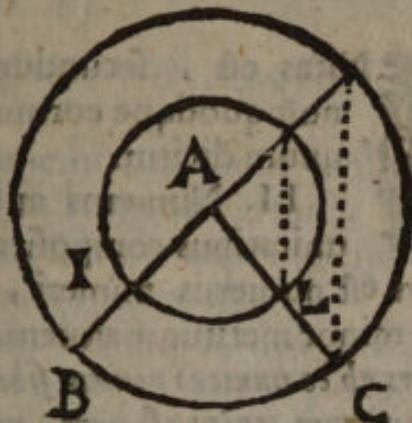
2. Ang. BDC in centro est ad 4 rectos, ut ar-
cus BC cui insistit ad totam circumferentiam.

Nam ut ang. BDC ad rectum, sic arcus BC
ad quadrantem. ergo BDC est ad 4 rectos, ut
arcus BC ad 4 quadrantes, id est ad totam cir-
cumferentiam. item ang. A. 2 Rect :: arc. BC.
periph.

Hinc 3. Inequalium circulorum arcus IL, BC,
qui æquales subtendunt angulos, sive ad centra, ut
IAL & BAC, sive ad peripheriam, sunt si-
miles.

Nam IL periph. :: ang. IAL, (BAC.)
4 Rect. item arc. BC. periph :: ang. BAC.
4 Rect.

4. Rect. ergo IL. periph :: BC. periph. proinde arcus IL, & BC sunt similes. Unde

4. Duæ semidiametri AB, AC à concentricis peripheriis arcus auferunt similes IL, BC.

L I B.

LIB. VII.

Definitiones.

I. **N**itas est , secundum quam unumquodque eorum quæ sunt , unum dicitur.

II. Numerus autem est , ex unitatibus composita multitudo.

III. Pars est numerus numeri , minor majoris, quem minor metitur majorem.

Omnis pars ab eo numero nomen sibi sumit , per quem ipsa numerum, cuius est pars , metitur ; ut 4 dicitur tertia pars numeri 12, quia metitur 12 per 3.

IV. Partes autem , cum non metitur.

Partes quæcunque nomen accipiunt à duobus illis numeris , per quos maxima communis duorum numerorum mensura utrumque eorum metitur. ut 10 dicitur ² numeri 15, eo quod maxima communis mensura , ³ nempe 5 , metitur 10 per 2, & 15 per 3.

V. Multiplex vero major minoris , cum majorem metitur minor.

VI. Par numerus est , qui bifariam dividitur.

VII. Impar vero numerus , qui bifariam non dividitur; vel, qui unitate differt à pari.

VIII. Pariter par numerus est , quem par numerus metitur per numerum parem.

IX. Pariter autem impar est , quem par numerus metitur per numerum imparem.

X. Impariter vero impar numerus est , quem impar numerus metitur per numerum imparem.

XI. Primus numerus est , quem sola unitas metitur.

XII. Primi inter se numeri sunt , quos sola unitas , communis mensura, metitur.

XIII.

XIII. Compositus numerus est, quem numerus quispiam metitur.

XIV. Compositi autem inter se numeri sunt, quos numerus aliquis communis mensura metitur.

In hac definitione & præcedenti unitas non est numerus.

XV. Numerus numerum multiplicare dicitur, cum toties compositus fuerit is qui multiplicatur, quot sunt in ipso multiplicante unitates, & procreatus fuerit aliquis.

Hinc, in omni multiplicatione unitas est ad multiplicatorem ut multiplicatus ad productum.

Nota, quod sæpe cum multiplicandi sunt quibus numeri, puta A in B, literarum conjunctio productum denotat. Sic AB = A in B. item CDE = C in D in E.

XVI. Cum autem duo numeri sese multiplicantes aliquem fecerint, qui factus erit, planus appellabitur; Qui vero numeri sese mutuo multiplicarint, latera illius dicentur. Sic 2 (C) in 3 (D) = 6 = CD est numerus planus.

XVII. Cum vero tres numeri mutuo sese multiplicantes fecerint aliquem, qui procreatus erit, solidus appellabitur; Qui autem numeri mutuo sese multiplicarint, latera illius dicentur. Sic, 2 (C) in 3 (D) in 5 (E) = 30 = CDE est numerus solidus.

XVIII. Quadratus numerus est, qui æqualiter æqualis, vel qui sub duobus æqualibus numeris continetur. Sit A latus quadrati; quadratus sic notatur, AA, vel Aq.

XIX. Cubus vero, qui æqualiter æqualis æqualiter, vel qui sub tribus æqualibus numeris continetur. Sit A latus cubi; cubus notatur sic, AAA, vel Ac.

In hac definitione, & tribus præcedentibus, unitas est numerus.

X X. Numeri proportionales sunt, cum pri-
mus secundi, & tertius quarti æquemultiplex est,
vel eadem pars, vel deniq; cum pars primi secun-
dum, & eadem pars tertii æque metitur quar-
tum, vel vice versa. A. B :: C. D. hoc est, 3.
9 :: 5. 15.

X X I. Similes plani, & solidi numeri sunt,
qui proportionalia habent latera.

Latera nempe non quælibet, sed quædam.

X X I I. Perfectus numerus est, qui suis ipsius
partibus est æqualis.

Ut 6. & 28. Numerus vero qui suis ipsius par-
tibus minor est, abundans appellatur: qui vero ma-
jor, diminutus. ut 12 est abundans, 15 est dimi-
nutus.

X X I I I. Numerus numerum metiri dici-
tur per illum numerum, quem multiplicans, vel
à quo multiplicatus, illum producit.

In divisione, unitas est ad quotientem, ut divi-
dens ad dividendum. Nota, quod numerus alteri linea-
la interjecta subscriptus divisionem denotat. Sic
 $\frac{A}{B} = A \text{ divis. per } B$. item $\frac{CA}{B} = C \text{ in } A \text{ divis.}$
per B.

Termini sive radices proportionis dicuntur
duo numeri, quibus in eadem proportione mino-
res sumi nequeunt.

Postulata.

1. Postuletur, cuilibet numero quotlibet
sumi posse æquales, vel multiplices.
2. Quolibet numero sumi posse majorem.
3. Additio, subtractio, multiplicatio, divisio,
extractionesque radicum, seu laterum, numero-
rum quadratorum, & cuborum concedantur
etiam, tanquam possibilia.

Axi-

Unable to display this page

P R O P. I.

$\Delta \dots E \dots G \dots B \quad 8 \ 5 \ 3$ Si duobus numeris
 $C \dots F \dots D \quad 5 \ 3 \ 2$ inæqualibus propositis
 $H \dots$ $\frac{5}{3} \frac{3}{2} \frac{2}{1}$ (AB, CD) detra-
 hatur semper minor

CD de majore AB (& reliquo EB de CD
 &c.) alterna quadam detractio[n]e, neque reliquo
 unquam præcedentem metiatur, quoad assumpta sit
 unitas GB; qui principio propositi sunt numeri AB;
 CD primi inter se erunt.

Si negas, habeant AB, CD communem men-
 suram, numerum H. Ergo H metiens CD,
^a etiam AE metitur; proinde & reliquo FB;
^a ergo & CF, atque ^b idcirco reliquo FD;
^a quare & ipsum EG. sed totum EB metiebatur;
^b ergo & reliquo GB metitur, numerus uni-
 tatem. ^c Q. E. A.

P R O P. I I.

9	6	Duobus nume-
A	E	B 15 9 6 ris datis AB, CD
6	3	non primis inter se,
C	F ... D	$\frac{9}{5} \frac{6}{3} \frac{3}{0}$ maximam eorum
G ---		communem mensu-
		ram FD reperire.

Detrahe minorem numerum CD ex majori
 AB, quoties potes. Si nihil reliquitur, ^a patet
 ipsum CD esse maximam communem mensu-
 ram. Si relinquitur aliquid EB, deme hunc ex
 CD; & reliquo FD ex EB, & sic deinceps,
 donec aliquis FD præcedentem EB metiatur.
 (nam ^b hoc fiet antequam ad unitatem perveniat-
 tur.) Erit FD maxima communis mensura.

Nam FD ^c metitur EB, ^d ideoque & CF;
^e proinde & totum CD; ^d ergo ipsum AE; atque
 idcirco totum AB metitur. Liquet igitur FD
 communem esse mensuram. Si maximam esse ne-
 gas,

^a 11. ax. 7.
^b 12. ax. 7.
^c 9. ax. 8.

^a 6. ax. 7.

^b 1. 7.

^c conſtr.
^d 11. ax. 7.
^e 12. ax. 7.

gas, sit major quæpiam G. ergo G metiens CD,
 α metitur A E, ϵ & reliquum E B, α ipsumque
 C F. ϵ proinde & reliquum F D, g major mino-
 rem. h Q. E. A.

g suppos.
h 9 ax. 1.

Coroll.

Hinc, numerus metiens duos numeros, me-
 titur quoque maximam eorum communem men-
 suram.

P R O P. III.

A 12 Tribus numeris datis A, B, C
 B 8 non primis inter se, maximam
 D 4 eorum communem mensuram E
 C 6 reperire.

E .. 2 Inveni D maximam com-

F --- munem mensuram duoru A, B.

Si D metitur tertium C, liquet
 D maximam esse trium communem mensuram.
 Si D non metitur C, erunt saltem D, & C com-
 positi inter se, ex coroll. præcedentis. Sit igi-
 tur ipsorum D, & C maxima communis men-
 sura E. erit E is quem quæris.

Nam E α metitur C, & D; α ac D ipsos A, &
 B metitur; b ergo E metitur singulos A, B, C; a constr.
b 11. ax. 7.
 nec major aliquis (F) eos metietur; nam si hoc
 affirmas, ϵ ergo F metiens A, & B, eorum ma- c cor. 1. 7.
 ximam communem mensuram D metitur. Eo-
 dem modo, F metiens D, & C, ϵ eorum maxi-
 mam communem mensuram E, α major mi-
 norem, metitur. e Q. E. A.

d suppos.
e 9 ax 2.

Coroll.

Hinc, numerus metiens tres numeros, maxi-
 mam quoque eorum communem mensuram me-
 titur.

P R O P. IV.

A 6 *Omnis numerus A, omnis numeri B, minor majoris, aut pars est, aut partes.*
 B 7
 B 18

*a 4. def. 7.**b 3. def. 7.**c 4. def. 7.*

B 9. *SI A & B primi sint inter se, a erit A tot partes numeri B, quot sunt in A unitates. (ut $6 = \frac{6}{7} 7$.) Sin A metiatur B, b liquet A esse partem ipsius B. (ut $6 = \frac{1}{3} 18$.) denique si A & B aliter compotiti inter se fuerint, c maxima communis mensura determinabit, quot partes A conficiat ipsius B; ut $6 = \frac{2}{3} 9$.*

P R O P. V.

A 6	D 4
$\frac{6}{6}$	$\frac{4}{4}$
B G C 12.	E H F 8

Si numerus A numeri B C pars fuerit, & alter D alterius E F eadem pars; & simul uterque (A + D) utriusque simul (B C + E F) eadem pars erit, quæ unus A unius B C.

Nam si B C in suas partes B G, G C ipsi A æquales; atque E F in suas partes F H, H F ipsi D æquales resolvantur; a erit numerus partium in B C æqualis numero partium in E F. Quum igitur $A + D = BG + EH = GC + HF$, erit $A + D$ toties in B C + E F, quoties A in B C.

Q. E. D.

C 3. ex. 1. *Vel sic brevius. Sit $a = \frac{x}{z}$ & $b = \frac{y}{z}$. ergo*

$$a+b = \frac{x}{z} + \frac{y}{z} = \frac{x+y}{z}. \quad Q. E. D.$$

PRO P.

P R O P. VI.

$\frac{3}{A} \dots \frac{3}{G} \dots \frac{4}{B} 6. \quad \frac{4}{D} \dots \frac{4}{H} \dots \frac{8}{E}$ Si numerus AB
 $C \dots \dots \dots \frac{9}{F} \dots \dots \dots \frac{12}{12}$ numeri C
 partes fuerit; & alter DE alterius F eadem partes;
 & simul uterq; (AB+DE) utriusq; simul (C+F)
 eadem partes erit, quæ unus AB unius C.

Divide AB in suas partes AG, GB; &
 DE in suas DH, HE. Partium in utroque
 AB, DE æqualis est multitudo, ex hypoth.
 Quum igitur AG ^a sit eadem pars numeri C, ^{a hyp.}
 quæ DH numeri F, ^b erit AG + DH eadem ^{b 5.7.}
 pars compositi C + F, quæ unus AG unius C.
^b Eodem modo GB + HE eadem pars est ejus-
 dem C + F, quæ unus GB unius C; ^{c ergo} ^{c 2. ax. 7.}
 AB + DE eadem partes est ipsius C + F, quæ
 AB ipsius C. Q. E. D.

Vel sic. Sit $a = \frac{2}{3}x$. & $b = \frac{2}{3}y$. ^{d ergo} $a+b = \frac{2}{3}(x+y)$.
 $\frac{2}{3}x + \frac{2}{3}y = \frac{2}{3}y + \frac{2}{3}x$. Q. E. D.

P R O P. VII.

$\frac{5}{A} \dots \frac{3}{E} \dots \frac{8}{B}$ Si numerus
 $6 \dots \frac{10}{C} \dots \frac{6}{F} \dots \frac{16}{D}$ AB numeri
 G C F D 16 pars fue-
 rit, qualis ab-
 latus AE ab-
 lati CF; & reliqui EB reliqui FD eadem pars
 erit, qualis totus AB totius CD.

^a Sit EB eadem pars numeri GC, quæ AB. ^{a 1. post. 7.}
 ipsius CD, vel AE ipsius CF. ^b ergo AE + EB ^{b 5.7.}
 eadem est pars ipsius CF + GC, quæ AE ipsius
 CF, vel AB ipsius CD. ^{c ergo} GF = CD. au-
 fer communem CF, ^d manet GC = FD. ^{e ergo} ^{c 6 ax 1.}
^{d 3. ax. 1.} EB eadem est pars reliqui FD (GC) quæ totus ^{e 2. ax 7.}
 AB totius CB. Q. E. D.

Vel sic. Sit $a + b = x$, & $c + d = y$; atque
 tam $x = 3y$, quam $a = 3c$; dico $b = 3d$. Nam
 $3c + 3d = 3y = x$ ^{f 1. 2.}
 $3c = a$, & ^{g hyp.} b remanet $3d = b$. Q. E. D.

P R O P. VIII.

$\begin{array}{ccccccccc} & 6 & 2 & 4 & 2 & 2 \\ A \dots & H \dots & G \dots & E \dots & L \dots & B 16 \\ & 18 & & & 6 & \\ C \dots & & F \dots & D 24 & & & \end{array}$
Si numerus AB numeri CD partes fuerit, quales ablatas AE ablati CF ; & reliquias EB reliqui ED eadem partes erit, quales totus AB totius CD.

Seca AB in AG, GB partes numeri CD; item AE in AH, HE partes numeri CF; & sume GL = AH = HE; & quare HG = EL. & quia $b \overline{AG} = GB$, etiam $HG = LB$. Cum igitur totus AG eadem sit pars totius CD, quæ ablatus AH ablati CF; dicitur reliquias HG, vel EL, eadem etiam pars reliqui FD, quæ AG ipsis CD. Eodem pacto, quia GB eadem pars est totius CD, quæ HE, vel GL, ipsis CF, dicitur reliquias LB eadem pars reliqui FD, quæ GB totius CD; ergo EL + LB (EB) eadem est partes reliqui FD, quæ totus AB totius CD.

Q. E. D.

Vel sic facilius. Sit $a + b = x$. & $c + d = y$. Item tam $y = \frac{2}{3}x$, quam $c = \frac{2}{3}a$; vel e quod idem est, $3y = 2x$; & $3c = 2a$. Dico $d = \frac{2}{3}b$. Nam $3c + 3d = 3y = 2xf = 2a + 2\frac{2}{3}b$. ergo $3c + 3d = 2a + 2b$. aufer utriusque $3c$; $b = 2a$; & manet $3d = 2b$. ergo $d = \frac{2}{3}b$.

Q. E. D.

P R O P. IX.

$A \dots 4$	$B \dots G \dots C 8$
$4 \quad 4$	$5 \quad D \dots 5$
$E \dots H \dots F 10$	

partes, & secundus BC quarti EF.

Si numerus A numeri BC pars fuerit, & alter D alterius EF eadem pars; & vicissim quæ pars est, aut partes primus A tertii D, eadem pars erit, vel eadem

Poni-

Ponitur $A \supset D$. Sint igitur BG , GC , & EH , HF partes numerorum BC , EF , hæ ipsi A , illæ ipsi D pares. Utinque multitudo partium æqualis ponitur. Liqueat vero BG a eandem esse partem, aut easdem partes ipsius EH , quæ GC ipsius HF ; b quare BC ($BG + GC$) ipsius EF ($EH + HF$) eadē pars est aut partes, quæ unius BG (A) unius EH (D). Q. E. D.

Vel sic; Sit $a = b$. & $c = d$. dico

$$\frac{c}{a} = \frac{d}{b} \quad \text{Nam } c = \frac{3}{a} d = \frac{3}{b} d \quad \text{a 1. ax. 7.}$$

P R O P. X.

$A \dots G \dots B 4$ *Si numerus A B numeri C.*
 $C \dots 6$ *partes fuerit, & alter DE al-*
 $5 \quad 5$ *terius E eadem partes;* &
 $D \dots H \dots E 10$ *vicissim quæ partes est pris-*
 $F \dots \dots \dots 15$ *mus A B tertii DE, aut*
 $\quad \quad \quad$ *pars, eadem partes erit &*
 $\quad \quad \quad$ *secundus C quarti F, aut pars.*

Ponitur $AB \supset DE$, & $CE \supset F$. Sint AG , GB , & DH , HE partes numerorum C , & F , tot nempe in AB , quot in DE . Constat AG ipsius C eadem esse partem, quæ DH ipsius F . a quare vicissim AG ipsius DH , pariterque GB ipsius HE , & b proinde conjunctim AB ipsius DE eadem pars erit, aut partes, quæ C ipsius F . Q. E. D.

Applicate potes secundam præcedentis demon-
strationem etiam huic.

P R O P. XI.

$A \dots E \dots B 7$ *Si fuerit, ut totus AB*
 $8 \quad 6$ *ad totum CD, ita ablatus*
 $C \dots \dots F \dots D 14$ *AE ad ablatum CF; &*
 $\quad \quad \quad$ *reliquus EB ad reliquum*

F D erit, ut totus A B ad totum C D.

a 4. 7.
b 10. def.
c 7. vel 18. 7. Sit primo A B \supset C D; a ergo A B vel pars est, vel partes numeri C D; b eademque pars est, vel partes ipse AE ipsius CF; c ergo reliquus EB reliqui F D eadem pars est, aut partes, quæ totus AB totius C D. b ergo A B. C D :: E B. F D. Sin fuerit A B \sqsubset C D; eodem modo erit juxta modo ostensa, C D. A B :: F D. E B. ergo invertendo, A B. C D :: E B. F D.

PROP. XII.

A, 4. C, 2. E, 3. Si sint quotunque numeri proportionales (A.

B, 8. D, 4. F, 6. B :: C. D :: E. F) erit quemadmodum unus antecedentium A ad unum consequentium B, ita omnes antecedentes (A + C + E) ad omnes consequentes (B + D + F.)

a 20. def. 7.
b 5. & 6. 7.
c 20. def. 7. Sint primo, A, C, E minores quam B, D, F. ergo (propter easdem rationes) a erit A eadem pars aut partes ipsius B, quæ C ipsius D. b ergo conjunctim A + C eadem pars aut partes ipsius B + D, quæ unus A unius B. Similiter A + C + E eadem pars est, aut partes ipsius B + D + F, quæ A ipsius B. c ergo A + C + E. B + D + F :: A. B. Q. E. D. Sin A, C, E, ipsis B, D, F maiores ponantur, idem ostendetur invertendo.

PROP. XIII.

A, 3. C, 4. Si quatuor numeri proportionales sint (A. B :: C. D. B, 5. D, 12. & vicissim proportionales erunt (A. C :: B. D.)

a 10. def. 7.
b 9. & 10. 7. Sint primo A & C ipsis B & D minores, atque A \supset C. Ob eandem proportionem, a erit A eadem pars, aut partes ipsius B, quæ C ipsius D. b ergo vicissim A ipsius C eadem pars est, aut partes, quæ B ipsius D. ergo A. C :: B. D. Sin A \sqsubset

A — C ; atque A & C majores statuantur, quam B & D, eadem res erit, proportiones invertendo.

P R O P. XIV.

A, 9. D, 6. Si sint quotunque numeri
 B, 6. E, 4. A, B, C, & alii totidem D, E, F
 C, 3. F, 2. illis æquales multitudine, qui bini
 sumantur, & in eadem ratione
 (A. B :: D. E. & B. C :: E. F) etiam ex æquali-
 tate in eadem ratione erunt. (A. C :: D. F.)

Nam quia A. B :: D. E, a erit vicissim, A. D :: a 13. 7.
 B. E :: a C. F. a ergo iterum permutando,
 A. C :: D. F. Q. E. D.

P R O P. XV.

I. D. Si unitas numerum quem-
 B ... 3. E 6. piam B metiatur; & que autem
 alter numerus D alterum
 quendam numerum E metiatur; & vicissim & que
 unitas tertium numerum D metietur, & secundus B
 quartum E.

Nam quia I est eadem pars ipsius B, quæ D
 ipsius E, a erit vicissim I eadem pars ipsius D, a 9. 7. r. 7.
 quæ B ipsius E. Q. E. D.

P R O P. XVI.

Si duo numeri A, B sese
 B, 4. A, 3. mutuo multiplicantes fece-
 A, 3. B, 4. rent aliquos AB, BA, geni-
 AB, 12. BA, 12. ti ex ipsis AB, BA æquales
 inter se erunt.

Nam quia A B = A in B, a erit I in A toti-
 es, quoties B in AB. b ergo vicissim I in B toties a 15. 10. 7.
 erit, quoties A in AB. atqui quoniam BA = B b 15. 7.
 in A, a erit I in B toties, quoties A in BA. ergo c 4. ox. 7.
 quoties I in A B, toties I in BA; & proin-
 de AB = BA. Q. E. D.

P R O P. XVII.

A, 3. Si numerus A duos nu-
 B, 2. C, 4. meros B, C multiplicans fe-
 AB, 6. AC, 12. cerit aliquos AB, AC; ge-
 niti ex ipsis eandem ratio-
 nem habebunt, quam multiplicati. (A B. A C ::
 B. C.)

a 15. def. 7.

b 20. def. 7.
c 13. 7.

Nam quia $AB = A$ in B , & erit i toties in
 A, quoties B in AB. & item quia $AC = A$ in C,
 erit i toties in A, quoties C in AC. ergo quo-
 tities B in AB, toties C in AC. quare $B. AB ::$
 C. AC. ergo vicissim, B. C :: A. B. AC.
 Q. E. D.

P R O P. XVIII.

C, 5. C, 5. Si duo numeri A, B,
 A, 3. B, 9. numerum quempiam C
 AC, 15. BC, 45. multiplicantes fecerint al-
 liquos AC, BC; geniti
 ex ipsis eandem rationem habebunt, quam multipli-
 cantes. (A. B :: AC. BC.)

a 16. 7.

b 17. 7.

Nam $AC = CA$; & $BC = CB$; sic idem
 C multiplicans A & B producit AC, & BC.
 ergo A. B :: AC. BC. Q. E. D.

Schol.

Ex his pendet modus vulgaris reducendi fra-
 ctiones ($\frac{3}{5}, \frac{7}{9}$) ad eandem denominationem.

Nam duc 9 tam in 3, quam in 5, proveniunt
 $\frac{27}{45} = \frac{3}{5}$. quoniam ex his, $3. 5 :: 27. 45$. item
 duc 5 in 7, & 9, prodeunt $\frac{35}{45} = \frac{7}{9}$. quia $7. 9 ::$
 $35. 45$.

P R O P. XIX.

A, 4. B, 6. C, 8. D, 12. Si quatuor nu-
 AD, 48. BC, 48. meri proportiona-
 les fuerint, (A B ::
 C. D;) qui ex primo & quarto sit numerus AD,
 aequalis est ei, qui ex secundo & tertio sit, numero
 BC.

BC. Et si qui ex primo & quarto sit numerus AD,
æqualis sit ei, qui ex secundo & tertio sit, numero
BC, ipsi quatuor numeri proportionales erunt.

(A. B :: C. D.)

1. Hyp. Nam AC. AD ^a :: C. D ^b :: A. BC :: AC. BC. ergo AD = BC. Q. E. D.
2. Hyp. Quoniam e AD = BC, erit AC. AD ^c :: A. C. BC. Sed AC. AD ^d :: C. D. & AC. BC ^e :: A. B. ergo C. D. :: A. B. Q. E. D.

PROP. XX.

A. B. C. Si tres numeri proportionales fuerint (A. ^f :: B. C.) AC, 36. BB, 36. qui sub extremis continetur D, 6. (AC) æqualis est ei, qui à medio efficitur (BB.) Et si qui sub extremis continetur (AC) æqualis fuerit ei (B.) qui sub medio, ipsi tres numeri proportionales erunt ($\frac{A}{B} :: \frac{B}{C}$)

1. Hyp. Nam sume D = B. ergo A. B :: ^a 1. ax. 7. D (B.) C. b quare AC = BD, ^b vel BB - Q. E. D.

2. Hyp. Quia AC = BD, erit A. B :: D ^{c hyp.} (B.) C. Q. E. D.

PROP. XXI.

A. G. B. 5. E 10. Numeri A. B., C. H. D. 3. F 6. CD minimi omnium eandem cum eis rationem habentium (E, F) metiuntur æque numeros E, F eandem cum eis rationem habentes, major quidem A. B. majorem E, minor vero CD minorem F.

Nam A. B. CD ^a :: E. F. b ergo vicissim ^{a hyp.} A. B. E :: CD. F. c ergo AB eadem pars est, ^{b 13. 7.} vel partes ipsius E, quæ CD ipsius F. Non partes; nam si ita, sint AG, GB partes numeri E; & CH, HD partes numeri F. ergo A. G. E :: CH.

d 13. 7.
e hyp.

C H. F; & permutoando, A G. C H d :: E. F e :: AB. CD. ergo AB, CD non sunt minimi in sua ratione, contra hypoth. ergo, &c.

P R O P. XXII.

A, 4. D, 12. Si fuerint tres numeri A, B,
B, 3. E, 8. C, & alii ipsis multitudine &
C, 2. F, 6. quales D, E, F, qui bini su-
mantur, & in eadem ratione ;
fuerit autem perturbata eorum proportio (A.B :: E.F
& B.C :: D.E;) etiam ex aequalitate in eadem ra-
tione erunt (A.C :: D.F.)

Nam quia A. B a :: E. F, erit AF = BE; &
quia B. C :: a D. E, b erit BE = CD. c ergo
AF = CD. d quare A. C :: D. F. Q. E. D.

P R O P. XXIII.

A, 9. B, 4. Primi inter se numeri A, B,
C--- D--- minimi sunt omnium eandem
E-- cum eis rationem habentium.

Si fieri potest, sint C & D
minores quam A & B, atque in eadem ratio-
ne. a ergo C metitur A æque, ac D metitur B,
puta per eundem numerum E: quoties igitur
1 in E, b toties erit C in A. c quare vicissim quo-
ties 1 in C, toties E in A. simili discursu quoties
1 in D, toties E in B. ergo E utrumque A & B
metitur; qui proinde inter se primi non sunt,
contra Hypoth.

P R O P. XXIV.

A, 9. B, 4. Numeri A, B, minimi omni-
C--- um eandem cum eis rationem
D--- E-- habentium, primi inter se sunt.

Si fieri potest, habeant A
& B communem mensuram C; is metiatur A
per D, & B per E; a ergo CD = A, b & CE = B.
b quare

a 9. ex 7.
b 7. 7.a hyp.
b 19. 7.
c 1. ex. 1.
d 19. 7.a 21. 7.
b 13. def 7.
c 15. 7.

quare A. B :: D. E. Sed D & E minores sunt ^{b 17.7.}
quam A & B, utpote eorum partes. Ergo A
& B non sunt minimi in sua ratione, contra
hypoth.

P R O P. XXV.

A, 9. B, 4. *Si duo numeri A, B primi inter se fuerint, qui unum eorum A C, 3. D -- metitur numerus C, ad reliquum B primus erit.*

Nam si affirmes aliquem D numeros B & C metiri, ^a ergo D metiens C, metitur A. ergo ^{a 11. ax 7.} A & B non sunt primi inter se, contra Hypoth.

P R O P. XXVI.

A, 5. C, 8. *Si duo numeri A, B ad quempiam C primi fuerint, AB, 15. E ---- etiam ex illis genitus A B F ---- ad eundem C primus erit.*

Si fieri potest, sit ipso-
rum A B, & C communis mensura numerus E.

sitque $\frac{AB}{E} = F$; ^a ergo AB = EF; ^b quare E. ^{a 9. ax 7.}

A :: B. F. Quia vero A primus est ad C quem ^{b 19.7.}
E metitur, ^c erunt E & A primi inter se; ^d adeo-
que in sua proportione minimi, ^e proinde $\frac{E}{B} = \frac{A}{F}$. ^{c 25.7.}
que metiuntur B, & F; nempe E ipsum B, & A
ipsum F. Quum igitur E utrumque B, C me-
tiatur, non erunt illi primi inter se, contra
Hypoth.

P R O P. XXVII.

A, 4. B, 5. *Si duo numeri, A, B, primi inter se fuerint, etiam ex uno eo-
rum genitus (Aq) ad reliquum B primus erit.*

Sume D = A; ergo ^a singuli D, & A primi
sunt ad B. ^b quare A D, vel Aq, ad B primus est. ^{a 1. ax 7.}
Q. E. D. ^{b 16.7.}

P R O P.

P R O P. XXVIII.

A, 5. **C**, 4. *Si duo numeri A, B ad
B, 3. D, 2. duos numeros C, D, u-
AB, 15. CD, 8. terque ad utrumque, primi
fuerint, & qui ex eis gi-
gnentur AB, CD, primi inter se erunt.*

a 16. 7. *Nam quia A & B ad C primi sunt, a erit AB
ad C primus. Eadem ratione erit AB ad D
primus. b ergo AB ad CD primus est. Q.E.D.*

P R O P. XXIX.

A, 3. **B**, 2. *Si duo numeri A, B primi
Aq, 9. Bq, 4. inter se fuerint, & multipli-
Ac, 27. Bc, 8. cans uterque scipsum fecerit a-
liquem (Aq, & Bq;) & ge-
niti ex ipsis (Aq, Bq) primi inter se erunt; & si
qui in principio A, B genitos ipsos Aq, Bq multipli-
cantes fecerint aliquos (Ac, Bc;) & hi primi inter se
erunt: & semper circa extremos hoc eveniet.*

a 17. 7. *Nam quia A primus est ad B, a erit Aq ad B
primus. & quia Aq primus ad B, a erit Aq ad
B₁ primus. Rursus quia tam A ad B, & Bq;
quam Aq ad eosdem B, & Bq primi sunt, b erit
A x Aq, id est Ac, ad B x B₁, id est Bc, primus.
Et sic porro de reliquis.*

P R O P. XXX.

8 5 *Si duo numeri
A B C 13. D ---- A B, B C primi
inter se fuerint,
etiam uterque simul (AC) ad quemlibet illorum
AB, BC primus erit. Et si uterque simul AC ad
unum aliquem illorum AB primus fuerit, etiam qui
in principio numeri AB, BC primi inter se erunt.*

a 12. xx 7. *1. Hyp. Nam si AC, AB compositos velis,
sit D communis mensura. a Is metietur reli-
quum BC. ergo AB, BC non sunt primi inter se,
contra Hypoth.*

2. Hyp.

2. Hyp. Positis AC, AB inter se primis, vis
D ipsorum AB, BC communem esse mensuram.
Is igitur totum A C metitur. quare A C, A B ^{b 10. ex. 7.}
non sunt primi inter se, contra Hypoth.

Coroll.

Hiac numerus, qui ex duobus compositus, ad
unum illorum primus est, ad reliquum quoque
primus est.

P R O P. XXXI.

Omnis primus numerus A ad omnem
A 5, B, 8. numerum B, quem non metitur,
primus est.

Nam si communis aliqua mensura metiatur
utrumque A, B, & non erit A primus numerus,
contra Hypoth. ^{a 11. def. 7.}

P R O P. XXXII.

A, 4. D, 3. Si duo numeri A, B, se mu-
B, 6. E, 8. tuo multiplicantes fecerint ali-
AB, 24. quam A B; genitum autem ex
ipsis A B metiatur aliquis pri-
mus numerus D; is etiam unum eorum, qui à prin-
cipio, A, vel B metietur.

Pone numerum D non metiri A; sit vero
 $\frac{AB}{D} = E$. ^a ergo $AB = DE$. ^b quare $D : A ::$ ^{a 9. ex. 7.}
B. E. ^c est vero D ad A primus. ^d ergo D, &
A minimi sunt in sua ratione; ^e proinde D me-
titur B, ^f que ac A metitur E. liquet igitur pro-
positum. ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m

P R O P. XXXIII.

A, 12. Omne compositum numerum A, ali-
B, 2. quis primus numerus B metitur.

Unus vel plures numeri ^a metian-
tur A, quorum minimus sit B. is primus erit. ^{a 13. def. 7.}
nam

a 13. def. 7.
b 11. ax. 7.

nam si dicerur compositus , a eum minor aliquis metietur, b qui proinde ipsum A metietur; quare B non est minor eorum , qui A metiuntur ; contra Hypoth.

P R O P. XXXIV.

Omnis numerus A, aut primus est , aut A, 9. eum aliquis primus metitur.

Nam A necessario vel primus est , vel compositus. Si primus, hoc est quod asserimus. Si compositus , a ergo eum aliquis primus metitur. Q. E. D.

P R O P. XXXV.

A, 6. B, 4. C, 8.

D, 2. H--I--K---

E, 3. F, 2. G, 4.

L---

Numeris datis quotcunque A, B, C reperire minimos omnium E, F, G eandem rationem cum eis habentium.

Si A, B, C primi sint inter se , ipsi in sua ratione minimi a erunt. Si compositi sint , b esto eorum maxima communis mensura D, qui ipsos metiatur per E, F, G. Hi minimi erunt in ratione A, B, C.

Nam D ductus in E, F, G c producit A B C. d ergo hi & illi in eadem sunt ratione. Iam puta. alios H, I, K minimos esse in eadem ; e qui propterea aequae metientur A, B, C nempe per numerum I. f ergo L in H, I, K ipsos A, B, C procreabit. g ergo ED = A = HL. b unde E. H :: L. D. Sed E k= H ; l ergo L = D. ergo D non est maxima communis mensura ipsorum A, B, C; contra Hypoth.

Coroll.

Hinc, maxima communis mensura quotlibet nume-

c 9. ax. 7.

d 17. 7.

e 21. 7.

f 9. ax. 7.

g 1. ax. 1.

h 19. 7.

k suppos.

l 20. def. 7.

numerorum metitur ipsos per numeros, qui minimi sunt omnium eandem rationem cum ipsis habentium. Ex quo patet methodus vulgaris reducendi fractiones ad minimos terminos.

P R O P. XXXVI.

Duobus numeris datis A, B, reperire, quem illi minimum metiuntur, numerum.

A, 5. B, 4. 1. cas. Si A, & B primi AB, 20. sint inter se, est AB quæsus.

D ----- Nam liquet A & B metiri
E --- F --- A B. Si fieri potest, metiantur A & B aliquem D $\overline{\square}$ AB;

puta per E, & F. a ergo AE = D = BF. b quare A. B :: F. E. Quia vero A, & B c primi sunt inter se, d adeoque in sua ratione minimi, e æque metientur A ipsum F, ac B ipsum E. Atqui B. E f :: A B. A E (D.) g ergo A B etiam metietur D, seipso minorem. Q. E. A.

A, 6. B, 4. F ----- 2. cas. Sin

C, 3. D, 2. G --- H --- A, & B inter se AD, 12. compositi fuerint, h reperian-

tur C, & D minimi in eadem ratione. k ergo AD = BC. Erit AD, vel BC quæsus.

Nam' liquet B, & A ipsum A D, vel B C metiri. Puta A, & B metiri F $\overline{\square}$ AD, nempe A per G, & B per H. m ergo AG = F = BH. n unde A. B :: H. G o :: C. D. p proinde æque metitur C ipsum H, ac D ipsum G. atqui D. G q :: AD. AG (F.) ergo AD r metitur F, major minorem. Q. E. A.

Coroll.

Hinc, si duo numeri multiplicent minimos eandem rationem habentes, major minorem, & minor majorem, producetur numerus minimus, quem illi metiuntur.

P R O P. XXXVII.

A, 2. **B**, 3. **C**, 6. **D**, **E**, 6. **F**, **D**. Si duo numeri **A**, **B** numerum quempiam **C** metiantur; etiam minimus **E**, quem illi metiuntur, eundem **C** metietur.

Si negas, aufer **E** ex **C** **D**, quoties fieri potest, & relinquatur **F** **D** \supset **E**. quum igitur **A** & **B** a metiantur **E**, **b** & **E** ipsum **C** **F**, c etiam **A**, & **B** metiuntur **C** **F**; a metiuntur autem totum **C** **D**; d ergo etiam reliquum **F** **D** metiuntur. ergo **E** non est minimus, quem **A**, & **B** metiuntur, contra hyp.

P R O P. XXXVIII.

A, 3. **B**, 4. **C**, 6. **D**, 12. Tribus numeris datis **A**, **B**, **C**, reperire minimum, quem illi metiuntur.

a 36. 7. a Reperi **D** minimum, quem duo **A**, & **B** metiuntur; quem si tertius **C** metiatur, patet **D** esse quæsumum. Quod si **C** non metiatur **D**, sit **E** minimus, quem **C**, & **D** metiuntur. Erit **E** requisitus.

A, 2. **B**, 3. **C**, 4. **D**, 6. **E**, 12. Nam singulos **A**, **B**, **C** metiri **E** constat ex 11. ax. **F**, 7. Quod vero nullum aliud **F** minorem metiatur, facile ostenditur. Nam si affirmas, b ergo **D** metitur **F**; b proinde **E** eundem **F** metitur, major minorem. Quod est absurdum.

Coroll.

Hinc, si tres numeri numerum quempiam metiantur; etiam minimus, quem illi metiuntur, eundem metietur.

P R O P.

P R O P. XXXIX.

A, 12. *Si numerum A quispiam numerus*
 B, 4, C, 3. *B metiatur, ille A quem B meti-
 tur, partem habebit C, à metiente B
 denominatam.*

Nam quia $A \stackrel{a}{=} C$, b erit $A \stackrel{b}{=} BC$. c ergo $\frac{a}{B}$ a hyp.
b 9. ax. 7.
c 7. ax. 7.

$\frac{A}{C} = B$. Q.E.D.

P R O P. XL.

A, 15. *Si numerus A partem habuerit
 B, 3. C, 5. quamlibet B, metietur illum nume-
 rus C, à quo ipsa pars B denominat-
 natur.*

Nam quia $BC \stackrel{a}{=} A$, b erit $A \stackrel{b}{=} B$. Q.E.D. $\frac{a}{C}$ a hyp.
b 9. ax. 7.
c 7. ax. 7.

P R O P. XLI.

G, 12. *Numerum reperire G, qui mini-
 mus cum sit, habeat datas partes,
 $\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}$.*

a Inveniatur G minimus, quem denominato- a 38. 7.
 res 2, 3, 4 metiuntur. b Liqueat G habere partes, b 39. 7.
 $\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}$. Si fieri potest, H \sqsupseteq G habeat easdem
 partes; c ergo 2, 3, 4 metiuntur H, & proinde c 40. 7.
 G non est minimus, quem 2, 3, 4 metiuntur.
 contra constr.

L I B.

LIB. VIII.

P R O P. I.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27.

E - F - G - H -

I fuerint quotcunque numeri deinceps proportionales A, B, C, D; extremi vero ipsorum A, D primi inter se fuerint; ipsi A, B, C, D minima sunt omnium eandem cum eis rationem habentium.

Nam, si fieri potest, sint alii totidem E, F, G, H minores in illa ratione. ergo ex æquali A.D :: E. H. ergo A, & D primi numeri, b adeoque in sua ratione minimi, c æque metiuntur E, & H, seipsis minores. Q.E.A.

P R O P. II.

I.

A, 2. B, 3.

Aq, 4. AB, 6. Bq, 9.

Ac, 8. AqB, 12. ABq, 18. Bc, 27.

Numeros reperire deinceps proportionales minimos, quotcunque jusserit quispiam, in data ratione A ad B.

Sint A, & B minimi in data ratione. Erunt Aq, AB, Bq tres minimi deinceps in ratione A ad B.

Nam AA. AB a :: A. B a :: AB. BB. item quia A, & B primi sunt inter se, c erunt Aq, Bq inter se primi; d proinde Aq, AB, Bq sunt :: minimi in ratione A ad B.

Dico porro, Ac, AqB, ABq, Bc in ratione A ad B quatuor esse minimos. Nam AqA: AqB e :: A. Be :: ABA (AqB.) ABB. e atque A. B :: ABq. BBq. (Bc) Quum igitur Ac, &

et inter se primi sint, erunt Ac , AqB , Bq , Bc quatuor minimi in ratione A ad B .
odem modo quotvis proportionales investiga-
is. Q. E. F.

Coroll.

1. Hinc, si tres numeri minimi sunt propor-
tionales, extremi quadrati erunt; si quatuor,
ubi.

2. Extremi quotcunque proportionales per
anc propos. inventi in data ratione minimi, in-
ter se primi sunt.

3. Duo numeri, minimi in data ratione, me-
untur omnes medios quotcunque minimorum
eadem ratione; quia scilicet producuntur ex
lorum multiplicatione in alios quosdam nu-
meros.

4. Hinc etiam liquet ex constructione, series
umerorum 1, A , Aq , Ac ; 1, B , Bq , Bc ; Ac ,
 AqB , ABq , Bc , constare aequali multitudine
umerorum; ac proinde extremos numeros
quotcunque minimorum continue proportiona-
lium, esse ultimos totidem continue proporcio-
naliab unitate. ut extremi Ac , Bc continue
proportionalium Ac , AqB , ABq , Bc , sunt ultimi
totidem proportionalium ab unitate 1, A , Aq ,
 Ac ; & 1, B , Bq , Bc .

5. 1, A , Aq , Ac ; & B , BA , BAq ; ac Bq , ABq
unt \vdash in ratione 1 ad A . item, B , Bq , Bc ; &
 A , AB , ABq ; ac Aq , AqB sunt \vdash in ratione
ad B .

P R O P. III.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 28. Si sint quo-
tunque numeri

A, B, C, D deinceps proportionales, minimi omni-
um eandem cum eis rationem habentium; illorum ex-
tremi **A, D** sunt inter se primi.

a 2. 8.

Nam si a inveniantur totidem numeri minimi
in ratione A ad B , illi non alii erunt , quam
A, B, C, D; ergo juxta 2. coroll. præcedentis
extremi A & D primi sunt inter se. Q. E. D.

P R O P. IV.

A, 6. B, 5. C, 4. D, 3. Rationibus da-
H, 4. F, 24. E, 20. G, 15. tis quotunque in
I -- K -- L -- minimis terminis,
(A ad B, & C ad

D) reperire numeros deinceps minimos in datis ra-
tionibus.

a 36. 7.

b 3. post 7.

c 9. xx 7.

d 18. 7.

e 7. 5.

f 21. 7.

g 37. 7.

a Reperi E minimum , quem B, & C metiun-
tur; & B ipsum E b æque metiatur, ac A alterum
F, puta per eundem H. b item C ipsum E , ac D
alterum G æque metiantur : erunt F, E, G mi-
nimi in datis rationibus. Nam A H e = F ; &
B H c = E . a ergo A. B :: A H. B H e :: F. E.
Similiter C. D :: E. G. sunt igitur F, E, G
deinceps proportionales in datis rationibus. Imo
minimi sunt in iisdem : nam puta alias I, K, L
minimos esse. f ergo A & B ipsos I & K, f pa-
riterque C & D ipsos K & L æque metiuntur.
ergo B, & C eundem K metiuntur. g Quare etiam
E eundem K metitur , seipso minorem. Q.E.A.

A, 6. B, 5. C, 4. D, 3. E, 5. F, 7.

H, 24. G, 20. I, 15. K, 21.

Datis vero tribus rationibus A ad B, & C ad
D, ac E ad F. reperi , ut prius , tres H, G, I
minimos deinceps in rationibus A ad B, & C ad
D. tunc si E numerum I metiatur ,

h 3. post 7.

h Sume alterum K, quem F æque metiatur ; e-
runt quatuor H, G, I, K, deinceps minimi , in
datis rationibus ; quod non aliter probabimus ,
quam in priori parte.

A, 6.

A, 6. B, 5. C, 4. D, 3. E, 2. F, 7.

H, 24. G, 29. I, 15.

M, 48. L, 40. K, 30. N, 105.

Sin E non metiatur I, fit K minimus, quem E, & I metiuntur; & quoties Ipsum K, toties G ipsum L, & H ipsum M metiatur. quoties vero E ipsum K, toties F ipsum N metiatur. Erunt M, L, K, N minimi deinceps in datis rationibus; quod demonstrabimus, ut prius.

P R O P. V.

Plani numeri

C, 4. E, 3.

CD, EF rati-

D, 6 F, 16 ED, 18.

onem habent ex la-

CD, 14 EF, 48.

teribus compositam.

$$\left(\frac{CD}{EF} = \frac{C}{E} + \frac{D}{F} \right)$$

Nam quia CD. ED $\alpha ::$ C. E; α & ED. EF $::$

D. F. atque $\frac{CD}{EF} b = \frac{CD}{ED} + \frac{ED}{EF}$, c erit ratio

a 17. 7.

b 10. def. 5.

c 11. 5.

$$\frac{CD}{EF} = \frac{C}{E} + \frac{D}{F} \quad Q. E. D.$$

P R O P. VI.

A, 16. B, 24. C, 36. D, 54. E, 81.

F, 4. G, 6. H, 9.

Si sint quotcunque numeri deinceps proportionales A, B, C, D, E; primus autem A secundum B non metiatur, neque aliis quispiam ullum metietur.

Quoniam A non metitur B, α neque quilibet proxime sequentem metietur; quia A.B :: B.C ::

a 10. def. 8.

C. D, &c. b Accipe tres F, G, H minimos in ratione A ad B. quoniam igitur A non metiatur B, α neque F metietur G. c ergo F non est

b 35. 7.

unitas. sed F, & H inter se primi sunt; ergo

c 5 ax. 7.

quum e sit ex aequo A. C :: F. H, & F non metiatur H, α neque A ipsum C metietur; proinde nec B ipsum D, nec C ipsum E, &c. quia

d 3. 3.

A. C e :: B. D e :: C. E, &c. Eodem modo

e 14. 7.

sumptis quatuor vel quinque minimis in ratione A ad B, ostenderetur A ipsos D, & E, ac B ipsos E, & F non metiri, &c. Quare nullus alium metietur. Q. E. D.

P R O P. VII.

A, 3. B, 6. C, 12. D, 24. E, 48.

Si sint quotcunq; numeri deinceps proportionales A, B, C, D, E; primus autem A extreum E metiatur; is etiam metitur secundum B.

Si negas A metiri B, ergo nec ipsum E metietur, contra Hypoth.

P R O P. VIII.

A, 24. C, 36. D, 54. B, 81. Si inter duos G, 8. H, 12. I, 18. K, 27. numeros A, B E, 32. L, 48. M, 72. F, 108. medii continua

proportione considerint numeri C, D; quot inter eos medii continua proportione cadunt numeri, tot & inter alios E, F eandem cum illis habentes rationem, medii continua proportione cadent. (L, M.)

a Sume G, H, I, K minimos :: in ratione A ad C; b erit ex æquali, G. K :: A. B c :: E.F. Atqui G, & K d'primi sunt inter se; e quare G æque metitur E, ac K ipsum F. per eundem numerum metiatur H ipsum L, & I ipsum M. f itaque E, L, M, F ita se habent ut G, H, I, K; hoc est ut A, B, C, D. Q. E. D.

P R O P. IX.

I. Si duo numeri E, 2. F, 3. A, B, sint inter se G, 4. H, 6. I, 9. primi, & inter A, 8. C, 12. D, 18. B, 27. eos medii continua proportione ceciderint numeri, C, D; quot inter eos medii continua

tinua proportione ceciderint numeri, totidem (E, G,
& F, I) & inter utrumque eorum ac unitatem me-
dii continua proportione cadent.

Constat 1, E, G, A; & 1, F, I, B esse $\frac{::}{::}$; &
totidem quot A, C, D, B, nimirum ex 4 coroll.
z. 8. Q. E. D.

P R O P. X.

A, 8. I, 12. K, 18. B, 27. *Si inter duos
E, 4. DF, 6. G, 9.
D, 2. F, 3.* numeros A, B, &
I. *unitatem continuae
proportionales ce-
ciderint numeri
(E, D, & F, G,) quot inter utrumque ipsorum, &
unitatem deinceps medii continua proportione cadunt
numeri, totidem & inter ipsos medii continua proportione
cadent, I, K.*

Nam E, D F, G; & A, D q F (I,) D G (K,) B sunt $\frac{::}{::}$, per z. 8. ergo, &c.

P R O P. XI.

A, 2. B, 3. *Duorum quadratorum
Aq, 4. AB, 6. Bq, 9. numerorum Aq, Bq unus
medius proportionalis est
numerus A B. & quadratum Aq ad quadratum
Bq, duplicitam habet lateris A ad latus B ratio-
nem.*

a Liquet Aq, AB, Bq, esse $\frac{::}{::}$. b proinde ^{a 17. 7.}
etiam $\frac{Aq}{Bq} = \frac{A}{B}$ bis. ^{b 10. def. 5.} Q. E. D.

P R O P.

P R O P. XII.

A_c, 27. AqB, 36. ABq, 48. Bc, 64. Duorum
A, 3. B, 4
Aq, 9. AB, 12. Bq, 16. cuborum nu-
merorum A_c,
Bc duo me-
dii proportionales sunt numeri AqB, ABq. Et cubus
A_c ad cubum Bc triplicatam habet lateris A ad
latus Brationem.

**a 2. 1.
b 10 def. 5.** Nam A_c. AqB, ABq, Bc sunt :: in ratio-
ne A ad B. *b* proinde $\frac{A_c}{Bc} = \frac{A}{B}$ ter. Q. E. D.

P R O P. XIII.

A, 2. B, 4. C, 8.
Aq, 4. AB, S. Bq, 16. BC, 32. Cq, 64.
Ac, 8. AqB, 16. ABq, 32. Bc, 64. BqC, 128. BCq, 256. Cc, 512.
Si sint quotlibet numeri deinceps proportionales,
A, B, C; & multiplicans quisque seipsum faciat
aliquos; qui ab illis producti fuerint Aq, Bq, Cq
proportionales erunt; & si numeri primum positi A_c
B, C multiplicantes jam factos Aq, Bq, Cq, sece-
rint aliquos Ac, Bc, Cc; ipsi quoque proportionales
erunt. & semper circa extremos hoc eveniet.

**a 2. 8.
b 14 7.** Nam Aq, AB, Bq, BC, Cq sunt ::. *b*, ergo
ex aequo Aq. Bq :: Bq Cq. Q. E. D.

Item A_c, AqB, ABq, Bc, BqC, BCq, Cc
sunt ::, *b* ergo iterum ex aequo, A_c. Bc :: Bc.
Cc. Q. E. D.

P R O P. XIV.

Aq, 4. AB, 12. Bq, 36. Si quadratus nu-
A, 2. B, 6. merus Aq quadratum numerum Bq
metiatur, & latus unius (A) metietur latus alterius
(B;) & si unius quadrati latus A metietur latus al-
terius B, & quadratus Aq quadratum Bq metietur.

a 2. & 11. 8. Y. Hyp. Nam Aq. AB :: AB. Bq; cum
igitur ex hyp. Aq metiatur Bq; idem Aq se-
cundum

undum A B b metietur. atqui Aq A B :: A. b 7. 8.
3. ergo etiam A metitur B. Q. E. D. c 10. def. 7.

2. Hyp. A metitur B. ergo tam Aq ipsum
A B, e quam A B ipsum Bq metitur; & proinde d 11 ax. 7.
Aq metitur Bq. Q. E. D.

P R O P. XV.

A, 2.

B, 6.

Si cubus nu-

merus Ac cu-
bū numerum
Bc metiatur, & latus unius (A) metietur latus
alterius (B:) Et si latus A unius cubi Ac latus B
alterius Bc metiatur, & cubus Ac cubum Bc
metietur.

1. Hyp. Nam Ac, AqB, AB₁, Bc, sunt ::, a 2. & 11. 8.
ergo Ac, b metiens extremum Bc, etiam fe- b hyp.
cundum AqB metietur. atqui Ac AqB :: A. B. c 7. 8.
ergo etiam A metietur B. Q. E. D.

2. Hyp. A metitur B; ergo Ac metitur AqB, d 10. def. 7.
isque AB₁, & hic Bc; ergo Ac metietur Bc. e 11. ax. 7.
Q. E. D.

P R O P. XVI.

A, 4.

B, 9.

Si quadratus numerus Aq

Aq, 16. Bq, 81. quadratum numerum Bq non
metiatur, neque A latus unius
alterius latus B metietur; & si A latus unius qua-
drati Aq non metiatur B latus alterius Bq, neque
quadratus Aq quadratum Bq metietur.

1. Hyp. Nam si affirimes A metit B, & etiam a 14. 8.
Aq ipsum Bq metietur, contra hyp.

2. Hyp. Vis Aq metiti Bq; & ergo A ipsum
B metietur, contra hyp.

P R O P. XVII.

A, 2. B, 3. Si cubus numerus Ac cū-
Ac, 8. B, 27. bum numerum Bc non metia-
tur, neque A latus unius latus
B alterius metietur. Et si latus A unius cubi Ac
latus B alterius Bc non metiatetur, neque cubus Ac
cubum Bc metietur.

215.8.

1. Hyp. Dic A metiri B; ergo Ac metietur
Bc. contra Hypoth.

2. Hyp. Dic Ac metiri Bc; ergo A ipsum B
metietur. contra Hyp.

P R O P. XVIII.

C, 6. D, 2.

CD, 12.

E, 9. F, 3. DE, 18.

EF, 27.

Duorum similiūm pla-

norūm numerorūm CD;

EF, unus mediūs pro-

portionalis est numerus

DE: & planus CD

*ad planū EF duplicatā habet lateris C ad latus
homologū E rationēm.*

* 21. def. 7.

a 17. 7.

b 11. 5.

c 10. def. 5.

Quoniam * ex hyp. C. D :: E. F; permu-
tando erit C. E :: D. F. atqui C. E a :: CD.
DE; & D. F :: DE. EF. b ergo CD. DE ::
DE. EF. Q. E. D.

c Ergo ratio CD ad EF duplicita est rationis
CD ad DE; hoc est rationis C ad E, vel D
ad F.

Coroll.

Hinc perspicuum est, inter duos similes pla-
nos cadere unum medium proportionale, in
ratione laterum homologorum.

P R O P.

P R O P. XIX.

CDE, 30. **DEF**, 60. **FGE**, 120. **FGH**, 240.

CD, 6. **DF**, 12. **FG**, 24.

C, 2. **D**, 3. **E**, 5. **F**, 4. **G**, 6. **H**, 10.

*Quoniam similia solidorum CDE, FGH, duo
medii proportionales sunt numeri DFE, FGE. Et
solidus CDE ad solidum FGH triplicatam ratio-
nem habet lateris homologi C ad latus homologum F.*

Quoniam ex * hyp. **C. D :: F. G ; & D.** * 21. def. 7.
E :: G. H, erit α permutando **C. F :: D. G** α :: ^{a 13. 7.}
E. H. atque **CD. DF b :: C. F**; & **DF. FG b ::** ^{b 17. 7.}
D. G. ϵ quare **CD. DF :: DF. FG :: E. H**. ^{c 11. 5.} d 7. 7.
 α ergo **CDE. DFE :: DFE. FGE :: E. H ::**
FGE. FGH. ergo inter CDE, FGH cadunt
duo medii proportionales, DFE, FGE. Q.E.D.
 ϵ Liquet igitur rationem **CDE** ad **FGH** triplicatam esse rationis CDE ad DFE, vel C ad F.

Q. E. D.

Coroll.

Hinc, inter duos similes solidos cadunt duo
medii proportionales, in ratione laterum homo-
logorum.

P R O P. XX.

A, 12. **C**, 18. **B**, 27. *Si inter duos nu-*

D, 2. **E**, 3. **F**, 6. **G**, 9. *meros A, B, unus me-*

dius proportionalis ca-

dat numerus C, similes plani erunt illi numeri, A, B.

α Accipe **D**, & **E** minimos in ratione **A** ad ^{a 35. 7.}

C, vel **C** ad **B**. β ergo **D** æque metitur **A**, ac **E** ^{b 21. 7.}

ipsum **C**, puta per eundem **F**. γ item **D** æque me-

*titur **C** ac **E** ipsum **B**, puta per eundem **G**.* ϵ er- ^{c 9. ax. 7.}

go **DF = A**, & **EG = B**. δ quare **A**, & **B** plani ^{d 16. def. 7.}

sunt numeri. Quia vero **EFC = Ce = DG**;

ϵ erit **D. E :: F. G**, & vicissim **D. F :: E. G**. ^{e 19. 7.}

ergo plani numeri **A**, & **B** etiam similes sunt.

Q. E. D.

P R O P.

P R O P. XXI.

A, 16. C, 24. D, 36. B, 54. Si inter
E, 4. F, 6. G, 9. duos numeros A, B duo
H, 2. P, 2. M, 4. K, 3. L, 3. N, 6. medii proportionales cadant numeri C, D; similes solidi erunt illi numeri, A, B.

a 21. 8.
b 10. 8.
c 22. def. 7.
d 20. 1. 8. 8.
e 21. 7.
f 9. ax. 7.
g 17 def. 7.
h 17. 7.
k 7. 5.
l const.
m 21 def. 7.

Sume E, F, G minimos :: in ratione A ad C. b ergo E, & G sunt numeri plani similes. hujus latera sint H & P; illius K & L: c ergo H. K :: P. L :: d E. F. Atqui E, F, G ipsos A, C, D e æque metiuntur, puta per eundem M; idemque ipsos, C, D, B e æque metiuntur, puta per eundem N. f ergo A = E M = H P M, f & B = G N = K L N; g quare A & B solidi sunt numeri. Quoniam vero Cf = FM; & Df = FN, erit M. N b :: F M. F N k:: C. D l:: E. F :: H. K :: P. L. m ergo A, & B sunt numeri solidi similes. Q. E. D.

P R O P. XXII.

A, 4. B, 6. C, 9. Si tres numeri A, B, C deinceps sint proportionales, primus autem A sit quadratus, & tertius C quadratus erit.

a 10. 8.
b hyp.

Inter A, & C cadit medius proportionalis. n ergo A, & C sunt similes plani; quare b cum A quadratus sit, erit C etiam quadratus. Q.E.D.

P R O P. XXIII.

a 7. 8.
b 12. 8.
c 18. 8.
d 27. 8.
e 21. 8.
f 3 hyp.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27. Si quatuor numeri A, B, C, D deinceps sint proportionales; primus autem A sit cubus, & quartus D cubus erit.

Nam A, & D a similes solidi sunt; ergo b cum A cubus sit, erit D cubus. Q. E. D.

P R O P. XXIV.

A, 16. 24. B, 36. *Si duo numeri A, B rationem habeant inter se, quam quadratus numerus C ad quadratum numerum D, primus autem A sit quadratus; & secundus B quadratus erit.*

Inter C, & D numeros quadratos, * adeoque * 8. 8.
inter A, & B eandem rationem habentes, & cadit unus medius proportionalis. Ergo b cum A ^{a 11. 8.}
quadratus sit, c etiam B quadratus erit. Q.E.D. ^{b byp. 8. 8.} ^{c 11. 8.}

Coroll.

1. Hinc si fuerint duo numero similes AB, CD
(A. B :: C. D) primus autem AB sit quadratus,
etiam secundus CD quadratus erit.

* 11. & 8. 8

* Nam AB. CD :: Aq. Cq.

2. Liquet ex his proportionem cuiusvis numeri quadrati ad quemlibet non quadratum, exhiberi nullo modo posse in duobus numeris quadratis. unde non erit, Q. Q :: 1.2. nec 1.5. :: Q. Q. &c.

P R O P. XXV.

C, 64. 96. 144. D, 216. *Si duo numeri A, 8. 12. 18. B, 27. A, B rationem inter se habeant, quam cubus numerus C ad cubum numerum D, primus autem A sit cubus, & secundus B cubus erit.*

* Inter C, & D cubos, b adeoque inter A & B eandem rationem habentes, cadunt duo medii proportionales. ergo propter A c cubum, ^{a 11. 8.}
^{b 8. 8.} etiam B cubus erit. Q. E. D. ^{c hyp. 8. 8.} ^{d 11. 8.}

Coroll.

1. Hinc etiam si fuerint duo numeri ABC, DEF
(A. B :: D. E. & B. C :: E. F;) primus autem ABC cubus fuerit, etiam secundus DEF cubus erit.

* 11. & 19. 8.

* Nam ABC. DEF :: Ac = Dc.

2. Patet etiam ex his proportionem cuiusvis

numeri cubi ad quemlibet numerum non cubum
non posse reperiri i a duobus numeris cubis.

P R O P. XXVI.

A, 20. **C**, 30. **B**, 45. *Similes plani numeri*
D, 4. **E**, 6. **F**, 9. *A, B rationem inter se*
habent, quam quadratus numerus ad quadratum numerum.

Inter A, & B α cadit unus medius proportionalis C. b sume tres D, E, F minimos \therefore in ratione A ad C. Extremi D, F b quadrati erunt.
 α **a 18. 8.** atqui ex æquali A. B c :: D. F. ergo A. B ::
b 2. 8. **c 14. 7.** Q. Q. Q. E. D.

P R O P. XXVII.

A, 16. **C**, 24. **D**, 36. **B**, 54. *Similes solidi numeri A,*
E, 8. **F**, 12. **G**, 18. **H**, 27. *B, rationem habent inter se, quam cubus numerus ad cubum numerum.*

α Inter A, & B cadunt duo medii proportionales, puta C & D : b sume quatuor E, F, G, H minimos \therefore in ratione A ad C. b Extremi E, H cubi sunt. At A. B c :: E. H :: C. C. Q. E. D.

Schol.

Vide Clau-
vium.

1. Ex his infertur, nullos numeros habentes proportionem superparticularem, vel superbipartientem, vel duplam, aut aliam quamcunque multiplam non deominatam à numero quadrato esse similes planos.

2. Nec duo quivis primi numeri, neque duo quicunque inter se primi, qui quadrati non sint, similes esse possunt.

LIB. IX.

PROP. I.

A, 6. B, 54.
Aq, 36. 108. AB, 324.

Si duo similes plani numeri A, B multiplicantes se mutuo faciant quendam AB, productus AB quadratus erit.

Nam A. B $\alpha ::$ Aq. AB; cum igitur $\frac{a}{b} \cdot \frac{7}{8} \cdot \frac{7}{8}$ inter A, & B b cadat unus medius proportionalis, & etiam inter Aq, & AB cadet unus med. prop. ergo cum primus Aq sit quadratus, & etiam tertius AB quadratus erit. Q. E. D.

Vel sic. Sint ab, cd similes plani, nempe a.b :: c.d. ergo a d = bc. quare abcd, vel adbc = adad $\frac{x}{y} \cdot \frac{19}{14} \cdot \frac{7}{7}$.
= Q: ad.

PROP. II.

Si duo numeri A, B se
A, 6. B, 54. mutuo multiplicantes faci-
Aq, 36. AB, 324. ant AB quadratum, similes
planii erunt, A, B.

Nam A. B $\alpha ::$ Aq. AB; quare cum inter Aq, AB b cadat unus medius proportionalis, & etiam $\frac{c}{d} \cdot \frac{11}{14} \cdot \frac{8}{8}$ unus inter A, & B medius cadet. ergo A, & B $\frac{c}{d} \cdot \frac{10}{14} \cdot \frac{8}{8}$ sunt similes plani. Q. E. D.

PROP. III.

A, 2. Ac, 8 Acc, 64. **S**i cubus numerus Ac seipsum multiplicans pro-
creet aliquem Acc, productus Acc cubus erit.

Nam 1. A $\alpha ::$ A. Aq $b ::$ Aq. Ac. ergo inter 1, & Ac eadunt duo medii proportionales. Sed 1. Ac $\alpha ::$ $\frac{a}{b} \cdot \frac{15}{14} \cdot \frac{7}{7}$. Ac. Acc. & ergo inter Ac, & Acc cadunt etiam duo $\frac{c}{d} \cdot \frac{8}{14} \cdot \frac{8}{8}$ medii

d 13. 8. medii proportionales. Proinde cum Ac sit cubus,
 d erit Acc cubus. Q. E. D.

Vel sic ; $aaa(Ac)$ in se ductus facit $aaaaaa$.
(Acc ;) hic cubus est , cuius latus aa .

P R O P. IV.

A_c, 8. **B_c, 27.** Si cubus numerus Ac
Acc, 64. **A_{cBc}, 216.** cubum numerum Bc mul-
tiplicans , faciat aliquem
 $AcBc$, factus $AcBc$ cubus erit.

Nam Ac . Bc $a :: Acc$. $AcBc$. sed inter Ac
& Bc b cadunt duo medii proportionales; ergo
inter Acc , & $AcBc$ totidem cadunt. itaque cum
 Acc sit cubus, d erit $AcBc$ etiam cubus. Q.E.D.

Vel sic. $AcBc = aaabbb$ ($ababab$) = C ; ab.

P R O P. V.

A_c, 8. **B, 27.** Si cubus numerus Ac
Acc, 64. **A_{cB}, 216.** numerum quendam B mul-
tiplicans , faciat cubum
 AcB ; & multiplicatus B cubus erit.

Nam Acc . A_{cB} $a :: Ac$. B . Sed inter Acc , &
 A_{cB} b cadunt duo medii proportionales. ergo
totidem cadent inter Ac , & B . quare cum Ac cu-
bus sit, d etiam B cubus erit. Q. E. D.

P R O P. VI.

A, 8. **Aq, 64.** **Ac, 512.** Si numerus A se-
ipsum multiplicans fa-
ciat Aq cubum; & ipse A cubus erit.

a Hyp. Nam quia Aq a cubus , & AqA (Ac) b cu-
b 19 def. 7. bus, c erit A cubus. Q. E. D.
c 5. 9.

P R O P. VII.

A, 6. **B, 11.** **AB, 66.** Si compositus numerus
D, 2. **E, 3.** A numerum quempiam B
multiplicans , quempiam
faciat AB , factus AB solidus erit.

Quoniam

Quoniam A compositus est, & metitur eum a ^{a 13. def.}
i quis D, puta per E. b ergo A = DE; c quare ^{b 9. ax. 7.}
^{c 17. def. 7.}
DEB = AB solidus est. Q. E. D.

P R O P. VIII I.

1. a, 3. a², 9. a³, 27. a⁴, 81. a⁵, 243. a⁶, 729.

Si ab unitate quotunque numeri deinceps proportionales fuerint (1, a, a², a³, a⁴, &c.) tertius quidem ab unitate a² quadratus est; & unum intermittentes, omnes (a⁴, a⁶, a⁸, &c.); quartus autem a³ est cubus; & duos intermittentes omnes (a⁶, a⁹, &c.) septimus vero a⁶, cubus simul & quadratus; & quinque intermittentes omnes (a¹², a¹⁸, &c.)

Nam 1. a² = Q. a. & a⁴ = aaaa = Q. aa.
& a⁶ = aaaaaa = Q. aaa, &c.

2. a³ = aaa = C. a. & a⁶ = aaaaaa = C.
aa. & aaaaaaaaa = C. aaa, &c.

3. a⁶ = aaaaaa = C. aa = Q. aaa. ergo, &c.
Vel juxta Euclidem; quia 1. a² :: a. a², b erit ^{a Hyp.}
a² = Q: a. ergo cum a², a³, a⁴ sint ^{b 10. 7.} c erit ^{c 22. 8.}
tertius a⁴ etiam quadratus. pariterq; a⁶, a⁸, &c.
Item quia 1. a² :: a². a³. erit a³ b = a² in a =
C: a. d ergo quartus ab a³, nempe a⁶, etiam cu- ^{d 23. 8.}
bus erit, &c. ergo a⁶ cubus simul & quadratus
existit, &c.

P R O P. IX.

1. a, 4. a², 16. a³, 64. a⁴, 256, &c.

1. a, 8. a², 64. a³, 512. a⁴, 4096.

Si ab unitate quotunque numeri deinceps proportionales fuerint (1, a, a², a³, &c.); qui vero (a) post unitatem sit quadratus; & reliqui omnes, a², a³, a⁴, &c. quadrati erunt. At si a, qui post unitatem, sit cubus, & reliqui omnes a², a³, a⁴, &c. cubi erunt.

1. Hyp. Nam a², a⁴, a⁶, &c. quadrati sunt ex præc. item quia a ponitur quadratus, a erit ^{a 22. 8.}
tertius a³ quadratus, pariterque a⁵, a⁷, &c. ergo omnes.

M

2. Hyp.

b 13. 8.
c 10. 7.
d 3. 9.
e 13. 8.

2. Hyp. a cubus ponitur, ^b ergo a^4 , a^7 , a^{10} cubi sunt: atqui ex præced. a^3 , a^6 , a^9 , &c. cubi sunt. denique quia 1. a :: a. aa, ^c erit $a^2 = Q$: a. cubus autem in se ^d facit cubum; ergo a, cubus est, & ^e proinde ab eo quartus a^5 , pariterq; a^8 , a^{11} , &c. cubi sunt. ergo omnes. Q. E. D.

Clarius forsitan sic; Sit quadrati a latus b. ergo series a, a^2 , a^3 , a^4 , &c. aliter exprimetur sic, bb, b^4 , b^6 , b^8 , &c. liquet vero hos omnes quadratos esse; & sic etiam exprimi posse; Q: b, Q: bb, Q: bbb, Q: bbbb, &c.

Eodem modo, si b latus fuerit cubi a, series ita nominari potest; b^3 , b^6 , b^9 , b^{12} , &c. vel C : b, C : b^2 , C : b^3 , C : b^4 , &c.

P R O P. X.

1, a, a^2 , a^3 , a^4 , a^5 , a^6 .

Si ab unitate quot-
1, 2, 4, 8, 16, 32, 64. cunque numeri deinceps
proportionales fuerint (1,

a, a^2 , a^3 , &c.); qui vero post unitatem (a) non
sit quadratus, neque ullus quadratus erit. pre-
ter a, tertium ab unitate, & unum intermittentes
omnes (a^4 , a^6 , a^8 .). At si a, qui post unita-
tem, non sit cubus, neque ullus alias cubus erit pre-
ter a³ quartum ab unitate, & duos intermittentes
omnes, a^6 , a^9 , a^{12} , &c.

1. Hyp. Nam si fieri potest, sit a^5 quadratus
numerus. quoniam igitur a. a^2 a :: a⁴. a⁵, atq;
^{a Hyp.}
^{b suppos.} &
S. 9.
e 14. 8.
inverse a⁵. a⁴ :: a². a; sintque a⁵, & a⁴ b qua-
drati, primusque a² quadratus, ^c erit a etiam
quadratus, contra Hyp.

2. Hyp. Si fieri potest, sit a^4 cubus. quoni-
am igitur ^d ex æquo a⁴. a⁶ :: a. a³, atque in-
verse a⁶. a⁴ :: a³. a; b sintque a⁶, & a⁴ cubi,
& primus a, cubus, ^e etiam a cubus erit, con-
tra Hypoth.

P R O P.

P R O P. XI

Si ab unitate quocunq; numeri deinceps proportionales fuerint (1, a, a₂, a₃, &c.) minor majorem metitur per aliquem eorum qui in proportionalibus sunt numeris.

Quoniam 1. a :: a. aa, & erit $\frac{aa}{a} = \frac{aaa}{aa}$ *a 5. ax. 7.
& 20. def. 7.*

tem quia 1. aa b :: a. aaa. & erit $\frac{aaa}{a} = \frac{aa}{a} = b$ *14. 7.*

$\frac{aa}{a} = \frac{a^5}{a^3}$ &c. denique quia 1. a³ b :: a. a⁴,
& erit $\frac{a^4}{a} = a^3 = \frac{a^6}{a^3}$ &c.

Coroll.

Hinc, si numerus qui metitur aliquem ex proportionalibus, non sit unus proportionalium, neque numerus per quem metitur, erit aliquis ex proportionalibus.

P R O P. XII.

1, a, a₂, a₃, a₄, *Si ab unitate quocunq; numeri deinceps proportionales fuerint (1, a, a₂, a₃, a₄); quicunque primorum numerorum B ultimum a₄ metiuntur, iidem (B) & eum (a) qui unitati proximus est, metiuntur.*

Dic B non metiri a, & ergo B ad a primus est;
& ergo B ad a² primus est; &c proinde ad a⁴ *a 31. 7.
b 27. 7.
c 26. 7.*
quem metiri ponitur Q. E. A.

Coroll.

1. Itaq; omnis numerus primus ultimum metiens, metitur quoq; omnes alios ultimum praecedentes.

M 2

2. Si

2. Si aliquis numerus non metiens proximum unitati, metiatur ultimum, erit numerus compositus.

3. Si proximus unitati sit primus numerus, nullus alias primus numerus ultimum metietur.

PROP. XIII.

I. $a, a^2, a^3, a^4,$
I. $5, 25, 125, 625.$
H-G-F-E-

Si ab unitate
quotcunque numeri
deinceps proportionales fuerint ($a, a^2, a^3, \&c.$), qui vero post unitatem (a) primus
sit; maximum nullus alias metietur, praeter eos qui
sunt in numeris proportionalibus.

Si fieri potest, alias quispiam E metiatur a^4 ,
a cor. 12. 9. b 2 cor 12. 9 nempe per F; a erit F alias extra a, a^2, a^3 .
c 33. 7 d 11. vx. 7. e 3 cor 12. 9. Quia vero E metiens a^4 non metitur a, b erit
E numerus compositus; c ergo eum aliquis pri-
mus metitur, d qui proinde ipsum a^4 metitur;
 e ideoque alias non est, quam a . ergo a meti-
tur E. Eodem modo ostendetur F compositus
numerus, metiens a^4 , adeoque a ipsum F metiri.
f 9. ax. 7. g 19. 7. h 10. def. 7. k cor. 11. 9. itaque quum EF $f = a^4 = a$ in a^3 g erit a . E :: F.
 a^3 . ergo cum a metiatur E, b &que F metietur
 a^3 , puta per eundem G. k Nec G erit a , vel a^2 .
 ergo, ut prius, G est numerus compositus, & a
eum metitur. quum igitur FG $f = a^3 = a^2$ in a ,
 g erit a . F :: G. a^2 ; & proinde, quia A metitur
F, b &que G metietur a^2 , scilicet per eundem H;
 k qui non est a . ergo quum GH $= a^2 = aa$.
 l erit H. $a :: a$. G. ergo quia a metietur G (ut
m 10. def. 7. prius) m etiam H metietur a , numerum pri-
mum. Q. F. N.

P R O P. XIV.

A, 30. *Si minimum numerum A
B, 2. C, 3. D, 5. primi numeri B, C, D me-
E -- F -- . tiantur; nullus alius nume-
rus primus E illum metie-
tur, prater eos, qui à principio metiebantur.*

Si fieri potest, sit $\frac{A}{E} = F$. a Ergo A = E F. a 9 ax. 7.

*b Ergo singuli primi numeri B, C, D ipsorum b 31. 7.
E, F unum metiuntur; non E, qui primus po-
nitur; ergo F, minorem scilicet ipso A 5 contra
Hypoth.*

P R O P. XV.

A, 9. B, 12. C, 16. *Si tres numeri A, B, C
D, 3. E, 4. deinceps proportionales, fue-
rint minimi omnium ean-
dem cum ipsis rationem habentium; duo quilibet
compositi, ad reliquum primi erunt.*

a Sume D, & E minimos in ratione A ad B.

*b ergo A = Dq, b & C = Eq; b & B = DE. Quia a 35. 7.
vero D ad E c primus est, d erit D + E primus ad b 1. 8.
singulos D, & E. * ergo D in D + E e = D + c 24. 7.1
DE(f A + B) ad E primus est, ideoque ad C d 30. 7.
vel Eq. Q. E. D. Pari pacto DE + Eq(B + C) * 16. 7.
ad D primus est, & proinde ad A = Dq. Q. E. D.
Denique quia B ad D + E h primus est, is ad h 26. 7.
hujus quadratum k Dq + 2 DE + Eq(A + 2 l 30. 7.
B + C) primus erit. quare idem B ad A + B + C,
i adeoque ad A + C primus erit. Q. E. D.*

P R O P. XVI.

A, 3. B, 5. C--- *Si duo numeri A, B primi inter se fuerint; non erit ut primus A ad secundum B, ita secundus B ad alium quempiam C.*

Dic A. B :: B. C. ergo quum A & B in sua ratione α minimi sint, A b metietur B α que ac B ipsum C; sed A c seipsum etiam metitur; ergo A & B non sunt primi inter se, contra Hypoth.

P R O P. XVII.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27. E---

Si fuerint quotcunque numeri deinceps proportionales A, B, C, D, extremi autem ipsorum A, D primi inter se sint; non erit ut primus A ad secundum B, ita ultimus D ad alium quempiam E.

Dic A. B :: D. E. ergo vicissim A. D :: B. E. ergo quum A & D in sua ratione α minimi sint, b metietur A ipsum B; c quare B ipsum C, & C sequentem D, d adeoque A eundem D metietur. Ergo A & D non sunt primi inter se, contra Hypoth.

P R O P. XVIII.

A, 4. B, 6. C, 9. *Duobus numeris datis A, B, Bq, 16. considerare an possit ipsis tertius proportionalis C inveniri.*

Si A metiatur Bq per aliquem C, a erit AC = Bq. unde b liquet esse A.B :: B.C. Q. E. F.

A, 6. B, 4. Bq, 16. *Sin A non metiatur Bq, non erit aliquis tertius proportionalis.*

Nam dic A.B :: B.C. a ergo AC = Bq. e proinde Bq = C. Scilicet A metitur Bq, contra Hypoth.

\overline{A}

P R O P.

P R O P. XIX.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27. *Tribus numeris datis A, B, C, considerare an-*
EC, 216.

possit ipsis quartus proportionalis D inveniri.
 Si A metiatur BC per aliquem D, *a ergo 29.ex.7.*
 $AD = BC$; b constat igitur esse A. B :: C. D. *b ex 197.*

Q. E. F.

Sin A non metiatur BC, non datur quartus proportionalis; quod ostendetur, prout in praecedenti.

P R O P. XX.

Primi numeri plures sunt
 A, 2. B, 3. C, 5. omni proposita multitudi-
 D, 30. G---- ne primorum numerorum
 A, B, C.

a Sit D minimus, quem A, B, C metiuntur. *a 38.7.*
 si D+1 primus sit, res patet; si compositus,
b ergo aliquis primus, puta G, metitur D+1, *b 33.7.*
 qui non est aliquis trium A, B, C; nam si ita,
 quum is *c* totum D+1, & *d* ablatum D metiatur, *c suppos.*
d confir.
e idem reliquami unitatem metietur. Q. E. A. *e 12. ex 7.*
 Ergo propolitorum primorum numerorum multitudo aucta est per D+1; vel saltem per G.

P R O P. XXI.

$$\begin{array}{ccccccc} 5 & 5 & 3 & 3 & 2 & 2 \\ A \dots E, \dots B \dots F \dots C \dots G \dots D & 20. \end{array}$$

Si pares numeri quo: cunque AB, BC, CD componantur, totus AD par erit.

a Sume EB = $\frac{1}{2}$ AB, & FC = $\frac{1}{2}$ BC, & GD = $\frac{1}{2}$ CD. *a 6. def. 7.*
b liquet $EB + FC + GD = \frac{1}{2} AD$. *c ergo b 12. 7.*
 AD est par numerus. Q. E. D.

P R O P. XXII.

I I I
A F. B G. C H. D .. L. E 22.

9 7 5 3

Si impares numeri quotcunque AB, BC, CD, DE componantur, multitudo autem ipsorum sit par, totus AE par erit.

a 7. def. 7.]

b 21. 9.

c hyp.

d 21. 9.

Detracta unitate ex singulis imparibus, a manebunt AF, BG, CH, DL numeri pares, & b proinde compositus ex ipsis par erit; adde his c parem numerum conflatum ex residuis unitibus, d totus idcirco AE par erit. Q. E. D.

P R O P. XXIII.

7 5 I
A B C .. E , D 15.

Si impares numeri quotcunque

3 A B , B C , C D

componantur, multitudo autem ipsorum sit impar; & totus AD impar erit.

a 22. 9.

b 21. 3.

c 7. def. 7.

Nam dempto CD uno imparium, reliquorum aggregatus AC a est par numerus. huic adde CD - 1; b totus AE est etiam par; quare restituta unitate totus AD c impar erit. Q. E. D.

P R O P. XXIV.

4 5 I
A B D. C 10.

Si à pari numero AC

6 reliquo B C par erit.

Nam si BD (BC -

a 7. def. 7.]
b hyp.
c 21. 9.

1) impar fuerit, a erit BC (BD + 1) par. Q. E. D.

Sin BD parem dicas, propter AB b parem, c erit AD par; a ideoque AC (AD + 1) impar, contra Hypoth. ergo BC est par. Q. E. D.

P R O P.

P R O P. XXV.

6 1 3 *Si à pari numero AB*
 A D . C ... B 10. *impar AC detrahatur,*
⁷ *& reliquus CB impar*
^{erit.}

Nam $AC - 1$ (AD) α est par. b ergo DB ^{a 7. def. 7.}
 est par. c ergo CB ($DB - 1$) est impar. Q.E.D. ^{b 24. 9.} ^{c 7. def. 7.}

P R O P. XXVI.

4 6 1 *Si ab impari numero*
 A C D . B 11. *AB impar CB detra-*
⁷ *hatur, reliquus AC*
^{par erit.}

Nam $AB - 1$ (AD) & $CB - 1$ (CD)
 α sunt pares. b ergo $AD - CD$ (AC) est par. ^{a 7. def. 7.} ^{b 24. 9.}
 Q. E. D.

P R O P. XXVII.

1 4 6 *Si ab impari numero*
 A . D C B 11. *AB par detrahatur CB,*
⁵ *reliquus AC impar erit.*

Nam $AB - 1$ (DB)
 α est par; & CB ponitur par. b ergo reliquus ^{a 7. def. 7.}
 CD par est. c ergo $CD + 1$ (CA) est impar. ^{b 24. 9.} ^{c 7. def. 7.}
 Q. E. D.

P R O P. XXVIII.

A, 3. *Si impar numerus A parem nume-*
 B, 4. *rum B multiplicans fecerit aliquem*
 \overline{AB} , 12. *AB, factus AB par erit.*

Nam AB α componitur ex im- ^{a hyp. & 15.}
 pari A toties accepto, quoties unitas continetur ^{def. 7.}
 in B pari. b ergo AB est par numerus. ^{b 21. 9.}

Schol.

Eodem modo, si A sit numerus par, erit AB
 par.

P R O P.

P R O P. XXIX.

A, 3.

Si impar numerus A, imparem nu-

B, 5.

merum B multiplicans fecerit aliquem

AB, 15.

AB; factus AB impar erit.

a 15. def. 7.

Nam AB a componitur ex B im-
pari numero toties accepto, quoties unitas inclu-
ditur in A etiam impar. b ergo A B est impar.

b 23. 9.

Q. E. D.

Scholium.

B, 12 (C, 4.

1. Numerus A impar numerum

A, 3.

B parem metiens, per numerum
parem C eum metitur.

a 9. ax. 7.

Nam si C impar dicatur, quoniam a B = AC,
erit B impar, contra Hypoth.

b 29. 9.

B, 15 (C, 5.

2. Numerus A impar nume-
rum B parem metiens, per nu-
merum C parem eum metitur.

a 18. 9.

*Nam si C dicatur par; a erit A C, vel B par,
contra Hypoth.*

B, 15 (C, 5.

3. Omnis numerus (A & C)
A, 3 metiens parem numerum B, est
impar.

a 18. 9.

*Nam si utervis A, vel C dicatur par, a erit
B numerus par, contra Hypoth.*

P R O P. XXX.

B, 24

(C, 8.

D, 12

(E, 4.

A, 3

A, 3

*Si impar numerus A parem numerum B metia-
tur, & illius dimidium D metietur.*

a hyp.

b 1. Schol.

c 9. ax. 7.

d 1. 2.

e hyp.

f 7. ax. 1.

g 7. ax. 7.

*a Sit $\frac{B}{A} = C$. b ergo C est numerus par.**Sit igitur $E = \frac{1}{2}C$, erit $B = C \wedge d = 2E \wedge e = 2D$.**f ergo EA = D; & g proinde $\frac{D}{A} = E$. Q.E.D.*

P R O P.

P R O P. XXXI.

A, 5. B, 8. C, 16. D--- *Si impar numerus A ad aliquem numerum B primus sit; & ad illius duplum C primus erit.*

Si fieri potest, aliquis D metiatur A, & C.
a ergo D metiens imparem A impar erit, b ideo- ^{a 3. scbol.}
que ipsum B paris C semissem metietur. ergo ^{b 29. 9.} ^{b 30. 9.}
A, & B non sunt primi inter se, contra Hypoth.

Coroll.

Sequitur hinc, numerum imparem, qui ad aliquem numerum progressionis duplæ primus est, primum quoque esse ad omnes numeros illius progressionis.

P R O P. XXXII.

i. A, 2. B, 4. C, 8. D, 16. *Numerorum
A,B,C,D, &c.*

à binario duplorum unusquisque pariter par est tantum.

Constat omnes i, A, B, C, D a pares esse; ^{a 6 def. 7.}
atque b ÷ nimirum in ratione dupla, & c pro- ^{b 20 def. 7.}
inde quemque minorem metiri majorem per ali- ^{c 11. 9.}
quem ex illis. d Omnes igitur sunt pariter pa- ^{d 8 def. 7.}
res. Sed quoniam A primus est, e nullus extra ^{e 13. 9.}
eos eorum aliquem metietur. Ergo pariter pares
sunt tantum. Q. E. D.

P R O P. XXXIII.

A, 30. B, 15. *Si numerus A dimidium B
D--- E-- habeat imparem, A pariter im-*
par est tantum.

Quoniam impar numerus B a metitur A per 2 ^{a hyp.}
parem, b est B pariter impar. Dic etiam pariter ^{b 9. def. 7.}
parem. c ergo eum par aliquis D per patem E ^{c 8. def. 7.}
metitur. unde 2 B d = A d = D E. e quare 2. ^{d 9 ax. 7.} ^{e 19. 7.}

E ::

^{f 6. def. 7.}
^{g 10. def. 7.} E & D. B. ergo ut $2f$ metitur parem E, g sic I par imparum B metitur. Q. F. N.

P R O P. XXXIV.

A, 24. *Si par numerus A, neque à binario duplus sit, neque dimidium habeat imparum; pariter par est, & pariter impar.*

Liquet A esse pariter parem, quia dimidium imparum non habet. Quia vero si A bifarietur, & rursus ejus dimidium, & hoc semper fiat, tandem incidemus in aliquem a imparum (quia non in binarium, quoniam A à binario duplus non ponitur) is metitur A per parem numerum (nam b alias ipse A impar esset, contra Hypoth.) ergo A est etiam pariter impar. Q. E. D.

P R O P. XXXV.

A	8.
4	8
B F	G 12.
C	18.

9	6	4	8
---	---	---	---

D	H	L	K	N 27.
---------	---------	---------	---------	-------

Si sint quotcunque numeri deinceps proportionales A, B G, C, D N, detrahantur autem F G à secundo, & K N ab ultimo, & quales ipsi primo A; erit ut secundi excessus B F ad primum A, ita ultimi excessus DK ad omnes A, BG, C ipsum antecedentes.

Ex DN deme NL = BG, & NH = C.

Quoniam D N. C. (H N) a :: H N. B G. (L N) a :: L N. (B G) A. (K N.) b erit dividendo ubique, D H. H N :: H L. L N :: L K. KN. c quare DK. C + BG + A :: LK (d BF.) KN. (A.) Q. E. D.

Coroll.

Hinc e componendo, DN + BG + C. A + BG + C :: BG. A.

P R O P.

PROP. XXXVI.

I. A, 2. B, 4. C, 8. D, 16.

E, 31. G, 62. H, 124. L, 248. F, 496.

M, 31. N, 465.

P----

Q---

Si ab unitate quotunque numeri I, A, B, C, D, einceps exponantur in dupla proportione, quoad totus ompositus E fiat primus, & totus hic E in ultimum multiplicatus faciat aliquem F; factus F erit effectus.

Sume tamen, E, G, H, L etiam in proportione dupla continue; ergo ex aequo A. D :: a 14. 7.
E. L. b ergo $AL = DE = F$. d ergo $L = \frac{F}{E}$ b 19. 7.
c h, p.
d 7. ax. 7.

quare E, G, H, L, F sunt :: in ratione dupla.
sit $G - E = M$, & $F - E = N$. e ideo $M. E :: c 35. 9.$
 $N. E + G + H + L$. f at $M = E$. g ergo $N = \frac{f}{g} 3. ax. 1.$
 $E + G + H + L$. ergo $F = I + B + \frac{g}{h} 4. 5.$
 $I + D + E + G + H + L = E + N$.

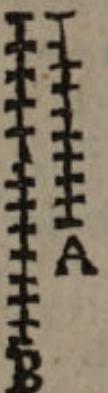
Quinetiam quia D metitur DE (F,) ¹ etiam
ingali i, A, B, C m metientes D, ^m nec non E, ^{k 7. ax. 7.}
G, H, L metiuntur F. Porro nullus alias eun- ^{l 11. ax. 7.}
dem F metitur. Nam si aliquis sit P, qui metia-
tur F per Q. n ergo $PQ = F = DE$. o ergo ^{m 11. 9.}
E. Q :: P. D. ergo cum A primus numerus ^{o 19. 7.}
metiatur D, & proinde nullus alias P eundem
metiatur, & consequenter E non metitur Q. qua- ^{p 13. 9.}
e cum E primus ponatur, r idem ad Q primus
erit. s ergo E & Q in sua ratione minimi sunt, ^{r 31. 7.}
s propterea E ipsum P ac Q ipsum D aequaliter ^{s 13. 7.}

netiuntur. t ergo Q est aliquis ipsorum A, B, C.
Sit igitur B; ergo cum ex aequo sit B. D :: E. H; ^{u 13. 7.}
t ideoque $BH = DE = F = PQ$. x adeoque
Q. B :: H. P. y erit $H = P$. ergo P est etiam ^{x 19. 7.}
aliquis ipsorum A, B, C, &c. contra Hypoth. ^{y 14. 6.}
ergo nullus alias praeter numeros predictos eun-
dem F metietur: z proinde F est numerus perfe- ^{z 13. def. 7.}
ctus. Q. E. D.

L I B. X.

Definitiones.

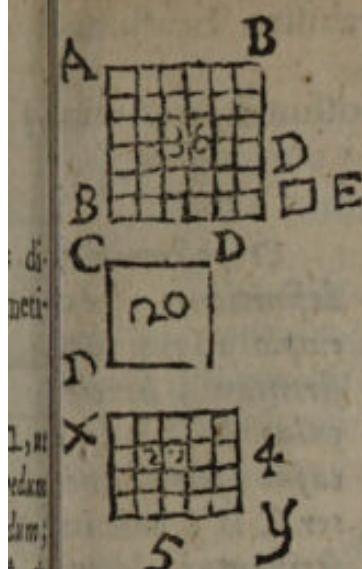
I. Ommensurabiles magnitudines dicuntur, quas eadem mensura metitur.

 I Commensurabilitatis nota est \square , ut $A \square B$; hoc est, linea A 8 pedum commensurabilis est linea B 13 pedum; quia D linea unius pedis singulas A & B metitur. Item $\sqrt{18} \square \sqrt{50}$; quia $\sqrt{2}$ singulas $\sqrt{18}$, & $\sqrt{50}$ metitur. Nam $\sqrt{\frac{18}{2}} = \sqrt{9} = 3$. & $\sqrt{\frac{50}{2}} = \sqrt{25} = 5$. quare $\sqrt{18} \cdot \sqrt{50} :: 3 \cdot 5$.

II. Incommensurabiles autem sunt, quorum nullam communem mensuram contingit reperiri.

Incommensurabilitas significatur nota \square . ut $\sqrt{6} \square \sqrt{25} (5)$; hoc est $\sqrt{6}$ incommensurabilis est numero 5, vel magnitudini hoc numero designatae; quia harum nulla est communis mensura, ut postea patebit.

III. Rectæ lineæ potentia commensurabiles sunt, cum quadrata earum idem spatium metitur.

Hujusce commensurabilitatis nota est $\sqrt{2}$, ut AB $\sqrt{2}$ CD; h.e. linea AB sex pedum potentia commensurabilis est linea CD, quæ exprimitur per $\sqrt{20}$. quia spatum E unius pedis quadrati metitur tam ABq (36) quam rectangulum XY (20,) cui æquale est quadratum linea CD ($\sqrt{20.}$) Eadem nota $\sqrt{2}$ nonnunquam valet potentia tantum commensurabilis.

I V. Incommensurabiles vero potentia, cum quadratis earum nullum spatium, quod sit communis eorum mensura, contingit reperiri.

Hujusmodi incommensurabilitas denotatur sic; $\sqrt{2} \sqrt{8}$; hoc est, numeri vel linea 5, & $\sqrt{8}$ sunt incommensurabiles potentia; quia harum quadrata 25, & $\sqrt{8}$ sunt incommensurabilia.

V. Quæ cum ita sint, manifestum est cuicunque rectæ propositæ, rectas lineas multitudine aequitas, & commensurabiles esse, & incommensurabiles; alias quidem longitudine & potentia, alias vero potentia solum. Vocetur autem proposita recta linea Rationalis.

Hujus nota est p.

VI. Et huic commensurabiles, sive longitudine & potentia, sive potentia tantum, Rationales, p.

VII. Huic vero incommensurabiles Irrationales vocentur.

Hæ sic denotantur p.

VIII. Et quadratum, quod à proposita recta fit, dicatur *Rationale p.*

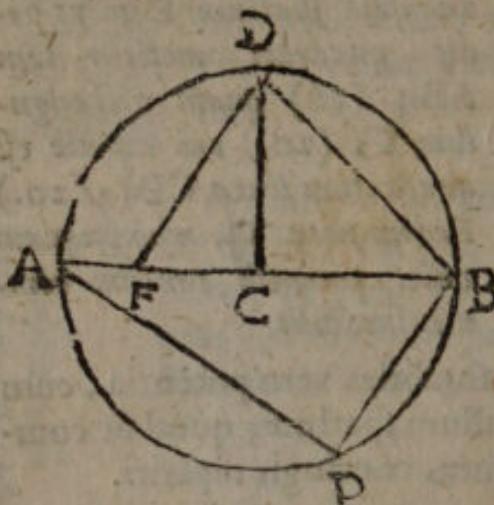
IX. Et huic commensurabilia quidem *Rationalia p.*

X. Huic

X. Huius vero incommensurabilia, Irrationalia dicantur, *f. a.*

XI. Et rectæ, quæ ipsa possunt, Irrationales, *f.*

Schol.

Vt postremē 7 definitiones exemplo aliquo illustrentur, sit circulus ADBP, cuius semidiameter CB; huic inscribantur latera figurarum ordinatarum, Hexagoni quidem BP, Trianguli AP,

quadrati BD, pentagoni FD. Itaque si juxta 5 definitio-
a eorū 15 4.
b 67. 1.
nem semidiameter CB sit Rationalis exposita, numero 2. expressa, cui reliqua BP, AP, BD, FD comparande sunt, erit BP a = BC = 2. quare BP est
 $\sqrt{2}$ BC, *juxta 6. def. Item AP b = \sqrt{12}*
(nam ABq (16) - BPq (4) = 12) quare AP
 $\sqrt{2}$ BC, *etiam juxta 6. def. atque APq (12) est fr., per def. 9. Porro BD b = \sqrt{DCq} + BCq = \sqrt{8}; unde BD est \sqrt{2} BC; & BDq fr. Denique, FDq = 10 - \sqrt{20} (ut patebit ex praxi ad 10. 13. tradenda) erit fr., juxta 10 def. & proinde FD = \sqrt{10} - \sqrt{20} est fr., juxta 11 defin.*

Postulatum.

POstuletur, quamlibet magnitudinem toties posse multiplicari, donec quamlibet magnitudinem ejusdem generis excedat.

Axiom.

Axiomata.

1. Magnitudo quotunque magnitudines metiens, compositam quoque ex ipsis metitur.

2. Magnitudo quamcunque magnitudinem metiens, metitur quoque omnem magnitudinem quam illa metitur.

3. Magnitudo metiens totam magnitudinem & ablatam, metitur & reliquam.

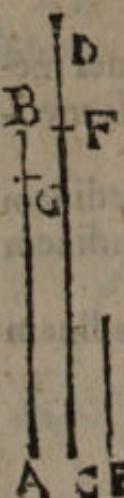
P R O P. I.

B E Duabus magnitudinibus inequalibus A B, C propositis, si à majore A B auferatur maior quam dimidium (A H) & ab eo (HB) quod reliquum est, rursus detrahatur maior quam dimidium (H I,) ex hoc semper fiat; relinquetur tandem quedam magnitudo IB, que minor erit proposita minore magnitudine C.

A C D Accipe C toties, donec ejus multiplex DE proxime excedat AB; sintque DF = FG = GE = C. Deme ex AB plusquam dimidium AH, & à reliquo HB plusquam dimidium HI; & sic deinceps, donec partes AH, HI, IB &que multæ sint partibus DF, FG, GE. Iam liquet FE, quæ non minor est quam $\frac{1}{2}$ DE, majorem esse quam HB, quæ minor est quam $\frac{1}{2}$ AB \supset DE. Pariterque GE quæ non minor est quam $\frac{1}{2}$ FE, major est quam IB \supset $\frac{1}{2}$ HB. ergo C, vel $\frac{1}{2}$ GE \subset IB. Q. E. D.

Idem demonstrabitur, si ex AB auferatur dimidium AH, & ex reliquo HB rursus dimidium HI, & ita deinceps.

P R O P. II.

a 1. 10.

b hyp.

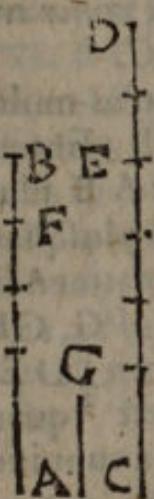
c 2. ax. 10.

d 3. ax. 10.

Si duabus magnitudinibus inæqualibus propositis (ΔB , CD) detrahatur semper minor ΔB de majore CD , alterna quadam detractione, & reliqua minime precedentem metiatur; incommensurabiles erunt ipsæ magnitudines.

Si fieri potest, sit aliqua E communis mensura. Quoniam igitur ΔB detracta ex CD , quoties fieri potest, relinquit aliquam FD se minorem, & FD ex ΔB relinquit GB , & sic deinceps, a tandem relinquetur aliqua GB $\square E$. ergo E b metiens ΔB , c ideoque CE , b & totam CD ; d etiam reliquam FD , metitur. e proinde & AG ; d ergo & reliquam GB , seipsa minorem. Q. E. A.

P R O P. III.

a 1. 10.

b confir.

c 2. ax. 10.

d 3. ax. 10.

e 2. ax. 10.

f 3. ax. 10.

Duabus magnitudinibus commensurabilibus datis, AB , CD , maximam earum communem mensuram FB reperire.

Deme ΔB ex CD , & reliquum ED ex ΔB , & FB ex ED , donec FB metiatur ED ; (quod tandem fit, a quia per Hyp. $\Delta B \square CD$) erit FB quaesita.

Nam FB b metitur ED , c ideoque ipsam AF ; sed & seipsam, d ergo etiam ΔB , & e propterea CE , d a deoque & totam CD . Proinde FB communis est mensura ipsarum ΔB , CD . Dic G communem quoq; esse mensuram, hac majorem; ergo C metiens ΔB , & CD , e metitur CE , & f reliqua ED , e ideoque $A F$, & f proinde reliquam FB major minorem. Q. E. A.

Corol.

Coroll.

Hinc, magnitudo metiens duas magnitudines, metitur & maximam earum mensuram communem.

P R O P. IV.

A —————
 B ————— D —————
 C ————— E ————— F —————

Tribus magnitudinibus commensurabilibus datis A, B, C; maximam earum mensuram communem invenire.

* Inveni D maximam communem mensuram a 3. 10.
 duarum quarumcunque A, B; * item E ipsarum
 D & C maximam communem mensuram; erit
 E quæ sita.

* Nam perspicuum est E metiens D & C b ^{b confit &}
 metiri tres A, B, C. Puta aliam F hac majorem ^{2. ax. 10.}
 easdem metiri. ergo F metitur D; ergo proinde & ^{c cor. 3. 10.}
 E, ipsorum D, C maximam communem mensu-
 ram, major minorem. Q. E. A.

Coroll.

Hinc quoque, magnitudo metiens tres magnitudines, metitur quoque maximam earum communem mensuram.

P R O P. V.

A ————— D. 4. Commensura-
 C ————— F. 1. biles magnitu-
 B ————— E. 3. dines A, B inter
 se rationem habent, quam numerus ad numerum.

* Inventa C ipsarum A, B maxima communis a 3. 10.
 mensura; quoties C in A & B, toties i conti-
 neatur in numeris D & E. ergo C. A :: 1. D; ^{b 10. def. 7.}
 quare inverse A. C :: D. 1. batqui etiam C.

N 2 B ::

c 22. 5. B :: i. E. & ergo ex æquali A. B :: D. E :: N. N. Q. E. D.

P R O P. VI.

E _____

A _____

B _____

F. I. Si due magnitudines A, B
C. 4. inter se proportionem habeant, quam numerus C ad numerum D;
D. 3. commensurabiles erunt magnitudines A, B.

a sib. 10. 6.

b constr.

c hyp.

d 22. 5.

e 5. ax. 7.

f 10. def. 7.

g constr.

h 1. def. 10.

Qualis pars est i numeri C, a talis fiat E ipsius A. Quoniam igitur E. A b :: i. C. atque A. B c :: C. D; d ex æquo erit E. B :: i. D. ergo quum i e metiatur numerum D, f etiam E metitur B; sed & ipsum A g metitur. h ergo A $\not\parallel$ B. Q. E. D.

P R O P. VII.

A _____

B _____

Incommensurabiles magnitudines A, B inter se proportionem non habent, quam numerus ad numerum.

a 6 10.

Dic A. B :: N. N. a ergo A $\not\parallel$ B, contra Hypoth.

P R O P. VIII.

A _____

B _____

Si due magnitudines A, B inter se proportionem non habent, quam numerus ad numerum, incommensurabiles erunt magnitudines.

a 5. 10.

Puta A $\not\parallel$ B a ergo A. B :: N. N., contr. Hypoth.

PROP. IX.

A ————— Que à rectis lineis longitu-
 B ————— dine commensurabilibus sunt
 E, 4. quadrata, inter se proportionem
 F, 3. habent, quam quadratus
 numerus ad quadratum numerum: & quadrata in-
 ter se proportionem habentia, quam quadratus nume-
 rus ad quadratum numerum, & latera habebunt
 longitudine commensurabilia. Que vero à rectis
 lineis longitudine incommensurabilibus sunt quadra-
 ta, inter se proportionem non habent, quam quadra-
 tus numerus ad quadratum numerum: & quadrata
 inter se proportionem non habentia, quam quadratus
 numerus ad quadratum numerum, neq; latera habe-
 bunt longitudine commensurabilia.

1. Hyp. A. $\overline{\square}$ B. Dico Aq. Bq :: Q. Q.

Nam a sit A. B :: num. E. nuni. F. ergo

$$\frac{Aq}{Bq} \left(\frac{b}{B} \text{ bis} \right)^c = \frac{E}{F} \text{ bis. } \frac{d}{Fq} = \frac{Eq}{Fq} \text{ ergo Aq.}$$

a per §. 10.
b 20. 6.
c sch. 13. 5.
d 11. 8.
e 11. 5.

Bq :: Eq. Fq :: Q. Q. Q. E. D.

2. Hyp. Aq. Bq :: Eq. Fq :: Q. Q. Dico A

$$\overline{\square} B. \text{ Nam } \frac{A}{B} \text{ bis } \left(\frac{f Aq}{Bq} \right)^g = \frac{Eq}{Fq} = \frac{E}{F} \text{ f 10. 6.}$$

g hyp.
h 11. 8.
i sch. 23. 5.
k 6. 10.

bis. i ergo A. B :: E. F :: N. N. k quare A

$\overline{\square}$ B. Q. E. D.

3. Hyp. A $\overline{\square}$ B. Nego esse Aq. Bq :: Q. Q.

Nam dic Aq. Bq :: Q. Q. Ergo A $\overline{\square}$ B, ut modo ostensum est, contra Hypoth.

4. Hyp. Non Aq. Bq :: Q. Q. Dico A $\overline{\square}$

B. Nam puta A $\overline{\square}$ B; ergo Aq. Bq :: Q. Q. ut modo diximus, contra Hypoth.

Coroll.

Lineæ $\overline{\square}$ sunt etiam $\overline{\exists}$; at non contra. Sed lineæ $\overline{\exists}$ non sunt idcirco $\overline{\exists}$. Lineæ vero $\overline{\exists}$ sunt etiam $\overline{\square}$.

P R O P. X.

Si quatuor magnitudines proportionales fuerint ($C. A :: B. D;$) prima vero **C** secundæ **A** fuerit commensurabilis; & tertia **B** quartæ **D** commensurabilis erit. Et si prima **C** secundæ **A** fuerit incommensurabilis, & tertia **B** quartæ **D** incommensurabilis erit.

C A B D

a 5. 10.
b 6. 10.
c 7. 10.
d 8. 10.

Si **C** \square **A**, a ideo erit **C. A :: N.**

N $b :: B. D.$ b ergo **B** \square **D.** Sin **C**

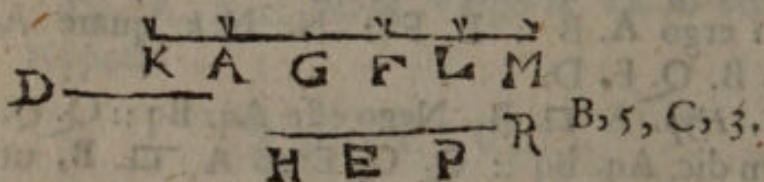
\square **A**, ergo c non erit **C. A :: N. N :: B. D.**
d quare **B** \square **D.** Q. E. D.

L E M M A 1.

Duos numeros planos invenire, qui proportionem non habeant, quam quadratus numerus ad quadratum numerum.

Huic Lemmati satisfacient duo quilibet numeri plani non similes, quales sunt numeri habentes proportionem superparticularem, vel superbipartientem, vel duplam; vel etiam duo quivis numeri primi. vid. Schol. 27. 8.

L E M M A 2.

Invenire lineam **HR**, ad quam data recta linea **KM** sit in ratione datorum numerorum **B, C.**

sch. 10. 6.

3. 1.

a Divide **KM** in partes æquales æque multas unitatibus numeri **B.** harum tot, quot unitates sunt in numero **C**, b componant rectam **HR.** liquet esse **KM.** **HR :: B. C.**

L E M M A 3.

Invenire lineam **D**, ad cuius quadratum datæ rectæ **KM** quadratum sit in ratione datorum numerorum **B, C.**

Fac.

Fac B. C $\alpha ::$ KM. H R. ac inter K M , & $\overset{a \perp \text{lem. 10.}}{\text{H R}}$
 $\overset{b}{\text{b}}$ inveni medianam proportionalem D. Erit $\overset{10.}{b} \overset{13.}{c} \overset{6.}{d}$
 KMq. Dq $\epsilon ::$ KM. HR $\alpha ::$ B. C. $\overset{c \perp \text{10. 6.}}{\text{d}} \overset{\text{destr.}}{\text{d}}$

P R O P. XI.

A ————— B. 20. *Propositæ rectæ li-*
 E ————— C. 16. *næ A invenire duas*
 D ————— *rectas lineas incom-*
mensurabiles ; alteram quidem D longitudine tan-
tum, alteram vero E etiam potentia.

1. Sume numeros B, C, α ita ut non sit B. C :: $\overset{a \perp \text{lem. 10.}}{\text{Q. Q.}}$
 $\overset{b}{\text{b}}$ fiatque B. C :: Aq. Dq. ϵ liquet A \square $\overset{10.}{D}$
 D. Sed Aq $\alpha \square$ Dq. $\overset{10.}{Q. E. F.}$

2. d Fac A. E :: E. D. Dico Aq \square Eq. $\overset{c \perp \text{9. 10.}}{\text{Nam}}$
 $\overset{d}{\text{d}}$ A. D $\epsilon ::$ Aq. Eq. ergo cum A \square D, $\overset{d \perp \text{6. 10.}}{\text{ut prius, f erit Aq}} \square \overset{e \perp \text{13. 6.}}{\text{Eq. Q. E. F.}} \overset{f \perp \text{10. 10.}}{\text{}}$

P R O P. XII.

Quæ (A, B) eidem magnitudini C
sunt commensurabiles, & inter se sunt
commensurabiles.

Quia A \square C, & C \square B, α sit A. $\overset{a \perp \text{5. 10.}}{\text{C :: N. N :: D. E. at-}}$
 $\overset{b}{\text{D. 13. E. 8.}}$ que C. B :: N. N :: F.
 $\overset{c}{\text{F. 2. G. 3.}}$ G. $\overset{b \perp \text{4. 8.}}{\text{b sumantur tres nu-}}$
 $\overset{d}{\text{H. 5. I. 4. K. 6.}}$ meri H, I, K minimi $\overset{b \perp \text{4. 8.}}{\text{}}$
 A B C in rationibus D ad E, & F ad G. Iam
 quia A. C $\epsilon ::$ D. E $\epsilon ::$ H. I. ac C. B $\epsilon ::$ F. G. $\overset{c \perp \text{constr.}}{\text{}}$
 $\epsilon ::$ I. K. $\overset{d \perp \text{12. 6.}}{\text{d erit ex æquali A. B :: H. K :: N.}}$ $\overset{e \perp \text{6. 10.}}{\text{}}$
 N. e ergo A \square B. Q. E. D.

Schol.

Hinc, omnis recta linea rationali linea
 commensurabilis, est quoque β rationalis. Et $\overset{12. 10 \& \text{def. 6.}}{\text{omnes rectæ rationales inter se commensurabi-}}$
 les sunt, saltem potentia. Item, omne spatiū
 rationali spatio commensurabile, est quoque ra-
 tionale; & omnia spatia rationalia inter se com- $\overset{\text{def. 9.}}{\text{men-}}$

mensurabilia sunt. Magnitudines vero, quarum
def 7. & 10. altera est rationalis, altera irrationalis, sunt in-
ter se incomensurabiles.

P R O P. XIII.

A ————— Si sint duæ magnitudines A,
C ————— B; & altera quidam A eidem
B ————— C sit commensurabilis, altera
vero B incomensurabilis; incomensurabiles erunt
magnitudines A, B.

a hyp.
b 22. 10. Dic B \square A. ergo cum C \square A, b erit C
 \square B, contra Hypoth.

P R O P. XIV.

Si sint duæ magnitudines commensura-
biles A, B; altera autem ipsarum
A magnitudini cuiquam C incomensura-
bilis fuerit; & reliqua B eidem C incom-
mensurabilis erit.

a hyp.
b 22. 10. Pata B \square C. ergo cum A \square a B,
b erit A \square C, contra Hyp.

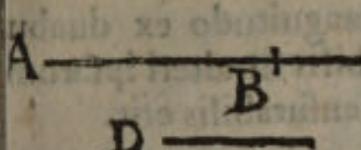
P R O P. XV.

A ————— Si quatuor rectæ li-
B ————— neæ proportionales fue-
C ————— rint (A. B :: C. D;)
D ————— prima vero A tanto plus
possit quam secunda B, quantum est quadratum re-
ctæ lineæ sibi commensurabilis longitudine; & tertia
C tanto plus poterit, quam quarta D, quantum
est quadratum rectæ lineæ sibi longitudine commen-
surabilis. Quod si prima A tanto plus possit quam
secunda B, quantum est quadratum rectæ lineæ
sibi incomensurabilis longitudine; & tertia C tan-
to plus poterit, quam quarta D, quantum est quadra-
tum rectæ lineæ sibi longitudine incomensurabilis.

a hyp.
b 22. 6.
c 17. 5. Nam quia A. B :: C. D. b erit Aq. Bq ::
Cq. Dq. c ergo dividendo Aq \square Bq. Bq :: Cq \square
Dq.

Dq. Dq. d quare ✓ : Aq—B ∙ B :: ✓ : Cq—Dq. ^{d 11. 6.}
 D. c invertendo igitur B. ✓ : Aq—Bq :: D. ✓ : ^{c cor. 4. 5.}
 Cq—Dq. f ergo ex æquali A. ✓ : Aq—Bq ::
 D. ✓ : Cq—Dq. proinde si A $\frac{1}{2}$, vel $\frac{1}{2}$ ✓
 Aq—Bq, g erit similiter C $\frac{1}{2}$, vel $\frac{1}{2}$ ✓ : ^{g 10. 10.}
 Cq—Dq. Q. E. D.

P R O P. XVI.

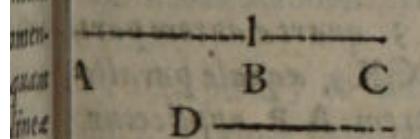
 Si due magnitudi-
 nes commensurabiles
 A B, B C componan-
 tur, & tota magni-
 tudo AC utriusque ipsarum AB, BC commensurabilis
 rit: quod si tota magnitudo AC uni ipsarum AB,
 vel BC commensurabilis fuerit; & quæ à princi-
 ipio magnitudines AB, BC commensurabiles erunt.

1. Hyp. a Sit D ipsarum AB, BC communis
 mensura. b ergo D metitur A C. c ergo AC $\frac{1}{2}$ ^{a 3. 10.}
 AB, & B C. Q. E. D.
 b 1. ax. 10.
 c 1. def. 10.
2. Hyp. a Sit D communis mensura ipsarum
 A C, A B; d ergo D metitur AC—AB (BC); ^{d 3. ax. 10.}
 proinde AB $\frac{1}{2}$ BC. Q. E. D.

Coroll.

Hinc etiam, si tota magnitudo ex duabus
 composita, commensurabilis sit alteri ipsarum,
 eadem & reliquæ commensurabilis erit.

P R O P. XVII.

 Si due magnitudines in-
 commensurabiles A B, B C
 componantur, & tota magni-
 tudo AC utriusque ipsarum AB, BC incommensura-
 bilis erit: Quod si tota magnitudo A C uni ipsa-
 rum AB incommensurabilis fuerit, & quæ à prin-
 cipio magnitudines A B, B C incommensurabiles
 ront.

I. Hyp.

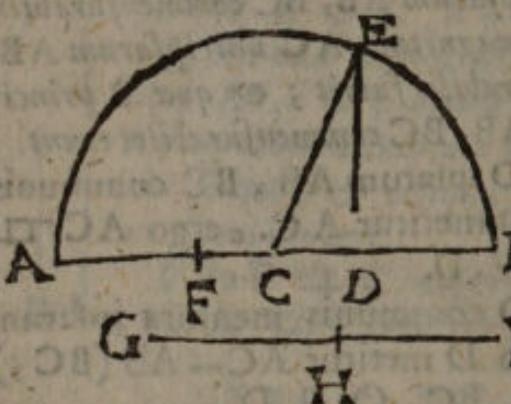
1. Hyp. Si fieri potest, sit D ipsarum A C
a 3 ax. 10. AB communis mensura. \therefore ergo D metitur
b 1. def. 10. AC—AB (BC.) \therefore ergo AB $\perp\!\!\!-\!$ BC, contra
 Hypoth.

2. Hyp. Dic A B $\perp\!\!\!-\!$ B C. \therefore ergo A C $\perp\!\!\!-\!$
 AB, contra Hypoth.

Coroll.

Hinc etiam, si tota magnitudo ex duabus
 composita, incommensurabilis sit alteri ipsarum
 eadem & reliquæ incommensurabilis erit.

PROP. XVIII.

Si fuerint
 due rectæ li-
 neæ inæquales
 A B , G K ;
 quartæ autem
 parti quadra-
 ti, quod fit à
 minori G K
 æquale paral-
 elogrammum

ADB ad majorem A B applicetur, deficiens figura
 quadrata, & in partes AD, DB longitudine com-
 mensurabiles ipsam dividat; major A B tanto plus
 poterit quam minor G K, quantum est quadratum
 rectæ lineæ F D sibi longitudine commensurabilis
 Quod si major A B tanto plus possit, quam minor
 G K, quantum est quadratum rectæ lineæ F D sibi
 longitudine commensurabilis; quartæ autem parti
 quadrati, quod fit à minori G K, æquale paralle-
 logrammum A D B ad majorem A B applicetur:
 deficiens figura quadrata, in partes AD, DB longi-
 tudine commensurabiles ipsum dividet.

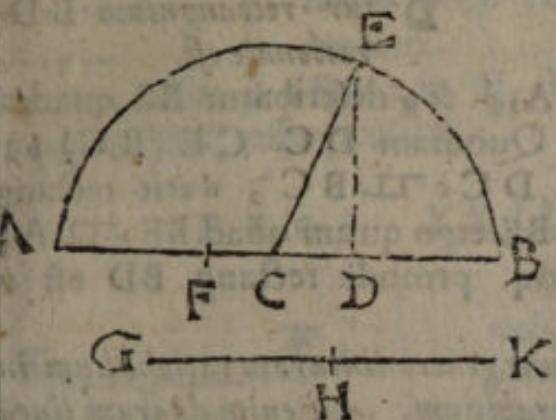
a 10. 1.
b 18. 6.
c 8. 2.
d confir. &
4. 2.

ad Bisecta G K in H; & b fac rectang. ADB =
 GHq; abscinde AF = DB. Estque ABq c =
 4 ADB d (4 GHq, vel G Kq) + FDq. Iam
 primo

rimo, Si $AD \perp DB$, erit $AB \perp DB$ $e \perp DB$ $\perp e \perp$ $e 16. 10.$
 $DB f (AF + DB)$, vel $AB - FD$ ergo $f cor. 16. 10.$
 $B \perp FD$. Q. E. D. Sin secundo, $AB \perp DB$ $g \perp DB$ $g cor. 16. 10.$
 D , herit ideo $AB \perp A B - FD (2 DB)$ $k \perp DB$ $k 12. 10.$
ergo $AB \perp DB$. quare $AD \perp DB$. $l \perp DB$ $l 16. 10.$

Q. E. D.

P R O P. XIX.

Si fuerint
duæ rectæ li-
næ inæqua-
les, AB, GK ;
quartæ autem
parti quadra-
ti, quod fit à
minore GK ,
æquale par-
allelogram-

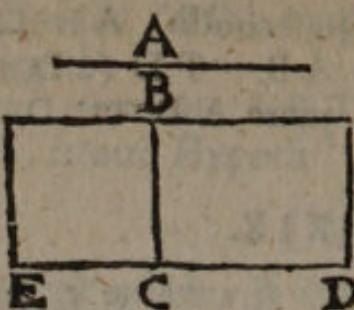
num ADB ad majorem AB applicetur, deficiens fi-
gura quadrata; & in partes incommensurabiles
longitudine AD, DB , ipsam AB dividat; major
 AB tanto plus poterit, quam minor GK , quantum
est quadratum rectæ lineæ FD , sibi longitudine in-
commensurabilis. Quod si major AB tanto plus
possit, quam minor GK , quantum est quadratum re-
ctæ lineæ FD sibi longitudine incommensurabilis;
quartæ autem parti quadrati, quod fit à minore
 GK , æquale parallelogramnum ADB ad majorem
 AB applicetur, deficiens figura quadrata; in partes
longitudine incommensurabiles AD, DB ipsam AB
videt.

Facta puta, & dicta eadem, quæ in præce-
lenti. Itaque primo, Si $AD \perp DB$, & erit pro-
pterea $AB \perp DB$; b quare $AB \perp 2 DB$ $a 17. 10.$
 $(AB - FD) c$ ergo $AB \perp FD$. Q. E. D. $b 13. 10.$

Secundo, Si $AB \perp FD$; c ergo $AB \perp DB$ $c cor. 17. 10.$
 $AB - FD (2 DB)$; d quare $AB \perp DB$, & $d 13. 10.$
proinde $AD \perp DB$. Q. E. D. $e 17. 10.$

P R O P.

PROP. XX.

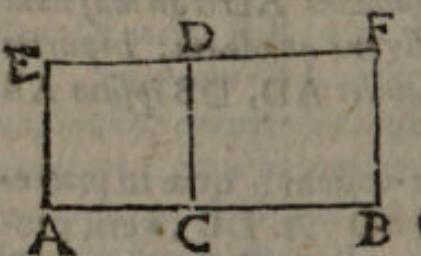
Quod sub rationablibus longitudine commensurabilibus rectis lineis BC, CD, secundum aliquem predictorum modorum, continetur rectangulum BD, rationale est.

Exponatur A, p. & a describatur BE quadratum ex BC. Quoniam DC. CE (BC) b :: BD. BE. & DC c \square BC; d erit rectang. BD \square quad. BE. ergo quum quad. BE e \square Aq. f erit BD \square Aq. proinde rectang. BD est p. Q. E. D.

Not. Tria sunt genera linearum rationalium inter se commensurabilium. Aut enim duarum linearum rationalium longitudine inter se commensurabilium altera equalis est expositae rationali; aut neutra rationali expositae equalis est, longitudine tamen ei utraque est commensurabilis; aut denique utraque expositae rationali commensurabilis est solum potentia. His sunt modi illi, quos innuit praesens theorema.

In numeris, sit $BC = \sqrt{8} (2\sqrt{2})$ & $CD = \sqrt{18} (3\sqrt{2})$ erit rectang. $BD = \sqrt{14} = 12$.

PROP. XXI.

Si rationale DB ad rationalem DC applicetur, latitudinem CB efficit rationalem, & ei DC ad quam applicatum

est DB, longitudine commensurabilem.

Exponatur G, p. & describatur DA quadratum ex BC. quoniam BD. DA a :: BC. CA; atque, BD DA b sunt p. & ideoque \square ; d erit BC

$\square \text{CA}$. at $\square \text{CD}$ (CA) b est p. e ergo $\square \text{BC}$ c scb. 12. 10.

p. Q. E. D.

In numeris, sit rectang. $\square \text{DB}$, 12; & $\square \text{DC}$, $\sqrt{3}$.

$\square \text{CB}, \sqrt{18}$. atqui $\sqrt{18} = 3\sqrt{2}$. & $\sqrt{8} = 2\sqrt{2}$.

$\sqrt{2}$.

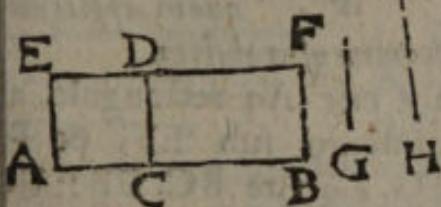
LEMMA.

Duas rectas rationales potentia solum commensurabiles invenire

Sit A exposita p. a Sume $\square \text{A} \sqsupseteq \text{B}$, & $\square \text{C} \sqsupseteq \text{B}$.
liquet B, & C esse quæsitas.

a 11. 10.
b scb. 12. 10.

PROP. XXII.

Quod sub rationalibus $\square \text{DC}$, $\square \text{CB}$ potentia solum commensurabilibus rectis lineis continetur rectangulum $\square \text{DB}$, irrationalis est; & recta linea H ipsum potens, irrationalis; vocetur autem Media.

Sit G exposita p. & describatur $\square \text{DA}$ quadratum ex $\square \text{DC}$; sitque $\square \text{Hq} = \square \text{DB}$. Quoniam $\square \text{AC} \parallel \square \text{CB}$, $\square \text{DA} \parallel \square \text{DB}$ (Hq). atqui $\square \text{Gq} \parallel \square \text{DA}$. ergo $\square \text{Hq} \parallel \square \text{Gq}$. ergo H est p. Q. E. D.

vo-
d hyp. def. 9.
c 10. 10.
e 13. 10.

Media. quia $\square \text{AC} : \square \text{H} :: \square \text{H} : \square \text{CB}$.

In numeris, sit $\square \text{DC}$, 3; & $\square \text{CB}$, $\sqrt{6}$. erit rectangulum $\square \text{DB}$ (Hq) $\sqrt{54}$. quare H est $\sqrt{54}$.

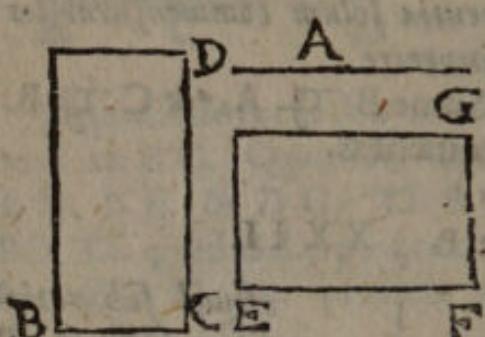
Mediæ nota est μ , Medii vero $\mu\nu$; pluraliter $\mu\alpha$.

SCHOL.

Omne rectangulum, quod potest contineri sub duabus rectis rationalibus potentia solum commensurabilibus, est Medium; quamvis continetur sub duabus rectis irrationalibus: atque omne

omne Medium potest contineri sub duabus rectis rationalibus potentia tantum commensurabilibus, ut exempl. gr. $\sqrt{24}$ est $\mu\gamma$. quia continetur sub $\sqrt{3}$, & $\sqrt{8}$, qui sunt p̄t. et si posset contineri sub $\nu\sqrt{6}$, & $\nu\sqrt{96}$ irrationalibus; nam $\sqrt{94} = \nu\sqrt{576} = \nu\sqrt{6}$ in $\nu\sqrt{96}$.

P R O P. XXIII.

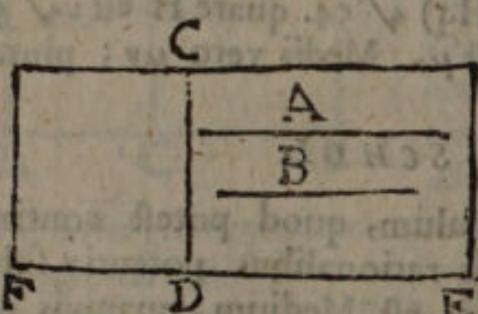

est BD longitudine incommensurabilem.

- a scib. 12. 10.
- b t. ex. 1.
- c 14. 6.
- d 12. 6.
- e hyp.
- f scib. 12. 10.
- g 10. 10.
- h scib. 12. 10.
- k 1. 6.
- l 10. 10.
- m scib. 12. 10.
- n 13. 10.
- o 1. 6.
- p 10. 10.

Quoniam A est μ , a erit Aq rectangulo alio cui (EG) aquale contento sub EF , & FG p̄t. b ergo $BD = EG$. c quare BC . $EF :: FG$ CD . d ergo BC q. $EFq :: FGq$. CDq . sed BCq & EFq e sunt p̄t, f ideoque \square . g ergo FGq \square CDq . Ergo quum FG sit p̄t, h erit CD p̄t. Porro, quia EF . FG k :: EFq . EG (BD); o EF \square FG , l erit EFq \square BD . verum EF m \square CD l. n ergo rectang. BD \square CDq quum igitur CDq . BD o :: CD , BC . p erit CD \square BC . ergo, &c.

P R O P. XXIV.

a 11. 6.

b hyp.
c 23. 10

Aq (CE) est $\nu\gamma$, b & CD p̄t, c erit latitudo

DE

Media
commensurabili
B, media est.

Ad CD
a fac rectang
 $CE = Aq$; a
rectang. $CF =$
 B l. Quoniam

E p̄ CD. Quoniam vero CE. CF d :: d i. 6.
 D. DF, & CE e □ CF, ferit ED □ DF. ^{e hyp.}
 ergo DF est p̄ CD. ^{f 10. 10.} ergo rectang. CF ^{g 12. & 13.}
^{10.}
 (Bq) est μv. & proinde B est μ. Q. E. D. ^{h 22. 10.}

Nota quod signum □ plerumque valet poten-
 tantum commensurabile, ut in hac demonstratio-
 ne, & in praeced. &c. quod intellige, ut ex usu erit,
 juxta citationem.

Coroll.

Hinc liquet spatium medio spatio commensu-
 abile medium esse.

LEMMA.

Duas rectas medias A,
 B longitudine commensura-
 biles ; item duas A, C po-
 entia tantum commensurabiles invenire.

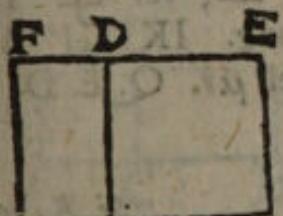
a Sit A μ quævis; sume B □ A; c & C □ A.
 Factum eis liquet.

a lem 22. 10.
 & 13. 6
 b 2. lem. 10.
 10.
 c 3 lem. 10.
 10.
 d conſtr.
 & 24. 10.

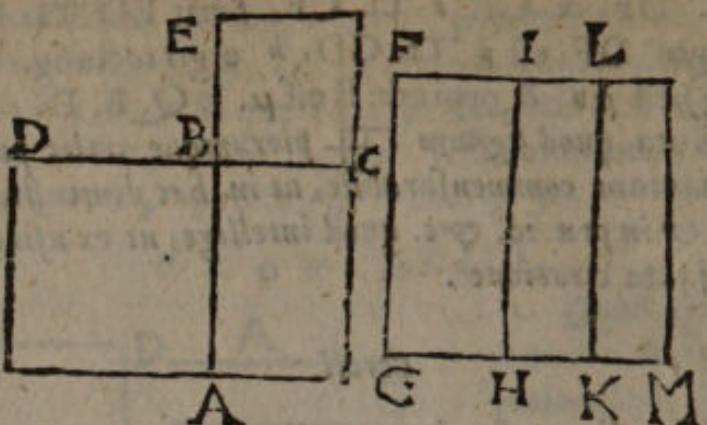
P R O P. XXV.

Quod sub DC, CB me-
 diis longitudine commensura-
 bilibus rectis lineis continetur
 rectangulum DB, medium
 est.

Super DC construatur
 quadratum DA. Quoniam a i. 6.
 AC. (DC) CB a :: DA, DB. & DC □ CB; ^{b 10. 10.}
^{c 24. 10.}
 b erit DA □ DB. ergo DB est μv. Q. E. D.

PROP. XXVI.

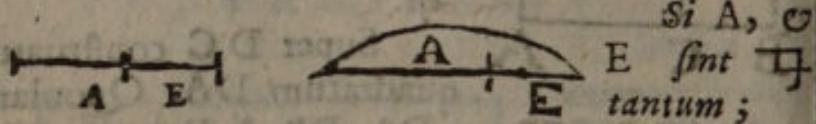

Quod sub mediis potentia tantum commensurabilibus rectis lineis AB , BC continetur rectangle AC , vel rationale est, vel medium.

Super rectas AB , BC a describe quadrata AD , CE . atque ad FG p, b fac rectangle $FH = AD$, $b & IK = AC$, $a b & LM = CE$.

Quadrata AD , CE , hoc est, rectangle FH , LM c sunt $\mu\alpha$, & \square ; ergo eandem habent rationem GH , KM sunt d p, & e \square . fergo $GH \times KM$ est ν . atqui quia AD , AC , CE hoc est FH , IK , LM g sunt \vdash , & h proinde GH , HK , KM etiam \vdash , k erit $HKq = GH \times KM$; l ergo HK est p, vel \square , vel \square IH (GF); m ergo rectangle IK vel AC est ν . Sin \square . m ergo AC est $\mu\nu$. Q. E. D.

LEMMA.

Erunt primo, Aq , Eq , $Aq + Eq$, $Aq - Eq$ a \square
Erunt secundo, Aq , Eq , $Aq + Eq$, $Aq - Eq$ \square
AE, & 2 AE. Nam A . E b :: Aq . AE b :: AE Eq. ergo cum A c \square E. d erit Aq \square AE, & e 2 AE. item Eq d \square AE, & f 2 AE. cquare cum $Aq + Eq$ \square Aq , & Eq ; & $Aq - Eq$ \square Aq , & g Eq

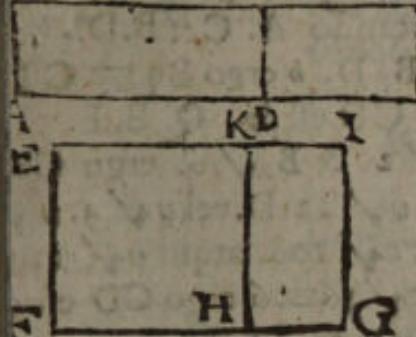
\perp ferunt Aq + Eq, f & Aq - Eq \square AE, & $f^{14} 10.$
AE.

Hinc erunt tertio, Aq, Eq, Aq + Eq, Aq - Eq,
AEg \square Aq + Eq + 2AE; & Aq + Eq - 2AE.
 \times Aq + Eq + 2AE \square Aq + Eq - 2AE. $g^{14,16,\phi}$
(Q. A - E.) $h^{cor.7,20.}$

P R O P. XXVII.

C B

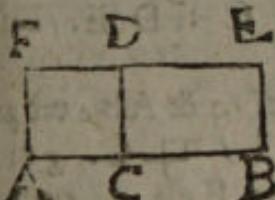
Medium AB non
superat medium AC
rationali DB.

Ad EF \square , a fac $geor. 16. 6.$
EG = AB, a & EH
= AC. Rectan-
gula AB, AC, hoc
est, EG, EH b sunt b hyp.
vd, c ergo FG, & $c^{13.10.}$
FH sunt \square EF.

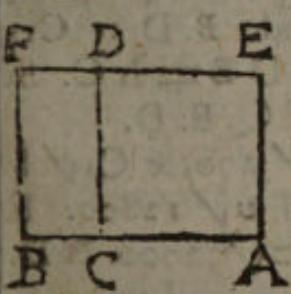
aque si KG, d id est DB sit, e erit HG \square $d^{3. ax. 1.}$
K; f quare HG \square FH. g ergo FGq \square FHq. $e^{21. 10.}$
d FH est \square . h ergo FG est \square . verum prius $f^{13. 10.}$
at FG \square . Quæ repugnant. $g^{lem. 16. 10.}$
 $h^{sch. 11. 10.}$

S C H O L.

1. Rationale AE superat
rationale AD rationali CE.

Nam AE a \square AD; a hyp.
b ergo AE \square CE. c quare $b^{cor. 16. 10.}$
CE est p'. Q. E. D. $c^{sch. 12. 10.}$

2. Rationale AD cum ra-
tionali CF facit rationale
AF.

Nam AD a \square CF;
b quare AF \square AD, & $a^{sch. 12. 10.}$
CF. c proinde AF est p'. $b^{16. 10.}$
Q. E. D. $c^{sch. 12. 10.}$

P R O P. XXVIII.

Medias invenire (C, & D) quæ rationale CD contineant.

a Sume A, & B $\frac{p}{\square}$. b fac A. C ::

C. B. c atque A. B :: C. D. Dico factum. Nam A B (Cq) & est $\mu\nu$.

d unde C est μ . quoniam vero A. B e ::

C. D, ferit C $\frac{p}{\square}$ D. ergo D est μ .

porro permutando A. C :: B. D. e hoc

est C. B :: B. D. b ergo Bq = CD

b si b. 12. 10. atqui B 1 e est μ . b ergo CD est μ . Q. E. F.

In numeris sit A, $\sqrt{2}$; & B, $\sqrt{6}$. ergo C est

$\sqrt{12}$. fac $\sqrt{2} \cdot \sqrt{6} :: \sqrt{12} \cdot D$. vel $\sqrt{4} \cdot \sqrt{36} :: \sqrt{12} \cdot D$. erit D, $\sqrt{108}$. atqui $\sqrt{12} \cdot \sqrt{108} = \sqrt{1296} = \sqrt{36} = 6$. ergo CD est 6.

item C. D :: 1. $\sqrt{3}$. quare C $\frac{p}{\square}$ D.

P R O P. XXIX.

Medias invenire potentia tantum commensurabiles D, & E, quæ medium DE contineant.

a Sume A, B, C $\frac{p}{\square}$. Fac A. D

b :: D. B. c & B. C :: D. E. Dico factum.

Nam ABd = Dq & ABc est $\mu\nu$.

ergo D est μ . & Bf $\frac{p}{\square}$ C. g ergo

D $\frac{p}{\square}$ E. b ergo E est μ . porro

B. Cf :: D. E, & permutando B. D :: C. E

k hoc est D. A :: C. E. ergo D E = A C. Sec

ACm est $\mu\nu$. ergo DE est $\mu\nu$. Q. E. D.

In numeris sit A, 20; & B, $\sqrt{200}$; & C, $\sqrt{80}$

Ergo D est $\sqrt{\sqrt{80000}}$; & E $\sqrt{\sqrt{12800}}$. Er

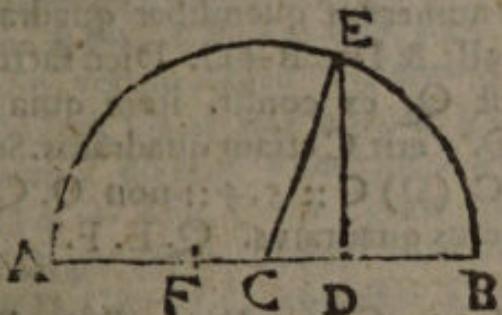
go DE = $\sqrt{\sqrt{1024000000}} = \sqrt{32000}$. & D. E

:: $\sqrt{10. 2}$. quare D $\frac{p}{\square}$ E.

S C H O L.

- , 6. C, 12. Invenire duos numeros planos similes vel dissimiles.
 , 4. D, 8. Sume quoscunque quatuor numeros proportionales,
 B, 24. CD, 96. A.B :: C.D. liquet AB, &
 , 6. C, 5. CD esse similes planos. Planos autem dissimiles quot-
 , 4. D, 8. cunque reperies ope scholii
 B, 24. CD, 40. 27. 8.

L E M M A.

I. Duos numeros quadratos (DEq & CDq) invenire, ita ut compositus ex ipsis (CEq) quadratus etiam sit.

Sume AD, DB numeros planos similes (quorum ambo pares sint, vel ambo impares) nimis. AD, 24. & DB, 6. Horum summa, (AB) est 30; differentia (FD) 18, cuius semissis (CD) est 9. a Habent vero plani similes AD, DB unum medium numerum proportionale, nempe DE. patet igitur singulos numeros CE, CD, DE rationales esse; proinde CEq (b CDq b 47. 1. + DEq) est numerus quadratus requiritus.

Facile itaque invenientur duo numeri quadrati, quorum excessus sit quadratus, vel non quadratus numerus. nempe ex eadem constructione, erit CEq - CDq = DEq.

Quod si AD, DB sint numeri plani dissimili-

les, non erit media proportionalis (DE) numerus rationalis; proinde quadratorum CEx CDq excessus (DEq) non erit numerus quadratus.

LEMMA 2.

2. Duos numeros quadratos B, C invenire, it ut compositus ex ipsis D, non sit quadratus. item quadratum numerum A dividere in duos numeri B, C non quadratos.

A, 3. B, 9. C, 36. D, 45.

1. Sume numerum quemlibet quadratum B sitque $C = 4B$; & $D = B + C$. Dico factum.

Nam B est Q. ex constr. item quia B. C : 1. 4 :: Q. Q. α erit C etiam quadratus. Sed quoniam $B + C$. (D) C :: 5. 4 :: non Q. Q. β non erit D numerus quadratus. Q. E. F.

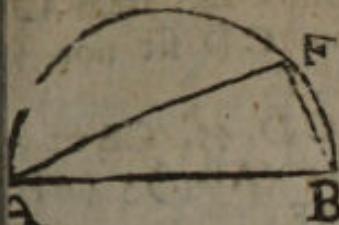
A, 36. B, 24. C, 12. D, 3. E, 2. F, 1.

2. Sit A numerus quivis quadratus. Accip D, E, F numeros planos dissimiles, sitque $D = E + F$. fac $D. E :: A. B$. & $D. F :: A. C$ Dico factum.

Nam quia $D. E + F :: A. B + C$. & $D = E + F$ α erit $A = B + C$. Iam dic B quadratum esse β ergo A & B, & γ proinde D & E, sunt numeri plani similes, contra Hypoth. idem absurdum sequetur, si C dicatur quadratus. ergo &c.

PROP

P R O P. XXX.

C E D

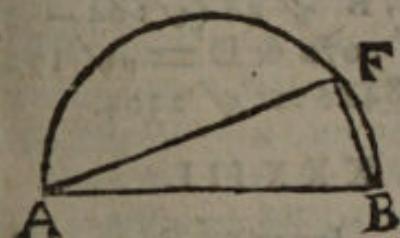
Invenire duas rationales AB, AF potentia tantum commensurabiles, ita ut major AB plus possit, quam minor AF, quadrato rectæ lineæ BF longitudine sibi commensurabilis.

Exponatur AB, p. a Sume CD, CE numeros quadratos, ita ut CD - CE (ED) sit non Q. Fiatque CD. ED :: ABq. AFq. In circulo super AB diametrum descripto c aptetur AF, ducaturque BF. Sunt AB, AF, quas petis.

Nam ABq. AFq \neq :: CD. ED. e ergo ABq \neq AFq. verum AB est p. fergo AF est p. sed via CD est Q: at ED non Q: gerit AB \perp AF, porro, ob ang. b rectum AFB, est ABq $=$ AFq + BFq; cum igitur ABq. AFq :: CD. ED. per conversionem rationis erit ABq. BFq :: CD. CE :: Q. Q. ergo AB \perp BF. Q. E. F.

In numeris; sit AB, 6; CD, 9; CE, 4; quare ED, 5. Fac 9. 5 :: 36. (Q: 6) AFq. erit AFq o. proinde AF $\sqrt{20}$. ergo BFq = 36 - 20 = 16. quare BF est 4.

P R O P. XXXI.

C E D

Invenire duas rationales AB, AF potentia tantum commensurabiles, ita ut major AB plus possit, quam minor AF, quadrato rectæ lineæ BF sibi longitudine incommensurabilis.

Exponatur AB, p. a accipe numeros CE, ED quadratos, ita ut CD = CE + ED sit non Q. & in reliquis imitare constructionem præcedentis. Dico factum. O 3 Nam,

Nam, ut ibi, AB, AF sunt $\frac{p}{q}$. item AB, BFq :: CD. ergo cum CD sit non Q
b erunt AB, BF $\frac{p}{q}$. Q. E. F.

b 9. 10.

In numeris, sit AB, 5. CD, 45. CE = 36
ED = 9. Fac 45. 9 :: 25 (ABq.) 5 (AFq)
ergo AF = $\sqrt{5}$. proinde BFq = 45 - 25 =
20. quare BF = $\sqrt{20}$.

P R O P. XXXII.

A _____ Invenire duas media
B _____ C, D potentia tantum
C _____ commensurabiles, quae
D _____ rationale CD contingant, ita ut major C plus possit, quam minor D
quadrato rectae lineae sibi longitudine commensurabilis.

a 30. 10.

b 13. 6.

c 12. 6.

d confr.

e 21. 10.

f 17. 6.

g 10. 10.

h 24. 10.

k 17. 6.

l 15. 10.

a Aecipe A, & B $\frac{p}{q}$; ita ut $\sqrt{Aq} - Bq$ $\frac{p}{q}$
A. b Fiatque A. C :: C. B, c atque A. B :: C.
D. Dico factum.

Nam quia A, & d B sunt $\frac{p}{q}$, erit C (\sqrt{AB}) μ . item g ideo C $\frac{p}{q}$ D. b ergo D etiam μ . porro quia A.B d :: C.D; & permutatim A.C :: B.D :: C.B; & Bq d est $\frac{p}{q}$, erit CI k (Bq) $\frac{p}{q}$. Denique quia $\sqrt{Aq} - Bq$ $\frac{p}{q}$ A, erit $\sqrt{C} - Dq$ $\frac{p}{q}$ C. ergo, &c. Sin $\sqrt{Aq} - Bq$ $\frac{p}{q}$ Aq, erit $\sqrt{Cq} - Dq$ $\frac{p}{q}$ C.

In numeris, sit A, 8; B, $\sqrt{48}$ ($\sqrt{64} - 16$
ergo C = $\sqrt{AB} = \sqrt{3072}$. & D = $\sqrt{1728}$
quare CD = $\sqrt{5308416} = \sqrt{2304}$.

P R O P. XXXIII.

A _____ Invenire duas media
D _____ D, E potentia solum com
B _____ mensurabiles, quae medium
C _____ DE contineant, ita ut ma
E _____ jor D plus possit, quam
minor E, quadrato rectae lineae sibi longitudine com
mensurabilis.

Summe

* Sume A, & C, $\frac{1}{2}$; ita ut $\sqrt{Aq} - Cq \perp$ a 10. 10.
b lem. 21. 10.
b sume etiam B $\frac{1}{2}$ A, & C; & fac A.D \perp :: c 13. 6.
D. B \perp :: C.E. Erunt D, & E quælitæ. d 12. 6.

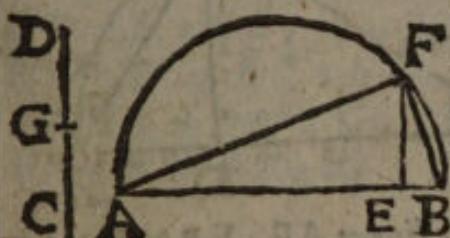
Nam quoniam A, & C e sunt p, e & B $\frac{1}{2}$ e const.
& C, ferit B p, & D (\sqrt{AB}) g erit. f sch. 12. 10.
g 12. 10.
Quia vero A. D :: C. E. erit permutando A. h 10. 10.

C :: D. E. ergo cum A $\frac{1}{2}$ C, h erit D $\frac{1}{2}$ E. i 12. 10.
ergo E est p. porro, i quia D. B :: C. E; m 16. 6
BC est p, etiam DE ei mæ quale est p. deniq; n 15. 10.

Propter A. C :: D. E. e quia $\sqrt{Aq} - Cq \perp$ o
A, " erit $\sqrt{Dq} - Eq \perp$ D. ergo, &c. Sin $\sqrt{Aq} - Cq \perp$ A, erit $\sqrt{Dq} - Eq \perp$ Eq. p

In numeris, sit A, 8; C, $\sqrt{48}$; B, $\sqrt{28}$. erit
D = $\sqrt{3072}$; & E = $\sqrt{588}$. quare D. E :: 2. $\sqrt{3}$.
& DE = $\sqrt{1344}$.

PROP. XXXIV.

Invenire duas re-
tas lineas AF, BF
F potentia incommen-
surabiles, quæ faci-
ant compositum qui-
dem ex ipsarum qua-
dratis rationale, re-

Tangulum vero sub ipsis contentum, medium.

* Reperiantur AB, CD p; ita ut $\sqrt{ABq} -$ a 31. 10.
 $CDq \perp$ AB. b biseca CD in G. c fac rectang. b 10. 1.
AEB = GCq. Super AB diametrum duc se- c 18. 6.
micirculum AFB. erige perpendicularem EF. d 12. 6. &
duc AF, BF. Hæ sunt quæ indagandæ erant. e cor. 8. 6. &
f 7. 6.

Nam AE. BE \perp :: BA x AE. AB x BE. Sed

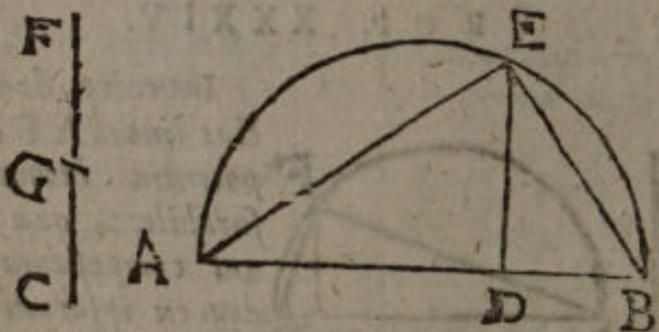
BA x AE e = AFq; e & AB x BE = FBq. fergo g 19. 10.
A. E. E. B :: AFq. FBq. ergo cum AE g \perp h 10. 10.
EB, h erit AEq \perp FBq. Quinetiam ABq k 31. 3. &
(AFq + FBq) \perp est p, denique EFq \perp = l const.
AEB \perp = CGq. m ergo EF = CG. ergo CD x m 1. ax. 1.
AB = 2 EF x AB. atqui CD x AB n est p. n 22. 10.
ergo AB x EF, p vel AF x FB, est p. o 24. 10. Q. E. D. p sch. 22. 6.

Explicatio per numeros.

¶ Sit $AB = 6$. $CD = \sqrt{12}$. quare $CG = \sqrt{\frac{12}{4}}$
 $\sqrt{3}$. Est vero $AE = 3 + \sqrt{6}$. & $EB = 3 - \sqrt{6}$. & unde AF erit $\sqrt{18 + 216}$. Et $FB = \sqrt{18 - 216}$. item $AFq + FBq$ est 36 , & AF $FB = \sqrt{108}$.

Cæterum AE invenitur sic. Quia $B A (6 - AF) :: AF. AE$; erit $6AE = AFq = AE + 3$ (EFq.) ergo $6AE - AEq = 3$. pone $3 - e = AE$. ergo $18 + 6e - 9 - 6e - ee$, hoc est $9 - ee = 3$. vel $ee = 6$. quare $e = \sqrt{6}$ proinde $AE = 3 + \sqrt{6}$.

P R O P. XXXV.

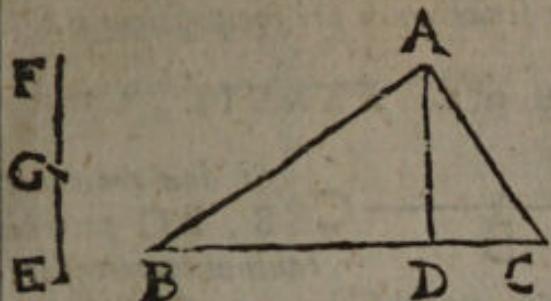
Invenire duas rectas lineas AE , EB potentia incommensurabiles, que faciant compositum quidem ex ipsis quadratis medium, rectangulum vero sub ipsis contentum, rationale.

a. Sume AB , & CF μ \square , ita ut $AB \times CF$ sit ρ^v , atque $\sqrt{ABq - CFq} \square AB$. & reliqua fiant, ut in præcedenti. erunt AE , EB , quas petis.

Nam, ut isthic ostensum est, $AEq \square EB$: item ABq ($AEq + EBq$) est μv . & denique $AB \times CF$ ^b est ρ^v , idcirco & $AB \times DE$, d' hoc ^c est, $AE \times EB$, est ρ^v . ergo, &c.

P R O P.

PROP. XXXVI.

Invenire duas rectas lineas BA , AC potentia incommensurabiles, quae faciant & compositum ex ipsis quadratum.

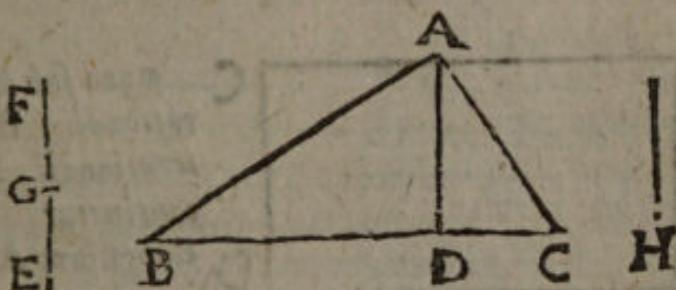
quadratis medium, & rectangulum sub ipsis comprehensum medium, incommensurabileque composito ex ipsis quadratis.

a Accipe BC & EF μ ; ita ut $BC \times EF$ sit $\mu\mu$. & $\sqrt{BCq - EFq} \parallel BC$. & reliqua fiant, ut in precedentibus. Erunt B A , A C exoptata.

Nam, ut prius, $BAq \parallel ACq$; item $BAq + ACq$ est $\mu\mu$. & $BA \times AC$ est $\mu\mu$. Denique BC

b $\parallel EF$, atque c ideo $BC \parallel EG$; estque BC . b ^{b constr.}
EG d :: BCq . $BC \times EG$, ($BC \times AD$, vel BA c 13. 10.
 $\times AC$) e ergo BCq ($ABq + ACq$) \parallel e 14. 10.
 $BA \times AC$ ergo, &c.

Schol.

Invenire duas medias longitudine & potentia incommensurabiles.

a Sume BC μ . sitque $BA \times AC$ $\mu\mu$, & BCq ($BAq + ACq$). b Fac $BA : H :: H : AC$. Sunt BC , & H μ . Nam BC est μ .

c & $BA \times AC$ (Hq) est $\mu\mu$. quare H est etiam μ .

 μ .

a 14. 10. μ ditem $B A \times A C \sqsupseteq B C q$; ergo $H q \sqsupseteq B C q$. ergo, &c.

Principium seniorum per compositionem.

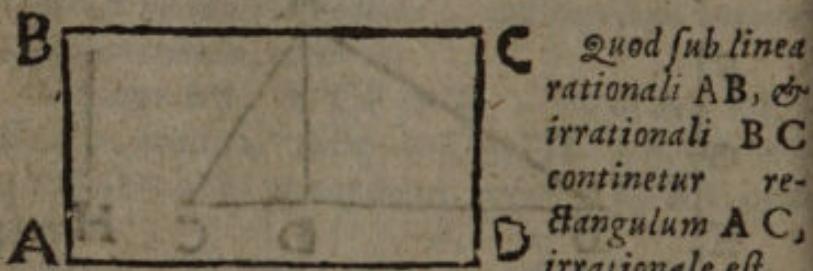
PROP. XXXVII.

a hyp. b lem. 16. 10. c 11. def. 10. Nam quia $A B \sqsupseteq B C$, b erit $A C q \sqsupsetneq$ $\Delta B q$. Sed $A B$ a est p^r . c ergo $A C$ est p^r . Q. E. D.

PROP. XXXVIII.

a hyp. b lem. 16. 10. c 11. def. 10. Nam quoniam $A B \sqsupseteq B C$, b erit $A C q \sqsupsetneq$ $\Delta B q$. $a B \times B C$, p^r . c ergo $A C$ est p^r . Q. E. D.

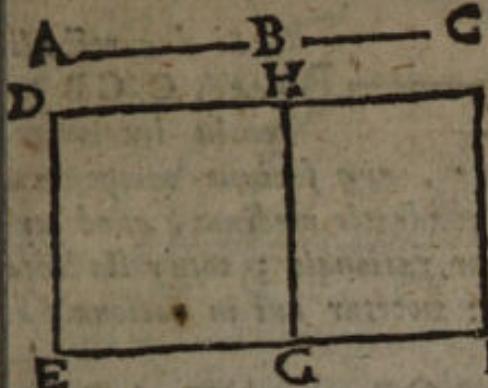
LEMMA.

a hyp. b 21. 10. Nam si rectang. A-C dicatur p^r ; quum AB sit p^r ; b erit latitudo $B C$ etiam p^r . contra Hyp.

PROP.

P R O P. XXXIX.

Si due mediae
AB, BC potentia
tantum commensurabiles com-
ponantur, que
medium contine-
ant, tota AC ir-
rationalis erit;
vocetur autem ex
binis mediis secun-
da.

Ad expositam DE p' & fac rectang. DF =
ACq; b & DG = ABq + BCq.
Quoniam ABq \perp BCq, d' erit Δ ABq +
BCq, hoc est DG \perp ABq; sed ABq e' est μv .
ergo DG e' est μv . verum rectang. ABC ponit
tur μv ; e' ideoque Δ AEC (f HF) e' μv ; ger-
go EG, & GF sunt p'. quia vero DG \perp HF;
atque DG. HF :: e' EG. GF l' erit EG \perp
GF. ergo tota EF e' p'. n' quare rectang DF
e' p' v. ergo DF, id e' AC, e' p'. Q.E.D.

P R O P. XL.

Si due rectae linea'e

A B C AB, BC potentia
tantum commensurabiles
componantur, que faciant compositum quidem ex
ipsarum quadratis rationale, quod autem sub ipsiss
continetur medium; tota recta linea AC, irrationalis
erit: vocetur autem major.

Nam quia ABq + BCq e' est p' v, & b \perp 2 a hyp.
ABC e' μv , & proinde ACq (d ABq + BCq +
2 ABC) e' \perp ABq + BCq p' v, f erit AC p'.
Q. E. D.

P R O P.

P R O P. XLI.

Si duæ rectæ li-

$\Delta A C, C B$ po-

tentia incommen-

surabiles componantur, quæ faciant compositum quidem ex ipsarum quadratis medium, quod autem sub ipsis continetur, rationale; tota recta linea AB irrationalis erit: vocetur autem rationale ac medium potens.

Nam 2 rectang. $ACB, a \rho' v^b \square A C q +$
 $CBq c \mu v. d$ ergo 2 $ACB d \square ABq.$ quare
 $e AB eit \rho'.$ Q. E. D.

a hyp. &c.
f. 12. 10.

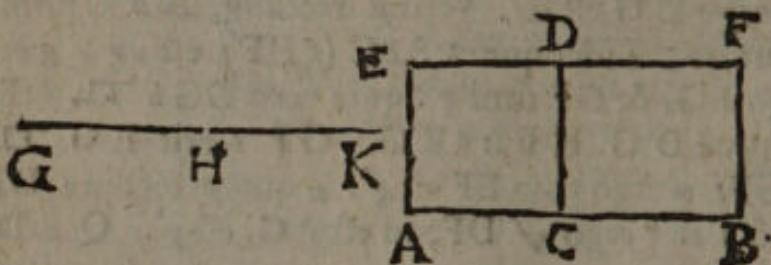
b sch. 12. 10.

c hyp.

d 17. 10.

e 11. def. 10.

P R O P. XLII.

Si duæ rectæ lineæ GH, HK potentia incommensurabiles componantur, quæ faciant & compositum ex ipsarum quadratis medium, & quod sub ipsis continetur medium, incommensurabileque composito ex quadratis ipsarum; tota recta linea GK irrationalis erit: vocetur autem bina media potens.

Ad expositam $FB \rho'$, sicut rectang. $AF = GKq$, & $CF = GHq + HKq$. Quoniam $GHq + HKq (CF)$ a est μv ; latitudo CB b erit ρ' . Item quia 2 rectang. $GHK (c AD)$ a est μv , etiam AC^b erit ρ' . Porro quia rectang. $AD a \square CF$, d atque $AD. CF :: AC. CB$, e erit $AC b \square CB$. f g lom 38. 10. f Quare AB est $\rho' \rho'$. ergo rectang. AF , id est, GKq est $\rho' \mu v$. b proinde GK est ρ' . Q. E. D.

P R O P.

a hyp.

b 13. 10.

c 4. 2.

d 2. 6.

e 10. 10.

f 37. 10.

g lom 38. 10.

h 11. def. 10.

PROP. XLIII.

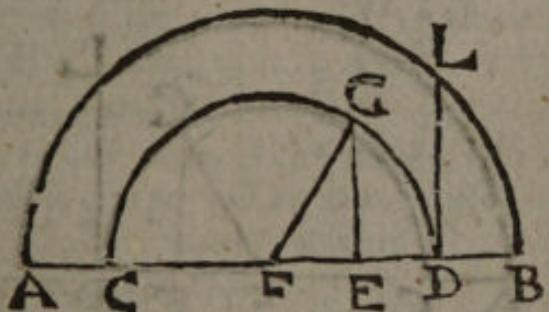

Quæ ex binis nominibus A B, ad unum duntaxat punctum D dividitur in nomina AD, DB.

Si fieri potest, binomium A B alibi in E secessetur in alia nomina A E, E B. Liquet A B secari utrobique inæqualiter, quia $AD \neq DB$, & $AE \neq EB$.

Quoniam rectangula ADB, AEB sunt $\mu\alpha$;
 a & singula ADq, DBq, AEq, EBq sunt $\rho'\alpha$; b a. ^{a 37. 10.}
deoque $ADq + DBq$, b & $AEq + EBq$ etiam
 $\rho'\alpha$, b idcirco $ADq + DBq = AEq + EBq$.
c hoc est, $z AEB - z ADB$ est $\rho'y$. d ergo AEB ^{c sc. 5. 2.}
 $- ADB \rho'y$. ergo μy superat μy per $\rho'y$. ^{d sc. 12. 10.} e Q.E.A. ^{e 27. 10.}

PROP. XLIV.

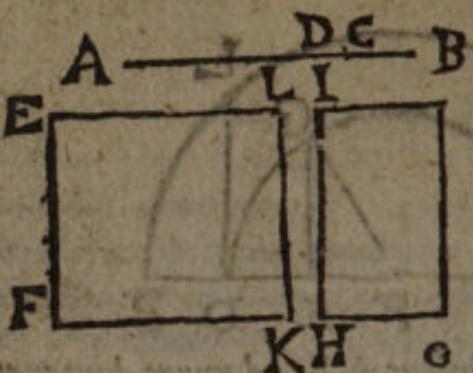

Quæ ex binis mediis prima A B, ad unum duntaxat punctum D dividitur in nomina AD, DB.

Puta AB dividi in alia nomina AE, EB. quo posito, singula ADq, DBq, EBq, a sunt $\mu\alpha$; a & ^{a 38. 10.}
rectangula ADB, AEB, eorumque dupla, sunt ^{b sc. 5. 2.}
 $\rho'\alpha$. b ergo $z AEB - z ADB$, c hoc est ADq
 $+ DBq = AEq + EBq$ est $\rho'y$. \therefore Q.E.A.

PROP.

PRO P. XLV.

Quæ ex binis mediis secunda AB : ad unum duntaxat punctum C dividitur in nomine AC, CB.

Dic alia esse nomina AD, DB.

Ad expositam EF p̄, fac rectang. EG = ABq.
& EH = ACq + CBq ; item EK = ADq
+ DBq.

a 39. 10. Quoniam ACq, CBq sunt $\mu\alpha$ \square ; b erit
b 10 & 24. ACq + CBq (EH) $\mu\alpha$. c ergo latitudo FH
10. est $\mu\alpha$, & quin & rectang. ACB, d ideoque z ACB
c 23. 10. e (IG) est $\mu\alpha$: c ergo HG, est etiam p̄. Cum
d 24. 10. igitur EH f \square IG, g atque EH. IG :: FH.
e 4. 2. HG; h erunt FH, HG \square . k ergo FG est bino-
f lem. 16. 10. gium; cujus nomina FH, HG. Simili argu-
g 1. 6. mento FG est bin. cujus nomina FK, KG, contra
h 10. 10. K 37. 10. 43. hujus.

PRO P. XLVI.

Major AB ad unum duntaxat punctum D dividitur in nomine AD, DB.

b 40. 10. Concipe alia nomina AE, EB. quo posito re-
b 37. 10. ctangula ADB, AEB $\mu\alpha$; a & tam ADq +
c 5. 1. DBq, quam AEq + EBq sunt p a. b ergo ADq
d 17. 10. + DBq = AEq + EBq, c hoc est, z AEB
z ADB est p̄r. d Q.F.N.

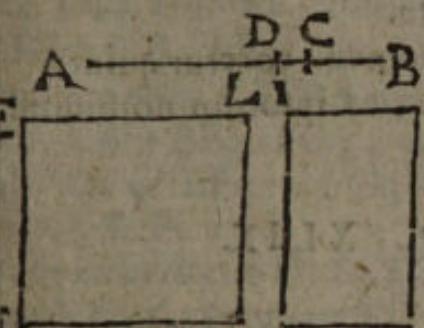
PRO P.

P R O P. XLVII.

Rationale ac
medium potens

A · F E D B A B , ad unum
intaxat punctum D dividitur in nomina **AD**, **DB**,
Dic alia nomina **AE**, **EB**. a ergo tam **AEq** ^{a 41. 10.}
- **EB**, quam **ADq** + **DB** sunt $\mu\pi$. a & re-
angula **AES**, **ADB**, sunt ρ° a. b ergo z **AEB** ^{b 5. 17. 10.}
z **ADB**, c hoc est, **ADq** + **DBq** : **AEq** + ^{c 5. 17. 10.}
B l est ρ° v. Q.E.A.

P R O P. XLVIII.

Bina media po-
tens **AB**, ad unum
duntaxat punctum
C dividitur in no-
mina **AC**, **CB**.

Vis **AB** dividi in
alia nomina **AD**,
DB. Ad exposi-
tum **EF** p^o, sicut rectang. **EG** = **AB** l, & **EH** =
Cq + **C3q**, & **EK** = **ADq** + **DBq**. Quo-
iam **ACq** + **CBq**, nempe **EH**, a est $\mu\pi$, b erit
titudo **FH** p^o. Item quia z **ACB**, c hoc est,
G, est a $\mu\pi$, b erit **HG** etiam p^o. Ergo cum **EH**
= **IG**, inque **EH**. **IG** d:: **FH**. **HG**, e erit
H **T** **HG**. Ergo **FG** est bin. cuius nomina
H. **HG**. Eodem modo ejusdem nomina erunt
K, **KG**; contra 43 hujus.

Definitiones secundæ.

Exposita rationali, & quæ ex binis nominis
bus, divisa in nomina; cuius majus nomen
minus possit quam minus, quadrato rectæ lineæ si-
bi longitudine commensurabilis;

I. Siquidem majus nomen expositæ rationali
com-

commensurabile sit longitudine, vocetur tota ex binis nominibus prima.

II. Si vero minus nomen expositæ rationali longitudiae sit commensurabile, vocetur ex binis nominibus secunda.

III. Quod si neutrum ipsorum nominum sit longitudine commensurabile expositæ rationali, vocetur ex binis nominibus tertia.

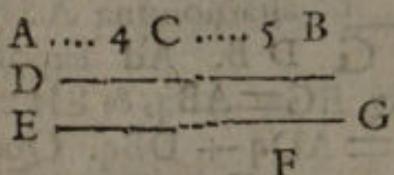
Rursus, si majus nomen plus possit quam minus, quadrato rectæ lineaæ sibi longitudine incomensurabilis;

IV. Si quidem majus nomen expositæ rationali commensurabile sit longitudine, vocetur ex binis nominibus quarta.

V. Si vero minus nomen, vocetur quinta.

VI. Quod si neutrum ipsorum nominum, vocetur sexta.

PROP. XLIX.

Invenire ex binis nominibus primam, E.G.

a Sume AB, AC

numeratos quadra-

tos, quorum excessus CB non Q. exponatur D.

b accipe quamvis EF \square D. c fac AB. CB ::

EFq. FGq. erit EG bin. i.

Nam EF d \square D. e ergo EF f. f item

EFq \square F Gq. g ergo FG est etiam f. item

d quia EFq. FGq :: AB. CB :: Q. non Q. b erit

EF \square FG. denique quia per conversionem

rationis EFq. FFq - FGq :: AB. AC :: Q. Q.

erit EF \square FFq - FGq. ergo EG est

bin. i. Q. E. F.

Explicatio per numeros.

Sit D. 8. E F. 6. A B. 9. C B. 5. quare cum

9. 5.

$\sqrt{36} : 20$. erit FG, $\checkmark 20$. proinde EG est 6
 $+ \checkmark 20$.

P R O P. L.

A 4 C 5 B *Invenire ex binis nominibus secundam, EG.*

G Accipe AB, & AC

F numeros quadratos, quorum excessus CB sit non

Q. Sit D exposita p. sume FG \square D. Fac CB.
 AB :: FGq. EFq. Erit EG qualita.

Nam FG \square D, quare FG est p. item EFq

\square FGq. ergo EF est etiam p. item quia FGq.

EFq :: CB. AB :: non Q. Q. est FG \square EF.

Item quia CB. AB :: FGq. EFq, inverteque

AB. CB :: EFq. FGq, erit ut in praecedenti,

EF \square \checkmark EFq $- FGq$. a e quibus EG est bin.

.. Q. E. F.

*Proba us
præcedentem*

a 2. def. 48.

10.

In numeris, sit D, 8; FG 10; AB, 9; CB, 5.
 erit EF, $\checkmark 180$. quare EG est 10 + 180.

P R O P. LI.

A 4 C 5 B *Invenire ex binis nominibus tertian, DF.*

L 6

G \square F Sume numeros a fib. 29. 10.

AB, AC quadratos,
 quorum excessus CB

E non Q. Sitq; L numer-

tus non Q, proxime major quam CB, nempe u-

nitate, vel binario. sit G exposita p. b Fac L. AB

: Gq. DEq. b & AB. CB :: DEq. EFq. erit DF

bin. 3.

b 3. lem. 10.

10.

Nam quia DEq \square Gq, d est DE p. item c constr. 6.

Gq. DEq :: L. AB :: non Q. Q. e ergo G \square d fib. 12. 10.

DE. item quia DEq \square EFq, d etiam EF e 6. 10.

est p. quine iam quia DEq. EFq :: AB. CB ::

Q. non Q. f est DE \square EF. porro, quia per

P constr. f 9. 10.

constr. & ex æquali Gq. EFq :: L.CB :: non Q.
Q. (nam g L, & CB non sunt similes plani nu-
meri) b erit G etiam \square EF. denique ut in
præced. $\sqrt{DEq - EFq} \square DE$. ergo DF est
bin. 3. Q. E. F.

In numeris, sit AB, 9; CB, 5; L, 6; G, 8. erit
DE, $\sqrt{96}$ & EF, $\sqrt{\frac{48}{9}}$. quare $DF = \sqrt{96} + \sqrt{\frac{48}{9}}$

P R O P. LII.

A ... 3 C 6 B *Invenire ex binis nomini-
bus quartam, DF.*

G ----- F a Sume quemvis nume-
rum quadratum AB, aquem

H ----- divide in AC, CB non
quadratos. sit G exposita e'. b accipe DE \square
G. c Fac AB. CB :: DEq. EFq. erit DF bin. 4.

Nam ut in 49. hujus, DF ostenderetur bin-
item, quia per constr. & conversionem rationis
DEq. DEq - EFq :: AB. AC :: Q. non Q.
d erit DE \square $\sqrt{DEq - EFq}$. e ergo DF ei-
bin. 4. Q. E. F.

In numeris, sit G, 8; DE, 6. erit EF $\sqrt{24}$
ergo DF est $6 + \sqrt{24}$.

P R O P. LIII.

A ... 3 C 6 B *Invenire ex binis nomi-
bus quintam, DF.*

G ----- F Accipe quemvis au-
merum quadratum AB

HF cujus segmenta AC
CB sint non Q. sit G exposita e'. sume EI \square
G. fac CB. AB :: EFq. DEq. erit DF bin. 5.

Nam ut in 50. hujus, erit DF bin. & qui
per constr. & invertendo D Eq. E Fq :: AB
CB, ideoque per conversionem rationis DEq
DEq - EFq :: AB. AC :: Q. non Q. & er-

D

$DE \sqrt{ } \quad \checkmark DEq - EFq$. b ergo DF est bin.

4. Q. E. F.

In numeris, sit G, 7; EF, 6. erit DE $\sqrt{ } 54$. quare DF est $6 + \sqrt{ } 54$.

P R O P. L I V.

A 5 C 7 B
L 9

Invenire ex binis nominibus sextam.

G _____
D _____ F

Accipe A C, CB pri-

E H _____

mos numeros utcunque,

sic ut AC + CB (AB)
sit non Q. sume etiam

quemvis L num. Q. sit G expos. p. a fiatque L. a 3. lem. 10.
10.

AB :: Gq. DEq. atque AB.CB :: DEq. EFq. e-

rit DF. bin. 6.

Nam ut in § 1. hujus, DF ostendetur bin.
tem quod DE, & EF $\sqrt{ }$ G. denique igitur
quia per constr. & conversionem rationis DEq.
DEq - EFq :: AB. AC :: non Q. Q. (Nam
AB primus est ad AC, b ideoque ei dissimilis) b. 2. 27. 8.
ergo DE $\sqrt{ }$ \checkmark DEq - EFq. d ergo DF est c. 9. 10.
d. 6. def. 4. 8.
bin. 6. Q. E. F.

In numeris, sit G, 6; DE $\sqrt{ } 48$. erit EF $\sqrt{ } 28$.
quare DF est $\sqrt{ } 48 + \sqrt{ } 28$.

LEMMA.

Sit AD rectangulum, cuius latu*m* AC secetur inæqua
liter in E ; bisectumque
sit segmentum minu*m*
 EC in F ; atque a
 AE , & fiat rectang
 $AGE = EFq$; perqu
 G, E, F bducantur a
 AB parallela GH
 EI , FK . c Fiat auten
quadratum $LM =$
rectang. AH , atque a
 OMP productam c fi
at quadratum $MN =$
 GI ; rectaque LOS

LQT , NRS , NPT producantur.

Dico 1. MS , MT sunt rectangula. Nam omnes quadratorum angulos OMQ , RMP rectos
a erit QMR recta linea. b ergo anguli RMO ,
 QMP recti sunt. quare pgra MS , MT sunt rectangula.

2. Hinc patet $LS = LT$; & proinde LN est quadratum.

3. Rectangula SM , MT , EK , FD æquali
sunt. Nam quia rectang. AGE $\overset{d}{=}$ EFq , e et
 AE , $EF :: EF$, GE . f ideoque AH , $EK :: EK$, GI . hoc est per constr. LM . $EK :: EK$, MN
g verum LM . $SM :: SM$, MN . ergo $EK \overset{b}{=}$
 SM , $k = FD \overset{c}{=} MT$.

4. Hinc $LN \overset{m}{=} AD$.

5. Quia EC bisecta est in F , n patet EF , FC
 $EC \square$ esse.

6. Si $AE \square EC$, & $AE \square \checkmark AEq$
 ECq , erunt AG , GE , $AE \square$. item, quod
 AG

G. GE :: AH. GI, erunt AH, GI ; hoc est p^{ro} 10. 10.

M, MN $\perp\!\!\!$. item iisdem positis,

7. OM $\perp\!\!\!$ MP. Nam per Hyp. AE, $\perp\!\!\!$

C, ergo EC $\perp\!\!\!$ GE. q^{uare} EF $\perp\!\!\!$ GE. q^{14. 10.}

ed EF. GE :: EK. GI. ergo EK $\perp\!\!\!$ GI, r^{10. 10.}

oc est SM $\perp\!\!\!$ MN. atqui SM. MN :: OM.

AP. ergo OM $\perp\!\!\!$ MP.

8. Si ponatur AE $\perp\!\!\!$ \checkmark AEq = ECq,

patet AG, GE, AE esse $\perp\!\!\!$. unde LM $\perp\!\!\!$

MN. nam AG. GE :: AH. GI :: LM. MN.

His bene perspectis, facile sex sequentes Propositiones expediemus.

PROP. LV.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB,
ex binis nominibus prima AC, (AE + EC;)
recta linea OP spatium potens irrationalis est, quæ
ex binis nominibus appellatur.

Suppositis iis, quæ in lemmate proxime præcedenti descripta, & demonstrata sunt, liquet rectam OP posse spatium AD. item AG, GE,
AE sunt $\perp\!\!\!$. ergo cum AE b sit ξ^c $\perp\!\!\!$ AB,
erunt AG, & GE, ξ^c $\perp\!\!\!$ AB. d ergo rectan- a hyp. & lem.
gula AH, GI, hoc est quadrata LM, MN sunt ξ^c 10.
z. ergo OM, MP sunt ξ^c e $\perp\!\!\!$. f proinde OP b hyp.
est bin. Q. E. D. c s^{ecundum} 12. 10.
d 10. 10.
e lem. 54. 10.
f 37. 10.

In numeris, sit AB, 5; AC, 4 + $\sqrt{12}$. quare

rectang. AD = 20 + $\sqrt{300}$ = quadr. LN. ergo

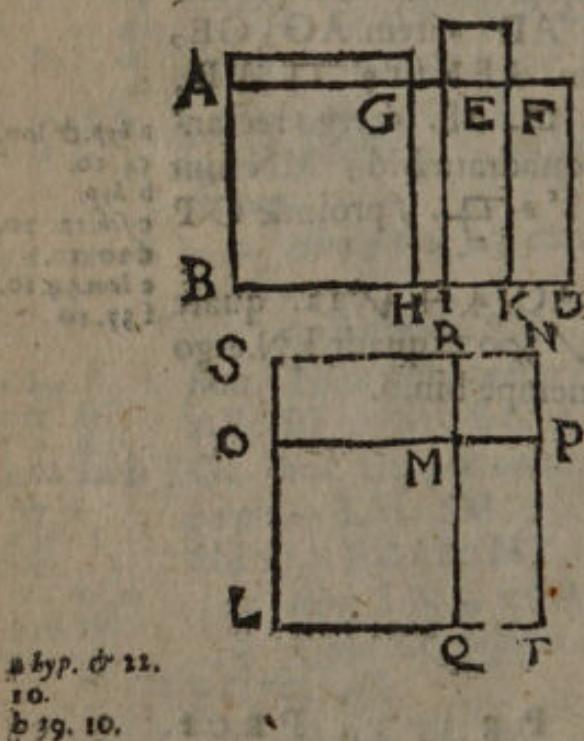
OP est $\sqrt{15} + \sqrt{5}$; nempe bin. 6.

PROP. LVI.

*Si spatium AD continueatur sub rationali AB,
et ex binis nominibus secunda AC (AE + EC;)
recta linea OP spatium AD potens, irrationalis est,
quae ex binis mediis prima appellatur.*

Rursus adhibito lemmate ad 54. hujus, erit
 $OP = \sqrt{AD}$. item AE, AG, GE sunt \perp .
a hyp. &
lem. 54. 10. ergo quum AE sit \hat{p} , \perp AB, et sunt AG, GE
b hyp. etiam \hat{p} \perp AB. ergo rectangula AH, GI;
c sch. 12. 10. hoc est OMq, MPq d sunt $\mu\mu$. e quinetiam
d 12. 10.
e lem. 54. 10. OM \perp MP. denique EF \perp EC, & EC
f hyp. 12. 10. \perp AB. g quare EF est \hat{p} \perp AB. g ergo
g 20. 10. EK; hoc est SM, vel OMP est $\hat{p}\hat{y}$. h Proinde
h 38. 10. OP est $\sqrt{675} + \sqrt{75}$; nempe bimed. 1.
 Vide Schem. 57.

PROP. LVII.

Si spatium AD continueatur sub rationali AB, et ex binis nominibus tertia AC (AE + EC;) recta linea OP spatium AD potens, irrationalis est, quae ex binis mediis secunda dicitur.

Ut prius, $OPq = AD$. item rectangula AH, GI, hoc est OMP, MPq sunt $\mu\mu$. a item EK, ve OMP est $\mu\mu$. b ergo OP est bimed. 2.

In numeris, sit $AB, 5$; $AC, \sqrt{32} + \sqrt{34}$. quare
 AD est $\sqrt{800} + \sqrt{600} = OPq$. proinde OP est
 $\sqrt{450} + \sqrt{50}$; hoc est bimed. 2.

P R O P. L V I I I .

Si spatium AD contineatur sub rationali AB , & ex binis noninibus quarta AC ($AE + EC$;) recta linea OP spatium potens, irrationalis est, quæ vocatur major.

Nam iterum, OMq ^a \square MPq . ^{elem. 54. 10.}
 rectang. vero AI ,
 hoc est $OMq + MPq$ ^b $\text{hyp. } \delta$,
^c item EK , ^{10. 10.}
 vel OMP est $\mu\nu$. ^{c hyp. } \delta}
^d ergo OP (\sqrt{AD}) ^{22. 10.}
 est major. Q. E. D.

In numeris, sit $AB, 5$; & $AC, 4 + 8$. ergo
 rectang. AD est $20 + \sqrt{200}$. quare OP est $\sqrt{20 + \sqrt{200}}$.

P R O P. L I X .

Si spatium AD contineatur sub rationali AB , & ex binis noninibus quinta AC ; recta linea OP spatium AD potens, irrationalis est, quæ rationale & medium potens appellatur.

Rursus OMP \square MPq . rectang. vero AI , ^{a ut in pse.}
 vel $OMq + MPq$ est $\mu\nu$. ^a item rectang. EK , ^{b 41. 10.}
 vel OMP est $\rho\nu$. ^b ergo OP (\sqrt{AD}) est potens $\rho\nu$, & $\mu\nu$. Q. E. D.

In numeris, sit $AB, 5$; & $AC, 2 + \sqrt{8}$. ergo
 rectang. $AD = 10 + \sqrt{200} = OPq$. quare OP
 est $\sqrt{10 + \sqrt{200}}$

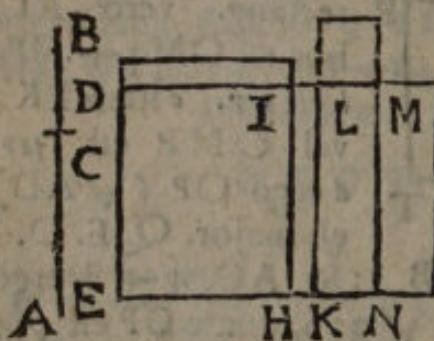
P R O P. LX.

Si spatium A D contineatur sub rationali A B & ex binis nominibus sexta BC (AE + EC; recta linea OP spatium AD potens, irrationali est, quæ bina media potens appellatur.

Ut sæpe prius, OMq \square MPq. & OMq + MPq est μ v. & rectang. (EK) OMP etiam μ v. a ergo $OP = \sqrt{AD}$ est potens μ v. Q. E. D.

In numeris, sit AB, 5; AC, $\sqrt{12} + \sqrt{3}$; ergo rectang. AD, vel OPq est $\sqrt{300} + \sqrt{200}$. proinde OP est $\sqrt{300} + \sqrt{200}$.

LEMMA.

Sit recta A B inæqualiter secta in C, sitque A C majus segmentum; & cuivis D E applicentur rectangula, DF = A B q. & DH = A C q, & IK = C B q. sitque LG bisecta in M, ducaturque M N paralleli GF.

*Dico 1. Rectang. A C B = L N, vel M F.
Nam $\frac{1}{2} A C B = L F$.*

2. D L \square LG. nam DK (ACq + CBq) \square LF ($\frac{1}{2} A C B$) ergo cum DK, LF sint æque alta, c erit DL \square LG.

3. Si AC \square CB, & erit rectang. DK \square ACq, & CBq.

4. Item, DL \square LG. nam ACq + CBq \square $\frac{1}{2} A C B$; hoc est DK \square LF. sed DK, LF $\epsilon ::$ DL. LG. fergo DL \square LG.

5. Ad hæc, DL \square $\sqrt{DLq - LGq}$. Nam ACq. A C Bg; A C B. C Bq. hoc est DH, LN ::

a 4. 2. & 3.

ax. 1.

b 7. 2.

c 1. 6.

d 16. 10.

e 16. 10.
f 10. 10.

g 1. 6.

N :: LN. IK. c quare DI. LM :: LM. IL.
 ergo DI x IL = LM^q. ergo cum ACq \perp □ h 17. 6.
 sq. hoc est DH \perp IK, & proinde DI \perp □ k hyp.
 L, m erit DL \perp ✓ DLq - LGq. Q. E. D.
 6. Sin ponatur ACq \perp CBq, n erit DL \perp □ a 19. 10.
 / DLq - LGq.

Hoc lemma preparationis vicem subeat pro 6. sequentibus propositionibus.

P R O P. LX I.

Quadratum ejus quæ ex binis nominibus (AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus primam.

Suppositis iis, quæ in lemmate proxime antecedenti descripta & demonstrata sunt. Quoniam AC, CB a sunt p \perp , b erit rectang. DK \perp ACq; ergo DK est p^v. d ergo DL \perp DE p^c. rectang. vero ACB, ideoque z ACB LF) e est p^v. ergo latitudo LG est p \perp DE. ergo etiam DL \perp LG. b item DL \perp DLq - LGq. ex quibus k sequitur DG est bin. i: Q. E. D.

a b, p.
b item 60. 10.
c sib, 12. 10.
d 11. 10.
e 12. &
f 14. 10.
g 13. 10.
h item 60. 0.
k 1. def.
l 9. 10.

P R O P. LX II.

Quadratum ejus, quæ ex binis mediis prima (AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus secundam.

Rursus adhibito lemmate proxime præcedenti; Rectang. DK \perp ACq. a ergo DK est a 14. 10. b ergo latitudo DK est p \perp DE. Quia vero rectang. ACB, ideoque LF (z ACB) b 13. 10. est p^v, d erit LG p \perp DE. e ergo DL, f item DL \perp DL1 - LG sunt \perp . f item DL \perp ✓ DL1 - g ex quibus patet DG esse bin. z. Q. f item 60. 10. E. D.

P R O P.

P R O P. LXIII.

Quadratum ejus, quæ ex binis mediis secunda (AC+CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus tertiam.

Ut in præced. DL est $\rho^c \square$ DE. porro quia
^{a hyp. & 24.} $\rho^c \mu v$, ^{b 23. 10.} ρ^c erit LG $\rho^c \square$ DE. ^{clem. 60. 10.} c itemque DL \square LG. ^{d 3. def.} itemque DL \square $\sqrt{DLq - LGq}$. ^{e 18. 10.} ergo DG est bin. 3. Q. E. D.

P R O P. LXIV.

Quadratum Majoris (AC+CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus quartam.

Rursus ACq + CBq, hoc est DK ^a est $\rho^c \mu v$.
^{b 2. 10.} b ergo DL est $\rho^c \square$ DE. item ACB, ideoque
^{c hyp. &} LF (2 ACB) ^c est μv . ergo LG est $\rho^c \square$
^{d 24. 10.} DE. e proinde etiam DL \square LG. denique
^{e 13. 10.} quia AC \square BC, f erit DL \square DLq —
^{f lem 60. 10.} LGq. g unde DG. est bin. 4. Q. E. D.
^{g 4. def.}
^{h 8. 10.}

P R O P. LXV.

Quadratum ejus, quæ rationale ac medium potest, (AC+CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus quintam.

Iterum, DK est μv . ^a ergo DL est $\rho^c \square$ DE. item LF est $\rho^c \mu v$. ^b ergo LG est $\rho^c \square$ DE. ^{c lem 60. 10.} ergo DL \square LG. ^{d item} DL \square $\sqrt{DLq - LGq}$. ^{e 5. def.} ergo DG est bin. 5.
^{f 18. 10.}

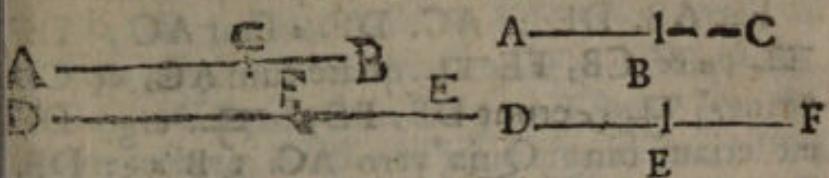
P R O P. LXVI.

Quadratum ejus, quæ bina media potest (AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus sextam.

Ut

Ut prius, DL & LG sunt $\frac{p}{\square}$ DE.
 Quia vero ACq + CBq (DK) $\frac{a}{\square}$ ACB, $\frac{a \text{ hyp.}}{b 14} 10.$
 ideoque DK \square LF (z ACB) estque DK. $c 1. 6.$
 $\frac{d}{e} F c :: DL, LG. d \text{ erit } DL \square LG. e \text{ denique } e lem. 60. 10.$
 $\frac{f}{g} DL \square \sqrt{DLq - LGq}. f \text{ ex quibus liquet } f 6. def.$
 $\frac{h}{i} DG \text{ esse bin. 6. Q. E. D. } g 8. 10.$

LEMMA.

Sint AB, DE \square ; siatque AB. DE :: AC
DF.

Dico 1. AC \square DF. ut patet ex 10. 10.
item CB \square FE. a quia AB. DE :: CB. FE. $a 19. 5.$

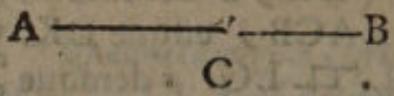
2. AC. CB :: DF. FE. Nam AC. DF ::
AB. DE :: CB. FE. ergo permutando AC.
CB :: DF. FE.

3. Rectang. ACB \square DFE. Nam ACq. $b 1. 6.$
ACB $b :: AC. CB c :: DF. EF :: DFq. DFE. c prius.$
quare permutando ACq. DFq :: ACB. DFE.
ergo cum ACq \square DFq, d erit ACB \square $d 10. 10.$
DFE.

4. ACq + CBq \square DFq + FEq. Nam
quia ACq. CBq $e :: DFq. FEq.$ erit componen- $e 21. 6.$
do ACq + CBq. CBq :: DFq + FEq. FEq. er-
go cum CBq \square FEq, f erit ACq + CBq \square $f 10. 10.$
DFq + FEq.

5. Hinc, si AC \square , vel \square CB, gerit pa- $g 10. 10.$
riter DE \square , vel \square EF.

P R O P. LXVII.

Ei, quæ ex binis nominibus longitudine commensurabilis DE,

& ipsæ ex binis nominibus est, atq; ordine eadem.

Fac AB. DE :: AC. DF. a sunt AC, DF

a lem. 66. 10. $\frac{AB}{DE} = \frac{AC}{DF}$; a & CB, FE $\frac{AC}{DF}$. quare cum AC, & CB

b hyp. b sunt $\frac{AC}{DF}$, & etunt DF, FE $\frac{AC}{DF}$. ergo DE

c f. 12. 10. est etiam bin. Quia vero AC. CB a :: DF.

FE. si AC $\frac{AC}{DF}$, vel $\frac{AC}{DF} \sqrt{ACq - BCq}$,

d 15. 10. d etiam similiter DF $\frac{AC}{DF}$, vel $\frac{AC}{DF} \sqrt{DFq - FEq}$.

e 12. 10. & e 12. 10. item si AC $\frac{AC}{DF}$, vel $\frac{AC}{DF} \frac{p}{q}$ expos. e erit simili-

f 12. 10. iliter DF $\frac{AC}{DF}$, vel $\frac{AC}{DF} \frac{p}{q}$ expos. at si CB $\frac{AC}{DF}$

g Per def. g 18. 10. vel $\frac{AC}{DF} \frac{p}{q}$, e erit pariter FE $\frac{AC}{DF}$, vel $\frac{AC}{DF} \frac{p}{q}$. Sin

verò utraque AC, CB $\frac{AC}{DF} \frac{p}{q}$, erit utraq; etiam

DF, FE $\frac{AC}{DF} \frac{p}{q}$. g Hoc est, quodcunque bino-

mium fuerit AB, erit DE ejusdem ordinis.

Q. E. D.

P R O P. LXVIII.

Ei, quæ ex binis mediis (AC + CB) longitudine commensurabilis DE, & ipsæ ex binis me- diis est, atque ordine eadem.

* Fiat AB. DE :: AC. DF. b ergo AC $\frac{AC}{DF}$

a 12. 6. b lem. 66. 10. & CB $\frac{AC}{DF}$ FE. ergo cum AC & CB

c 12. 6. c sunt $\frac{AC}{DF}$, & etunt DF, & FE erunt μ . & cum

d 14. 10. AC c $\frac{AC}{DF}$ CB, e erit FD $\frac{AC}{DF}$ FE. f ergo DE

e 10. 10. est 2μ . Si igitur rectang. ACB sit $\frac{p}{q}$, quia

f 18. 10. DFE b $\frac{AC}{DF}$ ACB, g etiam DFE est $\frac{p}{q}$; et si

h 14. 10. illud μ , h hoc etiam erit μ . k Id est, siue AB

k 18. vel 39. 10. sit bimed. 1. siue bimed. 2. erit DF ejusdem or-

dinis. Q. E. D.

P R O P.

P R O P. L X I X .

A ——— I ——— B Majori (A C
+ C B) commen-
D ——— I ——— E surabilis DE , &
F ipsa Major est.

Fac A B. D E :: A C. D F. Quoniam A C

^a $\frac{1}{\square}$ C B , ^b erit D F $\frac{1}{\square}$ F E. item A C q + ^{a hyp.}
C B q ^a est $\mu\nu$; proinde cum D F q + F E q ^{b lem. 66. 10.}
A C q + C B q , ^c etiam D F q + F E q est $\mu\nu$. de- ^{c sch. 12. 10.}
nique rectang. A C B ^d est $\mu\nu$. ergo rectang. D F E ^{d 14. 10.}
est $\mu\nu$ (quia D F E ^e $\frac{1}{\square}$ A C B.) e Quare DE est ^{e 40. 10.}
major. Q. E. D.

P R O P. L X X .

Rationale ac medium potentii (A C + C B)
commensurabilis DE , & ipsa rationale ac medium
potens est.

Iterum fac A B. D E;; A C. D F. Quia A C
^a $\frac{1}{\square}$ C B , ^b etiam D F $\frac{1}{\square}$ F E. item quia ^{a hyp}
A C q + C B q ^{b lem. 66. 10.} ^a est $\mu\nu$, ^c erit D F q + F E q ^{c 14. 10.} $\mu\nu$.
denique quia rectang. A C B ^d est $\mu\nu$, ^{d 14. 12. 10.} d etiam
D F E est $\mu\nu$, ^e ergo DE est potens $\mu\nu$, ac $\mu\nu$.
Q. E. D.

P R O P. L X X I .

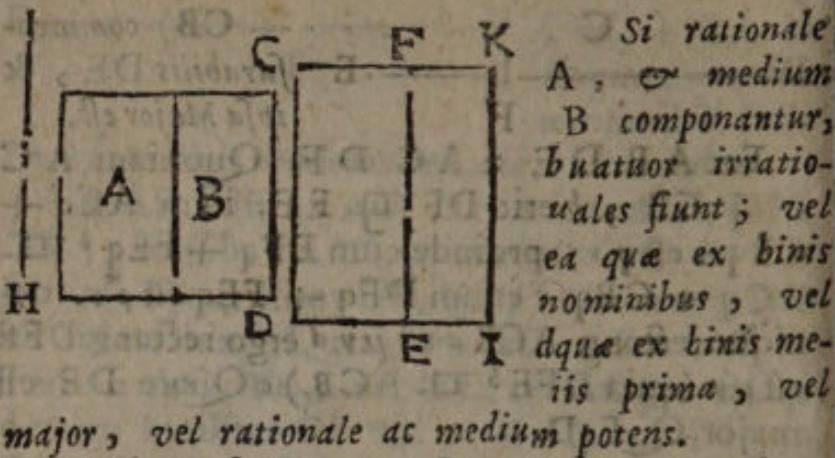
A ——— I ——— B Bina media potentii
C (A C + C B) com-
D ——— I ——— E mensurabilis DE , &
F ipsa bina media po-
tens est.

Divide DE , ut in præced Quia A C q ^a $\frac{1}{\square}$ ^{a hyp}
C B q , ^b erit D F q $\frac{1}{\square}$ F E q. item quia A C q ^{b lem. 65. 10.}
+ C B q ^a est $\mu\nu$, ^c erit D F q + F E q etiam ^{c 14. 10.} $\mu\nu$.
pariterque quia A C B ^d est $\mu\nu$, ^{d 14. 10.} d etiam D F E est
 $\mu\nu$. denique quia A C q + C B q ^e $\frac{1}{\square}$ A C B,
^{e erit}

e 14. 10.
f 42. 10.

e erit $DFq + FEq \sqsupseteq DFE$. f è quibus sequitur DE esse potenter in $\alpha \mu$. Q. E. D.

PROP. LXXII.

Si rationale A, & medium B componantur, b uatuor irrationales fiunt; vel ea que ex binis nominibus, vel duae ex binis me- iis prima, vel major, vel rationale ac medium potens.

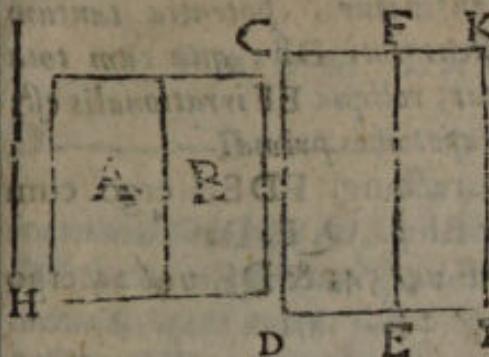
Nimirum si $Hq = A + B$, erit H una 4 line- arum, quas theorema designat. Nam ad CD expositum p^c, fiat rectang. CE = A; item FI = B; b ideoque CI = Hq. Quoniam igitur A est p^v, etiam CE est p^v. ergo latitudo CF est p^v CD. & quia B est μv , erit FI μv . ergo FK est p^v CD. ergo CF, FK sunt p^v. Tota igitur CK est bin. Si igitur A \sqsubset B, hoc est CE \sqsubset FI, gerit CF \sqsubset FK. ergo si CF \sqsupseteq CFq - FKq, b erit CK bin. I. & proinde H = \sqrt{CI} est bin. Si ponatur CF \sqsupseteq CFq - FKq, l erit CK bin. 4. quare H (\sqrt{CI}) m est major. Sin A \sqsupset B; gerit CF \sqsupset FK; proinde si FK \sqsupseteq FKq - CFq, n erit CK bin. 2. o quare H est $\alpha \mu$ pri- ma. denique si FK \sqsupseteq FKq - CFq, p erit CK bin. 5. q unde H erit potens p^v ac μv . Q. E. D.

a cor. 16. 6.
b 2. ax. 1.
c 21. 10.

d 23. 10.
e 13. 10.
f 37. 10.
g 1. 6.
h 1. def.
i 48. 10.
k 55. 10.
l 14. def.
m 58. 10.

n 2. def.
o 48. 10.
p 56. 10.
q 57. def.
r 48. 10.
s 59. 10.

P R O P. LXXIII.

Si duo me-
dia A, B, inter
se incommensu-
rabilia compo-
nuntur, due re-
lique irrationali-
les fiunt; vel ex
binis mediis se-
cunda, vel bina
media potens.

Nempe H potens A + B est una dictarum irrationalium. Nam ad CD expos. p^c, fac re-
ctang. CE = A, & FI = B. unde Hq = CI.

Quoniam igitur CE, & FI a sunt $\mu\alpha$, b erunt a hyp.
latitudines CF, FK $\sqrt{}$ CD. item quia CE b 13. 10.
a $\sqrt{}$ FI; estque CE. FI c:: CF. FK, d erit c 1. 6.
CF $\sqrt{}$ FK. ergo CK est bin 3. nempe, si e 3. def.
CF $\sqrt{}$ $\sqrt{}$ CFq - FKq. unde H = $\sqrt{}$ CI f 57. 10.
ferit 2 $\mu\alpha$. Sin vero CF $\sqrt{}$ $\sqrt{}$ CFq - FKq g 6. def.
g erit CK bin. 6. & b proinde H est potens 2 $\mu\alpha$. h 60. 10.
Q. E. D.

Principium Senioriorum per
detractionem.

P R O P. LXXIV.

Si à rationali DF rationa-
lis DE auferatur, potentia tan-
tum commensurabilis existens toti DF; reliqua EF
irrationalis est: vocetur autem apotome.

Nam EFq a $\sqrt{}$ DEq; sed DEq b est p^c v. a lem. 16. 10.
c ergo EF est p^c. Q. E. D. b hyp.
c 10. d 11.

In numeris, sit DF, 2; DE, $\sqrt{3}$. EF erit 2 —
 $\sqrt{3}$.

P R O P.

P R O P. LXXV.

D E F Si à media DF media DE auferatur, potentia tantum commensurabilis existens toti DF, quæ cum tota DF rationale continet; reliqua EF irrationalis est; vocetur autem mediæ apotome prima.

Nam EFq α rectang. FDE. ergo cum FDE b sit ρv , c erit EF ρ . Q. E. D.

a sch. 16. 10.
b hyp.
c 20. & 11.
d def. 10. In numeris, sit DF $v\sqrt{54}$ & DE $v\sqrt{24}$. ergo EF erit $v\sqrt{54} - v\sqrt{24}$.

P R O P. LXXVI.

D E F Si à media DF media DE auferatur, potentia tantum commensurabilis existens toti DF, quæ cum tota DF medium continet; reliqua EF irrationalis est; vocetur autem mediæ apotome secunda.

a Hyp.
b 16. 10.
c 24. 10.
d cor. 7. 2.
e 27. 10. Quia DF₁ & DEq α sunt $\mu\alpha$ rectang., b erit DF₁ + DEq \square DEq. c quare DFq + DEq est μv . item rectang. FDE, c ideoque 2 FDE α est μv . ergo EFq (2 DFq + DEq → 2 FDE) e est ρv quare EF est ρ . Q. E. D.

In numeris, sit DF, $v\sqrt{18}$; & DE, $v\sqrt{8}$. erit EF $v\sqrt{18} - v\sqrt{8}$.

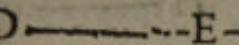
P R O P. LXXVII.

A B C Si à recta linea AC recta auferatur AB, potentia incommensurabilis existens toti BC, quæ cum tota AC faciat compositum quidem ex ipsarum quadratis rationale, quod autem sub ipsis continetur medium; reliqua BC irrationalis est: vocetur autem minor.

a hyp.
b sch. 12. 10.
c 7. 2.
d 17. 10.
e 11. def. 10. Nam ACq + ABq α est ρv . at rectang. ACB \square ACq + ABq α est μv . b ergo 2 CAB \square ACq + ABq α est μv . (2 CAB + BC₁) d ergo ACq + ABq \square BC₁. ergo EC est ρ . Q. E. D.

In numeris sit $AC, \sqrt{18} + \sqrt{108}$. $AB\sqrt{18 - \sqrt{108}}$. ergo BC est $\sqrt{18 + \sqrt{108}}$.
 $- \sqrt{18 - \sqrt{108}}$.

P R O P. LXXXVIII.

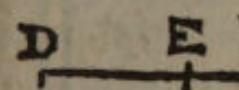
 Si à recta linea DF re-
 Et a auferatur DE potentia
 incommensurabilis existens toti DF , quæ cum tota
 DF faciat compositum quidem ex ipsis quadratis
 medium, quod autem sub ipsis continetur, rationale;
 reliqua EF irrationalis est: vocetur autem cum ratio-
 nali medium totum efficiens.

Nam $2FDE$ a est p̄y. b & $DFq + DEq$ est
 $\mu v.$ c ergo $2FDE = DFq + DEq$ d ($2FDE$
 $+ EFq$) e ergo EF est g'. Q. E. D.

In numeris sit $DF, \sqrt{216} + \sqrt{72}$. $DE,$
 $\sqrt{216 - 72}$. ergo EF est $\sqrt{216 + \sqrt{216 - \sqrt{216 - \sqrt{216 - 72}}}}$.

a hyp. & sed.
 12. 10.
 b hyp.
 c sed. 12. 10.
 d 7. 2.
 e sed. 12. 10.
 & 11. def. 10.

P R O P. LXXXIX.

 Si à recta DF recta aufera-
 tur DE , potentia incommensa-
 bilis existens toti DF , quæ cum
 tota faciat & compositum ex ipsis quadratis,
 medium; & quod sub ipsis continetur, medium, in-
 commensurabileque composito ex quadratis ipsis,
 reliqua irrationalis est: vocetur autem cum medio
 medium totum efficiens.

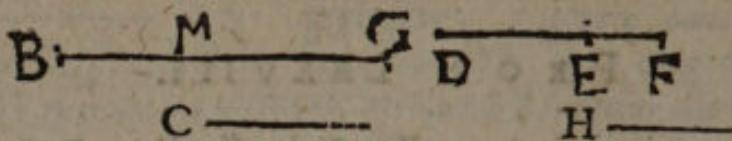
Nam $2FDE$, & $DFq + DEq$ a sunt μa ;
 b ergo $EFq (c DFq + DEq - 2FDE)$ est g'.
 d proinde EF est p'. Q. E. D.

Exempl. gr. sit $DF, \sqrt{180} + \sqrt{60}$. $DE,$
 $\sqrt{180 - 60}$. EF erit $\sqrt{\sqrt{180} + \sqrt{60}}$
 $- \sqrt{\sqrt{180} - \sqrt{60}}$.

a hyp. & 24.
 10.
 b 27. 10.
 c cor. 7. 2.
 d 11. def. 10.

Q P R O P.

LEMMA.

Si idem sit excessus inter primam magnitudinem BG, & secundam C(MG) qui inter tertiam magnitudinem DF, & quartam H(EF) erit & vicissim idem excessus inter primam magnitudinem BG, & tertiam DF, qui inter secundam C, & quartam H.

Nam quia a æqualibus BM, DE adjectæ sunt æquales MG, EF, a hoc est C, H; erit excessus totorum BG, DF, b æqualis excessui adjectorum, C, H. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, quatuor magnitudines Arithmetice proportionales, vicissim erunt Arithmetice proportionales.

PROP. LXXX.

B ID C. *Apotome AB una tantum congruit recta linea rationalis BC, potentia tantum commensurabilis existens toti AB.*

*Si fieri potest, alia BD congruat. a ergo rectangle ACB, ADB; b ideoq; eorum dupla sunt $\mu\mu$. cum igitur $ACq + BCq = 2 \cdot ACB$ c $= ABq$
d $ACq + DBq = 2 \cdot ADB$. ergo vicissim $ACq + BCq - : ADq + BDq = 2 \cdot ACB - : 2 \cdot ADB$. Sed $ACq + BCq - : ADq + BDq = est p.v.$ f ergo $2 \cdot ACB - : 2 \cdot ADB = est g.y.$*

Q. E. A.

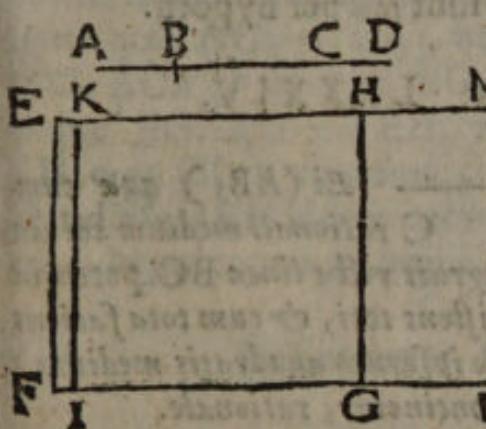
PROP.

P R O P. LXXXI.

Mediæ Apotomæ pri-
A B D C *ma AB una tantum*
congruit recta linea media BC, potentia solum com-
mensurabilis existens toti, & cum tota rationale con-
tinens.

Dic etiam BD congruere. igitur quoniam
 tam ACq, & BCq; quam ADq, & BDq sunt ^{a hyp.}
 $\mu\alpha \square$. b etiam ACq + BCq, & ADq + BDq ^{b 16. & 24.}
 erunt $\mu\alpha.c$ sed rectangula ACB, ADB; d adeoque ^{c 10.}
 $2 ACB$, & $2 ADB$ sunt $\mu\alpha.$ e ergo $2 ACB$ ^{d s. 12. 10.}
 $- : 2 ADB$; f hoc est ACq + BCq ^{e s. 17. 10.}
 $+ BDq$ est $\mu\alpha.$ g Q.E.A. ^{f 7. 2. &}
^{l em. 79. 10.}
^{g 27. 10.}

P R O P. LXXXII.

Mediæ Apoto-
me secundæ AB
una tantum con-
gruit recta linea
media BC, po-
tentia solum com-
mensurabilis exi-
stens toti, & cum
tota medium con-
tinens.

Si fieri potest, congruat alia BD. Ad EF p^e
 fiant rectang. EG = ACq + BCq; item re-
 ctang. EL = ADq + BDq. Item EI =
 $\mu\alpha$. Jam $2 ACB + ABq = ACq + BCq =$
 EG, ergo cum EI = ABq, a erit KG = 2 ^{a 4. 2. & 3.}
 ACB . porro ACq, & BCq ^b sunt $\mu\alpha \square$. ^{ax. 1.}
^c Ergo EG (ACq + BCq) est $\mu\alpha$. d ergo la- ^{b hyp.}
 titudo EH p^c EF. e Quinetiam rectang. ^{c 24. 10.}
 ACB ; f ideoque $2 ACB$ (KG) est $\mu\alpha$. d ergo ^{d 23. 10.}
 KH est etiam p^e EF. denique quia ACq + ^{e hyp.}
 BCq, id est, EG, g p^c $2 ACB$ (KG) estque ^{g lem. 26 10.}

Q. ^z EG.

h 1.6.
k 10. 10.
l 74. 10.

E G. K G :: b E H. K H k erit E H T L K H.
I ergo EK est aptome, cuius congruens K H. simili
argumento erit KM ejusdem EK congruens; con-
tra 80 hujus.

PROP. LXXXIII.

A B D C Minor AB, una tan-
tum congruit recta li-
nea BC potentia incommensurabilis existens toti;
& cum tota faciens compositum quidem ex ipsarum
quaadratis rationale; quod autem sub ipsis contine-
tur medium.

Puta alium BD congruere. Cum igitur ACq
+ BCq, & ADq + BDq sint p' a, eorum ex-
a hyp.
b lem. 97. 10.
c sch. 27. 10.
d 27. 10. cessus (2 b ACB - : 2 ADB) c est p' v, d Q.E.A;

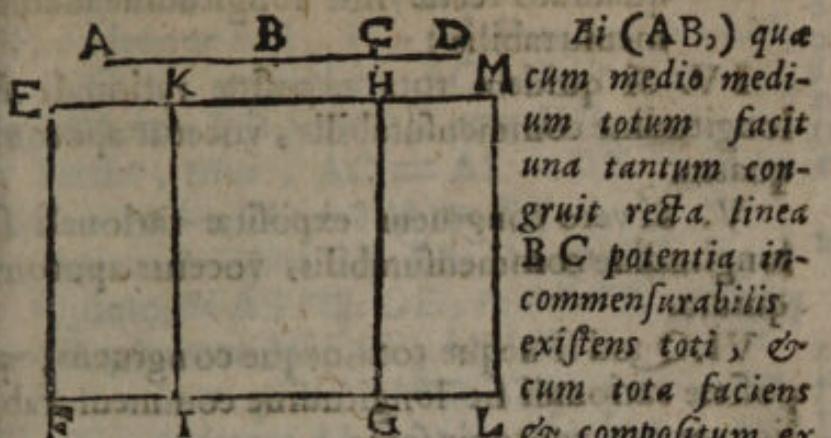
PROP. LXXXIV.

A B D C Ei (AB,) que cum
facit, una tantum congruit recta linea BC, potentia
incommensurabilis existens toti, & cum tota faciens
compositum quidem ex ipsarum quadratis medium;
quod autem sub ipsis continetur, rationale.

Dic aliam BD etiam congruere. a ergo re-
ctangula ACB, ADB. b ideoque 2 ACB, & 2
ADB sunt p' a. ergo 2 ACB - : 2 ADB ; c hoc
est, ACq + BCq - : ADq + BDq d est p' v.
Q.E.A : quum ACq + BCq, & ADq +
BDq sint p' a per hypoth.

PROP.

PROP. LXXXV.

Ei (AB,) quæ cum medio medium totum facit una tantum congruit recta linea BC potentia incommensurabilis existens toti, & cum tota faciens ipsarum quadratis medium, & quod sub ipsis continetur, medium, incommensurabileque composito ex ipsis quadratis.

Suppositis iis quæ facta & ostensa sunt in §2 hujus; liquet EH, & KH esse $\frac{1}{2}$ EF. Porro igitur quia $ACq + CB$ ^a, hoc est, rectang. EG $\frac{1}{2} ACB$, ^b ideoque EG $\frac{1}{2} ACB$ (KG) ^{a hyp.} estque EG. KG :: ^{b 14. 10.} EH. KH; erit EH $\frac{1}{2}$ KH. ergo EK est apotome, cuius congruens KH. Haud aliter KM eidem apotoma EK. congruere ostendetur; contra §0 hujus.

Definitiones tertiae.

Exposita rationali, & apotoma, si tota plus possit quam congruens quadrato rectæ lineæ sibi longitudine commensurabilis;

I. Si quidem tota expositæ rationali longitudine sit commensurabilis, vocetur apotome prima.

II. Si vero congruens expositæ rationali longitudine sit commensurabilis, vocetur apotome secunda.

III. Quod si neque tota, neque congruens expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome tertia.

Rursus, si tota plus possit quam congruens quadrato rectæ sibi longitudine incommensurabilis;

IV. Si quidem tota expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome quarta.

V. Si vero congruens expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome quinta.

VI. Quod si neque tota, neque congruens, expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome sexta.

P R O P. LXXXVI, 87, 88, 89, 90, 91.

A 4 **C** 5 **B** *Invenire apotomen primam, secundam, tertiam, quartam, quintam, sextam.*
D —————
E ———— **F**

G

H ————— *Apotomæ inveniuntur, subductis minoribus binomiorum nominibus ex majoribus. Exemp. gr. Sit $6 + \sqrt{20}$, bin. 1. erit $6 - \sqrt{20}$, apot. 1. &c. Quare de earum inventione plura repetere nihil est necesse.*

LEMMA.

Sit rectangulum **A C** sub rectis **A B**, **A D**. producatur **A D** ad **E**, & bisecetur **D E** in **F**. sitque rectang. **A G E** = **F Eq.** compleantur rectangula **A I**, **D K**, **F H**. Fiant vero quadratum **L M** = **A H**, & quadratam **N O** = **G I**, producanturque **N S R**, **O S T**. Dico primo, rectangul. **A I** = **L M** + **N O** = **T O q** + **S O q**. ut patet ex constr. Se-

Secundo, Rectang. $DK = LO$. Nam quia
rectang. $A \underset{a}{G} E$ $\underset{a}{=}$ FEq , b sunt $A G$, $F E$, $G E$
 \vdash , c adeoque AH , FI , GI \vdash ; a hoc est, LM ,
 FI , NO \vdash . atqui LM , LO , NO d sunt \vdash ; d $sch. 11. 6.$
ergo $FI = e$ $LO f = DK = g NM$. e $9. 5.$
 f $36. 1.$

Tertio, Hinc, $AC = AI - DK - FI = 843. 1.$
 $LM + NO - LO - NM = TR$.

Quarto, b Liquet DF , FE , DE esse \square . b $16. 10.$

Quinto, Si $AE \square$ DE , & $AE \square \checkmark AEq$
- DEq , $\&$ erunt AG , GE , $AE \square$. k $18. 10. \&$

Sexto, Item, quia $AE \square$ DE , $\&$ erunt AE ,
 $FE \square$. $"$ ideoque AI , FI ; $hoc est$, $LM + NO$ m $13. 10.$
& LO sunt \square .

Septimo, Item quia $AG * \square GE$, $"$ erunt AH n $1. 6. \&$
 GI , $hoc est$, LM , $NO \square$. n $10. 10.$
 $* prius.$

Octavo, Sed quia $AE \square$ DE , $\&$ erunt FE ,
 $GE \square$, $"$ ideoque rectang. $FI \square GI$, $hoc est$ LO p $2. 6.$
 $\square NO$. quare cum LO , NO \vdash ; TS , SO , $\&$ erunt q $10. 10.$
 TS , $SO \square$.

Nono, Sin ponatur $AE \square \checkmark AEq - DEq$; r $19. 10.$
 $\&$ erunt AG , GE , $AE \square$. $\&$ $17. 10.$

Decimo, Quare rectang. AH , GI , $hoc est$ s $1. 6. \& 10.$
 TOq , SOq erunt \square .

PROP. XCII.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB,
& Apotoma prima AD (AE - DE;) recta linea
TS spatium AC potens, apotome est.

Adhibe lemma proxime antecedens pro præparatione ad demonstrationem hujus. Igitur $TS = \sqrt{AC}$. item AG, GE, AE sunt \perp l.; ergo cum $AE \perp l. AB g^*$;
 b erunt AG, & GE \perp l.
 AB . & ergo rectangula AH & GI, hoc est TOq
& SOq sunt ρ^* a. & item TO, SO sunt ρ^* \square ,
& proinde TS est apotome. Q. E. D.

PROP. XCIII.

Vide Schem. præced.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, &
apotoma secunda AD (AE - DE;) recta linea
TS spatium AC potens; mediæ est apotome prima.

Rursus juxta lemma antecedens, AG, GE,
AE sunt \perp l. cum igitur AE sit ρ^* \perp l. AB,
berunt AE, GE etiam ρ^* \perp l. AB. ergo rectan-
gula AH, GI, hoc est TOq, SOq, sunt ρ^* \perp l.
& item TO $\perp l. SO$. Denique quia DE e \perp l.
 $e hyp.$
 $f 20. 10.$
 $g 75. 10.$
AB. ρ^* f erit rectang. DI, ejusque semissis DK,
vel LO, hoc est $TO \perp l. SO$ ρ^* \perp l. quibus sequitur TS
 (\sqrt{AC}) esse mediæ apot. i. Q. E. D.

PROP.

P R O P. XCIV.

Vide idem.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma tertia AD (AE - DE;) recta linea TS spatium AC potens, mediae est apotome secunda.

Ut in praecedenti TO, & SO sunt μ . Quoniam igitur DE a est $\rho' \perp AB$, b erit rectang. DI, c ideoque DK; vel TOS μv . ergo TS = \sqrt{AC} est mediae apot. z. Q. E. D.

a hyp.
b 22. 10.
c 14. 10.
d 76. 10.

P R O P. XC V.

Vide idem.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma quarta AD (AE - DE) recta linea TS spatium AC potens, minor est.

Rursus TO $a \perp$ SO. Quoniam igitur AE a est $\rho' \perp AB$, b erit AI, (TOq + SOq) $\rho' v$. atqui ut prius rectang. TOS est μv . ergo TS = \sqrt{AC} est minor. Q. E. D.

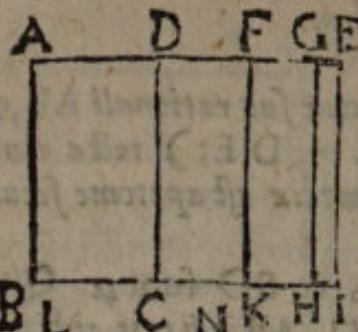
P R O P. XC VI.

Vide idem.

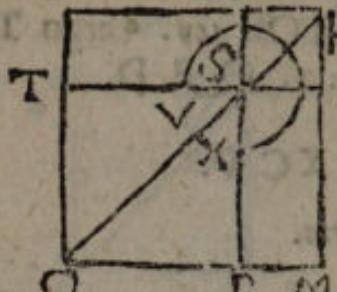
Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma quinta AD (AE - DE;) recta linea TS spatium AC potens, est quæ cum rationali medium totum efficit.

Rursus enim TO \perp SO. itaque cum AE a sit $\rho' \perp AB$, b erit AI, hoc est TOq + SOq μv . Sed prout in 93 rectang. TOS est $\rho' v$. c pro inde TS = \sqrt{AC} est quæ cum $\rho' v$ facit totum $c 78. 10.$ μv . Q. E. D.

P R O P. XCVII.

Si spatium A C continetur sub rationali A P,
& apotoma sexta A D
(A E - D E;) recta
linea T S spatium A C
potens, est quæ cum me-
dio medium totum effi-
cit.

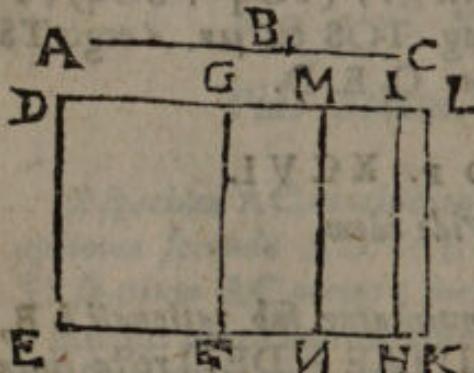

Itidem, ut saepe prius,
TO $\frac{1}{2}$ SO. item ut in
96, TOq + SOq est
 $\mu\nu$. rectang. vero TOS
est $\rho\nu$, ut in 94. α deni-
que TOq + SOq
 $\frac{1}{2}$ TOS. b ergo TS

$\Rightarrow \sqrt{AC}$ est quæ cum μv facit totum μv .
Q. E. D.

LEMMA.

Mar. 166.

Ad rectam quam-
 vis DE * applicen-
 tur rectang. DF =
 AB₁, & DH =
 AC₁, & IK =
 BC_q; & sit GL
 bisecta in M; ducta-
 que sit MN parall.
 GE.

Erit primo, Rectang. $DK = ACq + BCq$, ut
constructio indicat.

Setundo, Rectang. $ACB = GN$, vel MK.
 Nam $DK = AC_1 + BC_1 = 2ACB + AB \cdot p$ at $ABq = DF$. ergo $GK = 2ACB$.
 & proinde GN , vel $MK = ACB$.

a const.
b7. 2.
c1. ax. 1.
d7. ax. 1.

516

Tertio, *Rectang.* DIL = MLq. Nam quia
ACq. ACBe :: ACB. BCq; hoc est DH.

$MK :: MK \cdot IK$, erit $DI \cdot ML :: ML \cdot IL$. f ergo

$DIL = MLq$.

f 17. 6.

Quarto, Si ponatur $\Delta C \square BC$, erit $DK \square$
 ΔCq . Nam $\Delta Cq + BCq (DK) \square$ g 16. 10.

ΔCq .

Quinto, Item, $DL \square \checkmark DLq - GLq$.

Nam quia $DH (\Delta Cq) \square IK (BCq)$ b erit $DI h 10. 10.$

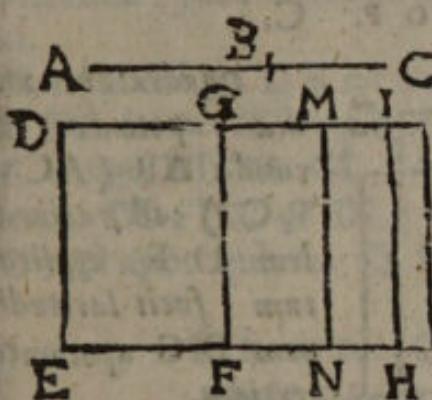
k 18. 10.

$\square IL$. f ergo $\checkmark DLq - GLq \square DL$.

Sexto, Item $DL \square GL$. Nam $\Delta Cq + BCq \square$ l item. 16. 10.
 $\square z ACB$; hoc est, $DK \square GK$. m ergo m 10. 10.
 $DL \square GL$.

Septimo, Si ponatur $\Delta C \square BC$, n erit $DL n 19. 10.$
 $\square \checkmark DLq - GLq$.

PROP. XC VIII.

Quadratum apotome AB (AC - BC) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen primam.

Fac ut in lemme proxime praecedenti.

Quoniam igitur AC, BC sunt p \square , a hyp.
 \square erit $DK (\Delta Cq + BCq) \square ACq$; c ergo b lem. 97. 10.
 DK est p v. d quare DL est p \square DE. e item c/s/b 12. 10.
rectang. $GK (z ACB)$ est p v. f ergo GL est p d 11. 10.
 $\square DE$. g proinde $DL \square GL$; h sed $DLq e 22. & 24.$
 $\square GLq$. i ergo DG est apotome, & i quidem f 23. 10.
prima (quia m $AC \square BC$, & propterea $DL g 13. 10.$
 $\square \checkmark DLq - GLq$) Q. E. D. h s/c/b 12. 10.
m 10. k 74. 10.
l i def. 85. 10.
m 10. m 10. 10.

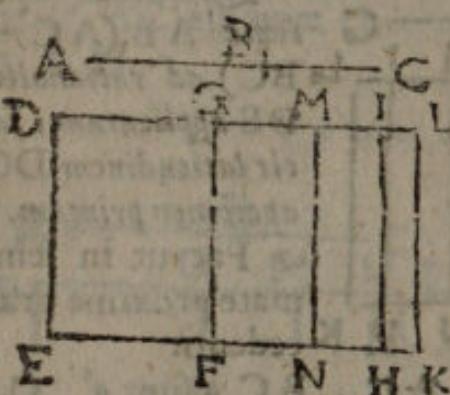
PROP. XCIX.

Vide Schema subsequens.

Quadratum mediæ apotomæ prime AB (AC—BC) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen secundam.

Rursus (suppositio lemmate præcedenti) quia AC, & BC sunt μ \square b, erit DK (ACq + BCq) \square ACq; c quare DK est μ . d ergo DL est μ \square DE. e item GK (z. ACB) est μ . f ergo GL est μ \square DE; g quare DL \square GL. h Sed DLq \square GLq. i ergo DG est apotome. quia vero DL \square \checkmark DLq — GLq, m2. def. \square erit DG apotome secunda. Q. E. D.

PROP. C.

Quadratum mediæ apotomæ secunde AB (AC—BC) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen tertiam.

Iterum DK est

μ , e quare DL est μ \square DE. item GK est μ . f unde GL est μ \square DE; g item DK \square GK, e quare DL \square GL; h at DLq \square GLq. i ergo DG est apot. & quidem \checkmark s. g quia DL \square \checkmark DLq — GLq. Q. E. D.

PROP. CI.

Vide Schema præced.

Quadratum minoris AB (AC—BC) ad rationalem

onalem DE applicatum, facit latitudinem DG a.
apotomen quartam.

Ut prius, ACq + BCq, hoc est DK est $\frac{1}{2}y$,
ergo DL est $\frac{1}{2}\sqrt{y}$. DE. at rectang ACB, ide-
que GK ($\frac{1}{2}ACB$) * est $\frac{1}{2}y$, b quare GL est $\frac{1}{2}\sqrt{y}$
 $\frac{1}{2}\sqrt{y}$ D E. c ergo DL \sqrt{y} GL. d at DLq \sqrt{y}
GLq. quia vero * ACq \sqrt{y} BCq, e erit DL \sqrt{y}
/ DLq - GLq: f ergo DG conditiones habet
potomæ quartæ. Q. E. D.

P R O P. C I I.

Vide Schem. præced.

Quadratum ejus AB (AC - BC,) que cum
rationali medium totum efficit, ad rationalem DE
applicatum, facit latitudinem DG apotomen quin-
tam.

Rursus enim, DK est μy , a quare DL est $\frac{1}{2}\sqrt{y}$
 $\frac{1}{2}\sqrt{y}$ DE. item GK est $\frac{1}{2}y$, b unde GL est $\frac{1}{2}\sqrt{y}$. DE.
DE. c ergo DL \sqrt{y} GL, d sed DLq \sqrt{y} GLq.
Porro, DL e \sqrt{y} DLq - GLq. ex quibus,
DG f est apot. quinta. Q. E. D.

P R O P. C I I I.

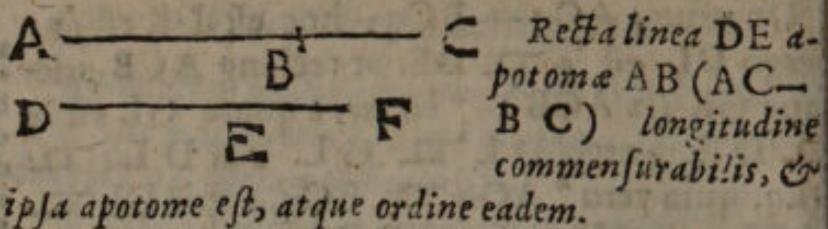
Vide Schema idem.

Quadratum ejas AB (AC - BC,) que cum
medio medium totum efficit, ad rationalem DE ap-
PLICATUM, facit latitudinem DG apotomen sextam.

Haud aliter, quam antea, DK, & GK sunt
 $\mu\mu$; a quare DL & GL sunt $\frac{1}{2}\sqrt{y}$. DE. item $\frac{1}{2}\sqrt{y}$,
DK b \sqrt{y} GK, c quare DL \sqrt{y} GL. d ergo b hyp & lem.
DG est apot. b cum igitur ACq \sqrt{y} BCq, ideo-
que DL \sqrt{y} DLq - GLq, e erit DG. apot. $\frac{1}{2}\sqrt{y}$
sexta. Q. E. D.

P R O P.

P R O P. CIV.

ipja apotome est, atque ordine eadem.

LEMMA.

Sit AB. DE :: AC. DF. & AB $\perp\!\!\!\perp$ DE.

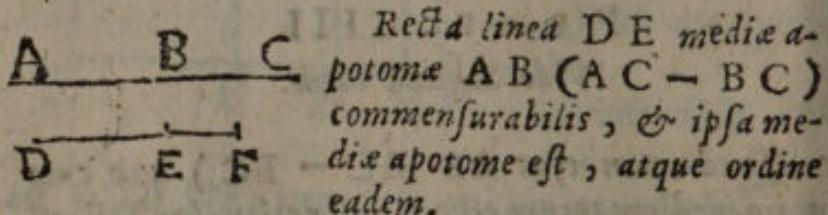
Dico AC + BC $\perp\!\!\!\perp$ DF + EF.

Nam AC. BC $\alpha ::$ DF. EF. ergo componendo AC + BC. BC :: DF + EF. EF. ergo permutando AC + BC. DF + EF :: BC. EF. α at BC $\perp\!\!\!\perp$ EF. ergo AC + BC $\perp\!\!\!\perp$ DF + EF.

Q. E. D.

a 12. 6 b lem. 103. c 10. d 6. 10. e Prop. f 75. & 76. g 10. *Fac AB. DE :: AC. DF. b igitur AC + BC $\perp\!\!\!\perp$ DF + EF. ergo cum AC + BC ϵ binomium sit, d erit DF + EF ejusdem ordinis binomium: e quare DF - EF ejusdem ordinis aequalis ad 85. potome est, cuius AC - BC. Q. E. D.*

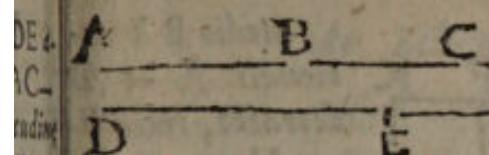
P R O P. CV.

a 11. 6 b lem. 103. c 10. d 68. 10. e 75. & 76. f 10. *Iterum a fac AB. DE :: AC. DF. b quare AC + BC $\perp\!\!\!\perp$ DF + EF. c ergo DF + EF est bimed. ejusdem ordinis, cuius AC + BC. d proinde ϵ DF - EF mediæ apotome erit ejusdem classis, cuius AC - BC. Q. E. D.*

P R O P.

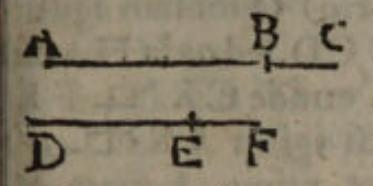
P R O P. C V I .

Recta linea
DE Minori AB
(AC - BC)
commensurabilis,
& ipsa minor est.

Fiat AB. DE :: AC. DF. & estque AC + BC ^{a lem. 103.}
DF + EF. atqui AC + BC ^b est Major, ^{10.}
ergo DF + EF quoque Major est. ^{b hyp.} d & proinde ^{c 69. 10.}
DF - EF est Minor. Q. E. D. ^{d 77. 10.}

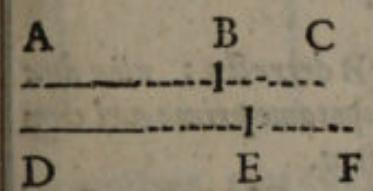
P R O P. C V I I .

Recta linea DE commen-
surabilis ei AB(AC - BC)
que cum rationali medium
totum efficit, & ipsa cum
rationali medium totum efficiens est.

Nam ad modum præcedentium ostendemus
DF + EF esse potentem $\frac{g}{y}$, & $\frac{l}{y}$. & ergo DF ^{a 78. 10.}
- EF est ut dicitur.

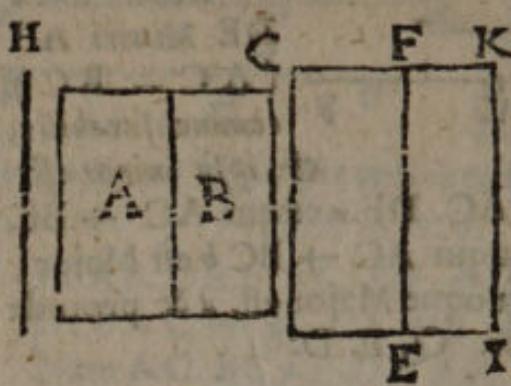
P R O P. C V I I I .

Recta linea DE com-
mensurabilis ei AB (AC
- BC) que cum medio me-
dium totum efficit, & ipsa
cum medio medium totum efficiens est.

Nam, ad normam præcedentium, erit DF +
EF potens $\frac{2}{\mu}$. & ergo DF - EF erit ut in pro- ^{a 79. 10.}
pos.

P R O P. C I X. -

Medio B à rationali A + I detracto, restali nea H, quæ reli quum spatium A potest, una ex dua bus irrationali bus sit, vel apotome, vel Mi nor.

Ad CD p̄, fac rectang. CI = A + B; & FI = B. quare CE a = A: (Hq) Quoniam igitur CI b est p̄, c erit CK p̄' ⊥ CD. sed quia FI b est μv, d erit FK p̄' ⊥ CD. e unde CK ⊥ FK fergo CF est apotome. Si igitur CK ⊥ ✓ CKq = FKq. g erit CF apot. prima; b quare ✓ CE (H) est apotome. si CK ⊥ ✓ CKq = FKq, k erit CF apot. quinta. & proinde H(✓ CE) ierit Minor. Q. E. D.

a 3. ax. 1.
b hyp. &
constr.
c 23. 10.
d 23. 10.
e 13. 10.
f 74. 10.
g 1. def. 85.
h 92. 10.
k 4. def. 85.
i 10.
l 95. 10.

P R O P. C X.

Vide Schem. præced.

Rationali B à medio A + B detracto; aliæ duæ irrationales fiunt, vel mediæ apotome prima, vel cum rationali medium totum efficiens.

Ad CD expos. p̄ siant rectang. CI = A + B; & FI = B, a unde CE = A = Hq. Quoniam igitur CI b est μv; c erit CK p̄' ⊥ CD. sed quia FI b est p̄, d erit FK p̄' ⊥ CD. e unde CK ⊥ FK. fergo CF est apot. g nempe secunda; si CK ⊥ ✓ CKq = FKq, b quare H(✓ CE) est mediæ apot. prima. Sin vero CK ⊥ ✓ CKq = FKq, k erit CF apot. quinta. & proinde H(✓ CE) erit faciens μv cum p̄. Q. E. D.

a 3. ax. 1.
b hyp. &
constr.
c 23. 10.
d 23. 10.
e 13. 10.
f 74. 10.
g 2. def. 85.
h 93. 10.
k 5. def. 85.
j 10.
l 96. 10.

P R O P.

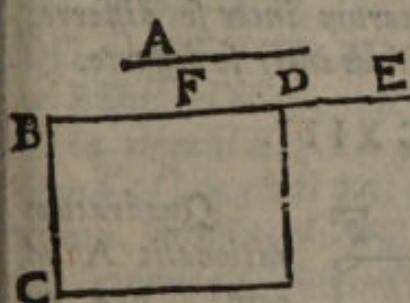
P R O P. C X I .

Vide Schema idem.

Medio B à medio A + B detratto, quod sit incom-
mensurabile toti A + B; reliquæ due irrationales
sunt, vel mediae apotome secunda, vel cum medio
medium totum efficiens.

Ad CD p' fiant rectang. CI = A + B; &
FI = B, a quare CE = A = Hq. Quoniam a 3. ax. 1.
igitur CI est $\mu\nu$. b erit CK p' \square CD. eodem b 23. 10.
modo erit FK p' \square CD. item quia CI c \square c hyp.
FI, d erit CK \square FK; e quare CF est apoto- d 10. 10.
ne, f tertia scilicet, si CK \square $\sqrt{CK - FK}$, e 74. 10.
unde H (\sqrt{CE}) erit mediae apot. secunda. g 94. 10.
verum si CK \square $\sqrt{CK - FK}$, b erit CF h 6 def. 85.
apot. sexta. k quare H erit faciens $\mu\nu$ cum μ . i 10.
Q. E. D. k 97. 10.

P R O P. C X I I .

*Apotome A non est
eadem, quæ ex binis no-
minibus.*

Ad expos. B C p',
fiant rectang. CD =
Aq. Ergo cum A sit
apotome, a erit BD

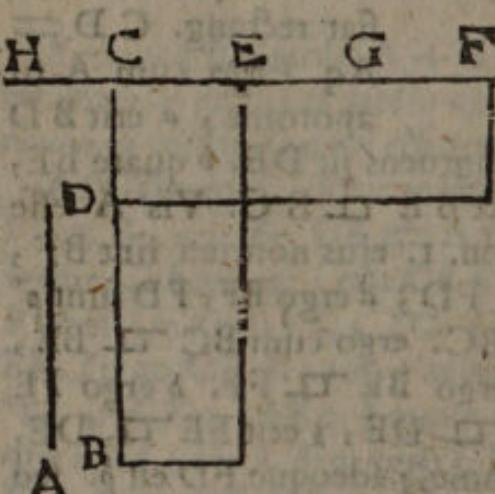
apot. prima. ejus congruens sit DE. b quare BE,
DE sunt p' \square . c & BE \square BC. Vis A esse
bin. ergo BD est bin. i. ejus nomina sint BF,
FD; sitque BF \square FD; d ergo BF, FD sunt p'
 \square ; & BF \square BC. ergo cum BC \square BE,
erit BE \square FB. ergo BE \square FE. b ergo FE
est p'. item quia BE \square DE, k erit FE \square DE.
quare FD est apotome, l adeoque FD est p'. sed
ostensa est p'. quæ repugnant. ergo A male dici-
tur binomium. Q. E. D.

Nomina 13 linearum irrationalium inter se differentium.

1. Media.
2. Ex binis nominibus, cuius 6 species
3. Ex binis mediis prima.
4. Ex binis mediis secunda.
5. Major.
6. Rationale ac medium potens.
7. Bina media potens.
8. Apotome, cuius etiam 6 species.
9. Mediæ apotome prima.
10. Mediæ apotome secunda.
- II. Minor.
12. Cum rationali medium totum efficiens.
13. Cum medio medium totum efficiens.

Cum latitudinum differentiæ arguant differentias rectarum, quarum quadrata sunt applicata ad aliquam rationalem, sitque demonstratum in præcedentibus, latitudines quæ oriuntur ex applicationibus quadratorum harum 13 linearum inter se differre, perspicue sequitur has 13 lineas inter se differre.

PROP. C XIII.

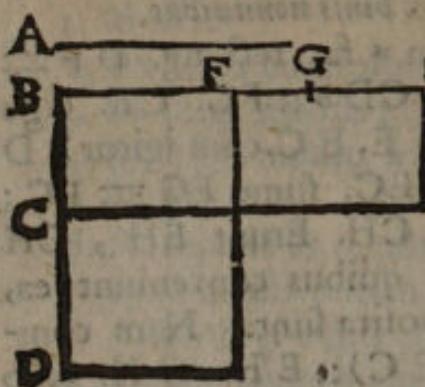

Quadratum rationalis A ad eam, quæ ex binis nominibus BC (BD + DC) applicatum, latitudinem facit apotomen EC, cuius nomina EH, CH commensurabilia sunt nominibus BD, DC ejus, quæ ex binis nominibus

\square in eadem proportione (EH. BD :: CH. DC;)
 & adhuc, apotome EC quæ fit, eundem habet ordinem, quem ea BC, quæ ex binis nominibus.

Ad DC minus nomen a fac rectang. DF \parallel a cor. 16. 6.
 Aq = BE. quare BC. CD b :: FC. CE. ergo b 14. 6.
 dividendo BD. DC :: FE. EC. cum igitur BD
 $c \subset$ DC, d erit FE \subset EC. sume EG = EC; c hyp. d 14. 5.
 siatque FG. GE :: EC. CH. Erunt EH, CH
 nomina apotomæ EC; quibus convenienter ea,
 quæ in theoremate proposita sunt. Nam com-
 ponendo FE. GE. (EC) :: EH. GH. ergo
 FH. EH e :: EH. CH f :: FE. EC f :: BD. e 12. 5.
 DC. quare cum BD g \perp DC, h erit EH \perp f prius.
 $CH; b \& FHq \perp$ EHq. ergo, quia FHq. g hyp.
 $EHq k :: FH. CH. b$ erit FH \perp CH, l ideoque h 10. 10.
 $FC \perp CH$. Porro CD g est p, & DF (Aq)
 g est p', m ergo FC est p' \perp CD, quare etiam i 21. 10.
 CH est p' \perp CD. n igitur EH CH sunt p', ac \perp n 12. 10.
 ut prius. o ergo EC est apotome, cui congruit CH.
 porro EH. CH f :: BD. DC, ideo permutando
 $EH. BD :: CH. DC$, unde quia CH f \perp p 10. 10.
 DC , p erit EH \perp BD. quinimo pone BD \perp
 $\checkmark BDq - DCq$; q erit ideo EH \perp $\checkmark BDq -$ p 15. 10.
 CHq . item si BD \perp p expos. erit EH \perp ei- r 12. 10.
 dem p'; si hoc est si BC sit bin. 1. r erit EC apot. s 1. def.
 prima. Similiter si DC \perp p expos. s erit CH t 1. def.
 \perp eidem p'; s hoc est si BC sit bin. 2. a erit 18. 10.
 EC apot. 2. & si hæc bin. 3. illa erit apot. 3. u 2. def.
 &c. Sin BD \perp $\checkmark BDq - DCq$, y erit EH \perp 18. 10.
 $\checkmark EHq - CHq$; si igitur BC sit bin. 4. vel 5. 85. 10.
 vel 6. erit EC similiter apot. 4. vel 5. vel 6. y 15. 10.
 Q. E. D.

PROP. CXIV.

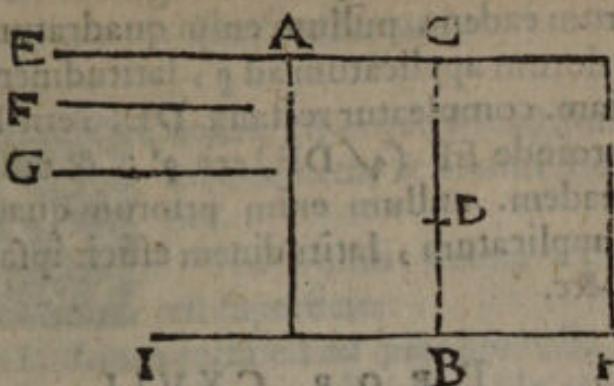

Quadratum rationalis A ad apotomen BC (BD - DC) applicatum, facit latitudinem BE eam, quæ ex binis nominibus; cujus nomina BE, GE commensurabilia sint a potomæ BC nominibus BDDC, & in eadem proportione; & adhuc, quæ ex binis nominibus fit (BE,) eundem habet ordinem, quem ipsa apotome BC.

a cor. 16. 6. a Fac rectang. DF = Aq; & BE. FE b :: EG. GF. Quoniam igitur DF = Aq = CE,
 b 12. 6. c erit BD. BC :: BE. BF. ergo per conversio-
 nem rationis BD. CD :: BE. FE :: EG. GF ::
 d 19. 5. d BG. EG. sed BD e $\frac{1}{2}$ CD. fergo BG $\frac{1}{2}$
 e hyp. GE. ergo quia BGq. GEq g :: BG. GF. h erit
 f 10. 10. BG $\frac{1}{2}$ GF. k ideoque BG $\frac{1}{2}$ BF. porro
 g cor. 20. 6. BD e est p, & rectang. DF (Aq) e est p'. l ergo
 h 10. 10. BF est p' $\frac{1}{2}$ BD. m ergo etiam BG est p' $\frac{1}{2}$
 k cor. 16. 10. BD. n ergo BG, GE sunt p' $\frac{1}{2}$. o quare BE
 l 21. 10. est bin. denique igitur quia BD. CD :: BG.
 m 12. 10. GE; & permutando BD. BG :: CD. GE; siisque
 n scilicet 12. 10. BD $\frac{1}{2}$ BG; p erit CD $\frac{1}{2}$ GE. ergo si CB sit
 o 37. 10. apot. prima; erit BE bin. i. &c ut in antecedenti.
 p 10. 10. ergo, &c.

PROP.

P R O P. C X V .

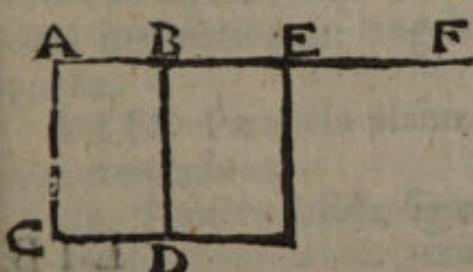
Si spatium AB contineatur sub apotoma AC
(CE - AE,) & ea, quæ ex binis nominibus CB;
cujus nomina CD, DB commensurabilia sint apoto-
mæ nominibus CE, AE, & in eadem proportione
(CE.AE :: CD.DB.;) recta linea F spatium AB
potens, est rationalis.

Sit G quævis p̄; & fiat rectang. CH = Gq.
a erit igitur BH (HI - IB) apotome; & HI ^{a 113. 10.}
b \square CD b \square CE, a & BI \square DB; & atque
HI. BI :: CD. DB b :: CE, EA. ergo permu-
tando HI. CE :: BI. EA. c ergo BH. AC ::
HI. CE :: BI. EA. ergo cum HI \square CE,
e erit BH \square AC. f ergo rectang. HC \square ¹⁰
BA. Sed HC (Gq) b est p̄. g ergo BA (Fq) ^{g scb. 12. 10.}
est p̄. proinde F est p̄. Q. E. D.

Coroli.

Hinc, fieri potest, ut spatium rationale conti-
neatur sub duabus rectis irrationalibus.

P R O P. C X VI .

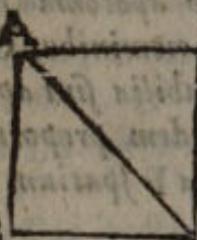

A media AB fi-
unt infinite irra-
tionales BE, EF,
&c. & nulla alicui
antecedentium est
eadem.

Sit AC expos.
R 3 p. fit-

a elem. 3. 8. 10.
b 11. 10. p. sitque AD spatum sub AC, AB. & ergo AD est p'v. Sume BE = \sqrt{AD} . b ergo BE est p', null priorum eadem. nullum enim quadratum aliquus priorum applicatum ad p', latitudinem efficit medium. compleatur rectang. DE; a erit DE p'v; & b proinde EF (\sqrt{DE}) erit p'; & nulli priorum eadem. nullum enim priorum quadratum ad p' applicatum, latitudinem efficit ipsam BE. ergo, &c.

PROP. CXVII.

D *Propositum sit nobis ostendere, in quadratis figuris BD, diametrum AC lateri AB incommensurabilem esse.*

Nam ACq. ABq $\alpha :: 2$,
 $I b :: \text{non } Q. Q.$ ergo AC
 $\not\parallel AB. Q. E. D.$

Celebratissimum est hoc theorema apud veteres philosophos, adeo ut qui hoc nesciret, eum Plato non hominem esse, sed pecudem diceret.

LIB.

L I B. XI.

Definitiones.

I. **S**olidum est, quod longitudinem, latitudinem, & crassitudinem habet.

II. Solidi autem extremum est superficies.

III. Linea recta est ad planum recta, cum ad rectas omnes lineas, à quibus illa tangitur, quæque in proposito sunt plano, rectos angulos efficit.

IV. Planum ad planum rectum est, cum rectæ lineæ, quæ communī planorum sectioni ad rectos angulos in uno piano ducuntur, alteri piano ad rectos sunt angulos.

V. Rectæ lineæ ad planum inclinatio est, cum à sublimi termino rectæ illius lineæ ad planum deducta fuerit perpendicularis; atque à puncto quod perpendicularis in ipso piano efficerit, ad propositæ illius lineæ extremum, quod in eodem est piano, altera recta linea fuerit adjuncta; est, inquam, angulus acutus insidente linea, & adjuncta comprehensus.

VI. Plani ad planum inclinatio, est angulus acutus rectis lineis contentus, quæ in utroque planorum ad idem communis sectionis punctum ductæ, rectos cum sectione angulos efficiunt.

VII. Planum ad planum similiter inclinatum esse dicitur, atque alterum ad alterum, cum dicti inclinationum anguli inter se fuerint æquales.

VIII. Parallelæ plana sunt, quæ inter se non convenient.

IX. Similes solidæ figuræ sunt, quæ similibus planis continentur, multitudine æqualibus.

X. Æquales & similes solidæ figuræ sunt,

quæ similibus planis multitudine & magnitudine æqualibus continentur.

X I. Solidus angulus est plurimum quam duarum linearum, quæ se mutuo contingunt, nec in eadem sunt superficie, ad omnes lineas inclinatione.

Aliter.

Solidus angulus est, qui pluribus quam duabus planis angulis in eodem non consistentibus plano, sed ad unum punctum constitutis, continetur.

X II. Pyramis est figura solida, planis comprehensa, quæ ab uno piano ad unum punctum constituuntur.

X III. Prisma est figura solida, quæ planis continetur, quorum adversa duo sunt & æqualia, & similia, & parallela; alia vero parallelogramma.

X IV. Sphæra est, quando semicirculi manente diametro, circumductus semicirculus in seipsum rursus revolvitur unde moveri cœperat, circumassumpta figura.

Coroll.

Hinc radii omnes à centro ad superficiem sphæræ inter se sunt æquales.

X V. Axis autem sphæræ, est quiescens illa recta linea, circum quam semicirculus convertitur.

X VI. Centrum sphæræ est idem quod & semicirculi.

X VII. Diameter autem sphæræ, est recta quædam linea per centrum ducta, & utrinque à sphæræ superficie terminata.

X VIII. Conus est, quando rectanguli trianguli manente uno latere eorum, quæ circa rectum angulum, circumductum triangulum in seipsum rursus revolvitur unde moveri cœperat, circumassumpta figura. Atque si quiescens recta linea a

linea æqualis sit reliquæ, quæ circa rectum angulum continetur, orthogonius erit conus; si vero minor, amblygonius; si vero major, oxygonius.

X I X. Axis autem coni, est quiescens illa linea, circa quam triangulum vertitur.

X X. Basis vero coni est circulus qui à circumducta recta linea describitur.

X X I. Cylindrus est, quando rectanguli parallelogrammi manente uno latere eorum, quæ circa rectum angulum, circumductum parallelogrammum in seipsum rursus revolvitur unde cœperat moveri, circumassumpta figura.

X X I I. Axis autem cylindri, est quiescens illa recta linea, circum quam parallelogrammum convertitur.

X X I I I. Bases vero cylindri sunt circuli à duobus adversis lateribus, quæ circumaguntur, descripti.

X X I V. Similes coni & cylindri sunt, quorum & axes, & basium diametri proportionales sunt.

X X V. Cubus est figura solida sub sex quadratis æqualibus contenta.

X X V I. Tetraedrum est figura solida sub quatuor triangulis æqualibus & æquilateris contenta.

X X V I I. Octaedrum est figura solida sub octo triangulis æqualibus & æquilateris contenta.

X X V I I I. Dodecaedrum est figura solida sub duodecim pentagonis æqualibus & æquilateris & æquiangulis contenta.

X X I X. Icosaedrum est figura solida sub vinti triangulis æqualibus & æquilateris contenta.

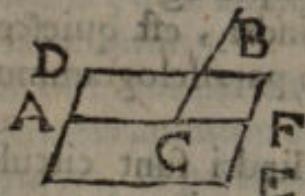
X X X. Parallelepipedum est figura solida sex figuris quadrilateris, quarum quæ ex adverso parallelae sunt, contenta.

XXXI. So-

X XXI. Solida figura in solida figura dicitur inscribi, quando omnes anguli figuræ inscriptæ constituantur vel in angulis, vel in lateribus, vel denique in planis figuræ, cui inscribitur.

X XXII. Solida figura solidæ figuræ vicissim circumscribi dicitur, quando vel anguli, vel latera, vel denique plana figuræ circumscripctæ tangunt omnes angulos figuræ, circum quam describitur.

P R O P. I.

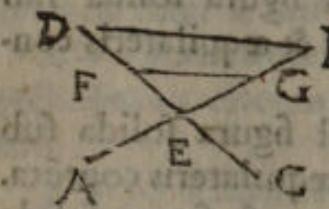
Rectæ lineæ pars quedam AC non est in subjecto piano, quedam vero CB in sublimi.

Producatur AC in subjecto piano usque ad F .

vis CB esse in directum ipsi AC ; ergo duæ rectæ AB , AF habent commune segmentum AC .

Q. F. N.

P R O P. II.

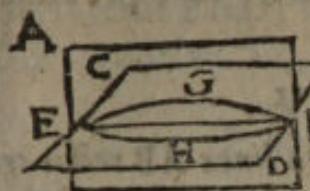
Si duæ rectæ lineæ AB , CD se mutuo secant, in uno sunt piano: atque triangulum omne DEB in uno est piano.

Puta enim trianguli DEB partem EFG esse in uno piano, partem vero $FEDGB$ in altero. ergo rectæ ED pars EF est in subjecto piano, pars vero FD in sublimi, Q. E. A. ergo triangulum EDB in uno est piano; proinde & rectæ ED , EB ; & quare & totæ AB , DC in uno piano existunt.

Q. E. D.

P R O P.

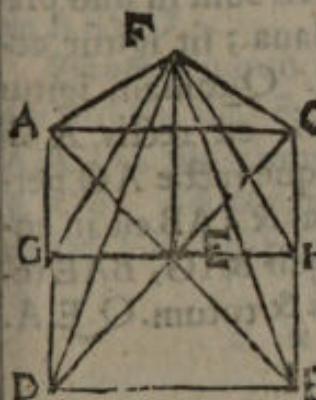
P R O P. III.

*Si duopla*na A B , C D
se mutuo secant, communis
eorum sectio E F est recta li-
nea.

Si E F communis sectio
non est recta linea, a ducatur in plano A B recta ^{a t. post. i.}
EGF, & in plano C D recta EHF. duæ igitur
rectæ EGF, EHF claudunt spatium. b Q. E. A. b 14. ex. i.

P R O P. IV.

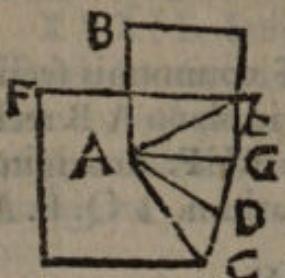
*Si recta linea E F rectis
duabus lineis A B , C D se
mutuo secantibus in commu-
ni sectione E ad rectos angu-
los insistat: illa ducto etiam
per ipsas planos A C B D ad
angulos rectos erit.*

Accipe EA, EC, EB,
ED æquales, & junge re-
ctas AC, CB, BD, AD.

per E ducatur quævis recta GH; junganturque
FA, FC, FD, FB, FG, FH. Quoniam AE
= EB; & DE = EC; & ang. AED ^{a constr.}
^{b 15. i.} = CEB, ^{c 4. i.} erit AD = CB. ^{d sed 34. i.} pariterque AC =
DB. ^e ergo AD parall. CB. ^f & AC parall.
DB. ^g quare ang. GAE = EBH. ^{e & ang.}
AGE = EHB. sed & AEF = EB ^g ergo GE
= EH, & AG = BH. quare ob angulos rectos,
ex hyp. & proinde pares ad E, ^{h 4. i.} bases FA, FC,
FB, FD æquantur. Triangula igitur ADF,
FBC sibi mutuo æquilatera sunt, ⁱ quare ang. ^{k 8. i.}
DAF = CBF. ergo in triangulis AGF, FBH
latera FG, FH æquantur; & proinde etiam ^l 14. i.
triangula FEG, FEH sibi mutuo æquilatera
sunt. ^m ergo anguli FEG, FEH æquales ac
propterea recti sunt. Eodem modo F E cum ^{m 8. i.}
^{n 10. def. i.} omnia-

Def. II. omnibus in plano ADC per E ductis rectis
lineis rectos angulos constituit, ideoque eidem
plano recta est. Q. E. D.

P R O P. V.

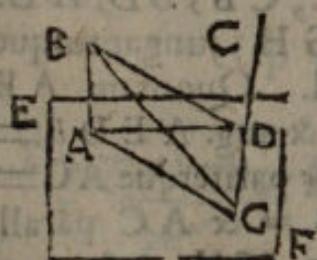

Si recta linea AB rectis tri-
bus lineis AC , AD , AE se-
mutuo tangentibus in communi-
tatione ad rectos angulos insi-
stat; illæ tres rectæ in uno sunt
plano.

Def. II.**Def. II.****Def. II.****Def. II.**

Nam AC , AD & sunt in
uno piano FC . & item AD , AE sunt in uno pla-
no BE . vis diversa esse hæc plana; sit igitur eo-
ram intersectio b recta AG . Quoniam igitur
 BA ex hypoth. perpendicularis eit rectis AC ,
 AD , eadem & piano FC , ideoque rectæ AG per-
pendicularis eit. ergo (siquidem & AB eit in eo-
dem cum AC , AE piano) anguli BAG , BAE re-
cti, & proinde pares sunt, pars & totum. Q.E.A.

P R O P. VI.

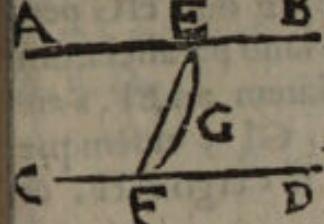
Si due rectæ lineæ AB ,
 DC eidem piano EF ad re-
ctos sint angulos; parallela
erunt illæ rectæ lineæ AB ,
 DC .

a hyp.**b constr.****c 4. i.****d 8. i.****e 5. ii.****f 3. ii.**

Ducatur AD , cui in pla-
no EF perpendicularis sit $DG = AB$; jungan-
turque BD , BG , AG . Quia in triangulis BAD ,
 ADG angili DAB , ADG & recti sunt; atque
 $AB = DG$; & AD communis eit; c erit BD
= AG ; quare in triangulis AGB , BGD sibi
mutuo æquilateris ang. BAG = BDG ; quo-
rum BAG rectus cum sit, erit BDG etiam re-
ctus. atqui ang. GDC rectus ponitur; ergo re-
cti: GD tribus DA , DB , CD recta eit; & quæ
ideo in uno sunt piano, fia quo AB existit;
cum

um igitur AB, & CD sint in uno piano, & anguli interni BAD, CDA recti sunt, gerunt AB, g 18. i.
CD parallelæ. Q. E. D.

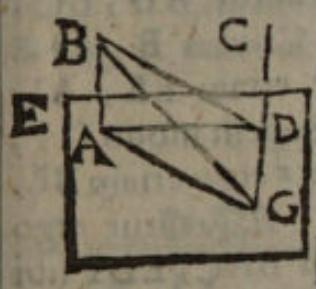
P R O P. VII.

Si duæ sint parallelæ rectæ lineæ AB, CD, in quarum utraque sumpta sint quælibet puncta E, F; illa linea EF, quæ ad hæc puncta adjungitur, in eodem est cum parallelis piano ABCD.

Planum in quo AB, CD, secet aliud planum per puncta E, F. si jam EF non est in piano ABCD, illa communis sectio non erit. Sit ergo EGF. a hæc igitur recta est linea. duæ ergo rectæ EF, EGF spatium claudunt. b Q. E. A. ^{a 3. ii.} _{b 4. ex. i.}

P R O P. VIII.

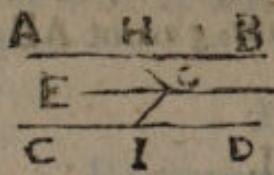

Si duæ sint parallelæ rectæ lineæ AB, CD, quarum altera AB ad rectos cuidam piano EF sit angulos; & reliqua CD eidem piano EF ad rectos angulos erit.

Adscita præparatione & demonstratione sextæ hujus; anguli GDA & GDB recti sunt. a ergo GD recta est piano per AD, DB (b in quo etiam AB, CD existunt.) c ergo GD ipsi CD est perpendicularis; atqui ang. CDA etiam d retusus est. e ergo CD piano EF recta est. Q. E. D. ^{a 4. ii.} _{b 7. ii.} ^{c 3. def. 10.} _{d 29. i.} _{e 4. iii.}

P R O P.

PROP. IX.

Quæ (AB, CD) eidem rectæ lineæ EF sunt parallelae, sed non in eodem cum illa plano, hæ quoque sunt inter se parallelae.

In plano parallelarum AB, EF duc HG perpendicularē ad EF. item in plano parallelarum EF, CD duc IG perpendicularē ad EF. ergo EG recta est piano per HG, GI, eidemque piano b rectæ sunt AH, & CI. ergo AH, & CI parallelæ sunt. Q. E. D.

PROP. X.

Si due rectæ lineæ AB, AC se mutuo tangentes ad duas rectas ED, DF se mutuo tangentes sint parallelae, non autem in eodem piano, illæ angulos æquales (BAC, EDF) comprehendent.

Sint AB, AC, DE, DF æquales inter se, & ducantur AD, BC, EP, BE, CF. Cum AB, DE

a *sint parallelæ & æquales, b* etiam EE, AD parallelæ sunt, & æquales. Eodem modo CF, AD parallelæ sunt, & æquales. *c* ergo etiam BE, FC sunt parallelæ & æquales. Aequalitatem ergo BC, FF. Cum igitur triangula BAC, EDF libi mutuo æquilatera sint, anguli BAC, EDF *e* æquales erunt. Q. E. D.

PROP. XI.

A dato punto A in sublimi ad subiectum planum BC perpendiculararem rectam lineam AIducere.

In plano BC duc quavis DE, ad quam ex A^a duc perpendicularē AF. ad eandem per

F in

a hyp. &
constr.
b 33. 1.
c 2. ax. 1.
d 30. 1.
e 33. 1.
f 8. 1.

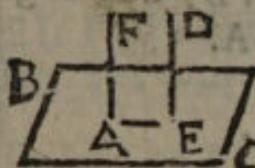
in plano BC b duc normalem FH. tum ad FH a 12. 1.
demitte perpendicularē AI. erit AI recta pla- b 12. 6.

o BC.

Nam per I c duc KIL parall. D E. Quia DE ^{c 3. 1.}
recta est ad AF, & FH, e erit DE recta plano ^{d confir.}
FA; adeoque & KL eidem planō recta est. ^{e 4. 11.}
ergo ang. KIA rectus est. atqui ang. AIF ^{f 8. 11.}
tiam b rectus est. ergo AI planō BC recta est. ^{g 3. def. 11.} ^{h confir.} ^{i 4. 11.}

Q. E. D.

PROP. XII.

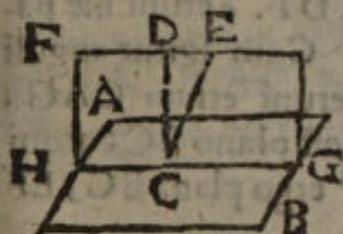

Dato planō BC à punto
A, quod in illo datum est, ad
rectos angulos rectam lineam
AF excitare.

A quovis extra planū
puncto D a duc DE rectam planō BC; & juncta ^{a 11. 11.}
E A b duc AF parall. D E. c perspicuum est AF ^{b 11. 11.}
planō BC rectam esse. Q. E. F. ^{c 8. 11.}

Practice perficiuntur hoc, & præcedens pro-
blema, si duæ normæ ad datum punctum appli-
centur, ut patet ex 4. II.

PROP. XIII.

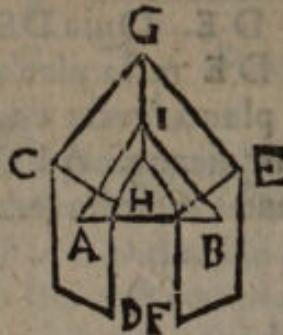

Dato planō AB. à punto
D, quod in illo datum est,
duæ rectæ lineæ CD, CE
ad rectos angulos non exci-
tabuntur ab eadem par-
te.

Nam utraque CD, CE planō AB a recta es- ^{d 6. 11.}
set, eædemque adeo parallelæ forent, quod pa-
rallelarum definitioni repugnat,

P R O P. XIV.

*vales has con-
serfa.*

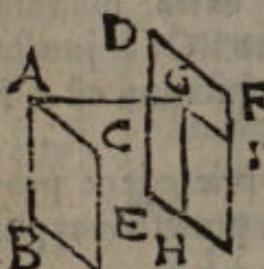
a hyp. & 3.
def. 11.
b 17. i.

I A, I B. unde in triangulo I A B, duo anguli
IAB, IBA α recti sunt. b Q. E. A.

Ad quæ plana C D, F E,
eadem recta linea A B recta
est; illa sunt parallela.

Si negas, plana C D, F E
concurrant, ita ut commu-
nis sectio sit recta G H;
sume in hac quodvis pun-
ctum I, ad quod in propo-
sitis planis ducantur rectæ

P R O P. XV.

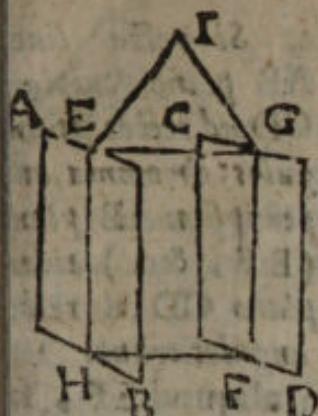
a 21. ii.
b 31. i.
c 30. i.
d 9. def. 11.
e 29. i.
f 4. ii.
g confir.
h 14. ii.

Si due rectæ lineæ A B,
AC se mutuo tangentes, ad
duas rectas D E, D F se
mutuo tangentes sint paral-
leæ, non in eodem consistentes
plano; parallela sunt, quæ per
illa dicuntur, plana BAC,
EDF.

Ex A duc A G rectam piano E F. b Sintque
G H, G I parallelæ ad D E, D F. c erunt hæ pa-
rallelæ etiam ad A B, A C. Cum igitur anguli
IGA, HGA d sint recti, e erunt etiam CAG,
BAG recti. f ergo GA recta est piano BC; atqui
eadem recta est piano E F. b ergo plana BC, EF
sunt parallela. Q. E. D.

P R O P.

P R O P. XVI.

*Si duo plana parallela
A B, C D, plano quopiam
HEIGF secantur, commu-
nes illorum sectiones E H,
G F sunt parallelæ.*

Nam si dicantur non
esse parallelæ, cum sint
in eodem plano secanti,
convenient alicubi, puta
in I. quare cum totæ
HEI, FGI & sint in planis A B, C D productis, a 1. 16.
etiam hæc convenient, contra hypoth.

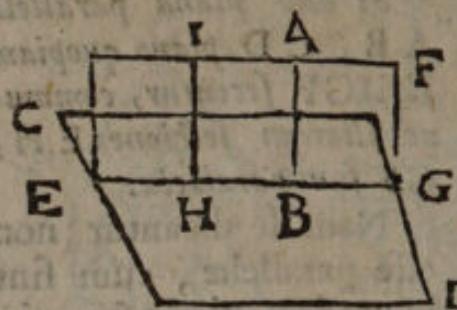
P R O P. XVII.

*Si due rectæ lineæ A L B,
C M D parallelis planis E F, G H,
I K secantur, in easdem rationes
secabuntur (A L. L B :: C M.
M D.)*

Ducantur in planis E F, I K
rectæ A C, B D. item A D
occurrens plano G H in N;
junganturque N L, N M. Pla-
na triangulorum A D C, A D B faciunt sectiones
B D, L N; & A C, N M & parallelas. ergo A L. a 16. ii.
L B b :: A N. N D b :: C M. M D. b 2. 6. Q. E. D.

\$ PRO P.

PROP. XVIII.

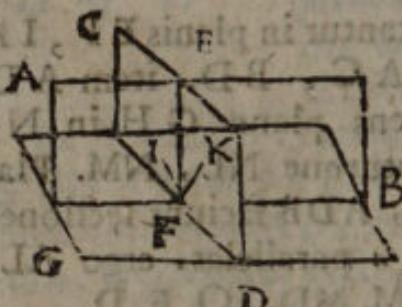

Si recta linea
AB plano cuiuspiam
CD ad rectos sit an-
gulos; & omnia, qua-
per ipsam AB planam
(EF, &c.) eidem
planum CD ad recto
angulos erunt.

a 31. i.
b 8. ii.
c 4. def. ii.

Ductum sit per AB planum aliquod EF, fa-
ciens cum piano CD sectionem EG; è cuju-
aliquo punto H, in piano EF a ducatur HI pa-
rall. AB. b erit HI recta piano CD; pariterqu
aliæ quævis ad EG perpendicularares. c ergo pla-
num EF piano CD rectum est; eademque ratio-
ne quævis alia plana per AB ducta piano EF re-
cta erunt. Q. E. D.

PROP. XIX.

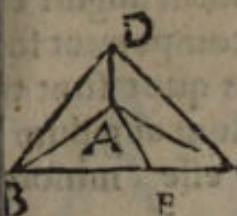
Si duo plana AB
CD, se mutuo secan-
tia, piano cuidam GH
ad rectos sint angu-
los, communis etiam
illorum sectio EF a
rectos eidem plan-
(GH) angulos erit.

a 13. ii.

Quoniam plana AB, CD ponuntur recte
piano GH, patet ex 4. def. ii. quod ex puncto
F in utroque piano AB, CD duci possit per-
pendicularis piano GH; quæ a unica erit, &
propterea eorundem planorum communis sectio
Q. E. D.

PROP.

P R O P. XX.

Si solidus angulus ABCD
tribus angulis planis BAD,
DAC, BAC continetur; ex
his duo quilibet, utut assumpti,
tertio sunt majores.

Si tres anguli sunt æquales, patet assertio; si
æquales, maximus esto BAC. ex quo aufer ^{a 23. t.}
AE = BAD; & fac AD = AE; ducanturque
EC, BD, DC.

Quoniam latus BA commune est, & AD =
^b cujus ^{c 4. 1.} BD + DC ^{d 10. 1.} BC. ergo DC ^{e 5. ex. t.} EC. cum
igitur AD = AE, & latus AC commune est, ^{f 15. 1.}
DC = EC ^{g 4. ex. t.} ergo CAD = EAC. ergo Q. E. D.

P R O P. XXI.

Omnis solidus angulus sub
minoribus, quam quatuor rectis
angulis planis, continetur.

Esto solidus angulus A; ^{a 20. it.}
E planis angulis illum compo-
nentibus subtendantur rectæ
BC, CD, DE, EF, FB in u-
no plano existentes. Quo facto constituitur
pyramis, cuius basis est polygonum BCDEF,
vertex A, totque cincta triangulis quot plani
anguli componunt solidum A. Jam vero quia
duo anguli ABF, ABC ^b sed anguli
& duo ACD, ACD majores sunt uno BCD, &
sic deinceps, erunt triangulorum G, H, I, K, L
circa basim anguli simul sumpti omnibus simul
angulis basis B, C, D, E, F majores. ^{b 5. 3. 1.}
i baseos una cum quatuor rectis faciunt bis tot
rectos, quot sunt latera, sive quot triangula. ^{c 4. 6. t.} Et
go omnes triangulorum circa basim anguli una

d 32. 1.

cum 4 rectis conficiunt amplius quam bis rectos quot sunt triangula. sed iidem anguli circa basim una cum angulis qui componunt solidum, componunt 4 bis tot rectos quot sunt triangula. liquet ergo angulos solidum angulum componentes quatuor rectis esse minore
Q. E. D.

PROP. XXII.

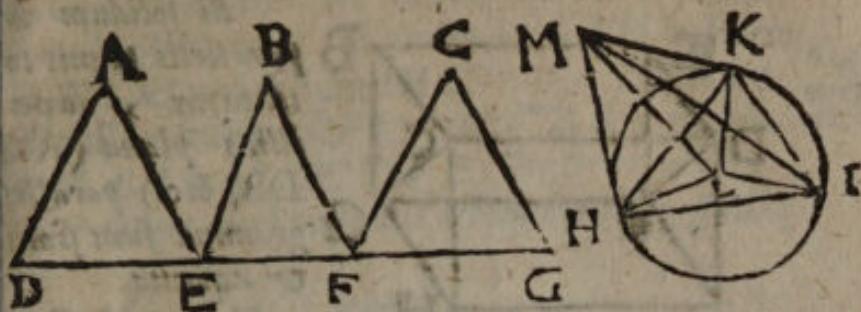

d 22. 1. Si fuerint tres anguli plani A, B, HCI, quoru-
b 23. 1. duo utlibet assumpti reliquo sint majores ; compr-
c 4. 1. hendant autem ipsos rectæ lineæ æquales AD, AL
d hyp. FB, &c. fieri potest , ut ex rectis lineis DE , FG
e 24. 1. HI ,æquales illas rectas connectentibus triangulu
f 26. 1. constituatur.

Ex iis a constitui potest triangulum , si du-
 quælibet reliqua majores existant ; sed ita se-
 habet. Nam b fac ang. HCK = B, & CK = CI
 ducanturque HK, IK. c ergo KH = FG. & qui-
 ang. KCI d = A; erit KI = DE. sed KI =
 HI + KH (FG;) ergo DE = HI + FG. S-
 mili argumento quævis duæ reliqua majori-
 ostendentur ; & proinde ex iis triangulum * co-
 stitui potest. **Q. E. D.**

PROP.

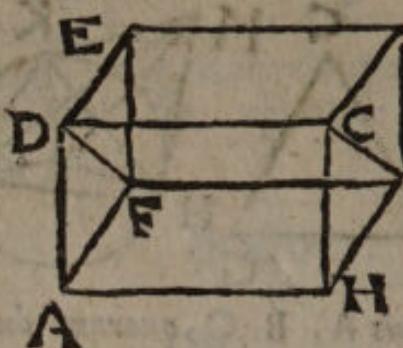
P R O P. XXIII.

*Ex tribus angulis planis A, B, C, quorum duo uonmodocunque assumpti reliquo sunt majores, solidum angulum MHIK constituere. * Oportet autem * 21.11. los tres angulos quatuor rectis minores esse.*

Fac AD, AE, BE, BF, CF, CG æquales inter se. Ex subtenulis DE, EF, FG (hoc est, ex æqualibus HI, IK, KH) fac triang. HKI. a 22. 11. &
 circa quod b describatur circulus LHKI. b 5. 4.
 Quoniam vero AD \sqsubset HL; c sit ADq = HLq + c 22. 1.
 LMq. d sitque LM recta piano circuli HKI; & d 12. 11.
 lucantur HM, KM, IM. Quoniam igitur ang. e 3. def. 11.
 HLM è rectus est, f erit MHq = HLq + LMq f 47. 1.
 = ADq. ergo MH = AD. simili arguento g confir.
 MK, MI, AD (id est, AE, EB, &c.) æquantur; h confir.
 ergo cum HM = AD, & MI = AE; & DE $\stackrel{b}{=}$ i 8. 1.
 HI, kerit ang. A = HMI; k similiter ang. IMK
 = B. & ang. HMK = C. Factus est igitur
 angulus solidus ad M ex tribus planis datis.
 Q. E. F. Brevitatis causa assumptum est, esse
 $AD \sqsubset HL$, id quod in variis casibus demon-
 stratum vide apud Clavium.

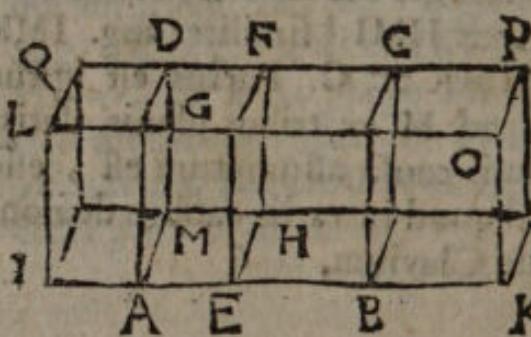
P R O P. XXIV.

Si solidum A parallelis planis continetur, adversus illius plana (AG, DB, &c.) parallelogramma sunt similia & æqualia.

Planum AC secans plana parallela AG, DB, &c. facit sectiones AH, DC parallelae. Eadem ratione AD, HC parallelae sunt. Ergo ADCH est parallelogrammum. Simili arguimento reliqua parallelepipedi plana sunt b parallelogramma. Quum igitur AF ad HG, & AL ad HC parallelae sint, erit ang. FAD = CHG ergo ob AF \perp HG, & AD \perp HC, ac propterea AF. AD :: HG. HC, triangula FAD, GAHg similia sunt & b æqualia; proinde & parallelogramma AE, HB similia sunt & k æqualia. idemque de reliquis oppositis planis ostendetur. ergo, &c.

P R O P. XXV.

Si solidum parallelepipedum ABCD plano EF secedatur adversis planis AD, BC parallelo, erit quemadmodum

basis AH ad basim BH, ita solidum AHD ad solidam BHC.

Concipe Ppp. ABCD produci utrinque. accipe AI = AE, & BK = EB; & pone plana IQ, KP planis AD, BC parallela. parallelogramm;

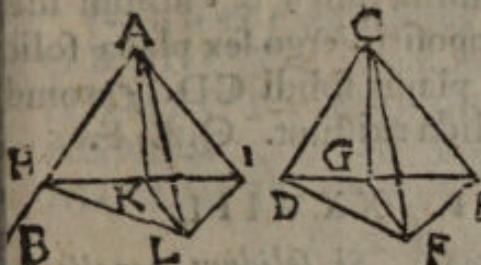
amma IM, AH, & DL, DG, b & IQ, AD, a 36. i. & i.
 F, &c. & similia ac æqualia sunt ; c quare Ppp. def. 6.
 $Q = AF$; atque eadem ratione Ppp. BP = b 24. ii.
 F. ergo solida IF, EP solidorum AF, EC a-
 uemultiplicia sunt , ac bases IH, KH basium
 H, BH . Quod si basis IH = , $\square KH$, d e- d 14. ii. &
 similiter solidum IF = , $\square EP$. eproin- g. def. ii.
 $AH, BH :: AF, EC$. Q. E. D.

Hæc eadem omni prismati accommodari possunt ;
 unde

Coroll.

Si prisma quocunque secetur plano oppositis
 planis parallelo, sectio erit figura æqualis, & si
 similis planis oppositis.

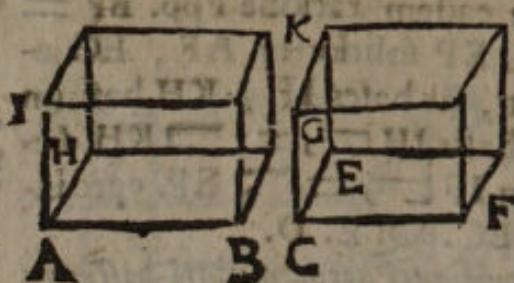
P R O P. XXVI.

Ad datam re-
 etam lineam AB,
 ejusque punctum
 A, constituere an-
 gulum solidum
 AHIL, æqualem
 solido angulo dato
 CDEF.

A punto quovis F a demitte FG plano DCE a ii. ii.
 rectam ; ducanturque rectæ DF, FE, EG, GD,
 CG. Fac $AH = CD$, & ang. $HAI = DCE$. &
 $AI = CE$; atque in plano HAI , fac ang. $HAK = DCG$, & $AK = CG$. Tum erige KL rectam
 plano HAI , & sit $KL = GF$. ducaturque AL.
 erit angulus solidus $AHIL$ par dato CDEF.
 Nam hujus constructio illius constitutionem pe-
 nitus æmuletur, ut facile patet examinati. er-
 go factum.

EVCLIDIS Elementorum
P R O P. XXVII.

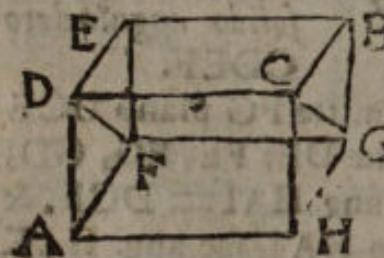

d A data recta linea **A B**, dato solido parallelepipedo **C D** simile & similiter possumus parallelepipedum **A K** describere.

Ex angulis planis **B A H**, **H A I**, **B A I**, qui æquales sint ipsis **F C E**, **E C G**, **F C G**, a fac angulum solidum **A** solidu**m** **C** parem. item b fac **F C**. **C E** :: **B A**. **A H**. b ac **C E**. **C G** :: **A H**. **A I** (c unde erit ex æquali **F C**.**C G** :: **B A**. **A I**;) & perficiatur Ppp. **A K**. erit hoc simile dato.

Nam per constr. Pgra *d* **B H**, **F E**; *d* & **H I**, **E G**; & *d* **B I**, **F G** similia sunt, & e horum ideo opposita illorum oppositis. ergo sex plana solidi **A K** similia sunt sex planis solidi **C D**. f proinde **A K**, **C D** similia solida existunt. Q. E. F.

P R O P. XXVIII.

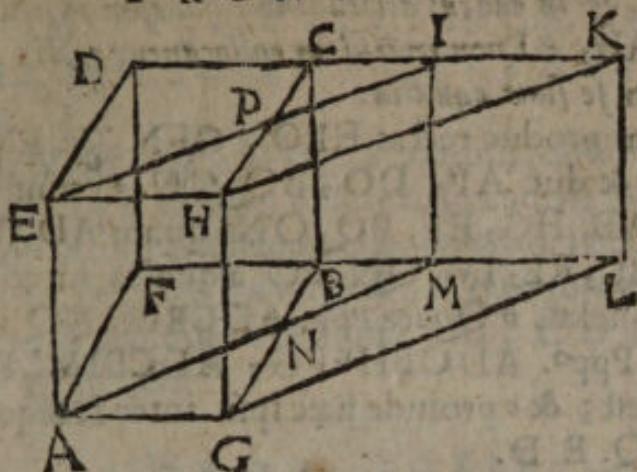

Si solidum parallelepipedum **A B** piano **F G C D** secetur per diagonos **D F**, **C G** adversorum planorum **A E**, **H B**, bifariam secabitur solidam **A B** ab ipso piano **F G C D**.

Nam quia **D C**, **F G** a æquales & parallelae sunt, b planum **F G C D** est Pgr. & propter a Pgra **A E**, **H B** æqualia, & similia, b etiam triangula **A F D**, **H G C**, **C G B**, **D F E** æqualia & similia sunt. Atqui Pgra **A C**, **A G** ipsis **F B**, **F D** a etiam æqualia & similia sunt. ergo prismatis **F G C D A H** omnia plana æqualia sunt, & similia planis omnibus prismatis **F G C D E B**; & c proinde hoc prisma illi æquatur. Q. E. D.

P R O P.

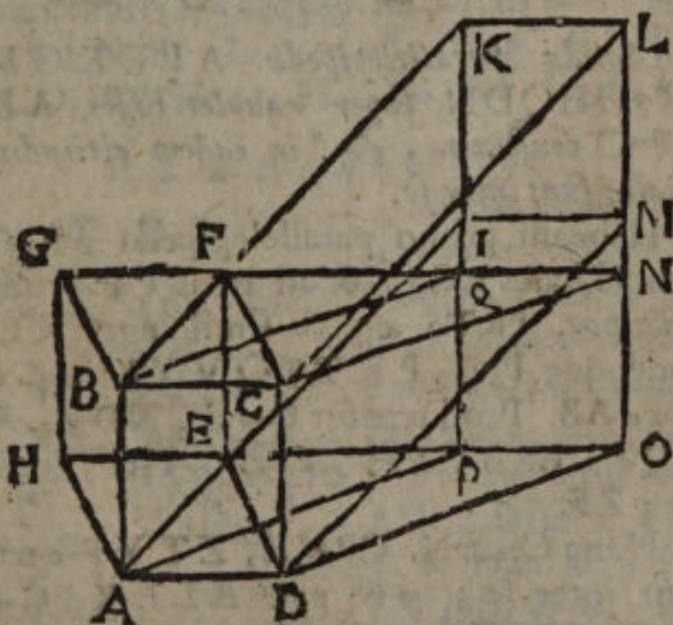
PROP. XXIX.

Solida parallelepipedo AGHEFBCD,
AGHEMLKI super eandem basim AGHE
constituta, & * in eadem altitudine; quorum insi-
stentes lineæ AF, AM in iisdem collocantur rectis
lineis AG, FL, sunt inter se æqualia.

Nam si ex ^a æqualibus prismatis AFMEDI,
GBLHCK commune auferatur prisma
NBMPCI, addaturque utrinque solidum
AGNEHP, ^b erit Ppp. AGHEFBOD =
AGHEMLKI. Q. E. D.

P. K. O. P. XXX.

Solida parallelepipedo ADDBCHEFG,
AD-

^a Id est, inter
parallelæ pla-
na AGH E,
FLKD, &
^b sic intellige
in sequent.
a 10. def. 11.
& 35. 1.
b 3. & 2.
ax. 2.

ADCBIMLK super eandem basim ADCB constituta, & in eadem altitudine . quorum insistentes lineæ AH, AI non in iisdem collocantur rectis lineis, inter se sunt æqualia.

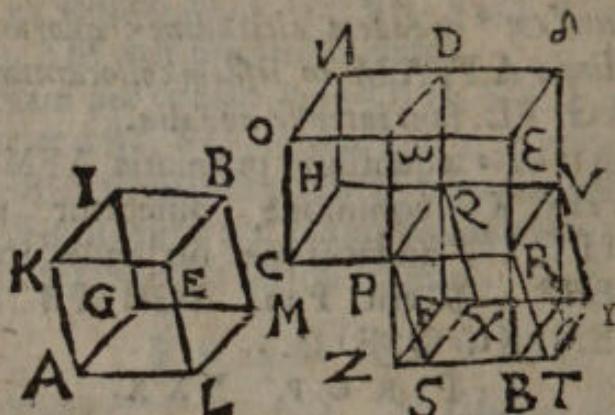
a 34. 1.

b 29. 11.

c 1. ex. 1.

Nam produc rectas HEO , GFN , & LMO , KIP ; & duc AP, DO , BQ, CN. a erunt tam DC, AB, HG, EF, PQ, ON; quam AD, HE, GF, BC, KL, IM, QN, PO æquales inter se & parallelæ. b Quare Ppp. ADCBPONQ utriusque Ppp. ADCBHEFG , ADCBIMLK æquale est ; & c proinde hæc ipsa inter se æqualia sunt. Q. E. D.

P R O P. XXXI.

Solida parallelepipedo ALEKGMBI,

* A' tituto, est perpendicularis à plana basi ad planum oppositum.

a 18. 6.

b 27. 1. &
10. def. 11.c 30. def. 11.
d 4. p. 2
35. 1.

CPæOHQDN super æquales bases ALEK, CPæO constituta, & * in eadem altitudine, æqualia sunt inter se.

Habeant primo parallelepipedo AB, CD latera ad bases recta; & ad latus CP produclum fiat pgr. PRST æq. & simile pgr. KELA; b adeoque Ppp. PRST QVYX æq. & sim. Ppp. AB. Producantur O æ E , ND æ P Z , DQF , ERB , ZVY , TSZ , YXF; & duc ED , BY , ZF.

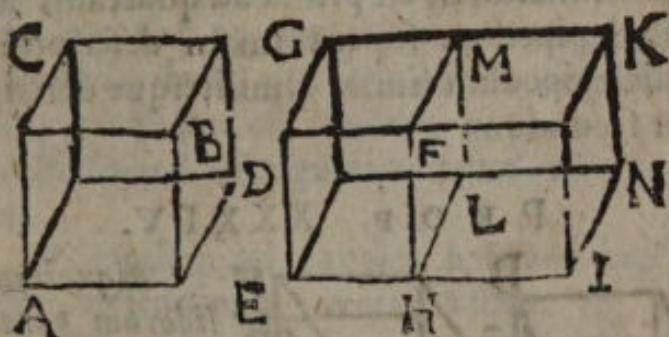
Plana O æ N, CRVH, ZTYF c parallela sunt inter se; d & pgr. ALEK , CPæO , PRST , PRBZ æqualia sunt. Cum igitur Ppp. CD.

$\text{C} \text{D} \text{P} \text{V} \delta \omega :: \text{pgr. C} \omega (\text{PRBZ.}) \text{ Pte} :: \text{Ppp.}$ e 25. 11.
 $\text{PRBZQV} \gamma \text{F. PV} \delta \omega, \text{f erit Ppp. CD} f =$ f 9. 5.
 $\text{PRBZQV} \gamma \text{F} g = \text{PRVQSTYX} h = \text{AB.}$ g 19. 12.
 $\text{h} \text{constr.}$

Q. E. D.

Sin Ppp^a AB, CD latera basibus obliqua ha-
 beant; super easdem bases, & in eadem altitudi-
 ne, ponantur parallelepipeda, quorum latera basi-
 bus sint recta. Ea inter se, & obliquis æqualia k 19. 14.
 erunt; m proinde & obliqua A B, C D æquan-
 tur. Q. E. D.

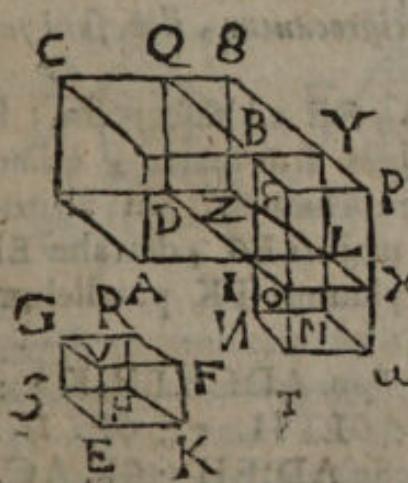
P R O P. XXXII.

Solida parallelepipedæ ABCD, EFGL sub ea-
 dem altitudine, inter se sunt ut bases AB, EF.

Producta EHI, a fac pgr. FI = AB, & b comple
 $\text{Ppp. FINM. Liquet esse Ppp. FINM.}$ a 45. 1.
 $(\text{cABCD.})\text{EFGL} d :: \text{FI. (AB) EF.}$ b 31. 1.
 Q. E. D. c 31. 11.
 $d 15. 12.$

P R O P. XXXIII

Similia solida paral-
 lelepipedæ, ABCD,
 EFGH, inter se sunt
 in triplicata ratione
 homologorum laterum
 AI, EK.

Producantur rectæ
 AIL, DIO, BIN.

& a fiant IL, IO, a 3. 1.
 IN ipsis E K, KH,
 KF æquales, b adeoque b 17. 11.

&

c 31. 1.

d hyp.

e 1. 6

f 32. 11.

g confir. 2.

h 10. def. 5.

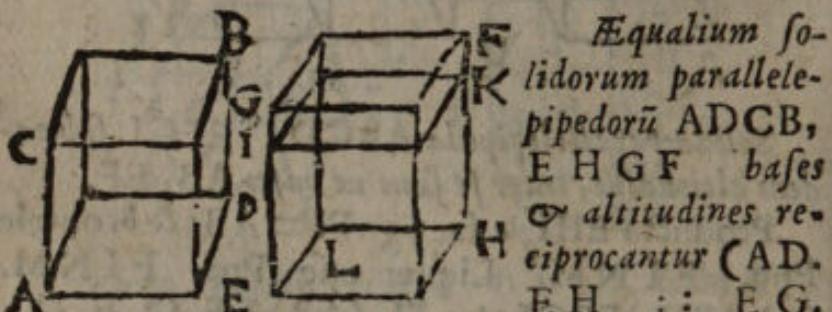
k 1. 6.

& Ppp. IXMT æq. & sim. Ppp° EFGH.
c Perficiantur Ppp a IXPB , DLYQ. Itaque d e-
rit AI. IL. (EK) :: DI. IO (HK) :: BI. IN.
(KF ;) hoc est Pgr. AD. DL :: DL. IX ::
BO. IT ; fid est Ppp. ABCD. DLQY ::
DLQY. IXBP :: IXBP. IXMT. (g EFGH.)
h ergo ratio ABCD ad EFGH triplicata est ra-
tionalis ABCD ad DLQY , k vel A I ad EK.
Q. E. D.

Coroll.

Hinc, si fuerint quatuor lineaæ rectæ continue proportionales, ut est prima ad quartam, ita est parallelepipedum super primam descriptum ad parallelepipedum simile similiterque descriptum super secundam.

PROP. XXXIV.

Æqualium so-
lidorum parallele-
pipedorum ADCB,
E HGF bases
& altitudines re-
ciprocantur (AD.
EH :: EG.
AC.) Et quo-
rum solidorum parallelepipedorum AD. B , EHGF
bases & altitudines reciprocantur, illa sunt æ-
qualia.

Sint primo latera CA , GE ad bases recta ; si
jam solidorum altitudines sint pares , etiam
bases æquales erunt. & res clara est. Sin altitu-
dines inæquales sint , à majori EG a detrahe EI
= AC. & per I b duc planum IK parallelum
basi EH. itaque

1. Hyp. AD. EH c :: Ppp. ADCB. EHIK d ::
Ppp. EHGF. EHIK e :: GL. IL e :: GE. IE.

(FAC;) g liquet igitur esse AD.EH :: GE.AC.

Q. E. D.

2. Hyp.

a 3. 1.

b 31. 1.

c 32. 11.

d 17. 5.

e 1. 6.

f confir.

g 11. 5.

2. Hyp. $ADCB \parallel EHJK$ $b :: AD \parallel EH$ \therefore $h \text{ 32. 11.}$
 $EG \parallel EI \text{ 1} :: GL \parallel IL \text{ 1} :: Ppp. EHGF \parallel EHIK$, $k \text{ hyp. 11. 6.}$
 $\text{n} \text{ quare Ppp. } ADCB = EHGF. Q. E. D. m \text{ 32. 11.}$

Sint deinde latera ad bases obliqua. Erigantur super iisdem basibus, in altitudine eadem, parallelepipedo recta. Erunt obliqua parallelepipeda his æqualia. Quare cum hæc per 1. partem reciprocent bases & altitudines, etiam illa reciprocabunt. Q. E. D.

Coroll.

Quæ de parallelepipedis demonstrata sunt Prop. 29, 30, 31, 32, 33, 34, etiam convenient prisma triangularibus, quæ sunt dimidia parallelepipeda, ut patet ex Pr. 28. Igitur,

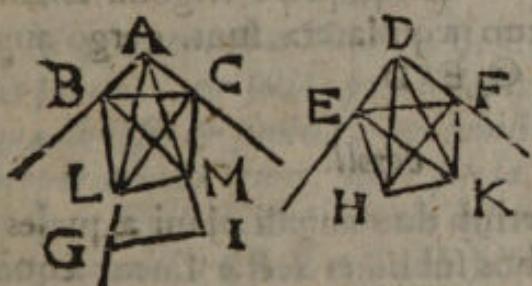
1. Prismata triangularia æque alta sunt ut bases.

2. Si eandem vel æquales habeant bases, & eandem altitudinem, æqualia sunt.

3. Si similia fuerint, eorum proportio triplicata est proportionis homologorum laterum.

4. Si æqualia sunt, reciprocant bases & altitudines. & si reciprocant bases & altitudines, æqualia erunt.

P R O P. XXXV.

Si fuerint duo plani anguli BAC, EDF æquales, quorum verticibus A, D , sublimes rectæ lineæ AG, DH

inſtant, quæ cum lineis primo positis angulos continent æquales, utrumq; utriq; (ang. $GAB = HDE$; & $GAC = HDI$.) in sublimibus autem lineis AG, DH qualibet sumpta fuerint puncta G, H ;

Q.

¶ ab his ad plana BAC, EDF, in quibus consistunt anguli primum positi BAC, EDF, ducatæ fuerint perpendiculares GI, HK; à punctis vero I, K quæ in planis à perpendicularibus sunt, ad angulos primum positos adjunctæ fuerint rectæ lineæ AI, DK; hæ cum sublimibus AG, DH æquales angulos GAM, HDK comprehendent,

Fiant DH, AL æquales, & GI, LM parallelae; & MC ad AC, MB ad AB, KF ad DF, KE ad DE perpendiculares. ducanturque rectæ BC, LB, LC, atque EF, HF, HE; a estque LM recta piano BAC; b quare anguli LMC, LMA, LMB; eademque ratione anguli HKF, HKD, HKE recti sunt. Ergo ALq c = LM₁ + AMq

c = LMq + CMq + ACq; c = LCq + ACq;

d ergo ang. ACL rectus est. Rursus ALq e =

LMq + MAq e = LMq + BMq + BAq e =

BLq + BAq. d ergo ang. ABL etiam rectus

est. Simili discursu anguli D FH, DEH recti

sunt; f ergo AB = DE; f & BL = EH; f &

AC = DF; & CL = FH. g quare etiam BC

= EF, g & ang. ABC = DEF g & ang. ACB

= DFE. unde reliqui è rectis anguli CBM,

BCM reliquis FEK, EFK æquantur. k ergo

CM = FK, l ideoque & AM = DK. ergo si

ex LAq m = HDq; auferatur AMq = DKq,

m remanet LMq = HKq quare trigona LAM,

HKD sibi mutuo æquilatera sunt. n ergo ang.

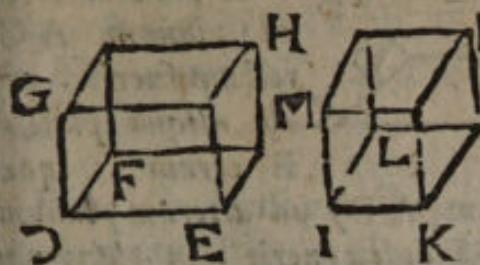
LAM = HKD. Q.E.D.

Coroll.

Itaque si fuerint duo anguli plani æquales; quorum verticibus sublimes rectæ lineæ æquales infstant, quæ cum lineis primo positis angulos contineant æquales, utrumque utrique erunt à punctis extremis lineatum sublimum ad plana angulorum primo positorum demissæ perpendicularares inter se æquales; nempe LM = HK

P R O P.

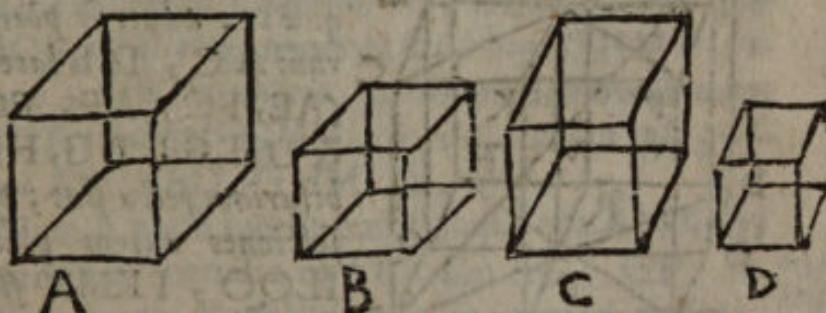
P R O P. XXXVI.

Si tres rectæ li-
neæ DE, DG, DF
proportionales fue-
rint; quod ex his tri-
bus fit solidum pa-
rallelepipedum D
H, à quale est de-
scripto à media linea DG (IL) solido parallelepipedo IN, quod æquilaterum quidem sit, æquiangulum
vero prædicto DH.

Quoniam DE. IK ^a :: IL. DF, ^b erit pgr. LK ^{a hyp.}
^{b 14. 6.}
= FE. & propter angulorum planorum ad E &
I, ac linearum GD, IM æqualitatem, etiam alti-
tudines parallelepipedorum æquales sunt, ex
coroll. præced. c ergo ipsa inter se æqualia sunt. c 31. 11.
Q. E. D.

P R O P. XXXVII.

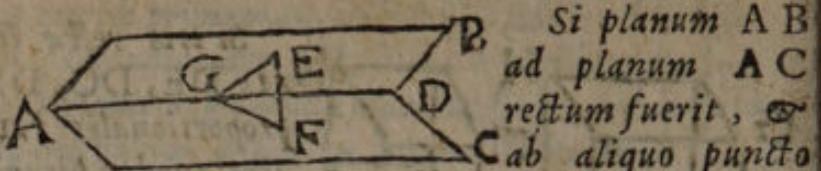

Si quatuor rectæ lineæ A, B, C, D proportiona-
les fuerint, & solida parallelepipedæ A, B, C, D
que ab ipsis & similia. & similiter describuntur,
proportionalia erunt. Et si solida parallelepipedæ,
que & similia, & similiter describuntur, fuerint
proportionalia (A.B :: C.D.) & ipsæ rectæ lineæ
A,B,C,D proportionales erunt.

Nam rationes parallelepipedorum & triplicatæ
sunt rationum, quas habent lineæ. ergo si A.B ^{a 33. 18.}
^{b sed 33. 5.}
:: C.D. b erit Ppp. A. Ppp. B :: Ppp. C. Ppp.
D. & vice versa.

P R O P.

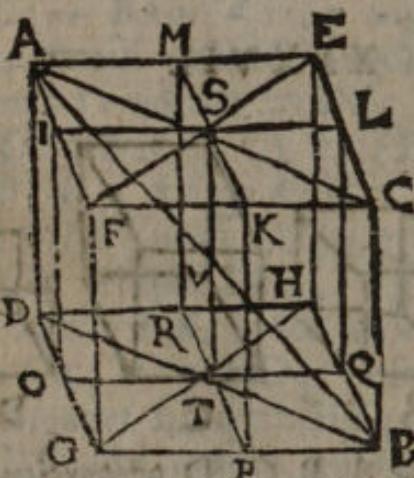
P R O P. XXXVIII.

Si planum A B ad planum A C rectum fuerit , & ab aliquo punto E eorum , quæ sunt in uno planorum (A B) ad alterum planum A C perpendicularis EF ducta fuerit , in planorum communem sectionem A D cadet ducta perpendicularis EF .

Si fieri potest , cadat F extra intersectionem A D . In plano A C a ducatur FG perpendicularis ad A D , jungaturque EG . Angulus FGE b rectus est ; & EFG rectus ponitur . ergo in triangulo EFG sunt duo anguli recti . Q. E. A .

P R O P. XXXIX.

Si solidi parallelepipedi A B , eorum quæ ex adverso planorum A C , D B latera (AE, FC, AF, EC, & DH, GB, DG, HB) bifariam secta sint ; per sectiones autem planas ILQO , PKMR sint extensa ; planorum communis sectio ST , & solidi parallelepipedi diameter A B , bifariam se mutuo secabunt .

Ducantur rectæ SA, SC, TD, TB . Propter latera DO, OT lateribus BQ, QT , b angulosque alternos TCD, TQB æquales , c etiam bases DT, TB , & anguli DTO, BTQ æquantur . d ergo DTB est recta linea . evdem modo ASC recta est linea . Porro e tam AD ad FG , e quam FG ad CB ; f ideoque AD ad CB , g ac proinde A C ad DB parallelæ & æquales sunt . h quare

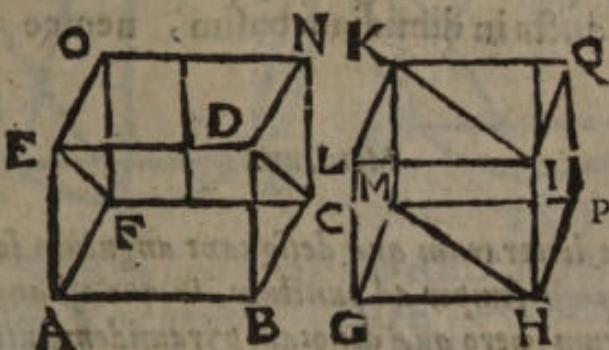
a 34. 1.
b 34. 1.
c 4. 1.
d 34. 1.
e 34. 1.
f 9. 1. &
g 34. 1.
h 34. 1.

, quare A B, & S T in eodem plano ABCD exst.^{b 7. II.}
 tunt. Itaque cum anguli AVS, BVT ad verti-
 cem, & alterni ASV, BTV æquentur; & AS ^{a 7. 67. 1.}
 = BT ; erit AV = BV , & SV = VT. ^{b 26. I.}
 Q. E. D.

Coroll.

Hinc, in omni parallelepipedo diametri om-
 nes se mutuo bisecant in uno punto, V.

P R O P. X L.

Si fuerint duo prismata ABCFED, GHMLIK
 equalis altitudinis, quorum hoc quidem habeat basim
 ABCF parallelogrammum, illud vero GHM trian-
 gulum; duplum autem fuerit parallelogrammum
 ABCF trianguli GHM; æqualia erunt ipsa pris-
 mata ABCFED, GHMLIK.

Nam si perficiantur parallelepipeda AN, GQ,
 erunt hæc æqualia ob ^a basium AC, GP, & ^{b 33. II.}
^{c hyp.} altitudinem æqualitatem. ^{d 7. 67.} ergo etiam prisma-
 ta, ^e horum dimidia, æqualia erunt. Q. E. D.

Schol.

Ex hactenus demonstratis habetur dimensio pri-
 smatum triangularium, & quadrangularium, seu ^{Andr. Tresq.}
 parallelepipedorum, si nimis altitudo ducatur in
 basim.

Ut si altitudo sit 10 pedum, basis vero pedum
 quadratorum 100 (mensurabitur autem basis per
 ch. 35. I. vel per 41. I.) multiplicata 100 per 10;

proveniunt 1000 pedes cubici pro soliditate prismaatis dati.

*Vide fabri.
15. I.*

Nam quemadmodum rectangulum, ita & parallelepipedum rectum producitur ex altitudine ducta in basim. Ergo quodvis parallelepipedum producitur ex altitudine in basim ducta, ut patet *ex 31. hujus.*

Deinde cum totum parallelepipedum producatur ex altitudine in totam basim, semissis ejus (hoc est prisma triangulare) producetur *ex altitudine ducta in dimidiam basim, nempe triangulum.*

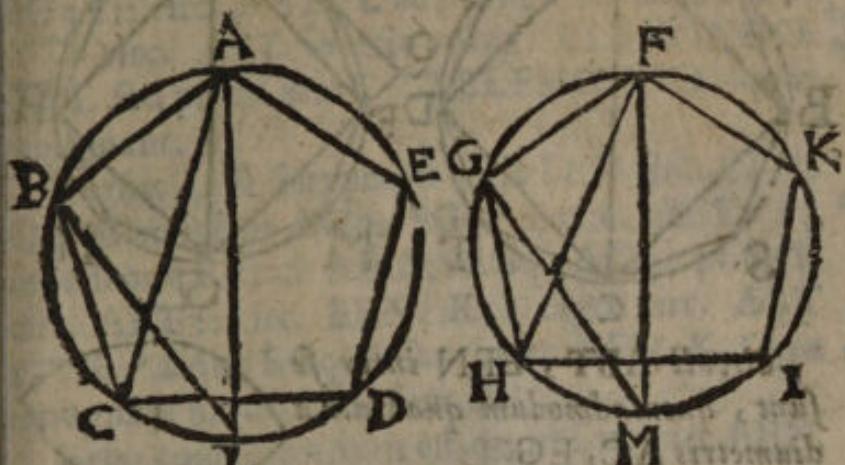
Monitum.

Nota, litterarum quae designant angulum solidum primam esse semper ad punctum, in quo est angulus; litterarum vero quae denotant pyramidem, ultimam esse ad verticem pyramidis.

Ex. gr. Angulus solidus ABCD est ad punctum A; pyramidis quoque BCDA vertex est ad punctum A, & basis triangulum BCD.

LIB. XII.

PROP. I.

Quae sunt in circulis ABD, FGI polygo-
na similia ABCDE, FGHIK, inter
se sunt, ut quadrata à diametris AL,
FM.

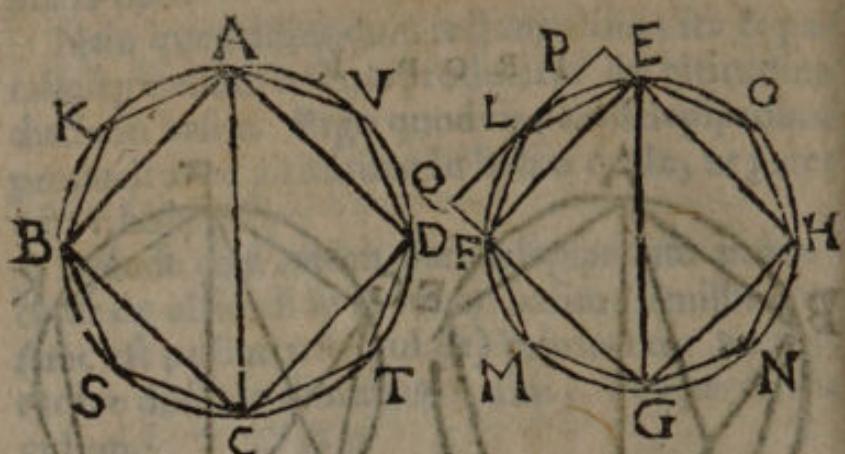
Ducantur AC, BL, FH, GM.

Quoniam ^a ang. ABC = FGH, ^a atque AB. BC ^{a 1. def. 6.}
: FG. GH, ^b erit ang. ACB (^c ALB) = FHG ^{b 6. 6.}
(^c FMG.) anguli autemABL, FGM ^d recti, ac ^{d 31. 3.}
proinde ^e aequales sunt. ^e ergo triangulaABL, ^{f 32. 3. 7.}
FGM ^f equiangula sunt. ^f quare AB. FG :: AL. ^{g 22. 6.}
FM. ^g ergo ABCDE. FGHIK :: ALq.
FMq.

Coroll.

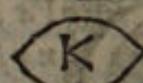
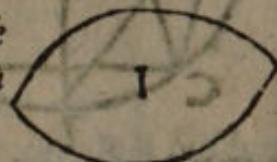
Hinc (quia AB. FG :: AL. FM :: BC. GH,
&c.) polygonorum similium circulo inscripto-
um ^b ambitus sunt ut diametri. ^{b 1. 12. &c.}
^{c 5.}

PROP. II.

Circuli ABT, EFN inter se
sunt, quemadmodum quadrata à
diametris AC, EG.

Ponatur ACq. EGq :: circ.
ABT. I. Dico I = circ. EFN.

Nam primo, si fieri potest, sit I = circ. EFN,
sitque excessus K. Circulo EFN inscribatur
quadratum EFGH, ^a quod dimidium est cir-
cumscripti quadrati, adeoque semicirculo majus.
^a sib. 7. 4. b Biseca arcus EF, FG, GH, HE, & ad puncta
^b 30. 3. bisectionum junge rectas EL, LF, &c. per L
^c sib. 27. 3. duc tangentem PQ (^c quæ ad EF parallela est,) &
^d 41. 1. produc HEP, GFQ; estque triangulum ELF ^d dimidium parallelogrammi EPQF, adeo-
que majus dimidio segmenti ELF; pariterque
reliqua triangula ejusmodi reliquorum segmen-
torum dimidia superant. Et si iterum biscentur
arcus EL, LF, FM, &c. rectæque adjungan-
tur, eodem modo triangula segmentorum semis-
ses excedent. Quare si quadratum EFGH è
circulo EFN, & è reliquis segmentis triangula
detrahantur, & hoc fiat continuo, tandem e re-
stabit magnitudo aliqua minor quam K. Eo-
usque perventum sit, nempe ad segmenta EL,
LF, FM, &c. minora quam K, simul sum-
pta.

ta. ergo I (f circ. EFN - K) \supset polyg. ^{f hyp. & s.}
 ELF MGNHO (circ. EFN - segm. EL + LF ^{sx.})
 kc.) Circulo ABT inscriptum g puta simile po- ^{g 10. 3. &}
 ygonum AKBSCTDV. itaque quum ^{1 post. 1.}
 AKBSCTDV. ELF MGNHO b :: ACq. ^{b 1. 12.}
 EGq ^k :: circ. ABT. I. ac polyg. AKBSCTDV ^{k hyp.}
 \supset circ. ABT. m erit polyg. ELF MGNHO ^{l 9. sx. s.}
 \supset I. sed prius erat I \supset ELF MGNHO. quæ
 repugnant.

Rursus, si fieri potest, sit I \sqsubset circ. EFN.
 Quoniam igitur ACq. EGq ⁿ :: circ. ABT. I; ^{n hyp.}
 inverseque I. circ. ABT :: EGq. ACq. pone I.
 circ. ABT :: circ. EFN. K. ergo circ. ABT ^{o 14. 5.}
 \sqsubset K. p atque EGq. ACq :: circ. EFN. K. Quæ ^{p 11. 5.}
 repugnare modo ostensum est.

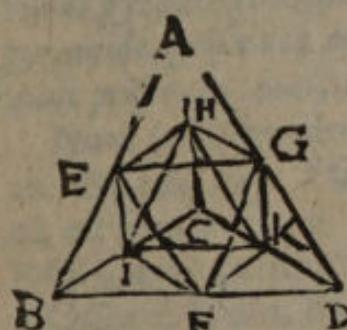
Ergo concludendum est, quod I = circ. EFN.

Q. E. D.

coroll.

Hinc, ut circulus est ad circulum, ita polygonum in illo descriptum ad simile polygonum in hoc descriptum.

PROP. III.

Omnis pyramidis ABDC triangularem habens basim, dividitur in duas pyramides AEGH, HIKC aequales & similes inter se, triangulares habentes bases, & similes toti ABDC; & in duo prismata aequalia BFGEIH, EGDIHK; quæ duo prismata majora sunt dimidio totius pyramidis ABDC.

Latera pyramidis biscentur in punctis E, F, G, H, I, K; junganturque rectæ EF, FG, GE, EI, IF, FK, KG, GH, HE. Quoniam latera

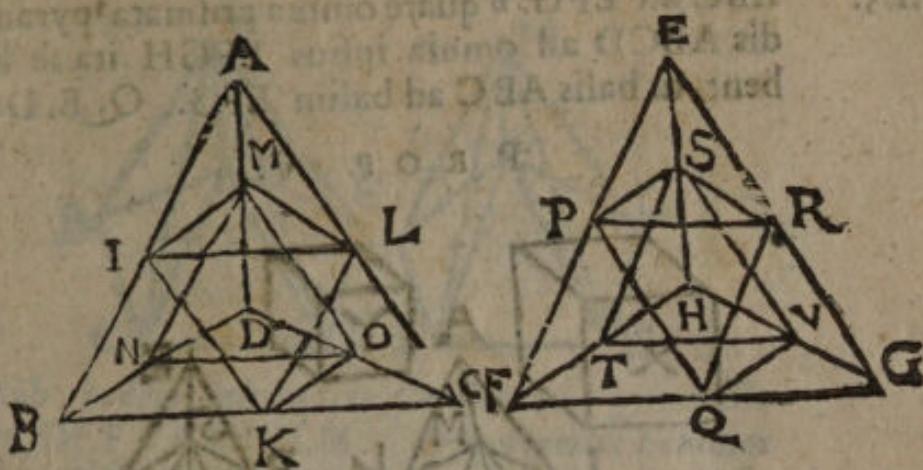
T 3 pyra-

pyramidis proportionaliter secta sunt, & erunt
 HI, AB; & GF, AB; & IF, DC; atque HG,
 DC, &c. parallelæ; proinde & HI, FG, & GH,
 FI parallelæ sunt. liquet igitur triangula ABD,
 AEG, EBF, FDG, HIK & æquiangula esse; &
 quatuor ultima c. æquari. eodem modo triangula
 ACB, AHE, EIB, HIC, FGK æquiangula sunt;
 & quatuor postrema inter se æqualia. similiter
 triangula BFI, FDK, IKC, EGH; & denuo
 triangula AHG, GDK, HKC, EFI, similia sunt
 & æqualia. Quinetiam triang. HIK ad ADB, &
 EGH ad BDC, & EFI ad ADC, & FGK ad
 ABC & parallelæ sunt. Ex quibus perspicue sequi-
 tur primo, pyramides AEGH, HIKC æquales
 esse; totique ABDC, & inter se e similes. deinde
 solida BFGEIH, FGDIHK prismata esse, &
 quidem æque alta, nempe sita inter parallela pla-
 na ABD, HIK. verum basis BFGE basis FDG
 duplex est. quare dicta prismata æqualia sunt.
 quorum alterum BFGEIH pyramide BEFI, hoc
 est, AEGH majus est, totum sua parte; proinde
 duo prismata majora sunt duabus pyramidibus,
 totiusque adeo pyramidis ABDC dimidium ex-
 cedunt. Q. E. D.

f 2. ex. 1.
g 40. II.

PROP.

P R O P. IV.

Si fuerint due pyramides ABCD, EFGH ejusdem altitudinis, triangulares habentes bases ABC, EFG; sit autem illarum utraque divisa & in duas pyramides (AILM, MNOD; & EPRS, STVH) aequales inter se, & similes toti; & in duo prismata aequalia (IBKLMN, KLCNMO; & PFQRST, QRGTSV;) ac eodem modo divisa sit utraque pyramidum, que ex superiori divisione natæ sunt, idque semper fiat; erit ut unius pyramidis basis ad alterius pyramidis basim, ita & omnia, que in una pyramide, prismata ad omnia, que in altera pyramide prismata, multitudine aequalia.

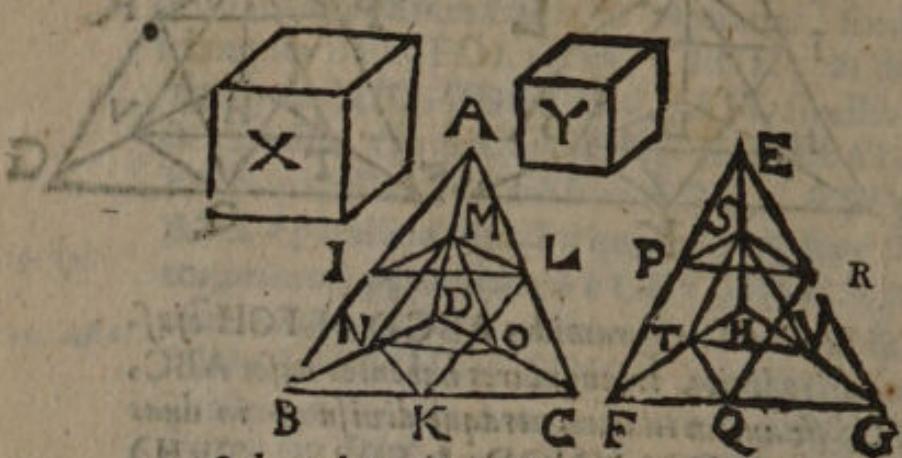
Nam (adhibendo constructionem præcedentis) BC. KC $\alpha ::$ FG. QG. b ergo triang. ABC est ad simile triang. LKC, ut EFG ad c simile RQG, ergo permutando ABC. EFG $d ::$ LKC. RQG $e ::$ Prism. KLCNMO. QRGTSV (nam hæc aequæ alta sunt) $f ::$ IBKLMN. PFQRST. g quare triang. ABC. EFG :: Prism. KLCNMO + IBKLMN. Prism. QRGTSV + PFQRST.

Q. E. D.

Sin ulterius simili pacto dividantur pyramides MNOD, AILM; & EPRS, STVH, erunt quatuor nova prismata hic effecta ad quatuor isthic

b 11. 5. isthic producta, ut bases MNO & AIL ad base STV & EPR, hoc est ut LKC ad RQG, vel ut ABC ad EFG. h quare omnia prismata pyramidis ABCD ad omnia ipsius EFGH ita se habent, ut basis ABC ad basim EFG. Q. E. D.

P R O P. V.

b 11. 10. Sub eadem altitudine existentes pyramidē ABCD, EFGH, triangulares habentes bases ABC, EFG, inter se sunt ut bases ABC, EFG.

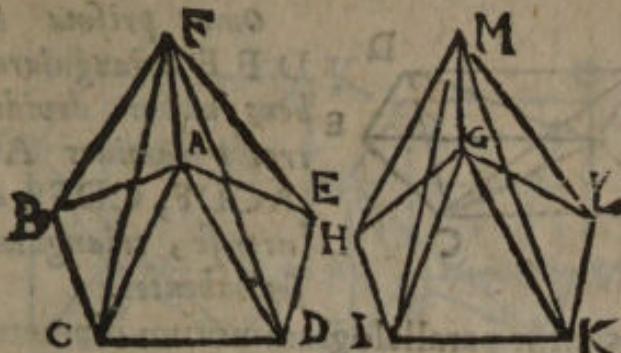
Sit triang. ABC. EFG :: ABCD. X. Dico X = pyr. EFGH. Nam, si possibile est, sit X ⊏ EFGH; sitque Y excessus. Dividatur pyramidis EFGH in prismata & pyramidē, & reliquæ pyramidē similiter, donec reliqtæ pyramidē EPRS, STVH minores evadant solido Y. Quum igitur pyr. EFGH = X + Y; liquet reliqua prismata PFQRST, QRGTSV solido X majora esse. Pyramidem ABCD similiter divisam concipe; h eritque prism. IBKLMN + KLCNMO. PFQRST + QRGTSV :: ABC. EFG. e :: pyr. ABCD. X. d ergo X ⊏ prism. PFQRST + QRGTSV; quod repugnat prius affirmatis.

Rursus, dic X ⊏ pyr. EFGH. pone pyr. EFGH. Y :: X. pyr. ABCD e :: EFG. ABC. quia EFGH f ⊏ X, g erit Y ⊏ pyr. ABCD, quod fieri nequit, ex jam dictis. Concludo igitur, quod X = pyr. EFGH. Q.E.D. P R O P.

e hyp. &
cor. 4. 5.

f suppos.
8 14. 5.

PROP. VI.

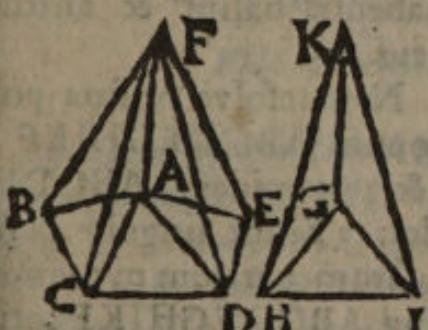
Sub eadem altitudine existentes pyramides ABCDEF, GHIKL, & polygonas habentes bases ABCDE, GHIKL, inter se sunt ut bases ABCDE, GHIKL.

Duc rectas AC, AD, GI, GK. Est bas. ABC. ACD \therefore pyr. ABCF. ACDF. b ergo composite ABCD. ACD :: pyr. ABCDF. ACDF. a atqui $\frac{a}{b} \frac{f}{g} \frac{12}{5}$. etiam ACD. ADE :: pyr. ACDF. ADEF. c ergo ex æquali ABCD. ADE :: ABCDF. ADEF. ergo componendo ABCDE. ADE :: pyr. $\frac{c}{d} \frac{22}{5}$. ABCDEF. ADEF. porro ADE. GKL d :: pyr. ADEF. GKL ; ac, ut prius, atque inverse GKL. GHIKL :: pyr. GKL. GHIKL. e ergo terum ex æqualibus, ABCDE. GHIKL :: Pyr. ABCDEF. GHIKL. Q. E. D.

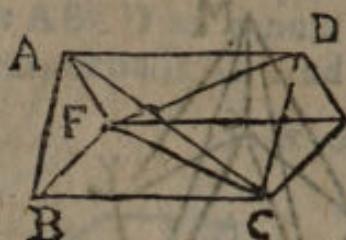
Si bases non habent latera æqua multa, demonstratio sic procedet. Bas. ABC. GHI e :: pyr. ABCF. GHIK. e atque $\frac{e}{f} \frac{12}{5}$. ACD. GHI :: pyr. ACDF. GHIK.

ergo bas. ABCD. GHI :: pyr. ABCDF. GHIK. f Quinetiam bas. ADE. GHI :: pyr. ADEF. GHIK. f ergo bas. ABCDE. GHI :: pyr. ABCDEF. GHIK.

PROP.

P R O P. VII.

Omne prisma ABCDFE triangularem habens basim, dividitur in tres pyramides ACBF, ACDF, CDFE aequales inter se, triangulares bases habentes.

a 34. 1.
b 5. 12.

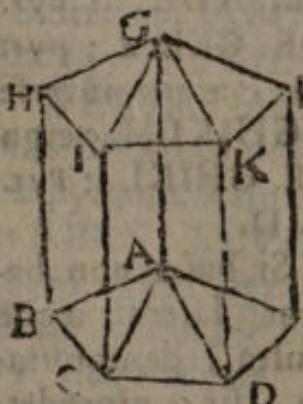
c 1. 4x. 1.

Ducantur parallelogrammorum diametri AC, CF, FD. Triang. ACB \approx ACD. b ergo aequae altæ pyramides ACBF, ACDF aequaliter eodem modo pyr. DFAC $=$ pyr. DFEC. atque ACDF, & DFAC una eademque sunt pyramidis. ergo tres pyramides ACBF, ACDF, DFEC, in quos divisum est prisma, inter se aequales sunt. Q. E. D.

Coroll.

27. 12.

b 1. 5.

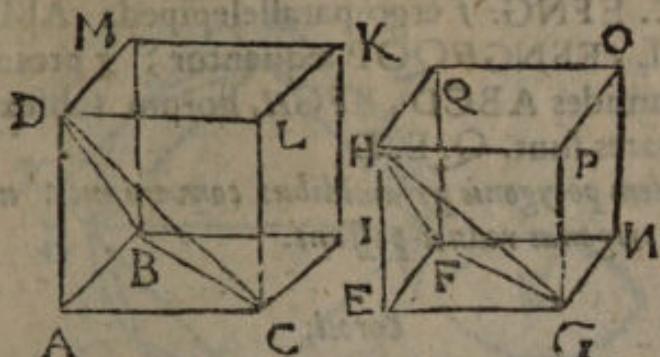

Hinc, quælibet pyramidis tertia est pars prismatis eandem cum illa habentis & basim & altitudinem: five, prisma quodlibet triplum est pyramidis eandem cum ipso habentis basim & altitudinem.

Nam resolve prisma polygonum ABCDEGHIKF in trigona prismata, & pyramidem ABCDEH in trigonas pyramides. a Erunt singulæ partes prismatis triplæ singularium partium pyramidis. b proinde totum prisma ABCDEGHIKF totius pyramidis ABCDEH triplici est Q. E. D.

P R O B.

PROP. VIII.

Similes pyramides ABCD, EFGH, quæ triangulares habent bases ABC, EFG, in triplicata sunt ratione homologorum laterum AC, EG.

a Perficiantur parallelepipedæ ABICDMKL, EFNGHQOP; quæ b similia sunt & pyramidum ABCD, EFGH c sextupla; d ideoque in eadem cum ipsis ratione ad se invicem, e hoc est in triplicata homologorum laterum. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, etiam similes polygonæ pyramides rationem habent laterum homologorum triplicatam; ut facile probabitur resolvendo has in triangulas pyramides.

PROP. IX.

Vide Schema præced.

Æqualium pyramidum ABCD, EFGH, & triangulares bases ABC, EFG habentium, reciprocantur bases & altitudines. & quarum pyramidum triangulares bases habentium reciprocantur bases & altitudines, illæ sunt æquales.

i. Hyp. Perfecta parallelepipedæ ABICDMKL, EFNGHQOP æqualium pyramidum ABCD, EFGH (utrumque utriusque) a sextupla sunt, ac æqualia ideo inter se, ergo alt. (H.) alt.

a 17. 11.
b 9. def 11.
c 28. 11. &
7. 12.
d 15. 5.
e 33. 11.

b 34. 11.
 c 15. 5.
 d Hyp.
 e 15. 5.
 f 34. 11.
 g 6. xx. 1.

alt. (D) $b :: ABIC. EFNG$ $c :: ABC. EFG.$
 Q. E. D,

2. Hyp. Alt.(H.) alt. (D) $d :: ABC. EFG$ $e ::$
 $ABIC. EFNG$. f ergo parallelepipeda $ABIC$ -
 $DMKL$, $EFNGHQOP$ æquantur; g proinde
& pyramides $ABCD$, $EFGH$, horum subsextu-
plæ, pares sunt. Q. E. D.

*Eadem polygonis pyramidibus convenient: nam
haec ad trigonas reduci possunt.*

Coroll.

*Quæ de pyramidibus demonstrata sunt Prop. 6,
8, 9. etiam convenient quibuscumque prismatis, cum
haec tripla sint pyramidum eandem basim & altitu-
dinem habentium. itaque 1. Prismatum æque al-
torum eadem est proportio, quæ basium.*

*2. Similium prismatum proportio triplicata
est proportionis laterum homologorum.*

*3. Äqualia prismata reciprocant bases & al-
titudines; & quæ reciprocant, sunt æquales.*

Schol.

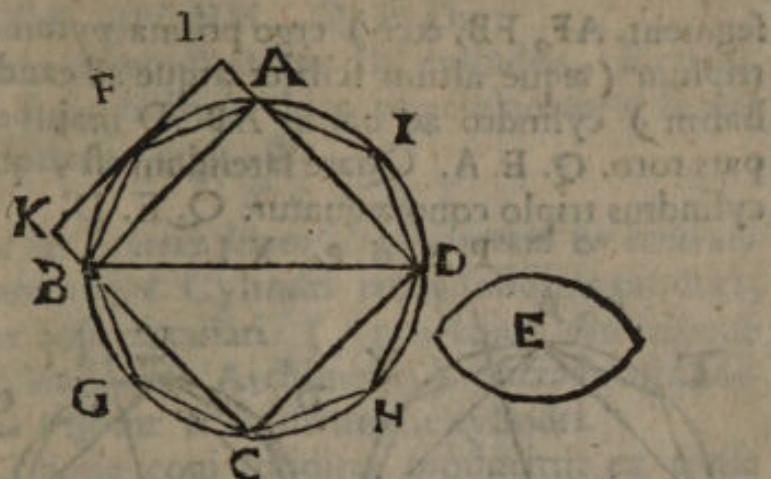
*Ex hactenus demonstratis elicetur dimensio
quorumcumque prismatum & pyramidum.*

*a Prismatis soliditas producitur ex altitudine
in basim ducta; b itaque & pyramidis ex tertia
altitudinis parte ducta in basim.*

a cor. 1. Eu-
 cl. ius; & seb.
 40. 11.
 b 7. 12.

PROP.

P R O P. X.

Omnis conus tertia pars est cylindri habentis eandem cum ipso basim ABCD, & altitudinem aequalem.

Si negas, primo Cylindrus triplum coni superexcessu E. Prisma super quadratum circulo ABCD inscriptum & subduplicum est prismatis super quadratum eidem circulo circumscriptum sibi & cylindro aequae alti. ergo prisma super quadratum ABCD superat cylindri semissem. eodem modo prisma super basim AFB cylindro aequae altum segmenti cylindrici AFB b dimidio majus est. Continuetur bisectio arcuum, & detrahantur prismata, donec segmenta cylindri restent, nempe ad AF, FB, &c. minora evadant solidum E. Itaque cylind. — segment. AF, FB, &c. (prisma ad basim AFBGCHDI) c majus est quam cylind. — E (d triplum coni.) ergo pyramidis dicti prismatis pars tertia (ad eandem basim sita, ejusdemque altitudinis) cono aequae alto ad basim ABCD circulum major est, pars toto. Q. E. A.

Sin conus tertia parte cylindri major dicatur, sit itidem excessus E. Ex cono detrahe pyramides, ut in priori parte prismata ex cylindro, donec restent coni segmenta aliqua, puta ad AF,

FB,

Vide fig. 2.
bujus.

a seb. 7. 4. &
cor. 9. 12.

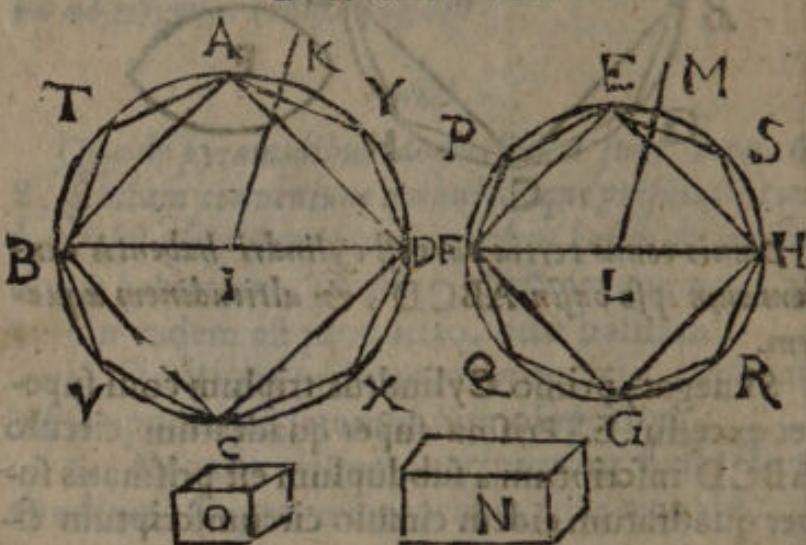
b seb. 27. 3.
& cor. 9. 12.

c & ax. 1.
d hyp.
cor. 7. 12.

fyp.

FB, BG, &c. minora solido E. ergo con. — E
 $(\frac{1}{3} \text{ cylindr.})$ pyr. AFBGCHDI (con. —
 segment. AF, FB, &c.) ergo prisma pyramidis
 triplum (æque altum scilicet atque ad eandem
 basim) cylindro ad basim ABCD majus est,
 pars toto. Q. E. A. Quare fatendum est, quod
 cylindrus triplo cono æquatur. Q. E. D.

P R O P. XI.

Sub eadem altitudine existentes cylindri, & coni ABCDK, EFGHM, inter se sunt ut bases ABCD, EFGH.

Sit circ. ABCD. circ. EFGH :: con. ABCDK. N. Dico N = con. EFGHM.

Nam si fieri potest, sit N ⊿ con. EFGHM, sitque excessus O. Supposita præparatione, & argumentatione præcedentis; erit O majus segmentis conjicis EP, PF, FQ, &c. ideoque solidum N ⊿ pyr. EPFQGRHSM. *a* Fiat in circulo ABCD simile polygonum ATBVCXDY. Quia pyr. ABVYK. pyr. EFQSM *b* :: polyg. ATBVY. polyg. EPFQS *c* :: circ. ABCD. circ. EFGH *d* :: con. ABCDK. N. *e* erit pyram. EPFQGRHSM ⊿ N. contra modo dicta.

Rursus dic N ⊿ con. EFGHM. pone con. EFGHM. O :: N. con. ABCDK *f* :: circ. EFGH. ABCD. *g* ergo O ⊿ con. ABCDK, quod

a 30. 3. &
 b 1. post.
 c 6. 12.
 d cor. 2. 12.
 e 14. 5.

mod absurdum est, ex ostensis in priori parte.

Itaque potius dic, ABCD. EFGH :: con.
BCDK. EFGHM. Q. E. D.

f hyp. & inv
vertendo.
g 14. 5.

Idem demonstrabitur de cylindris, si cono-
rum & pyramidum loco concipientur cylindri
et prismata. ergo, &c.

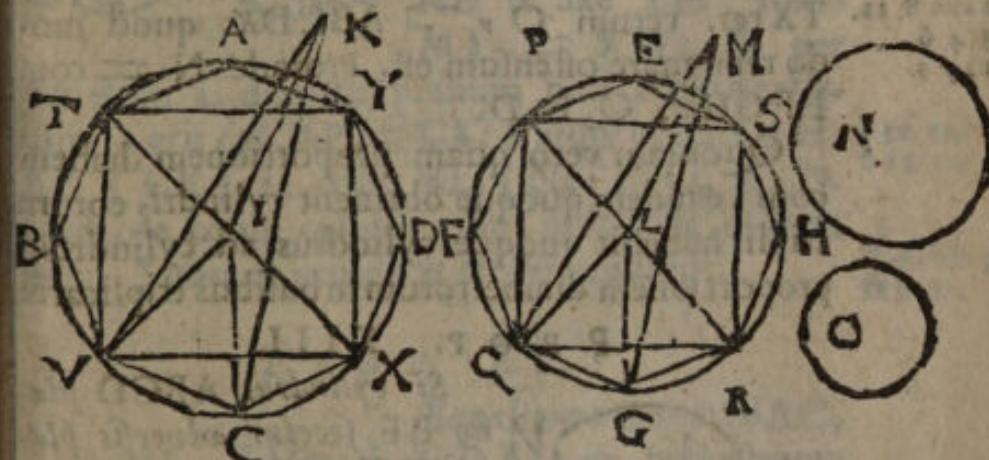
S C H O L.

Ex his habetur dimensio cylindrorum & conorum
norumcunque. Cylindri rectæ soliditas produci-
tur ex base circulari (a pro cuius dimensione
conculendus est Archimedes) ducta in altitudi-
em. b igitur & cuiuscunque cylindri.

a 1. Prop.
de dimens.
circ.
b 11. 12.

c Itaque coni soliditas producitur ex tertia c 10. 13.
arte altitudinis ducta in basim.

P R O P. XII.

Similes coni & cylindri ABCDK, EFGHM,
in triplicata ratione sunt diametrorum TX, PR,
quæ in basibus ABCD, EFGH.

Habeat conus A ad aliquod N rationem tri-
plicatam TX ad PR. dico N = con. EFGHM:
Nam si fieri potest, sit N ⊥ E F G H M;
sitque excessus O. ergo ut in Prioribus, N ⊥
pyr. EPFQGRHSM. Sint axes conorum IK
LM, adducanturque rectæ VK, CK, VI, CI;
& QM, GM, QL, GL. Quoniam coni similes
sunt, a est VI. IK :: QL. LM. anguli vero a 24. def. 11.
VIK, QLM b recti sunt. c ergo trigona VIK, b 18. def. 11.
QLM, c 6. 6.

QLM,

- 44.6. QLM æquiangula sunt; *d* unde VC. VI::QG.
 QL. item VL VK::QL. QM. ergo ex æ-
 quali VC. VK::QG. QM. & quinetiam VK.
 CK::QM. MG. ergo rursus ex æquo VC.
 CK::QG. GM. s ergo triangula VKC,
 QMG similia sunt; similique argumento reliqua
 hujus pyramidis triangula reliquis illius. g quare
 pyramides ipsæ similes sunt. b sunt vero hæ in
 triplicata ratione VC ad QG, t hoc est VI ad
 RL, vel TX ad PR. m ergo Pyr. AIBVC-
 XDYK.pyr. EPFQGRHSM::con. ABCDK.
 N. n unde pyr. EPFQGRHSM N; quod
 repugnat prius dictis.

*o Piatu, &
inverso.
P cor. 8. 12.
44.6.
214.5.*

Rursus, dic N. — con. EFGHM. sit con.
 EFGHM. O : N. con. ABCDK o :: pyr.
 EPRM. ATCKP::GQ. VC ter :: t PR.
 TX ter. verum O, — ABCDK. quod mo-
 do repugnare ostensum est. Proinde N = con.
 EFGHM. Q. E. D.

Quoniam vero quam proportionem habent
 coni, eandem quoque obtinent cylindri, eorum
 tripli, habebit quoque cylindrus ad cylindrum
 proportionem diametrorum in basibus triplicata.

PROP. XIII.

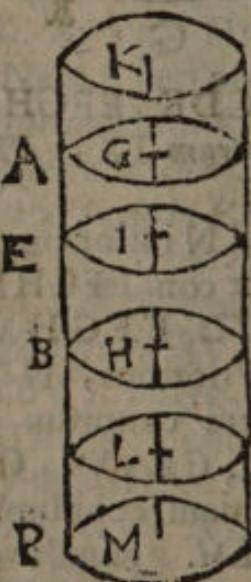
Si cylindrus ABCD pla-

no EF seetur adversis pla-
 nis BC, AD parallelo; e-
 rit ut cylindrus DEFAD ad cy-
 lindrum EBCF, ita axis GI
 ad axem IH.

Producto axe, a sume
 GK = GI, & HL = IH
 C = LM. & concipe per
 puncta K, L, M, plana du-
 ci circulis AD, BC paral-
 lela. b ergo cylind. ED =
 cyl. AN. & cylind. EC b =
 BO b = OP. itaque cylin-
 drus

83.1.

Basis

drus EN cylindri ED æque multiplex est, ac axis IK axis IG. pariterque cylindrus EP æque multiplex est cylindri BF, ac axis IM axis IH. prout vero IK = , \square , \square IM, c sic cylindr. \square EN = , \square , \square EP. d ergo cyl. AEFD. cyl. EBCF :: GI. IH. Q. E. D.

P R O P. X I V.

Super æqualibus basibus AB, CD existentes coni AEB, CFD, & cylindri AH, CK, inter se sunt ut altitudines ME, NF.

Productis cylindro HA & axe EM, sume MI = FN; & per punctum L ducatur planum basi AB parallellum. a erit cyl. AP = CK. b atqui cylind. AH. AP. (CK) :: ME. ML. (NF.) Q. E. D. Idem de conis cylindrorum subtripulis dictum puta. *imo de prismatis & pyramidibus.

a 11. 12.
b 13. 12.

* Adib. 9.
& 7. 12.

P R O P. X V.

Æqualium conorum BAC, EDF, & cylindrorum BH, EK, reciprocantur bases & altitudines (BG : EF :: MD. LA:) & quorum conorum, & cylindrorum reciprocantur bases & altitudines, illi sunt æquales.

Si altitudines pares sint, etiam bases pares erunt; & res clara est. Sin altitudines sint impares, aufer MO = LA.

1. Hyp. Estque MD. MO (a LA) b :: cyl. EK (c BH.) EQ d :: circ. BC. EF. Q. E. D.

a 14. 12.
b constr.

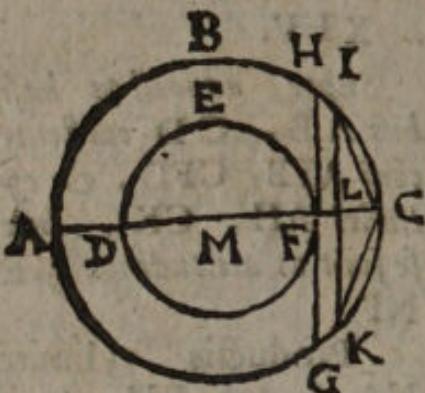
c hyp.
d 11. 12.

a Hyp.
f 11. 12.
g 11. 5.
h 11. 12.
b 9. 5.

2. Hyp. BC. EF $\epsilon :: DM. OM(LA) f ::$
Cyl. EK. EQ $g :: BC. EF b :: BH. EQ.$ Ergo
cylind. EK = BH. Q. E. D.

Simili arguento utere de conis.

P R O P. XVI.

Duobus circulis ABCG, DEF circa idem centrum M existentibus, in majori circulo ABCG polygonum & quilaterum, & parium laterum inscribere, quod non tangat minorem circumferentiam DEF.

n 30. 3.

b 10.

s 16. 4.

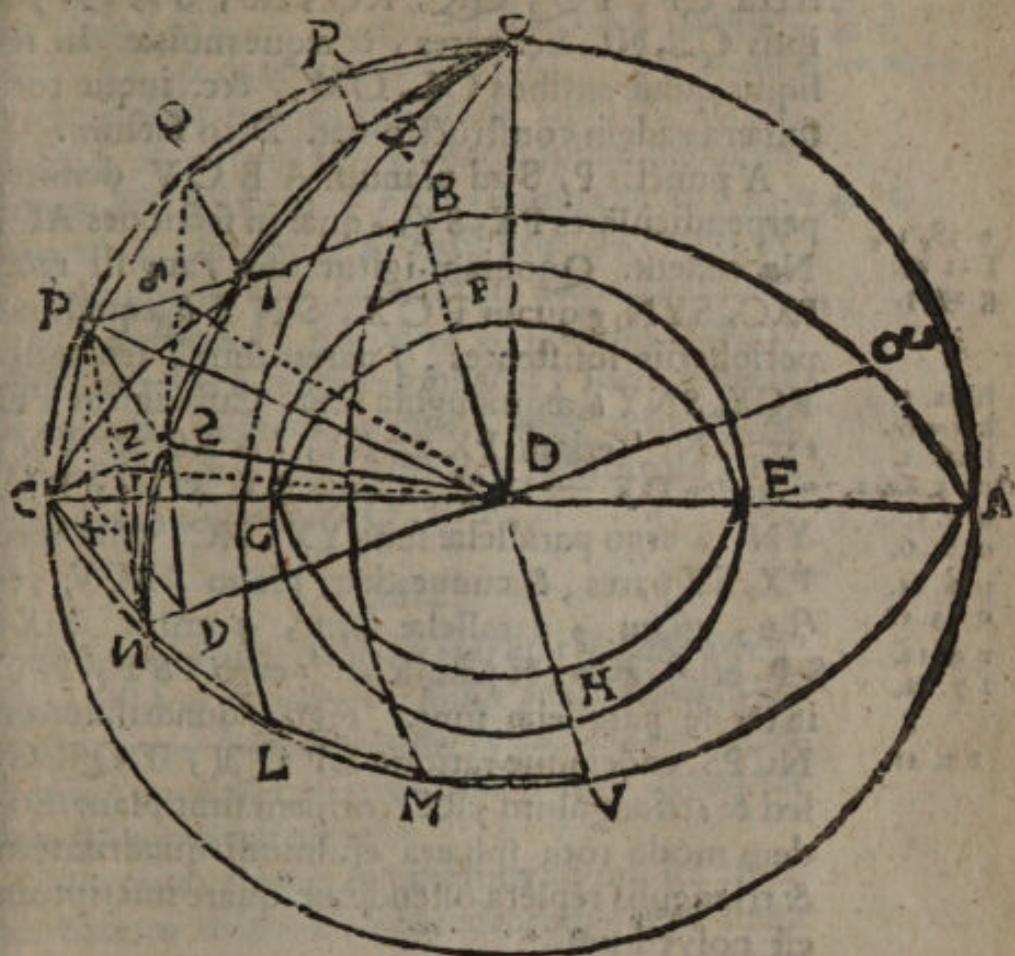
d cor. 16. 3.

s 28. r

f 34. def. 1.

Per centrum M extendatur recta AC secans circulum DEF in F. ex quo erige perpendicularem FH. Biseca semicirculum ABC, ejusque semissem BC, atque ita continuo, donec arcus IC minor evadat arcu HC. ab I demitte perpendicularem IL. Liquet arcum IC totum circulum metiri, numerumque arcuum esse parem, adeoque subtensam IC latus esse & polygoni inscriptibilis, quod circulum DEF minime contingat. Nam HG & tangent circulum DEF; & cui parallelia est IK, ex qua sita, quare IK circulum non tangit, multoque magis GI, CK, & reliqua polygoni latera, longius a centro distantia, circulum DEF non tangunt. Q. E. F. Coroll. Nota, quod IK non tangit circulum DEF.

P R O P.

Duabus sphæris ABCV, EFGH circa idem centrum D existentibus, in majori sphæra ABCV solidum polyedram inscribere, quod non tangat superficiem minoris sphærae EFGH.

Secentur ambæ sphæræ plano per centrum faciente circulos EFGH, ABCV. ducanturque diametri AC, BV secantes perpendiculariter. Circulo ABCV a inscribatur polygonum æquilaterum VMLNC, &c. circulum EFGH minime tangens. ducta diametro Na, erectaque DO recta ad planum ABC. per DO, perq; diametros AC, Na erigi concipientur plana DOC, DON, quæ ad circulum ABCV b recta erunt, ideoque in superficie sphæræ c quadrantes

a 16. II.

b 18. II.

c cor. 33. 6.

d 4. i.

efficient³ DOC, DON. in quibus & aptentur rectæ CP, PQ, QR, RO, NS, ST, T_Y, YO ipsis CN, NL, &c. pares, & æque multæ. In reliquis quadrantibus OL, OM, &c. inque tota sphæra eadem constructio fiat. Dico factum.

A punctis P, S ad planum ABCV demitte perpendiculares PX, SY, e quæ in sectiones AC, NC cadent. Quoniam igitur tam fanguli recti PXC, SYN, g quam PCX, SNY h æqualibus peripheriis insistehtes, f pares sunt, triangula PCX, SNY h æquiangularia sunt. Cum igitur PC k = SN, l etiam PX = SY, l & XC = YN; m quare DX = DY. n ergo DX. XC :: DY. YN. o ergo parallelæ sunt YX, NC. quia vero PX, SY pares, & cum eidem plano ABCV rectæ, etiam p parallelæ sunt, q erunt YX, SP etiam pares & parallelæ. r ergo SP, NC inter se parallelæ sunt. ergo quadrilaterum NCPS, eademque ratione SPQT, TQRG, sed & r triangulum YRO totidem sunt plana. Eodem modo tota sphæra ejusmodi quadrilateris & triangulis repleta ostendetur. quare inscriptum est polyedrum.

A centro D u duc DZ rectum plano NCPS;

& junge ZN, ZC, ZS, ZP. Quoniam D N.

NC x :: DY. YX; est NC y ⊥ YX (SP); p-

aritesque SP ⊥ TQ, & TQ ⊥ YR. Et quia

anguli DZC, DZN, DZS, DZP, z recti sunt,

latera vero DC, DN, DS, DP æqualia, &

DZ commune, b erunt ZC, ZN, ZS, ZP æ-

quales inter se; proinde circa quadrilaterum

NCPS c describi potest circulus, in quo (ob

NS, NC, CP æquales, & NC ⊥ SP) NC

e plusquam quadrantem subtendit. f ergo ang.

NZC ad centrum obtusus est. g ergo NCq ⊥

z ZCq (ZCq + ZNq.) Sit NI ad AC nor-

malis. ergo cum ang. ADN (b D NC +

DCN) sit k obtusus, l erit semissis ejus DCN

recti

e 38. ii.

f 12. ax.

g 27. 3.

h 32. 1.

k confir.

l 26. 1.

m 3. ax. 1.

n 7. 5.

o 2. 6.

p 6. ii.

q 33. 1.

r 9. ii.

s 7. ii.

t 2. ii.

u 11. ii.

x 4. 6.

y 14. 5.

z 3. def. ii.

a 15. def. 1.

b 47. 1.1

c 15. def. 1.

d confir.

e 28. 3.2

f 33. 6.

g 12. 12.

h 32. 1.

k 9. ax. 1.

l 5. 1.

et semiſſe major; propterea que eo minor est
 reliquus ē recto ang. CNI. unde IN \sqsubset IC. n° 19. 1.
 ergo NCq (NIq + ICq) \sqsupset INq. itaque p^o 47. 1.
 N \sqsubset ZC. & consequenter DZ \sqsubset DL atqui q^a cor. 16. 12.
 unctum I est q^a extra sph̄eram EFGH. ergo
 unctum Z potiori jure est extra ipsam. adeoque
 planum NCPS (cuius r proximum centro pun- r 47. 1.
 tum est Z) sph̄eram EFGH non contingit. Et
 i ad planum SPQT demittatur perpendicularis
 D δ, punctum δ, adeoque & planum SPQT
 adhuc ulterius à centro elongatur; idemque est
 de reliquis polyedri planis. ergo polycdru m
 ORQPCN, &c. majori sph̄eræ inscriptum, mi-
 aorem non contingit. Q. E. F.

Coroll.

Hinc sequitur, Si in quavis alia sph̄era descri-
 batur solidum polyedrum, simile prædicto solidi po-
 lyedro, proportionem polyedri in una sph̄era ad po-
 lyedrum in altera esse triplicatam ejus quam ha-
 bent sph̄erarum diametri.

Nam si ex centris sph̄erarum ad omnes angu-
 los basium dictorum polyedrorum rectæ lineæ
 ducantur, distribuentur polyedra in pyramides
 numero æquales & similes, quarum homologa
 latera sunt semidiametri sph̄erarum; ut constat,
 si intelligatur harum sph̄erarum minor intra
 majorem circa idem centrum descripta. congru-
 ent enim sibi mutuo lineæ rectæ ductæ à centro
 sph̄eræ ad basium angulos, ob similitudinem bā-
 sum, ac propterea pyramides efficientur similes.
 Quare cum singulæ pyramides in una sph̄era, ad
 singulas pyramides illis similes in altera sph̄era
 a habeant proportionem triplicatam laterum ho-
 mologorum, hoc est, semidiametrorum sph̄era-
 rum; sint autem b ut una pyramis ad unam py-
 ramydem, ita omnes pyramides, hoc est, solidum
 polyedrum ex his compositum, ad omnes pyra-
 mides,

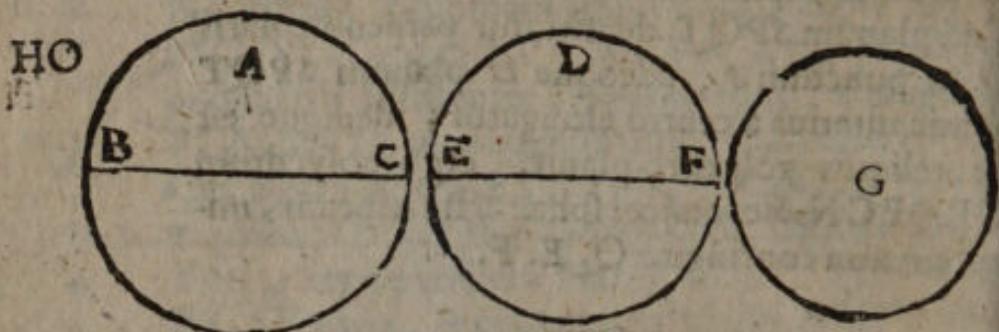
^a cor. 8. 12.

^b 12. 15.

s 15. 5.

mides, id est, ad solidum polyedrum ex illis constitutum; habebit quoque polyedrum unius sphæræ ad polyedrum alterius sphæræ proportionem triplicatam semidiametrorum, et atque adeo diametrorum.

P R O P. XVIII.

Sphæræ BAC, EDF sunt in triplicata ratione suarum diametrorum BCEF.

Sit sphæra BAC ad sphæram G in triplicata ratione diametri BC ad diametrum EF. Dico $G = EDF$. Nam si fieri potest, sit $G \subsetneq EDF$. & cogita sphæram G concentricam esse ipsi EDF.

a 17. 12. b cor. 17. 12. c hyp. d 14. 5. Sphæræ EDF a polyedrum sphæræ G non tangens, sphæræque BAC simile polyedrum inscribatur. b Hæc polyedra sunt in triplicata ratione diametrorum BC, EF, c id est, sphæræ BAC ad G. d Proinde sphæra G major est polyedro sphæræ EDF inscripto, pars toto

Rursus, si fieri potest, sit sphæra G $\supsetneq EDF$.

Sitque ut sphæra EDF ad aliam sphæram H, ita e hyp. invers. f 14. 5. G ad BAC, e hoc est in triplicata ratione diametri EF ad BC; cum igitur BAC $f \subsetneq H$, incurrimus absurditatem prioris partis. Quin potius sphæra G $= EDF$. Q. E.D.

Coroll.

Hinc, ut sphæra ad sphæram, ita est polyedrum in illa descriptum ad polyedrum simile in hac descriptum.

L. I. B.

LIB. XIII.

P R O P. I.

Si recta linea z secundum extremam & medianam rationem sectetur ($z.a :: a.e;$) majus segmentum a assumens dimidium totius z , quintuplum potest ejus, quod à dimidia totius z describitur, quadrati.

Dico Q. a

$$+ \frac{1}{2}z = 5Q:$$

$\frac{1}{2}z$ a hoc est ^a 4. z.
^b 3. ax. 1.
aa + $\frac{1}{4}zz$ + ^c 2. 2.
^d hyp. & 16.
za = zz + $\frac{1}{4}zz$. b vel aa + za = zz. Nam ^e 6.
ze + za c = $\frac{1}{4}zz$. & ze d = aa. ergo aa + za = ^f 1. ax.
zz. Q. E. D.

P R O P. II.

Si recta linea $\frac{1}{2}z + a$ sui ipsius segmenti $\frac{1}{2}z$ quintuplum possit, duplae predicti segmenti ($\frac{1}{2}z$) extrema ac media ratione sectae majus segmentum est a, reliqua pars ejus quæ à principio rectæ $\frac{1}{2}z + a$.

Dico $z.a :: a.e$. Nam quia per hyp. $* \frac{1}{2}aa + * 4. z.$
 $\frac{1}{2}zz + za = zz + \frac{1}{4}zz$; vel $aa + za = zz$ a = ^a 2. 2.
 $\frac{1}{4}ze + za$. b erit $aa = ze$. & quare $z.a :: a.e$. ^b 3. ax. 1.
^c 17. 6.

Q. E. D.

Vide fig. preced.

P R O P. III.

Si recta linea z secundum extremam ac medianam rationem sectetur ($z.a :: a.e;$) minus segmentum e assumens dimidium majoris segmenti a, quintuplum potest ejus, quod à dimidia majoris segmenti a describitur, quadrati.

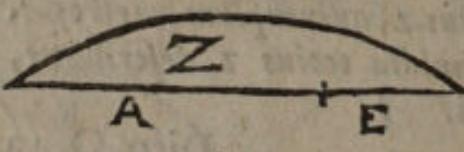
Dico Q: $e + \frac{1}{2}a$

$$= 5Q: \frac{1}{2}a. a hoc est ^a 4. z.
ee + \frac{1}{4}aa + ea = aa ^b 3. ax.
+ $\frac{1}{4}aa$. b vel ee + ea ^c 3. 2.
= aa. Nam ee + ea c = $\frac{1}{4}aa$. d = aa. Q. E. D.$$

P R O P. IV.

Si recta linea Z secundum extremam ac medianam rationem secetur (z. $a :: a.e;$) quod à tota Z , quodque à minori segmento e , utraque simul quadrata, tripla sunt ejus, quod à majori segmento a describitur, quadrati.

a 4. z.
b 3. 2.
c 17. 6.
d 2. xx.

$$\text{z} \cdot e \cdot c = aa, \text{ ergo } aa + 2ae + ee = 3aa.$$

$$\begin{aligned} & \text{Dico } zz + ee = \\ & 3aa. \text{ a vel } aa + ee \\ & + 2ae + ee = 3aa. \\ & \text{Nam } ae + ee = \\ & 2ee = ee + ee = 2ee = 3aa. \end{aligned}$$

Q. E. D.

P R O P. V.

D A C B Si recta linea AB secundum extremam & medianam rationem secetur in C , apponaturque ei AD aequalis majori segmento AC ; tota recta linea DB secundum extremam ac medianam rationem secatur, & majus segmentum est que à principio recta linea AB .

a hyp.

Nam quia $AB. AD :: AC. CB$, invertendo- que $AD. AB :: CB. AC$; erit componendo $DB. AB :: AB. AC$. (AD.) Q. E. D.

Schol.

Quod si fuerit $BD. BA :: BA. AD$. erit $BA. AD :: AD. BA - AD$. Nam dividendo est $BD - BA$ (AD) $BA :: BA - AD. AD$. ergo inverse, $BA. AD :: AD. BA - AD$. Q. E. D.

P R O P. VI.

D A C B Si recta linea ratio- nalis AB extrema ac media ratione secetur in C ; utrumque segmentorum (AC, CB) irrationa- lis est linea, quæ vocatur apotome.

Majori segmento AC a adde $AD = 1 AB$; b ergo $DCq = 5 DAq$. c ergo $DCq = \frac{1}{2} DAq$. proinde cum AB , e ideoque ejus semissis DA sint $\frac{1}{2}$, etiam DC est $\frac{1}{2}$. Quia vero $5. 1 ::$ non

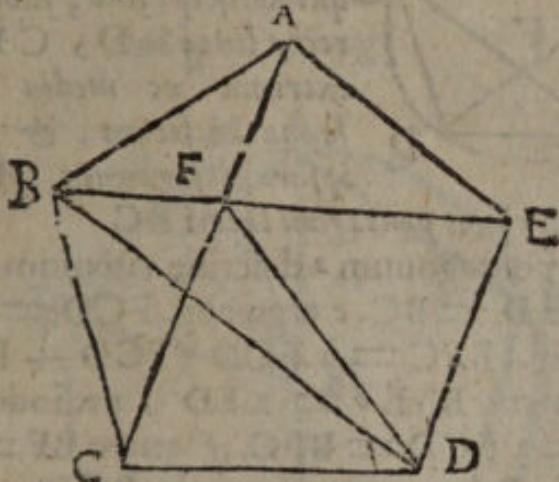
a 3. 1.
b 1. 13.
c 6. 10.
d hyp.
e 2. 12. 10.

Q.

Q. Q. f est DC \square DA. g ergo DC = AD, id f 9. 10.
est AC est apotome. Insuper quia ACq b = AB $\frac{g}{h}$ 74 10.
x BC, & AB est g, ketiam BC est apotome. k 98. 10.

Q. E. D.

P R O P. VII.

Si pentagoni æquilateri ABCDE tres anguli,
sive qui deinceps EAB, ABC, BCD, sive EAB,
BCD, CDE qui non deinceps sint, æquales fuerint,
æquiangulum erit ipsum pentagonum ABCDE.

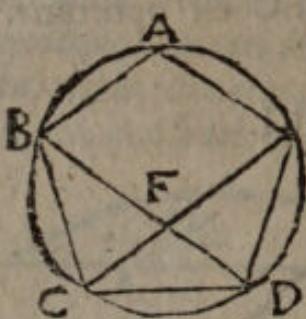
Paribus deinceps angulis subtendantur rectæ
BE, AC, BD.

Quoniam latera EA, AB, BC, CD, angulique
inclusi a æquantur, b erunt bases BE, AC, BD,
c angulique AEB, ABE, BAC, BCA pares. d qua-
re BF = FA, & e proinde FC = FE. ergo trian-
gula FCD, FED sibi mutuo æquilatera sunt; f
e unde ang. FCD = FED, g proinde ang. AED
= BCD. Eodem pacto ang. CDE reliquis æqua-
tur. quare pentagonum æquiangulum est. Q. E. D.

Sin anguli EAB, BCD, CDE, qui non dein-
ceps, statuantur pares, h erit ang. AEB = BDC, h 4. 1.
& BE = BD, i ideoque ang. BED = BDE; l totus
proinde ang. AED = CDE. ergo propter angu-
los A, E, D deinceps æquales, ut prius, pentago-
num æquiangulum erit. Q. E. D.

P R O P.

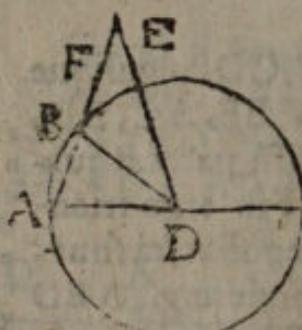
P R O P. VIII.

Si pentagoni æquilateri & æquianguli ABCDE duos angulos BCD, CDE, qui deinceps sint, subtendant rectæ lineæ BD, CE; haec extrema ac media ratione se mutuo secant, & majora ipsarum segmenta BF, vel EF æqualia sunt pentagoni lateri BC.

Circa pentagonum a describe circulum ABD.
b Arcus ED = BC. c ergo ang. FCD = FDC.
d ergo ang. BFC = 2 FCD (FCD + FDC.)
Atqui arcus BAE b = 2 ED, proinde ang.
BCF e = 2 FCD = BFC. f quare BF = BC.
Q. E. D. Porro quia triangula BCD, FCD
g æquiangula sunt, h erit BD.DC (BF) :: CD
(BF.) FD. pariterque EC. EF :: EF.FC.
Q. E. D.

P R O P. IX.

Si hexagoni latus BE, & decagoni AB, in eodem circulo ABC descriptorum componantur, tota recta linea BE extrema ac media ratione ecatur, (AE.BE :: BE.AB.) & majus ejus segmentum est hexagoni latus BE.

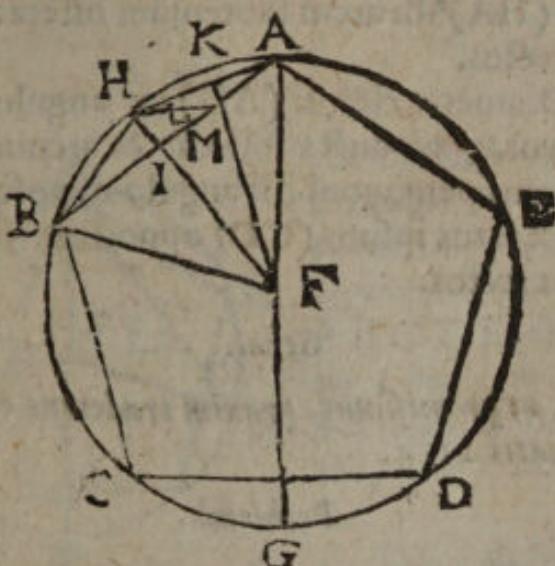
Dic diametrum AC, & junge rectas DB, DE. Quoniam ang. BDC a = 4 BDA, estque ang. BDC b = 2 DBA (DAB + DBA,) erit DBA (b BDE + BED) c = 2 BDA d = 2 BDE. proinde ang. DBA, vel DAB e = ADE. Itaque trigona ADE, ADB æquiangula sunt, f quare AE. AD. (g BE) :: AD. (BE.) AB. Q. E. D.

Coroll.

Coroll.

Hinc, si latus hexagoni alicujus circuli secetur
extrema ac media ratione ; majus illius segmentum erit latus decagoni ejusdem circuli. sch 5. 13.

P R O P. X.

Si in circulo ABCDE pentagonum æquilaterum ABCDE describatur ; pentagoni latus AB potest & hexagoni latus FB, & decagoni latus AH , in eodem circulo descriptorum.

Duc diametrum AG. Biseca arcum AH in K.
Et duc FK, FH, FB, BH, HM.

Semicirc. AG = arc. AC ^a = AG = AD. a 18. 3. &
hoc est, arc. CG = GD ^b = AH = HB. ergo 3. ax.
arc. BCG = 2 BHK; ^c adeoque ang. BFG = 2 b byp. &
BFK. ^d sed ang. BFG = 2 BAG. ^e ergo ang. 7. ax.
BFK = BAG. Trigona igitur BFM, FAB ^f æ- c 33. 6.
quiangula sunt. ^g quare AB. BF :: BF. BM. d 20. 3.
^h ergo AB x BM = BFq. Rursus ang. AFK ^{g 4. 6.} = e 1. ax. 1.
HFK; & FA = FH; ⁱ quare AL = LH, ^m & h 17. 6.
anguli FLA, FLH pates, ac proinde recti sunt. ^{m 4. 1.}
ergo ang. LHM ⁿ = LAM ⁿ = HBA. Trigo- n 17. 3.
na igitur AHB, AMH ^o æquiangula suat. ^p qua- o 32. 1.
p 4. 6.

q 17. 6.
f 2. 2.
s. 6x.

re AB. AH :: AH. AM. ergo AB x AM = AHq. Quum igitur ABq = AB x BM + AB x AM, serit ABq = BFq + AHq. Q. E. D.

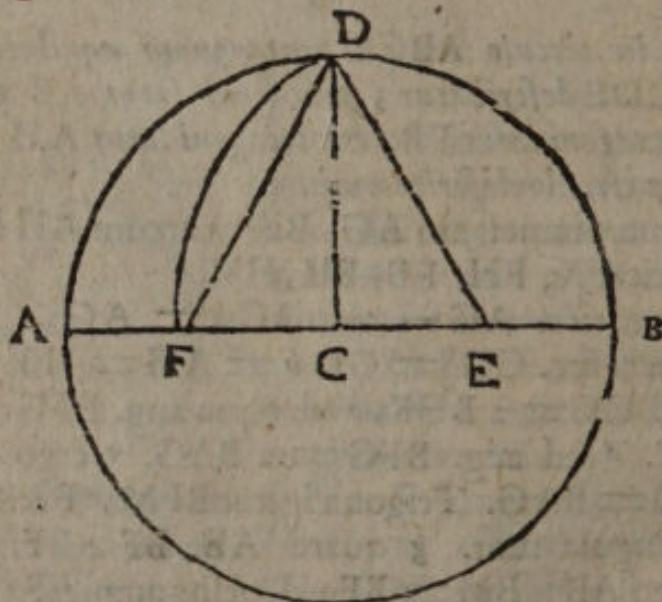
Coroll.

1. Hinc, linea recta (FK) quæ ex centro (F) arcum quempiam (HA) bisecat, etiam rectam (HA) illi arcui subtensam bisecat ad angulos rectos.

2. Diameter circuli (AG) ex angulo quovis (A) pentagoni ducta bisecat & arcum (CD,) quem latus pentagoni illi angulo oppositum subtendit, & latus ipsum (CD) oppositum, idque ad angulos rectos.

Schol.

Hic, ut promisimus, praxim trademus expeditam problematis I I. 4.

Problema.

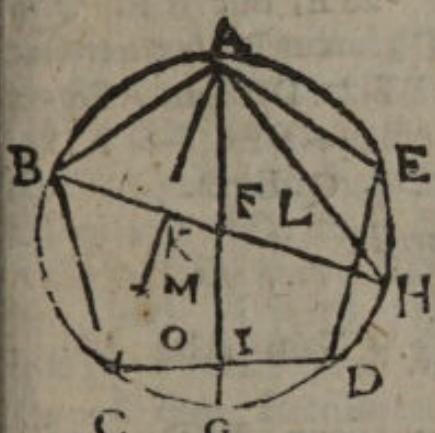
*Invenire latus pentagoni circulo ADB inscriben-
di.*

Duc diametrum A B. cui perpendicularem
C D

C D ex centro C erige. Biseca CB in E. Fac
EF=ED. Erit DF pentagoni latus.

Nam $BF \times FC + ECq \alpha = EFq \beta = EDq \alpha$ 6. 2.
 $= DCq + ECq. \alpha$ ergo $BF \times FC = DCq$, vel ^{b confir.} _{c 47. 1.}
BCq. e quare $BF \times BC :: BC \cdot FC$. ergo quum BCd 3. 6x.
sit latus hexagoni, ferit FC latus decagoni, ^{e 17. 6.} f 9. 13.
proinde $DF \beta = \sqrt{DCq + FCq}$ est latus pen-^{g 10. 13.} h 47. 1.
tagoni. Q. E. F.

P R O P. XI.

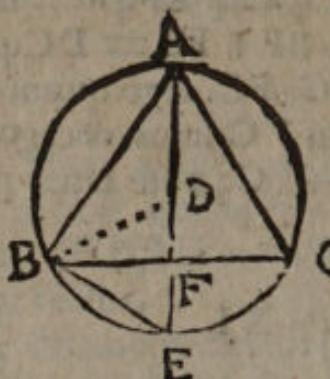

Si in circulo ABCD
rationalem habente
diametrum AG, pen-
tagonum equilaterum
ABCDE describa-
tur; pentagoni latus
AB irrationalis est li-
nea, quæ vocatur mi-
nor.

Duc diametrum
BFH, rectasque AC, AH; & * fac FL = $\frac{1}{4}$ ra-
dii FH, & CM = $\frac{1}{4}$ CA.

Ob angulos AKF, ^fAIC α rectos, & commu- ^{a cor. 10. 13.}
nem CAI, trigona AKF, AIC β æquiangula ^{b 32. 1.}
sunt; c ergo CI. FK $\alpha :: CA$. FA (FB) $d ::$ ^{c 4. 6.} _{d 15. 5.}
CM. FL. ergo permutando FK. FL :: CI. CM
 $\alpha :: CD$. CK (² CM.) e componendo igitur ^{e 18. 5.} CD
+ CK. CK :: KL. FL. f proinde Q: CD + CK ^{f 22. 6.}
(^{g 5} CKq.) CKq :: KLq. FLq. ergo KLq
 $= \frac{5}{4}$ FLq. Itaque si BH (ϕ) ponatur 8, erit FH
4; FL 1. & FLq. 1. BL 5. & BLq 25. KLq 5. è
quibus liquet BL, & KL esse $\frac{1}{4} \sqrt{5}$. k ideoque ^{h 9. 10.}
BK esse Apotomen; cuius congruens KL cum ve- ^{i 9. 10.}
ro BLq - KLq = 20, l erit BL $\sqrt{5}$ $\sqrt{BLq -$ ^{m cor. 8. 6.}
KLq. m unde BK erit apotome quarta. Quo- ^{n 17. 6.}
niam igitur ABq ^m = HB \times BK, n erit AB minor. ^{n 95. 10.}
Q. E. D.

PROP. XII.

Si in circulo ABC triangulum æquilaterum ABC describatur, trianguli latus AB potentia triplum est ejus lineæ AD, quæ ex D centro circuli ducitur.

Protracta diametro ad E, duc BE. Quo-

a. 10. 13. b. cor. 15. 4. c. 4. 2. d. 47. 1. e. 3. ax. 1.
niam arcus BE = EC, arcus BE sexta est pars circumferentiae. ergo BE = DE. hinc AEq. = 4 DEq (4 BEq) d = ABq + BEq (+ ADq.) e proinde ABq = 3 ADq. Q. E. D.

coroll.

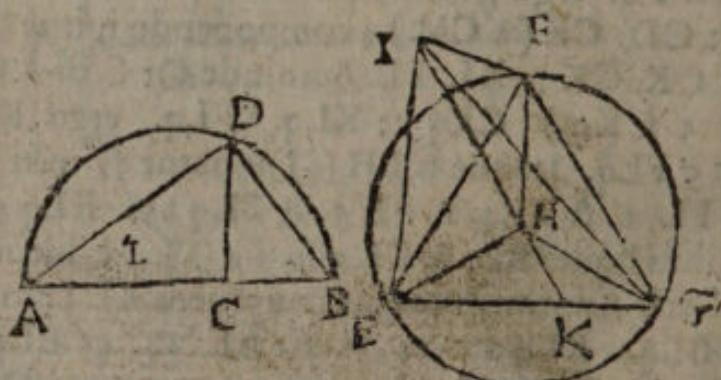
1. AEq. ABq :: 4. 3.

f. cor. 8. 6. & 2. 6. g. cor. 15. 4. h. cor. 3. 3.
2. ABq. AFq :: 4. 3. f Nam ABq. AFq :: AEq. ABq.

3. DF = FE. Nam triang. EBD æquilaterum est; & BF ad ED perpendicularis. ergo EF = FD.

4. Hinc AF = DE + DF = 3 DF.

PROP. XIII.

Pyramidem EGFI constituere, & data sphera compleisci; & demonstrare quod sphære diameter

AB

AB potentia sit sesquilatera lateris EF ipsius pyramidis EFGI.

Circa AB describe semicirculum ADB.
fitque AC = 2 CB. ex puncto C erige perpendicularem CD; & junge AD, DB. Tum radio HE = CD describe circulum H E F G;
cui b inscribe triangulum æquilaterum EFG.
ex H c erige IH = CA rectum plano EFG,
produc IH ad K; d ita ut IK = AB. rectasque
adjunge IE, IF, IG. erit EFGI pyramis expectata.

210. 6.

b cor. 15. 4.

c 12. 11.

d 3. 1.

Nam quia anguli ACD, IHE, IHF, IHG
recti sunt; & CD, HE, HF, HG e pares, e atque
IH = AC; ferunt AD, IE, IF, IG æquales in-
ter se. Quia vero AC (2 CB.) CB g :: ACq.
CDq. erit ACq = 2 CDq. itaque ADq f =
ACq + CDq b = 3 CDq = 3 HEq k = EFq.
ergo AD, EF, IE, IF, IG pares sunt, adeo-
que pyramidis EFGI est æquilatera. Quod si pun-
ctum C super H collocetur, & AC super HI,
rectæ AB, IH m congruent, utpote æquales. qua-
re semicirculus ADB axi AB vel IK circumdu-
ctus n transibit per puncta, E, F, G, * adeoque n 15 def 1.
pyramis EFGI sphætæ inscripta erit. Q. E. F. * 31. def. 11
liquet vero esse BAq. ADq o :: BA. AC p :: 3. 2. o cor. 8 6.
Q. E. D. p confr.

Corollaria.

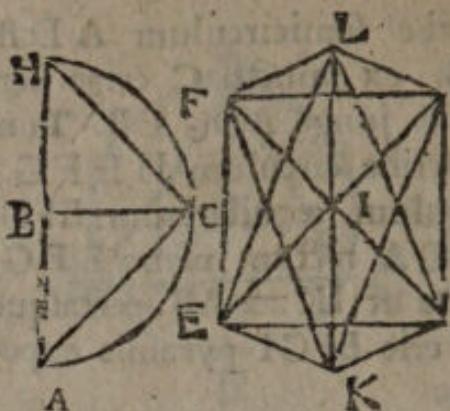
1. ABq. HEq :: 9. 2. Nam si ABq ponatur
erit ACq (EFq) 6. q proinde HEq erit 2. q 12. 15.

2. Si L centrum fuerit, erit AB. LC :: 6. 1.
Nam si AB ponatur 6, erit AL, 3; r ideoque AC
4; quare LC erit 1. Hinc

3. AB. HI :: 6. 4 :: 3. 2. unde

4. ABq. HIq :: 9. 4.

PROP. XIV.

Octaedrum KEFL constituere, & data sphæra completi, qua & pyramidem; & demonstrare, quod sphæra diameter AH potentia sit dupla lateris AC ipsius Octaedri.

Circa AH describe semicirculum ACH. ex centro B erige perpendicularē BC. duc AC, HC. Super ED=AC & fac quadratum EFGD, cuius diametri DF, EG secantes in centro I. ex I duc IL=AB b rectam piano EFGD. produc IL, & donec IK=IL. Connexis KE, KF, KG, KD, LE, LF, LG, LD; erit KEFL Octaedrum quæsumum.

Nam AB, BH, FI, IE, &c. æqualium quadratorum semidiometri æquales sunt inter se. & quare triangulorum rectangulorum LIE, LIF, FIE, &c. bases LF, LE, FE, &c. æquantur. proinde octo triangula LFE, LFG, LGD, LDE, KEF, KFG, KGD, KDE æquilatera sunt, & atque octaedrum constituant, quod sphæræ cuius centrum I, radius IL, vel AB, inscribi potest. (quoniam AB, IL, IF, IK, &c. f æquales sunt.) Q.E.F. porro liquet AHq (LKq) g=2 ACq (2. LDq.) Q.E.D.

Corollaria.

1. Hinc manifestum est, in Octaedro tres diametros EG, FD, LK se mutuo ad angulos rectos secare in centro sphæræ.

2. Item, tria plana EFGD, LEKG, LFKD esse quadrata, se mutuo ad angulos rectos secantia.

3. Octa-

46. I.
b. 11. II.
c. 1. I.

4. I.

27. def. 11.

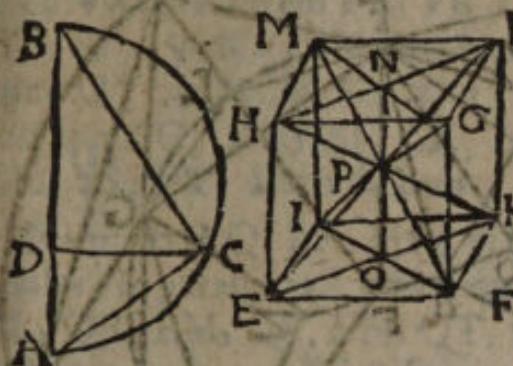
constr.

47. I.

3. Octaedrum dividitur in duas pyramides similes & æquales EFGDL, & EFGDK, quarum basis communis est quadratum EFGD.

4. Denique, bases octaedri oppositæ, inter se parallelæ sunt. 15. II.

PROP. XV.

Cubum E F-
G H I K L M
constituere, &
sphæra complecti,
qua & priores fi-
guras, & demon-
strare, quod sphæ-
re diameter A B
potentia sit tripla
lateris EF ipsius cubi.

Super AB describe semicirculum ACE; & a fac a 10. 6.
AB = 3 DA. ex D erige perpendicularē DC,
& junge BC ac AC. Tum super EF = AC b 16. 1. b construe quadratū EFGH, cuius plano rectæ insistant
EI, FK, HM, GL ipsi EF pares, quas connecte
rectis IK, KL, LM, IM. Solidum EFGHIKLM
cubus est, ut satis constat ex constructione.

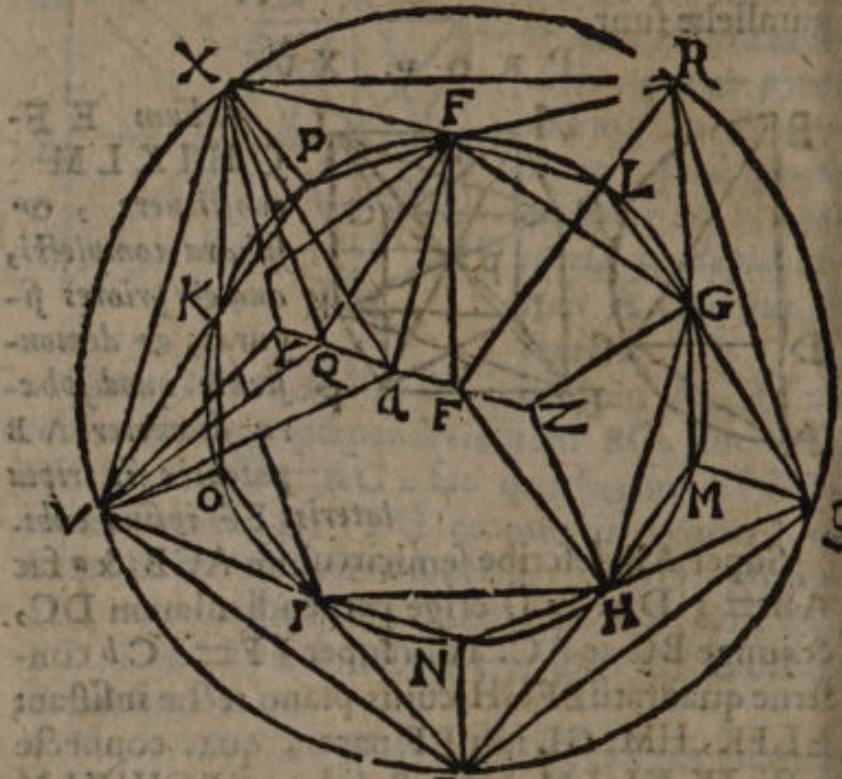
In quadratis oppositis EFKI, HGLM duc
diametros EK, FI, HL, MG, per quas ducta pla-
na EKLH, FIMG se intersecent in recta NO.
Hæc diametros cubi EL, FM, GI, HK c bisecabit
in P, centro cubi. d ergo P centrum erit sphæræ
per puncta cubi angularia transeuntis. Potro
ELq e = EKq + KLq f = 3 KLq, f. vel 3
ACq. atqui ABq. ACq g :: BA. DA j :: 3. i. h 14. 5.
ergo AB = EL. Quare cubum fecimus, &c.
Q. E. F.

c cor. 39. 11.
d 15. def. 1.
& 14. def. 11.
e 47. 1.
f confr.
g cor. 8. 6.
h 14. 5.

Coroll.
1. Hinc, omnes diametri cubi inter se æqua-
les sunt, seque mutuo in centro sphæræ bisec-
tant. Eademque ratione rectæ quæ quadratorum
oppositorum centra conjugantur, bisecantur in
eodem centro.

B 47. 1. 2. Diameter sphæræ potest latus tetraedri,
I 13. 13. cubi. nempe $ABq \ell = IBCq + m ACq.$
m 15. 13.

PROP. XVI.

Icosaedrum ZGHIKF-B
YVXRST constituere, &
sphæra complecti, qua &
antedictas figuræ; & de-
monstrare, quod icosaedri
latus FG irrationalis est
linea, quæ vocatur mi-
nor.

*10.6.

Super AB diametrum
sphæræ describe semicir-
culum ADB; & fac AB
= 5 BC. ex C erige
normalem CD, & duc
AD ac BD. Ad inter-
vallum EF = BD descri-
be circulum EFKNG; A

cui inscribe pentagonum æquilaterum FKIHG. ^{b 11. 4.}
 biseca arcus FG, GH, &c. ac connecte rectas
 L, LG, &c. latera nempe decagoni. Tunc e- ^{c 12. 11.}
 ige EQ, LR, MS, NT, OV, PX ipsi EF æqua-
 es, rectasque plano FKNG. & connecte RS, ST,
 TV, VX, XR; item FX, FR, GR, GS, HS, ST,
 HT, IT, IV, KV, KX. Denique producta EQ,
 ame QY = FL; & EZ = FL; rectasque duci
 oncipe ZG, ZH, ZI, ZK, ZF; ac YV, YX,
 YR, YS, YT. Dico factum.

Nam ob EQ, LR, MS, NT, OV, PX ^{d æ- d confir.}
 uales e & parallelas, etiam quæ illas jungunt, ^{e 6. 11.}
 EL, QR, EM, QS, EN, QT, EO, QV, EP,
 QX f pares & parallelæ sunt. Item ideo LM ^{f 33. 1.}
 vel FG,) RS, MN, ST, &c. æquales sunt in-
 ter se. ergo planum per EL, EM, &c. piano ^{g 15. 11.}
 per QR, QS, &c. æquidistans, h & circulus ^{h 1. def. 3.}
 QXRSTV è centro Q, circulo EPLMNO æ-
 qualis est; atque RSTVX est pentagonum æqui-
 laterum. Duci vero intellectis EF, EG, EH,
 &c. ac QX, QR, QS, &c. quia FRQ ^k = FLq ^{k 47. 1.}
 + LRq, ^l vel EFq ^m = FGq, ⁿ erunt FR, FG, ^{l confir.}
 ideoque omnes RS, FG, FR, RG, GS, GH, &c. ^{m 10. 13.}
 equales inter se. Proinde 10 triangula RFX, ^{n sch. 48. 1.}
 RFG, RGS, &c. æquilatera sunt & æqualia. ^{& 1. ex.}
 Rursus ob ang. XQY ^o rectum, erit XYq ^p = ^{o cor. 14. 11.}
 QXq + QYq ^q = VXq vel FGq. quare XY, ^{p 47. 1.}
 VX, hisque similiter YV, YT, YS, YR, ZG, ZH,
 &c. æquantur: Ergo alia decem trigona constituta
 sunt æquilatera, & æqualia, tam sibi mutuo,
 quam decem prioribus; ac proinde factum est
 icosaedrum.

Porro, bisecta EQ in α , duc rectas αF , αX ,
 αV ; & propter QX ^r = QV, & commune latus ^{r 19. def. 1.}
 αQ , angulosque EQX, EQV rectos; erit αX = ^{f 4. 1.}
 αV . similiisque argumento omnes, αX , αR , αS ,
 αT , αV , αF , αG , αH , αI , αK æquantur.

E 9. 13. Quoniam autem ZQ. QE :: QE. ZE, erit
u 3. 13. Zaq =^s Eaq =^x EQq (EFq) + Eaq, =^a Fq.
Z 4. 2.
Y 47. 1. ergo Za =^a F. et pari pacto aF = Ya. ergo
 sphæra, cuius centrum a, radius aF, per 12 pun-
 ctua icosaedri angularia transibit.

Z 15. 5. Denique, quia Za. aE :: ZY. QE; a ideoque
a 22. 6. Zaq. aEq :: ZYq. QEq. b erit ZYq =^s QEq,
b 14. 5. vel s BDq: atqui ABq. BDq c :: AB. BC :: s.
c cor. 8. 6.
d 1. ex. 1. i. d ergo ZY = AB. Q. E. F.
e sch. 12. 10. Itaque si AB ponatur g, e erit EF =^v ABq
f 11. 13. etiam p; proinde FG pentagoni, idemque Icosa-
 edri s latus, f est minor. Q. E. D.

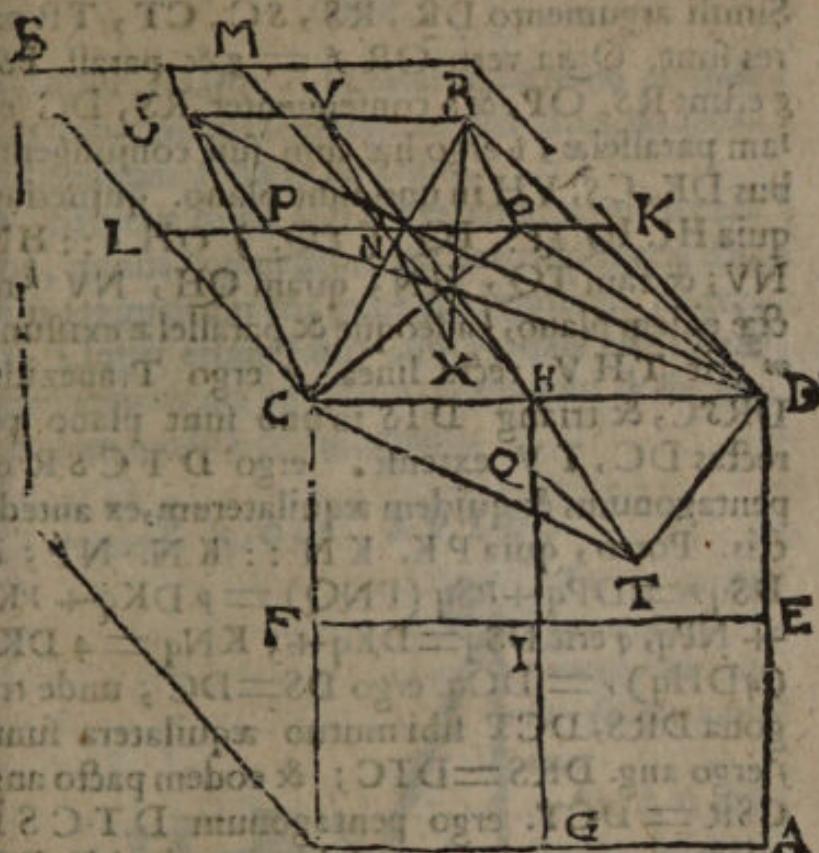
Coroll.

1. Ex dictis infertur, sphæræ diametrum esse
 potentia quintuplum semidiametri circuli quin-
 que latera icosaedri ambientis.

2. Item manifestum est, sphæræ diametrum
 esse compositam ex latere hexagoni, hoc est, ex
 semidiametro, & duobus lateribus decagoni cir-
 culi ambientis quinque latera icosaedri.

3. Constat denique latera icosaedri opposita,
a 33. 1. qualia sunt RX, HI, esse parallela. Nam RX a pa-
b sch. 36. 3. rall. LP. b parall. HI.

PRO P. XVII.

Dodecaedrum constituere, & sphæra complecti,
ua & prædictas figuræ, & demonstrare, quod do-
eceaedri latus RS irrationalis est linea, quæ vocatur
potome.

Sit AB cubus datae sphæræ inscriptus, cuius
itera omnia biscentur in punctis E, H, F, G,
, L, &c. rectæque adjungantur KL, MH,
IG, EF. ^a Fac HI.IQ :: IQ. QH ^b; & sume ^c 30. 6.
I O, N P pares ipsi I Q. Erige OR, PS rectas
lano DB, & QT plano AC. sintque OR, PS,
QT ipsis IQ, NO, NP æquales. Connexis DR,
S, SC, CT, DT, erit DRST pentagonum
Dodecaedri expediti. Nam duc NV parall. OR,
protracta NV ad occursum cum cubi centro
, connecte rectas DS, DO, DP, CR, CP, ^d 47. 1.
IV, HT, RX. Quia DOq = DKQ (^e b KNq) ^f 7. xl.
+ KOq ^c = 3 ONq (3 ORq) & erit DRq ^g 4. 13. ^d 47. 1.

c 4. 2. 1

 $= 4 \text{ ORq} \epsilon = \text{ OPq}$, vel RSq . ergo $\text{ DR} = \text{ RS}$

f confir. 9. 6.

Simili arguento $\text{ DR} = \text{ RS} = \text{ SC} = \text{ CT} = \text{ TP}$ pa-

res sunt.

11.

g 33. 1.

h 9. 1.

k 7. 11.

l confir.

Quia vero $\text{ ORf} = g$ & parall. PS
 g erunt RS , OP , & h consequenter RS , DC et-iam parallelæ; h ergo $h\epsilon$ cum suis conjugenti-
bus DK , CS , VH in uno sunt plano. quinetiamquia $\text{ HI. IQ} \propto : \text{ IQ} (\text{ TQ. }) \text{ QH} \propto : \text{ HN}$ NV ; & tam TQ , HN , quam QH , NV ϵ re-

ctæ eidem plano, adeoque & parallelæ existunt.

m erit THV recta linea. n ergo Trapeziū DRSC , & triang DTS in uno sunt plano pe-
rectas DC , TV extens. ergo DTCSR estpentagonum, & quidem æquilaterum, ex antedi-
ctis. Porro, quia $\text{ PK. KN} :: \text{ KN. NP}$; & $\text{ DSq} = \text{ DPq} + \text{ PSq}$ ($\text{ PNQ} = p$) $\text{ DKq} + \text{ PKq}$ $+ \text{ NPq}$, q erit $\text{ DSq} = \text{ DKq} + 3 \text{ KNq} = 4 \text{ DKq}$ $(4 \text{ DHq}) = \text{ DCq}$. ergo $\text{ DS} = \text{ DC}$; unde tri-gona DRS , DCT sibi mutuo æquilatera sunt.ergo ang. $\text{ DRS} = \text{ DTC}$; & eodem pacto ang. $\text{ CSR} = \text{ DCT}$. ergo pentagonum DTCSR etiam æquiangulum est. Ad hæc, quia $\text{ AX}, \text{ DX},$ $\text{ CX}, \&c.$ sunt cubi semidiæmetri, z erit $\text{ XN} =$ IH , vel KN , u adeoque $\text{ XV} = \text{ KP}$. unde ob angu-
lum x rectum RVX , z erit $\text{ RXq} = \text{ XVq} + \text{ RVq}$ $(\text{ NPq}) = \text{ KPq} + \text{ NPq} = 3 \text{ KNq} =$ AXq , vel $\text{ DXq}, \&c.$ ergo $\text{ RX}, \text{ AX}, \text{ DX}, \&$ ea-dem ratione $\text{ XS}, \text{ XT}, \text{ AX}$ æquales sunt inter se.

Et si eadem methodo, qua constructum est pen-

tagonium DTCSR , fabricentur i^z similia pen-

tagona tangentia duodecim cubi latera, ea Do-

decaedrum constituent; ac per eorum puncta an-

gularia transiens sphæra, cuius radius AX , vel RX ,

Dodecaedrum complectetur. Q. E. F.

Denique, quia $\text{ KN. NO} :: \text{ NO. OK}$, derit $\text{ KL. OP} :: \text{ OP. OK} + \text{ PL}$. Itaque sisphæræ diameter AB ponatur p, erit $\text{ KL} \epsilon = \sqrt{\text{AB}}$ setiam p. g unde OP , vel RS latus dodeca-

edri apotome erit. Q. E. D.

Coroll,

Coroll.

1. Hinc, si latus cubi secetur extrema ac media ratione, majus segmentum erit latus dodecaedri in eadem sphæra descripti.

2. Si rectæ lineæ sectæ extrema ac media ratione, minus segmentum sit latus dodecaedri, majus segmentum erit latus cubi ejusdem sphære.

3. Liquet etiam latus cubi æquale esse lineæ subtendenti angulum pentagoni dodecae in eadem sphæra comprehensi.

P R O P. XVIII.

Latera quinq; figurarum exponere, & inter se comparare.

Sit AB diameter sphæræ, ac AEB semicirculus. sitq;
 $AC = \frac{1}{2}AB$, $\frac{2}{3}10.5$
 $\& AD = \frac{1}{2}b = \frac{1}{3}b 10.6$

AB . Erige perpendiculares
 $C\bar{E}$, DF , &

$G = AB$. junge AF , AE , BE , BF , CG . ex H emitte perpendicularem HI , & sumpta $C\bar{K} = CI$, ex K erige perpendicularem KL , & conne te AL . Denique fac AF . $AO :: AO$. OF .

e 30. 6.

d *confr.*

e 8. 6.

f 14. 13.

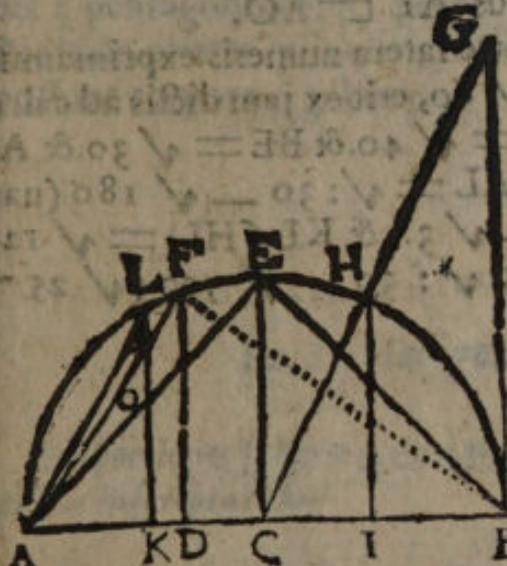
Itaque $3. 2. 4 :: AB. BD :: ABq. BFq$, latus Tetraedri. & $2. 1 :: AB. AC :: ABq. BEq$, latus Octaedri.

Item $3. 1. 4 :: AB. AD :: ABq. AFq$, latus Hexaedri.

Porro, quia $AF. AO :: AO. OF$. $\& erit$

b *confr.*

c *confr.*

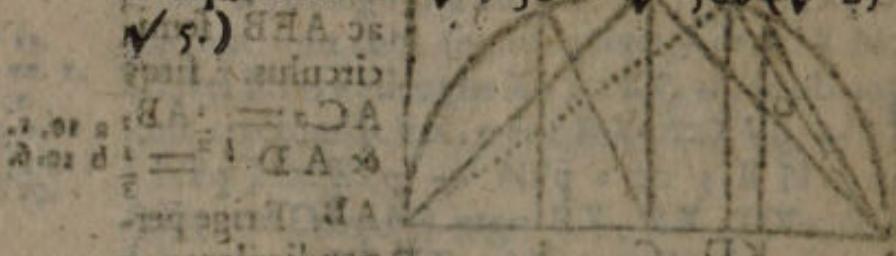

14.6.
m 14.5.
n 14.5.
o 4.2.
P 47. L.
q 15.5.
s cor. 16. 13.
f 10. 13.
t 16. 13.

u 1.6.
v 4.4.1.
y 1.2.
z 17.6.
a 17. 1.

ΔO latus Dodecaedri. denique BG (2 BC.)
 $BC' :: HI \cdot IC$. ergo $HI = 2CI = KI$. ergo
 $HIq = 4CIq$. proinde $CHq = 5CIq$. ergo
 $ABq = 5KIq$. itaque KI , vel HI , est radius cir-
culi circumscribentis pentagonum icosaedri; &
 AK , vel IB , est latus decagoni eidem circulo in-
scripti. unde AL erit latus pentagoni, idemque
Icosaedri latus. Ex quibus liquet BF , BE , AF
esse $\sqrt{5}$. & AL , AO esse $\sqrt{10}$; atque BF
 $\sqsubset BE$; & $BE \sqsubset AF$; ac $AF \sqsubset AO$. Quia
vero $3AFq = ABq = 5KLq$. ac $AF \times AO$
 $\sqsubset AF \times OF$, idemque $AF \times AO + AF \times OF$
 $\sqsubset 2AF \times OF$, hoc est $AFq \sqsubset 2AOq$. & e-
rit $3AFq (5KLq) \sqsubset 6AOq$. proinde KL
 $\sqsubset AO$; & fortius, $AL \sqsubset AO$.

Jam vero ut hac latera numeris exprimamus,
si AB ponatur $\sqrt{60}$, erit ex jam dictis ad calcu-
lum exactis, $BF = \sqrt{40}$. & $BE = \sqrt{30}$. & AF
 $= \sqrt{20}$. item $AL = \sqrt{30} - \sqrt{180}$ (nam
 $AK = \sqrt{15} - \sqrt{3}$. & $KL(HI) = \sqrt{12}$.)
denique $AO = \sqrt{30} - \sqrt{500} (\sqrt{25} -$
 $\sqrt{5})$.

SCHOOL.

S C H O L.

Præter jam dictas figuras nullam dari posse figuram solidam regularem (nempe quæ figuris planis ordinatis & æqualibus continetur) admodum perspicuum est. Nam ad anguli solidi constitutionem requiruntur ad minimum tres anguli plani; a hinc omnes simul 4 rectis minores esse debent. Atqui 6 anguli trigoni æquilateri, 4 quadratici, & 3 hexagonici, signillatim 4 rectos exæquant; &c. 4 rectos excedunt ergo solummodo ex 3, 4, vel 5 triangulis æquilateris, ex 3 quadratis, vel 3 pentagonis, effici potest angulus solidus. Proinde, præter quinque prædicta, nulla existere possunt corpora regularia.

Ex P. Herigonio.

Proportiones sphæræ, & 5 figurarum regularium eidem inscriptarum.

Sit diameter sphæræ 2. Erunt

Peripheria circuli majoris, 6 28318.

Superficies circuli majoris, 3 14159.

Superficies sphæræ, 12 56637.

Soliditas sphæræ, 4 11879.

Latus tetraedri, 1 62299.

Latus

Superficies tetraedri , 4 6188.

Soliditas tetraedri , 0 15132.

Latus hexaedri , 1 1547.

Superficies hexaedri , 8.

Soliditas hexaedri , 1 15396.

Latus octaedri , 1 4147.

Superficies octaedri , 6 19282.

Soliditas octaedri , 1 33333.

Latus dodecaedri , 0 71364.

Superficies dodecaedri , 10 151462.

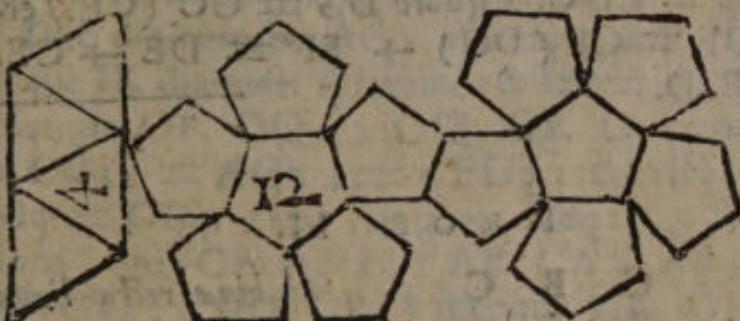
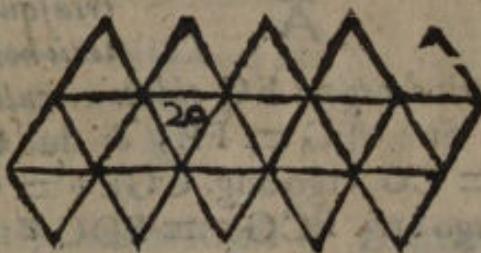
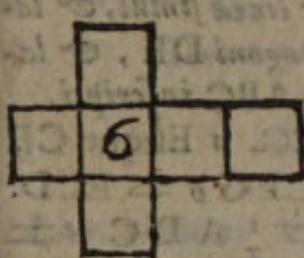
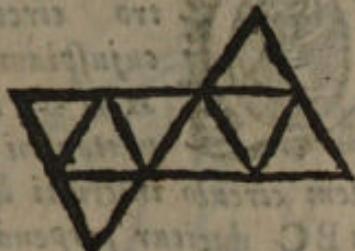
Soliditas dodecaedri , 2 78516.

Latus Icosaedri , 1 105146.

Superficies Icosaedri , 9 157454.

Soliditas Icosaedri , 2 13615.

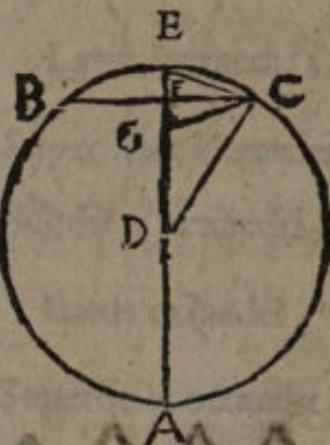
Quod si ex charta conficiantur quinque figuræ
equilateræ & æquiangulæ similes his quæ sunt in
subjecta figura, componentur quinque figuræ solidæ,
si rite complicentur.

LIB.

L I B. X I V.

P R O P. I.

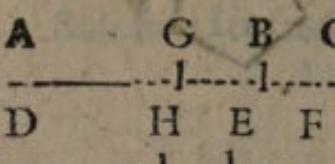

Væ ex D centro circuli cuiuspiam ABC in pentagoni eidem circulo inscripti latutus BC ducitur perpendicularis DF, dimidia est utriusque linea simul, & lateris hexagoni DE, & lateris decagoni EC eidem circulo ABC inscripti.

Sume $FG = FE$, & duc CG . Estque $CE = CG$. ergo ang. CGE $b = CEG$ $b = ECD$. ergo ang. ECG $c = EDC$ $d = ADC$ $e = CED$ ($\frac{1}{2} ECD$.) proinde ang. $GCD = \frac{1}{2} ECG = \frac{1}{2} EDC$. quare $DG = GC$ (CE.) ergo $DF = CE$ (DG) + $EF = DE + CE$. Q. E. D.

2

P R O P. II.

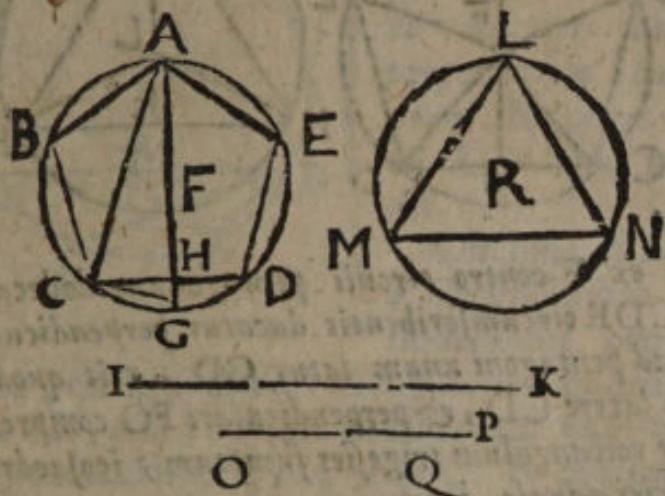
Si binæ rectæ lineæ AB, DE extrema ac media ratione secantur (AB. AG :: AG.GB. & DE. DH :: DH. HE;) ipsæ similiter secabuntur, in easdem scilicet proportiones. (AG. GB :: DH. HE.)

Accipe $BC = BG$ & $EF = EH$. Estque $AB \times BG = AGq$. quare $ACqb = 4 ABG + AGq = 5 AGq$. Similiter erit $DFq = 5 DHq$. ergo $AC. AG :: DF. DH$. componeendo igitur $AC + AG. AG :: DF + DH$. DH,

^a 17. 6.
^b 8. 2.
^c 2. ax. 1.
^d 22. 5 &
22. 6.

DH. hoc est \angle AB. AG :: \angle DE. DH. e pro- e 21. 5.
inde AB. AG :: DE. DH. unde f dividendo f 17. 5.
AG. GB :: DH. HE. Q. E. D.

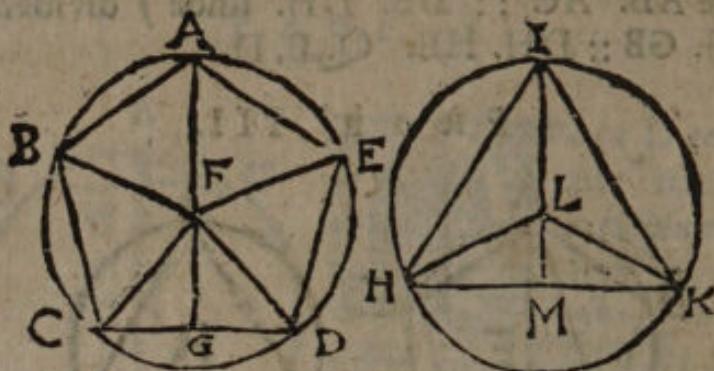
P R O P. III.

*Idem circulus ABD comprehendit & Dodecae-
dri pentagonum ABCDE, & Icosaedri triangu-
lum LMN, eidem sphæræ inscriptorum.*

Duc diametrum AG, rectasque AC, CG. a fib. 47. 1.
Sitque IK diameter sphæræ, a & IKq = 5 OPq. b 30. 6.
b fiatque OP. OQ :: OQ. QP. Quia ACq
+ CGq c = AGq d = 4 FGq; & ABq e =
FGq = CGq. f erit ACq + ABq = 5 FGq. e 10. 13.
porro, quia CA. AB g :: AB. CA - AB; ac f 1, & 3. ex.
OP. OQ :: OQ. QP. h ideoque CA. OP :: g 8. 13.
AB. OQ. k erit 3 ACq (IKq.) 5 OPq h 2. 13. &
(IKq) :: 3 ABq. 5 OQq. ergo 3 ABq = i k 21. 6 & 4. 5.
OQq. Verum ob ML latus pentagoni circu- l 15. 13.
lo inscripti, cuius radius OP, erunt 15 RMq m confir.
= 5 MLq p = 5 OPq + 5 OQq = * 3 n cor. 16. 13.
ACq + 3 ABq q = 15 FGq. r ergo RM o 12. 13.
= FG. s proinde circ. ABD = circ. LMN. p 10. 13.
Q. E. D. q 15. 5.
* Prius. r 1. ax. t.
& fib. 48. 1.
s 1. def. 3.

PROP. IV.

Si ex F centro circuli pentagonum dodecaedri ABCDE circumscibentis ducatur perpendicularis FG ad pentagoni unum latus CD ; erit quod sub dicto latere CD , & perpendiculari FG comprehenditur rectangulum trigesies sumptum , icosaedri superficiei æquale. item,

Si ex centro L circuli triangulum icosaedri HIK circumscibentis , perpendicularis LM ducatur ad trianguli unum latus HK ; erit quod sub dicto late re HK , & perpendiculari LM comprehenditur rectangulum trigesies sumptum , icosaedri superficiei æquale.

Duc FA, FB, FC, FD, FE. a Erunt triangula CFD, DFE, EFA, AFB, BFC æqualia. at qui $CD \times FG$ b = 2 triang. CFD. ergo $30 \times CD \times GF$ c = 60 CFD d = 12 pentag. ABCDE e = superf. dodecaedri. Q. E. D.

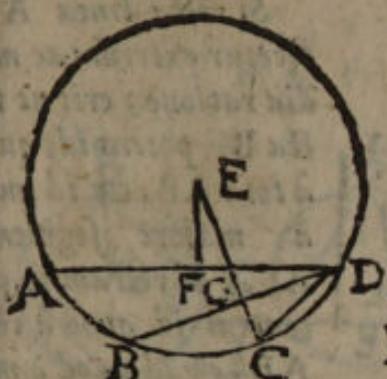
Duc LI, LH, LK. estque $HK \times LM$ f = 2 triang. LHK. ergo $30 \times HK \times LM$ g = 60 HLK = 20 HIK b = superfic. icosaedri. Q. E. D.

Coroll.

$CD \times FG \cdot HK \times LM$ k :: superfic. dodecaed. ad superf. icosaedri.

PROP.

PROP. V.

Superficies dodecaedri ad superficiem icosaedri in eadem sphæra descripti eandem proportionem habet, quam H latus cubi ad AD latus icosaedri.

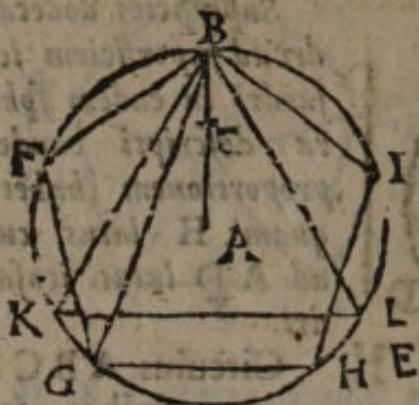
H Circulus ABCD
a circumscribat tam ^{a 3. 14.}
dodecaedri pentago-

num, quam icosaedri triangulum; quorum la-
tera BD, AD; ad quæ demittantur ex E centro
perpendiculares EF, EG C. & connectatur
CD.

Quoniam EC+CD. EC ^b :: EC. CD. erit ^{b 9. 13.}
EG (^c $\frac{1}{2}$ EC + CD.) EF (^d $\frac{1}{2}$ EC) ^e :: EF. ^{c 1. 14.}
^{d cor. 13. 13.}
EG - EF (^f $\frac{1}{2}$ CD.) atqui H. BD ^f :: BD. H - ^{e 15. 5.}
BD. ^g ergo ² H. BD :: EG. EF. proinde H x EF ^{g 2. 14.}
= BD x EG. quum igitur H. AD ^h :: H x EF. ^{h 1. 6. 5.}
AD x EF. erit H. AD :: BD x EG. AD x EF ^{i 7. 5. 3.}
:: ⁱ superfic. dodecaedri ad superfic. icosaedri,
Q. E. D.

PROF.

P R O P. VI.

Si recta linea AE
secetur extrema ac me-
dia ratione; erit ut re-
cta BF potens id, quo
à tota AB, & id quo
à majori segmenti
AC, ad rectam E, po-
tentem id quod à tota
AB, & id quod à mi-
nori segmento BC; ita

*latus cubi BG ad latus icosaedri BK eidem sphæra
cum cubo inscripti.*

Circulo, cuius semidiameter AB, inscribantur
dodecaedri pentagonum BFGHI, & icosaedri
triangulum BKL. & quare BG latus cubi erit ei-
dem sphærae inscripti. igitur $BKq.b = 3ABq$;
 $\& Eq.c = 3ACq$. ergo $BKq.Eq.d :: ABq.ACq$
 $e :: BGq.BFq$. permutando igitur $BGq.BKq ::$
 $BFq.Eq.f$ unde $BG.BK :: BF.E.Q.E.D.$

P R O P. VII.

*Dodecaedrum est ad Icosaedrum, ut cubi latus ad
latus Icosaedri, in una eademque sphæra inscripti.*

Quoniam & idem circulus comprehendit & do-
decaedri pentagonum & icosaedri triangulum,
berunt perpendiculares à centro sphærae ad pla-
na pentagoni & trianguli ductæ inter se æqua-
les. itaque si dodecaedrum & icosaedrum intel-
ligantur esse divisa in pyramidæ, ductis rectis
à centro sphærae ad omnes angulos, omnium
pyramidum altitudines erunt inter se æquales.
Cum igitur pyramidæ æque altæ & sint ut bases,
& superficies dodecaedri sit æqualis 12 penta-
gonis, superficies vero icosaedri 20 triangulis;
erit

a cor. 17. 13.
b 12. 13.
c 4. 13.
d 5. 5.
e 2. 14.
f 22. 6.

a 3. 14.

b 47. 1.

c 5. & 6. 12.

rit dodecaedrum ad icosaedrum, ut superficies
dodecaedri ad superficiem icosaedri, & hoc est, ut
latus cubi ad latus icosaedri.

PROP. VIII.

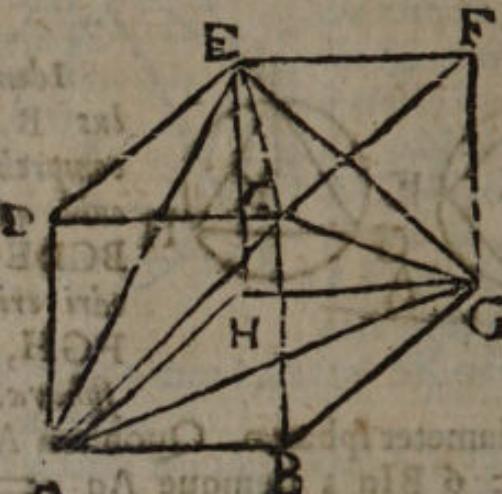
*Idem circu-
lus B C D E
comprehendit &
cubi quadratum
BCDE & octa-
edri triangulum
FGH, ejusdem
sphaerae.*

Sit A diameter sphærae. Quoniam $Aq = 3$
 $3Cq = 6 BIq$; itemque $Aq = 2 GHq$
 $= 6 KFq$; erit $BI = KF$. ergo circulus CBED
 $= GFH$. Q. E. D.

a 15. 13.
b 47. 6.
c 14. 13.
d 12. 13.
e 2. 47. 6.

LIB. XV.

PROP. I.

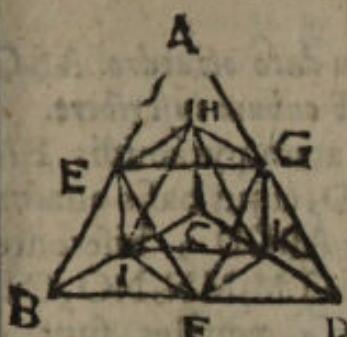

N dato cubo **ABGHDCFE** pyrami-
dem **AGEC** describere.

E ab angulo **C** duc diametros
CA, CG, CE; easque connecte
diametris **AG, GE, EA**. Haec omnes
inter se aequales sunt, utpote aequalium qua-
dratorum diametri. ergo triangula **CAG, CGE,**
CEA, EAG aequilatera sunt, ac aequalia: proio-
de **AGEC** est pyramis, quae cubi angulis insistit,
eique idcirco inscribitur. Q. E. F.

PROP.

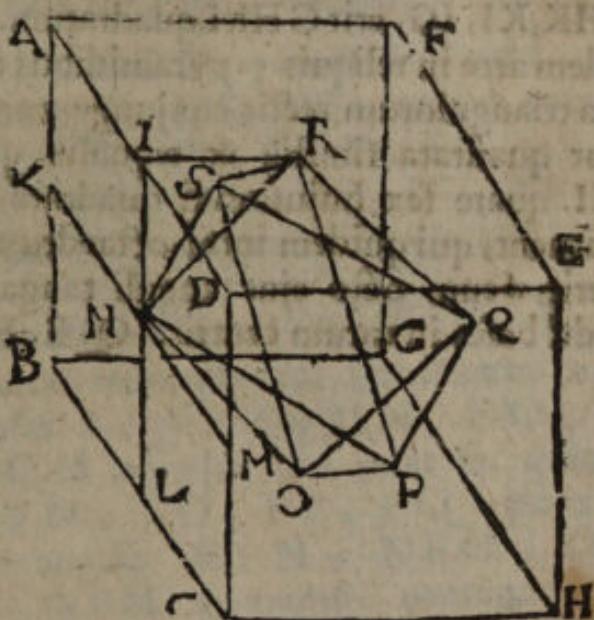
P R O P. II.

*In data pyramide AB-
DC octaedrum EGKIFH
describere.*

a Biseca latera pyra- ^{a 10. 1.}
midis in punctis E, I,
F, K, G, H; quæ con-
necte 12 rectis EF, FG,
GE, &c. Hæ omnes b ^{a 24. 1. 3}
quales sunt inter se. proinde 8 triangula EHI,
HK, &c. æquilatera sunt & æqualia, adeoque
constituent ^{c 27. def. 11.} octaedrum ^{d 31. def. 10.} in data pyramide de-
scriptum. Q. E. F.

P R O P. III.

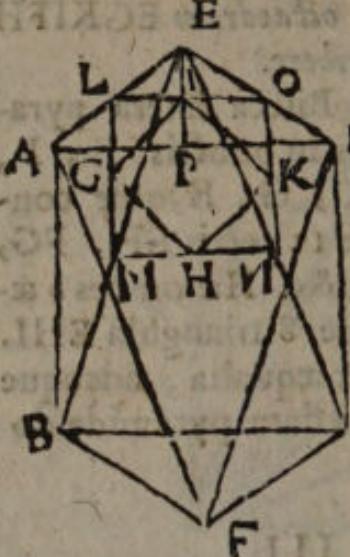
*In dato cubo CHGBDEFA octaedrum
NPQSOR describere.*

Connecte quadratorum * centra N, P, Q, S, O, * S. &
R, 12 rectis NP, PQ, QS, &c. quæ a æqualia ^{b 4. 1.}
unt inter se, ideoque 8 triangula efficiunt æqui-
atera & æqualia. proinde b inscriptum est cubo ^{b 31. & 37.}
Octaedrum NPQSOR. Q. E. F.

P R O P. IV.

In dato octaedro ABCDEF cubum inscribere.

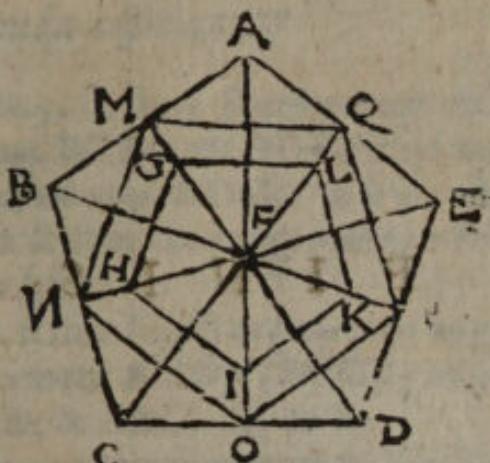
Latera pyramidis EA
BCD, cuius basis quadra-
tum ABCD, bisecentur
rectis LM, MN, NO, OL
quæ a æquales sunt &
b parallelæ lateribus qua-
drati ABCD. c ergo qua-
drilaterum LMNO est
quadratum.

Eodem modo, si latera
quadrati LMNO bise-
centur in punctis G, H, K, I, & connectantur
GH, HK, KI, IG, erit GHKI quadratum. Quod
si eadem arte in reliquis 5 pyramidibus octaedri
centra triangulorum rectis conjungantur, desci-
bentur quadrata similia & æqualia quadrato
GHKI. quare sex hujusmodi quadrata cubum
constituent, qui quidem intra octaedrum descri-
ptus erit, & cum octo ejus anguli tangant octo
octaedri bases in eatum centris. Q. E. F.

P R O P.

PROP. V.

In dato Icosaedro Dodecaedrum inscribere.

Sit ABCDEF pyramis Icosaedri, cujus axis pentagonum ABCDE; centra autem triangulorum G, H, I, K, L; quæ connectantur rectis GH, HI, IK, KL, LG. sit GHIKL pentagonum dodecaedri inscribendi.

Nam rectæ FM, FN, FO, FP, FQ, er centra triangulorum transentes, ^a bise-
cant bases. ^b ergo rectæ MN, NO, OP, ^{a 3. 3.}
^{b 4. 1.} PQ, QM æquales sunt inter se. quinetiam
FM, FN, FO, FP, FQ pares sunt.
ergo anguli MFN, NFO, OFP, ^{c 4. 1.}
^{d 8. 1.} FQ, QFM æquantur. pentagonum igitur
GHIKL æquiangularum est; proinde &
equilaterum, cum FG, FH, FI, FK, FL pares ^{e 4. 1.}
^{f 12. 13.} int. Quod si eadem arte in reliquis undecim
pyramidibus icosaedri, centra triangulorum re-
ctis lineis connectantur, describentur pentagona
æqualia & similia pentagono GHIKL. quam-
obrem 12 hujusmodi pentagona dodecaedrum

constituent; quod quidem in icosaedro erit de
scriptum, cum viginti anguli dodecaedri in cen-
tris viginti basium icosaedri consistant. Qua-
propter in dato icosaedro dodecaedrum descri-
psimus. Q. E. F.

F I N I S.

Innotaciones in Elementa Euclidis nuper edita, in quibus obscura illustrantur, errata emendantur, plurimaque quæ conducant ad Geometriae rudimenta faciliter percipienda adjiciuntur.

p. 13. lin. 5. scribe, Rursus ang. $ACD = e \text{ s. i.}$
 $DC;$ & ang. $BCD = e = BDC$ ergo ang. $ACD = BDC$ ^{19. ex.}
 $\neg BDC,$ id est ang. $ADC = BDC$ Q. F. N.

p. 17. ult. scribe, conjuganturque $FC, IC,$ &

roducatur $ACG.$

p. 18. l. 3. scribe, simili argumento ang. $ICH = BH.$ ergo totus $ACD,$ ^f (BCG) ^g major est u-
 oque $CAB,$ & $ABC.$ Q. E. D.

p. 21. apponantur figuræ quæ desunt.

p. 40. lin. 18. scribe, Schol.

*Imo si fuerint due rectæ, secenturque ambæ in
 uincunque partes, idem provenit ex ductu totius in
 itum, & partium in partes.*

Nam sit $Z = A + B + C,$ & $Y = D + E;$ quia
 $Z = DA + DB + DC,$ & $EZ = EA + EB$ ^{a 1. 1.}
 $+ EC,$ & $YZ = DZ + EZ,$ ^{b 2. ex.} erit $Z = DA$
 $+ DB + DC + EA + EB + EC.$ Q. E. D.

Hinc patet ratio ducendi rectas compositas in
 impositas. Nam omnia partium rectangula accipere
 sortes, & habetur rectangulum ex totis.

Sin linearum in se ducendarum signis + ad-
 misceantur signa -, etiam signorum ratio haben-
 ta est. Quippe ex + in - provenit -; at ex - in -
 rovenit +. Nam sit + A ducenda in B - C. &
 quoniam + A non affirmatur de toto B, sed de
 jus parte tantum, qua superat C, debet AC ma-
 gne negata. quare prodibit AB - AC. Vel sic;
 tunc B constat partibus C, & B - C, * erit AB
 $= AC + A$ in B - C; aufer utrinque AC, erit AB
 $- AC = A$ in B - C. Similiter si - A ducenda
 sit in B - C, quoniam ex vi signi - non nega-

tur A de toto B; sed de ejus solummodo excessu supra C, debet AC manere affirmata. proveniet ergo $-AB+AC$. Vel sic; quia $AB = AC + A$ in $B - C$; tolle utrinque omnia, erit $-AB = AC - A$ in $B + C$; adde AC utrinque, eritq; $-AB + AC = A$ in $B - C$.

Atque ex his rite perspectis, quæ subsequuntur 9. propositiones, aliæque ejusmodi innumeræ, ex linearum in se ductarum comparatione emergentes (quas apud Vietam, & alios Analystas in numerato habes) nullo negotio demonstrantur, rem plerumque quasi ad simplicem calculum exigen-
do.

9. 19. ex.

Porro, * liquet productum ex quapiam magnitudine in numeri cuiuslibet partes æquari pro-ducto ex eadem in totum numerum. Ut $5A + 7A = 12A$. & $4A$ in $5A + 4A$ in $7A = 4A$ in $13A$. quare quæ in hoc loco de rectarum in se ductu dicta sunt, eadem de numerorum in se multiplicazione intelligi possunt. proinde etiam quæ in 9 sequentibus theorematis de lineis affirmantur, ea-dem valent de numeris accepta; quippe cum istæ omnes ab hac prima immediate dependeant, & deducantur.

p. 42. inter demonstr. & Schol. propositionis quintæ, scribe.

Hoc theorema paulo aliter effertur, & facilius de-monstratur, sic; Rectangulum ex summa & differentia duarum rectarum A, E, æquatur differentiæ ex ipsis.

9. 1. 2.

Nam si $A + E$ ducatur in $A - E$, * provenit $Aq - AE + EA - Eq = Aq - Eq$. Q. E. D.

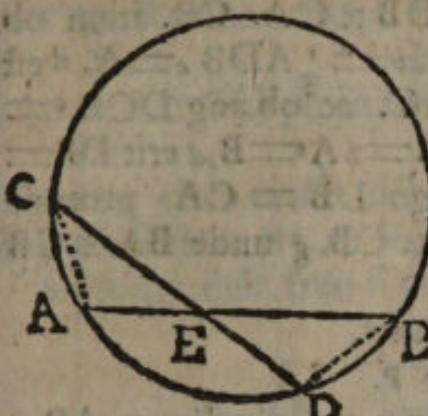
p. 44. post demonstrationem prop. 9. scribe,
Aliter effertur & facilius demonstratur, sic;
Aggregatum quadratorum ex summa, & diffe-rentia duarum rectarum A, E, æquatur diple qua-dratorum ex ipsis.

8. 1. 2.
B. 7. 1.

Nam $Q: A + E = Aq + Eq + 2AE$. & $Q: A - E = Aq + Eq - 2AE$. Hæc collecta faciunt $2Aq + 2Eq$. Q. E. D.

p. 67.

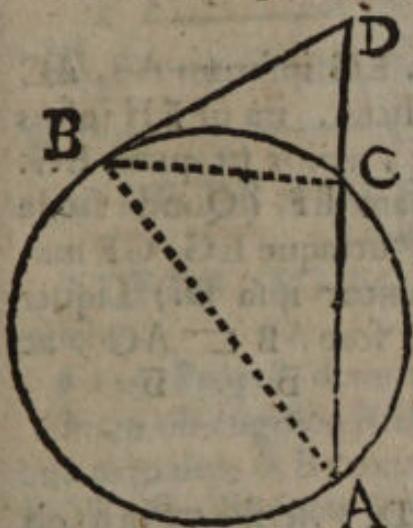
p. 67. post demonstrationem prop. 2 8 scribe;
Quod si subtensa \widehat{AC} vel \widehat{DF} , erit simili modo a casus \widehat{AC} , vel \widehat{DF} .

p. 71. post demonstrationem prop. 35. scribe, Facilius sic, & universaliter; conne-
cte AC & BD . atque ^{a 15. 4.}
ob angulos $\angle CEA$, ^{b 21. 1.}
 $\angle DEB$, ^{c cor. 52. 1.} ipsosque C ,
 B (super eodem arcu
 AD) pares; trigona ^{d 4. 6.}
 CEA , BBD , ^{e 16. 6.} c æqui-

angula sunt. d ergo $CE \cdot EA :: EB \cdot ED$. e proin-
de $CE \times ED = EA \times EB$. Q. E. D.

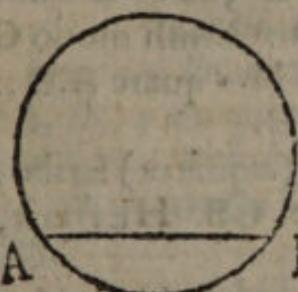
Quæ ex 6.lib. citantur, tam hic quam in seq.
ab hac minime pendent; quare iis uti licuit.

p. 71. Inter de-
monstr. & coroll.
prop. 36. scribe, Fa-
cilius ac universalius
sic;

Iuc AB , & BC .
 a ob angulos A , ^{a 32. 3.}
 D $\angle B$ $\angle C$ pares, & D ^{b 32. 1.}
communem, trian- ^{c 4. 6.}
gula BDC , ADB
 b æquiangula sunt.
 c ergo $AD \cdot DB ::$

$DB \cdot CD$. d quare $AD \times DC = DB \times BC$. Q. E. D.

p. 76. ad def. 7. 4. substi-
tue figuram hanc.

p. 82. post demon-
strationem propos. 10. 4. scribe
sic.

Hec

Hec constructio Analytice in-
dagatur sic; Factum sit; & angu-
lum BDA bisebet recta DC. ergo
DA. DB :: CA. CB. item ob
ang. CDA b = ADB c = A, d est
CA = DC. ac² ob ang. DCB e =
A + CDA = 2 A e = B, d erit DB =
DC. f ergo DB = CA. proinde
DA. (BA.) CA :: CA. CB. g unde BA x CB
= CAq.

p. 98. scribe Prop. 8. 5. sic.

P R O P. 8.

Inequalium magnitudinum AB,
AC, major AB ad eandem D ma-
jorem habet rationem, quam minor
AC: & eadem D ad minorem AC
majorem rationem habet, quam ad ma-
jorem AB.

Sume EF, EG, ipsorum AB, AC
æquemultiplices, ita ut EH ipsius
D multiplex, major sit quam EG,
at minor quam EF. (Quod facile
continget, si utraque EG, GF ma-
iores accipiantur ipsa D.) Liquet
juxta 8 def. 5. fore AB = AC; ac
D = D

D = D Quæ E. D.

$\overline{AB} \overline{AC}$.

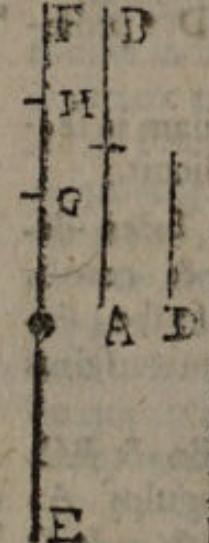
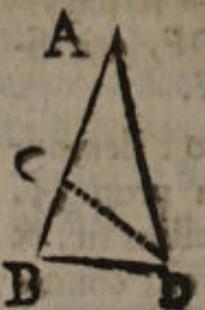
p. 100 lin. ult. post B, D, F scribe, Porro ob
 $A.Bb :: C.Db :: E.F$, si G = =, K, erit
similiter H = =, L; & I = =, M. ac
proinde si G = =, K, erit similis modo G
+ H + I = =, K + L + M. e quare A.B ::
A + C + E. B + D + F. Q. E. D.

p. 102. circa 23 lin. post (æquatur) scribe,
Ergo, quum AG. DH :: C. F :: GB. HE. erit,
&c. ut sequitur ibi.

p. 104. lin. 1. post KO scribe, Itaque ablatis hinc
inde communibus HL, KM, &c. ut ibi sequitur.

a; 6.

b confir.
c hyp.
d 6.1.
e 31.1.
f 2. ax.
g 17.6.

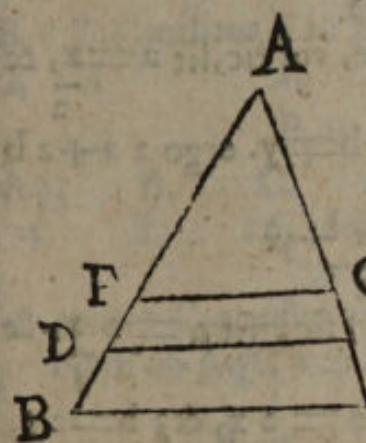
bhyp.
c6. def. 5

p. 111. l. 12. dele, Hujuscce demonstratio , &c.
& scribe, Intellige $G = DE$. \therefore ergo $B \subset G$. b ergo a^{10} §.
 \bar{C} b^{8} §.
 $A \subset A$. Rursus concipe $H = E$. c ergo $H \subset A$.
 \bar{G} \bar{B} \bar{G} \bar{F} \bar{G} \bar{G} c^{13} §.
 \therefore quare $A \subset H$. b proinde $A \subset H$ d vel D.Q.E.D. d^{13} §.

\bar{C} \bar{C} \bar{F}

p. 114. circa 25. lin. dele, cum igitur, & scribe,
Verum si HC, &c. ut sequitur.

p. 116. l. 2. dele Imo si plures, &c. & scribe sic.
Schol.

*Imo si plures DE, FG,
ad unum latus BC paral-
lelæ fuerint, erunt omnia
laterum segmenta propor-
tionalia.*

Nam $DF.FA :: EG$.
 $G.A$; & componendo,
 E invertendoque $FA.DA$
 $C :: GA.EA$; a ac DA . a^{11} 6.
 $DB :: EA.EC$. ergo ex
æquo $DF.DB :: EG.EC$. Q. E. D.

Coroll.

Si $DF.DB :: EG.EC$; \therefore erunt BC, DE, FG pa-
rallelæ.

p. 119. Prop. 8. demonstretur sic.

Nam ob angulos BAC, ADB \therefore rectos, b ideo-
que æquales, & B communem, trigona BAC , a^{hyp} .
 ADB c similia sunt. Simili discursu, similia sunt
triangula BAC, ADC . \therefore proinde ADB, ADC a^{vid} 11. 6.
similia erunt. Q. E. D.

Coroll. &c. ut sequitur.

pag. 121. lin. antepen. scribe, Vel sic; Datæ sint
 AB, BC ; ex quibus fac angulum rectum ABC .
due AC , & huic normalem CD , cui occur-
rat AB protracta in D . \therefore estque $AB.BC :: BC$. $a^{cor.8}$ 6.
 BD .

pag. 122. dele figuram istam surciferam.

ibid.

ibid. lin. 6. dele, vel ita; CD = CB. & quæ seq. cum sua figura.

pag. 123. post lin. 3. scribe, Vel (in eadem figura) sint AB, BF duæ datæ, b liquet esse A. B. BF :: BF. BE.

p. 136. Propos. 31. a de nonstretur sic.

*Ab angulo recto BAC demitte perpendicularēm AD. Quoniam DC. CA :: a CA. CB,
b erit AL. BF :: DC. CR. Item ob DB. BA ::
a BA. BC, b erit BG. BF :: DB. BC. ergo
AL + BG. BF :: DC + DB (BC.) BC. ergo
AL + BG = BF. Q. E. D.*

*pag. 146. lin. penult. scribe, vel sic, sit a = $\frac{x}{2}$, &
b = $\frac{y}{2}$. quare $2a = x$, & $2b = y$. ergo $2a + 2b = x + y$. ergo $a + b = \frac{x + y}{2}$.*

*p. 147. lin. 17. scribe, Vel sic, sit a = $\frac{2x}{3}$, &
b = $\frac{2y}{3}$, & $x + y = g$. ob $3a = 2x$, & $3b = 2y$,
est $3a + 3b = 2x + 2y = 2g$. ergo $a + b = \frac{2g}{3} = \frac{2}{3}x + y$.*

p. 149. l. 9. scribe, Vel sic; sit a = $\frac{b}{3}$, & c = $\frac{d}{3}$.

** 5. 15. vel $3a = b$, & $\frac{3c}{a} = d$, estque $\frac{c}{a} = \frac{3c}{3a} = \frac{d}{b}$.*

*ibid. lin. 27. dele, Applicare potes, &c. & scribe, Vel sic; sit $a = \frac{2b}{3}$, & $c = \frac{2d}{3}$, vel $3a = 2b$,
& $3c = 2d$. Est $c = \frac{3c}{2b} = \frac{2d}{b} = d$.*

L E M M A.

*A, B, C, D, si proportionales numeri A, B, C, D
E, F, G, H, numeri proportionales numeros AE, BF, CG, DH*

DH metiantur per numeros E, F, G, H, eruntrei
[E, F, G, H] proportionales.

Nam ob AEDH^a = BFCG, & AD = BC, ^{a 19. 7.}
^b erit AEDH = BFCG, ^c hoc est EH = FG. ^{b 1. 8. 7.}
^d ergo E. F :: G. H. ^{e 9. 8. 7.} Q. E. D.

Ceroll.

Hinc $\frac{Bq}{Aq} = \frac{B}{A}$ in B. & Nam i. $B :: \frac{B}{Bq}$. ^f & ^{g 15. 16. 7.}

i. $A :: \frac{A}{Aq}$. ^e ergo $i. B :: \frac{B}{Aq}$. ^f ergo $\frac{Bq}{Aq} = \frac{B}{A}$.

$B \times B$. Similiter B in $Bq = BC$. & sic de reliquis.

$\frac{A}{Aq} \frac{B}{Aq} \frac{C}{Aq}$

P R O P. 22.

Aq, B, C. Si tres numeri, Aq, B, C
4, 8, 16. deinceps sint proportionales,
primus autem Aq sit quadratus;
& tertius C quadratus erit.

Nam ob AqC ^a = Bq, ^b erit C = $\frac{Bq}{Aq}$ ^c = Q.B. ^{a 20. 7.}
^{b 7. 8. 7.} ^c A C cor. lem.

Liquet vero B esse numerum, ^d ob Bq, vel C nu- ^{e 15. 8.}
 $\frac{A}{Aq}$ ^f ^{d hyp.}
merum. ergo si tres, &c.

P R O P. 23.

Ac, B, C, D. Si quatuor numeri Ac,
8, 12, 18, 27. B, C, D deinceps sint pro-
portionales, primus autem

Ac sit cubus; & quartus D cubus erit.

Nam quia AcD ^a = BC, ^b erit D = $\frac{BC}{Ac}$ ^c = B C ^{d 19. 7.}
^{b 7. 8. 7.} ^c cor. lem.
^d prae. ^{e 15. 8.}

$c = B \times C$; hoc est (ob AcC ^f = d Bq, & b pro-

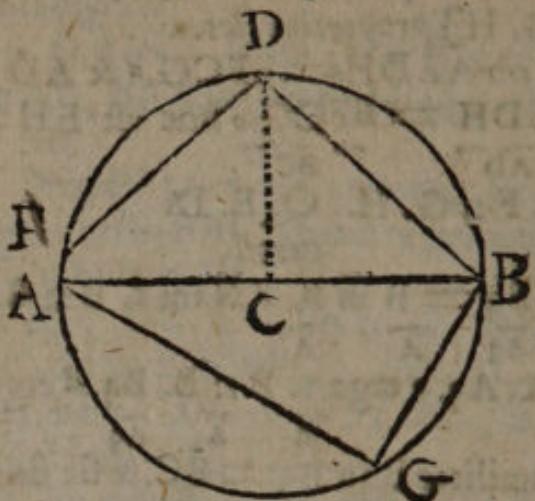
$\frac{Ac}{Ac} = \frac{B}{Bq}$) $D = B \times \frac{Bq}{Ac} = \frac{BC}{Ac} = C : B$.

Liquet vero ipsum B esse numerum, quia BC, vel ^{g 15. 8.}

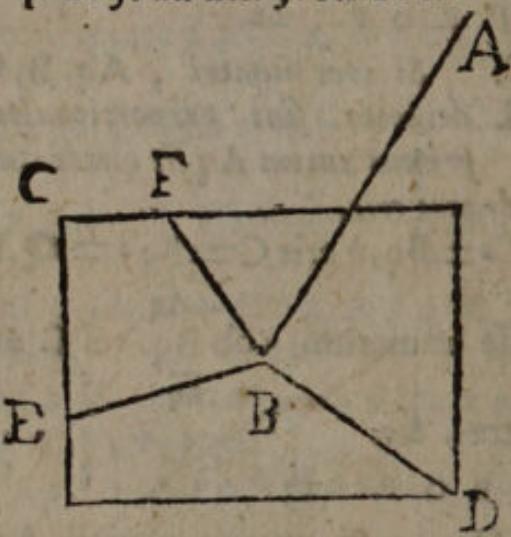
D numerus ponitur; ergo si quatuor numeri, &c.

p. 192.

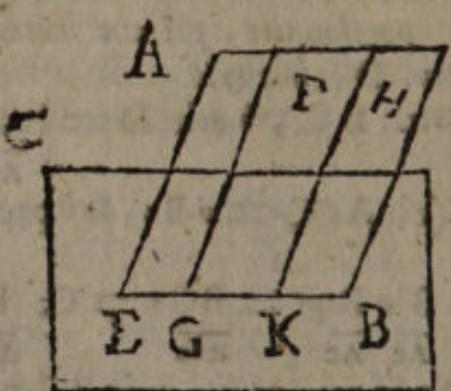
p. 192. substitue hanc figuram.

p. 263. ad def. 3. scribe sic.

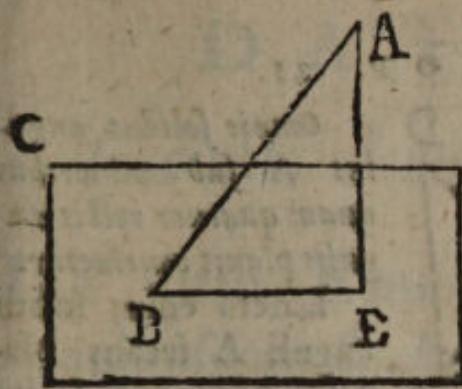
3. Linea recta AB est ad planum CD recta, cum ad rectas omnes lineas BD, BE, BF , à quibus illa tangitur, quæque in proposito sunt plano, rectos efficit angulos ABD, ABE, ABF .

4. Planum AB ad planum CD rectum est, cum rectæ lineæ FG, HK , quæ communis planorum sectioni EB ad rectos angulos in uno plano AB ducuntur, alter-

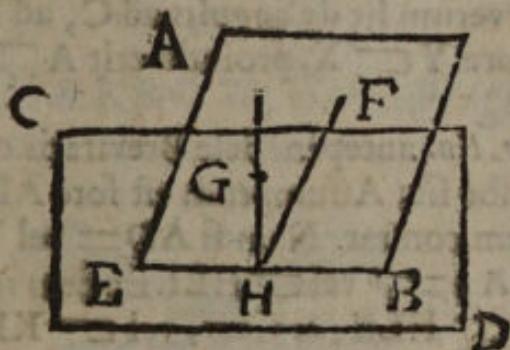
si plano CD ad rectos sunt angulos.

5. Rectæ

5. Rectæ lineæ $A B$ ad planum $C D$ inclinatio est , cum à sublimi termino A rectæ alius lineæ AB ad planum $C D$ deducata fuerit perpendicularis $A E$;

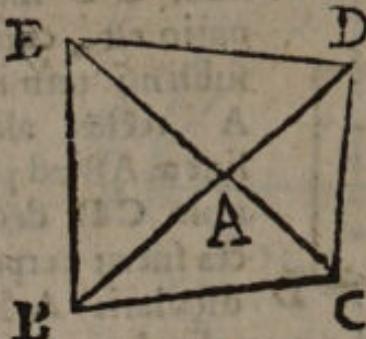
atque à punto E , quod perpendicularis $A E$ in ipso plano $C D$ fecerit , ad propositæ illius lineæ extremum B , quod in eodem est piano , altera recta linea EB fuerit adjuncta : est , inquam , angulus acutus ABE insidente linea AB , & adjuncta EB comprehensus .

6. Plani AB ad planum CD inclinatio , est angulus acutus FHG rectis lineis FH , GH contentus , quæ in utroque planorum AB , CD ad idem communis sectionis BE punctum H ductæ , rectos cum sectione BE efficiunt angulos FHB , GHB .

pag. 275. Propositio 21 scribatur sic.

P R O P. 21.

Omnis solidus angulus A sub minoribus quam quatuor rectis angulis planis continetur.

Latera enim solidi anguli A secans planum utecumque faciat figuram multilateram

BCDE, & totidem triangula ABC, ACD, ADE, AEB. Omnes angulos polygoni voco X; & summam angulorum ad trigonorum bases voco Y. quare $X + 4 \text{ Rect.} = Y + A$. Quia vero (ex angulis ad B) b est ang. ABE + ABC \sqsubset CBE; idemque verum sit de angulis ad C, ad D, ad E. c liquet fore $Y \sqsubset X$. proinde erit $A \sqsupset 4 \text{ Rect.}$

Q. E. D.

p. 277. lin. antepen. dele Brevitatis causa ass. &c. & scribe sic; Assumptum est fore $AD \sqsubset HL$. Hoc autem constat. Nam si $AD =$ vel \sqsupset HL, erit ang. A $=$, b vel \sqsubset HLI. Eodem modo erit B $=$, vel \sqsubset HKL, & C $=$, vel \sqsubset KLI. quare $A + B + C =$ quatuor rectos aut exæquabunt, aut excedent, contra hypoth. quia potius sit $AD \sqsubset HL$. Q. E. D.

a 33. 1. &
f 32. 1.
b 10. 1. II.
c 5. 22. 1.

S. confir.
d 8. 1.
e 21. 1.
f 4. cor.
g 3. 1.

F I N I S.

E U C L I D I S
D A T A

succincte demonstrata;

Ina cum Emendationibus
quibusdam & Additionibus
ad ELEMENTA.

E U C L I D I S

nuper edita.

Opera

M. I. S. BARROW, Cantabrigiensis,
Coll. Trin. Soc.

L O N D I N I

Excudebat R. Daniel, 1659.

U C O N D I

A T A D

(reciting psalm 145)

as can be conveniently applied
during the Abbreviations
in the Emissaries

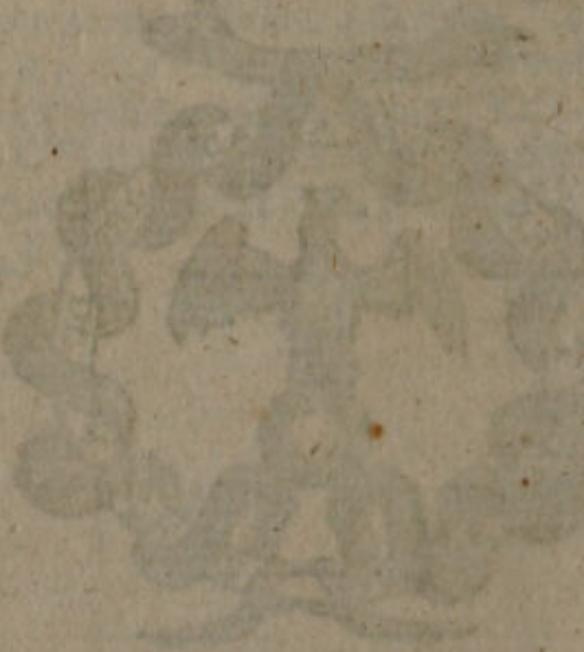
X C L I Q U I Z

with each

day

12. B A R O A , C a s t a n y u i c u l a

Coll. Mr. Govt.

E S O N D E R S
G r a m p o c K . D a v i d s , 1 6 9 3

Ornatissimo viro
D.IACOBO STOCK,
 amico suo & patrono
 singulari.

Nec publica , nec tui nominis luce dignum censeo hunc paucorum dierum partum pusillum & præmaturum . Qui quidem quod se mundo , quodque Tibi , spectandum obtulerit , duplice nomine arrogantiæ speciem incurrit . Sed utrinque parata est excusatio qualiscunque . Nam amico obtemperatum oportuit jubenti mitterem hunc libellum Euclidæis (quæ cognatione proxima attingit) Elementis subjungendum . In eum quicquid est in publicum aut peccati aut meriti protinus rejicio , facti cuius author fuit , rationem redditurum . In Te autem delictum quod maxime aggravat , idem potenter extenuat , Tibi tantum debere . Nam cum iis , qui Diis ipsis sacrificia , ac modica magnis Regibus donaria offerre non dubitarunt , satius esse credo , etiam pro immensis beneficiis parum , quam nihil rependere . Sufficiat igitur regessisse , me Tibi multis magnisque nominibus obstrictum fore ; vices , quas potuero maximas , referre debere ; ultra vota & grates nihil posse ; illa privatim , has publice persolutas præcelere ; quibus agendis , quam jamdiu spe & studio au-
 cuper , occasionem nondum comparere ; præstare hanc

oblatam præhendere, quamvis exilem, quam elapsam
 nequicquam pénitentia prosequi. Esto igitur hæ
 oblatio pignus quoddam & præludium futuræ am
 plioris, in qua meritorum in me Tuorum historia u
 berior ac distinctior commemoranda occurret. Qu
 simpliciter agnoscere, non aut fuse describere, au
 digne prædicare, præsentis est instituti. Ac rever
 jam brevis sum ⁱⁿ novi ^{et} do ^{et} mu^s, necessitate pa
 tius coactus, quam inductus consilio. Nam me vel
 ventis turgentia alio avocant; ac vereor ne hæc pa
 ne currenti calamo exequentem, quæ hæc ad te perfu
 ret, omnia manus, importuna patientia præstolem
 Quid superest igitur, nisi ut te domi studiis ac rebi
 honistis animum intendentem salutari præsentia tu
 retur, eum exorem venerandi ac aperte nominis
 quem tantæ beneficentie benignum remuneratres
 jugibus votis exopto; itemque me extemplo sup
 Tyrrhenos, Ionios, Egeosque fluctus longinquæ
 profecitionem suscepturnum comitetur. Obtestor auten
 ne tenuis opellæ patrocinium respuas, quod ultiro in
 periire dignatus es

Tibi devinctissimo

& obsequentissimo,

I. B.

EVCLIDIS Data.

Definitiones.

Ata magnitudine dicuntur spatia,
lineæ , anguli , quibus æqualia
possimus invenire.

II. Ratio dari dicitur, cui pos-
sumus eandem invenire.

III. Rectilineæ figuræ specie dari dicuntur ,
arum & singuli anguli dati sunt, & laterum ra-
tiones ad invicem datæ sunt.

Hinc, datæ sunt specie figuræ, quibus similes
veniri possunt.

IV. Positione dari dicuntur puncta , lineæ,
angulique , quæ eundem situm semper obtinent.

V. Circulus magnitudine dari dicitur , cujus
quæ ex centro datur magnitudine.

VI. Positione & magnitudine dari dicitur
rculus , cujus datur centrum positione , & ea
æ ex centro magnitudine.

VII. Circuli segmenta magnitudine dari
dicuntur, in quibus dati sunt magnitudine angu-
& segmentorum bases.

VIII. Positione & magnitudine dari dicun-
tur circuli segmenta , in quibus anguli magnitu-
dine dati sunt , & segmentorum bases positione
& magnitudine.

IX. Magnitudo magnitudine major est data,
quando ablata data , reliqua eidem æqualis est.

X. Magnitudo magnitudine minor est data ,
quando adjuncta data, tota eidem æqualis est.

Ut si A data sit , erit A + B ⊏ B data. At
B ⊏ A + B data.

XI. Magnitudo magnitudine major est data
quam in ratione, quando ablata data , reliqua ad
eandem habet rationem datam.

XII. Magnitudo magnitudine minor est data quam in ratione, quando adjuncta data tota ad eandem rationem habet datam.

Ut si A data sit, & B detur, erit $A + B \subset \overline{C}$, data q. in r. $\sin A + B \subset \overline{C}$ detur, erit $B \subset \overline{C}$ data q. in r.

P R O P. 1.

A. B. Datarum magnitudinum A, B,
a. b. ad invicem datur ratio.

Nam quia A * datur, & inveniri potest aliqua a = A. Eodem jure sume b = B
b estque a. b :: A. B. & quare ratio A data est
Q. E. D.

P R O P. 2.

A. B. Si data magnitudo A ad aliam
a. b. aliquam B habeat rationem datam
datur etiam haec alia magnitudo.

Nam ob A * datam, & sume a = A; ac ob

* datam, b sit a = A. ergo b = B. & quare B datur
Q. E. D.

P R O P. 3.

A. B. Si quotlibet datae magnitudine
a. b. A, B componantur, etiam ea A +
quaesitae his componitur, data erit.

Nam & cape a = A, & b = B; b estque a +
= A + B. & quare A + B datur. Q. E. D.

P R O P. 4.

A. B. Si à data magnitudine A aufera
a. b. tunc data magnitudo B, etiam reliqua
qua A - B dabitur.

Sint enim a = A, & b = B. ergo A - B =
a - b. & proinde A - B datur. Q. E. D.

P R O P.

* hyp.
a 1. def.
b 2. 7. 5.
c 1. def.

* hyp.
a 1. def. d.
b 2. def. d.
c 9. 5.

a 1. def.
b 2. ax. 1.

a 1. def. d.
b 3. ax. 1.

P R O P. 5.

B. *Si magnitudo A ad sui-ipsius ali-*
 D. *quam partem B habeat rationem*
datam, etiam ad reliquam A-B
abebit rationem datam.

Nam, quia A α data est, b sit A. B :: C. D. $\overset{a \text{ hyp.}}{\underset{b \text{ z. def. d.}}{\underset{c \text{ cor. 9.5.}}{\text{ergo } A. A-B :: C. C-D. b \text{ proinde } A \\ \text{datur. Q.E.D.} \quad \overline{A-B}}$

P R O P. 6.

A. B. *Si componantur duæ magnitudi-*
 C. D. *nes A, B, habentes ad invicem ratio-*
nem datam, etiam quæ ex his com-
ponitur magnitudo A+B, habebit ad utramque A
& B rationem datam.

Nam a sit A. B :: C. D. b ergo A + B. $\overset{a \text{ z. def. d.}}{\underset{b \text{ z. 8.}}{\text{ergo } A+B :: C+D. D. c \text{ quare } A+B \text{ datur. Similiter } \overline{A+B}$
 $B+A$ datur. Q. E. D. \overline{B}

A

P R O P. 7.

A. B. *Si data magnitudo A+B data*
ratione secetur, utrumque segmento-
rum A, & B datum est.

Nam ob A * datam, a erit A+B data. b ergo $\overset{* \text{ hyp.}}{\underset{a \text{ 6. dat.}}{\underset{b \text{ z. dat.}}{\text{A datur. Eodem modo B datur. Q. E. D.}}}$

P R O P. 8.

A. C. B. *Quæ A, B ad idem C rationem*
 D. E. F. *habent datam, habebunt ad invicem*
rationem datam.

Nam a sit A. C :: D. E. a & C. B :: E. F. $\overset{a \text{ 1. def. d.}}{\text{quare ex æquali } A. B :: D. F. a \text{ ergo } \overline{A} \text{ datur.}} \\ \text{Q. E. D.}$

coroll.

Rationes ex datis rationibus compositæ, datae
 sunt. Ut \overline{A} sit ex A, & C datis.

 $\overline{B} \quad \overline{C} \quad \overline{B}$

Z 4

P R O P.

P R O P. 9.

A. B. C. Si due, pluresve magnitudinet
D. E. F. A, B, C ad invicem habeant ratio-
nem datam, habeant autem illæ
magnitudines A, B, C ad alias quasdam D, E, F
rationes datas, et si non easdem; illæ aliæ magnitu-
dines D, E, F etiam ad invicem habent rationes
datas.

*a 20. def. 5.
b hyp.
c cor. 2. dat.*

Nam ratio D α sit ex b datis D, A, B; ergo
 \overline{E} \overline{A} \overline{B} \overline{E}
D datur. Eadem de causa datur E. Q. E. D.
 \overline{F}

P R O P. 10.

A. B. C. Si magnitudo magnitudine major
fuerit data, quam in ratione; & si-
mul utraque illa eadem major erit data quam in ra-
tione. Sin autem simul utraq; magnitudo eadem ma-
gnitudine major fuerit data, quam in ratione; & re-
liqua illa eadem major erit data quam in ratione; aut
reliqua data est cum consequente, ad quam habet al-
tera magnitudo rationem datam.

*a 5. dat.
b 11. def. d.
c 17. 5.*

1. Sint A, & B datae. α erit $B + C$ data. b er-
 \overline{C} \overline{C}
go $A + B + C \sqsubset C$ data q. in r. Q. E. D.

2. Sint A, & B + C datae: ergo B datur.
 \overline{C} \overline{C}

pro inde $A + B \sqsubset C$ data q. in r. Q. E. D.

3. Sint A + B, & C datae. α Liquet B dari.
Q. E. D. $\overline{B + C}$ $\overline{B + C}$

P R O P. 11.

A. B. C. Si magnitudo magnitudine major
sit data quam in ratione, eadem si-
mul utraque major erit data quam in ratione. Et si
eadem simul utraque major sit data quam in ratio-
ne, eadem reliqua magnitudine major erit data quam
in ratione.

I. A

1. A, & B dantur. \therefore ergo B datur. proinde
 \overline{C} $\overline{B+C}$

a 6. dat.
b 11. def. d.
c 5. dat.

b A + B \sqsubset B + C data q. in r. Q. E. D.

2. A, & B dantur. \therefore ergo B datur, proinde
 $\overline{B+C}$ \overline{C}

b A + B \sqsubset C data q. in r. Q. E. D.

P R O P. 12.

A. B. C. Si fuerint tres magnitudines
A, B, C, & prima cum secunda
(A + B) data sit, secunda quoque cum tertia
(B + C) data sit; aut prima A tertiae C æqualis
est, aut altera altera major data.

Nam si A + B, & B + C pares sint, \therefore liquet a 4. ax. 1. 2.
A & C æquari; sin istæ impares fuerint, \therefore liquet b 4. dat. 1.
excessum A - C, vel C - A dari. Q. E. D.

P R O P. 13.

D, A + B, C. Si fuerint tres magnitudines

E. D, A + B, C, & earum pri-
ma D ad secundam A + B

habeat rationem datam; secunda autem A + B ter-
tia C major sit data quam in ratione; prima quoque
D major erit tertia C data quam in ratione.

Sunt A, & B, ac D datæ; \therefore litque A + B. e 2. def. d.
 \overline{C} $\overline{A+B}$ b 19. 5. 1.

D :: A. E b :: B. D - E. ergo e E, d & B c 1. dat.
 $\overline{D-E}$ d 1. def. d. e 8. dat.
& (ob B datam) e C dantur. f square D (E +:

\overline{C} $\overline{D-E}$ f 14. def. d.
D - E \sqsubset C data q. in r. Q. E. D.

P R O P. 14.

A. C. Si due magnitudines A & C

B. D. ad invicem habeant rationem da-

E. tam, utrique autem illarum adj-

ciatur data magnitudo B & D;

totæ A + B, C + D, aut habent rationem datam,
aut altera A + B altera C + D major erit data
quam in ratione.

Nam

a 12. 5. Nam si A. C :: B. D & :: A + B. C + D
 b hyp. ob A b datam, c liquet A + B dari.

$$\overline{C} \quad \overline{C+D}$$

d 2. def. d. Saltem d sit A. C :: E. D. a :: A + E. C + D.
 e 2. dat.

f 4. dat. Ergo c A + E ac e E, fideoque B - E dantur.

g 11. def. d. C + D,

g proinde A + B (A + E : + B - E) ⊥ C
 + D data q. in r. Q. E. D.

P R O P. 15.

A. C. Si duæ magnitudines A & C
 B. D. habeant ad invicem rationem da-
 E. tam, & ab utraque harum aufer-
 liquæ magnitudines A - B, C - D ad invicem ha-
 bebunt aut rationem datam, aut altera A - B, al-
 tra C - D major erit data quam in ratione.

b Nam si A. C :: B. D & :: A - B. C - D.
 ob A datam, c liquet A - B dari.

$$\overline{C} \quad \overline{A-B}$$

Saltem d sit A. C :: E. D & :: A - E. C - D.
 Ergo c A - E, & e E, ac f ideo E - B dantur.

g 11. def. d. C - D

g proinde A - B (A - E : + E - B) ⊥ C - D
 data q. in r. Q. E. D.

P R O P. 16.

B. C. Si duæ magnitudines B, C ha-
 A. D. beant rationem datam, & ab una
 E. quidem illarum C auferatur data
 magnitudo D, alteri autem B ad-
 jiciatur data magnitudo A; tota A + B residua
 C - D majorerit data quam in ratione.

Sit enim C. B & :: D. E b :: C - D. B - E. et.

c 19. 5. g o c C - D & d E, ac e ideo E + A dantur. f pro-
 d 2. dat. B - E,

e 3. dat. inde E + A (E + A : + B - E) ⊥ C - D da-
 f 11. def. d. ta q. in r. Q. E. D.

P R O P.

P R O P. 17.

A+B. D+E. Si fuerint tres magnitudi-

C. nes A+B, C, D+E; &
prima quidem A+B secun-

da C major sit data quam in ratione, tercia quoque
D+E eadem secunda C major sit data quam in
ratione; prima A+B ad tertiam D+E aut ratio-
nem habebit datam, aut altera altera major erit data
quam in ratione.

Nam ob A, D, & B E a datas, b erit B data. a Hyp.
b 8. dat.

 $\overline{C}, \overline{C}$ \overline{E}

ergo per 14. hujus.

P R O P. 18.

A+C. E. G. Si fuerint tres magni-
B+D. F. H. tudines, atque ex his una
utraque reliquarum major
sit data quam in ratione; reliquo due aut datam
rationem habebunt ad invicem, aut altera altera ma-
jor erit data quam in ratione.

Datæ sint A, B, C D ac sit A+C=B+D.

 $\overline{E}, \overline{F}$

Sitque C+E a :: A.G b :: C+A. E+G. itemque
D. F a :: B. H b :: D+B. F+H. ergo
C+A d hoc est B+D, c & B+D, ac e idcirco
 $\overline{E}+\overline{G}$, $\overline{E}+\overline{G}$, $\overline{F}+\overline{H}$ a 2. def. d.
b 11. 5.
c 1. def. d.
d 7. 5.
e 8. 5.
f 2. dat. 3.
E+G quin & G ac H f dantur. ergo per 15.
 $\overline{F}+\overline{H}$ (hujus.

P R O P. 19.

A+B. E. Si fuerint tres magnitudines, &
C+D. F. prima quidem magnitudo secunda
magnitudo major sit data quam
in ratione, sit quoque secunda major tercia data
quam in ratione; prima magnitudo tertia magnitudi-
ne major erit data quam in ratione.

Sint A, C, & C+D, D datæ; dico A+B
 \overline{B} \overline{E}

E data q. in r.

Nam

a 2. def. d. Nam sit $C + D : B \alpha :: C : F$ b; ; $D : B - F$. er-
 b 19. 5. go c C & d F , ac e ideo $F + A$, & c D f ideoque
 c 2. def. d. \overline{F}
 d 2. dat. $\overline{B - F}$,
 e 3. dat. E dantur. g proinde $A + B (F + A : + B - F)$
 f 8. dat. $\overline{B - F}$
 g 11. def. d. \square E data q. in r. Q. E. D.

P R O P. 20.

A. C. E. Si datæ fuerint duæ magnitu-
 B. D. dines A, C ; & auferantur ab ipsis
 magnitudines B, D habentes ad
 invicem rationem datam; residuae magnitudines $A - B, C - D$ aut habebunt ad invicem rationem data:n,
 aut altera $A - B$. altera $C - D$ major erit data
 quam in ratione.

Nam si $A : C :: B : D \alpha :: A - B : C - D$; b li-
 a 19. 5. quer $A - B$ dari.

 $\overline{C - D}$

Saltem sit $D : B b :: C : E \alpha :: C - D : E - B$.
 ergo b C & c E , ac d propterea $A - E, b$ itemque
 e 11. def. d. \overline{E}
 $C - D$ datae sunt. e ergo $A - B (A - E : + E$
 $- B) \square C - D$ data q. in r. Q. E. D.

P R O P. 21.

A. C. E. Si datæ fuerint duæ magnitu-
 B. D. nes A, C ; & adjiciantur ipsis a-
 liæ magnitudines B, D habentes ad
 invicem rationem datam; totæ $A + B, C + D$ aut ha-
 bebunt ad invicem rationem datam, aut altera $A + B$
 altera $C + D$ major erit data quam in ratione.

Nam si $B : D :: A : C \alpha :: A + B : C + D$, bli-
 a 12. 5. quer $A + B$ dari.

 $\overline{C - D}$

Saltem sit $B : D b :: E : C \alpha :: B + E : D + C$.
 ergo c E , d ideoque $A - E, b B + E$ dantur.

 $\overline{D + C}$

e ergo

c 2. dat.
 d 4. dat.

\therefore ergo $A+B(B+E::+A-E) \vdash C+D$ da. ϵ 11. def.
ta q. in r. Q. E. D.

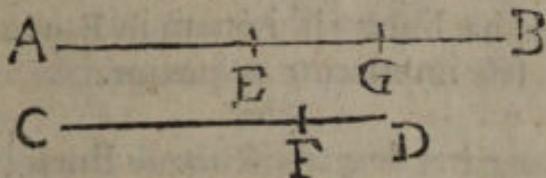
P R O P. 22.

A. C. Si due magnitudines A, B ad aliam ali-
B. quam magnitudinem C habeant rationem
datam, & simul utraque A + B ad ean-
dem C habebit rationem datam.

Nam ob A B α datas, b erit A data. c quare

$\frac{C}{B}, \frac{C}{C}$ $\frac{B}{B}$ $\frac{A+B}{A+B}$ data est. Q. E. D.

P R O P. 23.

Si totum AB ad totum CD habeat rationem da-
tam, habeant autem & partes AE, EB ad partes
CF, FD rationes datas (etsi non easdem;) habe-
bunt omnia ad omnia rationes datas.

Nam sit $AE:CF \alpha :: AG:CD$. $\beta :: GE:FD$. α def. d.
 \therefore ergo GE datur. quare (ob EB ϵ datam) d erit

$\frac{FD}{FD} \frac{FD}{FD}$ $\frac{GE}{GE}$ ac e ideo EB data. ergo quum c AB & e $5.$ dat.
 $\frac{EB}{EB} \frac{GB}{GB} \frac{CD}{CD}$,
 $\alpha \frac{AG}{CD} \frac{AG}{AG} \frac{GB}{GB}$,
 d erit EB data. Quare e AB , & d A E & e EB
 $\frac{AB}{AB} \frac{AE}{AE} \frac{EB}{EB} \frac{CF}{CF}$,
dantur. Q.E.D.

P R O P. 24.

A. $\frac{AB}{CD}$ Si tres recte lineae, A, B, C,
B. $\frac{BC}{EF}$ proportionales fuerint; prima
C. $\frac{AC}{DE}$ autem A ad tertiam C habeat
rationem datam; & ad secundam B habebit ratio-
nem datam.

Nam

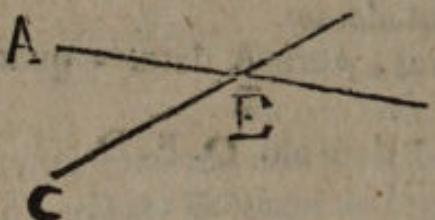
*a cor. 20. 6.**b 2. def. d.**c 1. d.*

Nam $A : C :: Aq. Bq.$ \therefore ergo Aq data est.
 \overline{Bq}

proinde Ac datur. Q. E. D.

 \overline{B}

P R O P. 25.

D Si due rectæ lineæ, AB , CD positione datæ se mutuo secuerint, punctum E , in quo se invicem secant, positio ne datum est.

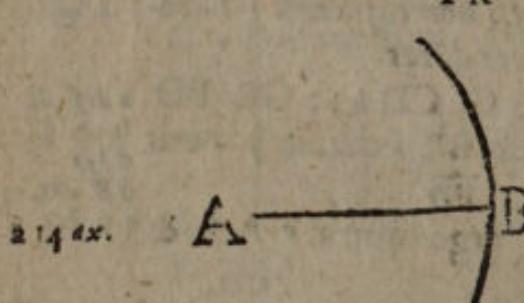
a 4. def. d.

a Nam hæ lineæ alibi quam in E , neutrius situ mutuo, se se interfecare nequeunt.

Schol.

a Idem patet de quibuscumque lineis positione datis, seque in unico punto intersecantibus: ut de circuli arcu, & recta, &c.

P R O P. 26.

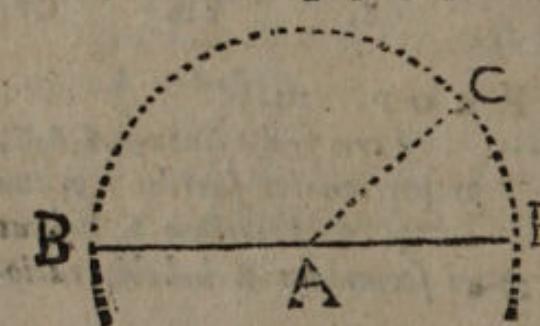
Si rectæ lineæ AB extremitates A , B , positione datæ sint, recta AB positio ne & magnitudine data est.

b 1. def. d.

Positione quidem, *a* quia inter eosdem terminos una recta duci potest: &

b magnitudine, *b* quia si centro A per B ducatur circulus, hujus omnes radii ipsi AB æquantur.

P R O P. 27.

Si rectæ lineæ AB positione & magnitudine datae, data fuerit una extremitas A ; & altera extremitas B data erit.

Nam

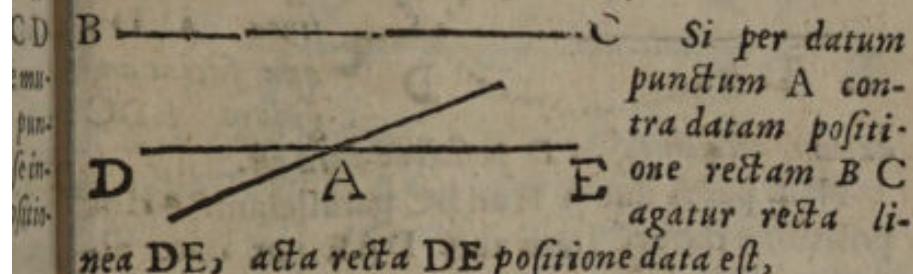
Nam si centro A, spatio AC \approx AB δ duca-
tur circulus, cui data recta ϵ occurrat in B, d erit
extremitas B data.

a i. def. d.
b 3 post.
c 2 post.
d cor. 25.

Schol.

Vides partes puncti B determinandas esse.

P R O P. 28.

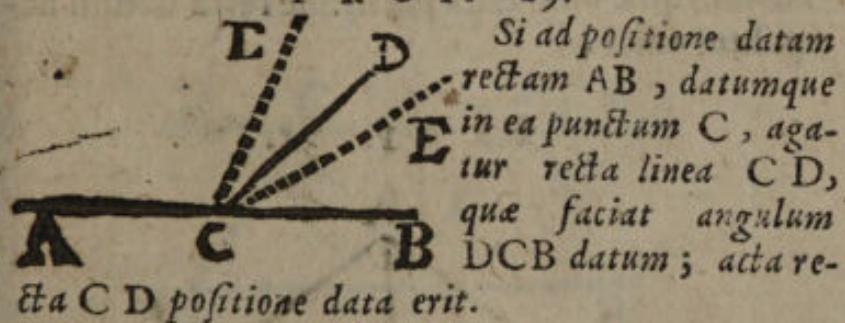
Si per datum
punctum A con-
tra datam positi-
one rectam BC
agatur recta li-
nea DE, acta recta DE positione data est,

Nam a dic alteram per A ad BC fore paralle-
lam. Hæc idcirco ad DE b parallela erit. c Quod
repugnat.

a 4. def. d.
b 30. 1.
c 34. def. 1.

Nota, Vocabulum *contra* in hoc libro paralle-
lismum significare.

P R O P. 29.

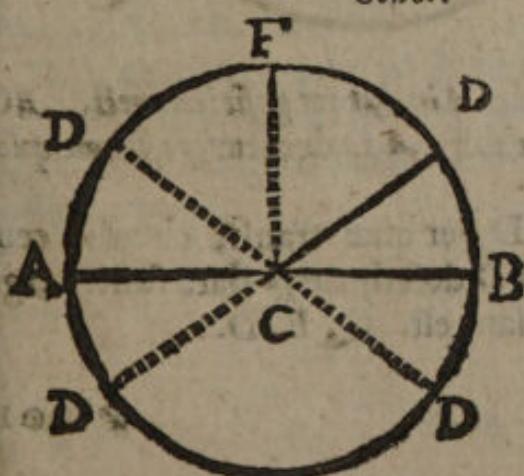

Si ad positione datam
rectam AB, datumque
in ea punctum C, aga-
tur recta linea CD,
quæ faciat angulum
DCB datum; acta re-
cta CD positione data erit.

a Nam quævis alia CE angulum b efficiet
majorem, vel minorum dato BCD.

a 4. def. d.
b 9. ax. 1.

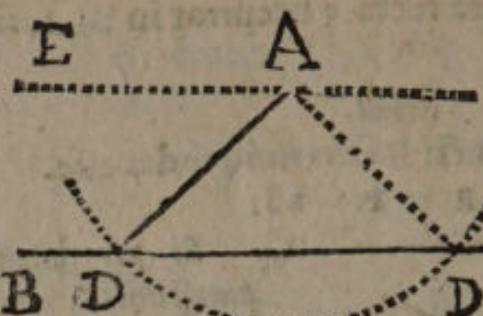
Schol.

Determinari
debet situs an-
guli dati tam
respectuperpen-
dicularis CF,
quam ipsius AB,
ut cernis in ap-
posita figura.

P R O P.

P R O P. 30.

Si à dato punto A in datam positione rectam BC agatur recta linea AD, quæ faciat angulum ADC datum, atque linea AD positione data est.

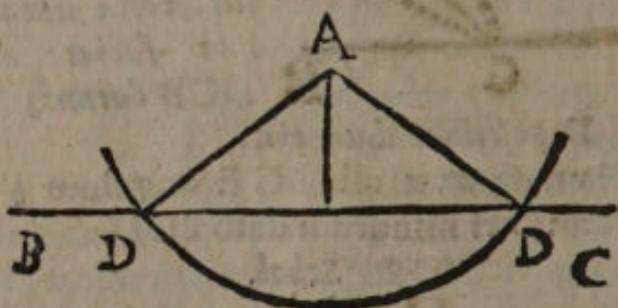
Nam per A duc A E ad BC parallelam. a Hęc positione datur. Item ang. DAE par dato alterno ADC b datus est. c ergo recta AD positione data est. Q. E. D.

a 18. def.
b 1. def. d.
c 19. def.

Schol.

Hinc primum discimus à dato punto ducendi rectam, quæ cum data positione recta datum angulum effici.

P R O P. 31.

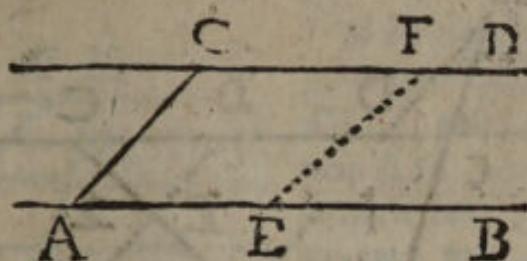
Si à dato punto A in datam positione rectam BC data magnitudine recta AD ducatur, positione quoque data erit.

Nam puncta D, per quæ transit circulus centro A, a spatio AD descriptus, b data sunt. c ergo AD positione data est. Q. E. D.

a 1. def. d.
b 25. d.
c 16. d.

P R O P

P R O P. 32.

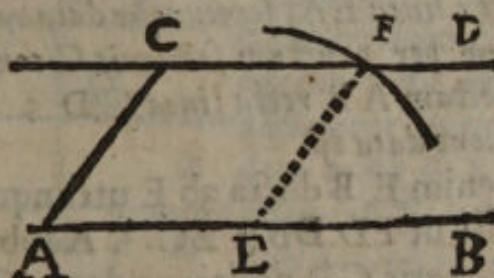

*Si in datas positione parallelas rectas AB, CD
agatur recta linea AC, que faciat angulos datos
BAC, ACD, acta recta AC magnitudine data
est.*

Nam ad E (quodvis punctum in AB) fac
ang. BEF = a BAC. liquet rectas EF, AC b pa-
rallelas, & c pares fore. d quare \triangle AC data est.
Q. E. D.

a 1. def. d.
b 29. 1.
c 34. 1.
d 2. def. d.

P R O P. 33.

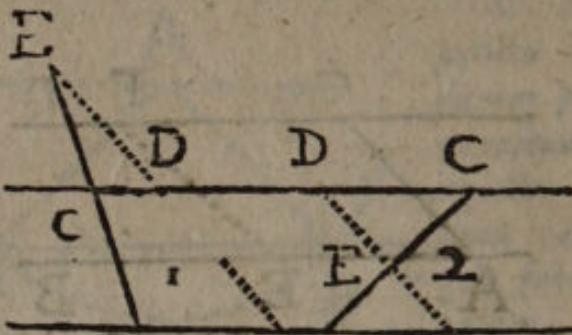
*Si in datas positione parallelas rectas AB, CD
agatur magnitudine data recta AC, faciet angulos
BAC, ACD datos.*

Nam ex quovis punto E in AB, spatio EF
a = AC describe circulum occurrentem rectae
CD in F. b Liquet EF, & AC parallelas esse
posse. c ergo.

a 1. def. d.
b 34. 1.
c 19. 1.

A a

P R O P.

Si in datas positione parallelas rectas AB, CD à dato punto E agatur recta linea ECA, secabitur data ratione.

Nam ab E duc rectam EB utcunque parallelis occurrentem in D, & B. a liquet esse EC. CA :: ED. DB. b quare FC datur. Q. E. D.
CA

PROP. 35.

Si à dato punto E in datam positione rectam AB agatur recta linea EA, seceturque data ratione ; agatur autem per punctum sectionis C contra datam positione rectam AB recta linea CD ; alia linea CD positione data est.

Recta enim EB ducta ab E utcunque in AB, a secetur sic ut ED. DB :: EC. CA. ob punctum D datum, b erit CD positione data. Q. E. D.

PROP. 36.

Si à dato punto E in datam positione rectam lineam AB agatur recta linea EA ; adjiciatur autem ipsi aliqua recta EC, quae ad illam (EA) habeat rationem datam ; per extremitatem autem C adjicitur linea EC agatur contra datam positione rectam AB recta linea CD ; alia linea CD positione data est.

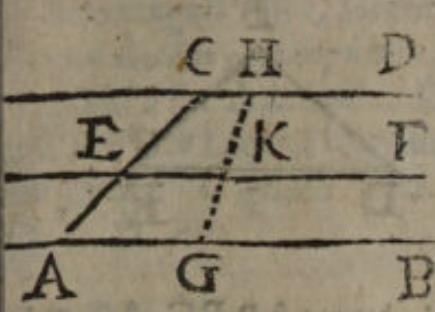
Demonstratio parum differt à præcedenti.
Vide fig. 2.

a 2. 6.
b 2. def. d.

a 10. 6.
b 28. dat.

PROP.

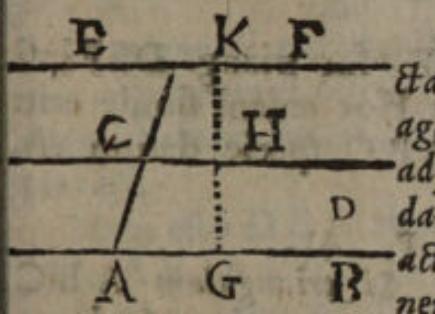
P R O P . 37.

Si in datas positione parallelas rectas AB , CD , agatur recta linea AC , & secetur ratione data ; agatur autem per sectionis punctum E contra datas positione rectas AB , CD linea recta EF ; acta recta EF positione data est.

Nam duc rectam GH utcunque occurrentem parallelis. $Hæc$ a secta sit in K ita ut GK . KH :: AE . EC . \flat Punctum K parallelæ (EF) situm determinat. Q. E. F.

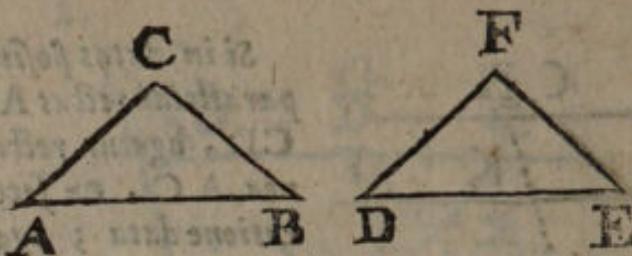
P R O P . 38.

Si in datas positione rectas parallelas AB , CD agatur recta linea AC ; adjiciatur autem ipsi quedam recta CE , quæ ad altam AE habeat rationem datam ; per extremitatem autem E adjectæ CE agatur contra datas positione parallelas AB , CD recta linea EF ; acta recta linea EF est data positione.

Demonstratio persimilis est præcedenti. Cerne & compara figuræ.

P R O P. 74.

Si trianguli ABC singula latera AB, BC, AC magnitudine data sint, triangulum ABC specie datum est.

a 22. 1.
b 5. 6.
c 3. def. d. Nam ^a fac triang. DEF ipsi ABC æquilaterum. Hoc eidem ^b æquiangulum erit. ^c ergo ABC specie datum est. Q. E. D.

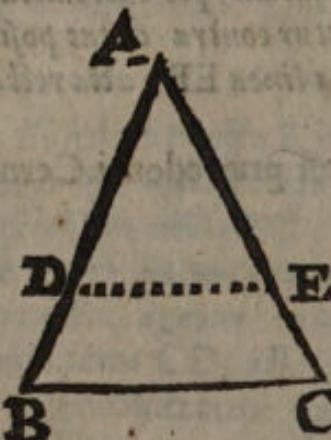
P R O P. 40.

Si trianguli ABC singuli anguli, A, B, C magnitudine dati sint, triangulum ABC specie datum est.

a 13. 1.
b 4. 6.
c 3. def. d. Nam ad quamvis DE ^a fac triang. DEF ipsi ABC æquiangulum. ^b Hoc eidem simile erit. ^c proinde trigonum ABC specie datum est. Q. E. D.

P R O P. 41.

Si triangulum ABC unum angulum A datum habeat; circa datum attenuatum angulum A duo latere AB, AC ad invicem habeant rationem datam; triangulum ABC specie datum est.

a 1. def. d.
b 6. 6.
c 3. def. d. Nam in uno latere dati anguli sume quampiam AD; & ^a sit AB. AC :: AD.AE. ^b Liqueat trigonum ADE ipsi ABC simile fore. ^c Quare ABC specie datum est. Q. E. D.

P R O P.

P R O P. 42.

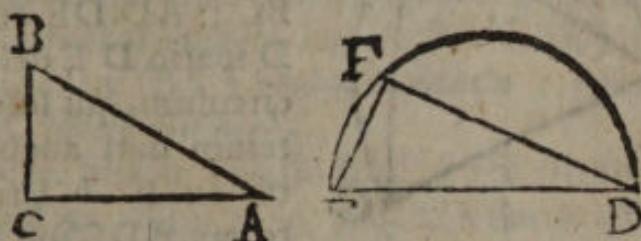
Si triauguli ABC latera ad invicem habeant rationem datam, triangulum ABC specie datum est.

Nam a fac AB. BC :: DE. EF. a & BC. CA $\overset{a}{\text{12.6.}}$
 b : EF.FD. b Liquet trigonum DEF trigono ABC $\overset{b}{\text{5.6.}}$
 c assimilari. c quare ABC specie datum est.

Q. E. D.

Vide fig. 39.

P R O P. 43.

Si trianguli rectanguli ACB circa unum acutorum angulorum A latera AB, AC ad invicem rationem habeant datam, triangulum ACB specie datum est.

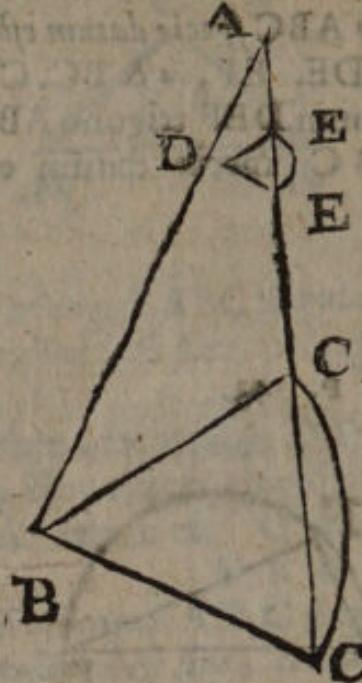
Nam esto DEF semicirculus utcunque ; &
 a fac AB. AC :: DE. DF. inventamque DF $\overset{a}{\text{12.5.}}$
 b adapta in semicirculo ; & duc EF. c Liquet tri- $\overset{b}{\text{1.4.}}$
 d ang. DFE ipsi ACB assimilari ; & d proinde $\overset{c}{\text{3.1.}} \&$
 e ipsum ACB specie dari. Q. E. D. $\overset{d}{\text{4.6.}}$ $\overset{e}{\text{3. def. d.}}$

Si triangulum ABC
habeat unum angulum
A datum ; circa alium
autem angulum ABC
latera AB, BC ad invi-
cem habeant rationem
datam ; triangulum
ABC specie datum est.

Nam in crure dati
anguli sume quamlibet A D. & a fac A B.
 $BC :: AD \cdot DE$. centro
D spatio D E describe
circulum, qui secet al-
terum dati anguli la-
tus in E. b Eritque
triang. ADE ipsi ABC

simile. c quare datur specie triang. ABC. Q.E.D.

a 2. def. d.

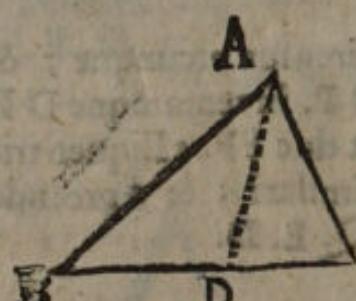
b 7. 6.
c 3. def. d.

Si triangulum BAC
unum angulum BAC da-
tum habeat ; circa datum
utem angulum BAC la-
tera simul utraque tan-
quam unum ($BA + AC$)
rationem habeant datam ; triangulum BAC specie
datum est.

Datum angulum B A C a bisecet recta A D.
b ergo $B A : A C :: B D : D C$. & componendo
 $BA + AC : AC :: BC : DC$. permutoando igitur
 $BA + AC : BC :: AC : DC$. ergo ob $\overline{BA} + \overline{AC}$

a 9. 1.
b 3. 6.a hyp.
b 3. def. d.

c datam, d erit AC data. item ang. DAC sub-
 \overline{DC}

duplus

duplus dati BAC datur. fergo ang. C datur. a 2. dat.
 $\&$ proinde trigonum ABC specie datum est. f 44. dat.
g 40. dat.

Coroll.

Hinc in triangulo, datis uno latere AB , uno angulo BAC , & ratione aggregati laterum ad basim (R ad S ;) datur triangulum. Nam datum angulum biseca, & fac $R.S :: AB. BD$. & centro B spatio $B D$ duc circulum occurrentem rectæ bisecta in D ; & produc BDC . habes triangulum.

P R O P. 46.

Si triangulum BAC unum angulum C datum habeat; circa alium autem angulum BAC latera simul utraque tanquam unum ($BA+AC$) habeant ad reliquum ($B-C$) rationem datam; triangulum BAC specie datum est.

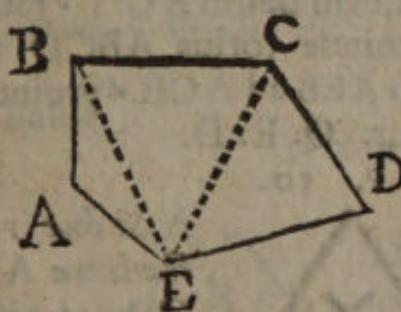
Nam bisepto angulo BAC , erit (ut in præcedenti) AC data. item ang. C a datus est. ergo a hyp.

\overline{DC}

ang. DAC , b proinde & duplus BAC datur. b 2. dat.
 $\&$ quare triang. BAC specie datur. Q. E. D. c 40. dat.

Deducetur ab hac corollarium simile præcedenti.

P R O P. 47.

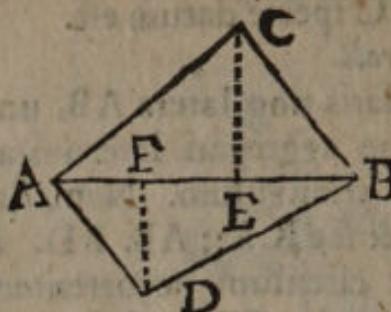
Data specie rectilinea
 $ABCDE$ in data specie
triangula BAE , CDE
 BCE dividuntur.

Nam ob ang. B , &
 BA a dat. b erit triang.

\overline{AE} BAE specie da-
tum. Simili discursu triang. CDE specie datur.
 $\&$ quare ang. DCE datus est; Hunc deme ex da-
to BCD , $\&$ estque reliquis BCE datus. Similiter
ang. CBE datur. $\&$ ergo triang. BCE etiam specie
datum est. Q. E. D.

a hyp. &
b 3. def. d
b 41. dat.
c 3. def. d:
d 4 dat.
e 40. dat.

P R O P. 48.

Si ab eadem recta AB
describantur triangula
ACB, ADB data specie,
habebunt ad invicem
rationem datam.

Duc enim perpendi-
culares CE, DF. Li-

quet angulos trianguli rectanguli CEB, ^aproinde
& CE dari. ergo (quum AB ^b data sit) ^c erit

 \overline{CB} \overline{CB}

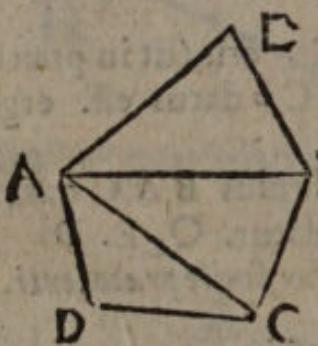
\overline{CE} data. Simili discursu datur \overline{DF} ; ^c quare \overline{CE} ,

 \overline{AB} \overline{AB} \overline{DF}

^d hoc est triang. ACB datur. Q. E. D.

 $\overline{AD} \overline{B}$

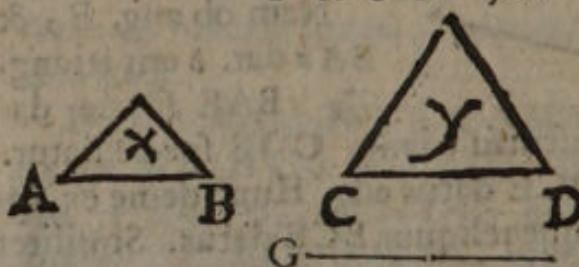
P R O P. 49.

Si ab eadem recta linea
AB duo rectilinea quælibet
ABCD, AEB data specie
describantur, habebunt ad
invicem rationem datam.

Nam rectilineum ABCD resolvatur in trian-
gula. ^a hæc specie data
sunt. ergo ob communem basim AC, ^b ratio
 ADC ad ACB & ^c proinde totius ABCD ad
 ACB datur. ^b item ratio AEB ad ACB . ^d proinde
& ABCD ad AEB datur. Q. E. D.

P R O P. 50.

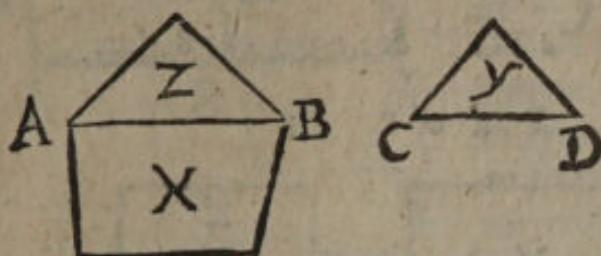
Si due re-
ctæ lineæ AB
CD ad in-
vicem habe-
ant rationem
datam; & ab

illis similia, similiterque descripta rectilinea X, Y
habebunt ad invicem rationem datam.

Nam

Nam sit ΔABC . $CD :: \Delta CD$. G . $\triangle ABC$ ad $\triangle CD$ a 11. 6.
hoc est X ad Y dari. Q. E. D. b 8. dat.
c cor 20. 6.

P R O P. 51.

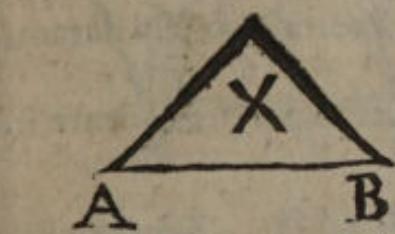
*Si due
rectæ lineæ
AB, CD
habeant ad
invicem
rationem*

*datam; & ab illis rectilinea quæcunque X, Y specie
data describanþur; habebunt ad invicem rationem
datam.*

Nam a fac Z simile ipsi Y . $Ac ob b Z$, $\triangle X$ & Z b 49. dat.
 $\triangle Y$ c 50. dat.
 d 8. dat.

datas, $\triangle X$ ad $\triangle Y$ dari. Q. E. D.

P R O P. 52.

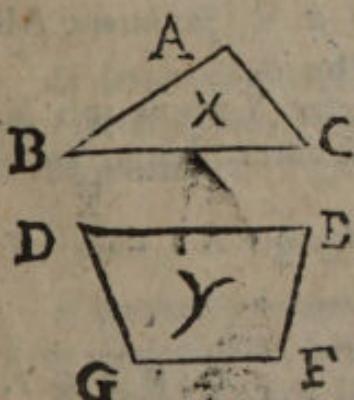

*Si à data magnitudine
rectæ AB figura X specie
data describatur, descri-
pta figura X magnitudi-
ne data est.*

Nam ABq a datur a 3. & 1.
specie, & magnitudine; b ABq datur. c ergo X b 49. dat.
 $\triangle X$ c 1. dat.

datur.

P R O P. 53.

*Si due figuræ X, Y
specie datæ fuerint; & u-
num latus unius BC ad u-
num latus alterius DE ha-
buerit rationem datam; re-
liqua quoque latera AB ad
reliqua EG habebunt ratio-
nem datam.*

Nam

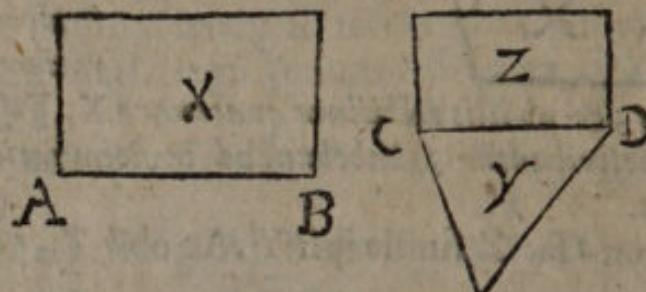
a 3. def. d.

b hyp.

Nam $\left\{ \begin{array}{l} AB \\ BC \\ DE \\ EF \\ FG \end{array} \right.$ dantur.

&c. ergo per 8. dat.

P R O P. 54.

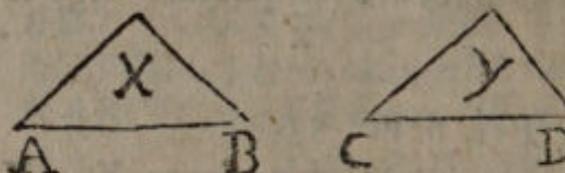

*Si duæ figuræ X, Y specie datae ad invicem ha-
buerint rationem datam, etiam latera (AB, CD,
&c.) habebunt ad invicem rationem datam.*

Nam ad CD ^a fiat Z ipsi X similis. ^b Hæc spe-
cie datur. ^c ergo Y datur. Proinde ob Y ^d datam,
 $\frac{Z}{X}$
datur X. ergo AB datur. ergo per præcedente n.

 $\frac{Z}{CD}$

P R O P. 55.

*Si spatium X
magnitudine
& specie da-
tum fuerit, e-
jus latera (AB
&c.) magnitudine data erunt.*

Nam ad quamvis CD ^a fac Y simile ipsi X.
hoc specie & magnitudine datur. ^b ergo Y da-
tur. ^c quare CD datur. ^d ergo AB data est.

 $\frac{AB}{CD}$

Q. E. D.

P R O P.

a 18. 6.

b 3. def. d.

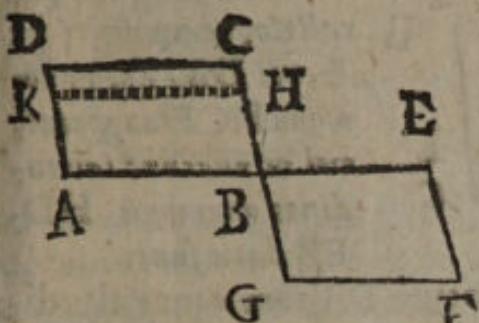
c 49. dat.

d 2. def. i.

for 10. 6

& 24. dat.

P R O P. 56.

Si duo equian-

gula parallelogram-

mae C, BF habue-

int ad invicem ra-

tionem datam, est

ut primi latus AB

ad secundi latus BE,

ita reliquum secun-

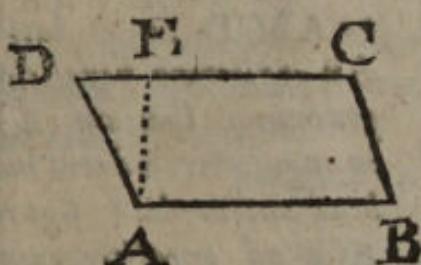
di latus BG ad eam BH, ad quam alterum primi

latus BC habet rationem datam, quam habet paral-

lelogrammum AC ad parallelogrammum BF.

Nam duc HK parall. AB. Liquet esse BC. a 1. 6.
BH a :: AC. AH b :: AC. BF. Q. E. D. b 4. 6.
c 7. 5.

P R O P. 57.

Si datum spatium AC

ad datam rectam AB

applicatum fuerit, in

angulo BAD dato, da-

tur applicationis alti-

tudo AD.

a Erige perpendicular. a 11. 1.
cularem AE. estque AB. AE b :: AB. AB x b 1. 6.
AE c :: ABq. pgr. AC. d ergo AE datur. quare c 35. 1.
per E duc parallelam DC, e hæc abscindet qua- d 1. & 2.
sitam AD. f dat. e 28. & 25.
Q. E. F.

P R O P. 58.

Si datum ad datam rectam applicetur, deficiens

data specie figura, latitudines defectus datae sunt.

Non differt à vigesima octava sextæ.

P R O P. 59.

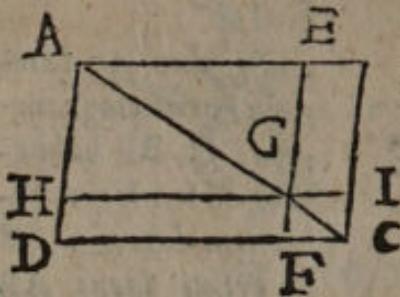
Si datum ad datam rectam applicetur, excedens

data specie figura, latitudines excessus datae sunt.

Eadem est cum vigesima nona sextæ.

P R O P.

P R O P. 60.

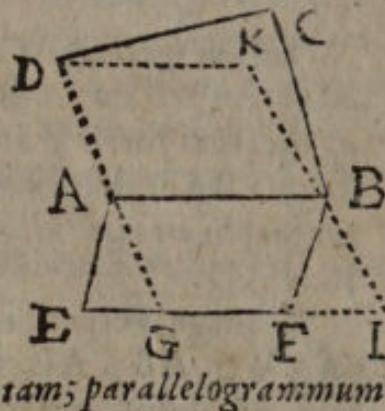
Si datum specie parallelogrammum (HE, vel DB) dato gnomone HCE augeatur, vel minuatur; latitudes gnomonis HD, EB datae sunt.

a 3. dat.
b 24. 6.
c 55. dat.
d hyp.
e 4. dat.

1. Hyp. Liquet totum DB tam & magnitudine, quam b specie dari, c proinde & latitudes AB, AD; e quibus aufer d datas AE, AH, e manent EB, HD datae. Q. E. D.

2. Hyp. Liquet HE b specie, & a magn. c dari, e quare & latera AE, AH; hæc deme ex d datis AB, AD: e remanent EB, HD datae. Q. E. D.

P R O P. 61.

Si ad datae specie figurae ABCD unum latus AB applicetur parallelogrammum spatium AF in angulo BAE dato; habeat autem data figura AC ad parallelogrammum AF rationem datum; parallelogrammum AF specie datum est.

a 3. def. d.
b 49. dat.
c 8. dat.
d 35. 1.
e 6.
f hyp. &
g 4. dat.
h 3. def. d.

Ad DAG protractam duc (per B) parallelam, cui occurrant EFH, & DK parall. AB. Ac ob AD, & ang. BAD a dat. a liquet pgr.

\overline{AB}

AK specie dari. b ergo \overline{AK} & c proinde \overline{AK} ,
 \overline{AC} \overline{AF}

d vel \overline{AK} , e hoc est \overline{AD} dantur. e ergo \overline{AB} da-

\overline{AH}

\overline{AG}

\overline{AG}

tur. Item ob angulos E, & GAE fnotos, g da-

\overline{AE}

tur \overline{AE} ; e ergo \overline{AB} datur. b unde pgr. AF spe-

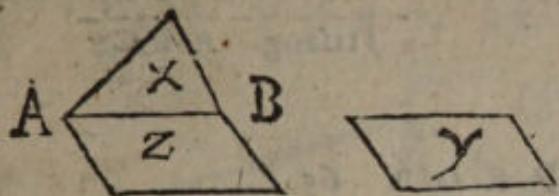
\overline{AC}

\overline{AE}

cie datur. Q.E.D.

P R O P.

P R O P. 62.

Si due re-
cte Δ B, CD
ad invicem
habeant ratio-
nem datam;

ab una quidem data specie figura X descripta sit,
ab altera autem spatium parallelogrammum Y in
angulo dato; habeat autem figura X ad parallelo-
grammum Y rationem datam; parallelogrammum
Y specie datum est.

Nam ad AB sit pgr. Z simile ipsi Y. & Hujus
ratio ad Y, & b proinde ad X datur. e ejusque an-
guli dantur. d ergo Z specie datur. & proinde &
Y. Q. E. D.

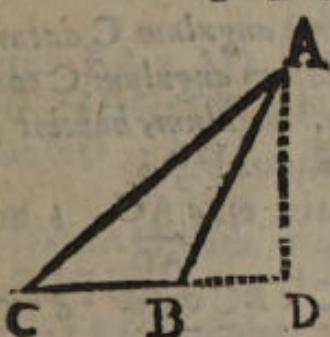
a 40. dat.
b 8. dat.
c hyp
d 61. dat.
e ; def. d.

P R O P. 63.

Si triangulum specie datum sit, quod ab unoquaque
laterum describitur quadratum, ad triangulum habe-
bit rationem datam.

Sequitur ex 49. hujus.

P R O P. 64.

Si triangulum ABC an-
gulum obtusum A B C da-
tum habeat; illud spatium,
quo latus AC obtusum an-
gulum subtendens magis po-
test quam latera AB, CB
obtusum angulum A B C
ambientia, ad triangulum

A B C habebit rationem datam.

Nam demittatur AD perpendicularis produ-
cta CBD. arque ob angulos a ABD, & D da-
tos, b datur BD, c hoc est $\overline{AD} \times \overline{CB}$. & ergo
a 4. dat.
b 49. dat.
c 1. 6.
d 8. dat.

\overline{AD}

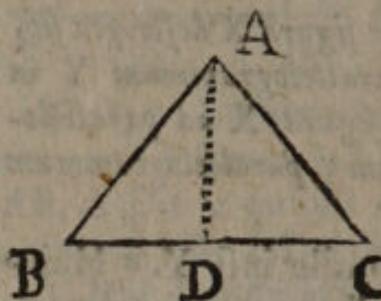
$\overline{AD} \times \overline{CB}$

$\div BD$

e 12. 1.
f 41. 1.

$\frac{1}{2} BD \times CB$, hoc est, $\frac{1}{2} ACq - ABq - BCq$ da-
tur. $\frac{1}{2} AD \times CB$ f triang. \overline{ABC}
Q. E. D.

P R O P. 65.

Si triangulum ACB angulum acutum C da-
tum habeat; illud spa-
tium, quo latus AB an-
gulum C subtendens
minus potest, quam la-
tera AC, CB angulum
acutum C ambientia,

habebit ad triangulum ACB rationem datam.

a 40. dat.

Nam duc perpendicularem AD . Datus $\frac{1}{2} CD$,

b 1. 6.
c 8. dat.

b hoc est $\frac{1}{2} CD \times FC$. c ergo $\frac{1}{2} CD \times BC$, hoc
 $\frac{1}{2} AD \times BC$

d 13. 1.
e 41. 1.

d est $\frac{1}{2} ACq + BCq - ABq$ datur. Q. E. D.

e triang. ACB

P R O P. 66.

a 40. dat.
b 1. 6.
c 41. 1.
d 8. dat.

Si triangulum ACB habuerit angulum C datum;
quod sub rectis AC, CB datum angulum C com-
prehendentibus, continetur rectangulum, habebit ad
triangulum ACB rationem datam.

Nam in figura praecedentis, est $\frac{1}{2} AC$, b hoc

\overline{AD}

c est, $\frac{1}{2} C \times BC$, c hoc est $\frac{1}{2} AC \times BC$ data. d ergo.

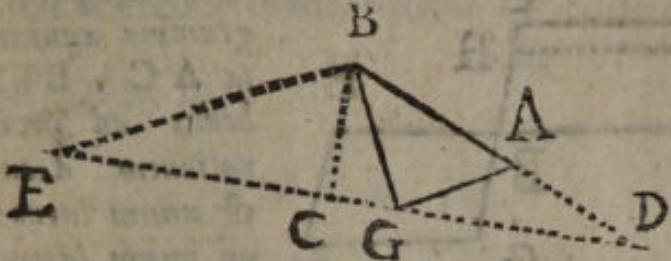
$\frac{1}{2} AD \times BC$ $\frac{1}{2}$ triang. ACB

$AC \times BC$ datur. Q. E. D.

triang. ACE .

P R O P.

P R O P. 67.

Si triangulum **ABG** habuerit datum angulum **BAG**; illud spatium, quo duo datum angulum **BAG** comprehendentia latera tanquam una recta **BA + AG**, plus pressunt, quam quadratum à reliquo latere **BG**, ad triangulum **ABG** habebit rationem datam.

Produc **BA** ita ut **AD = AG**. per **B** duc **BE** parall. **AG**; cui occurrat **DGE**. denique duc normalem **BC**.

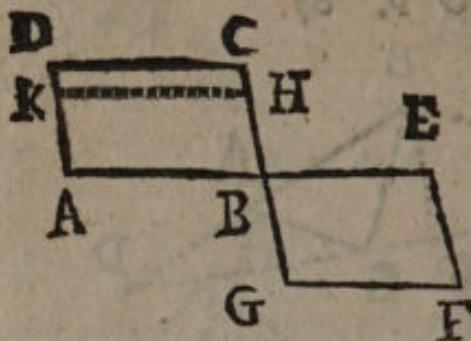
Liquet ang. **Da = AGD** **b = E**. c quare **BE = BD**, ideoque **EC = CD**. ergo **EG x GD + CGq = CDq**. proinde **BDq f (CDq + BCq)** **d cor. 3. 3.**

$$g = EG \times GD + CGq + BCq = EG \times GD^* + BGq.$$
 Iam ob angulos **AGD**, & **D** **b** subduplos
dati **BAG**, liquet **kAD**, ideoq; **ADq dari.** Cum

$\overline{DG} \quad \overline{DGq}$
igitur **BA x AD**. **ADq l :: BA. AD m :: EG.** **l 1. 6.**
 $GD :: EG \times GD. GDq,$ & permutando **BAxAD.** **m 1. 6.**
 $EG \times GD :: ADq. GDq;$ **n** erit **BAxAD**; **o** hoc o **constr.**

$\overline{EG} \times \overline{GD}$
est **BAxAG** data. p Atqui **BAxAG** datur; q er- **p 66 dat.**
 $\overline{EG} \times \overline{GD}$ $\overline{\text{triang. } AGB}$ **q 8. dat.**
go $\overline{EG} \times \overline{GD}$ datur. Q. E. D.
 $\overline{\text{triang. } AGB}$

P R O P. 68.

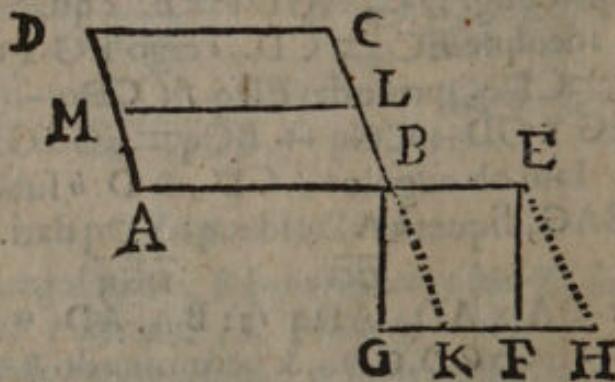
Si duo parallelogramma equiangula AC, BF habeant ad invicem rationem datam, & unum latus AB ad unum latus BE habeat rationem datam; & reliquum latus BC ad reliquum latus BG habebit rationem datam.

a 2. def. d.
b 56. dat.
c 8. dat.

Nam sit $AB : BE :: BG : BH$. *ergo* BG datur. *b* item BC datur. *c ergo* BC datur.

\overline{BH} \overline{BG}

P R O P. 69.

Si duo parallelogramma AC, BF datos angulos habeant, & ad invicem rationem datam; habeat autem & unum latus AB ad unum latus BE rationem datam; & reliquum latus BC ad reliquum latus BG habebit rationem datam.

Latera AB, BE jaceant in directum. produc
CBK, ac GFH ad occursum cum EH parall.
CK.

Ob *a* ang. KBE (ABC) & pgr. *a* AC, vel
 \overline{BF} AC

$AC \& \angle AB$ datas, \angle liquet KB dari. item ob
 BH BE BC b 35. 1.
 $ang. G, & GBK$ f datos, e datur KB . f quare BC c 68. dat.
 BG EG d hyp. σ
 EG f 4. dat.
 EG f 40. dat.
 f 8. dat.
datur. Q. E. D.

P R O P. 70.

Si duorum parallelogrammorum (AC, BH , vel BF) circa æquales angulos (ABC, KBE) aut circa inæquales quidem (ABC, GBE) datos tamen, latera (AB, BE , & BC, BK , & BC, BG) ad invicem habeant rationem datam; & ipsa parallelogramma (AC, BH , & AC, BF) habebunt ad invicem rationem datam.

Nam (in fig. præced.) sit $AB \cdot BE :: KB \cdot BL$. & duc LM parall. BA .

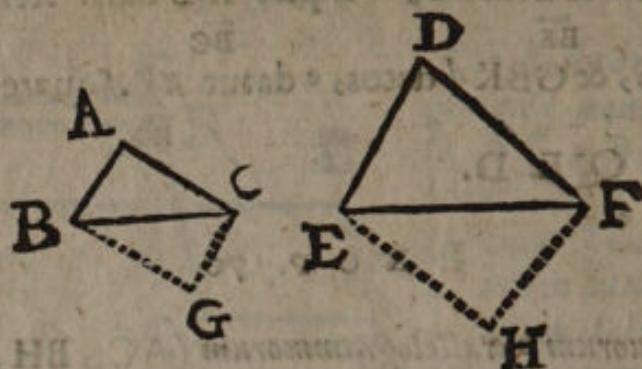
Primo, Quia a AB b id est KB a ac KB datae a hyp.
 BE , BL , CB b confir.
funt, c erit CB , d hoc est AC e vel pgr. AC data. c 8. dat.
 BL AL , BH d i. 6.
 f 14. 6.
 f hyp. σ
 $4.$ dat.

Q. E. D.

Secundo, Ob angulos G , & GBK f datos, g datur BK ; item h CB data est. c ergo CB data. g 40. d.
 h 35. 1.
 BG BG BK
 $tur.$ proinde, ut prius, AC , hoc est pgr. AC data.
 BH BF
 $tur.$ Q. E. D.

P R O P.

PRO P. 71.

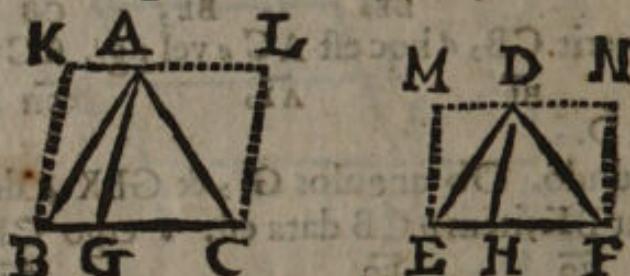

Si duorum triangulorum ABC, DEF, circa æquales angulos, aut circa inæquales quidem, datos tamen (A, & D) latera AB, DE, & AC, DF ad invicem habeant rationem datam; & ipsa triangula ABC, DEF habebunt ad invicem rationem datam.

a 70. 24.
b 15. 5.
c 34. 1.

Nam compleantur pgra. AG, DH. & hæc datam habent rationem, b proinde & trigona ABC, DEF illorum c subdupla. Q. E. D.

PRO P. 72.

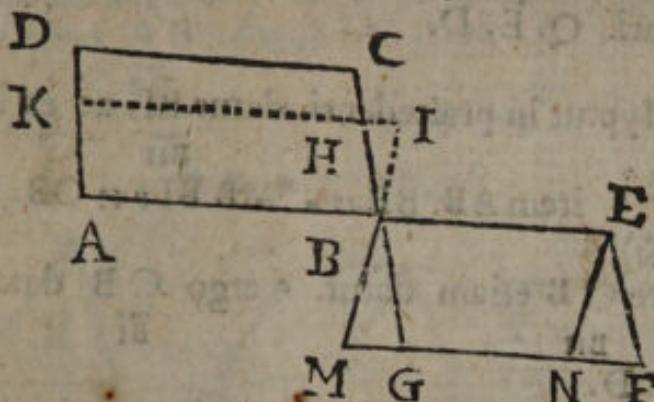

Si duorum triangulorum ABC, DEF & bases BC, EF fuerint in ratione data, & altæ ab angulis ad bases (AG, DH,) quæ faciant ang. AGC, DHF æquales, aut inæquales quidem, sed tamen datos, habeant ad invicem rationem datam; & ipsa triangula ABC, DEF habebunt ad invicem rationem datam.

* 34. 1.

Nam duc BK ad AG, ac EM ad DH parallelas, & comple pgra. CK, FM. Hæc se habent juxta 70. hujus; quare triangula eorum * subdupla ABC, DEF rationem habent datam. Q. E. D.

PRO P.

Si duorum parallelogrammorum (AC, BF, vel AC, BN) circa æquales angulos, aut circa inæquales quidem, sed tamen datus, latera ad invicem ita se habeant, ut sit quemadmodum primi latus AB ad secundi latus BE, ita reliquum secundi latus (BG, vel BM) ad aliam aliquam rectam (BH, vel BI;) habeat autem & reliquum primi latus BC ad eandem rectam (BH vel BI) rationem datam; & ipsa parallelogramma (AC, BF, vel AC, BN) habebunt ad invicem rationem datam.

Nam i. Hyp. liquet $\angle CB$ b id est $\angle AC$ da-

\overline{BH} , $\overline{AH} \subset (\overline{BF})$ a hyp.]

b 2. 6.

c 14. 6.

ri. Q. E. D.

2. Hyp. Duc parallelam IHK. a Liquet an-

a hyp & q.

angulos $\angle IBH$ ($\angle GBM$) & $\angle BHI$ ($\angle ABH$) dari.

b ergo $\angle BH$ datur. item $\angle CB$ a data est. c proinde

\overline{BI}

\overline{BI}

$\angle CB$, hoc est pgr. $\angle AC$ d vel $\angle AC$ datur. Q. E. D.

d 40. dat.

e 8 dat.

f 35. s.

\overline{BH} \overline{BF} \overline{BN} ,

PR. O. P. 74.

Si duo parallelogramma datam rationem habeant, aut in æqualibus angulis (ut AC, BF) aut inæqualibus quidem, sed tamen datis (ut AC, BN;) erit ut primi latus AB ad secundi latus BE, ita alterum secundi latus (BG, vel BM) ad eam (BH, vel BI) ad quam reliquum primi latus BC rationem habet datam.

B. b. 2

Nam

a 56, dat.

Nam in fig. præcedentis. 1. Hyp. a Liquet
CB dari. Q. E. D.

 \overline{BH}

2. Hyp. ut in præcedenti, datur BI, ac ex hyp.

 \overline{BH}

AC item AB. BE :: a * MB. BI b :: GB. BH.

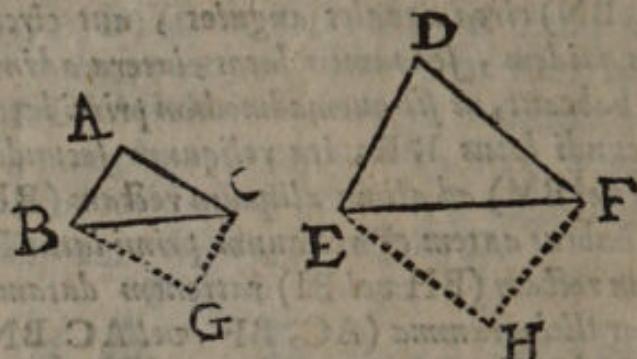
$\overline{BF} (\overline{BN})$

a quare CB etiam datur. ergo CB data est

 \overline{BH} \overline{BI}

Q. E. D.

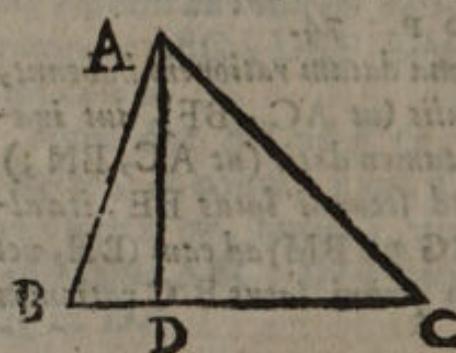
P R O P. 75.

Si duo triangula ABC, DEF ad invicem habeant rationem datam, aut in angulis (A, D) æquilibus, aut inæqualibus quidem sed tamen datis, erit ut primi latus AB ad secundi latus DE, ita alterum secundi latus DF ad eam rectam, ad quam reliquum primi latus AC habet rationem datam.

Nam compleantur pgr. AG, DH. Ergo per præcedentem.

P R O P. 76.

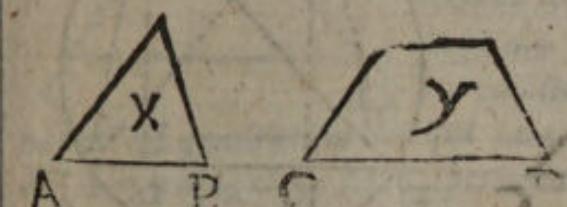

Si à trianguli ABC specie dati vertice A linea perpendicularis AD aggatur ad basim BC, alta linea AD ad basim BC habebit rationem datam.

Nam

Nam ob angulos, * B, & ADB datos, a datur *hyp. & 3.
AB; a item AB datur. b Ergo AD datur. def. d.
 \overline{AD} \overline{BC} \overline{BC}
a 40, dat.
b 8 dat.
Q. E. D.

PRO P. 77.

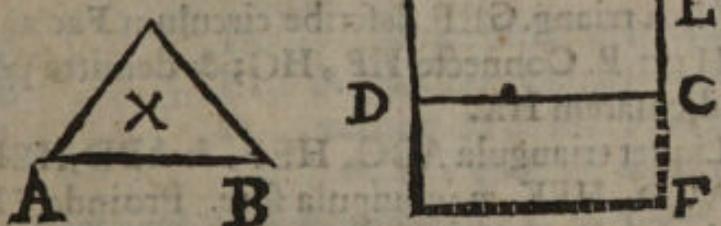
Si date figure specie X,
Y ad invicem habeant ratio-
nem datam, &

quodlibet latus unius AB ad quodlibet alterius latus
CD habebit rationem datam.

Nam a \overline{ABq} , & b \overline{Y} , ac c proinde \overline{ABq} datur; a 49, dat.
 \overline{X} \overline{X} \overline{Y}
item \overline{CDq} datur. c ergo \overline{ABq} , ac ideo \overline{AB} da- c 8, dat.
 \overline{Y} \overline{CDq} \overline{CD}

tur. Q. E. D.

PRO P. 78.

Si data figura specie X ad aliquod rectangulum
DCE habeat rationem datam; habeat autem & u-
num latus AB ad unum latus DC rationem datam;
rectangulum DCE specie datum est.

Sit DC. AB :: AB. CF. a ergo DC datur.

\overline{CF} a 8, dat. 1.

b 49, dat.

c hyp.

d 17. 6.

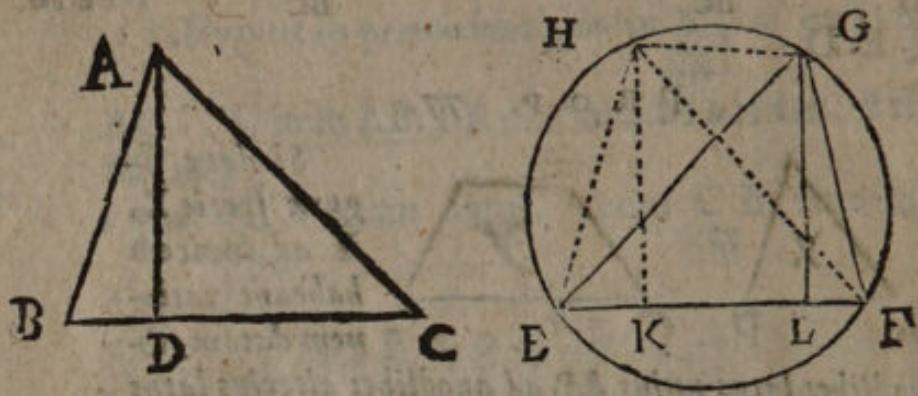
Item ob b X, & c X datas. a erit ABq, d hoc est

\overline{ABq} \overline{DCE} \overline{DCE} e i. 6.

DC x CF, vel e CF data. proinde DC datur. f 3, def. d.

\overline{f} \overline{D} \overline{CE} \overline{CE} f 3, def. d.

quare rectang. DCE specie datur. Q. E. D.

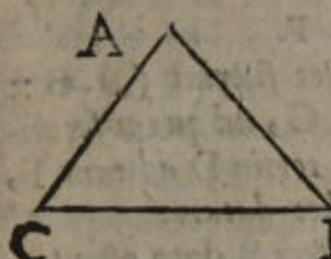
Si duo triangula ABC, GEF unum angulum BAC uni angulo EGF æqualem habeant; ab æqualibus autem angulis BAC, EGF ad bases BC, EF perpendiculares agantur AD, GL; sitque ut primi trianguli basis ad perpendicularem, ita & alterius trianguli basis ad perpendicularem (BC. AD :: EF. GL;) illa triangula ABC, EGF æquiangula junt.

Circa triang. GEF describe circulum. Fac ang. FEH = B. Connepte HE, HG; & demitte perpendicularem HK.

Liquet triangula ABC, HEF, & ABD, HEK, ac ACD, HEK æquiangula fore. Proinde EK. KH :: B D. D A. & FK. K H :: C D. D A.
b quare E F. K H :: B C. D A :: *c* E F. L G.
d quare KH = LG. ergo HG parall. KL. funde ang. EGH = GEF. *e* ergo arcus EH, FG,
b ideoque anguli EFH, GEF æquantur. *f* Item ang. EHF = EGF. *g* ergo trigona EHF, EGF;
m proinde & trigona EGF, ABC sibi mutuo æquiangula sunt. Q. E. D.

a 4. 6.
 b 24. 5.
 c hyp.
 d 9. 5.
 e 33. 1.
 f 29. 1.
 g 26. 3.
 h 27. 3.
 k 22. 3.
 l 31. 2.
 m 21. 6.

P R O P. 80

Sit triangulum ABC unum angulum A datum habuerit; quod autem sub lateribus AB, AC datum angulum comprehendentibus continetur rectangulum, habeat ad quadratum reliqui lateris BC rationem datam; triangulum ABC specie datum est.

Nam $\frac{Q}{AC+AB} = \frac{CBq}{}$ vocetur X.

* ergo $\frac{X}{ACxAB} = \frac{CBq}{ACxAB}$; & propterea $\frac{X}{ACxAB} = \frac{CBq}{ACxAB}$

X data est. item $\frac{ACxAB}{ACxAB} = \frac{CBq}{CBq}$ datur. ergo d hyp.

$\frac{X}{CBq} = \frac{X+CBq}{CBq}$, f hoc est $\frac{Q}{AC+AB} = \frac{CBq}{CBq}$

datur. gproinde triang. ABC specie datur. Q.E.D. g 46. dat.

P R O P. 81.

A. D. Si tres rectae proportionales

B. E. A, B, C tribus rectis proportionales

C. F. naliis D, E, F extremas

A, D, & C, F habuerint in ratione data; medias quoque B, E habebunt in ratione data. Et si extrema A ad extremam D, & media B ad medium E habeat rationem datam; & reliqua C ad reliquam F habebit rationem datam.

Nam primo, ob A & C datas, a datur AC,

$\frac{D}{\bar{D}} \quad \frac{F}{\bar{F}} \quad \frac{DF}{DF}$

b hoc est, Bq. ergo B datur. Q. E. D.

$\frac{Eq}{Eq} / \frac{E}{E}$

Secundo, ob c Bq, b hoc est AC datam, & c A

$\frac{Eq}{Eq} \quad \frac{DF}{DF} \quad \frac{D}{D}$

datam, d datur C. Q. E. D.

$\frac{F}{F}$

B B 4

P R O P.

P R O P. 82.

$$\begin{array}{l} \text{A. } B :: D. E. \\ \text{B. } C :: E. F. \end{array}$$

Si quatuor rectæ proportionales fuerint (A. B :: D. E) erit ut prima A ad eam C, ad quam secunda B rationem habet datam, ita tertia D ad eam F, ad quam quarta E rationem habet datam.

a hyp.
b z. def. d.

Nam quia B. C :: a E. F. & a B data est; b e-

C

rit E data. atqui ex æquali A. C :: D. F. er-

F

go, &c.

P R O P. 83.

A. B. C. D. Si quatuor rectæ A, B, C, D
F. E. ita ad invicem se habeant, ut
tribus ex iis, quibuscumque
sumbitis A, B, C, & quarta ipsis proportionali ac-
cepta E, ad quam reliqua D ex quatuor rectis pro-
portionem habet datam; erit ut quarta D ad tertiam
C, ita secunda B ad eam F, al quam habet prima A,
rationem datam.

a 16. 6.
b hyp.
c 1. 6.
d 7. 5.

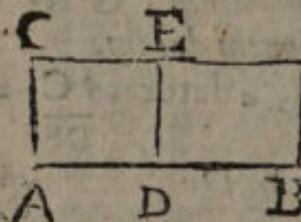
Nam AE a = BC b = DF. & datur b D,

E

c hoc est AD, d vel AD, e vel A. ergo, &c.

\overline{AE} \overline{DF} \overline{F}

P R O P. 84.

a 3. def. d.
b hyp.
c 59. d.
d 3. def.

Si due rectæ A B, A C da-
tum spatum comprehendant in
angulo A dato; sit autem altera
A B altera A C major data.
DB; etiam unaquæque ipsarum
AB, AC data erit.

Nam comple quadratum A E. a Hoc specie
datum est. b item pgr. CB, & recta DB dantur.
c ergo A C, vel A D, & tota d proinde AB datur.
Q. E. D.

P R O P.

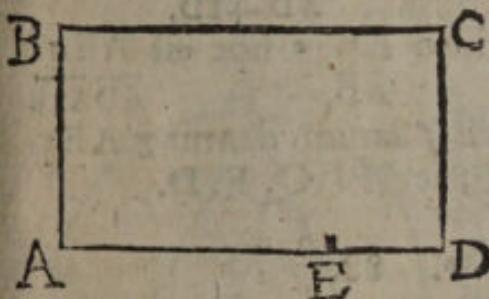
P R O P. 85.

Si duæ rectæ BD, DE datum spatiū comprehendant in angulo BDE dato, sit autem simul utraq; (BD+DE) data; & earum quoque unaquæque BD, & DE data erit.

Nam sume DA=DE, & comple quad. DC.
Hoc specie datur; item pgr. BE, & recta BA
adantur. ergo AD (DE) & c reliqua DB dan-
tur. Q. E. D.

a hyp.
b 58. dat.
c 4. dat.

P R O P. 86.

*Si duæ rectæ AB, AD datum spatiū BD comprehendant in angulo dato; quadratum autem unius AD quadrato alterius AB majus sit dato quam in ratione (nempe ut sit ADxAE datum, & * reliqui ADxED ad ABq ratio data;) & utraque ipsarum AB, AD data erit.*

Nam ob BD, & DAXAE a data, b datur
BD. ergo AB d' ideoque ABq datur. e item
DAXAE AE AEq
ABq datur. f ergo AEq ideoque AEq
ADxED, ADxED, 4ADxED,
g & AEq b hoc est AEq datur.
4ADxED + AEq Q:AD + ED
ergo AE & l componendo AB * ideoq;
AD ED; 2AD, m i. o.
AE m hoc est AEq datur. desique igitur ob
AD, ADxAE
e datum ADxAE, n erit AEq data. o ergo AE, o 55. dat.
& p proinde AD, ac AB datæ sunt. Q.E.D. p 57 dat.

P R O P.

P R O P. 87.

Si duæ rectæ AB, AD datum spatiū comprehendant in angulo dato, quadratum autem unius AD quadrato alterius AB majus sit dato (AD \times AE;) earum utraque AB, AD data erit.

a 2. dat.
b 69. dat.
c hyp. &
d 2.
e 8. &
f 6. dat.
g 1. 6.
f hyp.
g 2. dat.
h 55. dat.
k 57. dat.

Nam ob $\overline{BA} \times \overline{AE}$ a datum, b erit AE ideoq;

\overline{BD} \overline{AB} ,
 $\overline{AE} = e$ hoc est \overline{AE} q. d ac idcirco \overline{AE} q
 \overline{AB} q, $\overline{AD} \times \overline{ED}$, $\overline{AE} + 4\overline{AD} \times \overline{ED}$,
 e hoc est \overline{AE} ac proinde \overline{AE} & d com-
 $Q: \overline{AD} + \overline{ED}$, $\overline{AD} + \overline{ED}$,
ponendo \overline{AE} e ac ideo \overline{AE} e hoc est \overline{AE} q
 \overline{zAD} , \overline{AD} , $\overline{AD} \times \overline{AE}$
data, ergo ob $\overline{AD} \times \overline{AE}$ f datum, dantur g \overline{AE} q,
& h \overline{AE} , ac k ideo \overline{AD} , ac ΔB . Q. E. D.

P R O P. 88.

Si in circulum CFED magnitudine datum alta sit recta linea CE, quæ segmentum auferat, quod datum angulum F comprehendat; alta recta linea CE magnitudine data est.

Nam ducatur di-
ameter CD; & con-

nectatur ED. Ac ob ang. F a datum, b erit ang. D (reliquus è 2 rectis) datus. item rectus CED datur. c quare CE datur. ergo ob d datam CD, \overline{CD} e erit CE data. Q. E. D.

a hyp
b 4. dat.
c 40. dat.
d hyp &
e def d.
f 2. dat.

P R O P.

P R O P. 89.

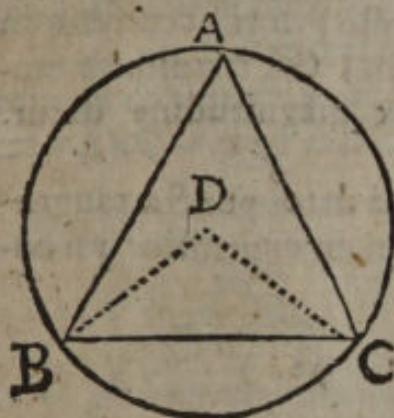
Si in datum magnitudine circulum CFED data magnitudine recta CE alta fuerit, auferet segmentum quod angulum (CFE) datum comprehendet.

Nam (in fig. præcedentis) quia C E, & ang.

\overline{CD}

CED dantur, & erit ang. D datus. b ergo ang. F ^{a 43. dat.}
^{b 4. dat.}
^{c 12. 3.} c (i Rect. — D) datus erit. Q. E. D.

P R O P. 90.

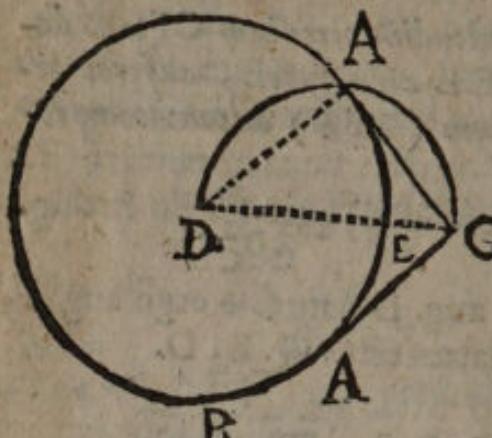
Si in circuli positione dati circumferentia BAC datum fuerit punctum B, ab eo autem punto B ad circumferentiam circuli inflexa recta BAC quæ datum angulum A efficiat; inflexa rectæ altera extremitas C, data erit.

Ad a centrum D duc BD, & CD; b datusque est ang. D dati A c duplus. quare ob BD d datam, e erit DC data. f ergo punctum C datum est. Q. E. D.

Si ang. A obtusus fuerit; sume reliquum è 2 rectis acutum; ejus subsidio punctum C invies, juxta dicta.

P R O P.

P R O P. 91.

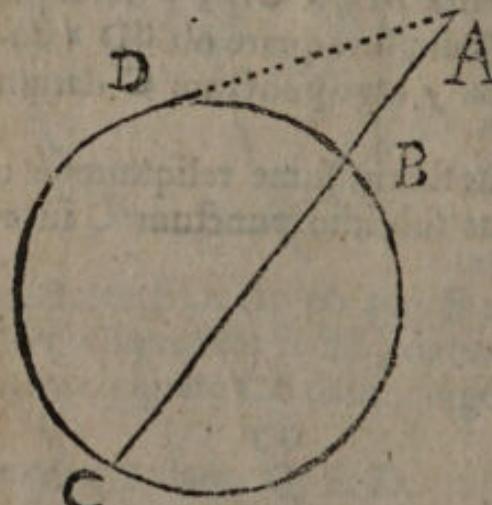

a 31. 3.
b cor. 16. 3.
c 16. dat.

G connectat recta **D G**. super qua descriptus fit semicirculus **D A G** circulo priori occurrens in **A**. Ob ang. **D A G** & rectum, **GA** circulum **b** tangit. & ergo **GA** situ & magnitudine datur.
Q. E. D.

Hinc modus discitur à dato puncto tangentem ducendi, eo nonnuquā expeditior qui habetur ad 17. 3.

P R O P. 92.

conveniam peripheriam **B** comprehenditur rectangu-
lum **CAB**.

Si à dato puncto
G alta fuerit re-
cta **GA**, quæ da-
tum positiime circu-
lum **B E A** contin-
gat; acta linea **GA**
positione & magni-
tudine data est.

Nam centrum
D & punctum

G connectat recta **D G**. super qua descriptus fit semicirculus **D A G** circulo priori occurrens in **A**. Ob ang. **D A G** & rectum, **GA** circulum **b** tangit. & ergo **GA** situ & magnitudine datur.
Q. E. D.

Si extra circu-
lum positione da-
tum **BCD** accipi-
atur aliquod pun-
ctum **A**, à dato
autem punto **A**
in circulum pro-
ducatur quædam
recta **AC**; datum
est id quod sub a-
cta linea **AC**, &
ea **A B**, que inter
punctum **A** &

Nam

Unable to display this page

a 88. dat.
 * 1. dat.
 b 3. 6.
 c 12. 5.
 * 4. 6.
 d 2. def. d.

e 21. 3.
 b 4. 6.
 c prius.
 d 16. 6.
 e 52. dat.
 f 1. def. d.

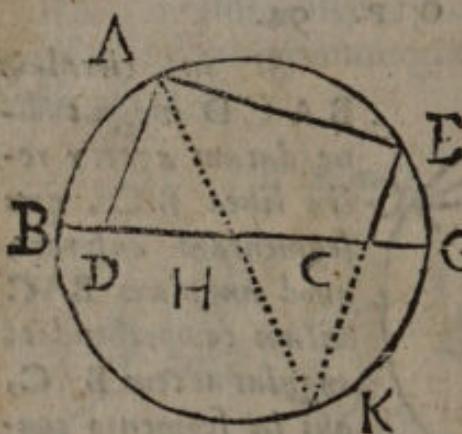
Duc CD ; & primo ob angulos BAC , CAD datos, α dantur subtensæ BC , CD , $*$ ideoque CB

\overline{DC}

datur. Cum igitur CA . $AB :: b$ CE . EB , & permutando CA . $CE :: AB$. $EB :: (CA + AB)$. $CB ::)$ $* AD$. DC . (Nam $*$ ob ang. $BAE = CAD$; & $D = BD$; trigona AEB , ADC similia sunt) ac rursus permutando $CA + AB$. $AD :: CB$. DC , α erit $CA + AB$ data. $Q. E. D.$

Secundo, ob triangula AEB , DEC e similia; b erit CD , $DE :: AB$. BE $c :: CA + AB$. CB . α ergo $CA + AB$ in $DE = CD$ in CB , atqui $CD \times CB$ datur, ergo $CA + AB$ in DE datum est. $Q. E. D.$

P R O P. 95.

Si in circuli BAG positione dati diametro BG sumatur datum punctum D ; à punto autem D in circulum producatur quædam recta DA , & agatur à extione A ad rectos angulos in produ-

ctam rectam DA linea AE ; per punctum autem E , in quo linea AE , quæ ad rectos angulos constituit, occurrit circumferentia circuli, agatur parallela (ECK) productæ rectæ DA ; datum est iltud punctum C , in quo parallela EK occurrit ipsi diametro BG ; & quod sub parallelis lineis AD , EC comprehenditur rectangulum, datum est.

Nam connectatur AK . α estque AB (ob angulum E , vel $D A E$ rectum) diameter. ergo in-

intersectio H est centrum. b ergo DH datur. At-
qui ob KH. HA c :: CH. HD, d est CH = HD. b 18. dat.
e ergo CH datur. f ergo punctum C datur. c 4. 6.
Q. E. D. g ergo KC x CE, hoc est d AD x CE
datur. Q. E. D. d 9. 5. e 1. def. d.
f 27. dat. g 93. dat.

F I N I S.

1. 11. 1. 2.

